

پرو و نکر دہ وہ
عہ قیدہ ی
طہ حاوی

عکس

روونکردنه وهی عه قیاده ی طه حاویین

عاهلی باپیر	لوسیانه
نوسینگهی تهفسیر بو بلاوکردنموه و راگه یاندن / همولیر	بلاوکردنموه ی
نهوراد کویب	خه ت
امین مخلص	نه خسه سزای بهرگ :
جمعه صدیق کاکه	نه خسه سزای ناوه روک :
یه کم ۱۴۳۶هـ - ۲۰۱۵ز	نوره و سالی چاپ:
۱۵۰۰ دانه	نیراز:

له بهر یوه بهر ایه تی گشتی کتبخانه گشتیه کان ژماره ی
سپیار دنی (۳۷۲) سالی ۲۰۱۴ پیراوه

ماقی له چاپدانه وهی پاریزراوه

نوسینگهی تهفسیر
بو بلاوکردنموه و راگه یاندن
همولیر - شفاغی دادگا - زیر نونکی شیرین پلاوه
Mob: +964 750 460 51 22
Tel: +964 750 818 08 66
www.tafseer-pub.com
tafseeroffice@yahoo.com

پیشکش بی

به هر که سیک، که هر دم
همول دودات ایمان و
عقیده کی، راست و رچووتر
بی، چونکه دوزانی، که
دینداریه پاکو پتو،
به ره می ایمان و عقیده
تو اوو نهله خشاوه.

خوینمەری سەنگین و شیرین!

گرنگیی ئیمان و عهقیده له ژبانی مرۆڤدا، بەتاک و کۆمهلهوه، شتیکی سەلیتێراوه و مشت و مەر هەلناگری، چونکه بێگومان ئیمان و عهقیده بناغەیی دینداریی و مسوڵمانەتییەو، ئەوه جوۆر چۆنییهتی ئیمان و عهقیدهی مرۆڤه که شیوهی پرۆژهی دیندارییه کهمی و پابه‌ندیی بەئیسلامهوه دیاریی ده‌کات.

هەربۆیه‌ش بەنده، هەر له سەرەتای فاکردنەوه‌م، پاشان دەستبەکار بووندا له بواری بانگه‌واز و کار و پرۆژهی ئیسلامییدا، بایه‌خێکی زۆرم بەم لایه‌نه داوه له کاره فیکرییه‌کاندا که ده‌توانم لێره‌دا ناماژه به چواریان بکه‌م که سەرەکییه‌کانیان:

یه‌که‌م: (پروونکردنەوهی مەعنی عهقیدهی طه‌حاریی) که ئەم کتێبه‌یه‌و، کاتی خو‌ی (سالی: ۱۹۹۳) له گوندی (سەرته‌شکووتان) به بیست و دوو (۲۲) دەرس (العقیده الطحاویة) م‌ شەر‌ح کردوه، به پۆله پێشمەرگه‌و کادیرێکم^(۱) گوتۆتەوه‌و، له ماوهی بیست سالی رابردوودا، هەر به کاسیت سوودی لێ‌وه‌رگیراوه.

دووه‌م: (پروونکردنەوهی {معارج القبول} ی {الحافظ الحکمی}) که له سالی (۱۹۹۸) له شاری هه‌له‌جیه له خولێکدا به بیست (۲۰) دەرس به پۆله کادیرێکم گوتۆتەوه‌و، به‌لام نێستا نازانم چاره‌نووسی ئەو کاسیتانە‌ی ئەو دەرسەیان له‌سەر تۆمارکراون، چی لێ‌ها‌توه!

سێیه‌م: (ئیمان و عهقیدهی ئیسلامیی له‌بەر رۆشنایی قورئان و سوننه‌تا) که له‌سالی (۱۹۹۹) له مزگوتینی هه‌له‌جیه به پەنج (۵۰) دەرسی یه‌ک سعەتیی، له خولێکدا

(۱) هه‌روه‌ها هه‌ردووک هاوسه‌ری به‌رێژی ئەو کاتەشم، به‌شداریبون:

۱- رۆخسار یراهیم مامافا که له‌سالی (۱۹۹۶) دا کۆچی دوا‌یی کرد، خوا لێی خوشبێ و پایه‌ی به‌هه‌شتی به‌رز بێ.

۲- شوکریه احمد عبدالله، خوا سه‌لامه‌ت و سه‌رفرازی بکات.

که ماوه‌ی په‌نجا رۆژی خایاندوه، به وردی‌ی باسی سرجه‌م باسو بابه‌ته‌کانی نیمانو عقیده‌ی نیسلامییم کردوه، به‌بی پشتبه‌ستن به‌کتیپینیکی دیاریکراو.

شایانی باسیشه په‌نجا دهرسه‌که‌ی نیمانو عقیده‌ی نیسلامی، دواتر له‌لایهن کاک (مه‌لا بیلال قه‌لادزه‌بی) یه‌وه نووسرانه‌وه، پاش دهر بازبوونیشم له زیندانی نهمریکا وه‌ک زۆریه‌ی به‌رهمه‌کاتم، له‌لایهن (نووسینگه‌ی ته‌فسیر بۆ یلاؤ کردنه‌وه) وه‌ه له شمش به‌رگذا له نیوان ساله‌کانی: (۲۰۰۵ و ۲۰۰۸) دا چاپو بلاؤ کرانه‌وه.

هه‌لبه‌ته نمو کتیبه‌ش (نیمانو عقیده‌ی نیسلامی) به‌گشتی، هه‌تا نیستاش (۲۰۱۳/۱۰/۲۶) دوا هه‌لوئستو تیڭه‌یشتنی به‌نده له‌باره‌ی نیمانو عقیده‌ی نیسلامییه‌وه ده‌گرته‌ه خۆی، هه‌رچهنده له کتیپ: (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله تعالى) دا، بۆ هه‌ندیک بابه‌ت، ورده‌کاری زیاترو قوولترم باسکردوه که پیم وانیه له هه‌یچ کتیپو به‌رهمینیکی دیکه‌مدا هه‌بی.

چواره‌م: (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله تعالى)، نمو کتیپیه که له زیندانی نهمریکاییه‌کانداو، له سالانی: (۲۰۰۴ و ۲۰۰۵) له زیندانی (کرویر) نووسیومه، نیستاش له هه‌شت به‌رگو ده‌وری چوار هه‌زار (۴۰۰۰) لاپه‌رده‌ا له شاری (به‌یروت) له‌ژیر چاپه‌و، بپاره‌ه کۆتایی نه‌مسال (۲۰۱۳) یانی سه‌ره‌تای سالی نوی (۲۰۱۴) کاری ته‌واو به‌ی.

دیاره‌ه نمو کتیبه‌شم که مه‌وسوعیه‌که له‌باره‌ی نیسلامه‌وه، له‌به‌ر رۆشنایی قورئاندا که تاکه سه‌رچاوه‌ی به‌رده‌ستم به‌وو له‌سجن دا، دوا تیڭه‌یشتنو بۆ چوونه‌کانی له‌باره‌ی نیسلامه‌وه گرتوونه خۆی، چ بابه‌تی نیمانو عقیده‌ه، چ بابه‌ته‌کانی دیکه‌ش به‌گشتی. نمو به‌نسبه‌ت کاره‌ه فیکریه‌ه‌که‌مه‌وه، له‌باره‌ی نیمانو عقیده‌وه به‌گشتی، به‌نسبه‌ت نمو کتیپه‌شه‌وه به‌تایبه‌ت، ده‌لیم:

وه‌ک پینشتر ناماژم کرد، نمو کتیپه له‌هه‌لدا، شه‌رح و پوونکردنه‌وه‌یه‌کی به‌نده‌یه بۆ مه‌تنی (العقيدة الطحاوية) (أبو جعفر الطحاوي) که بیست سال له‌مه‌وه‌به‌ر له دوو تویی

بیست و دوو دهرسی نیو سعاعتیدا، گوتراوه تهوه، پاشان له سهر پیتشنیاری چهند برابهکی دلسۆز، برپاری نووسرانوه یسنداو، برای خۆشهویست و دلسۆزم کاک: (قاسم سهلام) نه رکی هیترا نه سهر کاغزو تاییکرانی کیشاو له گهلا کاک: (سهروان کاکه نه حمده) برای زیده خۆشهویست و دلسۆزم، هیتانیانه بهره ستم بۆ ته ماشا کردنه وه، دواده ستکاری و تاماده کردنی بۆ چاپ.

خوا پاداشتی نهو دوو برا بهره بدهتهوه، که پیم وایه هیتدهی من بهشیان بهم بهره مهوه هیه، چونکه نه گهر داواکاری و پیتشنیارو، پاشان ههوتو هیمهستی وان نه بوایه، نهو ده رسانه مه نه ده بوونه کتیب و چاریان به دنیای چاپخانه هه نه ده هیتنا.

ههروه ها به پیتویستی ده زاتم سوپاس و دستخۆشیی له برای بهره پیم ماموستا نهوزاد کۆبی (خطاط) به کم که چ نه م کتیب و چ بهره مه کانی دیکه م که له نووسینگهی تهفسیر چاپ ده کرین، پاش بهره دی خورتنه وه یان له سهر نه گه کانی خزی له باره ی هه له چنی سهوه بهره مه مند مه ده کات.

تنجا له باره ی کتیبی (العقیده الطحاویة) و روونکردنه وه که ی خۆشه وه، نه م چهند خاله ده خه مه روو:

۱- وه که له پیتسه کی کتیبی (نیمان و عهقیدهی نیسلامی) دا گوتوومه: نیمان و عهقیدهی نیسلامی له هیتله گشتیی و بنه ما سه ره کییه کانیدا، هه ر (یه که)، بۆیه نازناوه کانی: سه له فی، خه له فی، نه شه ری، ماتۆریدی، وه هایی، بۆ ناساندنی نیمان و عهقیدهی نیسلامی، به شتیکی زیاد ده زاتم، هه ر بۆیه ش به ناوو نیشانی: (العقیده الطحاویة) مورتاح نیم، چونکه بینگومان (أبو جعفر الطحاوی) ته نیا نووسه ره و روونکهره وه ی نهو عهقیده یه بووه، که هی سه رجه م زانیانه به گشتیی، نه که هی په کیکیان، یان هه ندیکیان، به لام مادام کتیبه که وا ناسراوه، منیش به ناچاری، هه ر به کارم هیتنا.

۲- کتیبه که ی - راستر بلین: نامیلکه که ی - (أبو جعفر الطحاوی) له خسته نه رووی بابه ته کانی عهقیده ی نیسلامییدا، زۆرجاران ریز به ندیی مه نتیقی (الترتیب المنطقی)

ره چاوه نه کړدوه، همدېکې بابهت بڼه نمونه: خوا بعيه کگرتن (توحيد)، يان قه در لهچمند شوئتيک دووباره بڼه، بهلام به زوربي، به شتوازه ته عبري جياواز بابهت که دووباره ده پيتموه.

۳- له سؤنگه نوره که (الطحاوي) وه که سهره تاي کتبه کيموه گوتويه تي: بڼه نو سيني: (عقيده ناهلي سونهت و جماعت) پشتي به جزري تينگيشتو بچونه کاني (أبو حنيفة) و (أبو يوسف و محمد بن الحسن الشيباني) دوو قوتاييه هلکوتوه که (خوا ليمان خوشي) به ستوه، نوانيش له هندیک مسهله دا بپرو بچونتيکی تۆزتيک، يان زور جياوازيان بووه، له هې زوريمو جه ماوه ري زاناياني متمانه پيکراوو مو عتبري نيسلام، بڼه له همر شوئتيک بپرو بچونه کاني کتبه که له وهې زوريمو جه ماوه ري زانايان لسمري، جياواز بڼه، هلته سته له ناقار داده که مو راي زوريمو جه ماوه رده خمه روو.

۴- وه پيشتريش گوتم: دوا بچونو تينگيشتنی بنده له باره ي نيمانو عقيده ي نيسلاميه وه، له کتبي: (تيمانو عقيده ي نيسلاميه له بهر رښنايي قورښانو سونهت دا) و کتبي: (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) دا خراوه ته روو، بڼه نوره له دوو کتبه دا هاتره له باره وه، به تايه تيش دووه ميان، بالاده سته به سمر نوره له کتبه له شوئنه کاني دیکه شدا گوتومه.

۵- که مو زوريش، تيبيني و سر نه کاني خزم له سهر قسه کاني (طحاوي) له دوو تويي دهرسه کاندا ده خمه روو، هرچهنده قسه کاني (طحاوي) له باره ي عقيده ي نيسلاميه وه، زوريمو همره زوريان، خالي هاربه شي نيوان ناهلي نيسلاميه هارسهنگو پابهتد به ريبازي پيشيني چاک (السلف الصالح) هون.

۶- هرچهنده هم روونکرده وه (شرح) هيه، کاتي خوي به بيستو دوو دهرس گوتراوه ته وه، بهلام به پويستم نه زاني ناهازه به سهره تاو کوتايي دهرسه کان بکم، هرکاتيكيش به پويستم زاني، نارو نيشاني روونکرده وه بڼه باسو بابهت کان داده نيتم.

۷- نامیلکه کهمی (الطحاوی)، سه رجهم بۆ (۱۰۵) خالۆ پرگه دابهشکراوه که ینگومان، کارناسانییه کی باش دهکات بۆ دۆزینهوهی باسو بابهته لهیه کچوهه کانیو، هه رکات وشه (خال)مان به کارهیتنا - لهه روونکردنهوهیه دا - نهوه مه به استمان پیتی پرگه کانی (مثن)ه کهمی (أبو جعفر الطحاوی)یه (خوا لیتی خوشیی).

۸- دیاره کاتی خۆی بۆ ناماده کردنی شهو ده سانهی که له ژێر ناوو نیشانی: ڤوونکردنهوهی عهقیدهی طهحاوی؛ دا پیتشکهشکراون، له کۆمه لیک شهرحو لیکدانهوهی (مثن)ه کهمی (الطحاوی) به هه ره مه ند بووم، به لام له هه موویان زیاتر شه رحیکی (ابن أبي العز الحنفی) بوو، هه ر به ناوی: (شرح العقيدة الطحاوية)، به لام ینگومان نه وهی شهو کاته عه قلم نه پیریپی؛ لیم وه رنه گرتوونو مه رجیش نیه هه رچی پیم باش بووه، لیم وه رگرتین، چونکه له کاتی گوته وهی ده ره کاند، به س مه تنو نامیلکه کهمی (الطحاوی)یم به ده ستوه ده گرت، وه ک بیتوه یادم.

خواش (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) به باشترین شیوه پاداشتی سه رجهم شهو زاناو پیتشهوا یانه مان بداته وه که ده ریایه کی پر له گه وه ره و مروارییان، له به ره هم و که له پووری هه مه جهۆری خۆیان بۆ به جه نه پیتشه وین.

هیرادارشم نه م کتیبه، بیهته مایه ی به رچار روونبوونه وهی زیاتری سراو خوشکه مسولمانه کاتم، به تاییهت چینی گه نه و تازه پینگهیشتهو که لهه ڤۆژگاره دا به هۆی شه پۆلی ماددیگه رایو دنیا په رستییه وه، فشاریکی زۆر له سه ر عه قلو دلیمان هه یه و، هه رچی زیاتر پیوستییمان به تیمانو عه قیده ی راستو ساغو دامه زارو نه له خشاوی نیسلامیی هه یه، تاکو له خلیسکانو هه له پارێزراوین که توشیش بوون، زوو هه لسنه وه و بگه رینه وه. سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ.

۲۱ ذی الحجه ۱۴۳۴ هـ

۲۶ تشرینی یه که می ۲۰۱۳ ز

به عه داد / نه جه و مه نی توتنه ران

- ۱- (اختلاف العلماء) ۲- (الشروط). ۳- (أحكام القرآن).
 ۴- (معاني الآثار). ۵- (المختصر). ۶- (العقيدة الطحاوية)...

(۵) رای زانایان له باره یه وه:

(الذهبي) له باره یه وه گوتوویه تی: {الإمام العلامة الحافظ الكبير، محدث الديار المصرية و فقيهاها} واته: پیتشه وای شه للامه، فمرموده زور له بمری گموره، فمرموده ناس و شه عزانی ولاتی میصر...

همروه ها گوتوویه تی: {من نظر في تواليف هذا الإمام عَلِمَ مَحَلَهُ مِنَ الْعِلْمِ، وَسَعَةَ مَعَارِفِهِ...}. واته: همرکسینک سرنجی دانراوه کانی نهو پیتشه وایه بدات، پینگهی وی له زانست ده زانی، وه فراوانیی زانسته کانی وی بز دهرده کهوی...

همروه ها (أبو سعيد يونس) وهك (الذهبي) لئیه وه نهقل کردوه له باره یه وه گوتوویه تی:

{... كان ثقةً، ثبتاً فقيهاً عاقلاً، لم يُخْلَفْ مِثْلَهُ...}

واته: متمانه پیکراوو دامه زراوو شه عزانو تینگه یشتوو بوو، دوی وی زانای هاوتای وی نه بووه....

دیاره همرکام له وشهی (ثقة) و (ثبت) دوو زاروهی تاییه تی بواری فمرموده ناسینو نهو بمری ستایش ده گمیه من بز زاناو شماره زایانی نهو بواره.

خوا پاداشتی طه حایوی بداتمه وهو پلهو پایهی بهرزو بهرزتر بکاته وه، منیش پیتم وایه بهرهمند بوونی زانایان به تاییه تی و مسولمانان به گشتی له کتیبو بهرهمه کانی نهو پیتشه وایه به گشتیی و، به تاییه تی نامیلکه که (العقيدة الطحاوية) به لگه و نیشانه کی دیکهی پایه بهرزی و بز خوا سولحایوی و متمانه پیکراوییه تی، که دیاره شم بنچینه یه تاییه تی به (طحاوي) یه وه و بنچینه یه کی گشتی یه بز هلسه نگانندی زانایان و پیتشه وایان.

الْحَمْدُ لِلَّهِ نَحْمَدُهُ وَنُسْتَعِينُهُ، وَنَسْتَغْفِرُهُ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شُرُورِ أَنْفُسِنَا، وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِيرِهِ. وَلَا تَمُوتُوا إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٥٢﴾﴾ آل عمران.

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَجَسَدٍ مِمَّنْهَا وَجَعَلَ لَكُمُ مَثَاقِمَ بَيْنَهُمَا يَوْمًا لَكُنْتُمْ

وَأَنْتُمْ اللَّهُ الَّذِي قَسَمَ لَكُمْ بِهِ. وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١٥١﴾﴾ النساء.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٢﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ

وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾﴾ الأحزاب.

أما بعد: فَإِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كَلَامُ اللَّهِ وَخَيْرُ الْهَدْيِ هَدْيُ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بِذَعَةٍ، وَكُلُّ بِذَعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ^(١).

بەرپێزان!

ده‌مه‌وی نووه‌تان پێ بلێن، که بابەتی عهقیده له ئیسلامدا، بایه‌ختیکی زۆرو هه‌ره‌ گرنگی هه‌یه‌، چونکه ده‌توانین بلێین: ئیسلام دوو به‌شه‌: وه‌ك چۆن دره‌ختێك له دوو به‌ش پێك ده‌یت: ١- ره‌گه‌و ریشه‌. ٢- قه‌دو لقو پۆپو گه‌لا.

(١) نووه‌ پێی ده‌گوتری: (خطبة الحاجة) که پێقدمه‌هر (صلی اللہ علیہ وسلم) هاره‌لانی به‌رپێی فێرده‌کرد پێش هه‌ر قسه‌یه‌کی گرنگه‌ بیلێن، وه‌ك وتاری جومعه‌و داخوازیی‌کردن (خطبة) و... هتد، ئهم وتاره‌ هه‌رگام له: الترمذی: (١١٠٥)، والنسائی: (١١٠٤)، وابن ماجه‌: (١٨٩٢) واهمد: (٣٧٢٠)، وطبرانی: (٢٤١٤) هیتاویانه‌و (مسلم) پێش به‌ختیکی هیتاوه‌.

نیسلا میاش دوو بشه:

۱- نیمانو بیرو پروا.

۲- بهرنيو چوونو په رفتار کردن به پښی نمر نیمانو بیرو پروايد.

دپاره نینسانیش به هوی نیمانو عهقیده وه^(۱) ده زانی کښه؟ له کړیوه هاتوه؟ بز کوی ده چی؟ چی پښ سپیورداوه؟ کی خاوه نیبته؟ نمر بوونه ودره بزچی دروست کراوه؟ چی تیدایه؟ عهقیده هممو نمر مسهلانه روون ده کاتوه، به هوی شریعتیشوه نینسان ده زانی که ده بی هلوئیستی بهرانبهر خوا چون بی؟ له گهل خه لکیدا چون بی؟ له گهل دورویه ریدا چون په رفتار بکات؟ چون بهرنيو بزچی؟ حلال چییه؟ حرام چییه؟

هتا عهقیده نه بی، شریعت بهرنيو نابردی، وه ک چون هتا بناغه نه بی، دیوار دانامعزنی، هتا درخت په گو ریشمی به زه ویدا نه چیتته خوار، قه دو لوقو پزیی بز پیدا نابی که واته: چ له سر ناستی تان، چ له سر ناستی کومل، چاوه ریتی پابه ندیی و نیلتیزام و گهر دنکه چیی و فهرمان بهرینی کردنی خواو پیغمبر ناکری، هتا نیمانو عهقیده نه بی.

به سلام پرسیارنکی گرتنگ لیره دا سر هله دات: نایا عهقیده ده بی له چ سر چاره یه کموه وهر بگری؟

نیمانو عهقیده - وه ک باسم کرد - یانی هلوئیستی نینسان بهرانبهر به خوا (سبحانه و تعالی)، بهرانبهر به پیغمبران (غَلَبَهُمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام) که خوا ناردوونی بز ری پیشاندانی نینسانه کان، بهرانبهر به سره تای نینسان، بهرانبهر به چاره نووسو سره نجامی، بهرانبهر به هممو نمر شتانه که له بوونه ودره نینسان هلسو کومتیان له گهلدا ده کات، وه ک: فریشته کان، چنده کان، ... هتد.

دپاره عهقیده به هر گرتگی و بایه خموه، نابی له سر بنچینه ی گومانو بیرو بز چوونی نینسان بنیات بنری، چونکه نینسان په کجار ده ژی و په که ته مه نی پتدراوه، نمر

(۱) له هرگی په کسی کتبی: (نیمانو عهقیده نیسلا می...) دا پتنامه ی هر کام له (نیمانو) و (عهقیده) و باسی جیاوایی نیوانیاسمان کردوه.

ژیان و تمه نهش، ده بی له سر نه ساسیکی زور مسۆگرو روون بهر بی بکات، نینسان پیتنج شهش تمه منی پیتنه دراوه، تمه منیکی بهو شیوره بگوزهرینتی، تمه منیکی دیکه کی به شیوه کی دی بگوزهرینتی، هر وه ها تمه نه کانی دیکه کی به چند شیوه کی دیکه کی جیاواز .

کهواته: ده بی نهو تمه نه له سر بنچینه کی زور مسۆگرو روون بهر بی بکات، نهو بنچینه مسۆگرو روونهش، ده بی له سر چاوه به کهوه دیاری کرابی که زانیاریه کی دوره در (محیطی) ه بی، زانیاریه که هیچی لی ون نابی، نهویش بهس خوی بی وینیه کهواته: ده بی نیمان و عه قیده له وه جیه وه وهر بگری، نه که له گومانه وه، نیتشه تهنیا دوو سر چاوه مان هنن بز وهی:

(۱) - وهی راسته وخۆ (مباشر) که قورنانه، راسته وخۆ به پیژوه ماناوه، خوا بز پیتغم بهری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نارده.

(۲) - وهی ناراسته وخۆ (غیر مباشر) که سوننه تی پیتغم بهری خوی به (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، مانایه که له خوا وه، پیژوه (لفظ) و دارشته که له خۆ یه وه.

کهواته: ده بی نیمان و عه قیده له قورنانه و سوننه وه ههلبه پیتنج، هر وه که شرعیه تیش، هر ده بی لهو یوه ههلبه پیتنجری، نه دی دوره زانیان چیه له روون کردنه وه عه قیده دا؟ دوره زانیان هر نه وه که نه وهی خواو پیتغم بهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمو یانه روونی بگه نه وه و پۆشنی بگه نه وه که خوی پهروه دگار نه وهی مدهست بووه و پیتغم بهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) تاوای ده ویت، هر وه ها له بواری راگه یانندی شرعیه تیشدا به هه مان شیوه، به لام نه وه نه هیه له بواری عه قیده دا، زانیان بهس نه رکیان روون کردنه وهی نه وهی که خواو پیتغم بهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمو یانه، به لام له بواری شرعیه تیدا، زانیان بواریان فراوانتره، به تاییدت له بواره کانی سیاسی و نابووری و کۆمه لایه تیدا که عه قل ده توانی ته سپی خۆیان تیدا تاردا، ده نا شرعیه تیش له بواری عیباده تدا، دیسان عه قل ده بی ته نها نه وهی خواو پیتغم بهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)

وَسَلَّمَ) فرمویانه، پرونی بکاتورهو رایگمیمنی، دهنای بۆ خۆی، بۆی نیه هیچ زیادهی بخته سر، یان هیچ عیبادهتیکی دیکهی تازه دایینی.

دیاره ههر نورهش - واته: بواری نیمانو عهقیدهو عیبادهت - مهبسته که پیتقمبهری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمویتهی: {مَنْ أَحَدَّثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ زِدٌّ} حدیث صحیح^(۱) واته: ههر که سیتک شتیک لهم نایینهماندا دایینی، شهوه ره تکرارهیه.

چونکه له بواری عهقیدهو عیبادهت دا - که بواری مامهله کردنی مرۆڤه له گهڵ خوادا - وهی نوختهی خستۆته سهه پیت، بۆیه ههرچی دابهیتیری زیادهیهو نارهوایه ناوونیشانی (بدعة) دهیگریتهوه، به پیتجموانهی بواری ههلسو کموتهکان (المعاملات) هوه که شهههت دهقی کهمی هیتانوو بۆشایی زۆری بهجیتهیشتوه، تاکو مرۆڤ - بههۆی نیجتیهادی عهقیدهو بهگۆیرهی پیتداویستی خۆی، پری بکاتوره.

ئنجای خۆتیرهی بهرێژا به پتویستی دهزائم که لهم بهراییهدا، ناماژه بهمهسهلهیهکی گرنگ بکهه له بواری نیمانو عهقیدهدا، به تاییهتی و له بواری ناسینی نیسلامو دینداریبیدا به گشتییو، دهلێن: عهقیده له نیسلامدا واته: بهرو پڕوا که له قورئاندا زیاتر به وشهی نیمان تعبیری لیکراوه، بهردی بناغهی نیسلامو، یه کهمێن ههنگاری مسوئمانهتییهو بناغهو بنچینهیهکه، ههموو شتهکانی دیکه له سهه سهه بنیات ده نرێن، ئنجای شهو عهقیدهیه، ههتا پتوتتر بی، ده گونجی شهو بینایهی که له سهه سهه بنیات ده نرێ دامه زراوتر بی، وه ههتا شهو عهقیدهیه راستتر بی و ساف تر بی و چاکتر بی، ده گونجی شهوهی له سهه سهه بنیات ده نرێ، تهواوتر بی، وه هیچ کهس لهوانهی که له نیسلامدا شارهزان، له سهه سهه مهسهلهیه مشتو مریان نیه که عهقیده بهردی بناغهی یه کهمێن ههنگاوه، یه کهمێن کاره که تینسان ده بی بیکا، به لگهش لهو بارهوه زۆرن، ههر بۆ وێنه شهوهی که له ههموو شتیک زهقتره، خوا (جل جلاله) له قورئاندا هیچ فرمانیک ناپاستهی مسوئمانان ناکات، مه گهر پیتشی پیتیان ده فرموی: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا﴾، شهی شهوانهی

(۱) مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ: الْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۲۶۹۷)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْم: (۱۷۱۸).

نیماستان هیتراوه! یانی: نهی نوانه‌ی عقیده‌تان هیه که پرواتان هیه، چونکه معقولون نیه مرؤقت هلنگری بیرو پروای نیسلام نه‌ی، و، موکه‌اللهف بکری به جیبه‌جی کردنی نیسلام، شریعت له عقیده‌وه هلنده‌قولی، کارو کرده‌وهی چاک له نیمانه‌وه سرچاوه ده‌گری، عیبادهت و نه‌خلاق و جموجولی نیسلامیانه: له خواناسی (معرفه الله) و خوا به‌یه‌کگرتن (توحید) وه سرچاوه ده‌گری، نه‌وه شتیکه، دان پیندا هیتراوه، به‌لام نه‌وهی من لیژهدا ده‌مه‌وی بیلیتم نه‌وه‌یه:

نیسلام وهك چۆن به تهنیا ته‌صووفو ته‌زکیه‌ی نه‌فسی رووت نیه، عقیده‌ی به تهنیاش نیمو، سیاستی به تهنیاش نیمو، جهنگو چه‌کداری تهنیاش نیه، بؤیه له راستیدا هه‌روهك گوتمان، نیمانو عقیده، شتیکی بایه‌خداره‌و به‌ردی بناغیه، به‌لام ته‌گه‌ر بکریته ده‌سته چیلو بیانوی نه‌وه که هه‌مه‌وو ماندو بوونیکمانو هه‌موو وزه و هیتزمان، خه‌رج بکمین بؤ چه‌سپاندنی عقیده‌و، ناگامان له هه‌موو شتیکی دیکه بچری، نه‌وه له‌راستیدا پینچه‌وانه‌ی خودی نیمانو عقیده‌ی نیسلامیه، چونکه هه‌ندیک له‌وانه‌ی که جمو جولی نیسلامی ده‌کن، به به‌هانه‌ی نه‌وه که نیمانو عقیده‌ی نیسلامی به‌ردی بناغیه‌وو بنچینه‌یوو، له هه‌موو شتیکی دیکه گرنگه‌وو، هه‌موو شته‌کانی دیکه له‌سه‌ر نه‌و بنیات ده‌نرین، ده‌یانوی وا خه‌لکی حالی بکن که کاری نیتمه نه‌مه‌رؤ به‌س کاری دامه‌زاندنی نیمانو چه‌سپاندنی عقیده‌یوو، پینگه‌یاندنی خه‌لکیه له عقیده که نه‌مه هه‌م هه‌قی تیندایوو، هه‌م باتلیشی ره‌گه‌ل کوه‌توه: هه‌قه که نیمانو عقیده نه‌وه‌نده گرنگه‌و جیتی بایه‌خه‌ویه که مه‌ن هه‌نگاوه، به‌لام ناهه‌قه که نیتمه هه‌موو وزه و توانامان له‌و بواره‌دا کورت هه‌لبیتن، چونکه له راستیدا نیمان بؤ نه‌ویه که دوا‌یی کرده‌وهی چاکی به دوادا بی، عقیده بؤ نه‌ویه که دوا‌یی شریعتی بی جیبه‌جی بکری.

تنجا له راستیدا، هؤی سه‌ره‌کیی دو‌به‌ره‌کیی مسولمانان و جیاوازی و نا‌کۆکیشیان، بؤ نه‌و جۆره حالی بوونه ده‌گه‌ریتته‌وه:

(۱) یه‌کینکیان له‌بهر نه‌وهی عقیده زۆر گرنگه، ده‌لی: نیسلام به‌س عقیده‌یوو نیمانه.

۲) نهوی دیکه ده‌ئی: نه‌خیز ئیسلام بهس بریتیه له تهزکیه‌ی نه‌فس و ته‌صه‌ووف و لایه‌نی مه‌عه‌وه‌یه‌ی و نه‌خلاقیه‌ی.

۳) یه‌کیکی دی ده‌ئی: نه‌خیز ئیسلام بهس بریتیه له سیاسه‌ت و بنیاتنانی ده‌وله‌ت.

۴) نهوی دیکه ده‌ئی: نا، ئیسلام بهس جه‌نگ و چه‌که‌و هه‌تزی بازوو ده‌سته‌لات و هه‌یه‌ته.

۵) نهوی دیکه ده‌ئی: نه‌خیز، ئیسلام هه‌مووی له په‌روه‌رده‌دا کوررت هه‌له‌ئی... هه‌تد.

تنجا هه‌ر کامه‌نک له‌وانه‌ش، له‌وانی دیکه حالی نابی، به‌لام ئه‌مه‌ خوا په‌شتیوان بی، ده‌بی کارئکی ئیسلامیه‌ی واکه‌ین که هه‌موو برینه‌کانی مه‌لله‌ته‌که‌مانی پی سارپه‌ژین و کارئکی ئیسلامیه‌ی واکه‌ین که هه‌موو نایه‌ت و فه‌رموده‌کانی پیغه‌مه‌به‌ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) چه‌به‌جی بکه‌ین، کارئکی ئیسلامی واکه‌ین که مه‌سولمانانئکی هاوسه‌نگو، کۆمه‌لگایه‌کی مه‌سولمانی هاوسه‌نگ (مَتَّزِن) په‌روه‌رده‌ بکه‌ین، نه‌ک مه‌سولمانی لاسه‌نگ و لاتهل، عه‌قه‌یده‌ی هه‌بی، به‌لام ته‌زکیه‌ی نه‌فسی نه‌بی، یان ته‌زکیه‌ی نه‌فسی تیشدا زۆر گه‌شه‌دار بی، به‌لام ناگای له‌ سیاسه‌ت نه‌بی، یان سیاسه‌تی هه‌بی، به‌لام عیباده‌تی نه‌بی، یان فیه‌قی هه‌بی، به‌لام بوری پاکسازی و چاکسازی نه‌بی، نه‌وه هه‌مووی لاتهل‌یی و لاسه‌نگیه.

به‌ راستیه‌ی بۆیه نه‌مه‌رۆ مه‌سولمانان نه‌ک هه‌ر له‌ کوردستان، به‌لکو له‌ هه‌موو جیهانی ئیسلامیه‌یدا، ناتوانن ده‌وری خۆیان به‌ینن، چونکه لاتهلن و لاسه‌نگن، لایه‌کیان گرتوه‌و چه‌ندلایان فه‌رامۆش کردوون، هه‌ر نه‌وه‌ش هۆکاری بنه‌ه‌ه‌تیه‌ی پارچه‌ پارچه‌ بوونی مه‌سولمانانه، چونکه خوا (سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ) له‌ سوپه‌تی (المائدة) دا سه‌به‌اره‌ت به‌ پارچه‌ پارچه‌ بوون و به‌ش به‌ش بوونی نه‌ه‌سپه‌رانییه‌کان، ده‌فه‌رموی: ﴿وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرُكَ فَإِنَّا نَسْتَفْتِهِمْ فَاسْتَوْا حِطًّا وَمَا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَعْرَضْنَا عَنْهُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٥٧﴾

واته: لومړنۍ گوټیان: نیمه نهمېرېنې، بهلینو په پیمانې لږ وهرگرتن، ننجا به شیک لومړی که ناموزگار بیان پېی کرابوو، (به شیک لومړی که پېیان راگمیه نرابوو له دیني خویان) فراموش کرد، نهمالیان کرد، له نهمامدا دوژمنایه تیبی و کینمو به کدی بوغزاندمان له نیواندا پیدا کردن، همتا رژوی قیامت.

یانی: له نهمامی نهمودا که به شیک له نایینی خویان واز لیتیتا، دویره کی و ناگزکیان کهوته نیوان.

کهواته: بمرده وام دویره کی و جیوازی و ناگزکی نیوانی نه هلی دین، لومړه دایه که ده بنه بهش بهش، هر به شیکیان نه ندازه یه که له دینه که ده گری و، لومړی دیکه واز لیتده هیتنی، با لومړه باره وه وینمیک بیتهموه: ده گیتنموه جاریک کومدلیک کویر ده بن، ده چن بژ ولاتیک، تاکو بزائن فیل چ ده عبایه که، هه لته چایان نیه، تاکو دیمنی گشتی فیل ببینو ویننه هه سووی وهریگرن، به ناچار یی پنا ده بنه بهر ههستی ده ست لیدان (اللمس)، په کیکیان ده ست له گوئی ده دات، په کیکیان ده ست له لموزی ده دات، په کیکیان ده ست له لاقی ده دات، په کیکیان ده ست له پشتی ده دات... هتد، کویره کان ده گه پرتنموه بژ ولاتی خویان و پېیان ده لین: نهری قیلتان ده ست لیتدا؟ ده لین: به لنی، ده لین: چون بوو؟ لومړی که دهستی له گوئی داوه ده لنی: فیل شتیکه وه که گه لای درخت پانه، لومړی دهستی له لاقی داوه، ده لنی: نه خیر راست ناکات، فیل شتیکه وه که کوله گه وایه، لومړی دهستی له لموزی داوه، ده لنی: نه خیر، هیچتان راست ناکمن، فیل شتیکه وه که گوزچان وایه، لومړی دهستی له پشتی داوه، ده لنی: نه خیر، نیتوه هر لینی تینه گمیشتون، فیل وه که تهخته داریک پان وایه، دیاره هر کامیک لومړ کویرانه له ناسینی به شیک فیل دا راست ده کهن، به لام له ناسینی هه سویدا به هه لده اچوون، ننجا له راستیدا نهمرؤش مسولمانان وایان لیته اتوه، لومړی که ده لنی: نیسلام بهس ته زکیه نفس و عیباده ت و نه خلاقه، لومړه دا که نیسلام لومړ لایه نهمی تیتدایه، راست ده کات، به لام لومړه که نیسلام هر لومړه نده بی، به هه لده اچووه، لومړی که ده لنی: نیسلام بریتیه له سیاست و سرپه رشتیکردنی کومدنگاو هه بوونی دامو ده زگاو دروست کردنی ده ولعت، راست ده کات، به لام که ده لنی: نیسلام هر

نوهنده په، نه خیر راست ناکات، ههروهه باهرو باهرو چونه کانی دیکهش که پیشتر باسمان کردن، له نیو مسولمانان هه موویان بهو شیوه یین، بهلام بینگومان نیسلام هه موو تهواندیه به تیگر او هیچ کام لهوانه نیه به تنیا.

بهائی، نینسان که هه موو نیسلامی گرت، له هه موو کس حالی ده بی، بز وینه: له گهل بابای سؤفیدا ده گمیه نه نجامینک، به مرجی سؤفیده کی پابه ندبی به قورنانو سونه توهو له سنوری شهریه تدا ته صووفو ته زکیه ی خوی بکات، له گه لی ده گمیه لیک تیگمیشتن، ههروهه به هه مان شیوه له گهل بابای سه له فییدا که کاری خوی له ودا ده بیخی عه قیده رابگیه نی، ده گمیه نه نجامینک و پیتی ده لیتی: بهائی، عه قیده گرنگو جینی پایه خه، بهلام نیسلام بهس به تنیا عه قیده نیه، له گهل نهوانی دیکهش دا به هه مان شیوه ده گمیه نه نجام، به مرجینک بز خوت نیسلامینکی فراوانت پی بی، بهلام نهو به شینکی پییوه، توش به شینکت پی بی، قمت ناگمیه نه نجام، چونکه لهو حاله تدا لیک تینه گمیشتن روو ده داتو، هه کامینکیان نهوی دیکه ره فز ده کات و ده لی: هه نهوه ی خوم راسته، وهک خوی پهروه دگار ده فهره موی: ﴿... وَلَا تَكُونُوا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿۱۳۰﴾ مِنَ الَّذِينَ قَرَأُوا دِيَانَهُمْ وَكَانُوا شُرَكَاءَ كُلِّ جَزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿۱۳۱﴾﴾ الروم.

واته: له هاو به شدانمران مبن نهوانی که دینه کعبان بهش بهش کرد (هه ریه کعبان به شینکیان لی گرت)، ننجا هه کومه لیک بهوه ی که خوی له سه ریه تی پیتی دلخوشه. سؤفی ده لی: نیسلام بهس سؤفییا په تییه، سه له فی ده لی: نیسلام بهس سه له فییا په تییه، نهوه ی دیکه ده لی: نیسلام بهس نهوه یه، یان بهس نهوه یه، نه خیر، هیچ کام لهوانه نیه به تنیا، به لکو هه موویانی تیدایه، هه شتهو له شرینو قوناعی خزیداو به قه باره ی خوی.

ده‌سپیکي کتیبه‌کي طه حاویری

دیاره نمو کتیبه‌ی که نیمه ده‌مانه‌ی شرحی بکمین، بریتیه له مه‌تنی (عه‌قیده‌ی طه‌حاویری) که شرح و تفسیری زوری له‌سهرکراون، مه‌تنه‌که له چهند خالینکدا نووسراوه، نجا نیمه همر ده‌رسه، چهند خالینکی تیندا ده‌خینه پروو، به پشتیرانی خرای په‌روردگار، شرح و تفسیریان له‌سهر ده‌کمین، کتیبه‌که ناوا ده‌ست پینده‌کات:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ، قَالَ الْعَلَمَةُ
حُجَّةُ الْإِسْلَامِ أَبُو جَعْفَرٍ الْوَرَّاقُ الطَّحَاوِيُّ:

واته: به ناوی خوی به به‌زه‌یی به‌خشنده، ستایش بۆ په‌روردگاری جیه‌انیان، زانای پایه به‌رز، نه‌بو جعفری وهرراق که به ناوبانگه به طه‌حاویری (له میسر دانیش‌توه) گوتوویتی:

هَذَا ذِكْرُ بَيَانَ عَقِيدَةِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ:

واته: نه‌مه باسی پروونکردنه‌ی بیو پروای شه‌لی سوننه‌ت و جه‌ماعه‌ته، دیاره شه‌لی سوننه‌ت و جه‌ماعه‌ت، یانی: تیکرای مسولمانانیک که خه‌تی پیغه‌مبه‌ر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و خه‌تی جینشینه سهر راسته‌کانبیان به‌رنه‌داوه و گرتوویرانه، له به‌رانسهر شه‌لی سوننه‌ت و جه‌ماعه‌تدا، چهند کۆمهل و ده‌سته‌یک همن، که‌م زۆر له خه‌تی پیغه‌مبه‌رو (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) جینشینه سهر راسته‌کان ترازون، وه‌ک: (شیعه، موخته‌زیله، مورجینه، قه‌ده‌رییه، جه‌مییه، جه‌برییه... هتد).

بهلام وهك دوايش له ميانه دهرسه كانان ده پخپله روو، نهوهی لیره دا (أبو جعفر الطحاوي) گوتويهتی، هرچنده له زوریهی خاله كانيدا پيكاويهتی كه تعبیری كرده له عقیده و برو بچوونه كانی زاناو پيشهوايانی نههلی سوننهت و جماعت، بهلام بنگومان، له هندیك خالیشدا نییكاوه، زیاتر پراو بچوونی (أبو حنیفة: النعمان بن ثابت الكوفي) و دوو قوتاییه كهی: (أبو یوسف) و (محمد بن الحسن الشیباني) هیناوه.

پاشان دهلی:

عَلَى مَذْهَبِ فَضْلِ الْمَلَّةِ: أَبِي حَنِيفَةَ النُّعْمَانَ بْنِ ثَابِتِ الْكُوفِيِّ،
وَأَبِي يَوْسُفَ يَعْقُوبَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ الْأَنْصَارِيِّ، وَأَبِي عَبْدِ اللَّهِ
مُحَمَّدَ بْنِ الْحَسَنِ الشَّيْبَانِيَّ "رَضَوَانُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ" وَمَا
يَعْتَقِدُونَ مِنْ أَصُولِ الدِّينِ، وَ يَدِينُونَ بِهِ رَبُّ الْعَالَمِينَ:

واته: به پنی تیگمیشتهو بچوونی نهبر حنیفه و، (هردروك قوتاییه بهریزه كهی) نهبر یوسف و، مرجه ممدی كوری حهسنى شعیبانیی (رضي الله عنهم)) دامتاوه، نهوهی كه نهوان پروایان پیبووه له بنچینه كانی نایین كه خوی پهروه رگاری جیهانه كانیان پی پرستوه.

نجا له راستییدا نهوهی كه نهوانیش گوتويانه، همرو نههلی نیسلام، نههلی سوننهت و جماعت له سهری په كده نكن، جگه له چمنده مسهله كه دواپی له ميانه دهرسه كاناندا به پشتیوانی خوی پهروه رگار ناماږه یان پیده كین.

شایانی باسیسه زانایانی نیسلام بچوونه و نیمان، هر كام له (أصول الدین)، (علم الكلام)، (علم التوحید) یان به كار هیناوه، هروه ها پشیمان گوتوه: (الفقه الأكبر)، نهبر حنیفه كتیبیکی هیه بهر ناوه كه عقیده ی نیسلامیی تیدا روون كرده توه.

The banner features a central vertical strip with a portrait of a man in a uniform and a cap. The text on this strip includes: "به توره اوجده بولموشون امانتدار", "www.alibapir.com", "تلفون: 011-22222222", "موبایل: 011-22222222", and "ایمیل: info@alibapir.com".

Facebook: [www.facebook.com/alibapir](#) (www.alibapir.com)

YouTube: [www.youtube.com/alibapir](#) (www.alibapir.com)

Email: info@alibapir.com

WhatsApp: <https://wa.me/99501122222222>

Telegram: <https://t.me/alibapir>

Instagram: <https://www.instagram.com/alibapir>

QR Codes: QR codes for WhatsApp, Telegram, and Instagram are provided for quick access.

نوسهر (خوایسی خوشبختی) له پینج خالی یه که مدا: (۱-۵) باسی گرینگترین و گه ورهترین و سه ره کییترین بابته نیمان و عه قیدهی نیسلامی ده کات که بریتیه له خوا بیده کگرتن (التوحید)، به مانار چه مکی فراوان و گشتگریی که یه کتایی و بی هاوهایی خوا له:

- ۱) بدهیته رایتهی و پهروه دگاریتهی و خاوه ندرایتی (خالقیة والرَبویة والمالکیة) دا.
 - ۲) په سترایتی (الألوهیة) دا.
 - ۳) ناو و سیفته هه ره چاک و په رزه کانی (أسماءه الحسنی وصفاته العلیا) دا ده گریتموه.
- وه ده لئ:

نَقُولُ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ مُعْتَقِدِينَ بِتَوْفِيقِ اللَّهِ:

واته: نینه له یه کتایی خادا، ده باره ی خوا به یه کگرتن و یه کتاپه رستی، برومان وایه و به یارمه تی خوا ده لئین:

تنجا یه کسه ر دیته سه خالی یه کم:

۱- (إِنَّ اللَّهَ وَاجِدٌ لَّ شَرِيكَ لَئِيْلٌ):

واته: بیگومان خوا یه که هاویه شی نیه.

په پیزان!

خوا به یه کگرتن، شتی که فیطره ت و سروشتی نینسان، عه قن و زانست و، بوونه وهرو کائینات، شایه دیی له سه ره ده دن، وه ک خوی به رزه ده فرموی: ﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ﴾

دووه: خوا بهیه کگرتن له په رستراویتی دا (توحید الله فی الذلوهیه):

تولوهیه، یانی: (المعبودیة) په رستراویتی، نهوهی که جینی کیشو مشتو مه بووه، له نیران پیغه مبران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ) و میلله ته کانیا ندا، بر گه ی دووه می خرا بهیه کگرتن بووه که بریتیه له په کتایی خوا له په رستراویتییدا، گه له کانیا گوتویانیه: بهلی، هر خوا به دیه پینه ره، هر خوا په روه رده گاره، هر خوا ده ژپینی، هر خوا ده سرینی و رزق و رزوی ده دا، زیندو ده کاتوهو ... هتد، به لام هاوره شیان یو خوا برپار داوه له په رستندا، واته: له (الوهیه) دا، نه که له په روه رده گاریتی و به دیه پینه رتییدا، کم بوون نهوانی که بر وایان به دوو دروستکه، یان زیاتر بووی، (ثنویه) و مه جووسییه کان بر وایان به خوی خپرو شهر بووه: په زدانو نه هر یمن، په زدان خوی خپر، یان شاهورامزدا، نه هر یمن خوی شهر که تاریکی هیمای خوی شهر بووه، رووناکیش ره می خوی خپر بووه، به یو چوونی نهوان، به لام نهوانیش دیسان ده لئین: هر خوی خپر دروستی کرده! وه که چون نیمه ده لئین: خوا هدیمر شهیتان هدیسه، شهیتان مه خلوقی خوییه، به لام نهوان له شهیتان زیاتر ده سه لاتیان به نه هر یمن داوه.

خوا دربارهی نه صرپانییه کان ده فرموی: ﴿لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ

ثَالِثٌ ثَلَاثَةٌ...﴾ (المائدة، واته: به ته نکید بی پروان نهوانی گوتیان: خوا سییه می

سییه کانه، به لام دیسان نهوانیش ده لئین: خوی دروستکه رو به دیه پینه هر په که، خوا عیسا شی (علیه السلام) دروست کرده، دایکیشی دروست کرده، نهوان عیساو مه پریم به خوا ده زانن، به لام به دوو خوی دروستکراوی خویان ده زانن که پیمان ده گوتی: ﴿الْأَقَانِيمُ

الثَّلَاثَةَ^(١)، به ههرحال ئهوه‌ی که جیتی مشت و مپو کێشه بووه، له نێوان پێغه‌مبهران و میله‌ته‌کانیاندا، مه‌سه‌له‌ی په‌رستراویتی خا بووه، نه‌ک به‌دییه‌تته‌رایه‌تی خا، چونکه ئه‌وه که هه‌ر خا دروستکه‌رو به‌دییه‌تته‌ره و غه‌یری وی هه‌موی دروست که‌راوه، چونکه شتیکی ئه‌وه‌نده پۆشنه‌و ئه‌وه‌نده به‌هێژه، که‌س ناتوانی نکوویی لێ بکات، ئنجا له مه‌سه‌له‌ی په‌رستراویتی خا دا، خه‌لک له دوو بواریدا به‌هه‌له‌دا چون که ئیستا هه‌ندی که‌س واده‌زانی، ته‌نیا له‌یه‌ک بواریاندا به‌هه‌له‌دا چون پوویداوه که بواری دروشه‌کان (شعانه)، ئیستا که‌سانیک که باسی عه‌قیده‌ی ئیسلامی ده‌که‌ن، باسی نێمان ده‌که‌نو به‌حیسابی خۆیان جه‌نگیان ئیعلان کرده له‌دژی شێک و بیده‌ت و لادان له شه‌ریعه‌ت، پێیان وایه کێشه‌ی مسو‌لمانان هه‌ر ئه‌وه‌یه که خه‌لک له بواری دروشه‌کان (شعانه)دا له خا به‌یه‌کگرتن دوور که‌وتونه‌ته‌وه، به‌لام نه‌خێر، هه‌ر له سه‌ره‌تای می‌ژوه‌وه، تا ئیستاش، ئه‌وه‌ی که‌زانی له خا به‌یه‌کگرتن و له عه‌قیده‌ی ئیسلامی داوه، ئه‌و دوو بواره بووه:

به‌که‌م: بواری دروشه‌کان، وه‌ک: نوێژ و پۆژ و زه‌کات و جه‌ج و زیکو قوربانی سه‌رپه‌رین و سوێند به‌ خا خواردن، ئه‌وانه، که زیاتر شتی مه‌عنه‌ویی و شه‌خصیه‌ی، له‌و بواره‌دا خه‌لک تووشی شێک بووه، وه‌ک: سوێند به‌ غه‌یری خا خواردن، پشت به‌ غه‌یری خا به‌ستن، له غه‌یری خا ترسان، قوربانی سه‌رپه‌رین بۆ غه‌یری خا، بپوا بوون به‌وه‌ی که فلان شه‌خص، فلان مه‌زاره، زه‌ره‌رو قازانجی به‌ده‌سته، هه‌روه‌ها چه‌ند جه‌ژو شێوه‌ی دیکه.

دوهم: بواری دوهم که خه‌لک تییدا به‌هه‌له‌دا چووه، له په‌رستراویتی خا دا، بواری به‌رنامه‌کان (شرانج)ه که ئه‌وه ئیستا زۆر که‌م له لایه‌ن ئه‌وانه‌وه که به‌حیساب به‌رگری له عه‌قیده‌ی ئیسلامی ده‌که‌ن، پاس ده‌کری! (شعانه) کۆی (شه‌عه) به، واته: دروشم، خاوی په‌روه‌ردگار ده‌فه‌رموی: ﴿وَمَنْ يُعْظِمِ شَعْبَكَ اللَّهُ فَإِنَّهَا مِنْ

(١) الاقانیم جمع اکتوم: الاصل والاقانیم الثلاثة عند النصارى: الاب، الابن، الروح القدس. للمعجم الوسيط، ص٧٦٣.

تَقْوَى الْقُلُوبِ ﴿۲۶﴾ الحج، هەر کهسێک دروشمه‌کانی دینی خوا به بهرزو مه‌زن

بگرێ، نموه به‌ره‌می ته‌قوا به که له دانه‌دا به.

(شرائع) پش کۆی (شريعة) به واته: یاسا، ده‌ستور، به‌نامه. به‌ئێ، وه‌ک چۆن خه‌لک له بواری دروشمه‌کاندا توشی شێرک و بیدعه‌ت و لادان و ترازان بووه، به‌همان شێوه له بواری به‌نامه‌کان (شرائع) پشدا. بۆ وینه: نه‌گه‌ر بابا به‌کی سۆفی و ده‌رویش، یان مسو‌لمانێکی نه‌زان، دینه‌ری به‌کی به شێوه‌یه‌ک ده‌کات که ده‌چینه‌ت قه‌لبی شێرک و بیدعه‌ت به، به شێوه‌یه‌ک له‌گه‌ن خوادا ره‌فتار ده‌کات که پیتی وایه خوا هاو به‌شی هه‌ن، یان شێخیش، یان فلان که‌سیش زه‌ره‌رو قازانجی به‌ده‌سته، یان ده‌توانی له گونا‌هان خۆشبه‌ی، یان ده‌توانی بی‌پاریزی، یان ده‌له‌مه‌ندی بکات، یان شی‌غای بۆ بنی‌ری، یان هه‌ژاری بکات... هتد.

به‌ئێ، نه‌گه‌ر بابا به‌کی مسو‌لمانی ساده، سۆفی و ده‌رویش... هتدیک لێره‌دا به هه‌له‌دا چووه، که‌سانێکی دیکه‌ش هه‌ن که له‌ولا‌را به‌هه‌له‌دا چوون که پێیان وایه نه‌بو جه‌هلێک، نه‌مروودێک، فیرعه‌ونێک، قاروونێک، بۆی هه‌یه به‌نامه‌ی ژیا‌نیان بۆ دابنێ، لایه‌نه‌کانی نابووری و سیاسی و کۆمه‌لایه‌تی و هه‌موو لایه‌نه‌کانی ژیا‌نیان بۆ دا‌پاریزی، به پشی ناره‌زوی خۆی!! لادان له فرمانی خوا له دینی خوا، له بواری دروشمه‌کاندا بی‌ت، یان له بواری به‌نامه‌کان دا بی‌ت، هه‌ر هاو به‌ش بۆ خوا به‌پار دانمو، هه‌ردوکی هه‌ر پێچه‌وانه‌ی خوا به‌یه‌که‌گرتنه، بۆچی؟، چونکه خوای په‌روه‌رگار له‌سه‌ر زاری یوسوف ده‌فرمو‌ی:

﴿يٰصَدِّقِی السَّجِّینَ ۗ اٰرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُوۡنَ خَیۡرَ اَمْرِ اللّٰهِ اَلْوَجۡدُ الْقَهَّارُ ﴿۲۶﴾ یوسوف،

پێغه‌مه‌به‌ر یوسوف که مو‌ناقه‌شه‌و وتو ویزی له‌گه‌ن دوو ها‌ره‌له زیندانی به‌کی دا‌بووه، له کۆتایی قسه‌کانیدا ده‌فرمو‌ی: ﴿... اِنَّ الْحُكْمَ اِلَّا لِلّٰهِ... ﴿۲۶﴾ یوسوف، واته: حوکم،

یانی: به‌نامه دانان بۆ ژیا‌نی خه‌لک و پێکه‌ستنی ژیا‌نی خه‌لک به هۆی به‌نامه‌کان (شرائع) به، شه‌وه هه‌ر مافی خوایه‌و که‌سی دیکه مافی شه‌وه‌ی نیسه ﴿... اَمَرَ اَلَا تَقْبَلُوۡا

﴿لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ...﴾ يوسوف، واته: خوی تاكو پاك فرمانی كړدوه كه بهس نمو پيهرستی،

یانی: نه گهر له بواری حوكمو بهرنامه دانان بؤ ژياندا، ږوو له غمیری خوا بكن، نمونه غمیری خواتان پهرستوه، همدروك چؤن نه گهر بتموئ خوا بهیه كگر (موحد) بس، دهسئ نویژه كهت بهس بؤ خوا بس، بهس پشت به خوا بههستی، بهس له خوا بترسی، بهس خوات خؤش بوی^(۱)، بهس قوریانی بؤ خوا سهریپی، خوا بهیه كگرتن بهوش دهسئ كه بهرنامهی ژيانت له بواره كانی: سیاسیی، نابووری، كؤمه لایهتی... هتندا، بهس له خوا وه ریگری، چونكه هر نمو خوابیهی كه كاروباری مزگوتو نویژو ږوژوو چه چو زه كاتو قوریانی سهریپینو نوزو نمانت بؤ ريك ده خات، هر نمو خوابیه شه كه بهرنامهی بواره كانی: سیاسیی و نابووری و كؤمه لایهتی بؤ تؤ ريكخستوه^(۲)، نیدی له هر بوارنكیاندا له فرمانی خوا دهریچی، مانای وایه تؤ پتچومانهی خوا بهیه كگرتن له پهرستندا جوولایه وه، مانای وایه تؤ تنیا خوات نه پهرستوه، له پهرستندا خوات به تاك نه گرتوه، هاربهشت بؤ خوا پیدا كړدوه، نمو مسه له میه كی زؤر گرنه كه به حقیقت گه لیک له مسولمانان تنیدا بهه لندا چوونو پتیا وایه به لی، نه گهر كه سیک وا بزانی كه فلان شیخ، یان فلان كهس، یان فلان مزارگه و قهر، زهره رو قازانچیکي به دسته، نمو شیركو هاریش بؤ خوا بریاردانه، به لام پتی وانیه، نه گهر له بواره كانی: سیاسیی و نابووری و كؤمه لایهتی و له هر بوارنكی دیکه ی ژياندا، ږوی له غمیری بهرنامهی خوا كړد، دیسان تووشی شیرك بووه!! له گمئل نمونه شدا خوی په روه دگار ده فرموی: ﴿أَمْ لَكُمْ

شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنُ بِهِ اللَّهُ...﴾ الشوری، واته: نایا

چهند هاربه شیکیان هن كه شتیکیان بؤیان بریار ده دن له دین (دین یانی: بهرنامهی

(۱) واته: ترسو خؤمه ریستی و پشت بهستنیك كه بگاته نهریپی، نمونه تنیا شایستهی خوابه، نهك همدرو جزه كانیان به په های.

(۲) واته: وهك هیله گشتیه كانیان.

ژيان) ﴿... مَا لَمْ يَأْذَنْ يُوَ اللَّهِ...﴾ که خوا تيزنی لهسر نيه كهواته: هر كهسيك سباردت به ژيانی خهلكی، دستوورتيك، ياسايهك دابني كه تيزنی خواي لهسر نهبي، تيزنی شريعتی خواي لهسر نهبي، نهوه مانای وايه خۆي به شريكي خوا له قهلم داره، هر كه سينكيش لهو ياسايه دا دواي بگهوي، مانای وايه به كردهوه دانی بهوه داناوه كه خوا هاويه شيكي هديه.

به كورتیی: خواي پهروه ردگار ده فرموي: ﴿... أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ...﴾

الأعراف، بزنان كه دروست كردن (خلق) هر هی خوايه، فرمان و حوكم (امر) پش هر هی خوايه، ههروهك چۆن بهس خوا ههروه شيكي خولقانده، بهس دهبي خواش بهرنامه دابني، وهك چۆن پروات بهوه هديه كه تنيا خوا دروستكمر (خالق)ه، دهبي پرواشت بهوه هديه كه تنيا خوا بهرنامه دانهر (حاكم) و بهس خوا (امر)ه، دروست كردن بهس هی خوايهو، حوكمو فرمانيش بهس مافي خواي بي هاوتايه، هيچ كسي ديكه نهوه مافهي نيه له ژيانی نينساندا حوكمو فرماني رههاي ههبي، مهگمر حوكمو فرماني خوا بۆ خهلكي پروون بكاتهوه^(۱)، وهك پيشهواو زانايان كه بهرنامهو فرماني خويان بۆ نيته پروون كردهوه.

سييه م: خوا بهيه گگرتن له ناوو سيفهته گانيدا (توحيد الله في

الأسماء والصفات):

دهبي نيته پروامان وابي كه بهس خوا خاوهني ههروه ناوو سيفهتيكي بهرزه پهسنده، هيچ كسو هيچ شتيك له دروست كراوه گاني خوا، له سيفهته گاني خوادا بهشدار نيهو هيچ كسو هيچ شتيك، ناوو سيفهتيكي نيه وهك ناوو سيفهتي خوا، ياني زاناياري خوا، تواناو دهستلائي خوا، ويستي خوا، حيكهتي خوا، بهزيبی خوا، عيززهتي خوا، ههروه

^(۱) بۆيه گوتومه: (حوكمو فرماني رههاي) چونكه زانايانيش له ربي نيجهادهوه، بۆيان هديه ياساو فهتواي جزواو جزو له شريعت ههلهتجن.

سېفەتەكانى خىوا، تايىەتن بە خۇيەو، هېچ شتىكى دىكە، سېفەتتىكى وەك سېفەتەكانى خىواي پەروەدگارى نىە، چونكە كە خىوا دەفەرموى: ﴿... لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ...﴾ الشورى، واتە: هېچ شتىك وەك خىوا نىە، يانى، نەلە زاتىدا، نەلە سېفەتتىدا، لە هېچ شتىكىدا، جا ئىنسان وەختىك بەخوابىەكگەر (موحد) و يەكتاپەرستى راست دادەنرى كە پرواى بەوە بىت، بەس خىوا دروستكەرو بەدېھىتەرە، ئەو خىوا بەيەكگرتنە لە پەروەردگار تىدا، پرواشى واپى كە بەس خىوا پەرستراو، چ لە بوارى دروشمەكاندا، چ لە بوارى بەرنامەكان (شرائع) دا، دەبى ئەم بەدروشمەكان (شعائر) بەس خىوا پەرستى، ئەم بە بەرنامەكان (شرائع) یش بەس خىوا پەرستى، پرواشى بەوەبى كە ئەو ناو سېفەتە بەرزو پەسندانەى خىوا هەئىى، هېچ كام لە دروست كراوەكانى، ئەو ناو سېفەتانەمىان نىە.

تنجا دېتە سەر خالى دووم كە يىگومان هەر جەختكردنەوېە لەسەر نىوېرۆكى خالى بەكەم، چونكە مادام خىوا تاكو تەنباو بى ھاوەل بى: (إِنَّ اللَّهَ وَاحِدٌ لَّا شَرِيكَ لَهُ) كەواتە: ئاشكراپە نابى وىتەو ھاوقاشى هەبى، وەك دەلى:

(۲) (وَلَا شَيْءٌ مِّثْلُهُ) :

واتە: هېچ شتىك وەك خىوا نىە، ئەو تەئكىدى ئەوې پىشەوېە، يانى: هېچ شتىك وەك خىوا نىە، نەلەزاتىدا، نەلەسېفەتتىدا، چۆن؟ چونكە: غەبىرى خىوا، هەموى بەدېھىتراو دروستكراو و هەموى ئاتاجە، بەلام خىوا ئاتاج نىە، دەولەمەنسو بىتتيازە، غەبىرى خىوا، هەموى بوونەكەى لەخواوېە، بوونىكى خوازراو (مستعارى) هەبە، خاوەنى بوونىكى ئەصیل و رەسەن نىە، بوونەكەى لە خواوە بۆ ھاووە، بەلام خىوا بوونىكى زاتىي هەبە، بوونەكەى لە خۇوېە، غەبىرى خىوا هەموى، كاتىك بوو كە تەبوو، بەلام خىوا

کاتیک نه بوه که نه بوی؟ وه دوايي دهیگینې، واته: بونی خوا، سره تاپه کی نه، به لام بونی غیری خوا، هموی سره تاپه کی هیه.

جا لیله دا وه لامی نو پرسیاره، زور به ناسانیی د درتتهوه: که ده لئ: باشه نه گهر خوا به دیه پتیره همو شتیکه، نه دی کی خوا به دیه پتاوه؟ کی خوا دروست کرده؟ ده بی بلین: نو پرسیاره شتیکي نامه عقولده، بچی؟؟ ده لئین: چونکه، که ده لئ: نه گهر خوا به دیه پتیره همو شتیکي به دیه پتاوه، نه دی کی خوا به دیه پتاوه؟ نه گهر تو له وشه ی خوا به دیه پتیره (خالق) حالی برویای، نو پرسیاره ت نه ده کرد، تو پروات به خوا به دیه پتیره هیه؟ ده لئ: به لئ، پروام بوه هیه خوا هیه، ده لئین: باشه خوا کییه؟ خرا نو زانیه که به دیه پتیره غیری خویته، خوا نو زانیه که بونه که سره تاپه نه، پیوستی به هیچ کهس نیو، همو کهس پیوستی به هیه، نجا تو که له پیناسه ی خوا به دیه پتیره تیگمیشتی وحالی بروی، جاریکی دیکه نالئ: کی خوا دروست کرده، بچی؟ چونکه خوا نو کهسه که خوا نه، خوا نو کهسه که به دیه پتیره کی نه، نجا تو چون پیشی دان به بونی خوا داده نئ، که خوا به دیه پتیره همو شتیکه، دوايي ده تری له نتر مه خلوقه کانیدا به دیه پتیره کی بس بدزیره و، قسه ی پیشووت ه لده و ه شتینیه و؟!

نجا دتته سر خالی سیه، بیگومان نم خالی سیه مش، هر جه ختکر دنده یه له نیره پزکی خالی یه کم، چونکه خوا یه کی تا کو بی وینو هاره، بیگومان هیچ که سو هیچ شتیک دستوستانی ناکات:

(۳) (وَلَا شَيْءٌ يُعْجِزُهُ) :

واته: هیچ شتیک خواي زالو بالاده ست دستوستان ناکات، هیچ شتیک نه که له زیر رکیفی خوا رزگاری بیو، خوا دسته لاتی به سردا نه شکی، وه که جنده پرواداره کان که له سوړه تی (الجن) دا هاتره، ده لئین: ﴿وَأَنَا ظَنَنَّا أَنْ لَنْ نُعْجِزَ اللَّهَ فِي الْأَرْضِ وَلَنْ نَعْجِزَهُ هَرَبًا﴾

﴿۷۷﴾ الجن، واته: نيمه يقينمان^(۱) هميه كه ناتوانين خوا دهستوستان بكمين، ناتوانين له ژير دهسلاتي نو ددربازينو و رابكمين.

دوايي دپته سر خالي چوارهم كه بينگومان بهرهمو ددرباسمي مهنتيقبانهي خاله كاني پيشوويدتي، چونكه:

خوايه كي تاكي بي هاو هلي بي وينه ي خاوه ي بالا دستي په ها، شايسته ي نهويه كه بهت نيا بهرستري و هيچ شتيك و هيچ كهس نه كرتته هاويشي، له بهرستانو بهندايتي بي كراندا، بويه دهلي:

(۴) (وَلَا إِلَهَ غَيْرُهُ) :

واته: جگه له خوا، هيچ بهرستراوي ديكه نين، ليره دا په كيك بوي هميه بلي: چون بهرستراوي ديكه نين؟ نهدي نهويه مسيحيه كان، عيساو دايكيشي ده بهرستن؟ زهرده شتيه كان، ناگرد بهرستن؟ بت بهرسته كان، بتو صهنم ده بهرستن؟ طاغوتيه كان، تبوجه ل و قارون و فيرمونه كان ده بهرستن؟ ... هتد، چون هيچ بهرستراو نين؟

هملبهته نهوه خوي بهروردگار له قورناندا زور تشكيلدي كردوتموه كه بيتجگه له خوا، هيچ بهرستراو نين، له وهلامدا ده ليني: خوي زاناو توانا نافرروي: له دنياي واقيعدا هيچ بهرستراو نين، بهلكو دفرموي: له حقيقتدا، نابي هيچ بهرستراو همين، ياني: هيچ كهسو هيچ شتيك نيه، شايسته ي بهرستان بي، نهوانه كه نينسانتيك ده بهرستن، تاغوتيتك ده بهرستن، حيزيتك ده بهرستن، ناره زووي نفسي خويان ده بهرستن، نه ستيره و رزو مانگ ده بهرستن، شتيك ده بهرستن كه شايسته ي بهرستان نيه و درستكراوتيكه وهك خويان.

(۱) وشي (جن) هرچنده له نسلا به صاناي (گومان)، بان (گوماني زان) ده، بهلام جاري واشه به صاناي زانياريي و دنيايي (العلم اليقين) دي، نهوش بهيتي سياق دوزانري، پروانه: المعجم الرسيط، ص ۵۷۸.

یانی: لیره دا که ده فرموی: (وَلَا إِلَهَ غَيْرُهُ)، هیچ پەرستارویک نیه غهیری خوا، یانی: هیچ پەرستارویک نیه که شایسته ی پەرستارو به ندایه تی بی کران بی پاشان دپته سهروه سفکردنی خوا (عَزَّ وَجَلَّ) به دوو سیفته ی بهرزی، که زه قترین سیفته نی بی جیاکردنوه ی له دروستکاروه کانی که هر بوویتی (أزلیة)و، هدرماوتی (أبدیة) بی و ده تی:

(٥) قَدِيمٌ بِلا اِبْتِداءِ ذَانِمٌ بِلا اِنْتِهَاءِ) :

واته: خوا نه زه لیه، له میژینه ی، به بی سهرتا، هه میشه به بی کوتای، یانی: بوونی خوا، هیچ سهرتایه کی نیه، کاتیک نه بووه که خوا نه بووی (ذَانِمٌ بِلا اِنْتِهَاءِ)، هه میشه به بی کوتای.

مهوله یی شاعر (ره همتی خوی لی بی) له کتیبی (فضیلة) دا که له بواری عه قیده ی نیسلامییدا نووسیویه تی، ده تی:

مِنْ اَيْنَ يَنْتَمِي اِلَيْهِ مَتَى مَتَى حَتَّى اَتَى عَلَيْهِ
كَمْ سَاعِدٍ يَصِلُهُ فِي كُمْ كَمْ فَكَيْفَ لَا كَيْفَ مَعَ الْكَيْفِ يُضْمُ؟!

(مِنْ اَيْنَ يَنْتَمِي اِلَيْهِ) ده تی: کوی له کوئی، (کوی) یانی: (مکان) شوین، (ینمی اِلَيْهِ) هه تا پالبدرپته لای، کاتیک بووه بوونه ره نه بووه، مانای وایه شوین نه بووه، کاتیک که ماده نه بووه، یانی: زه مانو مه کان نیه، چونکه (زمان): بریتیه له درپژ بوونه ی ماده، له پروی کاتوره، (مکان): بریتیه له درپژ بوونه ی ماده له پروی جیسمه وه که واته: کاتو شوین (الزمان والمکان) به هوی ماده وه په یاده بن که ماده نه بوو، مانای وایه نه وانیش نی. بویه ده تی: کوی، یانی: شوین (مکان) کوا هه بووه، هه تا خوا پالبدرپته لای؟!

(مَتَى مَتَى حَتَّى أَتَى عَلَيَّه) کاتیش کهی هه بووه، هتا به سهر خرای گه وردها بی، چونکه کات بریتیه له هوجۆلی مادهه، مادهه جووله ده کات کات پهیدا ده بی که مادهه نه بووه، مانای وایه کاتیش نه بووه.

کهواته: نهو که سهی ده لی: چۆن کاتیک نه بوه که خوا نه بووی؟ ده لیتین: جا کات به هوی مادهه وه پهیدا بووه، خواش مادهه ی خولقاندوه، یان ده لی: خوا له کوییه؟ ده لیتین: بهر له وهی خوا مادهه بھولقینتی و بوونه وه بھولقینتی، کات و شوین نه برون، نهو کات چۆن بووه، نیتاش ههروایه، دیاره هه موو شتیکیش پتیوستی به خوایه، خوا پتیوستی به غهیری خۆی نهو پتیوستی به شوینتیک نیه تیبدا بھوتیه وه.

پاشان مهولهوی تار گۆزیی (خوا لینی خوشی) ده لی:

(كَمْ سَاعِدٍ يَصِلُهُ فِي كَمْ كَمْ؟) واته: چهند باسک له قۆلی چه ندیتیه وه پییده گهن؟ (فَكَيْفَ لَا كَيْفَ مَعَ الْكَيْفِ يَضْمٌ؟!) واته: جا چۆن بی چۆنییه تی له گهل چۆنییه تیبدا په کده گری؟ دیاره مه بهستی له: (لا کیف) خرای بی ویتیه که چۆنییه تیبه کی زانرای بۆ نیه نیه، چونکه ﴿... لَيْسَ كَيْفًا شَيْءٌ...﴾ الشوری کهواته: مهولهوی

نهفی ده کات که به هیچ کام له چوار نامرازه کانی پرسیار کردن له شته مادهه کانه و دروستکراوه کانه که پرسیار یان بی له: شوین و کات و چه ندیتیه و چۆنییه تی ده کری، بگوهی پرسیار له باره ی خواوه بگری، چونکه خرای بهرزو بی ویتیه، له سهروی کات و شوینیه وهی له ده وهی جوغزی دروستکراوه کانی دیه!

پوخته ی نه وهی له پینج خالی رابر دوودا باسکرا:

نییه مادهه خۆمان به مسولمان ده زانین، ده بی برومان و ابی که خوا تاكو تهنیاو بی هاوه له، لغزاتی و له سیفته تیدا، وه ک چۆن خوا تا که به دیه پتیره، ده بی تا که به رستراویش بی، نهو ناوو سیفته تانه ی که خوا هه نیی، هیچ شتیک و هیچ کسی دیکه نیی، هیچ کسی دیکه، له هیچ ناوو سیفته تیکی خوادا به شدار نیه، خوا دهسته لاتی به سهر هه موو شتیکدا هیه، خوا تا که به رستراوه له رووی حقیقه تیه وه، نه ک له رووی واقعه وه، له رووی

(الحدید) دا، خوای پهروه ردگار لهو بارهوه ده فهرموئ: ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾، واته: نهو یه که مینو دوامینو، ناشکراو پنهانمو، بدهه موو شتیک زانایه.

بهراستیی نه گهر نووسهر نهو نایه ته قورناییه ی به کارهینایا، زور چاکتر بسو، چونکه (قدیم) به شتیک له میژینو کون ده گوتری، به لام مهرج نیه سهره تای نه بی، به لام (الأول) یه که مین، تهصوور ناکری شتیک له پیتشموه هه بووی، تنجا (الآخر) یش دیسان له (دائمه) چاکتره، چونکه شت هه یه دهوام ده کات، به لام مهرج نیه (آخر) دوامین بیت، بیگومان بهر شه قورناییه که چاکتر ده بیینکا، نه گهر گوتسای، خوای پهروه ردگار ده فهرموئ: ﴿هُوَ الْأَوَّلُ وَالْآخِرُ﴾، له جیاتی (قدیم) بیگوتبا (الأول)، له جیاتی (دائمه) بیگوتبا (الآخر).

تنجا لیره شدا، با توژیک باسی نهو دوو سیفته مه زنه ی خوای بی وینه بکه مین:

أ- بی سهره تایی خوا (أولیه الله):

خوا (جل جلاله) بوونه که ی، بسوونیک بی سهره تایه، بوجی؟، چونکه خوا بدهیته نهرو، بدهیته نه ریش نهو که سهیه که که سیک پهیدای نه کرده، یانی: بسون (وجود) ه که ی شتیک خودیی (ذاتی) یه له خزیه وهیه، واته: نه بوون (عدم) پیتشی نه که وتوه، به پیتچوانه ی بوونی شته کانی دی، که هه مووی دروستکراو (مخلوق) ه، تنجا تایا نیتمه بوجی ناچارین بلین: خوا یه که موهو بوونه که ی سهره تایه کی نیه؟!، چونکه نه گهر وا نه لنین، ده بی پهنا به مین بز دوو شتی دی، که هه ردو وکیان هه لهن:

(١) زنجیره ی بی کوتایی (التسلسل اللانهائی).

(٢) وه ستانی (بوون) ی دووشت، یان زیاتر هه رکامیان له سهر نهوی دیکه که (دوری) پیته گوتری.

تنجا با بؤ روونکردنوهی چه مکی هرکام له:

زنجیره یی برانهوه (التسلسل اللانهائی) و دهور (الدور)، دوو وینه بیتینهوه؛ بهلام
سهرتا ده لئین:

گهژده بوون بهیه کیک لهو دوانهوه: (التسلسل) و (الدور) چاره نووسیکی حه عمیی و
مسؤگمره بؤ هرکمی که مل نهدات بؤ دانهیتان به به دیهیتنرایه تی خوا (الإقرار
بخالقیة الله) دا.

واته: هرکمی دان به به دیهیتنرایه تی خوا دا نه هیئی؛ بؤ تهفسیر کردنی
سهره لئان و پیدا بوونی بوونوه (کون) که نه مینان: فیتره تو عقل و زانست و وحی و
واقع و میژوو، ده بخوازن، ناچار ده بی؛ په نا بهریته بهر په کیک لهو دوانه، که
هر دوویان مه حالنو، له گهژ عقل و زانست و واقع تیک ده گهژین!

(۱) وینه ی زنجیره یی برانهوه (التسلسل اللانهائی):

نه گمر من بلیم: من هم کتیبه ده ده به کاک نه محمد، به هر جیک نه ویش
قدله مه که ی بدات به کاک موحه مه دو، نه ویش به هر جیک قدله مه که ی ده داته نه محمد که
کاک مه جوود ده فتره که ی خوی بداتی و، نه ویش به هر جیک فلانه که من سمعانه که ی
خوی بداتی و.... هر وه ها زنجیره که بی پسانه وه برانهوه به رده وام بی؛ بیگومان
لهو حاله دا من کتیبه که م ناده مه کاک نه محمد، چونکه لهو شته ی به هر جم گرتوه،
ناگوئی بیته دی. که واته: زنجیره یی بؤ کۆتایی ه لهو نامه نتیقیه و، ناگوئی پیدا بوونی
بوونوه یی پی تهفسیر بکری.

(۲) وینه ی: دهور (النور):

نه گمر بلین: ناسمان، زوی دروست کردوه و، زه ویش ناسمانی دروست کردوه، نه مه
مه حاله، چونکه هرکام له ناسمان و زوی، بوون (وجود) یان وه ستاو (متوقف) ه له سر
بوونی نه و دیکو، نه و ه مه حاله، ، چونکه نه وه وه که نه و وایه بلینی: هه تا (أ)
پیدا نه بی (ب) پیدا نابی و، هه تا (ب) پیش پیدا نه بی؛ (أ) پیدا نابی که ناشکرایه لهو

حاله‌دهدا، هیچ کامیان پیدا نابن. یان دوو کس هر کامیکیان هاتنه ژووری خۆی بهوی دیکمونه ببستی، ناشکرایه سهره‌نجام هیچیان ناچنه ژووری!

کهواته: نيمه بۆ نهوهی زنجیره‌ی دروستکراوه‌کان بوون (وجود) یکی راسته‌قینه‌ی پیدا بیت، ناچارین بیبهینه سهره‌تایه‌ک، بیبهینه سهره‌هه‌بوو (موجود) یک که بوونه‌که‌ی خواستراو (مستعار) نه‌بی، به‌لکو بوونیکه ره‌سمن (تفصیل) بی‌و هی خۆی بی، ده‌توانین لهو باره‌وه نمونیه‌ک بیته‌نوه: نه‌گهر بیته له رۆژناواوه، تا رۆژه‌لات سفر ریز به‌مین، به‌لام هیچ ژماره‌یه‌کیان له پشت نه‌بی که خاوه‌نی ترخینکی ژماره‌یی سه‌ریه‌خۆ (قیمته عددیه ذاتیه)، یانی: نه (۱) نه (۲) نه (۳)... هتد هیچ ژماره‌یه‌ک نه‌بی له پشت نه‌و سفرانه، نایا نه‌و سفرانه هر به سفر (۰) نامیتنه‌وه؟! با، به‌لام وه‌ره یه‌ک سفر دابنی، ژماره‌ی (۱)ی له پشت‌هوه دابنی، قیمتته پیدا ده‌بی، یه‌ک بۆ خۆی یه‌که، سفرتیک له پیشیه‌وه بی، ده‌یکاته ده (۱۰)، شمش سفری له پیشیه‌وه بی (۰۰۰۰۰۰)، ده‌یکاته یه‌ک ملیۆن (۱۰۰۰۰۰۰)، به‌لام نه‌گهر له سفری یه‌که‌م پیرسی، واته: سفری کۆتایی: تو نه‌و قیمتته‌ت له کوی هیتاوه؟ ده‌لی: له سفری سه‌د هه‌زار پیرسه، لهو پیرسی بلیتی: نه‌و قیمتته‌ت له کوی هیتاوه؟ ده‌لی له سفری هه‌زار پیرسه، نه‌ویش ده‌لی: له سفری سه‌د (۱۰۰) پیرسه، نه‌ویش ده‌لی: له سفری ده (۱۰) پیرسه، دوا‌ین سفر ده‌لی: له ژماره یه‌ک (۱) پیرسه، نه‌گهر له یه‌ک (۱) ه‌ک‌ش پیرسی: نه‌و قیمتته‌ت له کوی هیتا؟ ده‌لی: هی خۆمه!! دروستکراوه‌کانیش هه‌روان، هر شتیک تو ده‌بیشی، بوونه‌که‌ی له خۆیه‌وه نیه، من کاتیک بووه نه‌بووم، با‌م کاتیک بووه نه‌بووه، با‌پیرم ... هتد، نه‌و بوونه‌وه‌ره کاتیک بووه نه‌بووه، به‌و شتیه‌یه‌ی ئیستا کهواته: بوونی هیچ کام لهو دروستکراوانه، بوونیکه‌ی زاتییه‌و سه‌ریه‌خۆ نیه، هه‌مووی ده‌لی: له پیشیه‌وه پیرسه کهواته: ده‌بی نه‌و زنجیره له شویتیک رابه‌وستی که (بوون) ه‌که‌ی (بوون) یکی خۆیی (ذاتی) بی، نه‌ویش خوايه (جل جلاله)، ﴿... وَاللّٰهُ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿۱۰۰﴾﴾ النحل.

ب- بې کړتايي بوونی خوا:

نوسر گوتو ويدي: (دَائِمٌ بِلا اِنَّهَاءً) خوا هميشه يه بې کړتايي، دياره بې کړتايي (آخر) بوونی خوا، له بهرانبهر بې سره تا بوون (أولاً) بوونی خواديه که هندیك له زانايان به (أزلي) و (أبدی) بوون، تعبيريان لیده کون، مذهبستيش له بې کړتايي بوونی خوا نه وه، که بوون (وجود) ی خوا بې کړتايي، به قولايی داهاتوو (مستقبل) دا دريژو ده پيتموه، وه که چوون بوون (وجود) ی بې کړتايي سره تاو ده ستپيک به قولايی راپردوو (ماضي) دا دريژو بوتموه، به لام ليږه دا نيشکالينک پيدا ده بې، شويش نه وه يه: نيمه ش ته گمر خوا پانباته به هشتي، نيمه ش هميشه يي (دائمي) ده بين له به هشت دا وه که خوا؟ چونکه خوا ده فرموي: ﴿... خَلْدِينَ فِيهَا أَبَدًا...﴾ (البينه، واته: به هميشه يي تييدا ده ميتنوه، هر وه ها به ه مان شيږه نه هلي دوزه خيش به هميشه يي له دوزه خدا ده ميتنوه.

که واته: ته گمر به شيك له دروستکراوه کاني خوي پوره دگار که هندیکیان پروادارانن، له به هشتداو، کافرانن له دوزه خدا، توانيش هميشه يي بن، نيا شو هميشه يي توان، له گه له هميشه يي بوونی خوادا دژايه يي (تعارض) دروست ناکات؟!

نایا تمه نه وه ناگهي نه که هندی له دروستکراوه کان، سيفه تيکی خويان تييدا ديتمه دي؟ له وه لامدا ده لئين: نه خير، چونکه: نيمه که ده لئين: خوي به رزو معزن بوونيکی بې سره تاي هميه، مانای واتيه که تم بوونه وده ي نيمه که تمه نه که ي نه ونده ساله يه، له پيش تم بوونه وده دا، خوا هيچ دروستکراويکی ديکه ي نه بووه، چونکه خوا له نه زه لوه دروستکمر بووه، که واته: وا چاوه پروان ده کړي که دروستکراوي ديکشي بوون، جگه لم بوونه وده، هر خوا بې خوي ده زاني، چهند بوونه وده ي ديکه دروستکراون، تمه رای پسندو هر به هيتي زوربه ي زانايان نيسلامه، دواپيش ديتموه سر تم باسه .

کهواته: خړا له زږر له ميژينهوه دروستکراوی دیکه ی هه بوون، جگه له م بوونه وده ش، به لām په که مین (الأول) کيیه که بوونی به هه موو شتيک به خشيوه؟! بيگومان خوايه سبحانه و تعالی، دوامین (الأخر) کيیه؟ که ده بيته هژی بوون به خشين به غه پری خوی؟ بيگومان هدر خوايه کهواته: با نيتمه له به هشتدا به هه ميشه ييش ميژينهوه، به لām ثوهی که ده مانه يي تهوه کيیه؟ بهس خوايه، با کافره کان به هه ميشه يی له دژزه خدا ميژينهوه، به لām ثوهی که ده مانه يي تهوه کيیه؟ هدر خوايه کهواته: تز بوونه کهت، نه له سره تاو نه له کوتاييدا له خژتهوه نيه، به لکو له خواويه، ماسدام له خواويه کهواته: هدر خوا په که مین (الأول) و دوامین (الأخر) د.

له کوتايی ثهو پره توژينهوه يه شدا له باره ی:

بی سره تاو بی کوتا بوونی خوی بی وینهوه، ده لیم:

بيگومان عدقلي مرؤف توانای له خژدا جیگر دنهوه (استيعاب) ی چه ملک و اتای بی سره تاو بی کوتا (أزلي و أبدي) ی نيه، چونکه بيگومان شتی سنووردار، (محلود) جیگای شتی بی سنوور (لا محلود) ی تیندا نايستهوه، نایا ده گونجی تاوی، نهک زه ریاو ده ریا بهک، بگره گژم و ههوزیکيش، له په رداخيکدا جیي بيتهوه؟! بيگومان نه خيتر.

Alibapir.com

www.alibapir.com

Alibapir

Alibapir.com

www.alibapir.com

Alibapir

The central graphic is a vertical banner with a light brown background. At the top, it reads "د لومړي نومېدلي پوهان د کتابتون" (Library of the first named scholars) and "www.alibapir.com" (www.alibapir.com). Below this is a circular portrait of a man with a beard and a turban. Underneath the portrait, it says "www.alibapir.com" and "انگرېزي - عربي - لويديځ" (English - Arabic - West). At the bottom of the banner, it reads "د پوهاندان د کتابتون د لومړي نومېدلي پوهان د کتابتون" (Library of the first named scholars of the scholars' library).

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and contact information:

- Top Blue Bar:** Facebook icons and text: "Alibapir.com" (Alibapir.com) on the right and "د کتابتون د لومړي نومېدلي پوهان د کتابتون" (Library of the first named scholars of the scholars' library) on the left.
- Second Red Bar:** YouTube icons and text: "Alibapir.com" (Alibapir.com) on the right and "archive.org/details/alibapir" on the left.
- Bottom Blue Bar:** Social media icons for Facebook, Instagram, and WhatsApp. Text: "د کتابتون د لومړي نومېدلي پوهان د کتابتون" (Library of the first named scholars of the scholars' library) on the right.
- Bottom Red Bar:** QR codes and text: "Alibapir" on the left.

به تازگی مجموعه کتابخانه دیجیتال
www.alibapir.com
را راه اندازی کردیم. برای دسترسی به این کتابخانه به آدرس زیر مراجعه کنید.

www.alibapir.com
کتابخانه - آرشیب - آلبابیر

Alibapir

www.alibapir.com

www.alibapir.com

خستنه رووی

ژماره یه کی زور

له سیفت و کرده وه

بی وینه کانی خوا

ئەھۋى بەرگىرىيە لە دادگەرىيە خوا بىكەن، ھەلساۋن ويىستى خوايان گچكە كىردۆتەدۇ، قودرەت و دەستەلاتى خوايان تەسك كىردۆتەدۇ!! بەلام لە راستىيدا بەھەتەداچوون، ھەرەك چۆن (جەبرىيە) كانىش لە بەرانبەرى قەدەرىيە كاندا دەلتىن: ئىنسان ھىچ دەۋرىكى نىە لە دروستكىردنى كىردەۋە كانى خۇيدا، لە ۋەدەستەيتىنانى كىردەۋە كانى خۇيدا، بەلكو ئىنسان ۋەك پەرەموۋچىك ۋايە بەدەم باۋە، ئەدى چۆن خوا ئىنسانەكان سزا دەدات؟ دەلتىن: ئىنسان مولكى خرايە، بۆى ھەيە سزاي بدات، خرايەى پى بىكات و ئەگەر ھىچ ويىست و ئىرادەيەكىشى لەئارادا نەبى، و، ئىنجا سزاشى بدات، بەلام پىنگومان ھەم موعتەزىلە لەلايەكو، ھەم جەبرىيەكان، لەلايەكى دى، ھەردووكيان بە ھەتەداچوون!

بەلام، ئايا ئەھلى سوننەت و جەماعت كە زۆرىمو جەماۋەرى مسولمانانن، دەلتىن: چى؟ دەلتىن: نەخىر (ۋلا يَكُونُ إِلَّا مَا يُرِيدُ)، ھەرچى خوا نەيەۋى نەبى، خوا كىردەۋەى خرايى لە خرايەكاران ويىستە، چاكەشى لە چاكەكاران ويىستە، بەلام ويىستى خوا لەگەل رەزامەندىيى خوا، ھەموو كاتىك بەيەكەۋە نەن، بەلى، خوا كىردەۋەى چاكى لە برۋاداران ويىستە، پەسەندىشى كىردە، خوا كىردەۋەى چاكى دەۋى و خۇشيشى دەۋى، خوا كىردەۋەى چاكى لە برۋاداران و چاكەكاران ويىستە، فەرمانىشى پىكىردەۋە خۇشيشى دەۋى.

كەۋاتە: كەسك كىردەۋەيەكى چاك بىكات، ھەم ويىستى خوا ھاتۆتە دى، ھەم رەزامەندىيى خواش ھاتۆتەدى، ھەم فەرمانى خواشى جىبەجى كىردە، خوا كىردەۋەى خرايى لە خرايەكارانىش ويىستە، چونكە بەبى ويىستى خوا، ھىچ شتىك نەبى، بەلام خوا پازى نىە لە كىردەۋەى خراپ، فەرمانىشى پى نەكىردە، بەلكو نەھى كىردە لە كىردەۋەى خراپ. كەۋاتە: كەسك كە كىردەۋەى خراپ دەكات، بەلى، بە ويىستى خوا كىردەۋەى خراپ دەكات، بەلام پىچەۋانەى رەزامەندىيى و فەرمانى خوا جۈۋلاۋەتەدۇ.

ئىنجا ئايا ئەم كەسەى كىردەۋەى خراپ دەكات، بەلگەى بە دەستەۋە ھەيە بەلى: بەويىستى خوا كىردەۋەى؟ نەخىر، بۆچى؟، چونكە ويىست و خواستى خوا بۆ ئىمە دىار نىە، ھەتا كىردەۋەكە نەكەين، نازانن خوا ويىستى لەسەر چىيەمو بۆ ئىمە شتىكى نادىارە، بەلام ئەھۋى لە ئىمە دىارە، رەزامەندىيى خرايەمو فەرمانى خرايە كە رەزامەندىيى خوا لە

شعريعه ته كه پيدا كړه ده كه وي، فرماني خوي به زريش دينه كه به يتي، كه واته: نو وي كه تو ده زاني، خوا پي خوشو فرماني پي كړدوه، نو هه جيبه جي بكه، بوچي دچي گړنه له ويستي خوا ده تاليني كه بو تو شتيكي ناديماره؟ تو ره زامه ندي خوا بو خوت بينه دي و فرماني خوا جيبه جي بكه، شجا دوي نو وي كه كړدوه وي چاك ده كه وي، شو جار بو تو ده كه وي كه خوا ويستي له سر بووه.

كه واته: هيچ كه س بوي نيه نهاده و ويستي خوا، بكاته به لگمو به هانه وي نو هه كه خوا خرابه وي پي كړدوه، بو خوت دهيكه، تو خرابه ت بو، يان چاكه، خوا بو تو دروست ده كات، به لام نو هه تو ي كامه يان هه لده بو يري، ويسته كه به ده ستي خرايه، هه لپو اردنه كه به ده ستي خوته، هه ركامه يكيان هه لپو يري، خوا بو تو دروست ده كات، هه ركامه يكيان هه لپو يري، به ويستي خوا دهيكه، خوي به زريش بو تو دروست ده كات، چونكه ناتواني بو خوت دروستي بكه، به لام ده تواني هه لپو يري^(۱).

بو وينه: تو ده چيه دوكانتيكي قوماش فروش، تو يه قوماش كه ان زور به زرن، ده ليسي: كاكه لهو تو يه قوماش، سي مه ترم بو لي بكه وه، يان له ويان، چوار مه ترم بو لي بكه وه، بو

(۱) نم پايه كه: (خوا دروستكرو به ديه پي نري كړدوه كه اني مروغه) كه پاي سر جهم زاناياني نيسلامه، چكه له (معتزله) كه پي يان وايه مروغه — به ديه پي نري كړدوه كه اني نري: (الانسان خالق افعاله)، پاي كاني پايرومه كه له كتيبي: (نيمان و عه قېده نيسلامه... پيش دا هروام گوتوه، به لام لهو كتيبيم دا كه له زيندان دا نو سيومه: (الاسلام كما يتجلى في كتاب الله) هروها له تفسيرو سووړه (الانعام) كه به ركي پي نري (تفسيرو قورناني به رزو به پيتر)، پايه كي ديكه لهو باره وه خستو ته روو كه نه مزانيه پي نري خراي ته روو، شو يوش نو هه يه كه: كړدوه كه اني مروغه: به نيازي دلو در پي نري زمانو هوجو نلي نه نلامه كانه وه، هه سوويان له جوړي شتي په يدا كراوو دروستكراو (محدث و مخلوق) نين، ساكو ورك موعته زيله گوتويانه: مرف خوي دروستيان بكات، يان ورك جه پي نري گوتويانه: خوا بوي دروست بكات، به لكو كړدوه كه اني مروغه له جوړي: گي تراوو وه دست هيتراوو نه فهم دراو (جعل و كسبي و فعلي) نو، نه نيا گي تره (جاعل) و وه دست هيتير (كاسب) و نه فهم دهر (فاعل) يان ده وي، مروغيش هه سوو نه و سيفه تانه ي هن.

نم زور به كورتي و له هه رووك سر چاره وي ناماره پي كراودا، به دريبي باسي شو با به تم كړدوه نايه كه اني قورنانيشم هيتاوه نو هه (الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي بِنِعْمَتِهِ تَتِمُّ الصَّالِحَاتُ).

خۆت دهست ناگاتی، کابرای قوماش فرۆش بهپهیره سهردهکهوی و بۆت دیتسی، ههلبژاردهکه به دهست تۆیه، بهلام لیکنردهوهی قوماشهکه به دهست کابرای قوماش فرۆشه، ههلبهته نهمه بۆ نزیك خستنهوهیه له عهقلی نیمه، تۆ ههر شتی بکهی بۆ نمونه: نوژی بکهی، خوای دادگهر کردهوهکهت بۆ دروست دهکات و به ویستی خوا دهیکهی، (قهتل) ینکیش دهکهی، ههر به ویستی خوا دهیکهی، خوای کاربهجی بۆت دروست دهکات و یارمهتیت دهات، ههر کامیان بکهی، بهلام بۆچی ناسانکارییت بۆ دهکات له خراپهکهت دا؟ بۆ نهوهی تاقیت بکاتهوه، دیاره خوا له کردهوهکان رازی نیه، بهلام خوا پینگات لسی ناگری و پیداوایستی یهکان (مستلزمات) ی نهجامدانی چاکو خراپهی بۆ تۆ فهراهم هیناون، ههر کامیکیان دهکهی، بۆت ههیه، بۆیهش خوای کاربهجی مهلائیکهتی دروست کردوون که نیلهامی خیر دهخهته دلی مسولمانانهوه، شهیتانیشی دروست کردوون که وهسهو خوختوی خراپ دهخهته دلی خراپهکارانهوه، تۆ به دهست خۆته روو دهکهیه مهلائیکهت، یان روودهکهیه شهیتان، بهلام خوا هیتو دهستهلاتیکی داوته دهست شهیتان، گهر تۆ به لای شهیتاندا چووی، بهرهو خراپهت دهبات، نهگهر بهرهو مهلائیکهتیش چووی، بهرهو چاکهت دهبات.

خوا پیغه مبهرانی (غَلِيْمُ الصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ) ناردوون، قاروون و نهبو جههل و فیرعمویشی دروست کردوون، نهگهر به دوا پیغه مبهران بکهوی، بهرهو سهرفرازی و ژیان پاك و چاکو بهرهو بههشتی بهرینت دهبن، نهگهر بهدوا شهیتان و قاروون و نهبو جههل و فیرعمونهکان بکهوی، بهرهو روو زهردیی و شهرمهزاری دنیاو، سزای خوا له قیامهتیت دهبن، ههلبژاردهکه بهدهست تۆیه، بهلام ههر کامیکیان بکهی، خوای بالا دهست هۆکارهکانی کردنی کردهوهکانی بۆ تۆ فهراهم هیناون، چونکه بهبی خوا، هیچ شتیك پیدای نای، نهوه مهسهلهیهکی زۆر ورده، دواپی زیاتر روونی دهکهینهوه.

شجا له خالی (A) دا باسی بهرزیی و مهزنیی و بی ویتیهی خوا دهکات، که هیچ عهقل و خهیاڵیک ناتوانی پهی پی بیات و دهلی:

۸) (لَا تَبْلُغُهُ الْأَوْهَامُ، وَلَا تُدْرِكُهُ الْأَفْهَامُ):

واتە: گومانەكان پىتى ناگەن، عەقلەكانىش تىتى ناگەن، خوا (سَبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ئە بارەى خۇبەو دەفەرمۇي: ﴿...لَيْسَ كَيْفِيهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ الشورى، واتە: خوا ۋەك ھىچ شىئىك نىيە، ھىچ شىئىك ۋەك خوا نىيە، نەخرا ۋەك ھىچ شىئىكە، نە ھىچ شىئىك ۋەك خوايە، نە ئە زات و نەلە سىفەت و نە ئەكردەو دەدا. كەواتە: ھەرچى گومانى تۆ بەلایدا دەچى، ھەرچى خەيال و گومان و تەسەۋۋورى تۆ بەلایدا دەچى، خوا بەو شىئەيە نىيە، ۋەك گوتراۋە: (كُلُّ مَا جَرَى بِبَالِكَ فَاللَّهُ بِخِلَافِ ذَلِكَ)، ھەرچى بە دۆ و گومان و نەندىشەى تۆ دا دى، خوا پىتچەوانەى نەوئە، بۆچى؟ چونكە خەيال و عەقلى تۆ، نەندىشەى تۆ دەتوانى بىر لەچى بىكائەو، دەتوانى چى تەسەۋۋور بىكائە؟ بىنگومان شتى ماددىي و دروستكراوى ۋەك خۆت، ديارە خواش ماددە و دروستكراوى نىيە. كەواتە: ھەرچى بە بىرو خەيالى تۆدا دى، خوى بى وئىنە وانىيە، (وَلَا تُدْرِكُهُ الْأَفْهَامُ)، ۋەك چۆن گومان و خەيال بە خوى بەرزو مەزن ناگات، بىنگومان عەقل و ھۆشەكانىش لە خوى تاك و پاك ناگەن، بەلام لە خوا ناگەن، بەو مانايە نا، كە عەقل ناتوانى پەى بەبوونى خوا بەرى، بەلكو بەو مانايە كە ماھىيەت و حەقىقەتى خوا بۆ عەقلەكان ناشكرا نابى، خوا زۆر ئەو كەورەترە كە عەقلى نىنسان بتوانى دەورەى خوا بەدات بە تەۋابى، بزانى ماھىيەتى چىيە چۆنە؟! بگرە ھەندى لە دروستكراۋەكانىش عەقلى نىنسان تىيان ناگات.

بۆ وئىنە: ھىزى كىشندە (قوة الجاذبية)، ھىزى مرگناتىسى، روح، عاتىفە، گەلىك شتى دىكە، ھەتا نىستا نىنسان لە بەرانبەرياندا، دەستەستان و مات و جەيرانە تىيان ناگاۋ نازانى چىن؟ ھىزى كىشندە چىيە؟ زەوى بە دەورى خۇيدا دەخولیتتەو، بە دەورى رۆژدا دەخولیتتەو، رۆژ لە گەل كۆمەلەى خۆر بە دەورى دالى راۋەستاۋدا، ئەو بە دەورى شتىكى دىكەدا، ھەموو كەھكەشانەكان دەخولیتتەو بە ھۆى ھىزى كىشندەو، نایا ھىزى كىشندە چىيە؟ كەس نازانى ماھىيەت و حەقىقەتى چىيە؟ كەس دىتەتى؟ نەخىر كەس

گوئی له دهنگی بووه؟ نهخیر کهس تام و بۆنی کردوه؟ نهخیر کهس دهستی لیداوه؟ نهخیر کهواته: به پینج هستهکان هپتزی کینشندهمان بۆ کهشف نهبووه، حقیقهتی چۆنه چۆن نه؟ نازانین، بهلام ههیه، یان نا؟ بهئی، ههیه، چۆن دهزانین ههیه؟ دهزانین ههیه، چونکه شوتنهواری دیاره، خوی بهرزو مهزنیش {سیقهتی ههیه بهرز بۆ خوا (رَلِّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى)}، بهلام دهمانهوی له عهقلی خهلك تزیکی بجمینهوه { به ههمان شیوه کهس نهیدیوه، کهس بۆنی نهکردوه، تامی نهکردوه کهس دهستی نهداوهتی کهس گوئی له دهنگی نهبووه^(۱) } بهلام چۆن دهزانین ههیه؟ چونکه شوتنهواری ههیه بوونهوهر و کائیناتیسک دهبینن که بهی دان بهبوونی خوا داهیتان، بۆمان تهفسیر ناکری، چۆن پهیدا بووه؟!

ههرخۆت سهیری خۆت بکه، له چیهوه هاتووی؟! له زیندهوهری تۆویی (الحيوان المنوي) که له ناوی بابو دایکت دا ههبووه، بهکیان گرتوهو زیندهوهریکی دیکهیان پیکهیتاوه که پپی دهگوتری: تۆویلکه (نُطْقَةً)، نجا له مندالدانی دایکت دا تۆ مانگت گوزه راندره، نجا نیتسا تهماشای خۆت بکه، تهماشای نمو حالتهی نمو کات بکه، بزانه کئی تۆی گیاندۆته نیره!! نيمه بهردیك دهبینن لهوهتهی خوا دنیای داناه بهرد ههیه، بهلام بهرد نایته ههچ، نهدی نمو تۆویلکه (نُطْقَةً) نمو زیندهوهره، که دهبی به میکروسیکۆب ببیتری، کئی نمو زیندهوهری گیانده نمو قۆناغه؟ بیگومان خوا (سَبْحَانَهُ وَتَعَالَى)، نایا بۆ خۆی دهیتوانی خۆی وا لی بکات؟ نهخیر نهدی کهسی دیکه، دایک و باب دهیاتوانی بهو قۆناغانهیدا تیبهریتن؟ نهخیر، بهلکو ههه ناشران چیهه؟ خۆیان به دهست

(۱) لهویارهوه که نایا نهوهی موسا (علیه السلام) له کاتی گهراوهیدا له (مهدهین) و کرانی به پیتقه بههر، گوئیستی دهنگی خوی بهرزو مهزنی بووه، یان دهنگیکی دیکهی دروستکراوی خوا بووه؟ زانایان لهویارهوه قسهو باسیان دۆره، بهلام وا پیتدهچی پای راست نهوهی که خوا سبحانه و تعالی لهو کاته دا نمو دهنگی به شپهیهکی تایبعت بز موسا دروستکردی، نمویش دلنیا بووی که نمو دهنگه له خوارویه نهک هی خوا بی- ههروه دهنگه که هی فریشتهش نهبووه، چونکه خوا راستهوخز موسای دواندوه، بهلام ناشگویی نمو دهنگه فرمایشتی راستهوخز (الكلام النفسی)ی خوا بووی، چونکه فرمایشتی نفسی خوا، سیقهتی خراپه و ناچیتته قالبی دهنگو پیتوهوه به گویش نایستی. پڕوانه: (الشحریر والشحریر) (محمد الطاهر بن عاشور) ج ۱۶ ص ۱۹۶.

نېووه، تا مندانه كميان بدهست بڼې، كهواته: نيمه بوونه ورو كائيناتيك دهينڼ، ناچارمان دهكات بلڼڼ: پوره دگاريك و مشورگيڼك بهسري راده گاو، بهرنامه ي بڼ دانوه، ته گهرنا تيمه راستموخو ناتوانڼ خوا بناسڼو ناتوانڼ پميوه نديي راستموخو به خواوه بيهستڼ، بهر مانايه كه له پڼي پڼنج همسته كانهوه، يان له پڼي عه قلموه راستموخو حقيقي ته كه ي بزانيڼ، به لام شوته مواري خوا دهينڼ، بڼيه من كاتي خڼي له شيعرنيكدا گوترومه:

سروشته ناوڼنه ي ته جهللاي خوايه چاك سهرنجي ده بزانه چي تيايه
له پڼي كرده وه كردگار دهناسري سروشته كريكه كردگاري خوايه

سروشته، ياني: شو بوونه ورو كائيناته، ناوڼنه ي ته جهللاي خوايه، اته: وهك ناوڼنه يهك خوي تيدا ددره وشيته وه، چاك سهرنجي بده شو سروشته بزانه چي تيايه!! سيفه ته كاني خوا شو بوونه ورو دا ددره وشيته وه، له پڼي كروه كردگار دهناسري، (كر) نه وي كه ده چنري، له پڼي چنراوه وه، شو كه سه ي چنيويه تي دهناسري، سروشته (كريكه) شو بوونه ورو چنراويكه، كردگاري خوايه، خوي گه ورو مه زن چنيويه تي و دروستي كرده، بڼيه تا زياتر بوونه ورو بناسي، زياتر خوا دهناسي.

پاشان له خالي (٩) پيدا هر شو راستييه ي پيشي دوويات ده كاتوه و ده لي:

(٩) (وَلَا يُشْبِهُ الْأَنَامَ) :

اته: خوا وهك خهلكي ناچي، نه له زاتيدا، ذاتي خوا بسونيك ي سهره خڼيه، نه له سيفه تيشيدا، سيفه ته كاني خوا تايه تن به خواوه، نه له كرده وه كانيدا، له هيچ شتيكدا خوي بڼي هاوهل، وهك خهلكي ناچي. (الانام) ياني: خهلك.

له خالی (۱۰) یش باسی ههردووک سیفتهتی ژبانی راستهقینهو مشورخۆرتی
بهردهوامی خوا دهکات و دهلی:

(۱۰) (حَيٌّ لَا يَمُوتُ، قِيَوْمٌ لَا يَنَامُ):

واته: زیندوهو نامری، سهپریشتیاره و ناخهوی، خوا زیندوویره و خاوهنی ژبانی
راستهقینه، هه خواجه، ژبان بهو مانایه نا، که خوی بهرزو مهن رووخی له بهر بی و دلی
لیبدات!! بهلکو ژبانتیک که له خوا دهه شیتتهوه، خوا مردنی بهسهردانایهت، نیمه بۆچی
مردغان بهسهر دادی؟، چونکه ژبانه که مان ژبانتیکی کاتیبهو، ژبانتیکی خواستراوه که خوا
پتی داوین، ژبانتیکی وه رگهراو (مستعاره)، بهلام بۆچی خوی بهرز مردنی بهسهردا
نایهت؟، چونکه ژبانه کهی ژبانتیکی راستهقینهیه.

(قِيَوْمٌ لَا يَنَامُ)، خوا سهپریشتیاره و ناخهوی، ههنتیک له تهفسیرهکان له مورسا (علیه
السلام) نم بهسهرهاته دهگهزتهوه، بۆ بهلام من نهوه بهدوور^(۱) دهزانمو رهنگه بهکیتیک له
پیاو چاکان بووی؟ گومانیتیکی بۆ دی: تو بلتی پهروهردگار خهوی نهبی و ئیسپراحهتیک
نهکات؟! خواه دوو فریشته له شیرهی دوو ئینساندا دهئیرئ بۆ لای و دوو شووشه
وێدهدهن، دهلین: نهو دوو شووشانهمان بۆ بگهرو دایان مهنی، با هه بهدهستهوه بن،
تنجا دهیته دوو شهو دوو بۆژ نایهتن بنوی، دهخافلینن و دهلین: نابی شووشهکانیش
دابنتیو، سهرهنجام وههوز دهیگری و شووشهکان پیکدا دهات، پتی دهلین: دوو شووشه به
دهستی تۆوه بوون، لهزهیهک لییان غافل بووی و وههوزت هاتی، شکاندتن، نهدی نهو
بوونهوهرو کائیناته، نهگهر خوی پهروهردگار لیتی غافل بی، چۆن بهرپهوه دهچی؟

(۱) حَبِيفٌ جَدًّا، أَخْرَجَهُ أَبُو يَعْلَى بِرَقَمٍ: (۶۶۶۹) وَالِدَيْمِي فِي الْقُرْدُوسِ بِرَقَمٍ: (۷۱۲۶)، وَابْنُ الْجَوْزِيِّ فِي
الرَّاهِيَاتِ (۲۲ - ۲۳) مِنْ حَدِيثِ أَبِي هُرَيْرَةَ، وَقَالَ ابْنُ الْجَوْزِيِّ: وَلَا يَثْبُتُ هَذَا الْحَدِيثُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَغَلَطَ مَنْ رَفَعَهُ، تَفْسِيرُ الْقُرْطُبِيِّ، بِتَحْقِيقِ عَبْدِ الرَّزَّاقِ الْمُهَدِيِّ.

خوای زاناو تواناش له سوورهتی (البقرة) دا ده فرموی: ﴿ اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّوْمُ لَا تَاْخُذُهٗ سِنَةٌ وَّلَا نَوْمٌ... ﴾، دواي نعووی که باسی نعوه ده کات که زیندووه و سه پره رشتیاری بوونه و ره، ده فرموی: نه وه نموزی دیتی و نه خعی لیده کهوی، چونکه خمر لیکهوتن و وه نموز هاتن، پیچمانه ی سه پره رشتییکردن و مشهور گیترا نه بو خوای بی وینه، که ناگوچی تاریک له دروستکراوه کانی بی ناگابی، وه ک فرمویسه تی: ﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِيْنَ ﴾ ﴿١٧﴾ المؤمنون.

له خالی (١١) دا باسی همدروک سیفعتی به دیهینره ایسه تی و رژیسی ده رشتی (خالقیة ورازقیة) ی خوای بهرزه موزن ده کات و ده تی:

(١١) (خَالِقٌ بِلَا حَاجَةٍ، رَازِقٌ بِلَا مُؤَنَةٍ):

واته: (خوا) به دیهینره، بی نعووی پیوستی به به دیهینراوه کانی بی، نیمه هر شتیک ده کمین، پیوستیمان بهر شته همیه، خانوویک ده که ی، ده تموی تیندا بهریمه، کتیبیک ده نوسی، ده تموی خه لکی پی تیبگینه ی، وتاریک ده ده ی، ده تموی خه لکی پی تیبگینه ی، هر شتیک که ده یکمین، پیوستیمان پنی همیه، به لام خوا به دیهینره، بی نعووی پیوستی به به دیهینراوه کانی بی، (رازق بلا مؤنة) خوا رژیسی دهره، بی نعووی پیوه ماندو بی و بارگران بی و پیوه سه غلته بی، یه کی بزی همیه پیرسی: باشه نه گهر خوا به دیهینره و پیوستی به به دیهینراوه کانی نیه، نه دی بچی به دی هیتاون؟ که واته:

شتیکی بی حکمته کردوه، مادام پیوستی پنیان نیه، بچی دروستی کردون؟

له وه لامدا ده لئین: نه خیر، چونکه نعوه بو نیمه ی مه خلوق، بو نیمه ی نیشان، وایه شتیک هتا پیوستیت پنی نه بی، نایکه ی، به لام خوا (جل جلاله) شو شتانه ی که دروستیان ده کات بو خزی پیوستی پی نین، به لام مه خلوقه کان پیوستیان پنیان همیه، خوا مه به شتیک نیه له دروستکراوه کانیدا بهینتته دی، چونکه خوا پیوستی به غیری

خۆزی نیه، به لّام نوه که مه بهستینکی نیه له دروستکراوه کانیدا، مانای نوه نیه که دروستکرانی نوه دروستکراوانه، هیچ نامانج و حکمه تینکی تیدانیه، به لکو چه ندان حکمه ت و نامانج له دروستکرانی دروستکراوه کاندای همن، به لّام نامانج و حکمه ته کان، پهیره نندیان به خواره نیه، به لکو پهیره نندیان به خودی مهخلووقه کانه ههیه، بۆ وینه: خوا نئمهی دروست کردوه، نهک له بهر نوهی پئووستی به نئمه ههیه، به لکو نئمهی خولقاندوه، چونکه نئمه پئووستیمان به خولقان ههبروه، خرای به خشر نازو نئمهتی زۆری به سردا رشتووین، نهک له بهر نوهی بیهوی سوودیک بیینی لهوه دا، به لکو بۆ نوهی سرود به نئمه بگهیهتی، ده توانین بۆ روونکردنوهی مه بهست، وینهیهک بهیینه نوه: تۆ به شویتیکدا تیده پیری، کابرایهکی هه ژارو نهدار ده بیینی ده پارتنوه، تۆش هه ندی پاره ی پیده دهی، تۆ پئووستیت بهو هه ژاره نیه، په نگه هیچ چاکه یهکی بۆ تۆ پسی نه کریو، چاوه پروانیی هیچ شتینکی لی نه که ی، به لّام چ شتیک پالت پیوه ده نی؟ بینگومان بهس چاکه کاری، ده تهوی چاکه ی له گه لدا بکه ی، خرای بی وینهش نئمه ی دروست کردوه، بهس ویستویه تی چاکه مان له گه لدا بکات، نهک له بهر نوهی ده توانین سوودیک پی بگهیه نین، به لکو له بهر نوهی خوا چاکه کارو به خشنده و میهره بانمو، ده یهوی چاکه له گه ل غهیری خۆیدا بکات.

تنجا له خالی (۱۲) ش باسی ههردووک سیفه تی مراندنو زیندوو کردنه وهی خرای بیتنیازو جینی نیاز ده کاتو، ده لی:

(۱۲) (مُومِتٌ بِلاَ مَخَافَةٍ، بَاعِثٌ بِلاَ مَشَقَّةٍ):

واته: (خوا) مرینه ره، بی نوهی بترسی، له کهس ناترسی که ده مرینی، چونکه هیچ کهس ده ستلهاتی به سر خوادا ناشکی، تۆ له ی لی بسیتنوه، یان سزای بدات، پاشان خوا نوه پیری حکمه تی ههیه، په خنه له کاره کانی ناگهیری: ﴿لَا يُسْئَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ

﴿۱۲﴾ الانبیاء، (بَاعِثْ بِلَا مَقْفُوعٍ) خوا زیندوگرهوهیه، بی شهوی، پیتهوی مانوو بی، بی شهوی پیتهوی سهغلهت بی، بز رۆژی لیپرسینهوهو دادگاییکردن، نامادهیان دهکات.

گرنگی و گهورهیی خواناسیی و بناغه بوونی بو سمرجهم پایهکانی نیمان و عهقیدهی نیسلامیی

به پیران!

شتیکی ناشکرایه که عهقیدهی نیسلامیی شمش بنچینهی همن:-

- ۱- پروا به خوا.
- ۲- پروا به فریشتهکان.
- ۳- پروا به کتیبهکانی خوا.
- ۴- پروا به پیغمبران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام).
- ۵- پروا به رۆژی دوایی.
- ۶- پروا به قهزار قهدهر.

به لام لهو شمش بنچینانه، شهوی که بنچینهی ههره پتوو گهورهیهو، ههموو بنچینهکانی دیکه لهسهری وهستاونو لهویهوه پهیدادهبن: پایهی خوا ناسیبه، خوا ناسیی به شیهوی خوا بهیه کگرتن (توحید) که خوی پهروهردگار هیچ دینیکی نهاردوهو، هیچ پیغمبریکی رهوانه نهکردوه که به شیهوی خوا بهیه کگرتن خویان به خه لکی نهناساندبی، وهک دهفرموی: ﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا

إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾ الانبیاء، واته: هیچ پیغمبری کمان پیش تو نهاردوه، ههنا

پیمان رانه گه یاندبێ که هیچ په ستراونک نیه (به ههق) تمنیا من نهبێ، ده جا بهس من پهرستن.

تنجا له خواناسییوه، پیغه مبه رناسیی په یاد ده بێ، فریشته ناسیی په یاد ده بێ، دواړوژ ناسیی په یاد ده بێ، کتیب ناسیی په یاد ده بێ، ههروهها قهزاو قهده ریش به هه مان شیوه، تنجا بۆیه لێره دا، وه له هر کتیبیککی دیکه ی عه قیده دا، باسی خوی په وهر دگار بهشی زۆر ده گری، چونکه نهوه نهل و بناغه ی عه قیده ی ئیسلامیه، کاتیکیش ئینسان له خوا ناسی (مَعْرِفَةُ اللَّهِ) دا به شیوه یه کی راست و دروست، وه له خوا به یه کگرتن (توحید) دا گه یشته قه ناعه ت و نه نجام، شته کانی دی هه موویان ناسانن که ئینسان خوی ناسی، خواناسیی پتی ده لێ: ده بێ پیغه مبه ریش هه بێ، نهویش پتی ده لێ: ده بێ دواړوژیکیش هه بێ که خوا لێی پهرسیته وه، دیسان به روا به فریشته کانی ش به هه مان شیوه و به روا به کتیبه کانی خوا و به قهده ریش هه روان.

کهواته: ئینسان کاتی له خواناسیی و ئیمان به خوا دا گه یشته نه نجام، نهوانی دیکه هه موو ناسانن، نه گهر لهویش نه گه یشته نه نجام، پتیوست ناکات خۆی بهوانی دیکه وه ماندوو بکات! کسی وا هه یه ده لێ: من به روا به زیندوو بوونه وه نیه، یان به روا به فریشته کان نیه، مه چۆ لهوئ مشت و مری له گه لدا بکه ی، به لکو به یینه سه ر نهل که خوا ناسیه و خوا به یه کگرتن (توحید) ه، نه گهر لهوئ گه یشته نه نجام، لهوانی دیکه دا هه موویان ده گاته نه نجام به ناچاریی، نه گهر لهویشدا نه گه یشته نه نجام، پتیوست ناکات له شته کانی دیکه دا خۆتی له گه ل ماندوو بکه ی.

شایانی باسیه که له چهند کتیبیکم دا لیکۆلینه وه ی تیرو ته سه لم له باره ی خوا ناسیی و به روا هیتان به به دیه یینه رایه تیی و په وهر دگاریتی خوا (عز و جل) کردوه، به لگه ی زۆرم لهو باره وه خستونه روو، هه رچه نده بۆ که سیک میزاجی عه قل و دلی ساغ بی و تیک نه چووی، بوونی خوا (تبارک و تعالی) و به دیه یینه ر بوونی، بۆ هه موو شتیک ناشکرا و روونه و به لگه نهوسته، لهو کتیبانه م که باسی نهو با به ته م تیدا کردوون:

١- ده به ریک راچوونی ئیسلام و ریچکان. و تووژی یه که م سه مانندی بوونی خوا.

۲- خوا ناسیی، نایین، نیمان: راستیه کانی نیسلام ده درهوشیتنوه و نه فسانه کانی ریچکان ده پووچیتنوه.

۳- نیمان و عمه قیدهی نیسلامیی... بهرگی (۲) خوا بیده کگرتن له به دیهیتنهرایدتیی و پهروه درگار تیتیدا.

۴- الإسلام كما يتجلى في كتاب الله، الباب الأول: الإسلام معرفة صحيحة بالخالق وبالخلق.

هیواد اریشم کتیبه عمه پیه که - که نیستا له ژیر چاپه - پاش چاپکرانی، به زوویی وهر بگپرتیه سمر زمانی کوردیی.

به لئی، به پیزان!

خوا ناسیی و نیمانی راست و ساغ، بناغهی دیندارییه، بویه نووسهریش زور جهخت له سمر خواناسیی و نیمان به خوا هیتان ده کاتمهو، له سمر باسکردنی سیفته و کرده وه کانی بهرده و ام دهیی و، ده لئی:

(۱۳) مَا زَالَ بِصِفَاتِهِ قَدِيمًا قَبْلَ خَلْقِهِ، لَمْ يَزِدْ بِكُونِهِمْ شَيْئًا لَمْ يَكُنْ قَبْلَهُمْ مِنْ صِفَتِهِ، وَكَمَا كَانَ بِصِفَاتِهِ أَزَلِيًّا، كَذَلِكَ لَا يَزَالُ عَلَيْهَا أَبَدِيًّا:

واته: خوا بهرده و ام سیفته کانی همبون، پیش نموهی دروستکراوه کانی دروست بکات، خوا به هژی دروست بوونی دروستکراوه کانییه وه، شتیک له سیفته کانی زیاد نه بووه که له مه پیتش بهر نموهی دروستکراوه کانی دروست بکات، نموه سیفتهی نه بوویی، واته: خوا (جل جلاله)، پیش نموهی بوونه وه، بیان دروستکراوه کان دروست بکات، سیفته کانی که نیستا ههینی، نموه کاتیش همر بسوونی و، به هژی دروستکرانی دروستکراوه کانییه وه سیفته تیکی تیدا زیاد نه بووه.

هروه‌ها خالی (۱۵) ش هدر تهاوکهری مدهستی پیشرویهو زیاتر جهخت لهر
کردنوهیهتی، چونکه ده‌تی:

(۱۵) (لَهُ مَعْنَى الرَّبُّوبِيَّةِ وَلَا مَرْتُوبٌ، وَمَعْنَى
الْخَالِقِ وَلَا مَخْلُوقَ):

لهم خالی پازده‌یه‌مدا، دیسان زیاتر روونی ده‌کاتهوه، ده‌تی: خوا ماناو ناوی
پهروه‌دگاریتی بووه، پیش نهوهی پهروه‌ده‌کراوتک هه‌بی که خوا پهروه‌ده‌ی بکاتو
مشووری یخواو به‌سهری رابگنا، چونکه پهروه‌ده‌کردن، یانی: (نه‌شوما پینکردن و
به‌خیکردنی شتیک)، پیش نهوهی پهروه‌ده‌کراوتک هه‌بی، خوا‌ی پهروه‌دگار هدر
پهروه‌دگار بووه، پیش توهی دروستکراوتک هه‌بی، خوا ناوی دروستکرو به‌دیه‌تسهری
هدر هه‌بووه.

نایا خوا پیش لهم بوونه‌وه‌ره،

دروستکراوی دیکه‌ی هه‌بوون، یان نا!!

لهو باره‌وه که نایا: خوا‌ی پهروه‌دگار نمو دروستکراوانه‌ی که دروست کردون، نه‌بوون
(عدم) ینک له پیش نمو دروستکراوانه‌دا بووه، یان خوا به‌له‌می‌بینیه‌ی وده‌ک به‌بی سهره‌تا
به‌دیه‌تسهری په‌یدا‌کمر بووه‌و، به‌بن سهره‌تا پهروه‌دگار بووه، به‌بی سهره‌تاش دروستکراو
پهروه‌ده‌کراوی هه‌بوون؟؟

زانایان لهو بارهوه سهه لویستیان ههمن:

١) ههندیك دهلین: له پیتش تهه بوونهوه ره ی خۆماندا، خوا هیچ مهخلوقیتکی دیکه ی دروست نه کردوه، تهو بوونهوه ره که ده بیینهن، تهه نه که ی چهند ملیۆن ساله، یان ملیاریك ساله، یان چهند ملیار ساله، به لام بههه حال، ههه شتیکی دیاری ی کراو، (عهود) ه له چاو شهول، تنجا زانایان بهه شتیکیان رایان وایه که له پیتش تهه بوونهوه ره ی خۆماندا، خوا دروستکراویتیکی دیکه ی نه بووه، ده لین: دروستکراوه کانی خوا له لایه نی رابردووه وه، سههه تایان ههیهو پیتشکهوتوو (مهبوق) ن به نه بوون (عدم)، یانی: کاتیک بووه که خوا هیچ دروستکراویتیکی نه بووه، به لام له لایه نی داهاتوودا، ده لین: کاتیک ناب ی که خوا دروستکراوی نه یی، بۆچی؟، چونکه: بههه شتییه کان بۆ ههه همیشه له بههه شتدا دهه میننه وه، دۆزه خیییه کانیش (کافره کان) بۆ ههه همیشه له دۆزه خدا دهه میننه وه که واته: له گه ل بههه وهام بوونی خوادا له گه ل ههه همیشه یی و ههه ماوی (أبدیة) ی خوادا، ههندیك له دروستکراوانی خواش ههه ماو (أبدی) ده بن، به لام بههه ی خراوه، وه که له رابردوودا باسه مان کرد، واته: بههه ی رابردوودا دروستکراوه کان سهههه تایه کیان ههیهو کاتیک بووه که نه بوون، به لام بههه ی داهاتوودا، کاتیک ناب ی که نه بن.

٢) رایه کی دیکه ههیه ده لی: ههه له رابردوودا کاتیک بووه هیچ مهخلوقیتکی نه بووه، ههه له داهاتوودا کاتیک ده بی هیچ مهخلوقیتکی ناب ی، جهه میییه کان که ما مۆستاکه یان (جهه می کوری سههه فوانه) رایان وایه، جههه ده لی: دوا ی تهه وه تههلی بههه شت دینه بههه شتو تههلی دۆزه خ دینه دۆزه خ، هیچیان به تههه دیی نامیننه وه له بههه ده چن، واته: له رابردوودا کاتیک بووه^(١) که هیچ شتیک نه بووه، بهس خوا ههه بووه هیچ مهخلوقیتکی نه بووه، له داهاتوودا کاتیک دی که خوا ههه بۆ خۆی ده زانی چهندان ملیۆن سال تییهه ده بن، کاتیک دی نه بههه شتو نه تههلی

١) کات بههه مانا گشتییه که ی، نه که مانا تاییهه تییه که ی که له جووله ی مادهه پهیدا ده ی!

بهدشت، نه دۆزه خو نه نههلی دۆزه خ، هیچیان نامیتن، نهوه رای (جهمی کوری صفوان) که رایکی ریزپه ره له رای مسولمانانو پیچهوانه می قورپانو سوننه تیشه.

۳) هندیکیش ده لئین: هم له لایمی رابردوهوه، سهه تایه ک نیه بق دروستکراوه کانی خوا، واته: نه بوون (عدم) پیش دروستکراوه کانی خوا نه کهوتوهو کاتیک نه بووه، خوا دروستکراوی نه بووین، هم له داهاتووشدا کاتیک نابین، خوا دروستکراوی نه بن.

ئنجا له راستییدا تم رای می سییم که رای نههلی چه دیسو زور له زانیانی پیشین (سلف)ه، (ره حمتی خویان لی بی)، له هموو رایه کان بههیتره، بژیسی؟ چونکه:

أ- خوی تاک و پاک، کاتیک بامی بوونهوه ده کات، ده فه رموی: ﴿... وَكَانَ

عَرَّضَهُ عَلَىٰ الْمَاءِ...﴾ هرد، واته: (خوا) پیش نهوه می بوونهوه دروست بکات، باره گای له سر ناوی بوو. که واته: پیش نهوه می بوونهوه بسی، خوا دروستکراوی دیکه می بووه، عه رش بووه ناویش بووه.

ب- ئنجا خوی پهروه دگار ده فه رموی: ﴿فَقَالَ لِمَا يُرِيدُ﴾ البروج، واته: خوا هه رچی

بیوهی دهیکات، دیاره له نه زهل دا، خوا نه راده می هه ر بووه، چونکه نه راده سیفه تیکی خویوه، سیفه می خواش لیتی جیانابیتسهوه، بژیسه که خوا ده فه رموی: ﴿فَقَالَ لِمَا يُرِيدُ﴾، هه رچی بیوهی دهیکات که واته: له نه زهل دا خوی بهرزو مهزن ویستی بووه، ئنجا کردار (فعل)یش به ره می نه راده یه که واته: مادام خوا ویستی هه ر بووه، دیاره کردهوشی هه ر بووه، کردهوش خولقینرانی دروستکراوه کانهو، بوون بهخشینه به دروستکراوه کانو رهحم کردنه به غهیری خوی.

بعنی، دروستکراوه کانی خوا له م بوونهوه ره دا کورت هه نه هاتوون، به لکو له رابردووشدا خوا دروستکراوی هه بوون، به لام لی ره دا شیشکالیک دپته پیش: نایا نه مه نهوه

ناگهینهی که دروستکراوه کانی خواش بی سده تار (نهزه لیبی) ن؟! ده لیبین: نه خیر، چونکه
 ثم بونمهوره هه ربوو (آزلی) نیه، نهوه دیاره، چهند بونمهوره ری دیکهش بسوین، تاک
 تکیان هه ربوو (آزلی) نه بوون و هه کامینکیان نه بوون (عدم) ی پیش کهوتوه، به لام بو
 تیکراو سرجه میان ده لیبین: هه لهو کاتمه^(۱) که خوا وسته ویستهی دروستکراوی دروست
 کردوون کهواته: دروستکراوه کانی خوا به تیکرایبی و سرجه میان، سده تابه کیان نیه،
 بزچی؟، چونکه خوا له نهزه لهوه خالیق سووه. کهواته: له نهزه لیبشهوه دروستکراوی
 خو لغاندوون، به لام تاک تاکی دروستکراوه کان، هه کامینکیان دیاره نه بوون (عدم) ی
 پیش ده کهوی، ثم بونمهوره کاتیک بووه که نه بووه، بونمهوره که ی پیش نهویش به هه مان
 شتیه، ههروه ها عه شیش کاتیک سووه که نه بووه، وه ههروه ها به لام سرجه میان
 به تیکرا، مادام خوا سیفته کانی هه ربوو (آزلی) ن، دروستکراوه کانی خواش به ره می
 سیفته کانی، خوا له نهزه لهوه خالیق بووه، له نهزه لدا ویستی هه بووه، هه کیم بووه،
 به حیم بووه،... هه مو سیفته کان کهواته: له نهزه لیشدا به ره می ثم سیفته نانهش
 هه بووه، نهوه رای به هیتر (راجع ه)، به لام هه لیه ته نهوهش له عه قلی نینساندا چاک جیی
 نایتموه.

له راستیدا من بز خوم زور بوم لیکردوتموه، ثم رایهش نیشکالی هه له سهه پیدا
 ده بی، به لام هه رچون بی لهوانی دیکه به هیتره، چونکه هیچ معقول نیه بلین: خوا
 تمیا پیش میلیارنیک سال شتی خو لغاندوه، نه دی له نهزه لهوه، نایا بیکار (معطل) بووه؟
 نه دی سیفته کانی خوا چون به ره میان نه بووه؟ نهوه شتیکدی دوره له عه قلهوه، ننجا
 له گه له ده قی قوربانیشدا تیک ده گری که ده فهرموی: ﴿... وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَىٰ

الْمَاءِ ...﴾ هه کهواته: پیش ثم بونمهوره، عه رش بووه و ناویش بووه، ننجا خوا
 ده فهرموی: ﴿فَمَّا لِمَا يُرِيدُ﴾ العروج، واته: خوا هه رچی بی موی ده یکات، هه لیه ته له

(۱) پیشتریش گوتمان لیه ده کات به مانا ره هایه که ی، نهک تابه تیه که ی، به کارهاتوه.

نمزه لدا خوا ویستی همز بووه، ویستیش به چی د درده کموی؟ به کرده وه (فعل) کمواته: خوی بهر زو بی ویتنه، وهک له نمزه لوموه ویستی همز بووه، خاون کار (فعل) پیش بسووه! همزوه ها ده گوچی لمو باره وه، بهلگه بسو نایتمهش بیتنسه وه: ﴿... كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ﴾ (الرحمن، واته: همزه کاتیک تمو (خوا) کار تکی همیه! تمم مهسه لیه همز نمونه دی له سر پرین چاکه^(۱).

دپاره نووسر لم خالی (۱۶) شدا وهک پیشووه کانی، هممان مهستی پیشو رووتر ده کاتوهو، ده لی:

(۱۶) (وَكَمَا أَنَّهُ مُخَيَّبِي الْمَوْتَى بَعْدَمَا أَحْيَا اسْتَحَقَّ هَذَا الْإِسْمَ قَبْلَ إِحْيَائِهِمْ، كَذَلِكَ اسْتَحَقَّ اسْمَ الْخَالِقِ قَبْلَ إِثْنَائِهِمْ):

واته: وهک چوڼ خوا زیندووکړه وهی مردوانه، دوی نموهی زیندوویان ده کاتوه، خوا به زیندووکړه وه (مُخَيَّبِي) ناوده بری (یه کی له ناوه کانی خوا (مُخَيَّبِي) ه، به کیک له ناوه کانی دیکه ی: مریتنه (مُتَيْتِه) ه، خوا زیندووکړه وه و ژیتنه وه و مریتنه ریشه، ننجا ده لی: وهک چوڼ خوا دوی نموهی که مردوه کان زیندو ده کاتوه، سیفتمی زیندووکړه وهی همیه که چی شایسته ی تمو ناوهی بووه، پیش نموهی زیندووشیان بکاتوه.

نایا نیتستا که جاری خوی په روه ردار دروستکراوه کانی زیندو نه کردونه وه بزو ژوی قیامت، ناری زیندووکړه وه (مُخَيَّبِي) همیه، یان نا؟ بیتگومان همیه ی، چونکه ناشکرا به که به کیک له ناوه کانی خوا زیندووکړه وه (مُخَيَّبِي) به، به لام نایا جاری هیچ کام له مردوه کانی زیندووکړه وه، ژوژی قیامت هاتوه؟ نه خیر، به لام له گه ل نموه شدا که

(۱) پیشتریش گوم که عقلی مرؤف سنوردار (محدود) و شتی بی سنور (لا محدود) ی تیدا چی نایتموه.

جاری نهو کاره‌ی نه‌کردوه که‌چی بۆی جینگو (إثبات) ده‌کەین و ده‌تێین: خوا زیندوو که‌روه‌یه، ئنجا ده‌لی:

(كَذَلِكَ اسْتَحَقَّ اسْمَ الْخَالِقِ قَبْلَ إِثْنَانِهِمْ)، واته: هەر ناواش خوا پیش نه‌وه‌ش که دروست‌کراوه‌کان دروست بکات، ناوی به‌دییه‌نهر (خَالِق) ی هەر شایسته بووه.

ئایا پیش نه‌وه‌ی خوای په‌روه‌دگار ئهم بوونه‌وه‌ره دروست بکات، سیفته‌ی به‌دییه‌نهر (خَالِق) ی هه‌بووه؟ که هەر بۆ خۆی ده‌زانئ چه‌ند دروست‌کراوی خولماندوون، پیش ئهم بوونه‌وه‌ره‌ی خۆمان، ئایا خوا ئهو سیفته‌ و ناوانه‌ی ئیستا هه‌ینی، نه‌و کاته‌ش هەر بوونی؟ به‌لی، به‌ دنیاییه‌وه نه‌و ناوو سیفته‌انه‌ی هەر بوو و ن، چونکه خوا گوپانی به‌سهردا نایه‌ت، تا‌کو بگوترئ: دوایی په‌یدا بوون!

له‌ کۆتایی ئهم بابته‌ گه‌وه‌و گرنگه‌دا، نووسهر له‌ خالی (۱۷) دا وه‌ که‌ به‌نگه‌ هه‌تانه‌وه وه‌ ته‌فسیرکردنی مه‌به‌سته‌کانی پیشوو، ده‌لی:

(۱۷) (ذَلِكَ بَأَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، وَكُلُّ شَيْءٍ إِلَيْهِ فَقِيرٌ، وَكُلُّ أَمْرٍ عَلَيْهِ يَسِيرٌ، لَا يَحْتَاجُ إِلَى شَيْءٍ... لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿۱۱﴾ الشورى):

واته: نه‌وه‌ش به‌هۆی نه‌وه‌وه که‌ خوا به‌سهر هه‌موو شتێکدا به‌ توانایه‌، هه‌موو شتێک پێویستی به‌ر بووه، هه‌زارو نه‌داره‌و چاو له‌ ده‌ستی نه‌وه، هه‌موو کارێک بۆوی ناسانه (چونکه دروست‌کهره‌ به‌دییه‌نهری هەر شتێکی دیکه‌یه‌)، (خوا) پێویستی به‌ هیچ شتێک نه‌، چونکه هەر شتێک غه‌یری خۆی دروست‌کراوه، نه‌و دروست‌کراوه، چ بۆ نه‌فسی بوونه‌که‌ی، چ بۆ هه‌موو کاته‌کانی، چاری له‌ ده‌ستی خواجه، که‌واته‌ خوای بۆ نیازو جێی نیاز چۆن پێویستی به‌وه‌یه؟! که‌سێک هه‌رچی زانستی هه‌یه‌تی و هه‌رچی مائی هه‌یه‌تی و

له وه لامدا ده لئین: نمو پرسیارانه له خودی خوځیان دا هه لهن، چونکه:
 نيمه ده لئین: خوا له چهندان شوین دا ده فرموی: ﴿... إِنَّكَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 ﴿البقرة﴾، واته: خوا به سهر هه موو شتینکدا به توانایه، به لام نهوانه تۆ ده یانلئینی شت
 نهو ته نیا له وه هم دا هه نو خه یانن، به لام له واقیعدا گوځاو (ممکن) نینو مه حال
 (مستحیل)ن:

۱- جارئ نهوه که: ده لئین (۲ + ۲) بکاته (۳)، نهوه مه حاله، نهوه شت (شيء)
 نیه، تاکو ویستو ده سه لاتی خوا پرووی تیبکه ن: ﴿... إِنَّكَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾
 ﴿البقرة﴾، نه دی نهوه شت (شيء) نه بی؟!.

۲- نهوه که خوا شتیک و لیبکات: هه شپه و نه شپه، دیسان مه حاله ناگوځی بی،
 واته: شت (شيء) نیه، تاکو خوا بیخولقینئ.

۳- نهوه که خواجه کی دیکه بچولقینئ وه ک خوځی بی، نهوه مه حاله، چونکه نهوه
 که خوا ده بچولقینئ دروستکراوه، مانای وایه وه ک خوا نابی، که واته: خواجه کی
 دیکه وه ک خوا، شت (شيء) نیه، تاکو بگوځی خوا بیهینئته دی.

۴- نهوه که خوا خوځی له بهین به ری، نهوه مه حاله، بۆچی؟

چونکه خوا، بوون پیویسته (واجب الوجود) هو، ده بی هه ر بی و، ناگوځی نه بی، نهوه ش
 دیسان شت (شيء) نیه. تاکو خوا بیخولقینئ.

به لئ، خوا له سهر هه موو شتیک به توانایه، به لام شتیک که (شت) بی و بگوځی له
 عالمی واقیعدا هه بیت، زانایان ده لئین: بوون (وجود) سی به شه:

أ- (واجب)ی هه یه.

ب- (ممکن)ی هه یه.

ج- (مستحیل)ی هه یه.

یه کم: خوا (سَبَّخَالَهُ وَتَعَالَى) (واجب الوجود)ه، نعویش نموده که ناگونجی نه بی، نه له نه زلدا، نه له نه به ددا، ناگونجی کاتی بووی نه بووی، کاتی کیش بی نه بی، نموه (واجب الوجود)ه که خواجه، نموه که بوونی پیوسته، بهس خواجه، بچی واجبه؟ چونکه به بی پرواهیتان نموه که خوا، بوون پیوسته (واجب الوجود)ه، ناگونجی تو بوونی هیچ شتیک ته فسیر بکمی که هم مووی پیدا کراوه، نه دی کی پیدا کرده؟ هم مووی بوونه کمی بوونیک زاتی نیه، بدلکو وهریگرتوه، نجا نایا کی پی به خشی؟! نه مه وه که نموه وایه کابرایه ک، هتا دوینتی سالی پی شیبی، وه بهرپسه چیزیه کان که هی وایان هم بووه سالی پی شیاوه، که چی نیتا قه سری چند ملیون دۆلاری بۆ پیدا بووه، دهی باشه له کووی بۆ پیدا بووه؟ حه من له شرتیکمونه بۆ هاتوه مالی ره شو پروتانه، به زمه ندهی کرده و سه رتکی ناوه خزی پی ده وله مند کرده، نهو شتانهی نیمه ش دهیانینین، نهو دیارده سروشتیانه هر کام له: مانگ، رۆژ، که هکشان، مرۆف، ساژله، زینده وهر... کاتی بووه نه بووه، نه دی کی بوونی پی به خشی و له کووه هات؟ خزی نه بووه تا کو بۆ خزی خزی به دی بهی پی، وه ده لی: چه ونده رتک له کووه هه لقه نه، کابرا بۆ خزی شتیک نه بی، چون پیدا ده کات؟ مه حاله (فَاقِدُ الشَّيْءِ لَا يُعْطِيهِ) بنچینه کی مه تیقیه که سیک شتیک نه بی، ناتوانی بی به خشی، من کاتی بووه نه بووم، نه دی چون ده گونجی بلیم: بۆ خۆم بوونی خۆم پیدا کرده؟ ماده عه قلی نیه، عیلمی نیه، ژیا نیه، دیتن و بیستن نیه، چونکه نه سلی بوونمور (کون) هم مووی ده گه رتته بۆ ماده، نعویش بۆ گه ردیله، گه ردیله (ذرة) ش له سی به شی پیکدی: نه لیکرتون، پرتون، نیوتون، بارگهی ساردو گرمو بی بارگه، نجا نهو گه ردیلانه هیچیان عه قلیان همیه؟ زانیاریان همیه؟ حکماتیان همیه؟ ره حم و به زه بی و ژیان و دیتن و بیستن همیه؟ نه خیر، نه دی چون ماده توانی نینسانیک بولقیتی نهو سیفه تانهی هه بن؟ نهو سیفه تانهی نینسان چون ده گونجی بلیم: له ماده پیدا بوون؟ کوا ماده که سیفه تانهی هه بن؟ کواته: نهو سیفه تانه له نینساندا هه بن، له سه رچاوه به کی

دیکمه هاتوون که نمو سیفته تانهی همن. نه ویش خوابه: خوا زانستی همیه
 نینسانیشی دروست کرده و زانستی پی به خشیوه، خوا دهیینی، نینسانیشی دروست
 کرده، بیینی همیه، خوا ژیانی همیه، نینسانیشی دروست کرده ژیانداره.

کهواته: نیمه کاتیک نمو به دیه پتر اوانه ده بیینی و ته ماشا ده کین، هیچ کامیان
 بوونه کهی له خویوه نیه، به لکو دای نه و هی که نه بووه پی به خشراره، ناچارین
 بلین: له سه چاره په کوه که خاوه نی بوونیکي زاتیسه، نمو بوونه یان پندراوه،
 نه دی بچی نه لینی: نه دی نمو کی خولغاندوویتهی؟ له وه لامدا ده لینی: ، چونکه
 تووشی زغیره ی بی پرانه ده بیسن که شتیکی مه حاله، یان تووشی (ده ور)
 ده بیسن که نه ویش شتیکی مه حاله، وهک پیشر باسمان کرد، کهواته: ناچارین
 ده بی دان به ودها بنین که زاتیک همیه (واجب الوجود) ه بوونه کهی پیوسته بی که
 خوابه (سُبْحَانَهُ وَكُنَّالِي).

دوهم: (ممکن الوجود) همیه که بوونو نه بوونه کهی ده گوئی، ده گوئی همیه ده گوئی
 نه بی، هیچ شتیکی نیه نه بوونه کهی فخرز بکات، نه نه بوونه کهی، نه ویش
 دروست کراوه کانن، غهیری خوا همووی (ممکن الوجود) ه، نیمه، بوونه وهر، غهیرش،
 کورسی... هتد، ههچی غهیری خوابو دروست ده کری، همووی (ممکن الوجود) ه
 یانی: بوونه کهی فخرز نه بووه، ده گوئا همیه و ده گوئا نه بی.

سیهم: (مستحیل الوجود) دیش همیه که بوونه کهی مه حال (مستحیل) ه که بریتیه نمو
 شتانهی نامه عقولنو و عقل ریگایان پی نادات، وهک نه و که (۲ + ۲) بکاته (۳)،
 وهک نه و که بهش (جزء) له همو (کُل) گه وهر تر بی، وهکو نه و که شتیکی لهیه ک
 کاتدا بییت و نه شبیت، وهکو نه و که خوا خوی له بین بدری، نه وانه همو بهس له
 وهمی نینساندا همن، هر کام نه وانه به وده ده گوتری، به لام له دنیای واقعدا
 ناگوئی بی.

که وانه: ده لیتین: به لې، خوا به سر هموو شتیکدا به توانایه، به لام هموو شتیک که (شت) بیت، به لام نه وانه شت نین، وانه: ده بی شته که، بوون گونجاو (ممکن الوجود) بی، نه که بوون نه گونجاو (مستحیل الوجود)، ننجا لیره دا په کی بوی هیه به لې: نایا نه گمر خوا نه توانی شتیکي مه حال (مستحیل) دروست بکات، ده سته وستایی نادریته پال خوا؟ له ولامدا ده لیتین: نه خیر، چونکه خوا بۆ خوی نمو یاسایانه واداناون، خوی په ورو دگار به پیتی نمو یاساو دستورانه وایدانواوه که شتی مه حال نه کات.

ننجا ده لې: (وَكُلُّ شَيْءٍ إِلَيْهِ قَائِرٌ) هموو شتیک پیتوستی به خوا هیه، بۆ نسلې بوونده که ی پیتوستی به خوا هیه و بۆ دریتزه دان به بوونی، دیسان پیتوستی به خوا هیه، هر هموو شتیک، (وَكُلُّ أَمْرٍ عَلَيْهِ يَسِيرٌ)، هموو کاریک بۆ خوا ناسانه، (لَا يَخْتَاجُ إِلَى شَيْءٍ) خوا پیتوستی به هیچ شتیک نیه، چونکه هموو شتیک غهیری خوا مه خلوقه و خوی بوونده که ی و هرچی که هیه تی له خوا هیه، خوا پیتوستی بی نیه.

The banner is divided into several sections:

- Top Left:** Facebook icon and text: "Alibapir.com" and "www.alibapir.com".
- Top Right:** Facebook icon and text: "Alibapir.com".
- Middle Left:** YouTube icon and text: "Alibapir.com".
- Middle Right:** YouTube icon and text: "Alibapir.com".
- Center:** A portrait of a man in a turban, with the website URL "www.alibapir.com" and the text "پوښتونونه - غه قېدهی ښه".
- Bottom Left:** QR codes and text: "Alibapir".
- Bottom Right:** QR codes and social media icons for Telegram, WhatsApp, and Messenger.

باسیك لهبارهی سیفته‌گانی خواوه

له‌كۆتاییدا ئه‌و نایه‌ته ده‌هینی که خوا ده‌فهرموی: ﴿... لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾، هیچ شتیك وهك خوا نیهو خوا بیسه‌ری بیسه‌ره.

ئهم نایه‌ته به‌رپه‌رچی دوو بۆچوونی هه‌له ده‌داته‌وه، له‌ به‌واری سیفته‌گانی^(۱) خوادا ﷻ.

سێ بۆچوون که یه‌کیان راسته‌و دوانیان هه‌له‌ن له‌بارهی سیفته‌گانی خواوه:

(۱) بۆچوونی یه‌که‌م: وێچواندن (تشبیه) که خوای بێ وێنه بچوینی به‌ دروستکراوه‌گانی، وه‌ك ئه‌وه‌ بێتی: من چۆن پێویستم به‌وه‌یه‌ له‌سه‌ر کورسی دانیشم، خراش (سبحانه‌ و‌عالی) ناوا له‌سه‌ر کورسی، یان (عه‌رش) داده‌نیشی، واته: خوا پێویستی به‌ غه‌یری خۆی هه‌یه، ئه‌وه‌ وێچواندن که بێگومان ئه‌وه‌ شتیکی زۆر هه‌له‌یه.

(۲) بۆچوونی دووه‌م: په‌که‌سه‌نی (تعطیل)ه، واته: دارینی سیفته‌گانی له‌خوا، بۆ وێنه: موخته‌زیه‌گانی بۆچوونیان وایه‌ که خوا سیفته‌ی نهن، به‌ تاییه‌ت سیفته‌گانی وه‌ك چوونه‌ سه‌ر باره‌گا (الإستواء علی العرش)، ده‌ست (ید)، روو (وجه)، چاو (عین)، ده‌لێن: خوای په‌روه‌ردگار ئه‌و سیفته‌تانه‌ی نهن، بۆچی؟، چونکه‌ پێیان وایه، نه‌گه‌ر تو گوتت خوای بێ وێنه روو (وجه)ی هه‌یه، واته: په‌روه‌که‌ی وه‌ك هێ به‌شه‌ره، به‌ هه‌مان شێوه‌ هه‌موو سیفته‌گانی دیکه‌ داده‌پن له‌ خوای په‌روه‌ردگار.

(۱) له‌ خوا به‌زیاد بێ له‌ هه‌رکام له‌ به‌رگی (۳)ی: (تیمان و عه‌قیده‌ی نیسه‌می) دار، به‌رگی (۲)ی (الإسلام کما یتجلی فی کتاب الله) دا لێکۆلینه‌وه‌یه‌کی خه‌ست و خۆلمان له‌ به‌رگی ناوو سیفته‌گانی خوای به‌رز و عه‌ز و بێ وێنه‌و کرده‌وه، به‌تاییه‌ت یه‌که‌میان.

۳) بۆچورونی سییم: چه سپاندن له گهژ به پاك گرتندا (اثبات مع تنزیه) كه نه مه بۆچورونی راستمو له نێوان ههردوو بۆچورنه كهی ديكه دايه، نهویش نهوهیه كه تۆ پروات وایی: خوا خاوهنی هه موو سیفه تێكی بهرزو چاكه، نهو سیفه تانهی كه له قورپان و سونه تدا هاترون، خوا نهو سیفه تانهی هه موو ههمن، به لام به شیوه ديك كه له خۆی ده وه شیته وه، بۆ وینه: چورنه سه ر عه ریش (الإستواء على العرش) ده ئین: به ئی، خوا چۆته سه ر عه ریش، به لام بهو شیوه بهی كه له خۆی ده وه شیته وه بهو چۆنیه تیهی كه له خۆی ده وه شیته وه، خوا ده ستی ههیه، به ئی، به لام ده ستیك كه له خۆی ده وه شیته وه، ههروه ها گشت سیفه ته كانی دی به هه مان شیته، یانی: نیه دان به نه سلی سیفه ته كه دا ده هینن، به لام چۆنیه تیه كهی حه وای خوی ده كهین، مادام زاتی خوا، وهك زاته كانی ديكه نه بی، سیفه ته كانیشی وهك سیفه ته كانی ديكه نین، وهك چۆن زاتی وهك زاتی مه خلوقه كانی نین، سیفه ته كانیشی وهك سیفه ته كانی وان نین.

شایانی باسیشه نه م رسته قورپانییه كه ده فهرموی: ﴿... لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ

السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ الشوری، زانایانی نیسلام نه وانهی كه له عه قیدهی نیسلامییان

توژیوه ته وه، زۆر گرنگییان پیندا وه، چونكه به شی یه كه می: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾،

نه وه به ربه رچی نه وانه ده داته وه كه پێیان ده گوتری: وێچوینه نه ران و جدستینه نه ران: (مُشَبَّهً و

مُجَسَّمَةً) كه نه وانهن خوا ﷻ به مه خلوقه كانی ده چوینن، جا چ له رووی (ذات) وه، چ

له رووی (صفات) وه، ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ﴾، یانی: هه یچ شتیك وهك خوا نه، نه وه

به ربه رچی نه وان ده داته وه كه خوا نه له زاتیدا، نه له سیفه تیدا، وهك هه یچ كام له

دروسته كراوه كانی نه، چونكه هه رچی شتیك هه بی، دروستكراوی خوایه، هه یچ كام له

دروسته كراوه كانی خوا وهك وی ناچن، نهویش وهك هه یچیان ناچی. به شی دووه می نه و رسته

قورپانییه كه ده فهرموی: ﴿... وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾، نهو، بیسه ری بیسه ره،

نهویش به ربه رچی قسه ی نه وانه ده داته وه كه پێیان ده گوتری: په كخه نه ران، دا رنه نه ران

(مُعْطَلَةٌ)، نهوانه‌ی که به حسابی خویان دهیانموی خوی بهرز، زور (تَقْدِيس) و (تَنْزِيه) بکهن، دینن هموو سیفته‌کانی لئ دادهرنن، بۆ وینه: ده‌لین: خوی زانا که ده‌فرموی: ﴿... ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَىٰ الْعَرْشِ ...﴾ (۱۱) الاعراف، ده‌لین: نه‌خیر خوی پهروه‌ردگار نه‌چۆته سر عمرش، ههروه‌ها ده‌لین: خوی بئی وینه دیتنی نیه، بیستنی نیه، ههروه‌ها سیفته‌کانی دیکه‌ش ... هتد، به حسابی خویان نهو سیفته‌تانه ده‌بنه هوی ویتچواندن (تشبیه) و جهستاندن (تَجْسِيم) بۆ خوی پهروه‌ردگار!!

به‌لام له حقیقه‌تدا نهوه‌ی که‌نه‌هلی سوننه‌ت و جماعه‌ت ده‌لینن، له نیتوان نهو دوانه دایه، له نیتوان (تشبیه) و (تَعْطِيل) دایه، ههروه‌ک چۆن شره‌باندنی خوا به په‌کئی له مه‌خلووقه‌کانی هه‌له‌یه، به هه‌مان شیوه: لاهردنی په‌کئی لهو سیفته‌تانه‌ی که له قورشانو سوننه‌تدا خوا بۆ خۆی برپاری داوون، دیسان نه‌ویش هه‌له‌یه.

ده‌میتیتهموه نهوه که نایا نهو به‌پاک‌گرتن (تنزیه)ه، چۆن بکری؟

خوی پهروه‌ردگار ده‌فرموی: ﴿... ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَىٰ الْعَرْشِ ...﴾ (۱۱) الاعراف، یان ده‌فرموی: ﴿... وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَىٰ الْمَاءِ ...﴾ (۷) هود، یان ده‌فرموی: ﴿... يَدُ اللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ ...﴾ (۱) الفتح، یان ده‌فرموی: ﴿... فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ...﴾ (۱۱) الطور، یان له فرموده‌ی صحیحی پیغه‌مبه‌ردا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هاتوه، که ده‌فرموی: ﴿يُنزِلُ رَبُّنَا تَبَارَكَ وَتَعَالَىٰ كُلَّ لَيْلَةٍ إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا، حِينَ يَبْقَى ثُلُثُ اللَّيْلِ الْآخِرِ، يَقُولُ: مَنْ يَدْعُونِي فَأَسْتَجِيبَ لَهُ، مَنْ يَسْأَلُنِي فَأَعْطِيَهُ، مَنْ يَسْتُغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ﴾ (۱) حدیث صحیح.

(۱) أَخْرَجَهُ مَالِكٌ بِرَقْمٍ: (۴۹۸)، وَأَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۱۰۳۱۸)، وَالْبُخَارِيُّ بِرَقْمٍ: (۱۰۹۴)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۷۵۸)، وَابْنُ دَاوُدَ بِرَقْمٍ: (۱۳۱۵)، وَالتِّرْمِذِيُّ بِرَقْمٍ: (۳۴۹۸) وَقَالَ: حَسَنٌ صَحِيحٌ، وَأَبْنُ مَاجَةَ بِرَقْمٍ: (۱۳۶۶).

واته: خوا (تَبَارَكَ وَتَعَالَى) هممو شووټك دادهبه زټته ناسمانې په كهم، كاتيك سيه كې كۆتايي شمو ده ميټي، ده فرموي: كس داوام لټده كات، وهلامې دده صوه؟ كس داواي شتيك لټده كات، پټي دهبه خشم؟ كس داواي لټخو شبوئم لټده كات، لټي خو شده بم؟ جا نيا نټمه چؤن بتوانن بپروا بهو نايهت و فرموده و هاوشيوه كانيان بينهنو سيفته كاني خوا بو خوا بچه سپټنن، له هه مان كاتدا خواي بهر زيش به پا كگرو او (مُتْرَه) دابنټنو، وهك دروستكراوه كاني ته ماشاي نه كين؟

ليږده ده لټين: زاناياني ته علي سونتهت و جماعت بنچينه په كيان داناوه، شوپش نهويه، كه شو سيفته نه وي خوا بو خوي باسيان ده كات، چ له قورنندا، چ له سونتهتي پټغه مبردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، نټمه دټنن شو سيفته نه هه موويان بو خواي په روه دگار بپيار دده دين، بهلام دهر باره وي چؤن بيه تيبه كميان راده وه ستين، شو باره له هه موو كتيبه كاني عقيدده دا شو مسه له به له پټشوا ماليك رپوايهت ده كمن، كه پرسپاري لټده كروي دهر باره وي: ﴿... ثُمَّ أَسْتَوَى عَلَى الْعَرْشِ...﴾ ﴿السجدة﴾ وهلامده داتموه ده لټي: (الإستواء معلوم والكيفية مجهولة والسؤال عنه بدعة والإيمان به واجب)، واته: (استوي على العرش) ياني: چوه سر عرش، يان بهر ز بووه بو سر عرش، شو مانا كه وي زانراوه، بهلام چؤن بيه تيبه كه وي نه زانراوه بو نټمه، بو چس؟ نټمه دټنيان كه (استوي على العرش) وهك من نټستا له سر شو كورسيه دا دانيشتروم، خواي بهر زو موزن نارو له سر عرش دانننشته، ؛ چونكه شو جهسته بوون ده گميه نټي، شو هه و وټچواندن (تشبيه) كه واته: (إستواء) ي خوا له سر عرش خوي، وهك دانيشتر و راره ستاني نټمه له سر تهخت و باره گا نيه، ؛ چونكه شو چه سپانن شو بهانننن خوايه به مه خلو قه كاني. كه واته: نټمه نه سټي ماناي (الإستواء) ده زانن چؤنه، بهلام تنيا بو دروستكراوه كان معلومه، بو نټمه له فره نكي ميتشكي نټمه دا معلومه، نه گمنا (والكيفية مجهولة)، چؤن بيه تيبه كه وي شتيكي نه زانراوه نټمه نايزانن، بو چس نايزانن؟ چونكه سيفته خواش هه روهك زاتيه تي، سيفته لقي زانه، نجا نيا زاتي خواي بي

وټنه بڼه ټیمه شتیکی زانراو (معلوم)ه؟ نهخیر، ده جا سیفته کانیسی به ههمان شیوه. به لام به هوی شرتنواره کانیسوه زاتی خوا ده ناسین، به هوی کرده کانیسوه که به ره می سیفته کانی و به ره می ناوه به رزه کانی، ټیمه ده زانین که په روه دگارنک هه پیه، بوونه روه کانیاتیک ده بینین، ناتوانین په یدابوونه کهی ته فسر بکین، به یی دانه یتان و پروا هیتان به زاتیکی زانو تواناو بی وټنه دا که خوا به، به لئی، ټیمه به هوی کرده کانی خوا به هوی مه خلوقه کانی خواوه، په ی به سیفته کانی ده بینین، تنجا وه ک چون چونیستی زاتی خوا بڼه ټیمه زانراو (معلوم) نیه، به ههمان شیوه سیفته کانیسی بڼه ټیمه معلوم نین، دوا یی نیام مالیک گوتوویستی: (والایمان به واجب)، پروا هیتانیش به وهی که خوا چوته سر عرش واجب، چونکه خوا بڼه خوی ده فرموی: ﴿... ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ...﴾

﴿السجدة﴾ ده بی نیمانی پی یتن، به لام (والسؤال عنه بدعة)، چون چوته سر عرش؟ ده لئی: پرسیار له باره وده کردنی بی دعه شو شتیکی داهیتراوه، له سرده می هاوه لان و پتشینه چا که کاند شتی وا نه بووه، به لکو نهوان گوتوویانه: خوا که ده فرموی: خوا چوه سر عرش^(۱)، عرش خوا له سر ناویسه^(۲)، دهستی خوا له سر دهستی وانوهیه^(۳)، تو له ژیر چاودیری ټیمه دای^(۴)، روهی خوا ده میتنیمه^(۵)، نهوان گوتوویانه: ده زانین نه مه نموه ناگه یمنی که: خوا دهستی هه پیه، وه ک دهستی ټیمه، روهی هه پیه وه ک روهی ټیمه، چوته سر عرش وه ک چوونه سر کورسی ټیمه، ده زانین که ناوا نیه، به لام ده شلین: نمو سیفته تانه مادام خوا بڼه خوی فرمونی، دانیان پتدا ده نین، به لام

(۱) ﴿... ثُمَّ أَسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ...﴾ ﴿السجدة﴾

(۲) ﴿... وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ...﴾ ﴿هود﴾

(۳) ﴿... يَدُ أَعْلَىٰ قَوْقَابِئِهِمْ...﴾ ﴿الفتح﴾

(۴) ﴿... فَإِنَّكَ بِأَيْدِينَا...﴾ ﴿الطور﴾

(۵) ﴿وَبَيْنَ وَجْهِ رَبِّكَ...﴾ ﴿الرحمن﴾

هاوسه نگی (اعتدال)ی نه هلی سوننهت و جماعت

ئنجما له راستیدا نه هلی سوننهت و جماعت، یانی: نهوانه ی که خهتی پیغمبه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و جینشیننه سهراسته کانیان درتوره پیداره که نیمهش نومیده وارین، خوا له گهل نهوانمان حسیب بکات، نهوانه بهردهوام له ههموو کاره کاند، خهتی نیوه راستیان گرتوه:

أ- له بواری مامه له کردن له گهل سیفته ته کانی خوادا: له نیتوان (تشبیه)و (تعطیل)دا، (تنزیه)یان هه لپواردوه، (تشبیه) نهویه که خوا وهک دروستکراوه کان ته ماشا بکه ی، (تعطیل)یش نهویه که سیفته ته کانی لی داپرنی، (تنزیه) نهویه که هه رچی خوا بۆ خۆی پریاریداره، له باره ی زات و سیفته تیه وه بۆی پریار بده ی، به لام نهک وهک دروستکراوه کان ته ماشای بکه ی.

ب- له بواری قهزاو قهدهردا: ههروه ها نه هلی سوننهت و جماعت له بواری قهزاو قهده ریشدا، له نیتوان قهدهری و جه بریه کاندان، جه بریه کان ده لئین: نینسان هیچ شتیکی به ده ست خۆی نیه، خوا ههموو شتیکی پیته کات، هه رچی نینسان ده بکات، خوا پتی ده کات، قهدهریه کانیش ده لئین: نه خیر، نینسان بۆ خۆی کرده وه کانی خۆی دروست ده کات و، خوا هیچ حهقی به سهر کرده وه کانی نینسانه وه نیه، خوا ده یهوی نینسان چاکه بکات، به لام نینسان ده یهوی خراپه بکات، نهرا ده ی نینسان به سهر نهرا ده ی خوادا زال ده بی، موعته زیله (قَدْرِيَّة) وا ده لئین، به حیسابی خۆیان ده یانهوی دیفاع له دادگه ری خرای دادگه ر بکه ن، ده لئین: چون ده بی خرای پهروه ردگار کرده وه ی خراپ به نینسان بکات و کرده وه خراپه کانی نینسان دروست بکات، دوایش سزای بدات!؟ به حیسابی خۆیان ده لئین: نه وه پیچموانه ی عه داله ته، بۆ نه وه ی که دیفاع له عه داله تی خوا بکه ن، دئین نهرا ده ی خواو ده سه لاتی خوا ته سک ده که نه وه!

جه بریه کانش بۆ نوهی دیفاع له زانستی خواو دهستلالتو نبرادهی خوا بکهن، دینن عه دالمتی خوی پهروهردگار دهرووشینن، بهلام شهلی سوننهت و جه ماعت دهلین: نه خیر، نه بهو شیوهیه که نینسان هیچی به دهست نه بی، نه نوه شه که نینسان دروستکرو به دیهینتری کردهوه کانی خۆی بی، به لکو نینسان به دهست هینتر (کاسب)ی کردهوه کانی خۆیه تی، کردهوه کانی خۆی به دهست دینتی، خوا بۆی ده خولقینتی، بهلام بۆ خۆی به دهستی دینتی، بۆچی خوا بۆی ده خولقینتی؟ چونکه نینسان خالیق نیه، به لکو مهخلووقه، نینسان ناتوانی به خولقینتی، به لکو ده توانی ههلبویری، توانای ههلبواردنی هیه، توانای به دهستهینان (کسب)ی هیه، بهلام توانای به دیهینانی نیه، چونکه به دیهینان (خلق) سیفتمی خوایه: ﴿اللَّهُ خَلَقَ

كُلِّ شَيْءٍ... ﴿الزمر، (شیء) یانی: هه شتیك، کردهوهی نینسانه کانش (شیء)ه^(۱) کواته: خوا (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ده خولقینتی، نه دی دوهی نینسان لیسه دا چیه؟ نینسان به دهستی دینتی و ههلبه بویری، خواش بۆی ده خولقینتی.

ج- له بواری مامه له کردن له گهله قوربان و سوننهت و له گهله زانایاندا: شهلی سوننهت و جه ماعت، له هه موو شتیكدا هه خهتی نپوه راستیان گرتوه، کهسانیک دهلین: به دواي قوربان و سوننهت ده کموین، بهلام به رههم و تیگهیشتی زانایان سهبارت به قوربان و سوننهت وهلا ده نین! وه خۆیان بیبهش ده کهن له بواری فیقه دابی، له بواری تمزکیه نهفسدا بی، له بواری سیاسهتی شه رعیهیدا بی... هتد. کهسانیکی دیکهش دین به بههانهی ریزگرتن له زانایان و شه رعزانان و پیشه وایان، خۆیان مهحرووم ده کهن له قوربان و سوننهت و، دهلین: هه چی هه بی نمان ده ریان هیناوه، بهلام شهلی سوننهت و جه ماعت دهلین: نه خیر، ده بی ئیمه به دواي

(۱) پینشتریش لهو بارهوه قسم کرد، دیاره کردهوه کانی مرۆفیش شته (شیء)ن بهلام شتیکی وه دهستهینتر (مکسوب) و نهفامدار (مفعول) و گهیراو (مفعول) هه موو شهو سیفه تانهش له مرۆفدا هه ن مرۆف (کاسب و فاعل و جاعل) ه توندهش بهسه بۆ نهفامدانی کردهوه کانی.

قورښان و سوننهٔ بکهوین، به لام پږیشمان بږ زانایان و شه عزانان هه یو
 بهرهمه کانیشیان له سره سرو چاو داده نینهن و پږی لسی ده گرین، به لام له بر
 تیشکی قورښان و سوننهٔ دا سوو دیان لسی ده بینهن و، قورښان و سوننهٔ ده که یسه
 حاکم به سر شو بهرهم و که له پوره دا، نه گه رنا له لامان به پږیزو پیشه وای نیمهن و
 رابرو چاوساغی نیمه برون، خوا پاداشتیان بداتوه، زوریش به ته ده بو پږیزه بین
 له گه لپاندا، ختی نپوه پاست ده گرین: نه قورښان و سوننهٔ واز لسی ده هینهن بږ
 بهرهمی زانایان، نه بهرهمی زانایان پشت گوی ده خهین، بږچی به وای قورښان و
 سوننهٔ ده کهوین؟ چونکه هر قورښان و سوننهٔ پیمان ده لپن به وای قورښان و سوننهٔ
 بکهوین، خوی بهرز ده فرموی: ﴿... أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ...﴾ ﴿النساء،
 واته: گوپراه لپی خوا بکهوین (کتیبی خوا)، گوپراه لپی پیغه مبه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)
 بکهوین (سوننهٔ پیغه مبه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) تنجا هر نه وایش پیمان
 ده فرموی: ﴿... فَسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾ ﴿النحل، واته: له
 زانایان پیرسن، نه گه نازانن. که واته: شو قورښانهی که پیمان ده لسی: به وای
 قورښان و سوننهٔ بکهوین، هر شو قورښانهش پیمان ده لسی: له زانایان پیرسن، تنجا
 شو زانایانهش که نیمه به وایان ده کهوین و پږیان لسی ده گرین، هر نه وایش پیمان
 ده لپن به وای قورښان و سوننهٔ بکهوین.

خوینهری به ریزا!

له خالی هه ژدهیم (۱۸) هوه، ههتا خالی بیستو ههشتم (۲۸) واته: یازده (۱۱) خالی نووسر بۆ خستنه پرووی، یهك بابتهی تهرخان کردوه که بابه تینکه لهو بابه تانهی له میژووی مسولماناندا، زۆرتین مشتو مپو قسهو باسیان له باره وه کراوه، نهویش بابتهی (قهدهر) یان (قهز او قهدهر) ه.

شایانی باسیشه که نهوهی نووسر لهو یازده خالدهش (۱۸-۲۸) دا باسی دهکات، هه رچه منده له ژیر ناوو نیشانی: (قهز او قهدهر) دایه، بهلام هه موویشی دیسان په یوه سه به بابتهی پینشووه، بابتهی: باسی خوی بی هاوه لو سیقهت و کرده وه بی وینه کانی، چونکه مه سه لهی قهدهریش راسته وخۆ په یوه سه به سیقهته کانی خواوه، بهتایبهت: ویستی خوا، زانیاری خوا، دهسته لاتی خوا، دادگه ری خوا...

سه رهتا نووسر له خالی (۱۸) دا باسی زانیاری په هاو بی ستوری خوا دهکات که خوا هه موو شتیکی به پیتی نهو زانیاریه وه دهیته تاوه، دهلی:

(۱۸) (خَلَقَ الْخَلْقَ بِعِلْمِهِ):

واته: خوا ﷻ به زانیاری خۆی، دروست کراوه کانی دروست کرده ، (خَلَقَ) لیته ردا چاوگ (مصدره)، به مانای بهرکار (مفعول)، یانی: (خلق المخلوقات)، یان (خلق المخلوق) ه، خوا دروست کراوه کانی دروست کرده، (بعلمه). لیته ردا (منصوب) ه به (حال) یانی: (حال کونه عالما بهم) له حالیکدا که خوا پینان زانا بووه که دروستی کردوون، دواتر نهو مه سه لهیه زیاتر پروون دهکاتمه، بۆیه لیته ردا زۆری له سه ر ناوه ستین، دیاره خوی په ره وردگار، هه ر شتیکی خولقاندوه، زانیاری پیتی هه بووه له پرووی زانیاریه که وه له پرووی نه خسهو بهرنامه یه که وه، نهو دروستکراوانه ی خولقاندوه.

لە خالى (۱۹) دا باسى ئەندازە گېرىي (تقدیر) ی خوا دە کات و دەئى:

(۱۹) (وَقَدَّرَ لَهُمْ أَقْدَارًا):

واتە: ئەندازە گېرىي بۇ كر دوون بە ئەندازە گېرىي، يانى: بۇ ھەر شتىك ئەندازە گېرىيەكى كر دوو، ئەندازە و چۆنىيەتتى و چەندىتتى بۇ بېرارد اوو.

پاشان باسى (أجل) ھەكەنەن دە کات و، دەئى:

(۲۰) (وَرَبُّ لَهُمْ أَجَلًا):

(أجل) كۆى (أجل) ھە، واتە: كاتى شتىك، يان: كاتى ديارىكراو بۇ ھاتن، يان كۆتايى ھاتنى شتىك. يانى: بۇ ھەر ھەمرويان كاتىكى ديارىي كر دوو كە تىيدا دەمرنو لە بەين دەچن، (أجل) يانى: ئەو كاتە ديارىي كراو ھى كە تىنسان تىيدا دەمرى، يان ئەو مەخلووقە تىيدا لە بەين دەچى^(۱)، (حَرَبَ لَهُمْ) لىرەدا يانى: (عَيْنَ لَهُمْ) بۆى ديارىي كر دوون، ئەو كاتانەى بۇ ديارىي كر دوون كە تىيدا لە بەين دەچن، لە خالە كانى دو اييدا زياتر ئەو مەسەلەيە روون دە کاتەو.

لە خالى (۲۱) دا ئەو راستىيە دە خاتە روو، كە خوا ھىچ شتىكى دروستكراو ھەكەنەن لى شىرراوە نىمو، دەئى:

(۲۱) (وَلَمْ يَخَفْ عَلَيْهِ شَيْءٌ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَهُمْ):

واتە: خوا پىش ئەو ھى بىناغولقنى، ھىچ شتىكى ئەو دروستكراو ھەكەنەن لى شارراو و پەنھان نە بوو، يانى: پىش ئەو ھى مەن و تۆو غەبىرى تىمە بىناغولقنى، پىش ئەو ھى ھەر

مهخلووقیتک ببولقیئنی؟ هیچ شتیکی نمو مهخلووقهی لی شارراوهو په نهان نه بووه، زانیویهتی کی ده بی؟ چی ده کات؟ چۆن ده کات؟ چاکه ده کات؟ خراپه ده کات؟ هه موی زانیوهو هه موی له بهر چاو بووه، (وَعَلِمَ مَا هُمْ عَامِلُونَ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَهُمْ)، زانیویهتی نهوهی که ده یکمن، پیش نهوهی بیافولقیئنی، پیش نهوهی دروستیان بکات، زانیویهتی چی ده کمن و چۆن ده کمن؟!.

له خالی (۲۲) دا نمو راستییبه ده خاته پرو که خوی کاربه چی فرمانی فرمانبهری (طاعة) و چاکه کردنی به بنده کانی کردوهو، خراپه و سه ریئچیسی لی قه دهغه کردوون، ده لی:

(۲۲) وَأَمْرُهُمْ بِطَاعَتِهِ، وَنَهَاهُمْ عَنْ مَعْصِيَتِهِ:

واته: فرمانی پیکردوون، به فرمانبهری و گوئیپه لیبی خوی، ریگاشی لینگرتوون له سه ریئچییکردن له فرمانه کانی، لی قه دهغه کردوون، که له قسهی ده ریچن و فرمانی پیکردوون، که به پتی فرمانی وی و به فرمانیشتی وی به ریوه بچن.

زانپارنى بىئى سىنورى خۇا

بەلگى دەستەپاچىمى مەۋقۇ. نىھ لە بەرانبەر قەدەردا

تەلەپىمى كە ئىمە مەسئەلىيە لە چەند خالىئىكدا باس دەكات، خالەكان زۇرپان تەشكىد كەردنەن، پاساۋو ھۆكارەكەمى نەۋبە كە موعتەزىلەكان (قەدەرىيەكان)، بەشىكىان پايان وايە، ھەرۋەھا زۇرپىك لە فەيلەسوفەكان پايان وايە كەخۇا زانپارىمى (علمى) بە وردەكارىيەكان (الجزئيات) نىھ، يانى خۇا نازانى كە من چى دەكەم ۋە چۆن دەكەم؟ چونكە نەۋە شتىكى زۇر پچووكەم شاپستەمى مەزنىمى خۇا نىھ! نەمە بەخەيالى فەيلەسوفەكان، موعتەزىلەش بۇ نەۋەمى بە حىسابى خۇيان دىقاع لە عەدالەتى خۇا دادگەر بىكەن، بە حىسابى خۇيان، گوتويوانە: نەگەر بلىئىن: خۇا زانپارىمى فلان كەس ئىمە كەردەۋە خراپە دەكات، كەۋاتە: ئىمە كەسە ھىچ بەدەست خۇى نامىنىتتەۋە، چونكە مادام خۇا زانپارىمى، ھەر دەبى بىكات، نەگەر نىكا، زانىمى خۇا دەپتەۋە بەنەزانىمى (جەھل)، نەۋەش ناپى! بەلى، نەۋانەمى ۋىستويانە نىكرولىمى لە زانپارىمى خۇا زاناو شارەزا بىكەن، (زانپارىمى بە وردەكارىيەكان) لەبەر ئىمە مەسئەلىيە، بۇ نەۋەمى بەرگىمى لەدادگەرىمى خۇا كارىبەجى بىكەن، بۇ نەۋەمى ئىنسان توۋشى جەبرو تۇبىزىمى لىنكەردن نەبى، وايانكەردە، چونكە كە ئىنسان توۋشى جەبر بو، خۇا بەررىش سزاي بەدات، دەكا بى عەدالەتىمى!

ئايا نەھلى سوننەت ۋە جەماعت دەلىل چى؟!

دەلىل: نىۋە بى سەۋبەرىمى لى خالى بوون! نەۋە كەخۇا زاناو شارەزا زانپارىمى من چاكە دەكەم، ئىمە دىكە خراپەمى دەكات، عەمەر بەشىۋەبەك بەرپۆدەچى كە خۇا لىنى رازى بى، زەيد بە شىۋەبەك بەرپۆدەچى كە خۇا لىنى بەرەنجى، ئىمە زانىمى خۇا ناپىتە ھۇى نەۋە كە ئىنسان جەبرى لى بىكرو ۋە تۇبىزىكارىمى لى بىكرو، بۇچى؟ لەبەر بەك ۋەش، چاكى لى ۋەدەنەۋە! خۇا زانپارىمى كە: من، تۆ، ھەر ئىنسانىكى دىكە، چاكە، يان خراپە دەكەم، بەلام (بە ۋىستى خۇمان) ۋە (بە ھەلبۇاردنى خۇمان).

نمو وشعیه که نه‌گمر موخته‌زله‌کان به‌کاریان هیتاباو ناگایان لیبایه، ناچاری نموه نده‌هبوون، جارتک بلین: نینسان دروستکهری کاری خویه‌تی و کرده‌وه‌کانی خوی بۆ خوی ده‌خولغینئی و، خوا هه‌قی نیه، جارتکیش بلین: خوا عیلمی به ورده‌کاریسه‌کان نیسه نینسانه‌کان بۆ خویسان کرده‌وهی خویان دروست ده‌کهنو، خوا ههر نه‌شیزانیوه! بۆ نموهی دیقاع له‌عه‌دالته‌تی خوا بکه‌ن!! به‌لام نه، خوا له‌ نه‌زله‌وه زانیویه‌تی من چی ده‌کهم؟ تو چی ده‌کمی؟ نمو چۆن ده‌کات؟ باش، یان خراپ؟ به‌لام زانیویه‌تی که نینه به نیختیارو هه‌لبۆاردنو ویستی خۆمان نموه ده‌کهن، نمو هه‌لبۆاردنو ویسته‌ش، ههر له‌ ژیر حوکم و له‌ژیتر رکیفی ویستی گشتگیری خوا دایه، وه‌ک خوا تبارک و تعالی ده‌فه‌رموی:

﴿ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ... ﴾ (الإنسان، به‌لام له‌ولاشوه‌ ته‌ماشاشا

ده‌کهن، خوا ویست (مشینه)یکی بۆ نینه بریارداوه: ﴿ وَمَا تَشَاءُونَ ﴾، نیهه ناتانه‌وی و ناتوانن بتانه‌وی، مه‌گهر خوا بیه‌وی که بتانه‌وی. کهواته: خوا ویستینیکی بۆ نینه بریارداوه، ﴿... فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ... ﴾ (الکھف،

کهواته: من ده‌توانم نیمان بیتم، به‌لام به‌ویستی خوا ده‌توانم نیمان بیتم، تو می‌مرۆڤ ده‌توانی مه‌شینه‌تت به‌ره‌و نیمان بچی و به‌ویسته‌که‌ت نیمان هه‌لبۆیری، ﴿... وَمَنْ شَاءَ

فَلْيُكْفُرْ﴾، ده‌شتوانی کوفر هه‌لبۆیری، خوی پهره‌ردگار بۆ نینه‌ی پوون کردۆتوه که نینه ده‌توانین کوفر هه‌لبۆیرین، یان نیمان هه‌لبۆیرین، به‌لام نمو هه‌لبۆاردنه‌ی نینه، له‌ ژیر چه‌تری ویستی خوا ده‌رناچی، یانی خوا ویستویه‌تی که من به‌موی، خوا ویستویه‌تی که من توانای هه‌لبۆاردنم هه‌ی، به‌لام هه‌لبۆاردنه‌که به‌ ده‌ست خۆمه، ده‌توانین وینه‌یه‌ک به‌یتینه‌وه بۆ مه‌سه‌له‌ی قه‌زاقو قه‌ده‌ریش وه‌ک له‌ نه‌لقه‌ی چواره‌می زنجیره‌ی: (با چاکتر نیسلام بناسه‌ن!) دا^(۱) نمو وینه‌یم هیتاره‌ته‌وه:

(۱) نمو کتیبه‌ دوا‌یی خرایه‌ نیه‌ به‌رگی پینجه‌می کتیبی: (نیمان و عقیده‌ی نیسلامی) به‌وه که

کورسییه کی کاره بایی بیتنه بهرچاوی خۆتان، پلاکه کهمی به دست نینسانیکهوه بی؟ بهلی: همر که سینک بچیتته سهر شو کورسیه، من پلاکه کهمی بۆ داده گهرسینم و سوکان به دست خۆیعتی، ده توانی پئی بچیتته بارنیک و شهرباب بخواتهوه و قومار بکاو خراپه بکات، دهشتوانی پئی بچیتته مزگهوت و خرا پهرستی بکات، ده توانی پئی بچیتته مهیدانی خهبات و جیهاد و بهرگریی له دینی خرای بهرزو مسزنو، له مسزلوومان بکات، بهس پلاکه کهمی به دهستی منهوه به، من بۆی پیئده کهم و کاره بای بۆ ده خه مه سهر و، کورسیه که بۆخۆی حهره که ده کات، به لام سوکانه کهمی به دست شو نینسانیه که سواری کورسیه که ده بی، نایا لیتره دا چ سووچ و بهرپرسیار تیبیه که ده کهوتته شهستۆی شو که سهی پلاکه کهمی به دهسته؟ بینگومان هیچ، چونکه تو بۆ خۆت سوکانه که به دست خۆته، ده توانی بۆ همر کام لا بهتووی برۆی، قهزاو قهده ریش ناوایه!

بهلی، خرای گهوره منی خولقاندوه، شو دنیا بهی بۆ خولقاندووم، همرچی پینداویستی ژیان هیه بۆی دابین کردووم، نه ندانه کانی بۆ خولقاندووم که ده تائم چاکه میان پی بکم، خراپه میان پی بکم، نه وه تا نینسان بۆ خۆی دیاره، برۆی وا هیه چاکه ده کات و، برۆی وا هیه خراپه ده کات، همر دووک لای همر به دهست خۆته، بهلی، خوا هه موه شته کانی بۆ تو خولقاندوونو، به ویستی خوا شو هوکارو نامرازو نه ندامانه به تو دراون که چاکه خراپه میان پی ده کری، به ویستی خوا شو هه لبراردنو ویسته به تو دراوه که ده توانی به ره و شهر پئی برۆی، یان به ره و خیر پئی برۆی.

کهواته: خوا له نهزه له وه زانیویهتی که من چی ده کهم، به لام زانیویهتی به ویستی خۆم شو شته ده کهم، همر بۆیه شه له کاتی کهدا نینسان ویست و خواستی نه بی، نه پاداشتی ده دریتته وه، نه سزای ده دری، وه که پیئغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده فه رموی: {إِنَّ اللَّهَ وَضَعَ عَنِّ أُمَّتِي الْخَطَأَ وَالنَّسِيَانَ وَمَا اسْتَكْرَهُوا عَلَيْهِ} حدیث صحیح^(۱).

بۆ (نیمان به برۆی دابیی و نیمان به قهزاو قهدهر) تهرخان کراره.

(۱) رَوَاهُ ابْنُ جَبَانَ بِرَقْمٍ: (۷۲۱۹)، قَالَ شُعَيْبُ الأَرْنَؤُوطُ: إِسْنَادُهُ صَحِيحٌ عَلَى شَرَطِ البُخَارِيِّ: وَأَبْنُ مَاجَهَ بِرَقْمٍ: (۲۰۴۵) قَالَ الشَّيْخُ الأَلْبَانِيُّ: صَحِيحٌ، عَنَ ابْنِ عَبَّاسٍ.

واته: بئگومان خوا لهسر نۆمهته کهمی لایردوه، سزای هەر شتێک که به ههلهو، به له برچوونهوه، بهتۆزیزی لێکردن دهیکهن.

کهسیک به تۆزیزی شهراپی پی بۆنوه، بهتۆزیزیهکی جیددی واکه ندهگر نه بخواتهوه، بیکوژن، نهوه ندهگر بخواتهوه گوناهبار نابێ بۆچی؟ چونکه لهو کاتهدا ویستوه ههلبژاردنی نیه. کهواته: لهسر ویستوه ههلبژاردنه کهیه که تێمه لیمان ده پرسرتتهوه، ههروهها به پیی ویستوه ههلبژاردنه کهشه که پادا شتمان ده دریتتهوه، کهسیک به تۆزیزی بهچن نوێژی پی بکهن، پادا شتی نادریتتهوه، بهتۆزیزی بۆژووی پی بگرن، پادا شتی نادریتتهوه، چونکه ویستی نه بووه.

دیاره مهسهلهی قهزاقه دهه، نووسهر له چهند شوێنی دیکهش دیتتهوه سههه،

ننجا دهلی: (وَأَمْرَهُمْ بِطَاعَتِهِ، وَتَهَاهُمْ عَنْ مَعْصِيَتِهِ)، لێره دا (طحاوی) په حمهتی خوی لیتی مه بهستی ههیه که دهلی: خوا فهرمانی پێکردوون که گوێراپه لیتی بکهن و فهرمانبهیری بکهن، لیتی قهدهغه کردوون که سهه پێچی بکهن، یانی چی؟

یانی: بهلی، خوا له نهزه لهوه دهزانی تو چی ده کهی! بهلام بۆ دیاری کردووی که چی پێخۆشه، خوی به بهزهیی بۆ دیاری کردووی که چهز به چی ده کاو چی پێخۆشه، بۆشی دیاری کردووی که چی پێناخۆشه. کهواته: تو نازانی خوا چی بۆت ویستوه، نازانی خوا چی بۆت بریار داوه، نازانی خوا چی ده براره ی تو زانیوه، بهلام دهزانی خوا چی لهتو ویستوه، دهزانی خوی کار به چی چ فهرمانیکی بهتو کردوه و بهچی لهتو پازی ده پی، نازانی خوی بهرزو مهزن چی ده براره ی تو زانیوه، بهلام دهزانی چی لهتو داوا کردوه، جا تو نهوهی داوای لێکردووی بیکه، داوی بۆت ده رده کهوی که هه نهوهشی له باره ی تووه زانیوه، تو چاکه بکه، بۆت ده رده کهوی، خوی به بهزهیی هه چاکه ی له تو زانیوه له نهزه لهوه، یانی تو به هۆی ههلبژاردنه کهی خۆت و کردهوه کانی خۆتهوه، بۆت ده رده کهوی که خوا چی ده براره ی تو زانیوه؟ چی له تو ویستوه؟ تو وهره هه چاکه بکه، مانای وایه بۆت ده رده کهوی. که خوا هه چاکه ی ده براره ی تو زانیوه، بهلام هه

خراپه بکمی، بډت دهرده کهوی که خوا هر خراپه ی دهر باره ی تو زانیوه که به ویستو هه لېو اردنی خوشت ده یکه ی.

پاشان له خالی (۲۳) دا دېته سر نسلې مه بستی قه دهر و ده لې:

(۲۳) (وَكُلُّ شَيْءٍ يَجْرِي بِتَقْدِيرِهِ وَمَشِيئَتِهِ، وَمَشِيئَتُهُ تَنْفُذٌ، لَا مَشِيئَةَ لِلْعِبَادِ، إِلَّا مَا شَاءَ لَهُمْ، فَمَا شَاءَ لَهُمْ كَانُ، وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ):

واته: هه موو شتيك به نندازه گريي كړنو به ويستی خوا به پړوه ده چی، هر ويستی خواش جيبه چی ده بی، بنده كان ويستی و نړاده يان نيه، مه گمر نه وه ی خوا بزی ويستی، (یانی: خوا ويستی ويستی که تو ويستی هدی، بزیه ويستی هدیو توانای هه لېو اردنت هیه) (فَمَا شَاءَ لَهُمْ كَانُ) نه وه ی که خوا بۆ نه وانی ويستی، ده بی (به لام به ویستی خویان ده بی) (وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ)، نه وه ی که خوا بۆ نه وانی نه ویستی، نابی، (به لام به ویستی خویان نابی).

لیره دا یه کی بزی هیه بلې: نه دی بزی خوای زانو ترانا، له سووړه یی (الانعام) دا، په خنه له هوی ههش په رسته كان ده گری، وهك ده فمر موی: ﴿سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ

مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاءُنَا وَلَا حَرَمًا مِنْ شَيْءٍ...﴾ (الانعام، هوی ههش دانمران گوتیان:

نه گمر خوا ويستی، نیمو بابو با پیرمان، هوی ههشمان بۆ خوا پریار نه ده دا و هیچ شتيكيشمان قه دهغه نه ده كړد، (واته: نهو شتانه ی هه لالان، حه رپامان نه ده كړدن) خوا ی په روه رده گار ده فمر موی چی؟ ده فمر موی: ﴿... كَذَلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ...﴾

﴿الأنعام﴾ واته: هه ئارا، ئهوانه ی پیش ئهوانیش درۆیان پالدایه لای خواو دینی خوا، ﴿... قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا...﴾ ﴿الأنعام﴾ بلی: نایا هیچ زانیاریستان له بهر دهست دایه، بۆمانی بیئنه دهی، ﴿... إِنْ تَكْفُرُونَ إِلَّا أَنْتُمْ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ﴾ ﴿الأنعام﴾ ئیوه بهس به دوا ی گومان کهوتووو، بهس درۆ دهکهن، ﴿قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ فَلَوْ شَاءَ لَهَدَيْنَاكُمْ أجمعين﴾ ﴿الأنعام﴾ واته: بلی: خوا بهلگهی زالی لهسهر ئیوه ههیه، نهگهر ویستبای هه مووتانی هیدایهت دهدا، یهکی بۆی ههیه بلی: بۆ خوا رهخنه له موشریکهکان دهگری، دهئین: نهگهر خوا ویستبای، ئیمه هاویهشدانهر نهدهبووین، نهدی ئیوه نا ئین: هه شتیک خوا نهیوی نای؟

ئوه نیه موشریکهکانیش ههروا دهئین، دهئین: خوا ویستویهتی ئیمه موشریک بیه بۆیه موشریکین، له وهلامدا دهئین: خوا ی پهروهردگار بۆیه لیتهدا رهخنه لهوان دهگری، چونکه ئهوان ویستویانه بلین: خوا ویستویهتی که ئیمه موشریک بیه و پیشی خۆشبووه، ویستویانه رهزامهندی خواو ویستی خوا تیک بیهستن، بهلام وهک پیشتر رووفان کردهوه: ویستی خواو رهزامهندی خوا، تیک نهبهستراون، (خلق) ی خواو (امر) ی خوا تیک نهبهستراون، جاری وا ههیه خوا شتیک دهخولقیئنی، بهلام مهرج نیه رهزامهندی لهسهری، شهیتانی خولقاندوه، بهلام له کردهوهکانی رازی نیه، ویستی خواو رهزامهندی خوا تیک نهبهستراون، خوا قهتل لهسهر دهستی ئیسانیک دیتتهدی، بهلام به قهتل رازی نیه، به کورتیی: ههرجی گوناوه به ویستی وی دیتته دی، بهلام لیتی رازی نیه، تنجا موشریکهکان لیتهدا ویستویانه بلین: مادام ئیمه موشریکین، دیاره به ویستو خواستی خوایهو رهزامهندی خواشی لهسهره، خواش دهفرموی: نهخیر، بهلی، به ویستی منه، بهلام رهزامهندی منی لهسهر نیهو لیتی رازی نیمه، بۆچی؟ ، چونکه خوا ی پهروهردگار پیشی فرموی: موشریک مهن، شعریک بۆ خوا بریار مهدهن کهواته: بهلی، بهویستی منو بۆ

خوستان همدتانیاوردو، بهلام من لینی نارازیم، چونکه نهوئا له کتیبی خویدا بوم پروو
کردونهتوه که من به شریک رازی نیمو فرمائیم لهسر شریک نیه، وهک ده فرموی: ﴿...﴾

وَلَا يَرْضَىٰ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ... ﴿٧﴾ الزمر، خوا رازی نیه که بنده کانی کوفر بکن،

همروهها شعیتان که پهخنه له خوی بهرو مهزن دهگری، وهک خوا (سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَالَمِينَ) بومان
باس دهکات، لهسر زمانی شعیتان: ﴿قَالَ رَبِّ إِنِّي مَأْخُوفٌ بِمَا آتَيْتَنِي...﴾ ﴿٢١﴾ الحجر، گوتی:

خوايه! چونکه تو منت گومرا کرد، لیره دا خوی دادگر وهک زه دهیگریتوه که شعیتان
نیغرا بوور سر لیشیواوی خوی پالدهداته لای خوی کاربهجی کهچی له شوینی دیکه،
خوی زانا لهسر زمانی پیغمبر نوح (علیه السلام)، ده فرموی: ﴿وَلَا يَنْفَعُكَ نَصِيحِي

إِنْ أَرَدْتُ أَنْ أَنْصَحَ لَكُمْ إِنْ كَانَ اللَّهُ يُرِيدُ أَنْ يُغْوِيَكُمْ هُوَ رَبُّكُمْ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ﴾ ﴿٢٤﴾

هره. واته: دلسوژی من، سوود به نیه ناگیمنی، نهگر ویستم دلسوژیستان بو بکم،
نهگر خوا بیوی گومراتان بکات، لیره ش پیغمبر نوح (علیه السلام)، گومرا کردنه که
پال ده داته لای خوا، بهلام خوا (سُبْحَانَ رَبِّكَ رَبِّ الْعَالَمِينَ) وهک مهده دهیگریتوه کهچی له
نایهت کهمی دیکه دا که شعیتان گومرا بوونی خوی ده داته پال خوی پهروه ردگار، وهک زه
دهیگریتوه، نهو یانی چی؟ شعیتان دهیوی بلتی: چونکه تو منت گومرا کردوه، دیاره
گومرا بوونت پیخوشمو لیشی رازی بووی، بویه خوی بی وینه پهخنی لی دهگری، بهلام
نوح (علیه السلام)، تنیا مهبستی ناصزه کردن بووه به پههایی کهواته: بهلی، چاکو
خرابه همووی به ویستی خوی، بهلام خوا له گمزن چاکه دایو، دژی خرابیو، خوا له
چاکه رازیو، خرابی پیخوشه.

تنجا له خالی (٢٤) دا راستیبهک ده خاته پرو که شیوازی ده برینه کهمی کار دانموه (رد
فعل) ی موخته زیله پیوه دیاره، له نه فامدا - به پای من - له پای جبریه کان نیزیک
کهوتتوه، وهک گوتویته:

(۲۴) (يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَيَعْصِمُ وَيُعَافِي فَضْلًا، وَيُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ، وَيَخْذُلُ وَيَبْتَلِي عَدْلًا):

واته: خوا همر کهستیکی بیهوی، دهیغاته سر پئی راست، (وَيَعْصِمُ وَيُعَافِي فَضْلًا) خوا له چاکهی خۆیموه (همر کهستیکی بوی) له گوناحو خراپه دهیاریزی و سلامهتی دهکات. (وَيُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ) خوا همر کهسی بیهوی، گومرپی دهکات و ونی دهکات له ههق، (وَيَخْذُلُ وَيَبْتَلِي)، زههرون دهکاو گرفتار دهکات، به گوناهان بهدادگیری خۆی. تنجا دپته سر خالی (۲۵) که همر تمواکهری خالی پیتشوویه، دهلی:

(۲۵) (وَكُلُّهُمْ يَتَّقَلِبُونَ فِي مَشِيئَتِهِ، بَيْنَ فَضْلِهِ وَعَدْلِهِ):

واته: همر ههموو بهندهکان (چاکهکان و خراپهکان) له ویستی خوادا دپین و دهچن، (له ژیر رکیتی حوکمی ئیرادهی زالی خوادا دپین و دهچن) له نیران چاکه و لوتفی (خوا) و، دادگیری بهکیدا.

کهواته: خوا نهوهی که هیدایهتی دهدا، به فەزڵ و لوتفو چاکهی خۆیمهتی، وه نهوهی که گومرپی دهکات و خراپهی لهسر دهست ئیجرا دهکات، نهویش به دادگیری خۆی، وای بهسر دپینی.

رهبانه دلموهی تم و مزی ئیشکالیك

ههندی کهس ئیشکالیان بۆ پهیدا بووه لهو خالهدا که نووسەر دهلی: (يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَيَعْصِمُ وَيُعَافِي فَضْلًا، وَيُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ، وَيَخْذُلُ وَيَبْتَلِي عَدْلًا) که پشتر مانامان کرد، بهلام پتویسته بزانی که مههست له (بهدی) لیرهدا یانی: همر کهستیکی که بیهوی به

مهنزلې ده گهيښې، چونکه هر چرمنده له نسلدا (هدايه) به ماناي رې پيشاندانو رې پوښيکړدنو رېتماييکړدنه، به لام نهوه ماناي گشتيي (عام) پيښې و، مانايه کي تاييبت (خاص) پيش هديه که بريښه لومړي خوا دهستي مرزگ بگري و به مهنزلې بگهيښې.

ليږه دا نووسر مدهستي لومړي جزره هيدايه تديه، وه کي خواي به خشر له سوړپښي (البقره) دا ده فرموي: ﴿الَّذِي ذُكِّرَ الْمَكِّيِّ لَا رَبَّ فِيهِ هُدًى يَتَّقِينَ﴾ واته:

تليف، لام، ميم، نهو کتيبه هيچ گوماني تيدا نيه، رېتمايييه بې پاريزکاران. ليږه دا تماشا ده کيښ، خوا رېتمايي قوربان تاييبت ده کات به پاريزکاران (متقين) هوه، وه کي بلني تنيا بې نومان هاتې!

تنجا په کيک بوي هديه بلني: ته دي بوي له شويښي دي که خواي زاناو شاره زا ده فرموي: ﴿إِنَّ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ﴾ الشکور، واته: قوربان تنيا بيرخه هديه بې

همسو جيهانيان، ته دي بوي لومړي تاييبتې کردوه به تعهلي ته قواوه، نيا تنيا بې وان هيدايه ت و رې پيشاندانه؟

له وه لامدا ده لېښ: هيدايه ت دوو هيدايه ت:

۱) هيدايه تېکي گشتيي (عام): که قوربان بې همسو کهس هيدايه تېکي گشتييه، قوربان زيکرو هيدايه ت و بهرنامه يه بې همسو خه لکي، به لام نهو هيدايه ت گشتييه ي همسو کهس تييدا به شداره، ياني: رې پيشاندانو بهرچاو پوښي.

۲) هيدايه تېکي تاييبت (خاص): هيدايه ت به ماناي تاييبت نهوه به که سيک بگهيښه مهنزلې، تنجا نيا کيښ بې شويه له قوربان بهرهمند دېنو بويان ده پيښه هيدايه ت؟ نومانن که تعهلي ته قواوه.

بې وښه: کابرايه ک لېت ده پرسې: (قه لادزي) له کړيښه؟ ده تواني ليږه پيشاني به دي و بلني: نهو جاده بگره ده يگميښي، يان له فلان شويښ و فلان شويښهوه ده روي، بوي وه سف ده که ي، نهوه رېتمايييه کي گشتييه، ده شتواني دهستي بگري و له گه ل خوت سواري

سه یاره ی بکه ی و بیبه ی، تا ده گمیه نیو (قه لادزی) و بلئی: نهمه قه لادزیه! دیاره نوه ی دووه میشیان هر ری پیتشان دانه، به لام ری پیتشان دانیکی تایبستی، تنجا قورپانیش هیدایه ته به گشتیی بز خه لکی، ری پیتشانی خه لکی ده دات، که ناوا بکه نو ناوا مه که ن، نوه چاکو نوه خراپه، به لام نوانی به شیوه یه کی تایبستی له قورپان به هر مه مند ده بن و پتی ده گنه مه نزلو هوار ی سه فرازی، نوانه ن که پارێزکارن.

تنجا لیره دا نو سه ر که ده لی: (يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ)، هر که سی بیه ی هیدایه تی ده دا، مه به ست هیدایه تی تایبه تییه، نه گه رنا، خوا هیدایه تی هه موو خه لکی داوه، به مانای گشتیی، قورپانی بز هه موو که س نار دوه، به لام به مانای تایبستی، خوا هیدایه تی کی ده دات به تایبستی؟ نوه ی که بیه ی، که دیاره نوه ش به گو تره کاری نیه، وه ک دوایی باسی ده که ی.

تنجا ده لی: (وَيُعْصِمُ وَيُعَافِي) نوه که سانه که هیدایه تیان ده دات، ده یان پارێزی و سه لاهه تیان ده کات له گوناه و خراپه، به لام به چی؟؟ (فَضْلًا)، یانی: (لُطْفًا)، به فه نزلو لوتف و به خشش و که ره می خزی و، له چاکه ی خۆیه وه هر که سیک ی بیه ی هیدایه تیکی تایبستی ده دار، ده شیپاریزی له گونا هو تاوان و خراپه، تنجا که م یان زور، (وَيُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ)، هر که سیکیشی بو، ونی ده کاو ری لی تیکه ده دات، (وَيَخْذُلُ وَيَبْتَلِي عَدْلًا)، سه رشۆری ده کات (به هۆی گوناه و خراپه کانیه وه) و ترووشی به لای ده کات، به لام چۆن و بز چی؟ (عَدْلًا)، سه ویش له رووی داد گه ریی خۆیه وه، نه وه که له رووی سته م و بی دادیه وه (ظُلْمًا وَجَوْرًا)، تنجا لیره دا هه ندیک که س نیشکالیان هاتۆته پیتش که نوه چۆن وایه؟ له وه لام دا ده لیتن: مه سه له یه کی کوردی هیه که پیره میتردی شاعیر کردووه تی به شیعه ده لی:

خوا هیدایهتی که سیک دهدات به شتویه کی تایهتی که شایستهی شهوهی؛ چونکه
خوا کارزانو کاره جییه (حکیم)ه، وه خوا که سیک زه سوونو سرشور ده کات، به هوی
گوناهانوه که شه هه لبرگیت، خو خوی دادگر، شتی بی جی ناکات، به لکو به پیتی شه
شیایی و ناماده ییه که شه نینسانانه هیدانه، هیدایهتی خوا، یان سر لی تیکدانی خوا،
رویان تیده کات! ده توانین لهو باره وه رتیه که بهیتینه وه:

باران که ده باریت، یه که جوړه بارانه، به لام به سر چمندان جوړه زوی داده باری؛ ننجا
زهوی وا هیده گولتو گولته لی ده پوی، زهوی واش همیه، هدر بهو بارانه درک و دالی لی
ده پوی، هدر یه که بارانه، به لام سروشتی زهویسه کان گورانکاری ده کات له وه دا که چون
کارلیک (تفاعل) له گه ل بارانه که دا ده کات و چی بهو ناره ده کات؟ هیدایهتی خواش یه که
هیدایهته، به لام شه که سهی که به سینیه کی فراوانه وه به تسلیم بوونه وه به دلکی
خاوتنه وه به متمان به خوا کردنه وه وه ری بگری، دیاره شه نه مامی گهردن که چیبی و
چاکه کاری له زهوی دل و میشکیدا ده پوی و، ده بیت به خنکی پر بهو بووم، به لام که سیک
که به سره خه ربی و نه سلانندن که لله ره قیسی و خویسه زلگری له گه ل هیدایهتی خوا دا
روبه پرو بیتنه وه، هدر یه که هیدایهته، به لام پنی تووشی به ده ختیسی ده بی، وه که خوا
ده فرموی: ﴿ وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ الظَّالِمِينَ إِلَّا

خَسَارًا ﴾ (الإسراء)، واته: شهوی له قورنانه ده یترینه خواری، شیفایه به زه بی خوابه
بو نیمانداران، به لام سته مکاران (یانی: هاویه شدانعو کافره کان، چونکه گه وه ترین زولم
بریتیه له کوفرو هاویهش بو خوا بریاردان)^(۱)، هدر زیاتر پیسی تووشی زیانباری ده بن،
خوا ده فرموی: ﴿ وَإِذَا مَا أَنزَلْنَا سُورَةً فَمِنْهُمْ مَّن يَّسْتَوْفِي أَيُّكُم زَادَهُ هَذِهِ بَآئِمَاتٍ فَأَمَّا

(۱) خوا فرمویته: ﴿... وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴾ (البقرة)، وه فرمویته: ﴿ وَإِذْ قَالَ لُقْمَنُ

لِأَبْنَيْهِ وَهُوَ عَظِيمٌ يَبْنُو لَكَ شُرَكَاءَ بِاللَّهِ إِنَّكَ الْبَاطِلُ لَطَلُّ عَظِيمٌ ﴾ (لقمان).

الَّذِينَ آمَنُوا فَرَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿١٧١﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ
فَرَادَتْهُمْ رِجْسًا إِلَى رِجْسِهِمْ وَمَاتُوا وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿١٧٢﴾ التوبة، واته: نمو
نایه تانه که دینه خوار بۆ نیمانداران، نیمانیان پیی زیاد ده کات، به لآم بۆ دلنه خۆشو
خراپه کاران، همر زیاتر خراپه و تاوانیان پیی زیاد ده کات، بۆچی؟ چونکه به لووت
به رزیو و خۆ به زلگریهوه، له گه ل نایه ته کان روو به رووده بنهوه، نهوهش ده بیته هۆی زیاتر
گوناهبار بوون و زیاتر به ده بخت بوونیان.

کهواته: نهیسی مه سه له که لوتفو به خشی خواجه، بۆ که سیک که شایسته ی لوتفو
به خشی بی، وه دادگیری خواجه بۆ که سیک شایسته ی دادگیری بی، بۆیهش بهنده
صالحه کان به رده و ام له خوا ده پارینهوه، ده لیتن: خواجه! به لوتفو به خشی خۆت
له گه لمان بکه، نه که به دادگیری خۆت، چونکه ته گهر به دادگیری خۆت له گه لمان
مامه له بکه، نیعه زۆر خراپین، به لآم خواجه! به لوتفو به خشی خۆت، یان خواجه! به
چاکه ی خۆت له گه لمان رهفتار بکه، نه که به خراپه ی خۆمان، ته ناندت پیغه مبه ریش (صلى
الله عليه وسلم)، همر دلئ به ره همت و لطف و به خشی خوا خۆشبووه، وه که: (أبو سعيد
الخدري) خوا لئی رازی بی، ده لئ: پیغه مبه ری خوا (صلى الله عليه وسلم) فه رموویسه تی:
﴿لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ أَحَدٌ إِلَّا بِرَحْمَةِ اللَّهِ، قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلَا أَنْتَ؟! قَالَ: وَلَا أَنَا إِلَّا أَنْ
يَتَغَمَّدَنِي اللَّهُ بِرَحْمَتِهِ﴾ حدیث صحیح (۱).

واته: هیچ که سیک (به کرده وهی خۆی ناچیتته به هشت)، مه گهر به ره همت و به رزیو
خوا، گومان: تۆش نه ی پیغه مبه ری خوا (صلى الله عليه وسلم)؟ فه رمووی: به لئ، منیش،
مه گهر خوا به ره همتی خۆی دامپوشی، (ده نا کرده وه کانی منیش بایی نهوه نا که ن پیمان
بچه به هشت).

شجا لیته دا نووسر که نه وهی گوتسه، نهوه به ربه رچ دانسه وهی قسه یه کی هه له ی

مورته زیله یه، که قسمه کیان ههیه ده تین: له سر خوا پیوسته چ شتیك بۆ بنده که ی چاکتر (أصلح) ه، نه وهی بۆ بکات: (وجوب الأصلح على الله للعبد)، نه وه بنچینه یه کی مورته زیله کانه، نووسه ریش لیتره دا بهر بهرچی نه وه ده دانه وه که نه خیر وانیه، خوا هه چ شتیکی له سر واجب نیه، مه گهر نه وهی بۆ خۆی له سر خۆی واجب کرد بی، له پرووی به زهیی خۆیه وه، نه گهرنا، هه چ کس ههقی به سر خوا وه نیه، تا کو خوا شتی به سه ره وه واجب بی، نیه مه سوو بنده ی خوا یه و ناتاجی خوا یه، ده بی چ مافی تکمان به سر خوا وه هه بی؟ به لام نه وهی خوا بۆ خۆی له سر خۆی کرد و یه ته ههقی، نه وه شتیکی دیکه یه، وه که له فرمووده ی صه حه جدا هاتوه، که پیغه مبه ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به (معاذی فرموو: {«يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ»} اَقُلْتُ لِنَبِيِّكَ رَسُولَ اللهِ وَسَعْدِيكَ، ثُمَّ سَارَ سَاعَةً، ثُمَّ قَالَ: «يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ»، قُلْتُ: لِنَبِيِّكَ رَسُولَ اللهِ وَسَعْدِيكَ، قَالَ: «هَلْ تَدْرِي مَا حَقُّ اللهِ عَلَى الْعِبَادِ؟» قَالَ: قُلْتُ اللهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: «فَإِنَّ حَقَّ اللهِ عَلَى الْعِبَادِ أَنْ يَعْبُدُوهُ وَلَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا»، ثُمَّ سَارَ سَاعَةً، ثُمَّ قَالَ: «يَا مُعَاذُ بْنُ جَبَلٍ»، قُلْتُ: لِنَبِيِّكَ رَسُولَ اللهِ وَسَعْدِيكَ، قَالَ: «هَلْ تَدْرِي مَا حَقُّ الْعِبَادِ عَلَى اللهِ إِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ»، قَالَ: قُلْتُ اللهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: «أَنْ لَا يُعَذِّبَهُمْ»} (١) حديث صحيح.

واته: نه ی مورعازی کور ی جه به ل! گوتم: نه ی پیغه مبه ری خوا! له خزمهتت دام و بۆ هه رچی مایه ی خۆش حالیت بی ناماده م. ننجا ما وه یه که رۆیشت و دوایی فرمووی: نه ی مورعازی کور ی جه به ل! گوتم: نه ی پیغه مبه ری خوا! له خزمهتت دام و بۆ خۆش حالیت ناماده م، فرمووی: ده زانی ههقی خوا له سر بنده کانی چیه؟ گوتم: خوا پیغه مبه ری خوا زانترن، فرمووی: مافی خوا له سر بنده کانی نه وه یه که به یه رست و ها وه شتی بۆ پهیدا نه کهن، ننجا ما وه یه که رۆیشت و فرمووی: نه ی مورعازی کور ی جه به ل! گوتم: نه ی پیغه مبه ری خوا! له خزمهتت دام و بۆ هه رچی مایه ی خۆش حالیت بی ناماده م، فرمووی: ده زانی ههقی بنده کان به سر خوا وه چیه، نه گهر نه وه یان کرد؟ گوتم: خوا

(١) رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (٥٩١٢)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْم: (١٥٢).

پیتغه مبهری خوا زانترن، فهرمروی: نموده که خواش بیانباته بههشتو نازارو سزایان نهدات. دیاره نموه هه قیکه خوا لهر خزی واجب کرده، نه گهرنا کهس ههقی بهسر خواوه نیه.

ئنجنا سهبارت بهو مهسه لیه مونا قه شهیه ک بهووه له نیتوان نهبو حسه نی
 نه شعهریی و^(۱) یه کی له سه کرده ی مو عته زیله کاندنا: که نهمه کورته کیه تی:

نهبو حسه نی نه شعهریی ده لی: نایا نیتوه پیتان وایه که لهر خوا واجبه چ
 شتیله بۆ عه بده که ی چاکه، نموده بۆ بکا؟
 ده لی: به لی.

ده لی: من ده لیم وانیهو، باقسه ی تیندا بکین:

نهبو حسه ن ده لی: باشه بابیک سی کور ی همن، یه کیکیان به کافریی ده مرئ، گه وره
 ده بی و کافر ده بی و ده مرئ، دووه میان، به مندالیی ده مرئ، سییه میان گه وره ده بی و
 مسولمان ده بی و به مسولمانیی ده مرئ، ئنجنا نه گهر منداله که میان به خوی پهروه ردگار
 بلی: خویله! بۆچی نه تده هیتشت منیش گه وره بیبو بیمه مسولمان و کرده وه ی چاک
 بکه مو جیهاد بکه مو نریژ بکه مو رۆژوو بگرم، بۆچی به مندالی مراندمت؟ خو به
 مندالییش همر له بهه شتم، به لام نه گهر گه وره ببوو مایمو خزمه تیکم به نیسلام کرد پایه،
 پاداشتم زیاتر ده بوو؟ نایا خوا وه لامی نهو منداله چۆن ده داته وه، به گویره ی بنچینه ی
 (وجوب الأصلح للعبد علی الله) پیتوستبوونی باشتر بۆ بهنده لهر خوا؟!

کابرای مو عته زیله گو تی: خوی پهروه ردگار وه لامی ده داته وه ده فهرموی: ده مزانی
 نه گهر گه وره بووبای ده بوویه کافر، بۆ تو وا چاکتر بوو به مندالیی بتمریم! نهبو حسه ن
 گو تی: باشه، نهو چاره نموه ی کافریان دیته قسه و ده لی: خویله! نه دی بۆچی وه ک نهو

(۱) نهبو حسه نی نه شعهریی پارێزهریکی زۆر گه وره ی عه قیده ی نه هلی سوئنه ت و جه ماصه ت بهووه، به
 پیتچه وانیه ی حالی بوونی همندی کس، که دوو سی کتیبی بچوکیان خوئند و نه وه شاره زای میژووی عه قیده ی
 نیسلامی نهن.

منداله، به مندالیی منیشت نه ده مراند، بۆچی ده تهیشت گه ره بيمو به کافریی بمرم؟
نایا بۆ من وا چاکتر نه بوو که منیش وه که نهو منداله به مندالیی بمردمایه.

کابرای موعتهزیله: دۆش داماو زاری بووه تهلهی تهقیو^(۱)!!

کواته: به حهقیقهت هیچ شتیک له سهرا خوا واجب نیه، مهگه نهوهی خوا له سهرا خۆی
واجب کردبی، له پووی لوتغو به زهیی خۆیهوه، جا لیته دا نووسه وه لامی نهو قسهیه
ده دا نهوه.

شایانی باسیشه که نيمه له سهرا کام له بهرگی (۵)ی: (نیمان و عهقیدهی
نیسلامی... داو بهرگه کانی (۲) ی (۵)ی: (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) دا
لیکۆلینه وهیهکی وردمان له باره ی باهتی: (قهزاو قهدهر) هوه کرده.

تنجا نووسه له خالی (۲۶) یش دا، ههرا له سهرا باسی مهسهلهی قهدهر بهرده وام
ده بیو، دهالی:

(۲۶) (وَهُوَ مُعَالٍ عَنِ الْأَضْدَادِ وَالْأَنْدَادِ):

واته: خوا بهرزه له ناست دژه کانو وینه کان، واته: خوا بهرزه لهوهی، که هیچ شتیک
بتوانی دژی بی، (الأضداد) کۆی (ضد)ه، (الأنداد) یش کۆی (ند)ه، (ضد) یانی: دژ،
(ند) یش یانی: وینه (مثل)^(۲)، خوا بهرزه لهوهی که هیچ شتیک دژی بی، یان هیچ شتیک
وینهی بی، چونکه ههرا شتی هه بی، ههرا دروست کراوی خۆیهتی، تنجا شتیک دروست
کراوی خوابی، چۆن ده توانی دژایه تی خوا بکات، شتیک دروست کراوی خوا بی، چۆن
ده توانی وینهی خوا بکات، له هیچ شتیکیدا.

(۱) له سهرا وه کانی میوودا هاتره که نهو ده مرستهی موعتهزیله (أبو علی الجبائی) بووه، وه (أبو حسن
الأشعري) که سیکه نهنا سواوی لیرا سپهرا دهوه نهو وتوووهی له گهل کرده.
(۲) پروانه: المعجم الوسيط، ص ۵۳۶ (الضد: المخالف والمنافي... المثل والكف والنظير). وه ص ۹۱،
(الند: المثل والنظير).

لیتره شدا وا پیته چیت نووسر مدهستی نهوه بیت، که هه ندیک له خه لکی خاوهن
 بهر وای لادهر (منحرف) پییان وایه که: خوی خپرو خوی شهر همن، یان پییان وایه، که
 شتیکی دیکه ههیه، ده توانی پیچوانه ویستی خوا بچولیتسه، یان دژایه تی خوا بکات،
 یان ویتنهی خوا بکات، نهوه نهی ده کات له خوی بهرزو ده لی: نه خیر، نه هیچ شتیکی دژی
 خویمو، نه هیچ شتیکیش ویتنهی خویه.

تنجا نووسر له سی سیغه تا له خالی (۲۷) دا بوختهی قسان له بارهی قهدهری خواوه
 ده کاتو، ده لی:

(۲۷) لَا رَادَّ لِقَضَائِهِ، وَلَا مَعْقَبَ لِحُكْمِهِ،
 وَلَا غَالِبَ لِأَمْرِهِ:

واته: هیچ شتیکی بریاری خوا بهرپرچ ناداتهوه، (قضاء) یانی: نهو شتهی، که خوا
 بریاری له سر داوه، بهرپرچ ده رهوه و دهت که رهوهی نیه، (وَلَا مَعْقَبَ لِحُكْمِهِ)، گتیره رهوه
 نیه بژ حوکمی خوا، (وَلَا غَالِبَ لِأَمْرِهِ) هیچ زالیک نیه به سر فرمانی خوادا، نهوانه
 همرستیکیان: (قضاء، حُكْم، أَمْر) له یه کدی نیتزیکن، وشه کانی: (رَدَّ، تَعْقِيبَ، غَلَبَ) له
 مانادا له یه کدی نیتزیکن.

به لام نووسر (خوا لینی خوش بون) عاده تی وایه، یه ک مانا به سی چوار شیواز ده هینی و،
 یه ک مانا ده هاویته نیو قالبی چمند شیوه دارشتنیکهوه، تا کو باشتر پوون بیتسه که واته:
 بریاری خوا، هیچ که سی ناتوانی بهرپرچی بساتهوه، وه حوکمی خوا، هیچ که سی
 ناتوانی بیگیتسه بهره ووا (عقب)، فرمانی خواش (واته: فرمانی قهدهری و
 ته کوینی، نه ک تشریحی، چونکه زور کهس فرمانی شرعی خوا فراموش ده کات!)
 هیچ کهس به سریدا زال نیه که خوا بیوهی شتیکی بکات و فرمانی به شتیکی کرد، هیچ

کس ناتوانی به سریدا زال بیو، نه هیلی شو شته بکری^(۱)، شو خالانه زیاتر پیوهندیان به قهزاو قهدهروه هیه.

له کوتایی باسی قهدهر لم پرگمیدا دهلی:

(۲۸) (أَمَّا بِذَلِكَ كُله، وَأَيَقْنَا أَنْ كُله مِنْ
عِنْدِهِ):

واته: پرومان به هموی هینا، یقینمان هیه که هموی لهروهیه. (واته: له خواوه). نسلی یقین، دهلی: (يَقِنُ الْمَاءُ: كَبِتَ وَقَرَّ فِي الْحَوْضِ)، (يَقِنُ الْمَاءُ) یانی: (كَبِتَ وَقَرَّ)، ناوه که راوهستا، یان داوهستا، یقین یانی: نوه که نینسان بگاته حالتیکی نیمانی که دلکهی دا به زری و بجه سپی و جیگیر بی و جوته جوو له نکات، (وَأَيَقْنَا) یانی: دلمان دامزراوه سقامگی بووه (أَنْ كُله مِنْ عِنْدِهِ) که هموو شو شتانه خپرو شهر، زهرو قازانج، ژیان و مردن، ... هتد، هموی له خواوهیه.

لیره دا نو سر کوتایی به باسی (معرفة الله) و باسی قهزاو قهدهر (القضاء والقدر) دینی، هرچنده چند جارتیکی دیکهش، هر ده گهر پتهوه سریان، به بونهی باسکردنی سیفته کانی خوی به زو مه زو، به به رجده انوهی هندیك بیو بوجوونی تاقه داهینر (مبتدع) و لاریه کان.

(۱) وهك گوتمان معبست له (أمر) لیره دا، هروهها (قضاء) و (حكم) یش، هی (قدری و تکیونی) هیه، نهك (تشریحی).

The central graphic is a vertical banner with a light brown background. At the top, it contains the text: "به زودی در دسترس خواهد بود" (Coming soon) and "www.alibapir.com". Below this is a circular portrait of a man in a white shirt and turban. Underneath the portrait is the website "www.alibapir.com" and the phone number "021-88888888". At the bottom of the banner, it says "آلباپیر" (Alibapir) and "www.alibapir.com".

Surrounding the banner are several social media and contact links:

- Facebook:** Two blue bars with the Facebook 'f' logo. The left one says "آلباپیر" (Alibapir) and the right one says "www.alibapir.com".
- YouTube:** A red bar with the YouTube logo and the text "آلباپیر" (Alibapir).
- WhatsApp:** A red bar with the WhatsApp logo and the text "www.alibapir.com".
- Mobile App:** A red bar with the text "آلباپیر" (Alibapir) and two QR codes.
- Social Media:** A red bar with icons for Twitter, Instagram, and Telegram, and the text "آلباپیر" (Alibapir).

نه مجاره نووسر (خوا لینی خوش بین) دیته سر باسی باب‌تینکی تازه، که بریتیه له باسی پیغمبرایه‌تیی پیغمبرای کزتابی، موحه‌محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) (نبوة النبي الخاتم مُحَمَّد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) چوار (۴) خالی بۆ تهرخان کردوه (۲۹ - ۳۲)، هدرچه‌نده جاری دیکه‌ش، هدر ده‌گهریتته‌وه سر باسی پیغمبرایه‌تیی و پیغمبران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام) به‌گشتیی و، پیغمبرای خاتم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به‌تاییدت.

۲۹- (وَإِنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ الْمُصْطَفَى، وَنَبِيِّهِ الْمُجْتَبَى، وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى):

لیره‌دا ده‌یگهریتته‌وه بۆ پیتشه‌وه، یانی: نیتمه بروامان وایه که موحه‌محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به‌نده‌ی هه‌لبوژیردراوی خواجه (وَنَبِيِّهِ الْمُجْتَبَى)، پیغمبرای دانسته‌ی خواجه، (وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى)، ره‌وانه‌کراوی په‌سندکراوی خواجه، لیره‌دا نووسر سی و شهمی وه‌ک نازناو بۆ موحه‌محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به‌کاره‌یتناون: (عَبْدٌ، نَبِيٌّ، رَسُولٌ)، سی و هه‌سفیسی بۆ به‌کاره‌یتناون: (مُصْطَفَى، مُجْتَبَى، مُرْتَضَى)، له راستییدا به‌رزیی نینسان و گه‌ورهی نینسان له‌وه‌دایه که (به‌نده) تر بی بۆ خوی په‌روه‌ردگار، هه‌ندی کهس وا ده‌زانی گه‌ورهی نینسان له‌وه‌دایه که پیشه‌وایه‌ک بی، زانایه‌ک بی، نه‌خیر، عه‌زه‌مه‌تی پیغمبرای خاتم و هه‌موو پیغمبرانی دیکه‌ش له‌وه‌دایه‌وه، که له خه‌لکی عه‌بدتر بوون بۆ خوی بی هاورتا.

به‌لئی، شکومه‌ندی و گه‌ورهی نینسان، له عه‌بدایه‌تیی دایه، پیغمبران (عَلَيْهِمُ السَّلَام) عه‌بدی زۆر چاکی خوا بوون، بۆیه خوا کردونی به پیغمبرو، به شایسته‌ی نه‌وه‌ی زانیون که په‌یامیان پیدابنیری. به‌لئی، با هه‌موومان نه‌وه‌ حقیقه‌ته باش بزانی، که نینسان هه‌تا بۆ خوا به‌نده‌ی چاکتری، تا گه‌ردن که‌چتری، تا زیاتر فرمانبه‌ری خوا بی‌ت،

زیاتر له لای خوا ریتزو قهدری پمیدا دهی!

دیاره نووسه ریش به خۆرای نیه ناوی هیتاوه: (وَإِنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ الْمُسْطَفَى)، پیتی پیتاسه میوحه ممدی به سیفته می (بهنده می ههلبژارده)، هیتاوه، چونکه بهندایه تیی له نینسان دا له هه موو شتیك گهوره تره، تنجا دهلی: (وَكَبِيْبُهُ الْمُجْتَبَى) پیغه مبهری دانسته می خوایه، دواپیش دهلی: (وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى)، رهوانه کراوی په مند کراوی خوایه، خواش کهوه سفی پیغه مبهر دهکات (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له بهرزترین مهقامدا به سیفته می (عَبْد) ناوی دهبات، بهرزترین مهقامی پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شهوی میعراج بووه که خوا دهفرموی: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا...﴾ (الاسراء، واته:

پاکیی بۆ شو خوایه می که شهو ریتی به بنده که می خوی کرد، نهیغه رموه (برسوله)، دیسان بهرزترین مهقامی پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، مهقامی خهک بانگ کردن بووه، بۆ لای خوی پهروه ردار که دهفرموی: ﴿وَأَنَّهُ لَمَّا قَامَ عَبْدُ اللَّهِ يَدْعُوهُ كَادُوا يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا

﴿١٦﴾ (الجن، کاتیک بهنده می خوا هستا خه لکی بانگ کرد بهرو خوا (جندهکان) خه ریک بوون، (یان موشریکهکان) که له که می له سر بکن، وه مهقامی کی دیکه می زۆر بهرزی پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شهویه که قورنانی بۆ هاتۆته خوار، که دهفرموی: ﴿وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن مِّثْلِهِ...﴾ (البقرة، واته:

نه گهر له گوماندان لهوه دا که دامانه زاندۆته سه به بنده که مان، سووره تیکی وهک وی پیتن.. دیاره هوکاری شه مهش شهویه که نینسان بۆ بهندایه تیی کردن بۆ خوا دروست کراوه: ﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾ (الذاریات، واته: جندر مرۆشم

تهنیا بۆ شه دروست کردوون، که به پهرستن. ههلبهته هه مهخلوق تیکی خواش که خولقاندوویمه می، ههتا شو تامانجه می که بۆی خولقیتراره شو هیکه ته می بۆی وه دیه پیتراوه، زیاتر له خویدا به پیتته دی، زیاتر که سایه تیی خوی دهسه لیتنی و ده چه پیتنی، که سایه می بهرزو معزنی نینسانیش، بریتیه له بهندایه تیکردنی بۆ خوی

بهرز، چونکه خوا ئینسانی بۆ عبداللهی خولقاندوه، بۆیه کئی بۆ خوا بئنده ترو گوردنکه چتر بی، نوه بیان زیاتر له خوی بی وینه نیتزیکو سه ره نجام که سایه تی ئینسانی خوی زیاتر چه سپاندوه، موحه مه دیش (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له هه موو کهس بئنده تر بووه بۆ خوی په روه ردگارو، له هه موو کهس بۆ خوا گوردن که چتر بووه، بۆیه له هه موو کهس له لای خوا بهر پترترو گه وهره تر بووه.

بۆ جیاوازی نیتوان (نبی) و (رسول)یش، رای زۆریه ی زانایان نوه یه، که هه ردوویان بۆ کهسانیک به کاره پتراون که خوا له لایه ن خۆیه وه هه والی تایه ته پیداون و په یامی بۆ ناردوون، به لām (نبی) نوه زاتیه، که راگیانندن (تبلیغ)ی له سه ر پتریه ست نه کراوه و (مُكَلَّف) نه کراوه به وهی، که نوه په یامه به غهیری خۆی راگیه نی، به لām (رسول) که سیکه (مُكَلَّف) کراوه که نوه ی خوا پتر راگیاننده، به خه لکی بگیه نی، نوه له سه ر رای زۆر له زانایان.

به لām پئشه و (نبینو ته ییه) (په هه تی خوی نبی)، له کتیبی (النبوات) دا، رایه کی دیکه ی هیه که من رایه که ی نوه ی بهر پتره ^(۱)، ده لی: نه یی و په سول، هه ردوویان (مُكَلَّف) نوه که دینی خوی بی هاوه له به خه لکی راگیه نن، به لām جیاوازیان نوه یه، (رسول) خاوه نی شه ریعه تیکی سه ره خۆیه، یاخود خاوه نی په یامیکه، که ده بی پتریه روویه روو بیتمه له گه له خه لکداو له گه له ده سه لانداراندا، به لām (نبی) هه ر به دوی شه ریعه تی (رسول) ی پتر خۆی ده که ی، یاخود نوه په یامه ی که پتر دراوه بیگیه نی، هه ر به نیتو خه لکیدا بلاوی ده کاته وه، به لām (مُكَلَّف) نیه به وهی که پتریه روویه روو بیتمه له گه له تاغوت و ده سه لانداره کاندا، بۆیه ش وا ده لی، ده لی: ، چونکه خوی په روه ردگار ده فه رموی: ﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ... ﴾ (الحج، واته: له پتریه تۆدا هیه په سولیتکو هیه نه ییکمان نه ناروده. که واته: (نبی) یش، هه ر نیتراوه و خوی په روه ردگار هه ر (مُكَلَّف) ی کردوه، به وهی که په یام به خه لکی راگیه نی.

(۱) له بهرگی (۴) کتیبی: (الإسلام كما يشجلى في كتاب الله) دا که ته رخا ن کراوه بۆ یاسی ئیمان به پیغه مه برانی، به وردی یاسی چه ملک و واتای (رسول) و (نبی) مان کردوه.

تنجا له فرموده‌ی پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) یش دا هاتره، فرموده‌ی تی: ((إِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرِثَةُ الْأَنْبِيَاءِ)) حدیث صحیح^(۱).

واته: به‌دنیاییموه زانایان میراتگری پیغمبرانن.

زانایان کاریان چیه؟ زانایان کاریان نموده، نه‌وی که پیغمبران فرموده‌یانه، به خدکی رابگه‌ینن، نه‌گه‌رنا هیچ شتی که گه‌رفانی خویان ده‌رناهیئنن. که‌واته: (أَنْبِيَاء) یش هه‌رئو به‌رنامانه‌ی (رُسُل) هیتاویانن و رایانگه‌یاندوون، نه‌وانیش هه‌ر نه‌ویان به خدکی رابگه‌یاندوه خدکی سه‌رده‌می خویان، وه خویان به‌رنامه‌یه‌کی نویان نه‌هیتاوه، پیتشم وایه نه‌و رایه به‌هیتره له‌وی پیتی، که ده‌یگوت: (أَنْبِيَاء) (مکلف) نه‌بوون به‌وی که‌دین به خدکی رابگه‌ینن.

(۳۰) (وَأَلَهُ خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ، وَإِمَامُ الْأَتْقِيَاءِ،
وَسَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ، وَحَبِيبُ رَبِّ الْعَالَمِينَ):

لیته‌دا نووسه‌ر چوار سیفته له پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هه‌لده‌دات، ده‌لی: {بِرِوَامَانِ وَايَه كَه‌مِرْجَه‌مَه‌د (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) }

- (خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ): کۆتایی پیغمبرانن.
- (وَإِمَامُ الْأَتْقِيَاءِ): پیتشم‌وای پاریتزکارانن.
- (وَسَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ) گه‌وره‌ی ره‌وانه‌کراوانن.
- (وَحَبِيبُ رَبِّ الْعَالَمِينَ) خۆشمیستی په‌روه‌ردگاری جیهانه‌کانن.

سه‌بارته به‌وه که پیغمبره‌ی نیته (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) کۆتایی پیغمبرانن، خوی زاناو شاره‌زا، به پاشکاوایی بریویه‌توره‌وه ده‌فرمودی: ﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ

(۱) رواه أبو داود برقم: (۳۶۴۱)، وابن ماجه برقم: (۲۲۳)، والترمذی برقم: (۲۶۸۲)، وصححه الالبانی فی (صحیح ابن ماجه) رقم: (۱۸۲).

وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿١٠١﴾ الاحزاب، واته:

موحه ممد بابی هیچ کام له پیارانی نیتوه نیه، به لکو ره وانه کراوی خویسه کو تایی پیغمبرانه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، پیغمبریش (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له باره وه فهرموویته: {إِنَّ مَثَلِي وَمَثَلُ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ قَبْلِي كَمَثَلِ رَجُلٍ بَنَى بَيْتًا فَأَحْسَنَتْهُ وَأَجْمَلَتْهُ إِلَّا مَوْضِعَ لَبَنَةٍ مِنْ زَاوِيَةٍ، فَجَعَلَ النَّاسُ يَطُوفُونَ بِهِ، وَيَعْجَبُونَ لَهُ، وَيَقُولُونَ: هَلَّا وُضِعَتْ هَذِهِ اللَّبَنَةُ فَأَنَا اللَّبَنَةُ، وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ} حدیث صحیح.^(۱)

واته: بینگومان ویتنه منو پیغمبرانی پیتش من، وهك نوره وایه: پیاروتك خانوویتیکی دروست کردوه، زور ریکی کردوه جوانی کردوه، جگه له شوینی خشتیک له به کیک له گوشه کانیدا، خه لک به دهوری شو خانووهدا ده هانتو ده چوونو، پیتی سهرسام ده بوون، ده یانگوت: خوزگه شو خشتهش دانرابایه، (خانووهدا ته واد ده بوو)، ده جا من شو خشته شو من کو تایی پیغمبرانه.

دیسان پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له باره وه فهرموویته: {فُضِّلْتُ عَلَى الْأَنْبِيَاءِ بِسِتٍّ: أُوتِيتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ، وَنُصِرْتُ بِالرُّحْبِ، وَأُحِلَّتْ لِي الْفَتَانِمُ، وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ مَسْجِدًا وَطَهْرًا، وَأُرْسِلْتُ إِلَى الْخَلْقِ كَافَّةً، وَخْتِمَ بِي النَّبِيُّونَ} حدیث صحیح.^(۲)

واته: من به شهش شتان، به سهر پیغمبرانه هه لپوژیراومو گه وره کراوم: وه کۆکه ره وه کاتم پیدراون، {واته: قسهی وام پیدراوه که مانای زور له خو ده گری} وه به ترس خستنه دلی دوژمنه وه، به سهر دوژمندا سهر خراوم، وه غهنیمه توه ده سته کوم بۆ جه لال کراوه، وه زهوی بۆ من گپردراوه به پاک و جیگای نویژ، (پیغمبرانی پیتشو له شوینی تاییهتی په رستگای خویمان نه با، نه یانده توانی نویژ بکمن، به لام پیغمبرانی نیتسه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و شه مه ته که می، له هه موو شوینی تیک بویان هه به نویژ بکمن)، وه نیتردراوم بۆ

(۱) رواه أحمد برقم: (۹۱۵۶)، وألبخاری برقم: (۳۳۴۲)، ومسلم برقم: (۱۱۰۱) عن أبي هريرة رضي الله عنه.

(۲) رواه مسلم برقم: (۱۱۹۵) عن أبي هريرة رضي الله عنه.

تینکړای خدای (بهلام پیغمبرمانی بیشتر تایبته بوون به گهلیکی دیاری کراو به کاتیکی دیاری کراوه)، وه پیغمبرمان به من کۆتاییان پتهاتوه.

ننجا نوه که پیغمبرمان (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گورهی هه موو پیغمبرمانه، فرموده ی زوری له من، یه کینک له فرموده کان نه مهیه: {«أَنَا سَيِّدُ وَلَدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَوْلَى مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ وَأَوْلَى شَافِعٍ وَأَوْلَى مُشْفَعٍ»} حدیث صحیح.^(۱)

واته: من گورهی وهجهی ناده من له پژوی دوایدا، وه یه که من کسم که گۆرم بۆ ناوه لا ده بۆ دیمه دهر، وه یه که من کسم که تکا ده کهم (بۆ نومهت و بۆ تینکړای به شهر) له پژوی دوایدا، وه یه که من کسم که تکام وه رده گیری و داواکاریه که من جی به جی ده کری.

هروه ها پیغمبرمانی نومه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) خوشمویستی په روه ردگاری جیهانه کانه، هیندی که له زانایان پتیان وایه که هدر پیغمبرمانی نیراهیم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) خه لیلی خوی، چونکه خوی په روه ردگار ده فرمودی: {«... وَأَتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ

خَلِيلًا» النساء، بهلام پیغمبرمان (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له فرموده یه که دا فرموده تی: {«لَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيلًا لَاتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلًا، وَلَكِنَّهُ أَخِي وَصَاحِبِي، وَقَدْ اتَّخَذَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ صَاحِبَكُمْ خَلِيلًا»} حدیث صحیح.^(۲)

واته: نه گهر که من گرتبا به دوستی زور نیزیکی خۆم، نه بو به کرم ده کرد به دوستی زور نیزیکی خۆم، بهلام نهو برامو براده رمه، بینگومان خوا (عز وجل) نهو هاوه له ی نپوهی (که موحه موده (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) به دوستی خوی داناره.

(۱) رَوَاهُ مُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۶۰۷۹) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.
(۲) رَوَاهُ مُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۶۳۲۲) عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

به‌اللهی؛ پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم) خوشه‌یستی خرابه، چونکه (خَلَّة) له (عجبت) پوزتره^(۱)، یانی: خوی بهرز هیچ کسیتی وه ک موحه‌مهده (صلی الله علیه و آله و سلم) خوش نویستوه، چونکه هیچ کس لهو بنده تر نه‌بووه بؤ خوی پروه‌ردگار.

□
□

(۳۱) (وَكُلُّ دَعْوَى التُّبُوَّةِ بَعْدَهُ، فَسَيُّ وَهْوَى):

واته: هر لاف لیدانو ده‌عوا کردنیکی پیغمبرایه‌تیی له دواى وی (واته: موحه‌مهده (صلی الله علیه و آله و سلم)) سرگردانی و شوینکوتنی ناره‌زوویه، له فهرمووده‌ی پیغمبردا (صلی الله علیه و آله و سلم) هاتوه: { وَإِنَّهُ سَيَكُونُ فِي أُمَّتِي كَذَّابُونَ ثَلَاثُونَ كُلُّهُمْ يَزْعُمُ أَنَّهُ نَبِيٌّ وَأَنَا خَاتَمُ النَّبِيِّينَ لَا نَبِيَّ بَعْدِي } حدیث صحیح.^(۲)

واته: له نومه‌تی من سی (۳۰) دروزن پیدا ده‌بن، که هه‌موویان گومانیان وایه پیغمبرن، وه‌من کۆتایی پیغمبرانم، له‌دواى من هیچ پیغمبر نیه.

کواته: هر کسیتک دواى پیغمبرایه‌تیی بکات، یان دواى یه‌کیتک له سیفته‌کانی پیغمبرایه‌تی بکات، وه‌ک شو کسه‌ی که نیددیعا بکات، که پیامتیکی تایه‌تی له‌لایمن خاوه بؤ دئ، تموه دیاره تیددیعا کردنو لاف لیدانی پیغمبرایه‌تی له دواى مرحومه‌ده (صلی الله علیه و آله و سلم)، سرگردانی و شوینکوتنی ناره‌زوویه، هیچ به‌لگه‌یه‌کی له‌سه‌ر نیه، نوجا دریزترین ماوه که کمو‌تیته نیوان پیغمبرانه‌وه، شو ماوه بووه که کمو‌تۆته نیوان پیغمبر عیسا و پیغمبرمان (علیهما الصلاة والسلام)، پیغمبر عیسا له‌سالی (۱)‌ی زایینی له دایک بووه که میژوی میلادی به له دایک بوونی عیسا ده‌ستی پینکرده، پیغمبریشمان (صلی الله علیه و آله و سلم) له سالی (۵۷۱)‌ی زایینی له

(۱) الخلة: الصداقة والحبة التي تملكت القلب فصارت خلافة، أي في باطنه. المعجم الوسيط ص ۲۵۳.
(۲) رواه أحمد برقم: (۲۲۴۴۸)؛ ومسلم برقم: (۲۸۸۹)، وأبو داود برقم: (۴۲۵۲)، والترمذي برقم: (۲۱۷۶) وقال: حسن صحيح، وأبو ماجه برقم: (۳۹۵۲).

دایک بووه، واته: له دایک بوونی عیسا، تا له دایک بوونی پیغمبر (محمد) (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) (۵۷۱) سالی بهین بووه، نهوه دروژترین ماوه یه، که کهوتیته نیوان شو دوو پیغمبره وه، بهلام نیستا له (۵۷۱) دوه هتاره کو (۲۰۱۴) هتا نیستا هیچ کهسیکی دیکه نهیتوانیوه بلی: پیغمبرم و بشتوانی پیغمبرایه تیبی خوی نیسپات بکات، دیاره هه بوون وایان گوته، بهلام هه موویان دروژن بوون، بق ویتنه: (موسدیلهمدی که ززاب، نسوهدی عه نسبی، سه جاحی یه مامه) بهلام ده رکوت که هه موویان دروژن.

(۳۲) (وَهُوَ الْمُبْعُوثُ إِلَىٰ عَامَّةِ الْجَنِّ وَكَافَّةِ الْوَرَىٰ،
بِالْحَقِّ وَالْهُدَىٰ، وَبِالنُّورِ وَالضِّيَاءِ):

واته: نهو (پیغمبره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) نیردراوه بق تیکر ای جنو بق هه موو مرؤق سایه تیبی، به هه قو به پیروونی کردنهو نیردراوه، به پروناکیی و به تیشکه وه. (النُّورِ، وَالضِّيَاءِ)، مانایان یه که، یان زور له یه که نیتیکه، ده شتوانن بلیتن: (نور) پروناکییه کی که مو، (ضیاء) پروناکییه کی به هیترو زیاتره، چونکه خوی پدروردگار ده فرموی: ﴿هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسُ ضِيَاءً وَالْقَمَرَ نُورًا...﴾ ﴿یونس﴾، واته: خوا مانگی کرده به نور، روژی شی کرده به (ضیاء)، (نور) نهو یه که تیشکه که ی وه ده سته پتراو (مکتسب) بی و هی خوی نه بی، بهلام (ضیاء) نهو یه که تیشکه که ی خودی (ذاتی) بی و هی خوی بیت، (حق) یش له بهر انبر (باطل) دایمو یانی شتی چسپاو، وه که چۆن (باطل) به شتی پوچ و بوش و بی نیتوهرک ده گوتری.

خوای کار به جیش له وه سفی پیغمبری خاتم دا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمو یه تی: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا﴾ ﴿۳۰﴾ وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا﴾ ﴿۳۱﴾ الأحزاب، واته: نهی پیغمبره! نیتمه تو زمان په وانه کرده که چاودترو

موژده دوهو ترسپنهر بی و بانگخوازی بز لای خوا به مؤلته تی خوئی و، چراهه کی
رؤشنکوره دی. □

سویاسو ستایش بز خوا (عزّ وجلّ) له هدرکام له بهرگی (۴)ی: (تیمان و عه قیده ی
نیسلامی... یو بهرگی (۴)ی: (الإسلام كما يتجلّى في كتاب الله) دا باسی تیمان به
پتغه مبه راهه تی و وه حی و پتغه مبه راهه تیمان کرده، باسیکی خست و خولمان له باره ی
پتغه مبه ری خاتم (موحه ممد) دوه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) کرده، له بهرگی (۴)ی: (الإسلام
كما يتجلّى في كتاب الله) دا له ژیر ناوونیشانی: (خاتم النبیین (مُحَمَّد) وَمَوْجَزَ سِيرَتِهِ
وَبَرَاهِينِ نُبُوَّتِهِ)، هدروها له کتیبی: (پوخته ی ژبان نامه ی پتغه مبه ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ) و دهرسو پهنده کانی) دا زؤریه ی نه دی که پتویسته مسولمانان له باره ی
پتغه مبه ره که یانه وه بیزانن خست و مانده ده وو.

The banner is divided into several sections:

- Top Left:** Facebook icon and text: "پوهنځی دنده لوستونکی غوښتنه لخواه" (Request for student enrollment).
- Top Right:** Facebook icon and text: "Alibapir.com" (www.alibapir.com).
- Middle Left:** YouTube icon and text: "www.alibapir.com" and "Alibapir.com".
- Middle Right:** YouTube icon and text: "Alibapir.com".
- Center:** A portrait of a man in a turban, with the website URL "www.alibapir.com" and "Alibapir.com" below it.
- Bottom Left:** QR codes and text: "Alibapir.com" and "www.alibapir.com".
- Bottom Right:** WhatsApp, Telegram, and Messenger icons, along with QR codes and text: "پوهنځی دنده لوستونکی غوښتنه لخواه" (Request for student enrollment).

نوسەر ههردوووک خالی سی و سی و چوار (۳۳ و ۳۴)ی تهرخان کردوه بۆ قسه کردن لهبارهی قورنانه، فهرمایشتی خوا (کلامُ الله)وه، شایهنی باسیشه که کاتی خۆی زانیان کیشمو مشت و مری زۆریان لهبارهی قورنانهوه بسوه، سهبارهت به چۆنییهتی پهیرهندیی نیتوان قورنانهو سیفتمی فهرمایشتکردنی خوا (تکلیم الله)و مسهلهی نمو پیتو دهنگانهی بوونهته قالبی ماناکانی قورنانهو، پاشان دروستکراو (مخلوق)، یان دروستکراو نهبوونی قورنانهو...هتد.

تهنانهت یه کێک له ناوو نیشانهکانی زانیاری عهقیده بریتی بوو، له زانیاریی کهلام (عِلْمُ الْكَلَام) له سۆنگهی زالبوونی قسهباسکردن له بارهی قورنانهوه بهسر بابهتهکانی دیکهدا، که بینگومان دهستی سیاسیشی له پشتوهه ههبروه.

دیاره نیتمش (الطحاوی) چی گوتوه، به نهمانهتوهه دهیهتینو لهبارهیهوه دهوین، نهگهرنا، ههندیك مسهله که له رۆژگاری نهودا باسو خواسی گهرمیان لهسر کراوه، نیتساکه کهمتر باس دهکرینو شوینی خۆیان بۆ بابهتگهلینکی دیکه چۆن کردوه، نیتمش دهبن وریای نمو راستییه بین، تاکو را نهیهینه بهرجاو، که له غهیری رۆژگاری خۆماندا دهوین (تعیش فی غیر زماننا)!!

(۳۳) - (وَإِنَّ الْقُرْآنَ كَلَامُ اللَّهِ، مِنْهُ بَدَأَ بِلَا كَيْفِيَّةٍ قَوْلًا، وَأَنْزَلَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَحْيًا، وَصَدَّقَهُ الْمُؤْمِنُونَ عَلَى ذَلِكَ حَقًّا، وَأَيَقِنُوا أَنَّهُ كَلَامُ اللَّهِ تَعَالَى بِالْحَقِيقَةِ، لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ كَكَلَامِ الْبَرِيَّةِ، فَمَنْ سَمِعَهُ فَرَعَمَ أَنَّهُ كَلَامُ الْبَشَرِ فَقَدْ كَفَرَ، وَقَدْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَعَابَهُ وَأَوْعَدَهُ بِسَقَرٍ، حَيْثُ قَالَ تَعَالَى: ﴿سَأَصْلِيهِ سَقَرًا﴾ (المدثر، فَلَمَّا أُوْعِدَ اللَّهُ بِسَقَرٍ لِمَنْ قَالَ: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا

قَوْلِ الْبَشَرِ ﴿۱۵﴾ المدثر، عَلِمْنَا وَأَيُّقْنَا أَنَّهُ قَوْلُ خَالِقِ الْبَشَرِ،
وَلَا يُشْبِهُ قَوْلَ الْبَشَرِ:

باهتیک که له عه قهیدی نیسلامییدا وهک پایه یه کی گرنگ داده نری، بریتیه له بروابوون به کتیبه کانی خوا، دیاره بروا بوون به قورپان، بروابوونیشه به همسو کتیبه کانی دیکه، چونکه قورپان باسی توهرات و نینجیل و زه بوور دهکات، بۆیه لیره دا نووسر زور به خستی باسی قورپان دهکات و دهلی: (وَإِنَّ الْقُرْآنَ كَلَامَ اللَّهِ) وه بروامان وایه که قورپان قسه ی خوابه، (مِنْهُ بَدَأَ بِلَا كَيْفِيَّةٍ قَوْلًا) قورپان له خواوه ده رکهوتوه، (بَدَأَ) یانی: (ظَهَرَ) (مِنْهُ بَدَأَ)، یانی: له خواوه ده رکهوتوه، (بِلَا كَيْفِيَّةٍ قَوْلًا)، به قسه بیهی چۆنیه تییه که نیمه بیزانین)، نه گهرنا چۆنیه تییه کی همر ههیه، به لام نیمه نهو چۆنیه تییه نازانین، نازانین چۆن که لامی خوا له خواوه (سَبَّحَهُ وَتَعَالَى) هاتوه ده رکهوتوه، نیمه گومان: خوی بی ویشو بهرز وهک هیچ شتیک نیه، دیاره که لامی خواش به کیکه له سیفه ته کانی، ننجبا وهک چۆن خوی بهرزو بیهاوتا، زاتی وهک هیچ زاتیک نیه، سیفه ته کانی شی و هک سیفه تی هیچ کام له دروست کراوه کانی نین، (بِلَا كَيْفِيَّةٍ قَوْلًا)، یانی: خوی کار به چی فەرماشتی خۆی، قورپانی خۆی فەرمووه، به لام به شتیه یه که نیمه نازانین چۆنه، چۆنیه تییه که له لای نیمه معلوم نیه، (وَأَنْزَلَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَحَيًّا)، قورپانی دابه زاندوته سر پیغه مبهری خۆی (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وهک په یامیک، (وحي) واته: قسه یه کی په نهان، نامازه کردن، په یامی خوا بۆ پیغه مبهران، (وَصَدَقَهُ الْمُؤْمِنُونَ عَلَى ذَلِكَ حَقًّا)، برواداران ته صدیقی پیغه مبهریان (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) کرده و به راستیان زانیوه له سر راگه یاندنی نهو ههقه به شتیه یه کی حدقو راست، (وَأَيُّقُوا أَنَّهُ كَلَامُ اللَّهِ تَعَالَى بِالْحَقِيقَةِ) برواداران به یقینان ههیهو دلپان دامه زراوه، که به حهقیقهت قورپان قسه ی خوی بهرزو.

ننجبا نیتستا دیمه سر نهوه، که بۆچی نووسر بهر ههمت بی، هینده ته نکید له سر نهوه دهکاتوه، (لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ كَكَلَامِ الْبَرِيَّةِ) (قورپان) وهک قسه ی دروست کراوه کان

دروست کراو نیه؛ (فَمَنْ سَمِعَهُ فَرَعَمَ أَنَّهُ كَلَامُ الْبَشَرِ فَقَدْ كَفَرَ) هەر کهسێک قوربان ببیستی و گومانی وایی که قسهی نینسانانه، نهوه کافر دهبی، (وَقَدْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَعَابَهُ وَأَوْعَدَهُ سَقْرًا) خوا سرزه نهشتو سهرکۆنهی شو کهسهی کردوه، که دهلی: قوربان قسهی به شهروه، هه ره شهی ئینکردوه و ترساندوهی به (سَقْرًا) که یه کینکه له ناوه کانی دۆزهخ، یان ناگرینکه لهو جۆره ناگرانی که له دۆزه خدا هه، (حَيْثُ قَالَ تَعَالَى) خوی بهرز له باره وه فهرموویهتی: ﴿سَأُصَلِّيهٖ مَقَرًا ﴿۱۶﴾﴾، من له سهودوا شو نینسانه، که دهلی: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿۱۷﴾﴾ قوربان بهس قسهی نینسانانه، شو نینسانی دهخمه (سَقْرًا) وه، (فَلَمَّا أُوْعِدَ اللَّهُ بِسَقْرٍ لِمَنْ قَالَ: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ ﴿۱۷﴾﴾ المدثر، واته: کاتی که خوا هه ره شه لهو کهسه دهکات که دهلی: قوربان قسهی به شهروه، بهوه که ده پجانه نیو (سَقْرًا) وه، مادام خوا هه ره شه لهو کهسه دهکات، کهوا دهلی: (عَلِمْنَا وَأَيُّقُنَا أَنَّهُ قَوْلُ خَالِقِ الْبَشَرِ، وَلَا يُشْبِهُ قَوْلَ الْبَشَرِ) ده زانیو یه قینمان پهیدا دهبی که قوربان قسهی به دیهینه ره نینسانه کانهو، وه که قسهی به شه روان ناچی.

(۳۴) (وَمَنْ وَصَفَ اللَّهُ بِمَعْنَى مِنْ مَعَانِي الْبَشَرِ، فَقَدْ كَفَرَ، فَمَنْ أَبْصَرَ هَذَا اعْتَبَرَ، وَعَنْ مِثْلِ قَوْلِ الْكُفَّارِ الزَّجْرِ، وَعَلِمَ أَنَّهُ بِصَفَاتِهِ لَيْسَ كَالْبَشَرِ):

واته: هەر کهسێک خوا وه صف بکات به سیغه تیک، یان به مانایه که لهوانه ی که بو به شه روان به کار دهه پترین، نهوه کافر دهبی، (فَمَنْ أَبْصَرَ هَذَا اعْتَبَرَ) هەر کهسێک نهوه ببینی به چاری دلو عهقل، نهوه په ندو عیبهت و هه ده گری، (وَعَنْ مِثْلِ قَوْلِ الْكُفَّارِ الزَّجْرِ) وه لهوهی که وه کافران قسه بکات ده سه مهیته وه شو قسه یه ناکات، (وَعَلِمَ أَنَّهُ بِصَفَاتِهِ لَيْسَ كَالْبَشَرِ)، ده زانی که خوا به سیغه ته کانی شی وه که نینسانان نیه، دیاره نووسه لیره دا دهیوی شو حه قهقهته رابگهینهی، که قوربان سیغه تی خوی به که لام و تهی خوی به،

فەرەمۇدەي خۇاش سىفەتى خۇايە، نىمە پىشتر گۇمان ئەمۇ ئايەتە كە دەفەرمۇي: ﴿...﴾

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾ الشورى، زانايان زۆر گۇرنگىيان

پىداۋە، چۈنكە بەر بەرچى ھەركام لە: (مُشَبَّه) ەكان و (مُعْطَل) ەكان دەداتەمۇە، (مُشَبَّه) ەكان

كە دەلئىن: خۇا ەك مەخلۇقە كانىيەتى، بۇ ۋىتە دەلئىن: قەسەي خۇا، ەكە قەسەي

ئىنسانە، دىتئى خۇا ەك دىتئى ئىنسانە، يان عىلمى خۇا، ەك عىلمى ئىنسانە ...

ھتە، ئەوانەي كە ھەر شتئىكى خۇا تەشبيھ دەكەن بە ئىنسان، ئەوانە (مُشَبَّه) ەيان پى

دەگۇترى، (مُجَسَّمَة) شىيان پى دەگۇترى، چۈنكە خۇا ەك جەستە (جِسْم)، يان ەك ماددە

سەير دەكەن، (مُعْطَل) ەكانىش سىفەتەكان لە خۇا دادەپەن كە خۇا بۇ خۇي بەكارى

ھىئاۋن، يان پىتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ئەمۇ سىفەتەنەي بۇ خۇا بەكارھىئاۋن كەواتە:

﴿... لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ...﴾ الشورى، بەر بەرچى مۇشەببەھەكان دەداتەمۇە كە

ھىچ شتئىك ەك خۇا نىسە، نەلە زاتىداۋ نەلە سىفەتەيدا، ﴿وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

بەر بەرچى (مُعْطَل) ەكان دەداتەمۇە كە دەيانەمۇي سىفەتەكانى خۇا لە خۇا داپەن بەجىسابى

خۇيان، تاكو خۇا ەك دروستكراۋەكانى نەچى، جا يەكئىك لە سىفەتەكانى خۇا، بىرىتە لە

كەلامى خۇا كە قۇرئانە، كاتى خۇي لە قۇرئاندا مەشت و مەرى زۆر بىرۋە، زانايان بە

شىۋەپەكى سەرەكەي، بۇرۇتە دەۋبەش:

۱) ئەھلى سۈننەت و جەماعت گۇتۇۋىانە: قۇرئان كەلامى خۇايە، قەسەي خۇاش سىفەتى

خۇايە، گۇتىشمان كە سىفەتەكانى خۇا ەك زاتى وانو لە سىفەتەكانى مەخلۇقەكانى

ناچن.

كەواتە: نىمە نازانن كەلامى خۇا چۇنى فەرەمۇە، چۇنىيەتتەكەي نازانن، بەس

ئەۋەندە دەزانن كە سىفەت لىقى زاتە، نىجا ەك چۇن خۇا زاتەكەي بى سەرەتاپە،

سىفەتەكەشى ھەرۋايە، ەك چۇن زاتەكەي ەك ھىچ زاتئىكى دىكە نىسە،

سيفه ته گانيشي وهك سيفه تي هيچ مه مخلوقيك ناچن، نموه راي شهلي سونته و
جهماعهت بوو به تيكر ا.

۴) (موعتمزيله كان) كه قهده ريبه گانيشيان پي ده گوتري، نوان گوتويانه: به لي، قورن
قسهي خوايه، به لام قورن ان و همسوو كتيبه گاني ديگهي خواش، مادام له كات و شوي ني
دياريكراودا كراون، كهواته: خوا پيداي كردون!

بزيه ده لين: قورن ان دروستكراو (مخلوقه)، هه بته هيچ كهس له ودها نكولي ني
كيشو مشو مري له سر نيه كه نو موره كه بهي قورن اني پي نو سراوه ته وده شو
پيتانهي كه قورن انيان لي پي كدي و له مه صاحيفدا نو سراون، هه صويان دروستكراون،
به لام عميشي ماناي قسه كهو خودي فرمايشته كه كه دوايي به شيوهي سه عيرو رسته
راگيه نراوه، ده لين: نموه بي سه رته تايو سيفه تي خوايه، نه گه رنا شو قابه ي كه شو
سيفه ته خوايه خزي تيدا ده نريني و، تيدا ده ره وشيته وه، كه موره كه به كه يه
كاغه زه كه يه، نموه دياره كه دروستكراون.

ننجا بزيه لي ره دا ده لي: (وَإِنَّ الْقُرْآنَ كَلَامُ اللَّهِ، مِنْهُ بَدَأَ بِلَا كَيْفِيَّةٍ قَوْلًا، وَأَنْزَلَهُ عَلَى
رَسُولِهِ وَحْيًا) قورن ان فرموده ي خوايه له وده ده كه وتوه، چونكه موعتمزيله كان
گوتويانه: قورن ان له خراوه نه هاتوه، به لكو خواي كاريه جي دروستي كرده، وهك همسو
نو شتانه ي كه دروستي كردون، هينديكيشيان ده لين: مانا كه ي له خراوه يه، به لام
دارشته كه ي له جبريله ويه (عَلَيْهِ السَّلَام)، هه نديكيش ده لين: دارشته كه ي له
موجه مده وديه! نعويش بهو قسانه ي، به ربه رجي شو قسانه ده داتوه، (وَأَنْزَلَهُ عَلَى رَسُولِهِ
وَحْيًا)، به شيوه ي وه ي نار دويته ي بزي پيغه مبه ر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، پيغه مبه ر (صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بهس راگه ياندي له سر بووه، هيچي له ويه وه نيه.

ننجا كه ده لي: (لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ كَكَلَامِ الْبَرِيَّةِ) دروستكراو نيه وهك قسه ي
دروستكراوه كان، چونكه مه مخلوق بزي خزي دروستكراوه، قسه كه شي دروستكراوه، به لام
خوا خاليقهو قسه كه شي وهك خزيه تي، وهك چون بزي خزي دروستكراو نيه، قسه كه شي
دروستكراو نيه، نه دروستكراوي خزيه تي، نه ي غه يري خزيه تي، ننجا نو سر به لگه يه كي

زور به هیز دهیښته ووهو دهلی: نیمه دهینن ، که خوا په خنډی گرتو و عیبی گرتو له و
 کسه، که دهلی: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ المدثر، قورن قسه به شوره، و
 هره شوی لیکرود که د فرموی: ﴿سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ﴾ المدثر، له سفر شو قسه
 دهیځمه جده ننه ووه که واته: تازه برابره قورن قسه به شوره نیه، به لکو
 فرمایشتی بهرزو به پیژنی خوا به، چونکه خوا، وک چن زانیاری و توانا و بیستو بینینی
 هدیه، قسه شوی هدیه، نه وانه همو سیفتی خوان (سبحانو تعالی) سیفته کانی خواش،
 وک زانده کی وان، دیاره نه وانهش که گوتو ویانه: قورن دروستکراو (مخلوق) ه، هیتدیک
 به لکه دهیښته ووه، به لام زانیاری نه هلی سرنهت و جده ماعت به لکه کانیان زور چاک
 به ریرچ داونه ووه، که من لیردا به پیوستی نازام باسیان بکه م، چونکه نیستا شو
 کیښه سپاس بز خوا له نیر مسولماناندا نیه، همو کس ده زانی قورن سیفتی
 خوا به، نه و شتیک بوو رابورد، به لام چونکه نیمه کتبه که ده خوینن، به پیوستم زانی
 نامازی هر پیبکه م.

The banner is a rectangular graphic with a light beige background and a thin orange border. In the center is a circular portrait of a man wearing a white turban and a light-colored shirt. Above the portrait, there is a line of text in Pashto: "په زور به هیز دهیښته ووهو دهلی: نیمه دهینن ، که خوا په خنډی گرتو و عیبی گرتو له و کسه، که دهلی: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ المدثر، قورن قسه به شوره، و هره شوی لیکرود که د فرموی: ﴿سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ﴾ المدثر، له سفر شو قسه دهیځمه جده ننه ووه که واته: تازه برابره قورن قسه به شوره نیه، به لکو فرمایشتی بهرزو به پیژنی خوا به، چونکه خوا، وک چن زانیاری و توانا و بیستو بینینی هدیه، قسه شوی هدیه، نه وانه همو سیفتی خوان (سبحانو تعالی) سیفته کانی خواش، وک زانده کی وان، دیاره نه وانهش که گوتو ویانه: قورن دروستکراو (مخلوق) ه، هیتدیک به لکه دهیښته ووه، به لام زانیاری نه هلی سرنهت و جده ماعت به لکه کانیان زور چاک به ریرچ داونه ووه، که من لیردا به پیوستی نازام باسیان بکه م، چونکه نیستا شو کیښه سپاس بز خوا له نیر مسولماناندا نیه، همو کس ده زانی قورن سیفتی خوا به، نه و شتیک بوو رابورد، به لام چونکه نیمه کتبه که ده خوینن، به پیوستم زانی نامازی هر پیبکه م." Below the portrait, the website address "www.alibapir.com" is written in red, followed by "پوهنځی د همدې په قېده کې لاس ته راځي" in red. The banner is decorated with social media icons: Facebook (top left and right), YouTube (middle left and right), and WhatsApp, Telegram, and Messenger (bottom right). QR codes are located at the bottom left and bottom right. A blue bar at the top left contains the text "په زور به هیز دهیښته ووهو دهلی: نیمه دهینن ، که خوا په خنډی گرتو و عیبی گرتو له و کسه، که دهلی: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ المدثر، قورن قسه به شوره، و هره شوی لیکرود که د فرموی: ﴿سَأَصْلِيهِ سَقَرٌ﴾ المدثر، له سفر شو قسه دهیځمه جده ننه ووه که واته: تازه برابره قورن قسه به شوره نیه، به لکو فرمایشتی بهرزو به پیژنی خوا به، چونکه خوا، وک چن زانیاری و توانا و بیستو بینینی هدیه، قسه شوی هدیه، نه وانه همو سیفتی خوان (سبحانو تعالی) سیفته کانی خواش، وک زانده کی وان، دیاره نه وانهش که گوتو ویانه: قورن دروستکراو (مخلوق) ه، هیتدیک به لکه دهیښته ووه، به لام زانیاری نه هلی سرنهت و جده ماعت به لکه کانیان زور چاک به ریرچ داونه ووه، که من لیردا به پیوستی نازام باسیان بکه م، چونکه نیستا شو کیښه سپاس بز خوا له نیر مسولماناندا نیه، همو کس ده زانی قورن سیفتی خوا به، نه و شتیک بوو رابورد، به لام چونکه نیمه کتبه که ده خوینن، به پیوستم زانی نامازی هر پیبکه م." and a Facebook icon. A red bar at the top right contains the text "Alibapir.com" and a Facebook icon. A red bar at the bottom left contains the text "www.alibapir.com" and a YouTube icon. A red bar at the bottom right contains the text "Alibapir.com" and a YouTube icon. A blue bar at the bottom left contains the text "Alibapir.com" and a QR code. A blue bar at the bottom right contains the text "پوهنځی د همدې په قېده کې لاس ته راځي" and three QR codes.

The central graphic is a vertical banner with a light beige background. At the top, it contains the text "www.alibapir.com" and "Alibapir" in Persian. Below this is a circular portrait of a woman. To the left and right of the portrait are social media icons for Facebook and YouTube. Below the portrait is the website address "www.alibapir.com" and the Persian text "آلباپیر - بی وینه". At the bottom of the banner are two QR codes, one for the mobile app and one for the website. The banner is set against a background of horizontal stripes in blue and red.

بینرانی خوای بی وینه

له بههشت دا

له لایهن پروادارانوه

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in Persian. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the website "www.alibapir.com" and the Persian text "Alibapir - سبزی - گوشت" are printed. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سبزی - گوشت".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and contact information:

- Top Left (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", Persian text: "Alibapir - سبزی - گوشت".
- Top Right (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", Persian text: "Alibapir - سبزی - گوشت".
- Middle Left (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", Persian text: "Alibapir - سبزی - گوشت".
- Middle Right (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", Persian text: "Alibapir - سبزی - گوشت".

Below the banner are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes, with the text "Alibapir" above them.
- Bottom Right:** Three QR codes, with social media icons for Facebook, YouTube, and Telegram above them.

نه مجاره نووسر دپته سر باسی بابه تیکی دیکه، که بابه تی بینینی خوی بهرزو بی ویتیه له بههشت دا، له لایمن پروادارانموه و جوار خالی بو ترخان کردون، خاله کانی: (۳۵-۳۸)، هرچنده نووسر وه عاده تی خوی، هه ندیک باسو بابه تی دیکه شی له گه ل ناویته کردون، بهتاییهت باسی سیقه ته کانی خوی بی هاوتا، باسی مسولمانه تی و نیمانی راست و ساغو، خو پاراستن له کهوتنه ژیر کاریگری بیژکه داهینراوه کان.

(۳۵) (وَالرُّؤْيَةُ حَقٌّ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ، بِغَيْرِ إِحَاطَةٍ وَلَا كَيْفِيَّةٍ، كَمَا نَطَقَ بِهِ كِتَابُ رَبِّنَا ﴿۲۲﴾ وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاصِرَةٌ ﴿۲۳﴾ الْقِيَامَةِ، وَتَفْسِيرُهُ عَلَى مَا أَرَادَهُ اللَّهُ تَعَالَى وَعَلِمَهُ، وَكُلُّ مَا جَاءَ فِي ذَلِكَ مِنَ الْحَدِيثِ الصَّحِيحِ عَنِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَهُوَ كَمَا قَالَ، وَمَعْنَاهُ عَلَى مَا أَرَادَ، لَا نَدْخُلُ فِي ذَلِكَ مُتَسَاوِلِينَ بَأْرَائِنَا، وَلَا مُتَوَهِّمِينَ بِأَهْوَانِنَا، فَإِنَّهُ مَا سَلِمَ فِي دِينِهِ إِلَّا مَنْ سَلِمَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَلِرَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَرَدَّ عِلْمَ مَا اشْتَبَهَ عَلَيْهِ إِلَى عَالِمِهِ):

لیره دا نووسر دپته سر باسیکی دیکه که مهسه لهی دپترانی خوی به بههشتدا له لایمن پروادارانموه، ده تی: دیتن (واته: دپترانی خوا) هه قهو راسته بو نوانمی که خاوهی بههشت (بههشتیه کان خوی خویان ده بینن) به لام (بغیرِ إِحَاطَةٍ وَلَا كَيْفِيَّةٍ)، به بی نوهی که بهو دیتنه بتوانن دوره خوا بدن، وه به بی نوهی که چو نییه تیبه که ی له لای نیمه معلوم بی، بزاین چونه؟ (کَمَا نَطَقَ بِهِ كِتَابُ رَبِّنَا)، وه کتیبی پهروه ردگارمان باسی کرده، بزچی نووسر ده تی: خوا ده بیشری له بههشتی و بههشتیه کان ده بینن؟ چونکه

کتیپی خوا لمو باره وه ده فمرموی: ﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاضِرَةٌ ﴿٢٤﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٥﴾﴾ القيامة،
 چند روویتک له رۆژی قیامهتدا گهشاوهن، ﴿نَاضِرَةٌ﴾، یانی: گهشاوهن پڕ شرعلهن،
 نورانیهن، ﴿إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ﴾، تهماشای پهروهردگاری خۆیان دهکهن، چند روویتک له رۆژی
 قیامهتی گهشو جوانن، تهماشای پهروهردگاری خۆیان دهکهن، (وَتَفْسِيرُهُ عَلَيَّ مَا أَرَادَهُ اللَّهُ
 تَعَالَىٰ وَعَلَيْهِ)، تهفسیره لیکدانمدهی نمو نایهتمش (که بهواداران خوی خۆیان دهبیننو به
 هوی نمو دیتنموه روویان گهشو جوان دهبی) نمو شتویه که خوا خزی ویستویهتی و نمو
 شتویه که به خوی دهیزانی، یانی: نئمه به وردیی نازانین خوا چون دهبینری؟ بهلام مادام
 خوی پهروهردگار ده فمرموی: دهبینری، دهبینری و نمو، (وَكُلُّ مَا جَاءَ فِي ذَلِكَ مِنْ
 الْحَدِيثِ الصَّحِيحِ عَنِ الرَّسُولِ فَهُوَ كَمَا قَالَ)، همر شتیتک لمو باره وه که هاتوه له
 فمرمودهی صحیحی پیغمبهر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نمو نمو شتویه که پیغمبهری
 خوا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فمرمویهتی، (وَمَعْنَاهُ عَلَيَّ مَا أَرَادَ)، ماناو واتای نمو
 فمرمودانهش نمو شتویه که پیغمبهر ویستویهتی (لَا تَدْخُلُ فِي ذَلِكَ مَتَأْوَلِينَ بِأَرَانِنَا)،
 نئمه ناچینه نئو نمو بایتموه، بیین نایهتکان، یان فمرمودهکان تهئویل بکمین، بیین
 ماناکانیان بگۆرپین، به راو بۆچوونی خۆمان، (وَلَا مَتَّوْهَمِينَ بِأَهْوَانِنَا)، همرهها به خهیاو
 تاره زووی خۆمان مانایان بۆ ناتاشین، بۆچی؟ دهئی: چونکه له دینو مسولمانهتی خۆیدا
 (فَأِنَّهُ مَا سَلِمَ فِي دِينِهِ إِلَّا مَنْ سَلَّمَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَكَلَّسُولُهُ؟) پارێژراو سهلامهت نابیی، له
 ههلهو لادان، مهگهر نمو کهسهی خۆی تهسلیمی خواو پیغمبهری خوا دهکات، همرچی
 نمو فمرمویانه دهئی: (سَمْعًا وَطَاعَةً)، بهسر دئو چاو وهریدهگرم، بی نمو نمو ناخر
 چون وا دهبی و چون وانابی و بۆچی؟ ، چونکه دواي نمو تو زانیت خویهک هدیو، نمو
 خویه پیغمبهری نارده (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ئیدی همرچی نمو پیغمبهره لهسر
 زمانی نمو خویه فمرموی، با عهقلی تو ش له ههموو شتیکی حالی نهیی، تازه دهبی تو
 تهسلیم بی، چونکه تو پینشی رینگات له خۆت گرتوه، تو دهئی: خوا له من زاناره،
 دهئی: من دروستکراوی خوا، همرچی خوا بیفمرموی، دیاره راسته، با تو ش تیی نهگهی،

ئنجنا نه گهر هه شتیک خوا بیغه رموی، ئیمهش تینی بگهین، مانا وایه ده بی هیندهی خوا عیلمان هه بی، به لام نه خیر، ئیمه مهخلوو قینکین شهوش که خوا ناردوو یه تی، بایی نه ونده که ژبانی ئیمه پیوستی پینه تی، تینی ده گهین، به لام تنیا که سیک به تهوایی وه که پیوست له کهلامی خوا تیده گات (جل جلاله) که هیندهی خوا زانیاری هه بی، چونکه خوا (سبحانه و تعالی) ده فرموی: ﴿أَنْزَلَهُ الَّذِي يَعْلَمُ الْغَيْبَ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾

... ﴿الفرقان، واته: بلی: که سیک قورنانی ناردوو که نهینی ناسمانه کانو زوی ده زانی، بویه تز وه ختیک له هه موو قورنات تیده گهی که نهینی هه موو ناسمانه کانو زوی بزانی، شهوش زانیاری خوی ده وی! پاشان ده لی: (وَرَدُّ عَلَّمَ مَا اشْتَبَهَ عَلَيْهِ إِلَى عَالِمِهِ)، واته: شهوشانهی که تییان ناگات و لینی تیکملا ده بن، زانیاریه کهی ده گه پشتهوه بو زانی خوی که خوی پاشان پیغه مبهری خوی (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ).

ئنجنا فرمودهش ده بارهی شهوه که خوا (سبحانه و تعالی) له به شهشتا ده بیشری، ئیمانداران ده بیین، زۆن، بو وینه: ﴿عَنْ جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ كُنَّا جُلُوسًا لَيْلَةً مَعَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَتَنَظَّرَ إِلَى الْقَمَرِ لَيْلَةً أَرْبَعَ عَشْرَةَ، فَقَالَ إِنَّكُمْ سَتَرُونَ رَبِّكُمْ كَمَا تَرَوْنَ هَذَا لَا تَضَامُونَ فِي رُؤْيَيْهِ﴾ [حدیث صحیح.^(۱)

واته: جهیری کوری عه بدوللا (خوا لینی پازی بی) ده لی: ئیمه له خزمهت پیغه مبهری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دانیشتهوین ته ماشای مانگی کرد، له شهوی چوارده دابوو، فرموی: ئیوه پهروه ردگاری خوتان ده بیین، وه که چون شه (مانگ) ده بیین، قهله بالغیی ناکم له دیتنه کهیدا.

یانی: پیوست بهوه ناگات که کهله که بکم، یان به مانای شهوه دی: توشی زیان و زهره نابن له دیتنیدا، یان هه ورو ته سیک نایه به بهرچاو له دیتنی خوی پهروه ردگارا، هه لیه ته فرموده دی دیکهش هه، به لام ئیمه هه به کورتیی شه فرموده یسه مان نهقل کرد.

(۱) رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۵۵۴)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْم: (۲۱۱).

تنجا نایا نعاونی که ده لَین: خوا له قیامتِ نایتری، کی و کین؟

(۱) موخته زیله (قدمه ریبه).

(۲) شیعه.

(۳) جهمیبه.

(۴) خوارایج.

نعوانه هموریان ده لَین: خوا له بههشت نایتری، تنجا نایا به لنگه یان چیه
 لسه نوه؟ ده لَین: کاتیک موسا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) داوا له خوی پروهردگار
 ده کات که خوی پیشاندا، خوا ده فرموی: ﴿... قَالَ لَنْ تَرِنِي ...﴾ (الأعراف، نهی
 موسا من نایینی، ده لَین: (لَنْ)، نامرزی (نفسی) یهو بۆ (تأیید) و (تأکید) ه، یانی:
 به تهنکید بۆ همیشه من نایینی، نمر نایته که له سووردهتی (الأعراف) دایهو
 خوی بهرزو بلند ده فرموی: ﴿وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي
 أَنْظُرْ إِلَيْكَ ...﴾ (۱۲۴) واته: کاتی موسا هات بۆ میقات (بۆ شو شرتین و
 کاتهی که نتمه بزمان دیاری کردبو) تسمی له گهل پروهردگاری کرد، فرموی:
 ﴿... رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ ...﴾ (الأعراف، واته: پروهردگارم خۆتم پیشان بده،
 بتبینم ﴿... قَالَ لَنْ تَرِنِي ...﴾ (۱۲۴) (الأعراف، خواش (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) فرموی:
 نایینی، نوه ده کهنه به لنگه!

□

□

نه‌ه‌ی سه‌وننه‌ت و جه‌ماعه‌ت به‌ر به‌رچه

قسه‌ی نکو و لیکه‌مران له‌ دیتنه‌ی خوا ده‌دنه‌وه:

- (۱) - همر به‌و نایه‌ته به‌ر به‌رچه‌یان ده‌دنه‌وه‌و ده‌لین: جارئ مادام گونجاوه موسا قسه له‌گه‌ل خوادا بکات، ده‌شگونجی که‌ خوای به‌رزو معزن بیبیری.
- (۲) - ده‌لین: مادام موسا داوا له‌ خوای به‌روه‌ردگار ده‌کات که‌ خۆی پیتشان بدات، بی‌گومان پیتعه‌مبه‌ریکی پایه‌ به‌رزی وه‌ک موسا که‌ له‌ (أولوا العزم)، ده‌زانی چ شتیک بۆ خوا دروست (جانزه‌و)، چ شتیک بۆ خوای به‌رز موسته‌حیله، تنجا نه‌گه‌ر دروست نه‌با خوا بیبیری، نه‌یده‌گوت: خویه! خۆتم پیتشان بده.
- (۳) - ده‌لین: تنجا موسا که‌ ده‌فهرموئ: ﴿رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ﴾، خوای به‌روه‌ردگار چس وه‌لام ده‌دانه‌وه؟ خوا نافهرموئ: نایبیریتم، به‌لکو ده‌فهرموئ: ﴿لَنْ تَرِنِّي﴾ نامیبینی، نه‌گه‌ر که‌ستیک بلئ: ئه‌ری ئه‌و خوارده‌نه‌ تۆزینکی سه‌خۆم؟ دوو وه‌لام هه‌ن:
- أ- بلئی: ئه‌و خوارده‌نه‌ ناخوئ، یانی: نه‌ به‌تۆو نه‌ به‌ هیچ که‌سی دیکه‌ ناخوئ و قایلی خوارده‌نه‌.
- ب- به‌لام، نه‌گه‌ر بلئی: تۆ ناخۆی، یانی: تۆ ناخۆی، یان نیستا ناتده‌می، نه‌گه‌رنا، مه‌رج نیه‌ دواپی نه‌خۆی، یان تۆ ناخۆی و به‌شت پتوه‌ نیه‌، شه‌رت نیه‌ خه‌لکی دیکه‌ نه‌خۆا، خوای به‌روه‌ردگار ده‌فهرموئ: ﴿لَنْ تَرِنِّي﴾، واته‌: تۆ نامیبینی، یانی نیستا له‌ دنیا‌دا ناتوانی به‌میبینی، به‌لام (تایید)ه‌که‌، که‌ ده‌فهرموئ: (لَنْ)، ئه‌وه‌ بۆ دنیا‌یه‌، نه‌ک بۆ قیامه‌ت، چونکه‌ ئه‌و یاسار ده‌ستورانه‌ خوای

پهوه ردگار مه بهستی پټيان دنيايه، له قيامه تيشدا كومه نيك ده ستورو ياساي
ديكه دپسه گزړې.

(٤) - بهلگيه كي ديكه، نهويه كه خواي پهوه ردگار ده فهرموي: ﴿... وَلٰكِنْ اَنْظُرْ اِلٰى

الْجَبَلِ فَاِنْ اَسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرٰنِي... ﴿١٣٧﴾ ﴿الاعراف، واته: (په مروسا

ده فهرموي): ته ماشاي نمر كيڼه بکه، ننجا نه گمر له شويڼي خڅي راوه ستا، نهوه
ده تواني بمبيڼي، زانايان ده لټين: مادام خواي زانا ديتراڼي خڅي به ستوتوه به شتيكي
گونجاوه، شاخ له شويڼي خڅي بوه ستې، شتيكي گونجاو (ممكې) ه كه واته: ديتراڼي
خواش گونجاوه.

(٥) - ده لټين: خواي پهوه ردگار ده فهرموي: ﴿... فَلَمَّا جَعَلْنَا رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ

دَكًا... ﴿١٣٧﴾ ﴿الاعراف، واته: كاتيک خوا خڅي بڅ شاخه كه ده رخت ، شاخه كه

پارچه پارچه بوو، ده لټين: مادام گونجا خواي بي وټسه خڅي ده رجات بڅ نهوه
شاخه، شاختيكي بي گيانو بي نهاده، ده شگونجې خڅي بڅ بهنده كاني خڅي
ده رجات، بڅ پروادراڼي خڅو شويستي خڅي.

بهلگيه كي ديكه له سهر نه ديتراڼي خواو بهر په رچدانه وهې:

بهلگيه كي ديكه، كه خواريج و موعتزيله و شيعه ده پيښنه وه، له سهر نهوه كه خوا

نايڼري، نمر نايه ته يه كه له سوږه تي (الانعام) دا خواي بي هاوتا ده فهرموي: ﴿لَا

تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْاَبْصَارَ... ﴿١٣٧﴾ ﴿الاعراف، واته: چاوه كان خوا نايڼن، خوا

چاوه كان ده بيڼي!

به لّام نههلی سوننهت، وه لّام دهده نهوه و ده لّین:

یهک/ نهوه بۆ دنیا به، واته: له دنیا دا چاره کان خوا نایینن، دنیا ده ستوروو قانونی تاییهت به خۆی ههن، دنیا شوینی تاکی کردنه وه به، خوا نینسانی و نه خو لقا ندوه که بتوانی بیینی بۆ نهوهی که تاکی بکرتتهوه، نه گهر نینسان خوی بینیبایه، تاکی نهده کرایه وه، به لّام له بههشتی که قزناغی تاکی کردنه وه به سهر چروه و گموره ترین له زهه تیش دیشی خوی بهرزه، خوا به شیوه یهک نینسان ده خو لقا ئینی که بتوانی بیینی.

دوو/ ده لّین: خوی په نهانزان نهی فهرموه: (لا قَرَأَ الْأَبْصَارَ)، به لکر ده فهرموه: ﴿لَا

تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ...﴾ (الأنعام، تنجا (إدراك و إِبصار) له عه ره بیدا جیان،

دیت (إبصار) نهوه به که تو شتیک بیینی، به لّام نیدراک نهوه به که به تهواوی دهوی شتیک بهی، نینهش گوتمان که هیچ که سیک که خواش ده بیینی، ناتوانی وهک پیوست بیینی، دهوهی بدات، (أدرکه) یانی: به شیوه یهک دیتی که هیچ په نهانی و نه دیوی تیدا نه مایی، که سیش بهو شیوه به خوا نایینی. که واته: خوا (سُبْحَانَ وَتَعَالَى) دیتنیکی نیحاطعی نهی کرده، نهک دیتنیکی ناسایی، تنجا مادام نهو فهرمووه صه حیحانهی پیغه صبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ههن، هیچ کهس بۆی نه لهو باره وه مشتومر بکات.

شایانی باسیشه نینه و ئی رای ههردوو کتیبی: (نیمان و عه قیدهی نیسلامی...)
بهرگی (5) و (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) بهرگی (5)، بهرگی پینجه می:
(تفسیری قورنانی بهرزه به پیر) بش که سوهرتی (الأنعام) ی گرتوته خۆی، له کاتی تهفسیر کردنی نایهتی: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ

﴾ (الأنعام، تنجا) باسیکی وردمان لهو باره وه کرده وه، بهر بهرچی قسهو به لگه کانی نکولیبیکه رانی

بیینی خوی بهرزه بی هارتامان داوه تهوه، و ئی رای نهوهش باسی بیینی خوا عزوجل

به‌چاوی سر له دنیا دا، له‌لایمن پیغمبهری خاتمه‌وه له شوی میعراج داو، بینرانی خوا له‌خمون داو... هتدمان کرده.

تنجا هر به‌بۆزنی باسکردنی دیتانی خوی به‌رزو معزومه له به‌هشتدا، نووسر جه‌خت له‌سر نه‌وه ده‌کاتمه که پیوسته مرۆشی مسولمان له‌سر بناغهی گهردنکه‌چی بۆ خواو، خۆسپاردنی به وه‌حی و شه‌ریعه‌توه، له هه‌له پارێزراو (مَعصوم) ده‌کی متمانه‌و باوه‌ری ته‌واوی به خواو پیغمبهره‌کی و فەرماشته‌کانیان هه‌بی‌و، لییان دنیاو پیتیان پشت نه‌ستوو‌ری، به‌هر پشوه بایه‌کی شو به‌هر گرماتیك نه‌له‌قی و نه‌له‌رزی!

(۳۶) وَلَا تَبْتَ قَدَمَ الْإِسْلَامِ إِلَّا عَلَى ظَهْرِ التَّسْلِيمِ
وَالْإِسْتِسْلَامِ، فَمَنْ رَامَ عِلْمَ مَا حُظِرَ عَنْهُ عِلْمُهُ، وَلَمْ
يَقْنَعْ بِالتَّسْلِيمِ فَهَمُهُ، حَجَبَهُ مَرَامُهُ عَنِ خَالِصِ التَّوْحِيدِ،
وَصَافِي الْمَعْرِفَةِ، وَصَحِيحِ الْإِيمَانِ، فَيَتَذَبُّ بَيْنَ الْكُفْرِ
وَالْإِيمَانِ، وَالتَّصْدِيقِ وَالتَّكْذِيبِ، وَالْإِقْرَارِ وَالْإِنْكَارِ،
مُوسَّسًا تَائِهًا، زَائِعًا شَاكًّا، لَا مُؤْمِنًا مُصَدِّقًا، وَلَا جَاحِدًا
مُكَذِّبًا:

به‌ له‌وهی به‌چینه سر شیکردنه‌وهی چه‌مک و اتای یه‌کی قسه‌کانی، مه‌به‌ستی گشتیی و سه‌ره‌کیی قسه‌کانی ده‌خینه روو:

ده‌تی: نینسان نه‌گهر بی‌هوی به‌چاکیی نیسلام وه‌ریگری و به شویتکه‌وتهی نیسلام له قه‌لم بدری، ده‌بی بۆ خوا گهردنکه‌چ و ملکه‌چ بی‌و بایه‌ند بی‌ به هه‌رشیتکه‌وه که له‌لایمن خواو پیغمبهره‌وه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هاتوه، تنجا نه‌وهی که له‌لایمن خواو پیغمبهره‌وه دی (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به‌یه‌قین بۆی ده‌رکوی، که ته‌وان ناردوو یانه تینی ده‌گا، یان تینی ناگا، له هه‌مووی حالی ده‌بی، یان نا، له‌به‌رچاوی رۆشن ده‌بیته‌وه، یان نا؟ گرنگ نه‌وهی به‌ مادام ده‌زانئ که نه‌وه خوا فەرموویته‌ی، ده‌بی بلئ: (سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا) که

زانیت نهوه له پیغه مبهروه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هاتوه، ده بی بلیتی: بهسر سهرو بهسر چاوم، مادام پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموویه تی، بلیتی: من به بهلگه بزم ده رکوتوه، که پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وهك خوا (سَخَانَةٌ وَتَعَالَى) ده فرمووی: ﴿وَمَا يَنْطَلِقُ عَنِ الْهَوَىٰ﴾ النجم، واته: له ناره زووی خۆیهوه قسه ناکات، با منیش

وهك پیوست له قسه که ی حالی نهیم، با نهی تی قسه کانی هموو نهزام، با حکمهت و دیوه پنهانه کانی هموو نهزام، مادام پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموویه تی، نهوه من بهراستی دهزام، نینسان بهی نهوه، به مسولمان و پروادار له قهلم نادری، هر که سیک بلیتی: من پروا به قسه ی خوا ناهیتیم، پروا به فرمووده ی پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناهیتیم، هتا تعواو لیتی حالی نهیم له هموو کوزو که له بهری نهگم، له هموو نهی تییه کانی حالی نهیم!، مانای وایه نهو نینسانه عقلی خۆی کرده به خوی خۆی و هر شتیک عقلی پی پی رازی نهی و عقلی تی تی نهگات، نیمانی پی ناهیتیی، بهلام نهخیر، جیاوازی نیتوان مسولمان و کافر هر نهویه، مسولمان ده لیتی: من دوی نهوه ی که زانیم خواجه که هیهو پهروه ردگار یک هیه، زانیم که خوا، پیغه مبهری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناروده، نهوه هرچی لهو خواو پیغه مبهروه به من گیشتی، تی تی بهگم و تی تی نهگم، حکمهت و نهی تییه کانی بزاتم و نهزام، بۆی ملکچم، چونکه من له ولاده ریم له خۆم گرتوه که بهر هه لستیم، چونکه گوتوومه: خواجه! تۆ پهروه ردگار و خاوه نی منی، نجا مادام خوا پهروه ردگارو به دیهینتری تۆ بی، بینگومان له تۆ زانارو به توانارو له تۆ هموو شتیک تره، بهلکو تۆ له بهران بهر خوادا، هر هیچ نی، پیغه مبهریش مادام پیغه مبهری خوابی (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، دیاره له هموو مهسه له یه کدا لهوسه ری دیتوه.

کهواته: مهرجی خوا پهستی نهویه که مادام خوا پهراستی تۆ یه پهروه ردگاری تۆ یه، ده بی نهوهنده نهوه بو ریزهت له بهران بهریدا هیه، که با شتیک تعواو لیتی حالی نهی و سهری لیده نه که ی، بهلام مادام خوا فرموویه تی، تازه تعواو، هتا نینسان جیا له مهسه له ی دین، له مهسه له ی دنیا به تییدا، بۆ وینه: خه لکیک له دینه کدا ریش سپیه کیان

همه، سهړوك عهشوره تېكيان همه، پتيان دهلي: خوتان پيچنموه دهچينه فلان شوتن، بوجي؟ دهلي: خوتان پيچنموه تهواو، بهردهوام سسیردهکي نهوانه شوتنکهوته (اتباع)ن، گوماني چاک (حسن الظن) و متمانهيان همه به پهپهروبي لیکراو (متبوع)هکهي خویان، دياره جاري واش همه به ههلهياندا دهبات، بهلام نيتمه دلتيان که خواي نيتمه بهبهزهبي ترين کهسي نيتمه، پتغه مبهري نيتمه (عَلَى اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دلسوژترين کهسو راسترين کهسه لهگهل نيتمه دا . کهواته: دهبي تهسليميان بينو هرچي نهوان فرمويانه، دهبي تهسليميان بين، دهبي دلتياش بين لوهي که هرچي نهوانه دهپه فرمويان، راستو تيرو تهواوه، پرپشه له حکمهتو شتي بهجي که سوودو قازانجي دنياو قيامتي تيديه، نهگه لهلای نيتمهش ديارو زانراو نهبي^(۱).

تيستاش با دهست بکمين به شيکردنوهي قسه کاني (الطحاوي):

دهلي: (فَمَنْ رَامَ)، ياني: (فَمَنْ قَصِدَ) هر که سينک بيهوي به دواوا بگهري، به دواي چيدا؟ (عَلِمَ مَا حَظَرَ عَنْهُ عِلْمُهُ) به دواي زانباري و شاره زايي دهرياره ي نهو شته دا بگهري که زانباري وي لي قدهغه کراوه، وهک نهوي بيهوي بزاني خوا چون دهپنري؟ خوا چون شتي خولغاندوه؟ خوا چون نينسان زيندو دهکاتوه؟ يان پتغه مبهري (عَلَى اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) چون له شوي ميعراج دا بهرز بووهوه به تاسمانه کاندا؟ هر که سينک بيهوي نهو شتانه بزاني که شاره زايي و زانست دهرياره ي نهو شتانه ي لي منع کراوه، له بهرچي؟ چونکه پتويستي پتي نيه، نيتمه له دنياوا بو جيتنشينايه تيکردني خواو، جيبه جي کردني فرمانه کاني خواو تاقيکردنوه خولغانوين.

(۱) دياره هلوژسته کهي (ابراهيم) عليه السلام: ﴿وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّ أَرِنِي كَيْفَ تُنْزِلُ الْمَوْتِ قَالَ أُولَئِكَ ثُمِينٌ قَالَ بَلَىٰ وَذَكَرَ لِيَطْمَئِنَّ قَلْبِي قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ الطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ أَجْمَلْ عَلَن كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ادْعُهُنَّ يَأْتِيَنَّكَ سَرِيًّا وَاعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿۵۱﴾ البقرة، گهوره ترين په ندي تيديه که هتا

دهترانين ديهي هوولبددين له نهپتيه کاني شريعت تيگمين. کهواته: نابي وا لهو قسانه مان بقامريتهوه که مبهست له تسليم بوونان بو فرماني خواو پتغه مبهرو شريعه ته کهيان، نهويه که بو له حکمهت و نهپتيه کاني شريعت و نامانجه کاني نه که پتهوه

کهواته: په کمان له سره نوره نه کموتره هموو شتیک بزانه، نهینیه کانی هموو شتیک بزانه، پیوستیمان پی پی نه. بۆ وینه: دهراره ی روح، خوی پهروردگار دهرموی: ﴿وَسْئَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (الإسراء، واته: پرسارت لیده کهن دهراره ی روح، بلی: روح شتیکه

پهروندی به کاری پهرووردگار موه همیه، نه ندازه یه کی کم نه بی، زانیاریستان پی نه دراوه، (په نه ندازه کمهش ماهیهت و حقیقهتی رووحی پی دهرک ناگهن)، به لام نایا نیشان په کی له سره نوره کموتره، بزانی روح چیه، نهوچار خوا په رستی، نهوچار دیشی خوا به ریوه به ری؟ نه خیر، په کی له سره نه کموتوه، بۆیه خوا فیتری نه کردوین، نه گهر نینسان هموو شتیک زانیبا، هموو شتیک بۆ معلوم بووبا له دنیا دا، نهو کاته پیگومان تاقیکردنوه کدی نه نجامینکی مسؤگه ری ده بوو، نینسان خوی بینیباو نهینیه کانشی- بۆ وینه: نهینی قهز او قهده ری- زانیبایه، نهو کاته گهر دنگه چیی نینسان بۆ فرمانه کانی خواو پیغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نازایه تی نه ده بوو.

علهی کوپی نه بو تالیب (خوا لیتی پازی بی) ده لئ: ﴿لَوْ كَانُ الَّذِينَ يَدْعُونَكَ نَارًا أَشْفَىٰ عَلَىٰ الْخَلْقِ أَوْ لِي بِالنَّاسِ نَصْرًا لَآتَيْنَهُم مِّن لَّدُنِّي فَهُمْ جُزْءٌ مِّنَ الْمُتَدَاعِيْنَ﴾ (سجده، ۱۶۲)، وَصَحَّحَهُ الْأَلْبَانِي. واته: نه گهر دین به پ او بهو بۆچوون (ی نینسان بویه)، هرچی نینسان بۆ خوی تیینه گمیشتابیه به دوی نه کموتبایه، نهو خوف (که چرمینکه له پی ده کری) ژیره کدی له پیشتتر بوو بۆ مسح کردن له پشته کدی (که فهرزیشه پشته کدی مسح بکری)، نه گهر به عقل برایه، ده بوو ژیره وهی مسح بکری، چونکه نینسان له سره ژیره کدی ده پوا.

کهواته: مه رج نه نینسان حکمت و نهینی هموو شتیک شریعت بزانی، نجا دوی بکوتت، نه گهر وایی له به ندایه تی ده چیتته ده ری، بۆیه ده لئ: ﴿فَمَنْ رَأَىٰ عِلْمًا مَّا حُظِرَ عَنْهُ فَلْيُكْرِهْهُ حَتَّىٰ يَأْتِيَ بِبَيِّنَاتٍ مِّنْ رَبِّهِ فَاعْلَمْ﴾ (نور، ۱۷)، (وَلَمْ يَفْتَحْ بِاللَّسْلِیْمِ فَهَمُّهُ)، عهقل و تیگه یشتنی وی، قهناعه تی نه کرد به وی که تسلیم بی به فرمانی خواو، گومانی چاک بی به فرمانی

خړاو، متمانې به خړاو پيغه مېرى خړای بى، بلى: شوان شتيكى خړاپيان به من نه فرمووه، نه گهر به ونه قناعه تى نه کرد، چى لى دى؟!، (حَبَبُهُ مَرَامُهُ) شو به دوا دادا گهران و شو ويستنه شو، ده گيږ پيغوه و بى به شى ده کاو مه خړومى ده کات، له چى؟ (عَنْ خَالِصِ التَّوْحِيدِ) له يه کتاپ پرستى بى خلته، (وَصَافِي المَعْرِفَةِ) له خړاناسى صاف و بى خړوش (وَصَحِيحِ الإِيمَانِ) له نيمانى راست و دروست و تير و توارو، تنجا نايا له نه نجامى نه وده دا چى لى دى که سينک بيموى له هم موو شتيك تبيگات و هم موو نه پيښه کاني دين بزاني، نه و جار خوا پيرستى؟! (فَيَتَذَلُّبُ) ده که موته لره لره، (بَيْنَ الكُفْرِ وَالْإِيمَانِ) له نيوان کوفرو نيماندا (وَالْتَصْدِيقِ وَالتَّكْذِيبِ) له نيوان به راست زانين و به درو زانيندا (وَالْإِقْرَارِ وَالْإِنْكَارِ)، له نيوان دان پياده نيتان و نه سلماندندا، تنجا نايا له نه نجامدا چى لى دى؟ (مُؤَسَّسًا تَانَهَا) ده پيښه نينساننكى خړوخړتهدارى سرگهردان، (مُؤَسَّسًا) نينساننکه که خړوخړتو خيالات و دالغى به سر دلدا دى (تَانَهَا) يانى سرگهردان (زَانِيًا شَاكًا) لادراو گوماندار، (لَا مُؤْمِنًا مُصَدِّقًا) نه ده پيښه پرواداريك که خړاو پيغه مېرى خوا به راست بزاني، (وَلَا جَانِدًا مُكَلِّبًا) نه ده پيښه نه سلمي نيتكى خړاو پيغه مېر به درو زانينش، واته: نه کافرى مو تله ق ده بى، نه مسولمانى به هق ده بى.

به حقيقت نهوه مه سله يه کى زور گرنه که نينسانى پروادار، نينسانى مسولمان جياوازي له گم غميرى مسولمان دا نهويه که مسولمان گوماني چا کى به ران به به خړاوى خړى هيه، مسولمان متمانې به قسمى خړاو پيغه مېران هيه، دنيا به له وهى که خړاو پيغه مېرى خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هيج شتيك به و نالين، مه گهر خړو خړوشى و قازانجى دنيا و قياصه تى تيدا بى، خړاو پيغه مېرى خوا، هيج شتيك له قده غه ناکمن، مه گهر زهر و زيانى دنيا و قياصه تى تيدا بى.

که واته: هر شتيكى له خړاو پيغه مېره وه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) پيښه شت، ده لى له سر سر و له سر چاو، بړ وينه: خړاى زانا و شاره زان گۆشتى به رازى قده غه کرده، ده فرموى: مه بخړو توارو، خړين حرامه، مرداره وه بوو حرامه، قلان شته حرامه، چيکه ته کهى چيپه؟ نه پيښه کهى چيپه؟ تو په کت له سر نهوه نه که و توه، مادام خړا

فهرموی، تازه تهاو، خوا که خاوهنی تزو خاوهنی نهو شته شه که له تزوی قهدهغه کرده، نهو ده فهرموی: مه یخو، نه مه وه که نهوهی که فهرزه، وه که به ندایه تیمان بو خوا بیکهین، نه گهرنا خوا هر شتیکی حه پرام کرده، زیان به خسه و پیسه، وه که ده فهرموی: ﴿...﴾

وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَمُحْرَمٌ عَلَيْهُمُ الْخَبِيثَاتُ... ﴿۱۶۶﴾ الاعراف، واتسه:

شته پاکه کانیان بو حلال ده کات و پیسه کانیان لی قهدهغه ده کات، به لام گرمان، نه گهر خوا نیمه تا قی بکاتهوه، بهوهی شتیکی باشیسمان لی قهدهغه بکات، هر ده بی به قسهی بکهین، چونکه دروستکهر و خاوهنی نیمه، نه گهرنا، خوا هیچ شتیکی له نیمه قهدهغه نه کرده، مه گهر زه رهرو زیان و خرابی تیذا بی، به لام نهوه مه رجی سادهی نیماندراییه که نینسان کوتی: من شیمان به خوا همیه، دیاره دلنیاپه که خوا لهو زانارهو میهره بانارهو کار به جیوهو شتی نابجی ناکات، هر وه ها پیغه مبه ریش (صلى الله عليه وسلم) مادام پیغه مبه ری خوا بی، نهویش به هه مان شتیه، بویه نینسان ده بی گهر دنکه چ و ملکه چ بی بو هر فهرمانتیکی خوا و پیغه مبه ر، با به تهاو ویش نهیسی و حیکه تی هه مرو شته کانیان نه زانی.

دیاره نهوهش هه مروی له سر (دیتی خوا) هه لدهستی، دیتی خوا بی وینه با نیمهش نه زانی چونه، چونی به تبه کهی چونه؟ به لام مادام خوا ﴿...﴾ ده فهرموی: پرواداران له به ههشت خوای خزیاان ده بینو و تهاشای خوا ده کهن، به رووی گه شهوه، تازه تهاو. ننجا هر سه بارهت به دیتی خوا بهرز، پیوسته نهوهش بلین: نیمه له دنیا دا خوا ده ناسین و زانستییمان به بوونی همیه، به لام نایا عیلمان به حقیقهت و ماهیه تی خرا همیه، وه که پیوست ؟ نه خیر، وه که پیوست خوا نانسین، ننجا وه که چون خوا ده ناسین و زانیارییمان ده براهی همیه، به لام وه که پیوست حقیقهتی خوامان بو که شف نه بووه، له قیامهتیش خوا ده بینین، به لام دیتنیک نا، که دهوری خوا بدات، دیتنیک نا، که حقیقهتی خوامان هه مرو بو که شف بیت، به لکو هه رکه سه به نه ندازهی نهوهی که له دنیا دا خوا ناسیوه، له قیامهتیش هر نه وندهی ده بینین، له دنیا چهندهت خوا ناسیوی و چهنده

زانياريت هېڅ ډېره باره يې پروڼې خواو ناوو سيفته کاني؛ له قيامه تيش هينده ي ډهييني،
له قهدهر نيماني خوت له بهمشتي خوا ډهييني، جا کمم يې کمم، و زوريش
بي زود.

تنجا نووسر هر له سر بابتي ديتني خوا بېرډه وام ډهيو، بهو بونه يه شموه ډهچيته
سر باسي همدنک له سيفته کاني خوا (غز وجل).

(۳۷) وَلَا يَصْحُ الْإِيمَانُ بِالرُّؤْيَةِ لِأَهْلِ دَارِ السَّلَامِ لِمَنْ اعْتَبَرَهَا
مِنْهُمْ بَوَهُمْ، أَوْ تَأَوَّلَهَا بِفَهْمٍ، إِذْ كَانَ تَأْوِيلُ الرُّؤْيَةِ وَتَأْوِيلُ
كُلِّ مَعْنَى يُضَافُ إِلَى الرُّبُوبِيَّةِ، تَرُكُ التَّأْوِيلِ وَكُلُومِ التَّسْلِيمِ،
وَعَلَيْهِ دِينُ الْمُسْلِمِينَ، وَمَنْ لَمْ يَتَوَقَّ الثَّقِيَّ وَالثَّشْبِيَّةَ، زَلَّ
وَلَمْ يُصِبِ التَّنْزِيهَ، فَإِنَّ رَبَّنَا مَوْصُوفٌ بِصِفَاتِ الْوَحْدَانِيَّةِ،
مَنْعُوتٌ بِمَنْعُوتِ الْفَرْدَانِيَّةِ، لَيْسَ فِي مَعْنَاهُ أَحَدٌ مِنَ الْهَيْبَةِ):

واته: پروهيتان به ديتن (ديتني خوي پروهردگار) بو دانيشتواني (دار السلام) که
ناوي بههشته؛ راستو ترواوا نايي (لَمَنْ اعْتَبَرَهَا مِنْهُمْ بَوَهُمْ) بو کهساننک که شو ديشنه
بعوه هم تفسیر ده کهن، يانی: به شيوه يک ليکي دهده نوه وه کهساننک، به وه هم و
بوچووني خويان (أَوْ تَأَوَّلَهَا بِفَهْمٍ)، ياخود ديشنه که ي تمثيل ده کهن به تينگه شتنی خويان،
بو ویتنه: ده لیتن: مه به ست له ديتن، ديتني نيعمه تي خوايه، يان ده لیتن: مه به ست له ديتن:
زياتر ناسينييه تي، شو جوړه نيمان پيښونه به ديتني خوا که به وه هم نيعتبار ده کړي،
يان به فه می خويان ته عبري ده کهن، شو شيوه نيمان پيښونه، نيمان پيښونکی ترواوا
نيه، (إِذْ كَانَ تَأْوِيلُ الرُّؤْيَةِ)، چونکه تمثيل کردني ديتني خوا (سبحانه و تعالیٰ)، (وَأَوَّلُ
كُلِّ مَعْنَى يُضَافُ إِلَى الرُّبُوبِيَّةِ تَرُكُ التَّأْوِيلِ وَكُلُومِ التَّسْلِيمِ)، مانا ليکدانه وه پروڼ

کردنوهی همر مانایهك كه پالّ دهدریته لای پهروهردگاریتیسی، بهچی دهبی؟ (تَرَكَ التَّأْوِيلَ) نهویه كه تهئویلی نهكهی، همر شتیك كه خوا (جَلَّ جَلَالَهُ) پالی بداته لای خۆی، وهك دیتراڼی و ناسراڼی و ههموو سیفتهكانی دیکهی، تهئویل كردن و لیکدانوهی شهو ماناو سیفتهتانه كه خوا پالیان دهداته لای خۆی، بهوه دهبی كه تهئویلیان نهكهمین و راست چۆن، ناوایان بیتن، بهلام نایا چۆن و چۆن نین؟ چۆنییهتییهكهمان، خوا همر بۆخۆی دهیزانی، وهك جاری دیکمش باسماڼ كرده، (وَكُزُومَ التَّسْلِيمِ) مانا لیکدانوهو تهئویل كردنی شهو سیفتهتانهی كه پالّ دهدریته لای خوا كه ئینسان گمردنكهچ و تسلیم بی بۆ همرچی كه خوی پهروهردگار فرمویهتی، (وَعَلَيْهِ دِينُ الْمُسْلِمِينَ) دینی مسولمانانیش همر لهسهه نهو بناغمیه كه گوتمان (وَمَنْ لَمْ يَتَوَقَّ النَّفْيَ وَالتَّشْبِيهَ) همر كهسینك خۆی نهپاریزی و خۆی دوور نهگری، لهلابردنی شهو سیفتهتانهی كه خوا بۆ خۆی برپاریان دهدا، یان پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بۆی برپار دهوات، وه خۆی نهپاریزی له پیچواندنی خوا، زاتی، یان سیفتهتی به مهخلووقهكانی، (زَلَّ وَلَمْ يَصِبِ التَّنْزِيهَ) شهو ههئدهخلیسكی و ناتوانی بهپاك گرتنی خوی بهرز بییكی، چونكه ئیمه سی شتمان هه: (النفی، والتشبیه، والتنزیه) مان ههیه:

(النفی): نهویه كهسیفتهتیك له سیفتهتكان له خوی بی وینه لابهری.

(التشبیه): نهویه كهسیفتهتیك له سیفتهتكانی خوا، وهك سیفتهتی دروستكراویك تهماشابكهی.

(التنزیه): نهویه كه همرچی خوا بۆ خۆی برپاریداوه، بۆی برپار بدهی، بهلام بهو شپوهیه كه لهگهژ خوا دهگوئی، سیفتهتكانی بۆ برپار بدهی، هاوكات خواش بهپاك بگری لهوهی، كه وهك مهخلووقهكانی بچوینی.

نهوجار له كۆتایی شهو برهگمهیدا دهلی: (فَإِنَّ رَبَّنَا جَلَّ وَعَلَا) ، چونكه پهروهردگاری خاوهن پلهو پایهی بهرزو مهزماڼ (مَرُصُوفَ بِصِفَاتِ الْوَحْدَانِيَّةِ) وهسف كراوه به ههموو شهو سیفتهتانهی كه تایبهتن به یهكتایی بهوه (مَنْعُوتٌ بِنُحُوتِ الْفَرْدَانِيَّةِ) مهسح كراوه بهو

مدهانعی که تاکن (الرحدانیه) پیوندهندی بزاتوه همیه، (القردانیه) پیوندهندی به سیفتهموره همیه، یانی: خوی بی وینه، چند سیفتهتیکی هن که تاییهتن بزاتی خویهوه، چند تاییهتمندیهکی هن که تاییهتن به سیفتهکانی شهوه (لَیْسَ فِی مَعْنَاهُ أَحَدٌ مِنَ الْبَرِّیَّةِ) له مانای خوی پورهردگاردو له مانای زاتو سیفتهیدا، هیچ کسیتیکی دیکه له دروستکراوهکانی بو وهسفه نیه.

ئنجا هر لهسر خستنه رووی پیتاسو سیفتهکانی خوا بردهوام دهبیو، دهلیج:

۳۸- (وَتَعَالَى عَنِ الْخُدُودِ وَالْغَايَاتِ وَالْأَرْكَانِ وَالْأَعْضَاءِ
وَالْأَدْوَاتِ، لَا تَحْوِيهِ الْجِهَاتُ السَّتُّ كَسَائِرِ الْمُتَبَدِّعَاتِ):

واته: خوا بهرزه له سنورهکانو نامانجهکانو پایهکانو نهدامهکانو نامرازهکان، وهک پیداکراو (دروستکراو)هکان، شمش لایهکان (سرو خوار، راستو چپ، پیشو دوا) بیگرته خویان.

تم قسانعی نووسر پیتوستییان به روونکردهوهیهک همیه:

ناشکرایه نووسر لیترهدا، هر سرگرمی خستنه رووی سیفتهکانی خوابه، ئنجا بو شهوی زیاتر رایبگهینی که خوا له هیچ روویتکوره وهک دروستکراوهکانی ناچی، لیترهدا ههسو شهو شتانهی که سرجهم دروستکراوهکان، بهتاییهت دروستکراوه بهرهستو ماددییهکان، پهکیان لهسریان کهوتوه، رایدهگهینی که خوا (عَزَّ وَجَلَّ) لهو شتانهی ههسوویان دووره، وهک:

۱- الخدود: سنورهکان، خوا وهک دروستکراوهکان سنووردار (محدود) نیه له هیچ روویتکوره، بهلکو بی سنور (لا محدود).

۲- الغایات، نامانجهکان، خوا هیچ نامانجیتیکی نیه بوی نیازمندی بی.

۳- الأركان، پایهکان، خوا پیتوستی به پایهکان نیه لهسریان بوهستی.

۴- الأعضاء، نندامه‌کان، خوا له نندامه‌کان پټک نه‌هاتو (یدکو وجه)، نه‌وانه‌ش سیفته‌ن بهو شیوه‌په‌ی که بخوا شایسته‌ن، یان واتایه‌کی گونجاویان هدی.

۵- الأدوات، نام‌آزده‌کان، خوا پیوستی به نام‌آزان نیه بۆ نه‌نجامدانی کاره‌کانی، چونکه به هدر شتیکی فرموو: بیه، یه‌کسره‌ده‌بی، وه‌ک فرموویه‌تی: ﴿إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ

شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ (یس).

هه‌لبته مه‌به‌ستیش له (كُنْ فَيَكُونُ) به رای زانایانی پوچووه‌وه، خسته‌نه پووی خیرایی کارکردنی ویست (إرادة‌ی په‌های خوابه، نه‌ک گوتنی وشه‌ی: (كُنْ) بیه!

۶- الجهات الستة، شه‌شه لایه‌کان، واته: سه‌رو خوار، راستو چه‌پ، پټشو پشت، دیاره هدر دروست‌کراویک بگری، هدرده‌بی بهو شه‌ش لایه (الجهات الستة) نام‌آزه‌ی بۆ بکه‌ی و ده‌که‌ویته نیتو جوغزیانه‌وه، به‌لام خوا، چونکه له دهره‌وی کاتو شوین (الزَّمانَ وَالْمَكانَ)، ناشکه‌ویته نیتو جوغزی شه‌ش لایه‌کان بهو چه‌مک و واتایه‌ی که بۆ دروست‌کراوه‌کان به‌کارده‌ی، ته‌گه‌رنا، خوا له‌سه‌ره‌وی دروست‌کراوه‌کانیبه‌تی و له‌سه‌ر عدرشه بهو شیوه‌په‌ی که بۆی شایسته‌یه.

Alibapir

www.alibapir.net

Alibapir

www.alibapir.net

Alibapir

www.alibapir.net

The central banner is a vertical strip with a light brown, textured background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media icons and text:

- Top Left (Blue bar):** Facebook icon and text "Alibapir".
- Top Right (Blue bar):** Facebook icon and text "Alibapir".
- Middle Left (Red bar):** YouTube icon and text "Alibapir".
- Middle Right (Red bar):** YouTube icon and text "Alibapir".

Below the banner, there are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes with the text "Alibapir" above them.
- Bottom Right:** Three QR codes with social media icons for Facebook, YouTube, and WhatsApp above them.

نه مجاره نووسهردیته سهر باسی بابه تیکی دیکه که بریتیه له {شهو بژو بهرز بوونهوه} ی پیغه مبهری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، دپاره وشه (الإسراء) یانی سه فوری شهو (السفر لیلًا)^(۱)، چونکه نهو سه فوره ی پیغه مبهری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به شهو بسوه: ﴿الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا...﴾ (۱)

الإسراء.

وشه (معراج) له سهو کیشی (مفتاح)، یانی: کلیل، نهوهی که ده رگای پی ده کریته وه، (معراج) یانی: (آلة العروج) نهوهی که نینسان پیی سه رده کهوی، به لام له به کارهینانی خه کیدا که ده گوتری: میعراج، یانی: بهرز بوونهوهی پیغه مبهری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ده نا نه سلی وشه میعراج، یانی نهو نامرازو وه سیله بهی که پیغه مبهری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) پیی بهرز بژوه^(۲) که له هه نديک فعرمووده دا (بُرَاق) ی پی ده گوتری.

﴿۳۹﴾ (وَالْمِعْرَاجُ حَقٌّ، وَقَدْ أُسْرِيَ بِالنَّبِيِّ، وَعُرِجَ بِشَخْصِهِ فِي
الْيَقْظَةِ إِلَى السَّمَاءِ، ثُمَّ إِلَى حَيْثُ شَاءَ اللهُ مِنَ الْعَالَمِ،
وَأَكْرَمَهُ اللهُ بِمَا شَاءَ، وَأَوْحَى إِلَيْهِ مَا أَوْحَى ﴿مَا كَذَبَ
الْفُؤَادُ مَا رَأَى﴾ ﴿النجم﴾ فَصَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي
الْآخِرَةِ وَالْأُولَى):

واته: بروامان وایه، نهو نامرازه ی که پیغه مبهری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) پی بهرز بژوه، یان هه نه سلی بهرز بوونهوه که ی پیغه مبهری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به رهو ناسمانه کان،

(۱) المعجم الوسيط، ص ۴۲۸.

(۲) المعراج: المصعدُ والسُّلَّمُ وما عُرِجَ عليه الرسول (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ليلة الإسراء. المعجم الوسيط ص ۵۹۲.

هه قه و راسته (وَقَدْ أُسْرِيَ بِالتَّبِيِّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) شعورِو به پیتغه مبر کراوه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) سه فمره که می به شعوی بووه، (وَعَرَجَ بِشَخْصِهِ فِي الْبَقْلَةِ إِلَى السَّمَاءِ) پیتغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به شه خصی خوی (یسانی: به روح و جهسته وه) له کاتی به خه مبریی و بیندارییدا، به رزکراوه ته وه به ره و ناسمان، (ثُمَّ إِنِّي حَيْثُ شَاءَ اللهُ مِنَ الْعُلَا) دوابی به ره و هه شویتیک که خوا و بستوییه تی له به رزی، وه که له فمرموده ی صحیحدا هاتوه که پیتغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له هه ره حوت ناسمانه کان سه رکعوتوه و، دوابی زیاتریش به رزکراوه ته وه (وَأَكْرَمَهُ اللهُ بِمَا شَاءَ، وَأَوْحَى إِلَيْهِ مَا أَوْحَى) خوا رتیزگرت به وه که خوی وستی رتیزی لیبگری، خوا شعوی به پیتغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) راگه یاند که هه بوخوی ده زانی، وه که ده فمرموی: ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى﴾ ﴿النجم﴾، واته: دلی پیتغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شعوی بیی، تییدا به هه له دا نه چوو بوو، تییدا تووشی درو نه بوو بوو.

(فَصَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى)، سه لات و سه لامی خوا له سه ر پیتغه مبریی (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له دوا رتزو له دنیا دا، دیاره (صلاة) سه دح و سه نای خوابه، (سلام) پیش خترو خوشیی و سه لامه تی و ناشتی خوابه، بو سه ر پیتغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ^(۱).

(۱) بو زیاتر تیگه یشتان له چه مک و واتای: (صلاة) و (سلام) و (برکات) و (همیات)، پروانه به رگی دووه می (خوا) به رستی نیسلامی له به ر رتشانیی قورتان و سونتت دا).

به لگه‌ی یه‌که‌م: لسه‌ر شه‌ه که پیتغه‌مبیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به جه‌ستمه به روه‌ شه‌ سه‌فه‌ری کرده، شه‌ه‌به که‌خوا (سحانه و تعالی) ده‌فه‌رموی: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا الَّذِي بَنَيْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنَ مَائِنَتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ (الإسراء)، ته‌ماشاه ده‌که‌مین لیره‌دا خوا ﴿﴾ ده‌فه‌رموی: پاکیه بۆ شه‌ که‌سه‌ی که شه‌وروی کرد به‌به‌نده‌که‌ی خوی، به‌شه‌وی له‌ مزگه‌وتی حه‌رامه‌ه بۆ لای مزگه‌وتی نه‌قصای که پیتزمان خسته‌وته ده‌ورو به‌ریه‌ه، تاکه‌ نیشانه‌کانی خۆمانی پیشان به‌هین، بینگومان شه‌ (خوا)، بیسه‌ری بینه‌ه.

تنجا دیاره‌ به‌نده (عَبْد)، یان نینسان، له‌ دوو شه‌ پینکدی، له‌ دوو حه‌قیقه‌ت: له‌ روه‌ جه‌ستمه، به‌هه‌ردووکیان (عَبْد) یان پس ده‌گوتری، نه‌گه‌رنا روه‌که‌ پیتی ده‌گوتری: روه‌ی نینسان، لاشه‌که‌ش پییده‌گوتری: لاشه‌ی نینسان، به‌لام خرا ده‌فه‌رموی: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ﴾، یانی: عبده‌که‌و شه‌خصی شه‌ عبده‌، هه‌ر هه‌رموی به‌ روه‌ جه‌ستمه سه‌فه‌ری کرده.

به‌لگه‌ی دووه‌م: به‌لگه‌یه‌کی دیکه شه‌ه‌به، که‌کاتیک پیتغه‌مبیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شه‌ه‌ی گیتراپه‌ه بۆ خه‌لکی، شه‌ه‌کاته که له‌ مه‌که‌ه بوو، خه‌لکی که زۆر سه‌ریان سوپه‌ماو زۆر نینکاریان کرد، ته‌نانه‌ت ده‌لین: هه‌ندیک له‌وانه که نیمانیاں لاوازیوو و دانه‌مه‌زراپه‌ون، هه‌لگه‌راپه‌ه، تنجا شه‌گه‌ر خه‌ون دیتی بوایه، یان هه‌ر سه‌فه‌ریکی روه‌حیی بوایه، شه‌ه‌ زۆر که‌س خه‌ونی وا ده‌بینی، له‌ خه‌ونیدا ده‌چیتته زۆر جینگا، شه‌ه‌ شه‌تیکی سه‌یر نیه‌ه. که‌واته: شه‌گه‌ر پیتغه‌مبیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وه‌ک خه‌ونیک شه‌ه‌که‌ی بۆ باس کردبان، شه‌ه‌نده نکوولیبیاں نه‌ده‌کرد، هه‌لبه‌ته به‌لگه‌ی دیکه‌ش زۆرن لسه‌ر شه‌ه‌ی که‌پیتغه‌مبیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به‌ روه‌ و لاشه شه‌ سه‌فه‌ری کرده.

کوردتهی نمو سه فمورهش وه که له سه حیجی بوخاریی و مرسلیم دا هاتره^(۱)، نمو بووه که پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له حالتی بیدارییدا له مزگوتی حرامموره، به شهوئیک سه فموری پیکراوه بۆ مزگوتی نهقصا له قودس، لهویشموره بهرز کراوه نمو بۆ ناسمانه کان، وه که خوا بۆ خۆی ده فموروی: ﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَا﴾ الاسراء. کهواته: پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له مزگوتی حرامموره (له مه کهکه)، له یه که شهودا به روو مزگوتی نهقصا (له قودس) سه فموری پیکراوه.

شایانی باسیشه سه فموره کهی له گهژن جبریلدا (علیه السلام) بووهو، ولاخینکی بۆ هیناوه که پیتی گوتراوه: (بُرَاق)^(۲) که پهنگه له (البرق) هوه هاتبی، به لام حهت من دهبی زور زور له سه رووی خیرایی تیشکیشهوه رویشتی، له مزگوتی حرامموره بۆ مزگوتی نهقصا (قودس) له فهلهستین، نجا لهو پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دا به زیوهو نیمامه تیبی کردوه بۆ پیغمبهران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ)، دوابی له (بیت المقدس) هوه بهرز بۆ نمو بۆ ناسمانی یه کهم، ناسمانی دنیا، واته: نمو ناسمانی که له نيمه وه نیتیکه، به هاوه لیبی جبریل، جبریل داوای ده رگا کرانموی بۆ کردوه، ده رگای ناسمانی یه کهمی بۆ کراوه نمو، له ناسمانی یه کهمدا پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) تاده می (علیه السلام) بینیه، که بابی هه سوو مرؤقابه تیبیه، سه لامی لیکردوهو، ناده می به رویشو گهرمیبه وه پیشوازیی لیکردوهو وه لامی سه لامه کهی داوه نمو، دانی به پیغمبهرایه تیبی موحه مه ددا هیناوه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، پاشان بهرز کراوه نمو بۆ ناسمانی دووه، لهویش دیسان ده رگای بۆ کراوه نمو وه یه حیای کوری زه که ریوا عیسای کوری مه ریبه می بینیه (عليهما السلام)، سه لامی لیکردوو وه لامی سه لامه کهیان داوه نمو، به رویشو دانیان به پیغمبهرایه تیبیدا هیناوه، نجا به روو ناسمانی سنیهم، لهویش پیغمبهر یوسوفی (علیه السلام) بینیه،

(۱) رَوَاهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۳۰۳۵)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْم: (۴۳۴).

(۲) الْبُرَاق: دَابَّةٌ رَكِبَهَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لَيْلَةَ الْمِعْرَاجِ. الْمُعْجَمُ الْوَسِيطُ، ص ۵۱، دِبَارَةُ بِهِ كوردیش هه ده گوتری: بۇراق.

هروهېا شويش به همدان شپږه دانې به پيغمبره ايتي شو داهيتاوه، دوايي بهرو ناسماني چواره مو لهوي نيدريسي (عليه السلام) بينيوه، دواي وهلامې سهلام دانوهو دان هيتان به پيغمبره ايتي پيغمبردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، بهرز كراوه توهو بؤ ناسماني پيتمجه، لهويشدا هارووني كورې عيمراني بينيوه، براي موسا (عليهما السلام)، تنجا دواي شوهش بهرو ناسماني شهشم و لهوي پيغمبر موساي (عليه السلام) بينيوه، پاشان بهرو ناسماني حوتهم و لهوي نيپراهيمي (عليه السلام) بينيوه، تنجا بهرو (سِدْرَةُ الْمُنتَهَى) بهرز كراوه توهو كه دروستكراوېكه هر خوا دهزاني چييهو چونه؟ له سهرووي حوت ناسمانه كانهوه، تنجا بهرو (بَيْتِ الْمُعْمُورِ)، تنجا بهرو شوتهي كه گفتوگوي له گهل پهروه دگاريدا كردهو، خوي بهرز وهحي تايهتي بؤ ناردوه كه همديك له زانايانش دهئين: لهو حالو مهقامه شدا بروه كه پيغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) پهروه دگاري خوي بينيوه، بهلام تايا پيغمبري تيمه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) خوي بينيوه، يان نا؟! مشو مرو راجيائي تيديه، (ابن عباس) و كومه ليك له هاره لان دهئين: بهئي، پيغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لهشوي ميعراج دا خوي بينيوه، بهلام (عائشه) دايكي نيمانداران (خوا ليسان رازي بي)، له گهل كومه ليك ديكه له هاره لان دهئين: نهخير، پيغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) خوي نه بينيوه، لهراستيدا قسهي عائشه و كومه له كشي بههيزتروه، بهلگهي زياتر پشتيواني لنده كمن^(۱)، تنجا هر لهو سهفهره شدا بوو كه پيتمج نويزه فهرزه كه لهسر پيغمبرو نومته كهي فهرزكران، پيشي په نجا نويزو بوو، بهلام پيغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له گهراوه پيدا هاتوه ناسماني شهشم و گهيشته موسا، موسا لتي پرسى: خوا چي لهسر خوت و نومته كهت فهرز كرد؟ فهرمووي: په نجا نويزو، موسا فهرمووي: په نجا نويزو زوره، من له گهل بهني نيسر ايتلدا زور موعانات و دهره سهريم ديوه، داوا له پهروه دگاريت بكه، بؤت كه م بكا توهو بؤت سووك بكات،

(۱) له تفسيرى سورېه (الانعام) دا له تفسيرى تايهتي: ﴿لَا تُدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ

الْاَبْصَارُ...﴾ دا باسي لهو راجيائي يهو بهلگه كانيانمان كرده كه بهرگي پيتمجهي (تفسيرى

پیتغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بهرز بۆوه بۆ شوینی یه که مجاری که گفتوگزی له گهل خوی
 پهروه ردگارتا کردبوو، داوای کرد خوا بۆی کرده چلو پیتنج نویژ، تنجا جارینکی دیکه،
 دیسان هاتمه، ههروا بهو شیوهیه، ههتا هاته سهر پیتنج نویژ، دیسان موسا فهرمووی:
 داوا له پهروه ردگارت بکه بۆت کهم بکاتهوه، پیتغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فهرمووی:
 نهوهندهم داوا لیکرد که شعرم ده کهم، خوی پهروه ردگاریش وهی بۆ نارد فهرمووی: هه
 له نهزه لیبشدا پیتنج له سهر نومه ته کهت نووسیبوو (بهلام بۆیه به په نجا پیتی گوترا، بۆ
 نهوهی فەزلۆ گهوهیهی خۆی بۆ ده ریکهوی که داواکاری و تکای له لای خوی بهرزو مەزن
 چەند گرایمە چەند پێژو حورمەتی هەیه)، خوا فهرمووی: هه کهسی شو پیتنج نویژه
 جیبه جی بکات، به په نجا نویژ بۆی ده نووسین.

تنجا پیتغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هه هه مان شو دیتسهوه بۆ (بیست المقدس) و
 دیتسهوه بۆ مزگهوتی حهرام، کاتی که رۆژ ده پیتسهوه، دیاره خوا (عز وجل) پیتی راده گهیهنی
 که ده بی به خه لکی رابگهیهنی که پیتان راده گهیهنی، دیاره نهوهی که نیمانداری نیمان
 دامهزراوه، خاوهن یه قینه، وه که پیتسهوا نهو به کری صیددیو باقی هاره لان، له لایان
 شتیکی ناساییه، ههتا گوتراوه: که چوون بۆ لای نهو به کرو گوتیان: موحه محمد (صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شتیکی وا ده فهرمووی! گوتی: (إِنْ قَالَ فَقَدْ صَدَقَ)، نه گهر نهوه بلنی، راست
 ده کات، گوتیان: بۆچی؟ گوتی: من شتی لهوه گهوه تری بروا پیتده کهم، بروا پیتده کهم که
 له چاو تروکانیکدا جبریل له سهروی حوت ناسمانهوه له لایه ن خوی بهرزوه په یامی بۆ
 دینی! نهوه شتیکی ناساییه.

تنجا مسهله میعراج که نایا چوون بووه و چوون نه بووه؟ شیکردنهوه که ی به شیوهی
 زانستیانه ده لنین: له راستیدا نیه ناتوان به شیوهیکی زانستیانه بیتن نهوه شی
 بکهینهوه، بۆچی؟ چونکه نهو سه فهره بۆ خۆی یه کیتکه له موعجیزه کانی پیتغمبهر
 (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، تنجا زانیاریش، تا نیتستا گۆشهیهکی نه م بوونهوه ده ی بینیهوه
 گۆشهیهکی له یاسایه کانی نه م بوونهوه ده ی که شف کرده، خوی موحه محمد (صَلَّى اللهُ
 عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ده توانی موحه محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بۆ نهو شوینه بهری که خۆی

دهیموی، بیتمهوی که کات بخایه نی، که رهنگه وهختی نه خایاندیی، چونکه مسهله می کات و شوین له عالهمی نیتمه دا که مهخلوقین و عالهمی ماددیین، به نیسبته نیتمهوه نیعتیباریان همیه، تهگهرنا، له لای خوی بالادهست وانین، بویه خوی زانا، کاتی باسی بههشت دهکات، یان باسی دۆزهخ دهکات، بهشیهوی کرداری رابردوو باسیان دهکات، بۆ وینه ده فمرموی: ﴿وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا...﴾ ﴿٧١﴾ الزمر.

واته: نهوانه می بیتهوان بهره و دۆزهخ بهری کران، له لای خوی بهرزو مهزن رابردوو و نیستا و داهاتوو نیه، زه مهن همموی بۆ خوی بالادهست وهک بهک شت وایه، نهوه تعنیا بۆ نیتمه وایه، چونکه له کاتی کدا همین، پیی ده لئین: نیستا، وه له کاتی کدا که نه بووین، پیی ده لئین: رابردوو، وه نهوهی که جاری نههاتوه پیی ده لئین: داهاتوو، بهلام خوا (جل شأنه) وایه بلئی: کاتی ک بووی نه بووی، کاتی ک بیی نه بی.

حیکمهتی میعراج

حیکمهتی میعراجیش وهک زۆر له زانایان ده لئین: کاتی ک پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له (تانیف) گه رایهوه، ماوهیهک پیتش نهوهش، خه دیه می خیزانی وهفاتی کردبوو که گه ورهترین هاوکاری بوو، هاوسه می دلسۆزو دهستبارگرو بهریزی (خوا لئی رازی بی)، ههروهها نهبو تالیبی مامیشی مرد، ههتا نهو ساله که سالی دهیمه می پیغه مبهرایهتی بوو، به هوی وهفات کردنی نهو دوو پشتیوانه، زانایان و میژوونوسه کان ناویان لیتنا (عام الحزن) سالی غه مگینی و ماته مینی، چونکه پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) زۆر تیتیدا غه مگین و ماته مین بوو، ننجا دواپی چوو بۆ شاری (تانیف)، بهلام به شیهوهیهکی زۆر ناشیرین دهریان کردو پیشوازیان لینه کرد، پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له گه رانهوهیدا رازو نیازو پارانهوهیهکی زۆر به کولی له گه ل خوی بالادهست دا کرد، خوی پهروه ردگاریش وهک ریژ لیتان و دلدانهوهیهک بۆ پیغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وهک وره بهرز

کردنوه په ك، شو سفيره بهرزو پوړزه پيكردو، له گه ليك له پراستيه كاني نهم بوونه وپرو
 بوون (وجود) هې پيشاني پيغه مبردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ).

شاياني باسيشه، نيتمه له ههركارم له كتيبي: (پوخته څيړنه څيړنه څيړنه څيړنه څيړنه
 خوا... داو كتيبي: (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) دا بهرگي (۴) بابته: (موجز سورة
 خاتم النبیین وبراہین نبوتہ) دا به دريښي باسي شو پړو بهرزيوونه (الإسراء والمعراج) هې
 پيغه مبري خاتم (محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) مان كرده.

The banner features a central portrait of a man in a turban. Above the portrait, it says "پوهنيزو څېړنو او پوهنيزو څېړنو په اړه" and "www.alibapir.com". Below the portrait, it says "پوهنيزو څېړنو او پوهنيزو څېړنو په اړه". The banner includes social media icons for Facebook, YouTube, and Telegram, along with QR codes and contact information.

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in red. Below this is a circular portrait of a man in a white uniform and cap. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is written in red. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media icons and text:

- Top Left (Blue bar):** Facebook icon, text: "Alibapir" (Alibapir)
- Top Right (Blue bar):** Facebook icon, text: "Alibapir" (Alibapir)
- Bottom Left (Red bar):** YouTube icon, text: "Alibapir" (Alibapir)
- Bottom Right (Red bar):** YouTube icon, text: "Alibapir" (Alibapir)

Below the banner, there are two sets of QR codes and social media icons:

- Left Side:** Two QR codes under the heading "Alibapir". Above them are icons for Facebook and YouTube.
- Right Side:** Three QR codes under the heading "Alibapir". Above them are icons for Facebook, YouTube, and a purple social media icon.

www.alibapir.com

Alibapir

Alibapir

Alibapir

باسی ھوزی (کوثر) و
تکاردن (شفاة) و
پهیمان (میثاق)
لیوهرگیرانی ئادهم و
وهچهکی

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com". Below this is a circular portrait of a man in a white shirt and dark vest. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and contact information:

- Top Left (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Top Right (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Middle Left (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Middle Right (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".

Below the banner are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Bottom Right:** Three QR codes, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".

نوسر (خوا لینی خزش بی)، سی خالی کورت و خیرای ترخان کردون که خاله کانی:
(۴۰ و ۴۱ و ۴۲) ن بو سی بابہ تی دیکہی گرنگی عقیدہ ہی که بریتین له:

۱- پروباری، یان حموزی خه لاتکراو به پیغمبهری خاتم (محمد) (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)
که ناوی (کوثر) ه.

۲- تکارکردنی پیغمبهری خاتم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بو مرزقاسایدی به گشتیی و، بو
نومسته کهی به تاییه ت، که پی ده گوتری: (الشفاعة العظمى) تکارکردنی معزن.

۳- پیمان و به لپنی به ندایه تی بو خواکردن (میشاق العبودية لله) و هرگردان له ناده و
وه چه کهی.

دیاره نوسر به کورتیی و خیرایی باسی کردون، بویه نیمه ش سرو پرونکردنه و هی
کورتیان لوسر ده ده بن:

(٤٠) (وَالْحَوْضُ الَّذِي أَكْرَمَهُ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ "غِيَاثًا لِأُمَّتِهِ" حَقٌّ) :

واته: نمو حموزه ی (یان: پروبار (نهر) وه که له ده قی فرموده دا هاتوه) که (أَكْرَمَهُ اللَّهُ
تَعَالَى بِهِ) خوی بهرز پیزی پیغمبهری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) پیگرتوه (غِيَاثًا لِأُمَّتِهِ) وه که
فریاکهوتنیک و به هانا هانتیک بو نومسته کهی (له پوژی لیبرسینه و ه حساب و کیتابدا)
(حَقٌّ) نمو حموزه هه قمو نیمه نیمان پینی هیه، دیاره مسله هی حموز که همدنیک له
زانایان به (حموزی کوسر) (حوض کوثر) ناوی ده بن.

(ابن أبي العزِّ الحنفی) شیکه ره و هی کتیبی عقیدہ ی طه حوایی، ده لسی: (الاحادیث
الواردة في ذكر الحوض تبلغ حد التواتر) واته: نمو فرمودانه ی که وه سفی نمو حموزه ی
پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده کمن، گمیشتونته نه ندازه ی تواتور، یانی: شتیکی
پراوهیه که سی و نه و نده هاره له ریوایتیان کردوه (خوا لییان پازی بی)، تنجا پیغمبهر
(صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لهو باره و فرموده ی زورن، بو ویتنه: یه کی له فرموده کان

نعمیه: {عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ: أَعْفَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِغْفَاءَةً فَرَفَعَ رَأْسَهُ مُتَبَسِّمًا إِمَّا قَالَ لَهُمْ وَإِمَّا قَالُوا لَهُ: لِمَ ضَحِكْتَ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ: (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِنَّهُ أُتِرِلَتْ عَلَيَّ آيَةُ سُورَةِ قَقْرَأَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوكَبَ حَتَّى حَتَمَهَا، قَالَ: هَلْ تَذَرُونَ مَا الْكُوكَبُ؟ قَالُوا: اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: هُوَ نَهْرٌ أَعْطَانِيهِ رَبِّي عَزَّ وَجَلَّ فِي الْجَنَّةِ، عَلَيْهِ خَيْرٌ كَثِيرٌ يَرُدُّ عَلَيْهِ أُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ آيَتُهُ عَدَدُ الْكُوكَبِ يُحْتَلَجُ الْعَبْدُ مِنْهُمْ، فَأَقُولُ يَا رَبِّ! إِنَّهُ مِنْ أُمَّتِي، فَيَقَالَ لِي: إِنَّكَ لَا تَدْرِي مَا أَخَذْتُوا بِعَذَابِكَ} حديث صحيح (۱).

واته: نعمه سی کوری مالیک (خوا لیتی پازی بی)، دهائی: پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) پوژیک سرخهویکی شکاند، توژیک خو بر دیهوه، دواپی سمری بهرز کردهوه ههلسا به زرده خنموره، یان، شو یو خوئی فمرمووی (دهزانن بهچی پیته کهم؟)، یان نهوان گوتیان: نهی پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) بوجی پینکمنی؟ فمرمووی: توژیک پیش نیستا سوپه تیکم بۆ هاته خوار، سوپه ته کهشی به کسه خوتندهوه: ﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

﴿إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكُوكَبَ﴾، سوپه تی کهوسه ری خوتندهوه، ههتا تهواوی کرد، دواپی فمرمووی: نایا دهزانن کهوسه چیه؟ گوتیان: خواو پیغمبر خوا زانارن، فمرمووی: پووباریکه، پهروه دگرم له بههشت پیتی بهخشیوم، خپرو نازو نیعمه تیکی زوری تیدایه، نوممتی من پوژی دواپی دهچنه سمری (سمر شو حموزه، یان پووباره) که نهو پهرداخو قاپانهی لهسهرینی (تاویسان پی دهخورتسهوه) به نهاندازهی ژماره ی نهستیره کانن، جاری وا هیده بهکی له بنده کان (له نوممتی من) دهرده گری له پیزه کهی و پالی پتوه ده نری، منیش ده لیم: پهروه دگرم! نهوه له نوممتی منه، پیتم دهگوتری: نهخیر، (نوممتی تو نیه، لیتی گهری) تو نازانی له دوا ی تو چپیان کرده! واته: ههر به ناو گوتویانه: نوممتی موحه مه دین، نه گهرنا به دوا ی کهسانیکی دیکه کهوتوونو، ههر

(۱) رواه أخذ برقم: (۱۲۰۱۵)، تعلیق شعیب الارنؤوط: إسناد صحیح علی شرط مسلم، وخصته الالبانی.

به ناو تویمتی تو بوون، به لام به کردهوو نیره رۆك، یان کۆمه لئی نهبو جهه لیک بوون، یان فیرعه ونیک، یان نه مرودیک، لییان گهری، نمانه شایستهی نموه نهن له حموزی تو بخۆنوه!!

پیناسهی حموزی کهوسهر:

پوختهی شو فەرموودانهی باسی شو حموزه ده کهن، نموهیه که پرووباریک، یان حموزیکی زۆر گهرهیه، له بههشتیه ناوه کهی بۆ دی، ناوه کهی له شیر سپیره، له به فری سارد تره، له ههنگین شیرین تره، تام و بۆنه کهی له میسک خۆشتره، شو حموزه زۆر زۆر گهرهیه، هه م درۆییو، هه م پانیی، هه ندیکیش ده لێن: چوارگۆشیه، نجا هه م کهسک یه ک چار لهو پرووبارو حموزه بخواتمه، تازه جاریک دی که تینووی ناییموه، له سه ر رای زۆریه زانایانیش وه ک: قور توییو و غمزالییو و غهیری وانیش ده لێن: شو پرووبارو حموزه، پیش نموهی خه لک بگاته پردی سه ر پشتی دۆزه خ، له ونه یه، یانی: تویمتی پیغه مبه ر (صلی الله علیه و سلم) دواي نموهی له پاش راوه ستانی رۆژی لیبره سینمه، زۆر ناره قه ده که نو مانلوو ده بن و نار هه م ده بن، تروشی ترسو سام و نار هه م تیبی ده بن، ده چته سه ر شو پرووبارو حموزه لیتی ده خۆنمه و فینکیان ده بیتموه، نجا له پرده که ده پهرنه وه، تویمتی پیغه مبه ر (صلی الله علیه و سلم) نموهی بهه شتی بی، به ره و بهه شتو، نموهی گوناح بار بی له پرده که که (صراط) ی پیده گوتری، ده که ویتته خواری و ده چیتته دۆزه خمه.

شایانی باسیشه نیمه له بهرگی (5) ی: (تیمان و عهقیدهی نیسلامیی... دا) باسی حموزو صراطو چۆنییه تی په رینه مه ی نیمانداران له پردی سه ر پشتی دۆزه خ و هه مره شو بابه تانه مان کرده.

په نجه یه کینکیش له باره وه نیشکالینکی بۆ دروست بی: که له فەرمووده کان دا هاتره (کوشر) له بهه شت دایه، که چی بهر له چونه بهه شتیش مسولمانان ناوی لێده خۆنمه! وه لامه کهشی نموهیه که - وه ک له فەرمووده کانیش دا هاتوه - ناوی شو پرووبارو حموزه له بهه شتموه دی و ده رۆیتته نیوی.

کدواته: هرچنده حموزو روویاری کهوسر له دهرهوهی بدهشته، بهلام مادام نارهکهی له رینه سرچاوه دهگری، نهگمر بشگوتری: له بدهشت دایه هر دروستو رهوایه!

تکاکردن (شفاعة)ی پیغمبری خاتم (صلی الله علیه وسلم)

تنجا دیته سر باسی تکاکردن (شفاعة)ی پیغمبری خاتم (صلی الله علیه وسلم) و دهلی:

(۴۱) (وَالشَّفَاعَةُ الَّتِي ادَّخَرَهَا لَهُمْ حَقٌّ، كَمَا رُوِيَ فِي الْأَخْبَارِ):

واته: نو شهفاعتهی، که پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) دهیکا بۆ توهمتهکهی خۆی، ههقمو راسته (نیمانمان پیتی ههیمو یهکتکه لهر شتانهی که له عهقیدهی نیسلامییدا ههه) (کَمَا رُوِيَ فِي الْأَخْبَارِ)، ههروهک چۆن له فهرموودهکانی پیغمبردا (صلی الله علیه وسلم) هاتوه.

تنجا نهو شهفاعتهش زانایان بۆ چهند جوړیک دابهشیان کردوه:

یهکم: (الشَّفَاعَةُ الْعُظْمَى): تکاکردنی معزن که نینه له دواى ههموو بانگیک نهه دوایه دهکینو نهوچۆره تکاکردنه، که به (مَقَاماً مَحْمُوداً) وهسف کراوه، بۆ پیغمبری خاتم (صلی الله علیه وسلم) داوا دهکینو دهلیین: { اللَّهُمَّ رَبُّ هَذِهِ الدُّعْوَةِ الثَّامَّةِ، وَالصَّلَاةِ الْقَائِمَةِ، آتِ مُحَمَّدًا الْوَسِيلَةَ، وَالْفَضِيلَةَ، وَابْعَثْ مَقَاماً مَحْمُوداً الَّذِي وَعَدْتَهُ }^(۱) حدیث صحیح

(۱) (أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۱۴۸۵۹)، وَالْبُخَارِيُّ بِرَقْمٍ: (۶۱۴)، وَأَبُو دَاوُدَ بِرَقْمٍ: (۵۲۹)، وَالتِّرْمِذِيُّ بِرَقْمٍ: (۲۱۱) وَقَالَ: صَحِيحٌ حَسَنٌ غَرِيبٌ، وَأَبُو مَاجَةَ بِرَقْمٍ: (۷۲۲)، وَأَبُو حُزَيْمَةَ بِرَقْمٍ: (۴۲۰)، وَأَبُو جَبَانَ بِرَقْمٍ: (۱۶۸۹) عَنْ جَابِرِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ).

که هر که سیک کاتیک گویی له بانگ دهبی، سوندهته بلی: نهی خواجه! په روه د گاری شم بانگوازه تیرو تمواوه شم نوټزه بهرپاکراوه! (وَسِيْلَةٌ وَ فَضِيْلَةٌ) به موحه ممد بده، وه تمو پیگه بهی که تییدا ستایش ده کری که به لیتت پینداوه، پینی بیه خشه.

پیتغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فهرمو بهی: هر که سیک دوی بانگ شو دوعایه بکات، نهوه له روژی دوا پیدا، شه فاعه تی منی بو پتیویست ده بی، (واته: شایسته ی نهوه ده بی، که پیتغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شه فاعه تر تکای بو بکات).

شایانی باسیشه که باسی شه فاعه تی مه زن له چه ندان فهرمو بهی صحیح دا هاتوه، که کورته که ی نهویه: دوی نهوه ی مرؤقه کان هر هممو راده نوټرین بو لیپر سینه وه، خه لک ده که ویته نار هه تیسی زوره وه، نازانن بو کوی بچن؟ بو لای کی بچن؟ دوا یی خه لک هممو بیان ده چن بو لای نادم^(۱)، ده لین تو بابو باپوه ی نیحه ی، هممو مان وه چه ی تو ین، تکاو ره جای نهوه مان بو بکه، که خوا (عَزَّ وَجَلَّ) ده رگایه کمان بو بکاته وهو رزگار مان بی، ناده میس ده لی: من کاتی خزی، خوا له به هشتی دانام، به لاه لور دره خته ی که لیی قه دهغه کرد بووم خواردم، نیستا پووم نیه داوا له خوا (عَزَّ وَجَلَّ) بکه م، به لاه بچن بو لای نوح، ده چن بو لای نوح شویش

(۱) عَنْ اَبِي بِن مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: يَجْمَعُ اللهُ النَّاسَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيَقُولُونَ لَوْ اسْتَشْفَعْنَا عَلَى رَبِّنَا حَتَّى يَرْحَمَنَا مِنْ مَكَانِنَا فَيَأْتُونَ آدَمَ فَيَقُولُونَ: اَنْتَ الَّذِي خَلَقَكَ اللهُ بِبَيْدِهِ، وَنَفَخَ فِيكَ مِنْ رُوحِهِ، وَاَمَرَ الْمَلَائِكَةَ فَسَجَدُوا لَكَ، فَاشْفَعْ لَنَا عِنْدَ رَبِّنَا فَيَقُولُ: لَسْتُ هُنَاكُمْ، وَيَذَكُرُ خَطِيئَتَهُ، وَيَقُولُ اِنَّهَا نُوحًا، اَوَّلُ رَسُولٍ بَعَثَهُ اللهُ فَيَأْتُوهُ فَيَقُولُ: لَسْتُ هُنَاكُمْ، وَيَذَكُرُ خَطِيئَتَهُ، اِنَّهَا اِبْرَاهِيمَ الَّذِي اتَّخَذَهُ اللهُ خَلِيْلًا، فَيَأْتُوهُ فَيَقُولُ لَسْتُ هُنَاكُمْ، وَيَذَكُرُ خَطِيئَتَهُ، اِنَّهَا مُوسَى الَّذِي كَلَّمَهُ اللهُ فَيَأْتُوهُ فَيَقُولُ لَسْتُ هُنَاكُمْ، فَيَذَكُرُ خَطِيئَتَهُ، اِنَّهَا عِيسَى، فَيَأْتُوهُ فَيَقُولُ لَسْتُ هُنَاكُمْ، اِنَّهَا مُحَمَّدًا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَدْ غَفِرَ لَهٗ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ فَيَأْتُونِي، فَلَا تَأْتِيَنَّ عَلَيَّ رُبِّي، فَاِذَا رَأَيْتَهُ وَقَعْتَ سَاجِدًا، فَبَدِّعْنِي مَا شَاءَ اللهُ، ثُمَّ يُقَالُ اَرْفَعْ رَأْسَكَ، سَلِّ تَعَطُّفًا، وَكُلِّ بِسَمْعٍ، وَاشْفَعْ لِنَفْسِكَ، فَارْفَعْ رَأْسِي فَاحْضُرْ رَبِّي بِتَحِيْمِهِ يَعْلَمُنِي" ثُمَّ اَشْفَعُ فَيَنْحُدُ لِي حِدًا، ثُمَّ اُخْرِجُهُمْ مِنَ النَّارِ وَاَدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ" ثُمَّ اَعْرُدُ فَاقْعُ سَاجِدًا مِثْلَهُ فِي الثَّلَاثَةِ اَوِ الرَّابِعَةِ حَتَّى مَا يَبْقَى فِي النَّارِ اِلَّا مِنْ حَسَنَةِ الْقُرْآنِ { اُخْرِجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۴۲۰۶).

ديسان بهر تيان دهكات، دهلی: نهوه شتيك نيه من قسمی تیدا بكم، بچن بۆ لای ئیبراهیم، دهچن بۆ لای ئیبراهیم، نهویش دیسان دهلی: من له توانامدا نيه، بچن بۆ لای موسا، موساش دهیانئیری بۆ لای پیغه مبهیر عیسا، نهویش دهلی: بچن بۆ لای موحمهد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، پیغه مبهیری خاتم موحمهد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ده فهرموئ: كه دین بۆ لای من، سهجده بۆ خوای پهروه رداگار ده بعمو، به جورتيك مه دحو سهناي خوای بهرز دهكهم، پیتش نهو كاته نه مزانیوه، خوا فیرم دهكات و به شیوهیهك له خوا ده پارێمهوه مه دحو دهكهم و سوپاس و ستایشی دهكهم، كه هیچ كس تا نهو كات بهو شیوهیه مه دحو خوای نه كردوه، تنجا خوای بهخشر پیم ده فهرموئ: چیت دهوی، سهرت بهرز بكمهوه دوعات قبولۆ دهكری، منیش پیتشی دهلیم: (أُمِّي أُمَّتِي) ئوممهتهكهم، ئوممهتهكهم، تنجا پیغه مبهیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شهفاعت بۆ ههرو ئینسانیهت دهكاو ههرویان رزگاریان دهبی، دوایی ههر پیغه مبهیرتيك به نهنداژهی توانای خۆی شهفاعت دهكات، بۆ ئوممهتی خۆی. تنجا جگه لهم جۆرهی یهكهمی شهفاعت، زانیان چهند جورتيك شهفاعتی دیکهشیان باسکردون:

دوهه: پیغه مبهیری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شهفاعت دهكات بۆ كهسانتيك كه چاكهو خراپیدیان وهك یهكه، نیدی نهو (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) تكایان بۆ دهكات و به هۆیهوه دهچنه بههشتی.

سینیم: ههروهها كهسانتيكی دیکه كه قهرمانیان پیتراوه بچنه دۆزه خهوه، پیغه مبهیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شهفاعت دهكات و ناچنه دۆزه خو دهچنه بههشتی، نهوهش جورتيكی دیکهیه.

چوارهه: جورتيكی دیکه له شهفاعت نهوهیه، نهوانی دهچنه بههشتی، پیغه مبهیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) تكا دهكات له خوای به بهزهیی، كه له بههشتی پلهکانیان بۆ بهرز بکاتهوه، بۆ وینه: كه ستيك له پلهی پهنجایه مینه، پیغه مبهیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)

شەفاعەتی بۆ دەکات دەچیتسه پلەوی پەنجار یەکمەین، یان پەنجار دووهمەین، ڤوو به بەرزیی.

پیتجەم: پیتجەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شەفاعەت دەکات بۆ کەسانیک که بهیئ لیپرسینەوه دەچنه بههشتی.

شەشم: پیتجەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شەفاعەت دەکات بۆ کەسانیک که نههلی سزان و له دۆزهخ دان، نهو شەفاعەتیان بۆ دەکات که عەزابه کریان لهسەر سووک بی.

هەوتەم: جۆزیککی دیکه نهوهیه، که پیتجەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شەفاعەت دەکات بۆ پرواداران، تا بچنه بههشتی که رادهگیرینو به تکاو شەفاعەتی پیتجەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) رێیان پی دەدری بچنه بههشتی.

هەشتەم: جۆزیککی دیکه له شەفاعەت نهوهیه، که پیتجەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شەفاعەت دەکات بۆ ئەوانەیی، خاوەنی گوناھی گورهن له نۆمەتی خۆی، ئەوانەیی دەچنه دۆزهخ، پیتجەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) تکایان بۆ دەکاتو له ناگر دیتنه دەری، ئنجا نهوهش فرمودهیی صدحیحی پیتجەمبەری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لهسەرە که دهفرموئی: {«شَفَاعَتِي لِأَهْلِ الْكِبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي»} حدیث صحیح.^(۱)

واته: شەفاعەتو تکای من بۆ ئەوانەیی، که گوناھی گورەیان هەیه له نۆمەته کەم، نهوه هەشت جۆر، له شەفاعەتی پیتجەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) که له ڤۆژی دواییدا دهیکات.

(۱) رَوَاهُ أَحْمَدُ بَرَقَم: (۱۳۲۴۵)، وَأَبُو نَاوَدَ بَرَقَم: (۷۳۳۹)، وَالْثَّرْمَذِيُّ بَرَقَم: (۲۴۳۵) وَقَالَ: حَسَنٌ صَاحِبُ غَرِيبٍ، وَأَبُو جَبَّانَ بَرَقَم: (۶۴۶۸)، وَالْحَاكِمُ بَرَقَم: (۲۲۸) وَقَالَ: صَاحِبُ عَلِيٍّ شَرَطَ الشَّيْخَيْنِ، وَالْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ بَرَقَم: (۳۱۰)، عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

وهرگرتنې په پیمانې بهندایه تیې بو خواکردن له نادم و وچه کی

تنجا دیته سر باسی سییم، که بیشتر ناماژمان پيداو، دهلی:

(۴۲) (وَالْمِيثَاقُ الَّذِي أَخَذَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ آدَمَ وَذُرِّيَّتِهِ حَقًّا):

(الميثاق) يانی: بهلینو په پیمانې پتمو، که زور تمکیدي لسه کراوه تهوه، واته: نو بهلینو په پیمانې که خوا له نادم و له وچه کی نادم وهرگرته، حقه وراسته، نو بهلینو په پیمانې تهوه، که خوی په ورو دگار له سوړه تی (الأعراف) دا لمر باره یوه دهم سوړی: ﴿وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَن تَقُولُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَذَا غَافِلِينَ ﴿۳۷﴾﴾ (الأعراف، واته: یاد بکوه، کاتیک په ورو دگار بهلینو لوه وچه کی نادم له پشتی وچه کی نادم وهرگرته لسه خویانی کردن به شهید (هم سوړی): نایا من په ورو دگاری نیوه نیم (نهی وچه کی نادم؟) گوتیان: با، شایدیشین (که تو په ورو دگاری نیمی)، بویه نو بهلینو په پیمانې لیه وهرگرتن، که رژی قیامت نهلین: نیمه لسه بیتاگا بووین. زانایان سه باره به ته فسیری نو نایته نو مسله یی که نو سر ناوی لیتاره (میشاق)^(۱) دوو رایان هن:

(۱) المعجم الوسيط، ص ۱۰۱۱، ۱۰۱۲ که (مرتق و میثاق) به (العهد) تفسیر دهکات، به لام راستر تهوه که (میشاق) بهلینو په پیمانې داکوکی لسه کراوه یی.

رای په کهم: که چهند فمرموده په کیش پشتگیری ده کمن، به لآم فمرموده کان زور به هیتز نهن، نهوه په که ده لئین: خوا دهستی به پشتی ناده مدا هیناوه، هرچی نهوه وچهی نادم هیه، له شیتوی گهردیلهی زور ورددا له ناده صوره، تادوایین نینسان رای نواندوونو، فمرمویهتی: نایا من پروهردگاری نیتوه نیم؟ همسویان دانیان پیدا هیناره که: با. هندیك ناوای لیک ده ده نهوه و چهند فمرموده په کیش همن که ناماژه بهوه ده کمن، به لآم وهک پیشتر گوتم: فمرموده کان نهوه نهن که جینی دلنیایی و متمانه بن.

رای دوه میان: که له راستیدا به هیتز تریشه، له گمل سیاقی نایته که شو له گمل رسته کانی نهو نایته شدا زیاتر ده گونجی، نهوه په که: مه بهست لهو به لئین و په میان وهرگرتنه نهوه په که خوا تاکی وچهی نادمی به شیتویهک دروست کرده که خوی خویان بناسن، نیمه وا دروست کراوین و خاوهنی فیتروپت و سروشتیکی واین، که خوی خومان ده ناسینو نیمه له دهرو نهوه عمودالی خوی خومانینو تینوین بژ ناسینی خوا، سروشتی هر کام له نیمه خوی خوی ده ناسی، فیتروپتی هر کام له نیمه خوی خوی ده ناسی، نیمه وهک نهوه وایه که به لئینان لسی وهرگیرایی، تنجا نایا به لگه چیه له سر نهوه؟ ده لئین: به لگه نهوه په که خوی پروهردگار ده فمرموی: ﴿وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ

ظُهُورِهِمْ... ﴿۱۷۱﴾، ده فمرموی: له پشتی وچهی نادم، وچه کیمانی وهرگرتن،

نه یقمرموده له نادمی وهرگرتن، تنجا نهو په میان لیتوه رگرتنه که خوی پروهردگار ده یخاته نهو قابلهوه: ﴿أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ﴾، ده لئین: له قورئاندا وینهی دیکه ش هیه،

وهک خوی پروهردگار له سوورهتی (فصلت) دا باسی ناسمانو زهوی ده کاتو ده فمرموی: ﴿ثُمَّ اسْتَوَىٰ إِلَى السَّمَاءِ وَهِيَ دُخَانٌ فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا

قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ ﴿۱۷۲﴾، واته: تنجا پروی کرده ناسمان که نهو کاته دووکلن بوو،

به ناسمانو زهوی فمرموو: دروست بن، به پیخو شیبوون، یان پینا خو شیبوون

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media icons and text:

- Top Left (Blue bar):** Facebook icon and text "Alibapir" (Alibapir).
- Top Right (Blue bar):** Facebook icon and text "Alibapir" (Alibapir).
- Middle Left (Red bar):** YouTube icon and text "Alibapir" (Alibapir).
- Middle Right (Red bar):** YouTube icon and text "Alibapir" (Alibapir).

Below the banner, there are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes with the text "Alibapir" above them.
- Bottom Right:** Three QR codes with social media icons for Facebook, YouTube, and WhatsApp above them.

نوسەر (أبو جعفر الطحاوی) که له سهدهی سییهم و چاره می کۆچییدا ژیاوه، لهو کاتییدا له نیو مسولماناندا، مشتو مرو بگرهوه بهره له سهر بابتهی قهزاو قهدهر زۆر توند بووه، بۆیه له کتیبه کهمیدا له چهند شورتان دیتسهوه سهر بابتهی قهزاو قهدهروه، نه بچارهش ههوت خاژ، که خاله کانی: (۴۳-۴۸)ن، بۆ بابتهی ناوبراو تهرخان ده کاتو، سه رهتا دهلی:

(۴۳) (وَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ تَعَالَى فِيمَا لَمْ يَزَلْ عَدَدٌ مَّنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ،
وَعَدَدٌ مَّنْ يَدْخُلُ النَّارَ جُمْلَةً وَاحِدَةً، فَلَا يُزَادُ فِي ذَلِكَ
الْعَدَدُ وَلَا يُنْقَصُ مِنْهُ):

واته: به دلتیاییهوه خوی بهرز ههه له شهزه لهوه (یانی: له ههه بوویسهوه) ژماره ی نهوانه ی زانیوه که ده چته بههشتی، ژماره ی نهوانهش که ده چته دۆزهخ، ههه هه موویانی زانیوه به تیکرا، نهو ژماره یه ی که خوا زانیویهتی (ژماره ی بههشتیان و ژماره ی دۆزهخیان) نهو ژماره یه، نهلیتی کهم ده کری و نهلیتی زیاد ده کری.

واته: بهر لهوه ی خوی په نهانتران نیتمه بچوئینی، زانیویهتی کامان بههشتیه و کامان دۆزهخیه؟ چی ده کهین و چۆن ده کهین؟ بهلام وهک پیتشتر گوتمان، خوا له شهزه لهوه زانیویهتی که نیتمه به ویستو هه لباردنی خۆمان چی ده کهین و چۆن ده کهین؟ بهویستی نازادانه ی خۆمان بهوه بههشتی ده رۆین، یان دۆزهخ که نهوهش له نیتمه معلوم نیه، داخۆ بۆ لای کامیان ده رۆین، چونکه زانیاری و قهدهرو ویستی خوا له لای نیتمه معلوم نیه، بهلام خوی په روهردگار نیشانه یه کی بۆ نیتمه داناوه، که نیتمه بهو نیشانه یه بۆمان ده رده کهوی بۆ کامیان ده چین، نهویش بریتیه له شه ریه ته که ی، به پیتی شه ریه تی خرا نیتمه ده زانیه بهوه کوی ده رۆین، با لهو باره وه سه رنجی نهه وتو ویژه ی نیوان: (سلیمان بن

عبدالملك) و (أبو حازم) بدهين^(۱):

+ سوله يانی كوری عبدولملك له دانیشتنیكدا له گهڙن نهبو حازم كه یه كیتك بسو له زانایانی تابعین، له یه كئی له قسه كانیدا دهلی: خوزگه زانیبام تایا من دۆزه خیم، یان بههشتیم؟!

- (نهبو حازم) یش پیتی دهلی: جا خو ناشكرايه!!

+ سوله یان دهلی: چۆن؟!

- نهبو حازم دهلی: ته ماشای قورئانت نه كرده؟

+ سوله یان دهلی: با.

- نهبو حازم دهلی: نه دی خسوی زانا نافه رموی: ﴿إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿۱۴﴾ وَإِنَّ

الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿۱۵﴾﴾ الإنفطار، واته: چاكه كاران له بههشتیدان و خرابه كاران له

دۆزه خ دان، تنجا خۆت رابنوتنمو بزانه له چاكه كارانی، یان له خرابه كارانی!

كهواته: بهلی، نیمه نازانین له عیلمی خوادا چی بۆ نیمه همیه، له قهدهری هه ربوی خوادا چی بۆ نیمه نهندازه گیری كراوه و، سهبارهت به نیمه، ویستی خوا له سر چی بووه، به لام نیمه ناویتهیه كمان له بهر دهستدایه كه خۆمانی تیدا ده بیستن، شهیش بریتیه له شهریعتی خوا، بریتیه له قورئان و سوننهت كه پیمان دهلی: ناوا بكه ناوا بكه، به ره و بههشت ده رۆی، وه پیمان دهلی: كه سینك ناوا بكاو ناوا بكا، به ره و دۆزه خ ده چی.

كهواته: به پیتی شهریعتی خوا، ده زانین چین و چۆنینه و به ره و كوی ده چین؟ بهلی، خوا له تهزله ره ژماره ی ئهوانه ی زانیوه كه ده چنه بههشت، وه ئهوانه ی كه ده چنه دۆزه خ، وه له ره ژماره یه، نه كه م ده كری و نه زیاد ده كری.

تنجا دهلی:

(۱) (سلیمان) حوكمرانی مسولمانان بووه، دواي (عبدالملك) یی بابی و (أبو حازم) یش زانو پیتشه وایه كی گه ره ی نیسلام بووه، له چینی شویتكه و تروان (كاهین).

(۴۴) (وَكَذَلِكَ أَفْعَالُهُمْ فِيمَا عَلِمَ مِنْهُمْ أَنْ يَفْعَلُوهُ، وَكُلُّ مُيسَّرٍ لِمَا خُلِقَ لَهُ، وَالْأَعْمَالُ بِالْخَوَاتِيمِ، وَالسَّعِيدُ مَنْ سَعِدَ بِقَضَاءِ اللَّهِ، وَالشَّقِيُّ مَنْ شَقِيَ بِقَضَاءِ اللَّهِ):

واته: ههروهها کردهوه کانیشیانی زانیوه، (کردهوهی بئندهکان، وهک چۆن چوونه بههشتو دۆزهخیان بۆ خوا زانراو بروه، ههروهها کردهوه کانیشی زانیون) لهوهی که خوا دهیاره بیان زانیوهتی که دهیکهن (وَكُلُّ مُيسَّرٍ لِمَا خُلِقَ لَهُ) ههروهها ههراکامیتکیش له نینسانهکان، بۆی ناسان دهکریو وهرده چهرخیتری بهرهو نهو شتهی که بۆی دروست گراوه (تهگهر بۆ بههشت دروستکرای، کردهوهی بههشتییانی بۆ ناسان دهبن، تهگهر بۆ دۆزهخ دروستکرای، بهرهو دۆزهخ وهرده چهرخیتری و کردهوهی دۆزهخیانیسی لهسهرد دست نهفجام دهدری)، (وَالْأَعْمَالُ بِالْخَوَاتِيمِ) نهوکرده وانهش که دهکرین، سهرج کۆتاییه کهپانه، سهروقه هیده چاکه دهکا، چاکه دهکا، بهلام دواپی بهرهو کوفر دهچی و کردهوه کانی ههلهدهه شینموه، عیبهت بهوهی دواپیه، یان هیده زۆر خراپه دهکات، بهلام دواپی دهگهریتموه و کردهوهی چاک دهکات، نیدی خراپه کانی له کۆل دهبنموه و پهڕتیکی سپی ههلهدهاتهوه، حیساب بۆ کۆتایی و سهرهفجامة کهی دهکری، (وَالسَّعِيدُ مَنْ سَعِدَ بِقَضَاءِ اللَّهِ)، بهختهوهر نهو کهسهیه که به بریاری خوا بهختهوهر بووی، (وَالشَّقِيُّ مَنْ شَقِيَ بِقَضَاءِ اللَّهِ)، بهدبهختیش نهو کهسهیه که به بریاری خوا بهدبهخت بووی، دیاره بریاری خوا به دواپی ویستی نینسان دهکوی، وه تهگهر ویستی تو لهسهر کاری چاک و خیر بی، دیاره خوا بریاری خیری بۆ تو داوه، تهگهر ویستی تو پوویکاته کاری شهپ، دیاره خرا بریاری سهرهفجامی شهپی بۆ تو داوه.

نهوهی که دانهری کتیب دهیهوی تهنکیدنی لهسهر بکات نهوهیه، که نهه بوونهوهرو کانیاته، نهوهی نیتمه دهیزانین و نهوهی نیتمه نایزانین، ههمووی له ژنر چهتری بریارو نهاندازه گیری خوادا بهرپوه دهچی و بهرپوه چووه، هیچ شتی نیه بتوانی له ژنر پکیفی

برپاری خوا بیچیتته دهی؛ نهوهی نووسر تهنکیدي لوسر دهکات نهوهیه، به حقیقهت قورثانیش هر بهو شیوهیهی فرمووه، وهک خوی زالو کاریهجی دهفرموی: ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿التکویر، ناتوانن بتانهوی، تا خوا نیهوی، ﴿... فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ...﴾ ﴿الکھف، واته: کهسینک دهیوی، با برپوا (به خوا) بینتی، کهسینکیش دهیوی، با کافر بی، بهلام شو ویستهی توژ دیسان له ژیر رکیفی ویستی خوادایه، هتا خوا نهیوی، تو ناتوانی بتیوی، یانی خوا ویستویهتی که تو بتوانی بتیوی، ویستویهتی که تو ویستت هبی، تو هلبشاردنت هبی، تو نازاد بی، خوا نهوهی بو تو ویستوه، نهگهر خوا نهوهی نهویستبا، وهک مدلاتیکهتان دهپولقاندی، که خرابیمان لهدهست نایدت، یان خوا دهیتوانی تو وهک شیتانان بولقینتی که چاکیمان له دهست نایه، یان وهک ژیاندارانو مادهی بی ژیان، بتخولقینتی، که نهچاکیمان لهدهست دی، نه خرابه، واته: نیتمه که دهتوانین چاکه بکمین و دهتوانین خرابه بکمین، خوا ویستویهتی که نیتمه بهو شیوهیه بین.

تنجا بهردهوام دهی و دیتته سر باسی نهینتی قدهرو، دهلی:

(۴۵) ﴿وَأَصْلُ الْقَدْرِ سِرُّ اللَّهِ تَعَالَى فِي خَلْقِهِ، لَمْ يَطَّلِعْ عَلَى ذَلِكَ مَلَكَ مُقَرَّبٌ، وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَالتَّعَمُّقُ وَالنُّظْرُ فِي ذَلِكَ ذَرِيعَةُ الْخِذْلَانِ، وَسَلَّمَ الْجُرْمَانِ، وَدَرَجَةُ الطُّغْيَانِ، فَالْحَذَرُ كُلُّ الْحَذَرِ مِنْ ذَلِكَ نَظْرًا وَفِكْرًا وَوَسْوَسَةً، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى طَوَى عِلْمَ الْقَدْرِ عَنْ أَنَامِهِ، وَنَهَاهُمْ عَنْ مَرَامِهِ، كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ: (لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ) [الانباء: ۲۳]، فَمَنْ سَأَلَ: لِمَ فَعَلَ؟ فَقَدْ رَدَّ حُكْمَ الْكِتَابِ، وَمَنْ رَدَّ حُكْمَ الْكِتَابِ كَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ.)

به‌پێزان!

سه‌ره‌نجامو کاکله‌ی قسه‌ی (طحاولی) له‌باره‌ی قه‌ده‌ره‌وه، له‌م خالی چلو پێنجه‌مه‌ دا‌یه، به‌چاک‌یی لینی ورد بنه‌وه، نووسه‌ر ده‌لی: بناغه‌ی قه‌ده‌ر، نه‌یتنی خ‌وای به‌رزه‌ له‌ دروست کراوه‌کانی خ‌زیدا، یانی: حه‌قیقه‌تی قه‌ده‌ر، نه‌یتنیه‌کی خ‌وایه‌ له‌ دروست‌کراوه‌کانی خ‌زیدا، وه‌ک خ‌زی، به‌س خ‌وا ده‌یزانی، ئیتمه‌ شتیکی لی ده‌زانینو ده‌توانین بۆنیکی لی‌بکمین، به‌لام حه‌قیقه‌ته‌که‌ی نه‌وه‌نده‌ ق‌ووله‌ نه‌وه‌نده‌ ورده، به‌س خ‌وا ده‌یزانی، (لَمْ يَطْلُعْ عَلَى ذَلِكَ مَلَكٌ مَّقْرَبٌ وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ) سه‌باره‌ت به‌م نه‌یتنیه‌، ه‌یچ فریشته‌یه‌کی زۆر له‌ خ‌وا نی‌زیک و ه‌یچ پیتغه‌مبه‌ریکی ره‌وانه‌کراو، ناگادارو شاره‌زانین، واته‌: نه‌ ه‌یچ فریشته‌یه‌ک که‌ زۆر له‌ خ‌وا نی‌زیکه، نه‌ه‌یچ پیتغه‌مبه‌ریک (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام) که‌ خ‌اوه‌نی پ‌دیامو به‌رنامه‌ی خ‌وان، وه‌ک پ‌یویست نه‌یتنی و ماهیته‌تی قه‌ده‌ریان نه‌زانیه‌وه، بۆیه‌ش: (وَأَتَّعَمُّ وَالنَّظَرُ فِي ذَلِكَ ذُرْبَةُ الْخِذْلَانِ، وَسَلْمُ الْجِرْمَانِ، وَدَرَجَةُ الطُّغْيَانِ) ق‌ووله‌ بوونه‌وه‌ له‌ زانینو شاره‌زایی پ‌یدا کردن له‌ قه‌ده‌رداو، زۆر سه‌رنج دان له‌م مه‌سه‌له‌یه‌دا، ه‌زی ر‌یسوا به‌وونو پلیکانی سه‌رلیش‌یوانو پ‌یه‌وه‌ی یاخ‌یبوونه‌ به‌رانبه‌ر به‌ خ‌وا، واته‌: که‌سێک زۆر ت‌ییدا ق‌ووله‌ ب‌یتسه‌وه، تووشی سه‌راسیم‌یی و سه‌رگه‌ردانی ده‌بی، سه‌ره‌نجام، نه‌گه‌ر نه‌ده‌بوو ر‌ی‌زیک‌ی زۆری نه‌بی به‌رانبه‌ر به‌خ‌وای خ‌زی، مه‌سه‌له‌که‌ ه‌یتده‌ ق‌ووله‌، عه‌قل‌ نایگاتی و له‌ناکام‌دا تووشی تاوان‌بارکردنی خ‌وا ده‌بی، یان به‌بی عه‌داله‌تی، یان به‌بی عیلم‌یی!! وه‌ک موخته‌زیله‌مو جه‌مه‌م‌یه‌کان، چونکه‌ زۆر به‌م مه‌سه‌له‌یه‌دا ق‌ووله‌ بوونه‌وه، زیاد له‌ نه‌ندازه‌ی خ‌زی، به‌لام ه‌هر نه‌گه‌یشته‌ بنه‌که‌ی، چونکه‌ عه‌قل‌ی ئینسان به‌م ش‌یوه‌یه‌ دروست نه‌کراوه، نه‌یتنیه‌کانی بوونه‌وه‌ر بزانی، که‌ ه‌هموو بوونه‌وه‌ریش به‌ قه‌ده‌ری خ‌وا به‌رپه‌وه‌ده‌چی و دروست‌کراوه، موخته‌زیله‌ له‌ نه‌نجامی نه‌وه‌دا که‌ له‌ سنووری خ‌زیداندا ر‌انه‌وه‌ستانو نه‌سپی عه‌قل‌یان ه‌هر نه‌وه‌نده‌ تاو نه‌داوه، که‌ له‌ توانایدا ه‌م‌یه، به‌ حیسابی خ‌زیدان بۆ نه‌وه‌ی دیفاع له‌ دادگه‌ریی خ‌وا بکمن، گوتوویانه: خ‌وا کرده‌وه‌ی ئینسانه‌کان ناخ‌ولق‌یتنی و، ئینسان بۆ خ‌زی کرده‌وه‌کانی خ‌زی ده‌خ‌ولق‌یتنی، گوتوویانه: نه‌گه‌ر ب‌ل‌یین: خ‌وا کرده‌وه‌ی ئینسان ده‌خ‌ولق‌یتنی، نه‌دی چۆن ب‌ل‌یین: خ‌وا سزای ده‌دا له‌سه‌ر کرده‌وه‌یه‌ک که‌ بۆخ‌زی بۆی

ده خو لقیتی، خرا لیره دا تووشی زولم ده بی، به حیسابی خزیان! له شه نجامی شه ودا گوتوو یانه: خرا کرده هوی نینسانه کان ناخولقیتی، نیدی به حیسابی خزیان بۆ دیفاع له دادگیری خوا، زه په بیان له همدروک سیفتهی دهستلآت و ویستی خوا داوه.

کهواته: به حیسابی وان بی، له گه ل شه ودا که خوا خالیقه، نینسانیش خالیقه، به لام شه بی شه ده بییه به رانبر به خوا، چونکه خوی په وده رداگار ده فرموی: ﴿اللَّهُ خَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ﴾ الزمر، واته: خوا به دیهیتنهری همدرو شتی کهو به سر همدرو شتی کهوه سر به رشتیاره.

به تی، موخته زیله بۆ به رگریی کردن له دادگیری خوا، زیانیان له توانا ویستی خوا داوه توانا ویستی خویان به رتهسک کرد شه وده،^(۱) جه بریسه کانیش به پیچه وانوه، به حیسابی خزیان بۆ شه وی دیفاع له ویست و دهستلآت و توانای خوا بکن، گوتوو یانه: خوا همدرو شتی که به نینسان ده کات و نینسان جه بری لیکراوه، به ممش زه په بیان له دادگیری خوا داوه، چونکه خوی دادگیر ده فرموی: ﴿مَا يَدُلُّ الْقَوْلُ لَدَىٰ وَمَا أَنَا بِظَلْمِ اللَّيِّدِ﴾ ق. واته: بریارو قسه له لای من ناگزیی و، منیش ستمکار نیم بۆ بهنده کان.

به لام شه هلی سوننهت و جه ماعت، تا شه شه ندازه په له گه ل بابه ته که دا چون که عقل بر ده کات، همر نه وانیش به حقیقهت به سر به رزیی ما ونوه، همدرو سیفته کانیشیان بۆ خوا بریار داوه: همر برویان به دهستلآت و ویستی بی سنووری خوا هدی، همر برویان به حکمهت و دادگیری بی سنووری خوا هدی، له همر شو نیتیکیش عقلیان بری نه کرد بی، بۆ ویته: باشه چون ده توانین بلین: خوا له سر همدرو شتی که به توانیسه به دیهیتنهری همدرو شتی که، له هه مان کاتدا بریا به دادگیری خواش بیتن؟ شه هلی سوننهت و جه ماعت گوتوو یانه: خوا (سُبْحَانَكَ وَتَعَالَى) ده فرموی: من دادگیرم، وه من له سر

(۱) مبعست له زیاندان و زه په دان له ویست و دهستلآت و دادگیری خوا، واته: له زهین و خعیالی خزیاندا.

هه موو شتیك به توانام، نیمهش پروامان به هه موو فرمایشته کانی خوا هدی، مهسه لهی قهزاو قهدهریش نهوهنده له گه لئی ده رۆین که عه قلمان بری ده کات، که زانیمان عه قلمان لئی راده وهستی، ده لیتی: نازانین، به لام خوا هه م به تواناو ده سه لانداره و هه م داد گهریشه، تنجا نیمه عه قلی خۆمان تاوانبار بکمین چاکتره، نه ک داد گهریی خوا، یان ریست و توانای خوا!!

بۆیهش نووسه ده لئی: زۆر ورد بوونهوه تییدا، ده بیته هۆی سه ره شوپیی و زه بوونی، ده بیته پیوهی بی بهش بوون له ره همتی خوا، نینسان ده گه یه نی به نه و پهری بی پتزیی و یا خیبوون، تنجا ده لئی: (فَالْحَدَرَ كُلَّ الْحَدَرَ) وریابه زۆر وریا به، له وهی که زیاد به نه ندازهی مهسه لهی قهدهردا به چیه خوار، (مِنْ ذَلِكَ نَظَرًا وَقِكْرًا وَ وَسْوَسَةً) وه ک به کرد نه وه لئی و وه ک سه ر نه جانو وه ک خو نه و نه و خه یال کردن، (فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى طَوَى عِلْمَ الْقَدْرِ عَنْ أَنَامِهِ) ، چونکه خوا زانیاری له باره ی قهده ره وهی له بنده کانی شارد و نه وه، (وَنَهَاهُمْ عَنْ مَرَامِهِ كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ) وه خوا نه هی کرده که زۆری به دوادا به گهرین، وه ک خوی بهرز له کتیه که یدا ده فهرمو: ﴿لَا يُسْتَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْتَلُونَ﴾

الانبیاء، واته: (خوا) پرسیاری لئی ناکرئ له وه که ده یکا، به لکو به نده کان پرسیاریان لیده کری، واته: هه چ کهس نه به توانئ گلهیی له خوا بکات، بۆچی نه وهی کرد؟ بۆچی نه وهی نه کرد؟ نه ک ته نیا له بهر نه وهی خوا خاوه نی دهسته لاته و پهروه ردارو به دیه پنه ری نیمه یه، به لکو له بهر نه وهی خوا کار به جییه و به به زه ییه و خاوه نی هه موو سیفه تینی که بهرزو په سنده و، هه رگیز کارینی و ناکات، جینی توانج و پلارو ته شهرو گلهیی بی، چونکه هدی به هدله له و نایه ته ی سه ره وه ده گات، ده لئی: کهس بۆی نه پرسیار له خوا بکات، بۆچی وای کرد؟ ، چونکه خوا به دهسته لاته، به لام نه خیر، هه ر له بهر نه وه نا که به دهسته لاته، به لکو له بهر نه وهی که کار به جییه، بۆیه که شتیك به که م و کوپ هاته بهرچاو، بزانه عه قلی تۆ که م و کوپیی تی دایه، وه ک ده لئی:

وَكَمْ مِنْ عَائِدٍ قَوْلًا صَحِيحًا
وَأَفْتَهُ مِنَ الْفَهْمِ السَّقِيمِ

واته: زورچار په څنه ده گيرئ له قسه ي راست، که چي ددرده که له ټنگيشتني نه خوښه ويه!

وهک باباي نه خوښ ناوي شيرين له زاريدا تاله، بويه نووسر دهلي: (فَمَنْ سَأَلَ: لِمَ فَعَلَ؟) هر که سي پيرسي: خوا بزجي نه وي کرده؟ (فَلَقَدْ رَدُّ حُكْمَ الْكِتَابِ) که واته: کتبي خوي رت کرده ته وه، (وَمَنْ رَدُّ حُكْمَ الْكِتَابِ كَانَ مِنَ الْكٰفِرِيْنَ) هر که سينکيش کتیبو حوکمي خوا به پرېرچ بداته وه، نه وه له کافرانه.

که واته: هر که سينک گليي له خوا بکات و په څنه ي لي بگري، جا گليي و په څنه بگري له کرده وه کاني، بژ وینه: بزجي فلان ستمکار له نيو نابات؟ بزجي وا ده چي، بزجي وا ده بي؟ هر که سينک په څنه له کاره کاني خوا بگري، يان له دروستکراوه کاني بگري، نه وه کافره.

کاتي خوي (خيرالله طلفاح) ناميلکميه کي دهر کرده بو به ناوي: (ثلاثة ما كان على الله أن يخلقهم: اليهود والفرس والذباب) (سي شت نه ده بو خوا دروستيان بکات: جووله که يو فارس و ميش) که بينگومان نه وه کوفره، توي مه خلوقتي بيته يزي نزان، چوزاني نه يني نه و مه خلوقانه چين؟ بدلي، هر که سينک په څنه له خوا بگري، نه که هر به زمان، به دلبي داي و دلي لاسر دابه زري، پيني کافر ده بي، چونکه مدرجي به نداي يتي بوزخرا، نه ويه که مرژف خوي به که مو کور بزاني و، هر چي چاکي و پاکي و تعاوييه به هي خوي بزاني.

پاشان هر لاسر باسي قعز او قعده به رده وام ده بي و، ده لي:

(٤٦) (فَهَذَا جُمْلَةٌ مَا يَحْتَاجُ إِلَيْهِ مَنْ هُوَ مُنَوَّرٌ قَلْبُهُ مِنْ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ تَعَالَى، وَهِيَ دَرَجَةُ الرَّاسِخِينَ فِي الْعِلْمِ؛ لِأَنَّ الْعِلْمَ عِلْمَانِ: عِلْمٌ فِي الْخَلْقِ مَوْجُودٌ، وَعِلْمٌ فِي الْخَلْقِ مَفْقُودٌ، فَالْكَارُ الْعِلْمِ الْمَوْجُودِ كُفْرٌ، وَادْعَاءُ الْعِلْمِ الْمَفْقُودِ

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: كُنَّا مَعَ جَنَازَةٍ فِي بَيْعِ الْغُرَقَدِ فَأَتَانَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَجَلَسَ وَجَلَسْنَا حَوْلَهُ وَمَعَهُ مِخْصَرَةٌ يَنْكُتُ بِهَا ثُمَّ رَفَعَ بَصَرَهُ، فَقَالَ: مَا مِنْكُمْ مِنْ نَفْسٍ مَنفُوسَةٍ إِلَّا وَقَدْ كُتِبَ مَقْعَدُهَا مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، إِلَّا قَدْ كُتِبَتْ شَقِيَّةٌ أَوْ سَعِيدَةٌ، فَقَالَ الْقَوْمُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَفَلَا نَمُكُّثُ عَلَى كِتَابِنَا وَنَدْعُ الْعَمَلَ، فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ فَسَيَصِيرُ إِلَى السَّعَادَةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقْوَةِ فَسَيَصِيرُ إِلَى الشَّقْوَةِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): بَلْ اعْمَلُوا فَكُلُّ مَيْسَرٍ، أَمَا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقْوَةِ فَإِنَّهُ يُيسَّرُ لِعَمَلِ الشَّقْوَةِ، وَأَمَا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ فَإِنَّهُ يُيسَّرُ لِعَمَلِ السَّعَادَةِ، ثُمَّ قَرَأَ: ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾ فَسَيُيسِّرُهُ لِلْيُسْرَى ﴿٧﴾﴾ (اليسل) حديث صحيح.^(١)

واژه: عدلی کوری نهبو تالیب (خوا لیتی رازی بن) ده‌لی: له‌گه‌ل جندان‌یه‌ک بسوین له به‌قیعی غمرقد (که شویتنیکه)، پیغه‌مبهر تشریفی هاتو دانیشت، نیمه‌ش له ده‌وی دانیشتن، گزجانیتکی^(٢) بچوکی پی بوو، پیغه‌مبهر (صلی الله علیه وسلم) پرووی له زه‌وی کردو گزجان‌ه‌کی له زه‌ویسره ده‌ژنی، دواپی فرموی: هیچ نه‌فسینکی دروستکراو له نیوه نیه (هیچ نینسانیتک نیه)، مه‌گدر خوا شویتن‌ه‌کی له به‌هشتی، یان له دوزخ‌خیدا نووسیوه، حه‌تمن نووسراوه که نایا به‌دب‌خته، یان به‌خته‌وره، خه‌لکه‌که گوتیان: ته‌ی پیغه‌مبهری خوا (صلی الله علیه وسلم) بژی پی شویتن‌ه‌کی خوا نووسیویته‌ی چاوه‌پری نه‌کین و واز له کارو کرده‌وه بیتن، (خوا نه‌وی نووسیویته‌ی و بریاریداوه، با بیتن‌دی و نیمه‌ش هیچ کرده‌ویه‌ک نه‌کین)، پیغه‌مبهر (صلی الله علیه وسلم) وه‌لامی دایسوه (وه‌لامدان‌سوه که به حقیقت زور ورده‌و زور نیشکال له مه‌سده‌ی قه‌در چاره‌سدر ده‌کات) فرموی: هر که‌سی له به‌خته‌وران بی، حه‌تمن به‌ره‌و کرده‌وی به‌خته‌وران ده‌چی، (خوا وای لیده‌کات، که کرده‌وی به‌هشتیان نه‌غجام بدات)، هر که‌سی‌کیش له ریزی

(١) رواه أحمد برقم: (١٠٦٧)، وقال الشيخ شعيب الأرنؤوط: إسناده صحيح على شرط الشيخين.

(٢) المِخْصَرَةُ: بكسر الميم كالسُرُوطِ كُلِّ ما اختصر الإنسان بيده فأمسكه من عصي وغيرها.

أنظر: مختار الصحاح، ص ١٦٧، لفظ: خ ص ر.

به‌دبه‌ختان (دۆزه‌خییان) نووسرایین؛ نه‌وه کرده‌وهی به‌دبه‌ختان نه‌نجام ده‌دات، دوایی پی‌نهم‌بهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فەر‌مووی: به‌لکو کرده‌وهی چاک بکهن، هەر کەسێ شو کرده‌وهی بۆ ناسان ده‌کری بۆ شوێنه‌ی که بۆی دروست کراوه، به‌خته‌وه‌ران ناسان ده‌کری بۆ کرده‌وهی به‌هه‌شتییان، نه‌وانه‌ش که به‌دبه‌ختن، وه‌رده‌چهر‌خێترین و ناسان ده‌کری بۆ کرده‌وهی دۆزه‌خییان، دوایی پی‌نهم‌بهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نه‌م نایه‌تانه‌ی خ‌وێندنه‌وه: ﴿قَالَا مَنْ اَعْطَى وَالْفَقِي ۗ وَصَدَقَ بِالْحَقِّ ۗ فَنُصِّرْهُ ۗ لِئَسْرِي ۗ﴾

﴿٧﴾ الليل، واته: هەر کەسێک مائی خۆی بیه‌خشی و خۆی بیاریزی (له‌خراپه)، برواشی به (پراست‌ترین و) چاک‌ترین وشه‌هه‌بی، نی‌مه‌ناسانی ده‌کەین بۆ کرده‌وهی ناسان (کرده‌وهی ناسان شو کرده‌وه‌یه که به‌پیتی سروشت و فیه‌ره‌تی نی‌نسانه که کرده‌وهی مسوولمانانه‌یه)، شو کەسانه وه‌رده‌چهر‌خێترین بۆ کرده‌وهی چاک، ﴿وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَى ۗ وَكَذَّبَ بِالْحَقِّ ۗ﴾ ﴿٨﴾ فَنُصِّرْهُ ۗ لِئَسْرِي ۗ﴾ الليل، به‌لام هەر کەسێ پ‌ژدیی بکاو خۆی به‌بی نی‌از ته‌ماشاشا بکا به‌ران‌بهر به‌خوا، برواشی به‌چاک‌ترین وشه‌نه‌بی (که وشه‌ی خوا به‌یه‌ک‌گرتن {توحید}ه)، نه‌وه ناسانی ده‌کەین به‌ره‌و شتیکی زه‌حمه‌ت، (که کرده‌وهی خراپه).

باسی (لوح) و (قلم):

نووسەر هەر له‌سەر باسی قه‌ده‌ر به‌رده‌وام ده‌بی و به‌و بۆنه‌یه‌شه‌وه باسی (لوح) و (قلم) ده‌کات و ده‌لی: هەرچی که له (لوح) دا نووسراوه دیت‌ده‌ی و ناگۆزی، ده‌لی:

﴿٤٧﴾ (وَنُؤْمِنُ بِاللَّوْحِ وَالْقَلَمِ، وَبِجَمِيعِ مَا فِيهِ قَدْ رُفِعَ، فَلَوْ اجْتَمَعَ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ عَلَى شَيْءٍ كَتَبَهُ اللهُ تَعَالَى فِيهِ اَنَّهٗ كَاتِنٌ، لَيَجْعَلُوهُ غَيْرَ كَاتِنٍ لَّمْ يَقْدِرُوا عَلَيْهِ، وَلَوْ اجْتَمَعُوا كُلُّهُمْ

عَلَى شَيْءٍ لَمْ يَكْتُبَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِ؛ لِيَجْعَلُوهُ كَائِنًا لَمْ يَقْدِرُوا
عَلَيْهِ، جَفَّ الْقَلَمُ بِمَا هُوَ كَائِنٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَا أَخْطَأَ
الْعَبْدُ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَهُ، وَمَا أَصَابَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَهُ؛

واته: بروا دیتین به لمرح و قهلم، به تیکرای نمره که له لمرحدا نووسراوه^(۱)، وشه
(لوح) وشمه کی عمره بییه، یانی: شتیکی تهخت وهک تهخته رهش که پیسی ده گوتری:
لمرح، همدنیک له زانایان ده لئین: لمرح وهک له همدنئ له شوینموار (آثار) دا ده رده کمری،
جیسمینکی زور گهوریه، دروستکراوینکی زور پانه، هرچی خوا له بووسه وهدا
خولقاندوویمتی و ده خولقینتی، له لمرحدا نووسراوه و تومار کراوه که فلان شت له فلان
کاتدا ده خولقی به فلان نهدازوه و بهر چو نییه بییه، ههلبته وشه لمرح له قورناتدا هاتوه،
وهک خوا (سُحُفَاتُهَا وَتَعَالَى) ده فرموی: ﴿بَلْ هُوَ قُرْآنٌ مَّجِيدٌ ﴿۱۰۱﴾ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿۱۰۲﴾﴾،
واته: بدلکو نمره قورناتینکی پلهو پایه بهرزه. له لمرحینکی پاریزوادایه، واته: جگه له
خوا، هیچ کهس لئی ناگادار نیه، قهلمیش نامرازی نووسینه، بهلام نیمه نه لمرح و
نه قهلم چو نییه بییه کیان نازانین، بهلام ده زانین لمرح شتیکه، خوا معلوماتی خوی تیدا
نووسیوه و تومار کردوه، (قهلم) یش نامرازی که که هرچی خوا پریاری له سر داوه
بیخولقینتی و خولقاندوویمتی، بهر قهلمه له لمرحدا نووسیریمتی، نجا ده لی: بروا دیتین
به لمرح و به قهلم و به تیکرای نمره که له لمرحدا نووسراوه، (قَلَوِ اجْتَمَعَ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ
عَلَى شَيْءٍ كَتَبَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِ أَنَّهُ كَائِنٌ، لِيَجْعَلُوهُ غَيْرَ كَائِنٍ لَمْ يَقْدِرُوا عَلَيْهِ)، واته:
نه گهر تیکرای خهک کویبنموه له سر شتی که خوی بهرز له لمرحدا نووسیریمتی که
ده بی بیی، نمره شته بکن به نمره و نه هیلن نمره شته بیی، ناتوان.

(۱) اللوح: کل صفيحة عريضة خشباً كانت أو عظماً أو غوهما، ما يُكْتَبُ فيه... المعجم الوسيط، ص ۸۴۵.

واته: هرچی که خوا له لوجودا تزامری کردوه بیی، نهگمر تینکرای خدایک کۆبینهوه و نههیلن بیی، ناتوانن، وه نهگمر تینکرا کۆبینهوه لهسر شتیک که خوی بهرز له لوجودا نهینوسیوه بیی، ناتوانن بیکهن به ههبوو بوونی پی بهخشن، تنجا دهلی: (جَفَّ الْقَلَمُ) قهلم وشک بووه، واته: نمر مهره که بهی که قهلم نویسیوه تی تازه وشک بووه (بِمَا هُوَ كَاتِبٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ) بهوی ههیهو دهی ههتا رۆژی دواپی، واته: نعه که خوی زانا له نهزه لدا بریاری لهسر داوه، هر نعهیهو دهییت بیتهدی و گۆرانی بهسهردا نایهت، تنجا دهلی: (وَمَا أَحْطَأَ الْعَبْدُ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَهُ)، وه نعهی که بهنده نایپیکتی و توشی نابی، نه دهبوو بیپیکتی و توشی بیی (وَمَا أَصَابَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُحِطُّنَهُ)، نعهش که توشی بهنده دهی و دهیپیکتی، نه دهبوو نهیپیکتی، واته: خیر، یان شهر، چاکه، یان خرابه که له تینسان لادهدری، نه دهبوو توشی بیی، وه که توشی تینسان دی، نه دهبوو لیتی لادری، چون خوا بریاری داوه و زانیویهتی و ویستی لهسر بووه، دهبوو هر بهو شتویه بی.

تنجا سره نجام به خالی (۴۸) کۆتایی به قسه کانی دینی لهباردی قهده ره وه، دهلی:

(۴۸) (وَعَلَى الْعَبْدِ أَنْ يَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ قَدْ سَبَقَ عِلْمُهُ فِي كُلِّ كَاتِبٍ مِنْ خَلْقِهِ، فَقَدَّرَ ذَلِكَ تَقْدِيرًا مُحْكَمًا مُبْرَمًا، لَيْسَ فِيهِ نَاقِصٌ وَلَا مُعَقَّبٌ، وَلَا مُزِيلٌ وَلَا مُغَيِّرٌ، وَلَا نَاقِصٌ وَلَا زَائِدٌ مِنْ خَلْقِهِ فِي سَمَاوَاتِهِ وَأَرْضِهِ، وَذَلِكَ مِنْ عَقْدِ الْإِيمَانِ، وَأَصُولِ الْمَعْرِفَةِ، وَالْاعْتِرَافِ بِتَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِرُبُوبِيَّتِهِ، كَمَا قَالَ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ (وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ تَقْدِيرًا) [الفرقان: ۲]، وَقَالَ تَعَالَى (وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدْرًا مَقْدُورًا) [الأحزاب: ۳۸]. فَوَيْلٌ لِمَنْ صَارَ لِلَّهِ تَعَالَى فِي الْقَدْرِ خَصِيمًا، وَأَخْضَرَ

لِلنَّظَرِ فِيهِ قَلْبًا سَقِيمًا، لَقَدْ اَتَمَسَ بُوْهُمِهِ فِي فَحْصِ
الْغَيْبِ سِرًّا كَثِيمًا، وَعَاذَ بِمَا قَالَ فِيهِ اُفَاكًا اَثِيمًا):

واته: لسهر بنده پتويسته بزانی که زانیاری خوا رابردوهو پتیشکوتوه لسهر هسر
دروست کراوتیک له دروستکراوه کانی خوا، یانی: خوا بهر لسهوی هسر شتیک بحولقیتنی
زانیویتهی و زانیاری دهربارهی هه بووه، نو شته که ده بی چۆن ده بی، چۆنییه تیه که ی،
نه اندازه که ی، ته مهنی، وه زعی، هه مووی بز خوا ی بالادهست دیار بووه، (فَقَدَّرَ ذَلِكَ تَقْدِيرًا
مُحَكَّمًا مُبْرَمًا)، خوا هه موو نهو شتانهی نه اندازه گه یی کرده به نه اندازه گه یسه کی زۆر
پتهوی وا، که هیچ سهوای که مو زیادی تیندا نه مینتی، (لَيْسَ فِيهِ تَاقِصٌ وَلَا مُعَقَّبٌ) لهو
پریارانه دا که خوا داونی لهو شتانه دا که خوا ی به دپه پتسدر دروستی کردوونو، پریاری
لهسر بووه که دروست بن، هه لوه شتانه ره وهو چاوی پتدا گتیره ره وه نیه.

یانی: هیچ که سیک بز ی نیه برپاره کانی خوا هه لوه شتیتتهوه، هه روه ها هیچ که سیک نیه
چاو به برپاره کانی خوا دا بگتیره پتتهوهو تیبینی و سه رنجی له سه ریان هه بی. (وَلَا مُزِيلٌ وَلَا
مُغَيِّرٌ) هه روه ها لاده رو گۆره نیه، یانی: نهوهی که خوا برپاری له سه رداوه، هیچ که س
ناتوانی لای بدات، وه نهوهی که خوا نه اندازه گه یی کرده، هیچ که س ناتوانی بیگۆری (وَلَا
تَاقِصٌ وَلَا زَائِدٌ مِنْ خَلْقِهِ فِي سَمَواتِهِ وَأَرْضِهِ)، نه که م ده کاو نه زیاد ده کا، (لهو زانهو
نه اندازه گه یسه ی که تۆماری کرده له زانیاری هه رووی خۆیدا) له هه موو
دروستکراوه کانی خۆی، چ له ناسمانو چ له زه ویدا (وَذَلِكَ مِنْ عَقْدِ الْإِيمَانِ، وَأَصُولِ
الْمَعْرِفَةِ، وَالْإِعْتِرَافِ بِتَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِرُبُوبِيَّتِهِ) وه نهوهش (که له رابردوودا گوترا) له
گرتی نیمانو بنه ماکانی خواناسنهو بنچینه کانی دان پتدا هینانه به سه کتایی و
په روه دگارینی خوا ی به رزدا. (كَمَا قَالَ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ: ﴿... وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ.

تَقْدِيرًا ﴿٢٨﴾﴾ الفرقان، وَقَالَ تَعَالَى: ﴿... وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدْرًا مَقْدُورًا ﴿٢٨﴾﴾ الاحزاب

واته: وه که خوا ی به رز له کتیبی خۆیدا ده فه رموی: ﴿... وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ، تَقْدِيرًا

﴿ الفرقان، واته: خوا هه موو شتیکی دروست کردوه و نه ندازه گهیری بۆ کردوه، به نه ندازه گهیری کی تمواو، ههروه ها ده فهرموی: ﴿... وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدْرًا مَقْدُورًا﴾ ﴿۲۸﴾
 الاحزاب، واته: فهرمانی خواو کاری خوا، نه ندازه گهیری کی خواو ن تایبه نه ندیی تمواوی بۆ دیاریکراوه.

ئنجنا نووسەر له کۆتایی یاسی قهزاو قهدهردا ده ئی: (فویل لِمَنْ صَارَ لِلَّهِ تَعَالَى فِي الْقَدْرِ حُصِيْمًا) ، ده جا وای بۆ ئه کسهی (هه ره شه بۆ ئه کسهی) له مه سه له ی قهدهردا مشتو مپ له گه ل خوی بهرزدا ده کات، (وَاحْضَرَ لِلنَّظَرِ فِيهِ قَلْبًا سَكِيمًا) بۆ سه رنج دان له مه سه له ی قهدهرو بۆ تی فکری نی نهو مه سه له وردو قوول و گرنگه، دلیکی نه خۆشی ناماده کردوه، نهو مه سه له قوول و گرنگه ی که وه ک له رابردوودا گوتمان: نه ک هه ر ئی مه، بگره هه یچ پیغه مبه ریک (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام) و هه یچ کام له فریشته نی زی که کانی خواش، وه ک پیویست، نه ئینی نهو مه سه له ی پی شینه کراوه تهوه، که چی نهو ده یهوی به دلیکی نه خۆش لینی تی بگات و، به دلی نه خۆشیش ئیسان نه ک هه ر لهو مه سه له وردو قوول و، به لکو له هه یچ مه سه له یه کی ئیمانی حالی نابی!! (لَقَدْ اَلْتَمَسَ بِوَهْمِهِ فِي فَحْصِ الْغَيْبِ سِرًّا كَثِيْمًا) هه ر که سیک و ا به کات: مانای وایه ویستووی ته ی به وه هم و خه یالی خۆی، په ی به نه ئینی به کانی شی رراوه به ری، له ری پی پشکنینی په نهان (غیب) وه!

دیاره بابایه کی واش، جگه له ده ست له بنی هه مبه انه ی به تاله وه ده رچوون، هه چی دیکه ی پی نابری! ئنجنا ئاشکرایه که بابای ئاواش گونا هبار ده بی، بۆیه ده ئی: (وَاعَادَ بِمَا قَالَ فِيهِ اَفَاكًا اَثِيْمًا) واته: که سیک بهو شی به یه له قهزاو قهدهردا مشتو مپ ده کات، به بی زانست، به دلیکی نه خۆشه وه، نهوه بهو هه لویست و قسانه ی خۆی ده بی ته درۆ هه لبه ستیکی تاوانبارو بوختان بۆ خوی پاک و تا ک ده کات، بۆچی؟ چونکه: یان وه ک مو عته زله کان ده ئی: خوا عیلمی نه بووه بهو شتانه ی که گونا هباران ده یکه ن که به حیسابی خۆی دیفاع له عه داله تی خوا ده کات، یان ده بی پلئ: خوا ویستی له سه ر گونا ح و خرا به ی بنده کان نه بووه، تهویش به حیسابی خۆی هه ر دیفاع له عه داله تی خوا ده کات،

دهرده کهوی، نه گهر دیمه نیکی ناشیرینی هه بیته، یان خالیتی رهشی به نیوچهوانوه بی، چی پیوه بی و چون بی، ههر نوه دهرده کهوی، خهتای ناوینه کهش نیه، بهلئی زانیاری خوی زانو قهدهری خوا، ناوینه یه که نیسه خۆمانی تیندا ده بیته، بهلام نیسه خۆمانین که خۆمان جوان، یان ناشیرین ده کهمین! بۆیهش خوی دادگهر بهرده وام لسه ر ویستی بهنده ته نکید ده کاتوه، وه که ده فرموی: ﴿... فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ...﴾ (۶۱) الکهف، واته:

ههر کهسی ده یهوی با نیمان بیته، وه ده فرموی: ﴿... وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ...﴾ (۶۱) الکهف، واته: ههر کهسی کهش ده یهوی، با کافر بی، هه موو کهس ده توانی نیمان بیته و ده توانی کافریش بی.

کهواته: نوه راست نیه که خوا له نیوچهوانی هیچ کهسی نووسی بی که: نهی مرۆف! ههرده بی ناوا بکهی، به تۆزیمی ده بی ناوا بکهی! خوا له نیوچهوانی کهسی نه نووسیوه، که: ناتوانی خراپه بکهی و ده بی حه تمن بههشتی بی، چونکه نه گهر و ابوابه ژیا نی دنیا پیسی نه ده گوترا: تاقیرانه وه، خوا نه یه ده فرموی: ﴿... لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا...﴾

... (۶۱) الملك، بهلئی، خوی پهروه دگار له نه زه لوه زانیویه تی نیسه چی ده کهین و، چون ده کهین، بهلام به ویستی نازادانهی خۆمانو به هه لپۆاردنی خۆمان، ههر بۆیهش خوی کار به جی چونه بههشتی برواداران و چونه دۆزه خسی بیسپروا و سه مکارو گونا هباران، به کرده وه کانی خۆیانوه ده به ستیته وه، وه که فرموی ته:

۱- ﴿وَذَلِكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أَوْقِنْتُمْوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ﴾ (۶۲) الزخرف، واته: نهو

بههشتی که کراوته مهراثان به هوی کرده وه (چاکه) کاتانه وه.

۲- ﴿هَذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ﴾ (۶۳) اصلوها الیوم بما کنتم تکفرون (۶۱)

الیوم نخرت علی آفوههم وکلمنا آیدیهن وکشهد آرجلهم بما کانوا یکتسبون

باسيڭ لىبارەسى
غەرش و كورسى و
چۈننپەتى
پەيوەندىيان بە خواوہ

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the website "www.alibapir.com" and the phone number "011-2666666" are printed. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - The Best of the Best".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and contact icons:

- Top Left (Blue Bar):** Facebook icon and text: "Alibapir".
- Top Right (Blue Bar):** Facebook icon and text: "Alibapir".
- Middle Left (Red Bar):** YouTube icon and text: "Alibapir".
- Middle Right (Red Bar):** YouTube icon and text: "Alibapir".

Below the banner are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes with the text "Alibapir" above them.
- Bottom Right:** Three QR codes with social media icons for WhatsApp, Telegram, and Messenger above them.

نه مجاره نووسه له هه سینک خالی: (۴۹ و ۵۰ و ۵۱) دا باسی عه رش و کورسی و چۆنییهتی په یوه ندیان به خوای بهرزو بی هاوتاره ده کات، به لام زۆر به کورسی و گوشراوی، نیهش ههروا سهرو پوونکردنوهی کورتیان له سهرد ده دین، سه ره تا ده ئی:

(۴۹) (وَالْعَرْشُ وَالْكُرْسِيُّ حَقٌّ):

واته: عه رش و کورسی، راست و ههقن، برومان پێیان ههیه، واته: عه رش و کورسی دووان لهو شتانهی که خوا خولقاندوونی و بهشینکن لهو شتانهی که عه قیدهی ئیسلامی فرمانی به شوینکه توانی کردوه، بروایان پێیان هه بی.

دیاره وشه (عَرْش) له قورئاندا له چهند شویتان دووباره بۆتوه، به لام وشه (كُرْسِي)، تنیا له نایهتی کورسییدا که گهههترین نایهته، هاوهو له فهرموودهی پیغمه به ریش دا هاوه، خوای (عَزَّ وَجَلَّ) ناوا باسی کورسی ده کات، ده فهرموی: ﴿... وَبِيعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ...﴾ البقرة، واته: کورسی خوا، ناسمانه کان و

زهوی گرتۆتوه، ئنجا نهوهی که پوختهی قسه و بۆچوونی زانایانه له بهر تیشکی چهندان نایهت و فهرموودهی پیغمه به ردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده بهارهی عه رش، نهوهیه که عه رش له نسلێ زماندا، یانی تهخت و باره گای، تهخت و باره گای پادشاو ده سه لاتدار و هوکمرانان، (کورسی) ش جسمیکه له عه رش بچووکت لهو تهخت و باره گایه بچووکت^(۱)، له فهرموودهی پیغمه به ریشدا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) باسی نهوه کراوه که ههوت ناسمانه کان و زهوی له بهرانبه عه رشدا، وهک نهنگوستیلهیهک وان که له بیابانیک دا که فهری ده درێ،

(۱) له زمانی عه ره پیندا وشه (عَرْش) به: (الملك، سریر الملك) واته: هوکمرانێ، تهخت و باره گای هوکمرانێ هاوهو وشه (کورسی) پش به (السَّرِير، العَرْش، مَقْعَدٌ مِنَ الخشب ونحوه له جاسی واحد) تهفسیر کراوه. المعجم الوسیط، ص ۵۹۳ و ۷۸۳.

ته نگرستيله كه له چا و نهو بياپانه چهنده، ناسمانه كان و زهوی له چا و عرش نهو نهنده،
 حهلقهیه كه له بياپانتيك فری بدری، نهو حهلقهیه له چا و نهو دهشت و بياپانه دا چهنده
 ناسمانه كان و زهوی نهو نهنده له چا و عرش^(۱).

تنجا دیسان كورسی له بهرانبهری عهړشدا، نهویش وهك حهلقهیه كه وايه له بياپانتيك،
 نهو هی كه موره ده گری نهو یه كه كورسی وهك خوا ده فرموی: ﴿... وَوَسِعَ كُرْسِيُّهُ
 السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ...﴾ البقرة، واته: كورسی خوا هه مورو بوونه وهری گرتو نهوه،
 كورسیش له بهرانبهر عهړشدا، وهك شتیكي ژود بچووك وايه له بهرانبهر شتیكي ژود
 گه موره دا، یه كیك لهو فرمورده كه باسی عهړش دهكات، قیاس و بهراوردی عهړش
 له گه له بوونه موره دا دهكات، نه م فرمورده یه كه پسپورانی فرمورده ناس به بیهیز
 (ضعیف) یان داناوه:

﴿عَنْ عَبَّاسِ بْنِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): هَلْ تَدْرُونَ كَمْ
 بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ؟ قَالَ: قُلْنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَعْلَمُ، قَالَ: بَيْنَهُمَا مِائَةٌ خُمْسِ مِائَةِ سَنَةٍ،
 وَمِنْ كُلِّ سَّمَاءٍ إِلَى سَّمَاءٍ مِائَةٌ خُمْسِ مِائَةِ سَنَةٍ، وَكَيْفَ كُلُّ سَّمَاءٍ مِائَةٌ خُمْسِ مِائَةِ
 سَنَةٍ، وَفَوْقَ السَّمَاءِ السَّابِعَةِ بَحْرٌ بَيْنَ أَسْفَلِهِ وَأَعْلَاهُ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ فَوْقَ ذَلِكَ
 ثَمَانِيَةٌ أَوْعَالٍ بَيْنَ رُكْبَهُنَّ وَأَهْلَافِهِنَّ كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ فَوْقَ ذَلِكَ الْعَرْشُ بَيْنَ
 أَسْفَلِهِ وَأَعْلَاهُ، كَمَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ، وَاللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فَوْقَ ذَلِكَ وَلَيْسَ يَخْفَى عَلَيْهِ
 مِنْ أَعْمَالِ بَنِي آدَمَ شَيْءٌ﴾ (حدیث ضعیف)^(۲).

(۱) ﴿قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): مِثْلُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فِي الْكُرْسِيِّ كَحَلْقَةِ مَلَقَاةٍ فِي فَلَاةٍ، وَإِنَّ
 فَضْلَ الْكُرْسِيِّ عَلَى السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، كَفَضْلِ الْفَلَاةِ عَلَى تِلْكَ الْحَلْقَةِ﴾ أخرجه البيهقي في (الاسماء
 والصفات) رقم: (۸۴۰) وقال: له شاهد بإسناد أصح، انظر (إتحاف المحررة المهرة) رقم: (۳۳۷).
 (۲) أخرجه أحمد بـرقم: (۱۷۷۰) تعليق شعيب الأرنؤوط: إسناده ضعيف جدا، وأبو يعلى بـرقم: (۶۷۱۳)، قال
 حسن سليم أسد: إسناده ضعيف. وضعفه الألباني في (ضعيف الجامع) رقم: (۶۰۹۳).

واته: عه بیاسی کرپی عه بدولوت ته لیب (خوا لیتی رازی بی) ده لئی: پیغه مبهری خوا (صلی الله علیه و سلم) فهرمووی: نایا ده زانن نیوان ناسمانو زهوی چهنده؟ گوتمان خواو پیغه مبهری خوا زانانن، فهرمووی: نیوانی ناسمانو زهوی (یانی: ناسمانی یه کمه) ماوهی پینج سههده ساله، (یانی: پینج سههده ساله پی، مخرج نیه سالی خۆمان بی، چونکه ساله سالی تیشکی هیه، سالی دیکهش هیه، پیوه ره کان له بوئوه ره دا جیا جیان، نهستیره ی نیمه (خۆر) ساله کمه بریتیه له ۳۶۰ رۆژ، به لام نهستیره ی وا هیه ساله کمه ملیونان بهرانبهری سالی نیمه، چونکه زهوی نیمه یه که دوره به دوره خۆیدا ده خولیتتوه له بهرانبهری رۆژ داو شعور رۆژیک پیکدینن، واته: (۳۶۵) دوره ده خولیتتوه، سالیک پیکدینن، به لام نهستیره ی وا هیه پاش یه که ملیون سال، ننجا جاریک به دوره ی خۆیدا ده خولیتتوه، ننجا خرای گهوره که باسی رۆژ (یوم) ده کات، ده فهرمووی: ﴿... وَإِلَىٰ يَوْمًا

عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿١٧﴾ الحج، واته: رۆژیک له لای پهروه دگار وه که

هزار سالی نیوه وایه، له سووره تی (المعارج) دا ده فهرمووی: ﴿تَقْرَأُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ

إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ﴿١٧﴾، واته: فریشته کانو (جبریل) سههده کمون

بهرو خوا له رۆژیکدا که ماوه کمه په نجا هزار ساله. که واته: رۆژمان هیه ماوه کمه په نجا هزار سالو، رۆژمان هیه هزار ساله، ننجا هر له بهر تیشکی نو نایه تانوه نو

زانبارییانه شدا، ده بی له نایه تانه حالی بین که خوا ده فهرمووی: ﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ... ﴿١٧﴾ الحديد، خوا ناسمانه کان و زهوی له شهش رۆژدا

دروست کردن، یانی: له شهش ماوهو شهش کاتدا که نازانن نو کاتانه (۳۶۵) رۆژن، یان (۲۴) سهعاتن، یان ملیونان سالن، هر خوا خۆی ده زانن، ننجا که ده فهرمووی: دووری

زهوی له ناسمانی یه کمه پینج سههده (۵۰۰) ساله، نایا (۵۰۰) ساله پیسی نه سپ، پیسی تیشک، پیسی چی؟ دیار نیوه هر خوا بۆ خۆی ده زانن، وه له هر ناسمانیک، تا ناسمانیک

ديکه، ماوهی پینج سد ساله، (کواته: حوت پینج سدی ده کاته: سی ههزارو پینج سد) چری، یان نهستوری هه ناسمانیک، دیسان (۵۰۰) ساله، له سرروی ناسمانی حوته میتوه، ده ریایه که هیه له خواریه تا سرئی، وه ک نیوانی ناسمان و زهویه، واته: نهوش دیسان (۵۰۰) ساله، یا خود نیوان زهوی و ناسمان (یانی ناسمانی کۆتایی و زهوی به کم) نهو کاته ده کاته (۳۵۰۰)، تنجا (۳۵۰۰ + ۳۵۰۰ = ۷۰۰۰) ، چونکه: نهستوری و بهرزی هه ناسمانیک (۵۰۰) سال ری و نیوانی ههردوو ناسمان (۵۰۰) سال ری، مانای: (۳۵۰۰ + ۳۵۰۰ = ۷۰۰۰) سال، تنجا ده فرموی: له سرروی نهو حوت ناسمانه وه له سرروی نهو ده ریایه شهوه (وه ک ده فرموی: ﴿... وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ...﴾ هود، واته: باره گای خوا له سر ناوه (وه له سرروی نهوانه وه موویسان، ههشت نیری هه که نیوان نه ژنوو سه کانیان وه ک نیوان ناسمان و زهوی یه، تنجا له سرروی نهوه شهوه عرشى خوا هیه که له بنی عه شهوه، تا کو سره وهی وه ک نیوانی ناسمان و زهوی وایه، خواش تبارک و تعالی له سرروی هه موو نهوانه وه (به شیره یه که له خوی دهوه شیتوه).

واته: که ده ئین: خوا له سر عه شهوه یه، وه ک له سر بوونی ناسمان له سر ناسمان له سر زهوی، ده ری له سر ناسمانه کان و، عه رش له سر ده ری نیه، به لکو له سر بوونیک که له خوا دهوه شیتوه، چونکه خوا وینه یه و خوا له سرروی نهو هه موو نهو شتانه وه یه، به شیره یه که له خه یال و نه ندیشه ی نینساندا جیسی نایته وه و شایسته ی خویه تی.

تنجا له کۆتایی دا ده فرموی: (وَلَيْسَ يَخْفَىٰ عَلَيْهِ مِنْ أَعْمَالِ بَنِي آدَمَ شَيْءٌ) واته: هیچ کام له کرده وهی نینسانه کان له خوا ون نابی و په نهان نیه.

ههروه ها (أبو داود) و غهیری نهوش ریوایه تیان کرده که پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمویته: ﴿إِنَّ عَرْشَهُ عَلَى سَمَوَاتِهِ لَهَكَذَا، وَقَالَ بِأَصَابِعِهِ مِثْلَ الْقَبَةِ عَلَيْهِ﴾^(۱)

(۱) أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ بِرَقْم: (۱۷۲۸)، وَتَعَفَّفَهُ الْأَلْبَانِي فِي (ظِلَالِ الْجَنَّةِ) رَقْم: (۵۷۵).

دهستلائی خوا (قُدْرَةُ اللَّهِ) بی^(۱)، به تاییدتیش که وشعی (کُرْسِيّ) ته نیا له (آیة الکرسی) دا هاتوه، به پیچموانهی (عَرَش) هوه که له چمندان نایه تدا هاتوه، پاشان شو دهقاندی سوننه تیش که باسی (کرسی) یان تیدا هاتوه، وهک دروستکراونکی سره یه خوی جدمستی، هیچیان سنده که بیان شو هیژو پیژهی نیه که یو نسیپاتی شتیکی وا که پیویست بی نیمانی پی بهتری و بخرته نیو عمقیده، که پشتی پی بهستری، منیش نیستا شم پرایم پی راستو پهنده.

تنجا نووسر باسی چونیته پی عرش و کورسی و، پدیوهندی به خوی بهرزو معززه دهکاتو، دهلی:

(۵۰) (وَهُوَ مُسْتَفْنٍ عَنِ الْعَرْشِ وَمَا دُونَهُ):

واته: خوا بی نیازه له عرش و لوهی له خوار عرشیموهیه، واته: که دهلین: خوا لهسر عرشه، لهسر تهختو باره گای خویته، یو مانایه نیه که خوا له سر و هستاوه! چونکه کاتیک بووه، نه عرش بووه نه کورسی بووه، نه ناسمان بووه، نه هیچ شتیکی بووه، بهلام خوی بهرزو معززه هر بووه، یانی: خوا که باسی باره گاو کورسی خوی دهکات، کورسی دهستلائی بومانایه نیه که نیتمه وای یو بچن: خوا چوار چمکی لهسر کورسیهک دانیشتهوه، تهختو باره گایهک خوی بی ونه هی هتگرتوه، نا!! بهلکو خوا دهفرموی: من تهختو باره گایهکم همیه (به شتیههک، که له خوا دهوشیتتهوه) نیسی نیتمه نالین: مبهست له عرش خوا، یانی: مولکی خواو دهستلائی خوا، وهک هندیکی له زانایانی پاشین (خَلْف) ناوا (عَرَش) تهویل دهکن. دیاره زانایان سهبارت به بابتهکانی عمقیده دوو بهشن: بهشتیکیان پیمان دهگوتری: زانایانی پیشین (سلف)،

(۱) من ابن عباس رضي الله عنهما تفسير الكرسى بالعلم، وهو قول المجاهد، وقُرَّ بالملك والسلطان والقدرة، وهي معانٍ مجازية.

پروانه: صفوة البيان لمعاني القرآن، للشيخ حسن بن محمد مخلوف، ص ۶۱.

به شیکیان پیتیان ده گوتری: زانایانی پاشین (خلف)، زانایانی پیتشین هه لوئستیان به رانسر به عرش و سیفدت و ناوه به رزو بی وینه کانی نهویه، که ده لئین: هه رچی خوا فرموده تی و پیتقمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده راره ی خوا فرموده تی و، به شیوه یکی راست به نیمه گه شتوه، نیمه دانسی پینداده هیتین به شیوه یی که خوا فرموده تی، به لام چون لوسر عرشه؟ خوا بۆ خۆی ده زانی، ده لئین: خوا فرموده تی هه یی، دیتنی هه یی، بیستنی هه یی، ده لئین: خوا هه موو شعرتک دیتنه ناسانی به کم، وه له فرموده تی پیتقمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دا هاتوه، به لام چون دی؟ نازانین، ده لئین: هاتنیک که له گه ل خوا دا ده گونجی، یان ده لئین: خوا (روو) هه یی، به لام به شیوه یی که له گه ل زاتی ده گونجی.

به لام زانایانی پاشین (خلف) گوتوو یانه: نه خیر نیمه دینین نهو شتانه تشویل ده که یی و ده لئین: مه به ست له عرش، یانی ده ستولات و، مه به ست له ده ست، یانی: ده ستولات، یان چاکه و نیعه ست، روو (وجه) یانی: زات، یان ره زامه ندیی.

به لام، به حه قیقه ت قسه و هه لوئستی زانایانی پاشین بیته یزه، نهوه ی زیاتر جیتی متمانه و پشت بی به ستنه، به تایبه ت له باره ی (عرش) وه که له چهندان نایه ت و چهندان فرموده تی راست (صحیح) دا باسکراوه، هه ر قسه و هه لوئستی زانایانی پیتشین، چونکه:

به کم: که خوا (سُبْحَانَهُ وَعَآلَى) له چهند شوینان دووباره ی ده کاته وه و ده فرمودی:

﴿... ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ...﴾ ﴿٥١﴾ ﴿المسجدة﴾ یان ده فرمودی: ﴿... وَكَانَ

عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ...﴾ ﴿٧﴾ هود، مانای وایه عرش شتیکه، یا خود جسمینکو

حه قیقه تیکی هه یی.

دوۋم: نىجا خۇاى كارىبە جىيى بە راشكاۋىيى لە سوۋرەتى (الحاقە) دا دەفەرمۇيى:
 ﴿... وَجِئِلْ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ مُّغْنِيَةً ﴿۱۷﴾﴾، لە رۇزى دوايىدا ھەشت، ەپرشى

خۇا ھەلدە گرن. كەواتە: ەپرش شتىكە ھەلدە گىرىۋ شتىكە دەست دەدرىتى؛ نىدى
 بۇجى نىمە بلىين: ەپرش، يانى: مولك دەستەلانى خۇا، نەخىر: دەستەلانى خۇا دەست
 نادىرتىۋ مولكى خۇا بەو شىۋەيە تەعبىرى لىنكارى.

كەواتە: ەپرش (تەخت ۋە بارەگا) مەخلۇقەتكە، كە خۇا خۇلقاندوۋىيەتى، خۇا لەسەر
 ەپرشە بە شىۋەيەك، كە لەگەل زاتى خۇيدا دەگۇجى، بەلام چۇنىيەتتەيەكەي بىرئار نادەين و
 لىيى ناكۇلىنەۋە، بۇجى؟؟ چۇنكە ەقلى نىمە زۇر لەۋە كەمترە كە جىيى ئەو شتانەي تىدا
 بىيىتەۋە، بۇ وىنە: بەرداخىلك بىمۇي تەنەكەيەك ناۋى تىبەكەي، جىنگەي نايتتەۋە، ەقلى
 نىمەش لە قەدەر خۇى شت دەگرى، نىمە تا نىستا لە ھەندىك لە مەخلۇقە بەچۇرەكەكانى
 خۇا سەرمەن دەرنەچى؛ بۇ وىنە: تا نىستا نازانەن ھىزى كىتىندە (قوۋە الجاذبىيە) چىيە؟ يان
 ھىزى مۇگناتىس؟ يان تىشكى ژىر سوور؟ يان تىشكى سەروو ۋەنەۋەشەيى؟ يان ەاتىفەۋ
 ھەست و نەست؟ تەگەر ھەرچى تاقىگەي دىنا ھەيە، ھەرچى پىسپۇر پزىشكى دىنا ھەيە،
 لە تۇ بىكۇلنەۋە دەروونت يەكالا بىكەنەۋە، ئەو خۇشەۋىستى ۋە بوغزەي تىيىدايە، كەس
 نايزانى، ياخۇد ئەو قەسەيە كە قەسەكەر دەيلى، لەرئى شەپۇلى ھەۋارە دەنگەكە دەگاتە
 گۇنى بىسەر، ئەۋەي دەگاتە گۇنى بىسەر، شتىكى ماددىيە، چۇنكە گۇي كۇنەندامىكى
 ماددىيە شتى ماددىي ھەست پىندەكات، بەلام دۋاى ئەۋەي كە گۇي ئەو دەنگانەۋە ئەو
 ۋشانە ۋەردەگرى دەيانشكىنىت، ھەقىقەتەنكىيان تىدايە كە كاكلى ئەو ۋشانەيە ماناكەيانە،
 ماناكەيان بە چى ۋەردەگرى؛ ئايا ماناى ئەو ۋشانە، ھىچ كەس دىۋىيەتى؟ تامى كۇدۋە؟
 دەستى لىداۋە؟ بۇنى كۇدۋە؟ نەخىر، بەلام ھەشە، كەواتە: سەبارەت بە مەسەلەي ەپرش و
 لەۋرەق قەلەم ۋە ۋشانە كە خۇاى پەروەردگار فەرمۇنى، نىمە دانىان پىندا دەھىنەن كە
 ھەن، بەلام بەو شىۋەيەي كە خۇا بۇ خۇى دەزانى، ئەۋەندە ھەيە، ۋەك لىرەدا نووسەرى
 كىتەب (طحاوي) بە شىۋەيەكى زۇر جوان ھىتاۋىيەتى، دەلى: (وَهُوَ مُسْتَعْنٍ عَنِ الْعَرْشِ وَمَا
 دُونَهُ)، خۇا بىتىيازەۋ بى نىحتىياجە لە ەپرش ۋە لەۋەي كە لە خۇار ەپرشەشەۋەيە، خۇا

پټوېستی به په کټک له ماخلورو ګڼو څوې نېه هډیږي، بدلګو عمرش و ناسمانه ګانو زهوی، هر همدویان خوا هډی ګرتون، وهك ده فرموی: ﴿إِنَّ اللَّهَ بِمِيسَاتِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ أَنْ تَزُولَا وَلَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَمْرٍ مِنْ بَعْدِهِ...﴾ فاطر، واته: خرا ناسمانه ګانو زهوی ده ګرې لومړی که لا بچنو له بهین بچن. که واته: خوا ده بیانګرې، نه که نوان خویان هډګرتبې، خوا عمرش و زهوی و ناسمانه ګانی هډګرتون، نه ګمر عمرش و ناسمانه ګانو زهوی له بهین بچن، کټ هډیه بیانګرې غمیری خوا؟ له کۆتاییدا له باره ی پمیره ندی عمرش و غمیری عمرش وه به خوی بهرزو معزنو بس ویتنوه، دهلی:

(۵۱) (مُحِيطٌ بِكُلِّ شَيْءٍ وَفَوْقَهُ، وَقَدْ أَعْجَزَ عَنِ الْإِحَاطَةِ خَلْقَهُ):

واته: خوا ده وری هموو شتیکی داوه، له سرووی هموو شتیکیو هډیه، لیره دا به هډله دانچن! خوا که ده وری هموو شتیکی ده داتو له سرووی هموو شتیکیو هډیه، نیمه نهو ناګمېنی که خوا وهك جیسمیټک ده وری جیسمیټکی داسې، چونکه خرا جیسم نیه!

خوا ده وری هموو شتیکی داوه به: ویستو ده ستلانو زانیاری و... هتدی څوې، به لام ده وری دانیک که څوې ده زانی، نیمه نایسین ته نویلی بکمینو بلتین: خوا ده وری هموو شتیکی داوه به ویستو زانیاری و ده ستلانی څوې به تنیا، بدلګو ده لیتین: به هموو شتیکیو هډیه له شتیو ګانی ده وری دان (احاطه) خوا ده وری ماخلورو ګانی څوې داوه، به لام به شتیو هډیه که له څوې ده و شتیو، نه که بهو مانایه که به میتشکی نیمه دا دی، نیستا ده توانم بلیم ده ستی من ده وری نهو کتیبسه داوه، به لام نایا ده وری دانی خوا بهو هموو شتیکی ناویه؟؟ نه خیر، چونکه نهو ده وری ده له خرا ناوه شتیو هډیه... لیتس

ګمیلوه شتی... ﴿الشوری﴾ نایا خوا ده وری کمونو کاتینساتی داوه؟ بهلی، ده وری

داوه، چۆن؟ نازانین چۆن چونکه زاتی خوا له لای ئیتمه معلوم نیه؛ شته که روونه، زاتی خوا بۆ ئیتمه معلوم نیه، دهوره دانه کهشی که په کێکه له سیفته کانی، دیسان بۆ ئیتمه زانراو نیه، ئیتمه که نازانین زاته کهی چۆنه، سیفته کانی خواش لقی زاتینی. کهواته: ئهوانیش زانراو نین.

به کورتی نالین: مه بهست له دهوره دان ئهوهیه که خوا زانیاری به ههموو شتی که ههیه، یان خوا دهسته لاتی به سهر ههموو شتی کهدا ههیه، یان خوا ویستی به سهر ههموو شتی کهدا زاله، چونکه ئهوه دیاره که وایه، به لām له ههمان کاتدا ده بی بلین: مه بهست له دهوره دان (إحاطة)، یانی: ههه مانایه که دهوره دان (إحاطة) ده یگهینێ بۆ خرای بیوتنه سهبارهت به دروستکراوه کانی خۆی له ههموو رووینکهوه، به لām بهو شتی که ههیه که جیسمیک دهوری جیسمیک دهوات، چونکه ئهوه ده کاته پینچواندن (تشبیه) و ئهوه که تو، خرای بهرز، وه که په کێکه له دروستکراوه کانی بهیتیه بهرچاو، ئهوهش له خوا دهوره، به لاین، ئیتمه دان به سیفته کانی خوادا دههینین، بهو شتی که خوا فهرموونی، به لām سیفته کانی به پاک ده گرین له وهی وه که هی دروستکراوه کانی بهچن.

(وَقَدْ أَعْجَزَ عَنِ الْإِحَاطَةِ خَلْقَهُ)، خوا دروستکراوه کانی خۆی دهستهوستان کردوه که بتوانن دهورهی بدن، نه دهوره دانی جیسمی که له عهقلی ئیتمه دا جیسی ده بیتهوه، نه دهوره دانی زانیاری، نه دهوره دانی بینینی، هیچ کس ناتوانی خوا بناسی وه که بۆی شایان و پیوسته، وه هیچ کس ناتوانی خوا ببینی وه که پیوسته، ههتا له بهههشتیش، به لکو ههه کس له قهدهر خۆی، خوا ده بینن. کهواته: که خرای پهروه دگار ده فهرمووی:

﴿لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾ (الانعام،

نهینهرموه: (لا تراه الأبصار)، چونکه نه گهر وای فهرموویا، یانی: چاره کان نایبینن، به لکو فهرموویتی: چاره کان ناتوانن دهوری خوا بدن و له ههموو رووینکهوه، وه که پیوسته حهقیقهتی خوا ناشکرا بکهن، به لām گۆشهیه که له بهرزیه و مهزنی خوا ده بینن، به قهدهر نامادهیی و توانای خۆیان.

هه لئووه سته یه کی پئووست له بهر انبهر ته نویل دا

لێره دا به پئووستی ده زاتم، له باره ی ته نویل کردن و نه کردنی سیفته ته کانی خوای بی ویتنو هاوه لئووه، به گشتیی و به تاییه ت سیفته ته خه به ریه کان (الصّفات الخبْرِیّة) وه ک: چروونه سهر عهرشو هاتن (المجیء) و روو (الوجه) و دست (الید) و... هتد روونکردنوه یه ک بلیم، که دواتر پاش لیکۆلینه وه و ورد بوونه وه موتالای پتر له و باره وه پئینگه یشتوووم، ئه وه به راست ده زاتم و له هه ر کام له {نیمان و عه قیده ی ئیسلامیی...} بهرگی (۳) و {الإسلام كما یَتلّی فی کتابِ الله} بهرگی (۲) دا به درێژی هینا و سه و، لێره ش زۆر به کورتیی و گوشارویی ده به یتم:

یه کهم: وشه ی (تاویل) له ئه سلێ زمانی عهره ییی و به کاره ی تانی قورئاندا، به مانای چه سپان (محقق) و هاتنه دی شتی که، که پئیشتر هه والی پئیدراوه، وه ک له مانایه تانه وه دیاره: ﴿... هَذَا تَأْوِيلُ رَأْيِي مِنْ قَبْلِ قَدْ جَعَلَهَا رِي حَقًّا...﴾ (یوسف) ﴿بَلْ كَذَّبُوا بِمَا لَمْ يُحِطُوا بِعَلَمِهِ. وَلَمَّا يَا تِيهِمْ تَأْوِيلُهُ...﴾ (یونس) ﴿هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ. يَوْمَ يَا تِي تَأْوِيلُهُ. يَقُولُ الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلِ قَدْ جَاءَتْ رُسُلًا بِالْحَقِّ...﴾ (الأعراف).

به لام دوا یی زانایان به دوو واتای دیکه ش به کاریان هینا وه:

أ- ته فیه ر کردن و لیکدان وه، وه ک (الطبری) له ته فیه ره کهیدا ده لی: ﴿وَتَأْوِيلُ هَذِهِ الْآيَةِ عِنْدَنَا...﴾.

ب- لادانی وشه یه که له مانا رواله ت و ناشکرایه که ی، بۆ مانایه کی دیکه ی پنهان، یان مه جازیی له بهر رێگریه تیک (صرف کلمه عن معناها الظاهر المتبادر إلى معنى خفي أو مجازي، لوجود مانع).

دووه: راست نیه که تنیا زانایانی پاشین (خَلْف) تهنریلیان کردی، هی پیشین (مَلَف) نیانکردی، به لکو شه خالی هاویهشی پیشین و پاشین بووه، له بهرانبهر هندیك دهقی قورنات و سونته دا که ناگوئی مانا رواآیه که بیان لی بگرین، بو نمورنه: ﴿... وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾ (۱) الحدید. واته: خوا له گهاتنه له همرجییهك بن و خوا بینیری کرده و کاتانه.

تیکرای زانایان به (احمد بن حنبل) یشموره، به مجوره تهنریلیان کرده: (وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ: آی بعلمه و قدرته) (۱) واته: خوا، به زانیاری و دهست لاتی له گهاتنه، له همرجییهك بن.

سییه: هلهی هندیك له زانایانی پاشین (خَلْف) یش نسلی تهنریلکردن نه بووه، چونکه شه همر بووه له کاتی پیوست و ناچاریدا، به لکو هله که بیان بهتاییهت (الأشاعرة و الماتریدیة) شه بووه، که بازنهی (تأویل) بیان زور فراوان کرده، سهره نجام بهرانبهر به سیفته کاتی خوا، خویان گیردهی په کخست (تعطیل) کرده، وه ک چون بهرانبهره کانیشیان به هوی زنده رژییهوه، هندیك جار گیردهی ریچواندن (تشبیه) و بگره جهستاندن (تجسید) یش بوون! □

(۱) پروانه: (جامع البيان) للطبري، وه (تفسير القرآن العظيم) لابن كثير، وه (زاد المسعر في علم التفسير) لابن الجوزي، ص ۱۳۹۶، که (طبري) گوتویهتی: (وهو معكم أينما كنتم) يقول: وهو شاهد لكم أينما كنتم أينما كنتم يعلمكم ويعلم أعمالكم...). (ابن كثير) یش گوتویهتی: (وهو معكم أينما كنتم والله بما تعملون بصير) أي رقيب عليكم شهيد على أعمالكم...).

خوا، ښېراهیمنی به شیوهی تایبعت خوښوویستوه مووساشی دواندوه

نه مجاره نووسر دپته سر خستنه رووی همدنیک بابه تی دیکه، وه ک چنند مو فرده ده یه کی عمقیدهی نیسلامیسی، به لام مه بهستی شو، زیاتر به رپه رچدانوهی همدنیک بیروکی داهیتراوی پوژگاری خوی بووه، ده لئ: □ □

(۵۲) (وَنَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا، وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا، إيمَانًا وَتَصَدِيقًا وَتَسْلِيمًا):

واته: ښمه ده لئین: ښېرگومان خوا، ښېراهیمنی کرده به دؤست و خوښوویستی تایبعتی خوی، فرمایشتی له گهل مروسادا کرده، به قسه له گهل کردن، که واش ده لئین: بروامان هیمو به راستی ده زاننو گهردن که پیشین بوی.

شوه به رپه رچ دانوهی همدنیک بیروکی داهیتراوه (افکار ابتداعیه) یه، که ده لئین: ښنسان زور لوه که متره که خوا بیکات به دؤستی خوی و به خوښوویستی خوی. مرعته زیله ده لئین: خوا هیچ ښنسانیتکی خوش ناروی، یان ده لئین ښنسان چیه، تا کو خوا قسهی له گهلدا بکات!! ته دی شو نایه تانه چون مانا ده گهن؟ بؤ وینه خوا (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) ده فرموی: ﴿...وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا﴾ النساء، خوا ښېراهیمنی کرده به

دؤست و خه لیلی خوی، تعوان ده لئین: یانی: خوا، چاکه ی له گهل ښېراهیمن دا کرده، چونکه دؤست شو که سیه که چاکه ی له گهلدا بکه ی، به لام نه هلی سونتت و جماعت ده لئین: نه خیر خوا (جل جلاله) ښېراهیمنی خوښوویستوه، قسه ی له گهل مروسادا کرده، چونکه ده فرموی: ﴿...وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا﴾ النساء، خوا قسه ی له گهل

مروسادا کرده به قسه کردنیک (که خوا بؤ خوی ده زانی)، ښمه ش بروامان پیسی هیمو

بهراستیشی دوزانینو گهر دنکه چیشین بزی، نجا له فرموده ی پیغه مبهردا هاتوه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده فرموی: { فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدِ اتَّخَذَنِي خَلِيلًا، كَمَا اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا } حدیث صحیح. (۱)

واته: ینگومان خوا منی کرده به دوستی خزی، وه ک چزن ئیپراهیمیشی کرده به دوست و خۆشهویستی خزی، پیغه مبهری نینه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) خۆشهویستی خویوه خدلیلی خواشه، خدلیل شو کسه یه که له هه موو کهست خۆشتر بوی، پیغه مبهرد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له فرموده یه کدا ده فرموی: { لَوْ كُنْتُ مُتَّخِذًا خَلِيلًا لَاتَّخَذْتُ أَبَا بَكْرٍ خَلِيلًا، وَلَكِنَّهُ أَخِي وَصَاحِبِي، وَقَدْ اتَّخَذَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ صَاحِبَكُمْ خَلِيلًا } حدیث صحیح. (۲)

واته: نه گهر که سیکم گرتبا به دوستی زۆر نیتزیکی خۆم، شهوه شهو به کرم ده کرد به دوستی زۆر نیتزیکی خۆم، به لام شو برامهو برادر مه، وه شو هاوه له ی نیشه (که موحه مده (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) خدلیلی خویوه.

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

انگلیسی نانا، حاجی

(۱) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۵۳۲)، وَابْنُ حِبَّانَ بِرَقْمٍ: (۶۴۲۵).

(۲) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۶۳۲۲) عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ.

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and contact information:

- Top Left (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Top Right (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Middle Left (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Middle Right (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".

Below the banner are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Bottom Right:** Three QR codes, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".

نه مجاره نووسر زۆر به کورتیی و خیرایی، باسی سئ پایه له پینج پایه گموره کانی
 نیمان دهکات که بریتین له:

۱- نیمان هینان به فریشته کانی خوا.

۲- نیمان هینان به کتیبه کانی خوا.

۳- نیمان هینان به پیغه مبرانی خوا (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام).

دیاره نوو خیرایی کردنه ی نووسر (خوا لیتی خۆش بئین)، له خستنه رووی سئ پایه ی
 گموره گرنگی نیماندا و، هینده دووباره کردنه ویشی بۆ هه ندیک بابه تی دیکه ی وهک
 (قهدهر)، به لنگه ی نهوه به که کتیبه که ی زیاتر له بهر پۆشنایی و، له ژیر کاریگه ریی واقیعی
 فیکری کۆمه لگای خۆیدا نووسیه و، چ شتیکی له رۆژگاری خۆیدا به پتویستر زانیوه،
 زیاتر له باره به ره داوه و به پیچه وانه شه وه، هه لبه ته ته نیا نه و کتیبه ی (أبو جعفر
 الطحاوی) یش وانیه، به لکو زۆریه ی هه ره زۆری کتیبه کانی زانایان هه روان. بۆ وینه: (کتاب
 التوحید) ی (محمد بن عبدالوهاب) و (العقیده الواسطیه) ی (ابن تیمیه) و هی دیکه ش.
 مه به ستیشم له خستنه رووی نه و راستییه نه وه به که:

بیجگه له کتیبی خوا و سوننه تی پیغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ناگوئی هه چ کتیب و
 به ره مه یئک وای ته ماشا بکری، که نیسلام به گشتی، یان بابه تیکی نیسلامی تیدا بئو،
 مرۆف له و رووه به نیناز بکات!

به لئ، نه وه ی هه موو شتیکی تیدا به له باره ی نیسلامه وه، مرۆف به نیناز دهکات،
 ته نیا قورنانه و سوننه تن و، هه ر نه وان هه موو نیسلامیان بۆ هه موو که سو سرجه م
 رۆژگار و تینکرای کۆمه لگایه کانی تیدا به!

۵۳) (وَنُؤْمِنُ بِالْمَلَائِكَةِ وَالتَّبْسِیْنِ، وَالتَّكْتُبِ الْمُنزَّلَةِ
عَلَى الْمُرْسَلِیْنَ، وَتَشْهَدُ أَنَّهُمْ كَانُوا عَلَى الْحَقِّ الْمُبِیْنِ):

واته: پرومان هدی به فرشته‌کان، به پیغمبران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ)، به کتیبانې دابزیتراونه سر پیغمبران، شایدې دده دین که لمر بهرنامه‌ک و هفتیکی پرونو ناشکرا بوون، بدلی؛ پیغمبران لهو پرووه که لمر بهرنامه‌ک و شریعتیک بوون که پر بهیستی ژبانی نینسانه‌کان بووه، لهو پرووه پیغمبران هموویان په کن که واته ﴿... لَا تَفْرُقْ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ...﴾ البقرة، یانی: لهو پرووه، که بهرنامه‌ی هموویان راسته، بهرنامه‌ی پیغمبران تمواترین بهرنامه بووه، نه‌دی که خوا (عز وجل) ده‌فرموی: ﴿... وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّیْنَ عَلَى بَعْضٍ﴾ الإسراء، هندی که پیغمبرانمان بهر کردوتموه بهر هندیکیان دا. نو دو نایته چو نیا لیک بدیتمونه؟

نایته په کم یانی: لهو پرووه که هموویان پیغمبرې خوانو بهرنامه‌یان له‌لاین خواوه بز هاتوه، هی هر کام له پیغمبران له کاتی خزیداو له سرده‌می خزیدا، تمواترین بهرنامه بووه تا که بهرنامه‌ی راستی ژبان بووه، لهو پرووه پیغمبران هیچ جیاوازیان نه‌بووه، به‌لام لهو پرووه که هندیکیان له هندیکیان گوره‌ترن، وه که له نایته دوهم دا هاتوه، بز ونه پینجیان^(۱) (أولي العزم)ن: (سوح، نیراهیم، عیسا، موسا، مرجه‌مد) (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ)، سروره‌ی هر هموشیان (محمد) پیغمبره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، لهو باره‌شمه به‌لگه زورن، به‌لام ناماژه به دوانیان ده‌کین:

(۱) به‌لام له هرگی (۴)ی کتیبی: (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) نا پرومان کردوتموه که سرجه‌م پیغمبرانی خوا (عليهم الصلاة والسلام) خاوند عزمو نیراده‌ی پتو بوون، نه‌ک ته‌نیا شو پینج، هرچنده لهو پینج له‌وانی دیکه‌ش گوره‌تر بن.

یه کسم: وه که نه فرموده یه کدا هاتوه که پیغهمبهر (محمد صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده فرموی: { «أَنَا سَيِّدُ وُلْدِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَوَّلُ مَنْ يَنْشَقُّ عَنْهُ الْقَبْرُ وَأَوَّلُ شَافِعٍ وَأَوَّلُ مُشْتَمٍّ» } حدیث صحیح.^(۱)

واته: من گموره‌ی وه‌چی ناده‌م له رۆژی دوا پیدا، وه یه‌که‌مین کسم، که گۆپم بۆ ناوه‌لا ده‌بی‌و دیمه‌ دهر، وه یه‌که‌مین کسم که تکا ده‌کم (بۆ نومه‌تم و بۆ مرؤ‌شایه‌تی له رۆژی دوا پیدا)، وه یه‌که‌مین که‌سیتکم که رینگام ده‌دری که تکا و شه‌فاعه‌ت بکه‌م و تکاشم وهرده‌گیری.

دوه‌م: پیغهمبهرانی دیکه بۆ کاتیکی دیاری‌کراو بۆ قه‌ومینکی دیاری کراو نیردراون، به‌لام پیغهمبهرمان (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بۆ تیکرای جیهانیانه، وه‌ک خوا (جَلَّ جلاله) لهو باره‌یه‌وه ده‌فرموی: ﴿ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ﴾ الانبیاء، واته: نیمه‌تۆمان ناردوه، که به‌ره‌مه‌ت و به‌زه‌یی (خوا) بی بۆ هه‌موو جیهانیان.

که‌واته: لهو روه‌وه که هه‌موویان پیغهمبهری خوان و خاوه‌نی پیام و به‌رنامه‌ن، وه‌ک یه‌کن، به‌لام لهو روه‌وه که هه‌ندیکیان له هه‌ندیکیان دامه‌زراو ترو سه‌روه‌تر بوون، شه‌وه دیاره لهو روه‌وه جیا‌رازییان له نیتوانیدا هه‌یه.

تنجا پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له باره‌ی ماده‌وه که ره‌سه‌یه‌ک که فریشته‌کانی لی‌ دروستکراون، ده‌فرموی: { «خَلَقْتُ الْمَلَائِكَةَ مِن نُّورٍ» } حدیث صحیح.^(۲)

واته: فریشته‌کان له نوور دروست کراون. که‌واته: با بزانه‌ن که مه‌لانیکه‌ته‌کان رووچی رووت نین، به‌لکو مه‌خلووقی ماده‌یین، به‌لام لهو رووناکیی دروستکراون، وه فریشته‌کان خوی په‌روه‌دگار، کاروباری بوونه‌وه‌ری پی‌ سپاردوون و له چه‌ند شه‌ینیکدا خوی کاربه‌جی

(۱) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۶۰۷۹) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

(۲) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۲۵۲۳۵)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۲۹۹۶)، وَأَبُو جَبَانَ بِرَقْمٍ: (۶۱۵۵) عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهَا.

سړتند به فریشته‌کان ده‌خوات، بڼ وینه ده‌فهرموی: ﴿قَالَمَقَسَمَتِ أَمْرًا﴾ الذاریات، یان ده‌فهرموی: ﴿وَالصَّفَاتِ صَفًا﴾ الصافات، هم‌موو زانیان ده‌ئین: مدبه‌ست پتی کوم‌لټک له فریشته‌کانه. کمواته: نوان کاروباری پونه‌ودر به‌رټو ده‌بن، به‌شټو په‌ک که خوا بڼ خوی ده‌زانی، نه‌ونده ده‌زانی که جبریل گه‌یاندنی په‌یامی خوی پی سپټردراوه، نیسرافیل فووکردن به که‌ر‌نای پی سپټردراوه، زیندوو کردنه‌وی مردوان فریشته‌ی مهرگ (مَلِكُ الْمَوْت) گیان کټشانی پی سپټردراوه، وه میکانیل دابه‌ش کردنی بڼوو بڼزیی به‌ده‌سته، تنجا همدنیکیان کرده‌وه‌کانی ئینسان ده‌پاریژنو چاودټرو شاهیدن به‌سمر ئینسانه‌وه، به‌شټیکیان هاوکاریی ئیمانداران ده‌کمنو له دڅی کافران جه‌نگ ده‌کمن.

نمو کتیبانه‌ش که خوا بڼ پیغه‌مبه‌رانی ناردوون، ته‌نیا ناری نم پټنجه‌یان له قورټاندا هاتوه: (صروحوف، زه‌بوور، ته‌سورات، ئینجیل، قورټان) نوانی دیکه‌ش ناوران نه‌هاتوه، نه‌گه‌رنا هم‌موو پیغه‌مبه‌رټک خاوه‌نی په‌یامو به‌رنامبه‌کی خاویی بووه.

شایانی باسه ئیمه به‌رگی چواره‌می کتیبی (ئیمانو غه‌قیده‌ی ئیسلامی) مان ته‌رخان کرده‌وه بڼ باسی ئیمان به: فریشته‌کانی خوا، کتیبه‌کانی خوا، پیغه‌مبه‌رانی خوا (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ)، به‌لام تووټوینم‌وهی خه‌ستو خولټو فراواتر له‌باره‌ی نمو سی پایه‌گه‌وره‌وه‌و گرینگه‌ی ئیمانم‌وه، له کتیبی (الإسلام کما یتجلی فی کتاب الله) دا هاتوه که به‌رگی (۳) ته‌رخان کراوه بڼ باسی ئیمان به فریشته‌کانی خواو کتیبه‌کانی خوا، وه به‌رگی (۴) یش ته‌رخان کراوه بڼ باسی ئیمان به پیغه‌مبه‌رانی خوا (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ)، به‌گشتی و پیغه‌مبه‌ری کوتایی (التَّبِي الخاتم) به‌تایبه‌ت.

بڼیه نیمه‌ش لټره به‌خټرایی به‌سهریاندنا تټپر بروینو، خوینه‌ره به‌رټرو خوشه‌ویسته‌کاتم حمواله‌ی نمو دوو کتیبه‌ ده‌کهم.

ته مجاره نووسر د یته سر باسی خستنه پروی کومه لیک له تاییه تمندییه فیکری و عهقیده ییه کانی زوړ بهی هره زوړی مسولمانان، که به (نه هلی سوننه و جمعاعت) ناسراون، منیش له بهرگی شه شمی: {نیمان و عهقیده یی نیسلامی} دا ناوونیشانی: {په پیره وانی پښازی راست} (اتباع المنهج الصحيح) م بز هه لږ ژاردوون.

شایانی باسیشه که نووسر لم پرگهی کتیبه کهیدا حسوت (۷) لهو تاییه تمندییانه (خصائص) ده خاته پرو و، خاله کانی: (۵۴ - ۶۱) واته: هه شت (۸) خالی بز داناون، دیاره هدا کوزتایی کتیبه کهشی، نووسر له سر خستنه پروی شو تاییه تمندییانه بهر ده وام ده بی، به لام له ژیر سره باسی جیاجیادا، که له داهاتوودا باسیان ده کهین.

شایانی باسیشه نیمه بهرگی (۶) ی {نیمان و عهقیده یی نیسلامی} مان ترخان کرده بز تیشک خستنه سر تاییه تمندییه کانی: په پیره وانی پښازی راست (أهل السنة والجماعة). هره ها له بهرگی (۶) ی (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) شدا له ژیر ناوونیشانی: (القيم والتصورات والموازن) دا لهو باره وه قسمان کرده.

نووسر لم خاله دا باسی نوره ده کات، کی پئی ده گوتری مسولمان و پروادار؟ ده لی:

(۵۴) (وَنَسَمَى أَهْلَ قِبَلَتِنَا مُسْلِمِينَ مُؤْمِنِينَ، مَا دَامُوا بِمَا جَاءَ بِهِ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مُعْتَرِفِينَ، وَلَهُ بِكُلِّ مَا قَالَ وَأَخْبَرَ مُصَدِّقِينَ):

واته: نه هلی قبیلې خومان {نومانې که پرو ده که نه قبیلې نیمه که که عبې پښدارو مزگوتی هرپام (المسجد الحرام) ه} ناو ده بین به مسولمانان و پرواداران، (مَا دَامُوا بِمَا جَاءَ بِهِ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مُعْتَرِفِينَ)، به هر چیک نوره ی که پیغه مبر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هیتاویعتی، دانی پندا بیتن که راسته، (وَلَهُ بِكُلِّ مَا قَالَ وَأَخْبَرَ

مُصَدِّقِینَ) وه همرچی که فرمویه تی و هووالی پیداره، بهراستی بزانتن.. واته: بروادارو مسولمان به پیتی رای نووسر، به دوو مهران به بروادارو مسولمان له قهلم ده درین که من تیبینیم له سهری هیه دواپی باسی ده کم:

یه کم: دان پیداهیتان به همرچی، که پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له لایه خواره هیتاویه تی، دانی پیدایینی که همرچی پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له خواره هیتاویه تی، راست و دروست و تواره.

دووم: به راست دانان (تصدیق)ی همرچی، که خوا بو پیغمبری (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناردوه و له لایه خواره هووالی پیداره و فرمویه تی. کمواته: دان پیداهیتان (اعتراف) همیو، بهراستی زانین (تصدیق) هیه، دان پیداهیتان بریتیه له ده برین و ناشکرا کردن، بهراستی دانان (تصدیق)یش بریتیه له قناعت هیتان و به راست زانین به دن، ده بی همدوکیان بن، شوچار نیمان پیکدی و مسولمانه تیبی دیشه دی، (بهرای نووسر).

کمواته: تواره که ده لاین: ده زانین نیسلام و قورشان راستو، ده زانین خواو پیغمبر همدن، وه همرچی نیسلام ده لیس همدو راسته، به لام هیچ کرده وه و په فتارو پرینیکیان نیه، نایا تواره تهنیا بهو بهراستی زانینه دلیمو، بهو دان پیداهیتان زانیه که له دلیماندایه، به بروادار داده درین؟ یا خود به مسولمان ده ژمیردرین؟ به رای نووسر: به لن، به لام بهرای بهنده: نه خیر، چونکه ده بی و پرای شو بهراستی زانین و قبول کرده ده رو نییه و دان پیداهیتانیه زمان، کرده دی نندامه کانش هیه، چونکه نیمان ناوا پیتاسه کراوه له داهاتوش باشتر پوونی ده که نسه وه: (الإیمان: هُوَ التَّصَدِيقُ بِالْقَلْبِ، وَالْإِقْرَارُ بِاللِّسَانِ، وَعَمَلٌ بِالْجَوَارِحِ وَالْأَرْكَانِ) نیمان لهو سی پایه سهه کییه پیکدی:

۱- به راست زانین (التَّصَدِيقُ) و قناعت هیتان به دن.

۲- دان پیداهیتان به زمان (الإِقْرَارُ بِاللِّسَانِ).

۳- کرده وه نهمامدان به نندامه کان (وَعَمَلٌ بِالْجَوَارِحِ وَالْأَرْكَانِ).

ثیمان زیاتر پیوه‌ندیی به دلّو دهر و نه‌وه همدیه، به دیوی پنهانی نینسانه‌وه همدیه، به‌لام نیسلام پیوه‌ندیی به رواله‌ت و دیوی ناشکرای نینسانه‌وه همدیه، بؤیه پیغه‌مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لور فرموده‌یه‌دا که (مسلم) ربوایه‌تی ده‌کار پیشه‌وا عومهر ده‌یگرتیتوه که پرساری لیکراوه ده‌باره‌ی نیسلام، فرمودیه‌تی: ﴿الْإِسْلَامُ: أَنْ تَشْهَدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ وَتُقِيمَ الصَّلَاةَ، وَتُؤْتِيَ الزَّكَاةَ، وَتَصُومَ رَمَضَانَ، وَتَحُجَّ الْبَيْتَ إِنْ اسْتَطَعْتَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾ {حدیث صحیح.^(۱)

واته: نیسلام شایه‌ثمان هیتانه به‌تینیا په‌ستراوتیتی خواو، پیغه‌مبهریتی (محمد) (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، تنجا نویژو به‌ریا کردن و زه‌کات دان و پؤژوو گرتن و حج کردن له‌ریی خواو، نه‌گهر توانات همدیه، فرمودیه‌تی نیسلام نه‌وه‌یه، به‌لام کده‌ده‌باره‌ی نیسان پرساری لیکراوه، فرمودیه‌تی: ﴿الْإِيمَانُ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ﴾ {حدیث صحیح.^(۲)

واته: ثیمان نه‌وه‌یه پروا بینی به‌خواو به‌فریشته‌کانی و کتیبه‌کانی و پیغه‌مبهرانی و پؤژی دوابی و قمز او قده‌هر، سه‌یر ده‌کمین شمش پایه‌کانی نیسان شتیکن، پیوه‌ندیان به‌دلّو عمقلی نینسانه‌وه همدیه، که نایان بینی، پرواهیتان به‌خواو، یان به‌وانی دیکه، کس ناییبیتی، به‌لام نیسلام ناشکرایه: شایه‌تی دان خه‌لک ده‌ییبستی، نویژو خه‌لک ده‌ییبستی، پؤژوو و حج و زه‌کاتیش به‌همان شتوه. که‌واته: نیسلام رواله‌تی و به‌چاوه‌و، نیسان په‌نهان و شتیردراوه‌یه، تنجا ثیمان نه‌سلّو بناغهمو، نیسلام واقعیتی کرده‌وه‌ییه له‌سهر نیسان داده‌مه‌زری، نویژو پؤژوو زه‌کات و حج له‌که‌سیتک چاره‌پری ده‌کری، که نیسانی همدیه، که‌سی نیسانی همدیه، نویژو پؤژوو حج و زه‌کات و کرده‌وه‌کانی دیکه‌ی نیسانی لی چاره‌پران ناکری. که‌واته: هم‌سو کاتیک وشمی نیسان (مدح) ه، به‌لام مه‌رج نیه نیسلام هم‌میشه (مدح) بی، بؤ وینه: ده‌بیننه‌ مرؤق — پایه‌ندیی رواله‌تی همدیه، نویژویش ده‌کات، به‌لام مه‌رج نیه نیسانی همدیه، بؤیه خوی په‌روه‌ردگار ده‌فرمودی: ﴿قَالَتْ

(۱) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۸)، وَأَبُو دَاوُدَ بِرَقْم: (۴۶۹۵).

(۲) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۸)، وَأَبُو دَاوُدَ بِرَقْم: (۴۶۹۵).

الْأَعْرَابُ ءَأَمْنَا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَكِنْ قُولُوا أَسْلَمْنَا... ﴿١١﴾ الهجرات، واته: عه ره به دهشته کییه کان گوئیان: نیمانان هیناوه، بییان بلی: نیمانتان نههیناوه، به لکو بلیین: نیسلام بووین، ﴿... وَلَمَّا يَدْخُلِ الْإِيْمَانُ فِي قُلُوْبِكُمْ... ﴿١١﴾ الهجرات، جاری نیمانتان نهچوته نیودن، وهك دههینن خوا نکوئیی هه بوونی نیمانیان لیده کات، به لام دهه فرموی: بلیین نیسلام بووین، واته: به رواله تی تسلیم بووین، رواله تیکمان پیسوه دههینری، وهك مسولمانه تی، به لام نیددیعای نهوه نه کهن که نهو رواله ته تهسل و بنچینه کی ههیه، به لام جاری واش ههیه نیمانو نیسلام له جیی په کدیش به کار دین، له کاتیکدا که جیا جیا بین، به لام همرکاتی پیکمه به کارهاتن، نیمان یانی: به راست دانانی نهو حهقیقه تانه ی که پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له خوی بهرزوه ههوالی پیداون، نیسلامیش یانی: نیش پیکردنی نهو حهقیقه تانهو له خودا درهوشانهوهو ناشکرا کردنیان، به لام بیگومان نهوهی که دهه کریتته پیتهوهو تهرازوو بۆ ههتسهنگاندنی خه لک، کردهوه دیاره کانی نیسلامن، وهك پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دهه فرموی: ﴿مَنْ صَلَّى صَلَاتِنَا وَاسْتَقْبَلَ قِبَلَتِنَا، وَآكَلَ ذَيْحَتِنَا فَذَلِكَ الْمُسْلِمُ الَّذِي لَهُ ذِمَّةُ اللهِ وَذِمَّةُ رَسُولِهِ فَلَا تُخْفَرُوا اللهُ فِي ذِمَّتِهِ﴾ {حدیث صحیح. (۱)}

واته: ههه که سیک نوری نیمه بکات، وه روو له قیبه ی نیمه بکات، وه سهه رپاوی نیمه بخوات، نهوه نهو مسولمانه یه که په پمانی خولو په پمانی پیغمبره که ی ههیه. (یانی خولو پیغمبر بوونه که قیل و زامنی نهو نینسانه که دهه بی تهفس و مازو تاپرووی و ههموو شتیکی پاریزراو بی له لایهن مسولمانانهوه)، دهجا په پمانی خوا مهشکینن.

دیاره سهه بهارت به مهسه له ی نیمانو نیسلام، زانایانی نیسلام کاتی خزی مشت و مری زوریان له بهاره یانهوه له گهل تا قمه لادهرو داهیتنه ره کاندای بووه، نهوهی که باسمان کرد رای نههلی سوننهت و جماعه تهو جه ماوه ری مسولمانانی له سهه کزیوونه تهوهو، نهو بۆچوونه یه که به لگه کانی قورنانون سوننهت پشتگیری لیده کهن، دیاره له بهرانهر نههلی

سوننهت و جهماعهتدا، موعتز یله مورچینهو خوار یج هه بوون، خوار یج گوتوویانه: هه کهمسیتک گونا هیتک بکات، نه گهر هه زار جار پیغه مبهه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و نه وهی نهو گوتوویهتی، به دل بهراست بزانی و دانی پیدایینهی به زمان و کرده وه کانی دیکهش نه نجامی بدات، نه گهر یه ک گونا هی گهوره بکات، یه ک نوری بچوینی، قه تلینک، یان زینایه ک بکات، یان شهراب بهواتهوه، یه کیتک لهوانه بکات، تازه کافره!

به لام موعتز یله توزینک لهوان سوو کتر قهزیه کعیان گرتوهو گوتوویانه: هه کهمسیتک گونا هی گهوره بکات، له نیمان ده چیتته دهر، به لام کافر نابی و ده چیتته پله یه ک له نیوانی نیمان و کوفردا، پیی ده گوتوی: (الْمَنْزِلَةَ بَيْنَ الْمَنْزِلَتَيْنِ) پله یه ک له نیوانی هه ردوک پله کهدا. مورچینهش به پیچهوانه ی خوار یج و موعتز یله وه گوتوویانه: (لَا يَضُرُّهُ مَعَ الْإِيمَانِ دُثْبٌ)، له گمئل نیماندا هیچ گونا هیتک زهره ری نیه، خوار یج زور به دبهن بوون و، مورچینهش زور خوش بهن بوون، خوار یج زیاتر سهیری نهو نایهت و فهرموودانه یان کرده که هه ره شه ده کهنو، مورچینهش زیاتر سهیری نهو نایهت و فهرموودانه یان کرده که هیواو نومیندو دلخوشییان تیدایه، به لام نه هلی سوننهت و جهماعهت، ته ماشای هه ردو و جوره ده قه کانیان کردهو، رایه کی نیوه راست (وَسَطٌ) و میانعیان گرتوه.

تنجا نووسه یه کی دیکه - که پیی وایه به شیکه عه قهیدی نیسلامییهو یه کیتکه له تایه تمندیه کانی پهیرهوانی رینبازی راست - (أَهْلُ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ) ده خاتهروو و، ده لسی:

(۵۵) (وَلَا تَخُوضُ فِي اللَّهِ، وَلَا تُمَارِي فِي دِينِ اللَّهِ):

واته: نیتمه ده رباره ی خوی موتمعال زور پیوه ناچین، یانی: زور تیشی نارژینو پیوه ناچین و تیندا قول نایینهوه. (وَلَا تُمَارِي فِي دِينِ اللَّهِ)، له ناین و بهرنامه ی خوادا مشت و مرو دمدمه ناگهین، که زانیمان نهو شته خوا فهرموویهتی، یان پیغه مبهه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فهرموویهتی ده لیتین: بیستمانو فهرمانبه ریمان کرد (سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا)، بوچی؟ چونکه خوی په ره ردگار ده رباره ی پیغه مبهه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و نه وهته که ی له

کۆتایی سووره تی (البقرة) دا ناوا ده فرموی: ﴿ءَاَمَنَ الرَّسُولُ بِمَا اُنزِلَ اِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ
وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ؕ ءَاَمَنَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ اَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ...

﴿۱۸۵﴾، پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) نیسانی هیتا بهوی که له پهروه دگاریهوه بۆی

هاتوه، ههروه ها نیماندارانیش (له نۆمه تی) برهوان هیتا، هه مروهان برهوان هیتا به
خواو فریشته کانی و کتیبه کانی و پیغمبرانی، ده لئین: جیاوازی ناخهینه نئوان هیچ کام له
پیغمبرانی خواوه (له وه دا که هه مروهان پیغمبره و خواوه نی بهرنامه ی خواهین،
جیاوازیان ناکهین و ریزی هه مروهان ده گرین، به لام له وه دا هه ندیکیان له هه ندیکیان
گه وه تر بوون، نه وه حیساییکی دیکه یه) ﴿... وَقَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا

وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ ﴿۱۸۵﴾ نه وه هه لۆیستی مسولمان سه باره ت به دینی خوا ی بی هاوتا:

گوتیان: بیستمان و فرمانه برین ﴿غُفْرَانَكَ رَبَّنَا﴾، داوا ی لئبوردنیشمان هه به (له

که م کوریه کاهان) نه ی پهروه دگاران! ﴿وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾ هه م بۆ لای تۆش
ده گه ریننه وه.

کهواته: سه باره ت به خوا (سُبْحٰنَهُ وَتَعَالٰی)، نینسانی مسولمان نه ده بی وایه که زۆر ورد
نایتموه له زاتی خواو له سیغه ته کانی، به جۆرتک که بیهوی چۆنیه تی و حه قیقه ته که بیان
بزانی، چونکه عه قلی نینسان بۆ نه وه دروست نه کراوه که حه قیقه ت و چۆنیه تی خوا بزانی،
عه قلی نینسان - له و بواره دا - نه رک ی نه وه یه که به لگه بدۆزیتته وه له سه ر نه وه ی که خوا وه و
به دیه تته ریکی هه به، نه و خوا وه و به دیه تته ره پیغمبران و په یام و بهرنامه ی بۆ ناردوون،
به لئ، عه قلی نه رک که ی نه وه یه که له رینگای نیشانم به لگه کانه وه، خوا و پهروه دگارو
خواوه نی خۆی بناسی، هه لۆیستیکی شایسته و مه نتیقیانه ی له بهرانه بردا ده ربه ری، که
هه لۆیستی به ندایه تیه، نئجا له شوینمه وار (آل) دا هاتره که گوتراوه: (تَفَكَّرُوا فِي الْخَالِقِ،
وَلَا تَفَكَّرُوا فِي الْخَالِقِ، فَإِنَّكُمْ لَا تَقْدِرُونَ قَدْرَهُ)، واته: بهر له دروستکراوه کان (ی خوا)

بکه نهوه، بهلام بیو له دروستکمر (خوا) مه که نهوه، چونکه (هر چۆنیکى بى)، ناتوانن وهک پتویست ریژی بگرنو، ناتوانن چۆنیهتی خوا له میشکی خۆتاندا بجهسپتن.

تنجا له خالی په نجاو شەش (۵۶) دا دیتته سەر باسی چۆنیهتی نیمان هیتان به قوربان بهر شیوهیهی که پیشینی چاکمان له هاوه لانو شورتیکه وتوانیان له سەری بوونو، دهلی:

(۵۶) وَلَا تُجَادِلْ فِي الْقُرْآنِ، وَتَشْهَدُ أَنَّهُ كَلَامُ رَبِّ الْعَالَمِينَ،
نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ، فَعَلَّمَهُ سَيِّدَ الْمُرْسَلِينَ مُحَمَّدًا، وَهُوَ
كَلَامُ اللَّهِ تَعَالَى لَا يُسَاوِيهِ شَيْءٌ مِنْ كَلَامِ الْمَخْلُوقِينَ، وَلَا
نَقُولُ بِخَلْقِهِ، وَلَا نُخَالِفُ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ):

واته: ده ربارهی قوربان مشتو مەرو دم بەدەمە ناکەین و شایه دیی دەدەین، که قوربان فەرموودهی په روهردگاری جیهانه کانه، رووحی ئەمەین (که جیپیلە) (علیه السلام) هیناویهته خوارو فیری گهوهی پیغه مبه رانی کردوه، که موحه مده (صلى الله عليه وسلم)، وه قوربان قسهی خوی بهرزه، هیچ شتیك وهک وی نیه له قسهی دروستکراوه کان، (وَلَا نَقُولُ بِخَلْقِهِ)، ناشیئین: قوربان دروستکراوه، پیچەوانەى کۆمەڵى مسولمانان نابەن.

مرعته زیله کان ههراو ناشوویکی گهوه ریان هه لگه رساند، بۆ نیسپاتی نوره که قوربان دروستکراوی خویبو خوا قوربانی دروستکردوه، بهلام نههلی سرنهت و جماعت دهلیئین: نهخیر قوربان سیفتهی خویبو مهخلوقی خوا نیه، خوا قسهی هیه، وهک چۆن بهزهی هیه، زانیاری هیه، دهستلالت و ریست و رازی بوونو تووره بوونی هیه، نهوانه هه موویان سیفتهی خوان، تنجا خوا فەرمووده شی هیه، بهلام فەرماشتیک که له زاتی خۆی دهوه شیئتهوه، نهک وهک قسهی ئیتمه.

تنجا وهک چۆن سیفته کانی دیکه، خوا (جل جلاله) دروستی نه کردوون، به لکو سیفتهنی و له گهمل زاته کهیدا ههروون کهلامی خواش له گهمل زاته کهیدا ههرووه، بهلام لهو کانهدا خوا کهلامه کهی ده فەرمووی و فەرموویتهی، که به پتویستی زانیوه، بۆ ویتنه: بۆ

هغه ښه نه گڼلې، دا گوتې يې: (وَلَا تُكْفَرُ أَحَدًا مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ بِكُلِّ ذَنْبٍ) زور چاکتر
 بو، وهك (ابن أبي العز الحنفي) گوتويو، واته: ښه هېچ کوم له شهلي قبيله به
 هم مو گوناھتک کافر ناکم، (به هم مو گوناھتک) نهک (به هېچ گوناھتک) ، چونکه
 گوناخ هغه ښه ښه پي کافر ده، نه گڼلې به حلاليشي نه زاني، بؤ وته: کمسيک قوربان
 فرې بداته ښو پيسايي، يان کمسيک شوريک بؤ خوا بريار بدات، يان کمسيک سووکا به تپي
 به پتغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بکات، يا به حلاليشي نه زاني پيني کافر ده. بؤ.
 کمواته: نه گڼلې گوتې يې: (وَلَا تُكْفَرُ أَحَدًا مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ بِكُلِّ ذَنْبٍ) به هم مو گوناھتک
 شهلي رووگه به کافر دانانين، راستر بو، نه گڼلې به هغه گوناھان کافر ده بن.

ننجا گوتويو، (مَا لَمْ يَسْتَحِلَّهُ)، مادام شو گوناھه به حلال نه زاني، نه گڼلې
 گوناھتکي کړو به حلال زاني، يا گوناھه که له خودي خويدا کوريش نه، پيني کافر
 ده، بؤ وته: زينا بکات، غميهت بکات، درو بکات، پاروي حرام بجات، بلې: شو
 شته به حرام نازانم، شو کور، چونکه: که گوتي به حرام نازانم، ياني: خوا نيزا ښه!!
 ناخر ښمان، ياني: به راست دانان (تصديق) به دل و به زمان، ننجا که گوتي: فلان شته
 به حرام نازانم، ماناي وايه به درو دانان (تکذيب) ي خوا دهکات، شوهش پيچوانه ي
 (تصديق) ه. کمواته: ښه ښه هغه شته، شو حقيقت، هم مو شهلي سونهت و
 جماعت له سوري رتيک مورتون.

به پرچدانوهي مورچينه:

ننجا له خالي په نجاو هشت (۵۸) دا، له ميانه ي خسته رووي په کي ديکه له
 تايه ندييه عقیده يي و فکريه کاني شهلي سونهت و جماعتدا، به پرچي
 (مورچينه) ده داتهوه، دهلي:

(۵۸) (وَلَا نَقُولُ: لَا يَضُرُّ مَعَ الْإِيمَانِ ذَلْبٌ لِمَنْ عَمِلَهُ):

واته: (همرچهنده نالتین: خه لک به گوناهان کافر ده بی)، به لام ناشلین: له گه ل نیماندا گوناح زهره ری نیه بۆ که سینک که شه نجامی ده دات . واته: وه که خه وار یچو مو عتمز یله نالتین: همرچی گوناھی کرد، کافر ده بی، به لام وه که مورچینه ش نالتین: همرچی که نیمان هه بوو، با هه زار گوناهان بکات، هیچ زهره ناهینتی، به لکو ده لیتین: گوناح زهره ری هه مو بهردهوامی له سر گوناھی گه وره، سر ده کیشی بۆ کوفر، وه چۆن بهردهوام بوون له سر گوناھی گچکه، سرده کیشی بۆ گوناھی گه وره. که واته: نالتین گوناهو تاوان کردن زیانی نیه له گه ل نیماندا، به لکو سرۆف، با نیمانیشی هه بی که گوناهو تاوانی کرد، زیانی زۆر چاک ی پنده گات، به لام نه ونه ده هه مه نه نو گوناهه، مه گه ر گوناهیکی وه که شیرک، یان کوفر بی، یان گوناهه که به حه لال بزانی، نه گه رنا نیمان که سی هه لئا وه شه یته وه، ده توانین بۆ روونکردنه وه بلتین: بۆ وینه: نیته له م خانوه داین، نه گه ر فرۆکه یه که قه سفی نیره بکات، یان دوو سۆ نار پیچی لیتنه، دیاره که لیتی تیده بی و هه ندی شوینی زهره ری پنده گات، به لام نه سل و بناغه ی خانوه که هه ر ده میتی، تنجا گوناح وه که نه و قومبه له، یان وه که نه و نار پیجیه وایه، که به هۆیه وه که لیتینک له نیمان ده بی، به لام نیمان که له گه ل هه موو که لیتاندا هه ر ده میتی، هه ر گوناهیکی که ده یکه ی که لیتن له نیمان په ییدا ده بی، به لام گوناهیکی که نینسانی پی کافر ده بی، وه که شیرک، یان نیفاق، یان کوفری گه وره، نه وان ه نه سل نیمان لی هه لده وه شه یتنه وه، وه که نه وه ی که له خانوه که دا دینامیتیک به شه قیتی، خانوه که هه مروی لیک هه لده وه شه یتنی، جا نه هلی سو ننه ت و جه ماعه ت وه که پیشتریش با سمان کرد، نیره شدا خه تی نیوه راستیان گرتوه، نالتین: به هه موو گوناهیکی خه لک کافر ده بی، ناشلین گوناه زیانی نیه.

له خالی به نجار نزهه مین (۵۹) دا، یه کی دیکه له بنچینه فیکری و نا کاراییه کان (الأصول الفکرية والسلوكية) ی پیشینی چاک ده خاته روو، ده لئی:

(٥٩) (وَتَرْجُو لِلْمُحْسِنِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْ يَغْفُوَ عَنْهُمْ، وَيُدْخِلَهُمُ
الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِهِ، وَلَا تَأْمَنُ عَلَيْهِمْ، وَلَا تَشْهَدُ لَهُمْ بِالْجَنَّةِ،
وَتَسْتَغْفِرُ لِمُسِيئِهِمْ، وَتَخَافُ عَلَيْهِمْ، وَلَا تُقْسِطُهُمْ):

واته: ئومێده‌وارین به به‌زه‌یی خوا بۆ چاکه‌کاران له ئیمانداران، ئومێدو هیوای ئه‌وه‌یان بۆ ده‌خوازین، به ره‌حمه‌تی خۆی بیاخته به‌هه‌شتیوه (نه‌ک به‌ کرده‌وی خۆیان)، وه‌ لێیان دێناین (که‌ نه‌ه‌لی به‌هه‌شتی)، شایه‌دی به‌هه‌شتی بوونیان بۆ ناده‌ین، وه‌ داوای لێبووردن بۆ خراپه‌کاران (له‌ خوا) ده‌کین و مه‌ترسییمان لێیان هه‌یه (دۆزه‌خی بن)، به‌لام (له‌ به‌زه‌یی خوا) نا ئومێدیان ناکین.

هیچ که‌س به‌ کرده‌وی خۆی ناچێته به‌هه‌شت

کرده‌وی هیچ ئینسانێک بای ئه‌وه‌ نیه‌ پێی بچێته به‌هه‌شتی، وه‌ک پێغه‌مبه‌ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له‌ باره‌وه‌ ده‌فرمووی: {لَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ أَحَدٌ إِلَّا بِرَحْمَةِ اللهِ، قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللهِ وَلَا أَنْتَ؟ قَالَ: وَلَا أَنَا إِلَّا أَنْ يَتَغَمَّدَنِي اللهُ بِرَحْمَتِهِ} حه‌یث صحیح (١).

واته: هیچ که‌سێک به‌ کرده‌وی خۆی ناچێته به‌هه‌شت، مه‌گه‌ر به‌ ره‌حمه‌ت و به‌زه‌یی خوا، گوتمان: تۆش نه‌ی پێغه‌مبه‌ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)؟ فرمووی: به‌ئێ، منیش، مه‌گه‌ر خوا به‌ ره‌حمه‌تی خۆی دامپۆشی.

به‌لام بێگومان کرده‌وی چاک، هۆیه‌ بۆ ئه‌وه‌ی ئینسان پێی بچێته به‌هه‌شتی، وه‌ک چسۆن گوناوه‌ تاران کردن، هۆیه‌ بۆ چوونه‌ دۆزه‌خ، به‌لام کرده‌وی باش، هۆیه‌کی ته‌واوو کافی نیه‌ بۆ چوونه‌ به‌هه‌شت. واته: کرده‌وه‌ باشه‌کانی ئیمانداران، به‌رانبه‌رو پارتعه‌قایی چوونه‌ به‌هه‌شتیان نین، کرده‌وه‌کانیان هه‌رچه‌نده‌ زۆرو باش بن، شایسته‌یی ئه‌وه‌یان نیه‌ ببنه‌ نرخ و به‌های به‌هه‌شتی پان و به‌رین و پازاوه‌ و نه‌پراوه‌ی خوای میه‌ره‌بان و به‌خشنده‌.

(١) رَوَاهُ أَحْمَدُ بِرَقْم: (١١٥٠٤)، تَعْلِيقُ شُعَيْبِ الْأَرْنَؤُوط: صَحِيحُ لَعْمُود.

تنجا که ده‌لی: { هەرچنده نومیڤدهوارین خوا له چاکه کاران خوش بی، به‌لام لیڤشیان نه‌مین نین، شایه‌دیڤشیان بۆ ناده‌ین به به‌مهشت }، ده‌لیم: شو هاوه‌لانه نه‌بی، که پیغه‌مبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شایه‌دیڤی به‌مهشتیڤی بوونی بۆ داون، جگه له‌وان، شایه‌دیڤی بۆ هیچ کس ناده‌ین که به‌مهشتیڤی به‌مه‌تیی، ده‌لین: إِنْ شَاءَ اللهُ له به‌مهشتیڤی، به‌لام به دنیایی وا نالین، چونکه به‌س خوا به قه‌تعی شو ده‌زانی، هەر کسێ به قه‌تعی وابلن، مانای وایه ئیددیعی زانیڤی غه‌یبی کرده.

دوایش که ده‌لی: { بۆ خرابه‌کارانی برواداران، داوای لیڤوردن له خوا ده‌که‌مین و تریشمان لیڤان هه‌یه، به‌لام ناومیڤدیان ناکه‌ین له به‌زه‌یی خوا }.

نه‌مه‌ش دیسان یه‌کی دیکه‌یه له به‌لگه‌و نیشانه‌کانی هاوسه‌نگی و میانه‌وه‌یڤی پهره‌وانی رڤبازی راست، له نیتوان تیڤه‌راندن و به‌زایه‌دان (إفراط و تفریط) دا که هۆکاری بنه‌ره‌تیی لادان و خلیسکانی مسولمانانه له راسته‌شقامی نیسلام، چ له‌بواری فیکرو عمقیده‌و، چ له‌بواری کرده‌وه و ره‌فتاردا.

تنجا دیته‌ سه‌ر خالی (٦٠) که نه‌ویش هەر ته‌واوکه‌ری مه‌به‌ستی خالی پڤشوویه که بریتیه له‌وهی مرۆقی مسولمان له‌نیتوان ترس و نومیڤ (خَوْفٌ وَرَجَاءٌ) دا بی‌و، هه‌میشه هه‌وێ بدات وه‌ک بانه‌ده‌یه‌ک به‌دوو بآلی ترس و هیوا به‌ره‌و خوا بروات، ده‌لی:

(٦٠) (وَالْأَمْنُ وَالْإِيَّاسُ يُنْقَلَانِ عَنْ مِلَّةِ الْإِسْلَامِ، وَسَبِيلُ الْحَقِّ بَيْنَهُمَا لِأَهْلِ الْقِبْلَةِ):

واته: دنیابوون و، بی هیوایی و بی نومیڤ بوون (له ره‌حه‌تی خوا)، هەر کام له‌و دوو سیڤه‌تانه (يُنْقَلَانِ عَنْ مِلَّةِ الْإِسْلَامِ) نینسان له نیسلام ده‌گوازنه‌وه ده‌بینه‌ ده‌ر، دیاره زۆریه‌ی خه‌لکیش شو مه‌سه‌له‌یه نازانن و له‌و راستیڤی بی ناگان که نه‌مین بوون دنیابوون له تۆله‌و سزای خوا، به‌و په‌ری دنیایی و مسۆگه‌ریڤه‌وه بلینی: خوا فلان کس سزا نادات، یان بلینی من سزا نادات، یان بلینی: من له هه‌مه‌وه ناوان په‌ریومه‌وه‌ته‌وه، شو جۆره دنیایا

بوونه هژکاری کوفره، چونکه: مانای وایه تز ده لیتی: ناگام له بریاری خوا ههیه، واته: نیددیعیای غمیب ده کهی، نیددیعیای غمیب کردنیش کوفره، خوا همر خوی ده زانی سر نه بچامان چی ده بی، به پیی روالهتی حالی که سه که، نه گمر روالهتی چاکمان لینی دی، ده لیتین: نومیدی چاکمی بو ده که مینو به پیچموانهوه، نه گمر روالهتی خراپان لینی دی، ده لیتین: مهترسیی خراپو تۆلهی خوامان بۆی ههیه، به لام به قهتعیی و نالیتین، دلتیا بوون له تۆلهی خوا، بی هیوا بوون له بهزهیی خوا، سیفتهی کافرانن، خوی پسروردگار له قورئاندا ده فرموی: ﴿... فَلَا يَأْمَنُ مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ﴾ (الاعراف،

واته: زیانباران نه بی له پلانو ته گیری خوا نه مین نین، وه ده فرموی: ﴿... وَلَا تَأْتِسُوا مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَأْتِسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ﴾ (یوسف، واته: کافران

نه بی، نانومیدو بی هیوا نابن له بهزهیی خوا. که واته: چ دلتیا بوون له سزای خوا، چ نانومید بوون له ره همتی خوا (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) نینسان به رهو کوفر ده بن، جاری وایه جوړه بی نومیدبوونیکمی کهم، نینسانی پی گونا هبار ده بی، به لام که بی نومید بوون که می قولبووه، هیچ نومیدی به ره می خوا نه ما، مانای وایه کافر ده بی، چونکه دیاره خوی نه ناسیوه، دیسان دلتیا بوون له سزای خوا به شیوهیه که هیچ ترست نه میتی له خوا، مانای وایه تز خوات نه ناسیوه، بۆیه و دلتیای و شهوش سرده کیشی بۆ کوفر، با له سره تاوه دلتیا بوون له سزای خوا، یان نانومیدی، کوفر نه بی، به لام که زور قول بووه سرده کیشی بۆ کوفر.

تنجا ده لی: ﴿وَسَبِيلُ الْحَقِّ بَيْنَهُمَا لِأَهْلِ الْقِبْلَةِ﴾ رینگای حق له نینوان دلتیا بوون له سزای خوا و نانومید بوون له ره همتی خوادایه. رینگای هق شهویه که تز هم ترسی تۆلهی خوات هه بی و هم نومیدی بهزهیی خوات هه بی، بۆیه نه ملی دل ده لیتین: نینسانی پروادار به دوو بالی ترس و نومید (الخوف والرجاء) به ره و خوا ده چی، ده بی بالینکت ترس بی و بالینکت نومید بی و مهترسی شهوه هه بی که خوا تۆلهت لی ده ستین و سزات ده دات و

ناتبه خشی، نومیدیشته هه بی که خوا بته خشی و عهفوت بکات و قهلم بهسه گرناهو تاوانه کانت دا بهینی، نینسان که ههردو لای بوون، ئنجا ترازوو راده وهستی، وه ک چون ترازوو، نه گهر له لایه کیاندا شته هه بی و له لایه کهی دیکه دا شته نه بی، ترازوو که لاتهل ده بی، به لام نه گهر له ههردوو کیاندا هاوسهنگ بی، نهوه ترازوو راده وهستی، نینسانی مسولمانیش بۆ نهوهی دلی ترازوو راوهستی و هاوسهنگ بی، پنیوسته هه م ترسی هه بی و هه م نومیدیشته هه بی.

کهواته: (غورو) له خۆبایی بوون و (نأس) له خۆ ناتومید بوون، سیفهتی نینسانی مسولمان نه، نینسانی پرودار نه تووشی له خۆبایی بوون ده بی، نه تووشی ناتومید بوونیش ده بی، نینسانی پرودار نه بهو شیوهیه که بلی: من هه موو شتیکم، نه بهو شیوهیه شه، که بلی من ههچم، نه خیر، پرودار نالی من هه موو شتیکم، به لکو ده لی: هه ر خوا هه موو شتیکه، وه پرودار ناشلی: من ههچم، به لکو پرودار ده لی: من شته، به لام هه موو شتیکم، ههروه ک سفر (ههچ) یش نیم.

مروث بهچی کافر ده بی و له باز نهی ئیمان ده چیتته ده ری؟!

سه ره نجام نووسه ر له کۆتایی حوت تاییه نه ندیه فیکری و عه قیده بی و نا کاریه کانی پهیره وانی ریبازی راست (اتباع المنهج الصحيح) دا، ده لی:

(۶۱) (وَلَا يَخْرُجُ الْعَبْدُ مِنَ الْإِيمَانِ إِلَّا بِخُودٍ مَا أَدْخَلَهُ فِيهِ):

واته: بهنده له ئیمان ناچیتته ده ر، مه گهر به نکو و ئیکردنی نهو شتهی که نهوی بردۆته ئیو ئیمان. نینسان به دان هیتان به ته نیا په رستراویتی خوا و پیغه مبه رایه تی موحه مه ددا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده چیتته ئیو ئیمان، چونکه کاتیک دانت به ته نیا په رستراویتی خوا (الله) دا هیتا، مانای وایه تۆ ده لئی: تاکه به دیهینه رو خاوه ن و په ره ردگار که شایسته ی نهوه بی په رستری و دروشم و ده ستور دابنی و تاکه که سیك خاوه نی هه موو سیفه ت و ناوی

بهروزو پسند بیت، خوا (الله) به وه که دانیشته به پیغهمبرایه تیبی موحه مه ددا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هیتنا، مانای وایه تز دان به وه دای دینی که موحه مه د (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هرچی فرموره، له لایهن خواوه بزی هاتوه، تنجا نهو شتانه چ عه قیده بن، چ شهر عه دت بن، چ بابتهی گشتیبی و سه ره کیبی بن، چ ورده کاریبی (جُرُئِی) بن، سو که دانت به پیغهمبرایه تیبی موحه مه ددا هیتنا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مانای وایه دانت به هم موو نیسلامدا هیتناوه، چونکه نیسلام کی هیتناویمتی له خواوه؟ موحه مه د (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به لی، که ده لینی: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) یانی: دان دینی به په کتایی خوادا له به دپه یته برایه تیبی و په روه رد گاری تیبی و په رستراو تیبی و ناوو سیفته کانیدا، که ده شلیتی: (أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ)، مانای وایه: دانت هیتنا به وه دای که موحه مه د (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) خوا ره وانی کرده و هرچی که فرمویبتی، هر هم مووی خوا پیتی راگیانده، بزیه ش که سینک همزار جار بلتی: (أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) تاگو نه لی: (أَشْهَدُ أَنْ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ) به مسولمان له قهلم نادری، باخواش به تاگ بزانی، با پرواشی هه بی به په روه رد گاری تیبی و په رستراو تیبی و ناوو سیفته کان، به لام دان به پیغهمبرایه تیبی موحه مه ددا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نه هیتی، به مسولمان له قهلم نادری و به پروادار حیساب ناگری، چونکه مسولمان نهو که سه یه که به رنامه ی خوی قبول بی، له ریتی پروا هیتنان به موحه مه د (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) یشعوه نه بی ناچیه نیتو نیسلامه وه، بزیه نه صرانیی و جووله که، که ده لین: نیتمه ده زانین په روه رد گاریک هه یه، خاوه نی هم موو سیفته ی چاکه و وایه وایه... به لام دان به پیغهمبرایه تیبی موحه مه ددا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناهینن، نه وانه پیتیان ناگوتری: پروادارو به مسولمان له قهلم نادرین.

تنجا ده لی: بهنده له تیمان ناچیتته دهرو تیمانی لی ناسه ندریتته وه، مه گهر به نینکاریی کردنی شتیک که نهوی بردو ته نیتو تیمانه وه، (جُحُود) یانی: نینکاریی کردن، خوی په روه ردگار ده رباره ی ثالی فیرعه ون ده فرموی: ﴿وَحَمِّدُوا بِهَا وَأَسْأَلْتَنَهَا أَنْفُسَهُمْ ظُلْمًا

وَطُورًا...﴾ ﴿التمل، واته: نینکارییان لیکرد (له موسا و له موعجیزه کانی) ﴿

هرچند دنیاش بیون (که موسا پیغمبره‌ری خویمو موعجزیه‌کانیشی راستن) (جُعود)^(۱) نمویه که تۆ همقینک بناسی و بزانی، به‌لام نینکاری لیپکه‌ی و دانی پتدا نه‌هینی. کمواته: نه‌وانه‌ی پتیمان وایه نیمان نمویه که تۆ بزانی خوا هه‌قمو پیغمبرو (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نیسلام هه‌قن، نه‌یان‌پنکاوه، به‌لکو: نیمان نمویه که بزانی نه‌وانه هه‌قن و دانیان پتدا به‌هینی و بۆشیان گه‌ردنکه‌ج بی، نموه نیمانه، وه‌ک پتیش‌تیش گوتمان.

کمواته: به‌قمتل، زینا، دزیی، شراب خواردنمو، قومار، به‌هه‌چی گونا‌هو تاوان همیه غمیری نه‌و گونا‌هانه‌ی که نینسان پتیمان کافر ده‌بی، یان پتیمان ده‌بیته مشریک، یان پتیمان ده‌بیته مونا‌فیق، یان مو‌خید، مسولمان به‌ گونا‌حو تاوانه‌کان کافر نابی و له‌بازنه‌ی نیمان ناچیتته ده‌ر، به‌لی، نیمانه‌که‌ی نوقسان ده‌بی و که‌لین پووی تیده‌کا، به‌لام نیمانه‌که‌ی هه‌لناوه‌شیتته‌وه.

تیبینییه‌کی پیو‌یست له‌سه‌ر قسه‌که‌ی طه‌حاوی، که ده‌لی:

مَرَوْقٌ بَه‌سْ بَه‌ نَكْوَلِي لِيْكَرْدَنْ (جُعود) كَافِرْ دَه‌بِيْ :

طه‌حاوی لیته‌دا که ده‌لی: (وَلَا يَخْرُجُ الْعَبْدُ مِنَ الْإِيْمَانِ إِلَّا بِجُعودٍ مَا أَدْخَلَهُ فِيْهِ) واته: به‌نده له‌ نیمان ناچیتته ده‌ر، مه‌گه‌ر به‌ نینکاری‌کردنی شتینک که نه‌وی بردۆته نیو نیمانه‌وه، واته: مسولمان دوا‌ی نمویه که نیمان دینن، کافر نابی و له‌ نیسلام ناچیتته ده‌ر، مه‌گه‌ر به‌ نینکاری‌کردنی یه‌کینک له‌و راستییانه‌ی که پتیمان بۆته به‌وادارو مسولمان. نه‌و تمعبه‌وه‌ی طه‌حاوی تمعبه‌ریکی کم‌و کورتمو وه‌ک پیو‌یست و پر به‌ پیست نیه، چونکه مه‌رج نیه نینسان ته‌نیا به‌ نینکاری‌کردنی راستیه‌کانی نیسلام کافر بی، به‌لکو جاری وایه نینسان نکو‌لی له‌ راستیه‌کانی نیسلام ناکات، بۆ ویتنه: فه‌رژ پوونی نو‌یژو پۆژوو و زه‌کات و حه‌ج و جیهاد و چی و چی...، به‌لام کافریش ده‌بی، بۆ ویتنه:

(۱) جَعَدَ الْأَمْرُ وَجَعَدَ بِهِ يَجْعَدُ جَعْلًا وَجُعِدًا: أَنْكَرَهُ مَعَ عَلَيْهِ بِهِ. الْمُعْجَمُ السِّمْطُ، ص ۱۰۷.

۱) هر کسیک گاتته به یه کییک له شته کانی نیسلام بکات، یان گاتته به فرمایشتی خوی پرووردگار، یان به پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بکات، پیتی کافر ده بی، وهک خوا (عز وجل) له سوورتهی (التوبة) دا ده فرموی: ﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿۶۷﴾ لَا تَسْخَرُوا قَدَّ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ... ﴿۶۸﴾، واته: نه گهر لیمان {لهو ده غمل و دل نه خۆشانهی که له جهنگی تبووک له خزمتهی پیغمبردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بوون؛ پرسی بۆچی نهو قسانه ده کهن؟ ده لاین: نیمه هر کات به ری ده کهین و قسه کالمان به گاتتهو سوحبته کرده، نجا خوی داد گهر ده فرموی: نایا گاتته به خواو نایته کانی پیغمبره کهی ده کهن؟ عوزر مهیننمه، بیگومان نیوه له دوی نهوی نیماتان هیتا بوو، کافر بوون- که واته: تینسان به گاتتهو سوکایه تییکردن به یه کییک لهو شتانهی خواو پیغمبری خوا فرمویانه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) کافر ده بی، با نکوولیش نه کات.

۲) هممو زانایانی نیسلام ده لاین: کافر که ره کان (مُكْفَرَات) سی جۆرنو نهو شتانهی که تینسان کافر ده کهن، سی جۆرن:

أ- بروایی (إِعْتِقَادِي).

ب- وتیمی (قَوْلِي).

ج- کردهیی (عَمَلِي).

به لئی، جاری وا هیه هندی شت به دلی تینسان دادی، تینسانی پی کافر ده بی، یان به زمانیدادی، یان به کردهو نه بامی ده دات:

۱) به دل، بۆ وینه: تینسان به دلی دابی که خوی کار به جی نه ده بوو و ابکات، یان خوا (جَلَّ جَلالُهُ) فلان شتهی نغزانیوه، یان پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فلان شتهی زولم بووه.... هتد، نه گهر شتیکی وای به دل دابی و دلی له سر چه سپاند، پیتی کافر ده بی،

نه مجاره نووسر دیتته سر باسی پیتناسه‌ی نیمان و نیوه‌پژکه‌کی و
چونیه‌تیه‌کی و پایه سره‌کییه‌کانی و شمش خالی بۆ ترخان ده‌کات، که
خاله‌کانی: (۶۲-۶۷)ن، دیاره نیمه هرکام له بهرگی (۱)ی نیمان و عقیده‌ی
نیسلامیه‌ی و بهرگی (۲)ی (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) مان بۆ
توژینه‌وه‌ی له‌باره‌ی نیمان‌وه‌و پیتناسه‌کردنی و چونیه‌تی و نیوه‌پژکی و پایه‌کانی و
به‌رهم و شوئنه‌واره‌کانی له ژبانی تاكو كۆمه‌ل دا، ترخان کرده.

هه‌روه‌ها له کتیبی {خوا ناسی، ناین، نیمان}یش دا له‌چهند روویکه‌وه لیکۆلینه‌وه‌ی
فیکریمان له‌باره‌ی نیمان‌وه‌ کرده.

به‌هه‌رحال، نووسر له‌م خالی شه‌ست و دوهم دا، پاستموخۆ ده‌چیتته سر باسی
پیتناسه‌ی نیمان و، ده‌لی:

(۶۲) (وَالْإِيمَانُ هُوَ الْإِقْرَارُ بِاللِّسَانِ، وَالتَّصْدِيقُ بِالْجَنَانِ):

واته: نیمان بریتیه له دان پێدا هیتان به زمان و، به‌راست زانیی به دل. نهم پیتناسیه
بۆ نیمان، راو بۆچوونی ته‌بو حه‌نیغه‌یه که ده‌لی: نیمان له دوو شتانه پیتکی، دان پێدا
هیتانی به زمان و به‌راست زانیی به‌دل، نه‌وه ته‌بو حه‌نیغه‌ی رای وایه (به‌هه‌تی خوی لینی)،
نه‌گه‌رنا: شافعی و مالیک و نه‌حمد و جه‌ماوه‌ری زانیان ده‌لین: نیمان له سی به‌شان
پیتکی، نه‌ک له دوان، ده‌لین: (وَالْإِيمَانُ هُوَ الْإِقْرَارُ بِاللِّسَانِ، وَالتَّصْدِيقُ بِالْجَنَانِ، وَالْعَمَلُ
بِالْأَرْكَانِ) واته: نیمان دان پێداهیتانه به زمان و، به‌راست زانیی به دل و، کرده‌وه‌یه به
نه‌ندامه‌کان، به‌لام ته‌بو حه‌نیغه‌ی ده‌لی: کرده‌وه به‌شیک نیه له نیمان، به‌لکو کرده‌وه میوه
به‌رهمی نیمان‌وه به‌شیک نیمان نیه، جیا‌و‌زیی نیتوان رای ته‌بو حه‌نیغه‌و زاناو
پیشه‌وایانی دیکه، که رای زۆریه جه‌ماوه‌ری زانیان، نه‌وه‌یه‌که: ته‌بو حه‌نیغه‌ی ده‌لی:
کرده‌وه‌ی چاک به‌رهم و میوه‌ی نیمان، به‌لام باقی زانیان ده‌لین: نه‌خیر کرده‌وه به‌شیکه له

نيمان، هه لېته زړې چې ماوه زېرې زانايانېش که رايان وايه كړده وه به شېكه له نيمان،
شوانېش ديسان دوو ران:

رايدكيان كه زړېمن دهلي: كړده وه نندامه كان به شيكي پيكيه پيكيه (مگون) ي
نيمانو، بهي كړده وه نيمان نايه ته دي.

رايدكيشيان كه كه مينه ن دهلي: كړده وه به شيكي شو او كور (مگمل) ي نيمان، واته:
بهي كړده وه نيمان دېته دي، به لام نوقسان و ناتواوه.

به لام پيويسته بزاني شوانهش كه كړده وه به پيكيه پيكيه نيمان ده زانن ده لېن: نه سلی
كړده وه په گهز (جنس) ي كړده وه، به شېكه له نيمان، نه كه هه موو كړده وه يهك، وهك
مرعته زيلو خواريج گوتويانه، چونكه (المعتزلة) و (الخوارج) ده لېن: هه موو كړده وه
چا كه كان پيكيه پيكيه نيمانو، هه موو گوناوه خراپه كانېش دژي نيمان، بويه
شوان ده لېن:

هه كه سيك يهك فعرز بچويشي، يان يهك قدهغه بشكيشي، پي كافر ده بي، به لام
مرعته زيله له جياتي كور ده لېن: پيگه ي نېوان دوو پيگه كان (منزلة يين
المنزلة) ي هيه!

ننجا وهك چون (خوارج) و (معتزلة) تيان پدرانده وه و توشی (افراط) بوون، له
بهرانه ريشاندا سي تا قم و پير هن كه به پيچه وانوه گورده ي به زايه دان (تفريط) بوون،
شوانېش بريتي له:

مورچينه كان: كه به گشتي كړده وه له نيمان دا ده بزو دواده خن و ده لېن: كړده وه هيچ
په يوه ندي به نيمانوه نيه: نه به شيكي پيكيه پيكيه ي، نه شو او كور يه تي، و، تنانته
نه به رهم و شو نده واري شيه تي!

كه رامي ه كان: ده لېن: نيمان بهس بريتيه له دان پيدا هېتاني به زمان، واته: هه كه سيك
به زمان داني پيدا هېتانا شو پرواداره، له دنيا دا پرواداره، به لام له قيامت خوا سزاي
ده دات، نه وه شتيكي ديكيه.

جههمیه‌کان: ده‌لین: نیمان بهس بریتیه له به‌راست زانیی دل، مادام به دل زانی خوا هه‌قهو پیغه‌مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هه‌قهو نیسلام هه‌قه، نهوه نیمانداره.

شایانی باسیشه نیمه لهو دوو کتیه‌ماندا که چهند جارێک ناماژه‌مان پینکردنو ته‌رخانان کردوون بۆ روونکردنهوهی نیمانو عهقیده، واته: «نیمانو عهقیدهی نیسلامیی» به‌رگی به‌که‌مو، (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) به‌رگی دووه‌م، به‌دریژی به‌لگه‌مان له‌سه‌ر نهوه هیناوه‌ته‌موه که کرده‌وه به‌گشتیی به‌شیکه له نیمانو، نیمان به‌بی وی نایه‌ته‌دی، هه‌روه‌ها به‌ریه‌رچی سه‌رجه‌م به‌و‌که‌کانی دیکه‌ی دژ به پیتناسه‌ی پیتشینی چاک (تعريف السلف الصالح) یشمان بۆ نیمان داوه‌ته‌موه، بۆیه لی‌ره نامووی به‌چهند رسته‌یه‌ک باسی به‌که‌مو هه‌قی خۆی پین نه‌ده‌م.

که‌واته: ده‌بی تییینی له‌سه‌ر نهو خاله دابنیه‌ن که ده‌لی: (وَالْإِيمَانُ: هُوَ الْإِقْرَارُ بِاللَّسَانِ، وَالْتَّصْدِيقُ بِالْجَنَانِ) ده‌بی بلتین: (وَالْعَمَلُ بِالْأَرْكَانِ)، نهوه پای زۆربه‌ی زانایانه‌و دوایش زیاتر نهو رایه‌ی نووسه‌ر هه‌لده‌سه‌نگیتین.

ئنجا له‌سه‌ر پیتناسه‌ی نیمانو داخوازیه‌کانی به‌رده‌وام ده‌بی‌و، ده‌لی:

(۶۳) (وَجَمِيعُ مَا صَحَّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مِنَ الشَّرْعِ وَالْبَيَانِ كُلُّهُ حَقٌّ):

واته: هه‌رچی که له‌ریه‌یه‌کی راسته‌وه له پیغه‌مبهره‌وه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به نیمه‌گه‌شته‌وه، له شه‌ریعه‌تی خواو له روونکردنه‌وه‌یه‌ک که پیغه‌مبهر دینی خوا‌ی پین روونکردۆته‌وه، هه‌مووی هه‌قهو راسته.

دیاره نهوه‌ش به‌ریه‌رچدانه‌وه‌ی قسه‌ی نه‌وانیه‌ه، که ده‌لین: فه‌رمووده‌کانی ناحاد (أحاديث الآحاد) مه‌سه‌له‌کانی عهقیده‌یان پین ناچه‌سپین و ده‌بی حه‌دیسی موته‌واتیه‌ی،

به‌لکر هرچی بزمان دهر کموت که پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموده‌ی، با تیشیدا نه‌گین به یه‌قین هرچی به گومانی زال (الظن الراجح) پیمان و ابو که پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموده‌ی، ده‌بی پیغمبره پابند بی، دیاره هتا پشوتتر بی و یه‌قینمان دام‌زراوتر بی، که نه‌وه قسه‌ی پیغمبره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و شو فرموده‌ی، ده‌بی زیاتری و هر‌بگین و هتا که‌متریش بی که‌متر، مه‌گر ده‌قیتکی سوننه‌ت له‌گهل قورن‌اندا تیک بگویی، یان له‌گهل عه‌قل و زانست و واقیعدا، شو کاته ده‌زانن که هی پیغمبره‌ی خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نیو حوکه‌که‌ی ده‌گوری، با له‌روی سه‌نه‌دیشموه به‌هیتز بی، وه‌ک زانایانی رزچوو، هه‌ندیک ده‌قی سوننه‌ت‌یان له‌به‌ر شو هوکارانه‌ی گوتمان و هر‌نه‌گرتوون^(۱).

نه‌بجاره نووسر مه‌سه‌له‌یه‌کی دیکه وه‌ک یه‌کینک له‌بنه‌ما فیکری و عقیده‌ییه‌کانی پیشینی چاک و پیره‌وانی ریبازی راست ده‌خاته روو، له‌خالی شه‌ست و چوار (۶۴)د، به‌لام له‌راستیدا نه‌وه‌ی نووسر له‌م خاله‌دا، به‌ناوی عقیده‌ی فیکری سر‌جهم زانایانی نیسلا‌موه ده‌بجاته روو، وانیه‌و نه‌وه رای زوری همره زوری زانایان وانیه‌ی، وه‌ک باسی ده‌که‌ین، به‌لام نووسریش له‌سه‌ره‌تای کتیبه‌که‌یدا روونی کرد‌تسه‌وه که له‌خستنه رووی عقیده‌ی نه‌هلی سوننه‌ت و جه‌ماعه‌تدا پشتی به‌بجو رایه‌کانی (أبو حنیفة) و دوو هاو‌ده‌که‌ی (أبو یوسف) و (عمد بن حسن الشیبانی) به‌ستره که، نه‌مه ده‌قی قسه‌که‌یه‌تی:

﴿هَذَا ذِكْرُ بَيَانِ عَقِيدَةِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ عَلَى مَذْهَبِ فُقَهَاءِ الْمِلَّةِ: أَبِي حَنِيفَةَ النَّعْمَانَ بْنِ ثَابِتِ الْكُوفِيِّ، وَأَبُو يَوْسُفَ، وَيَعْقُوبَ بْنَ إِبْرَاهِيمَ الْأَنْصَارِيِّ، وَأَبِي عَبْدِ اللَّهِ،

(۱) که‌واته: له‌براری و هر‌گرتن و کار‌پنکردنی ده‌قه‌کانی سوننه‌ت نا، جیا‌وازی له‌نیزان جزری (متواتر) و (آحاد) دا نیو، هه‌مووی ده‌بی و هر‌بگویی، چ له‌براری تیمان و عقیده‌ی، چ له‌براری شرع‌ه‌تدا، به‌لام له‌و رووه‌ی جیا‌وازی، که هه‌رشتیک به‌شیره‌ی (تواتر) چه‌سپایی له‌براری عقیده‌دا نکوولی لیکردنی سر‌ده‌کیتشی بز کوفر، به‌لام هی (آحاد) و انیه. پروانه: (تیسر علم أصول الفقه) عبدالله بن یوسف الجدید، ص ۱۴۱، ۱۴۲.

چوار به لکه له سر هه لوه شان د نه وه یی قسه یی نووسم، که ده لئ: نیمان یه ک جوره:

یه کم: خوا (بارک و تعالی) ده فرموی: ﴿ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ

قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿١٧٧﴾ ﴿ الأنفال،

واته: پرواداران بهس ثوانن کاتیک باسی خوا ده کړی، دلین راده چله کی و کاتیک نایه ته کانی خویان به سر داده خو تر تنه وه، نیمانیان زیاد ده کن.

دوه م: له نایه تنکی دیکه دا ده فرموی: ﴿ وَالَّذِينَ أَهْتَدُوا زَادَهُمْ هُدًى... ﴾ ﴿ محمد،

واته: ثوانه ی پئی راستیان گرتوه، زیاتر خستنیبه سر پئی راست. که واته: هیدایه ت زیاد ده کات و به وهش نیمان زیاد ده کات.

سیه م: هه روه ها فرموی ته: ﴿ ... فَأَمَّا الَّذِينَ ءَامَنُوا فَرَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَهُمْ يَسْتَبْشِرُونَ

﴿ التوبة، واته: به لام ثوانه ی نیمانیان هیتاوه (تهر سو پرته دابغز تراوه) نیمانی

زیاد کردن و دلخوش بودن.

چواره م: فرموده ی پیغه مبه ریش (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لهو باره وه هن، کاتیک که سپک

گوناهیک نه نجام ده دات، نیمانه که ی نامیتن، وه ک له م ده قه دا دهرده که موی: ﴿ عَنِ

أبي هريرة رضي الله عنه أن النبي قال: «لا يزني الزاني حين يزني وهو مؤمن، ولا

يشرب الخمر حين يشربها وهو مؤمن، ولا يسرق السارق حين يسرق وهو مؤمن» { حديث صحيح ^(١).

(١) أخرجه أحمد برقم: (٨١٨٧)، والبخاري برقم: (٢٣٤٣)، ومسلم برقم: (٥٧)، والسناني برقم: (٤٨٧٠)، وابن ماجه برقم: (٣٩٣٦).

واته: نه بو هوږه پیره (خوا لئی رازی بی) ده لئی: پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموویه تی: زیناکه له کاتیکدا، که زینا ده کات نیمانی نیه، شهراپ خۆریش له کاتی شهراپ خوار دنه وه که ی دا نیمانی نیه، دزیش له کاتی دزیی کردنه که ییدا، نیمانی نیه!

که سیک کاتیک زینا ده کات، له کاتی زیناکه ی دا نیمانی نامینتی، یانی نهو نیمانه ی بیگرتتوه له زینا، نامینتی، به لام نه سلې نیمانه که ی ماوه. که واته: نیمانه که ی کم ده کات و هر گونا هیک که تینسان ده یکات، له کاتی گوناح کردنه که ییدا، نیمانه که ی پله یه ک، یان چمند پله یه ک داده به زئی، وه هر تا عه تیک که ده یکات پله یه ک، یان زیاتر نیمانه که ی پی زیاد ده کات، نه وه ش شتیکی همست پیکراوه: نایه تیکت به سهردا ده خوینرتتوه، زیاتر شاره زا ده بیت و نیمانه که ت زیاد ده کات، فرمووده کانی پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) زیاتر فیتر ده بی، کاریان بیته که ی و نیمانه که ت زیاد ده کات.

که واته: نیمان به تا عه ت زیاد ده کات، به گونا هو سه ریچی کم ده کات، وه ک زانایانی پیشین گو توویانه: (الإيمانُ يزيدُ و ينقصُ، يزيدُ بالطاعةِ، و ينقصُ بالعصية) واته: نیمان زیاد و کم ده کات، به فرمان به ری زیاد ده کات و به سه ریچی کم ده کات. بۆیه ده بی تیبینی له سهر نهو خاله ی دا به نین که ده لئی: (وَالْإِيمَانُ وَاحِدٌ)، نه خیر نیمان یه ک نیه، به لکو جۆراو جۆره، ههروه ها، که ده لئی: (وَأَهْلُهُ فِي أَصْلِهِ سَوَاءٌ) نه خیر، رای به هیزترو په سندرتر نه وه یه که له نه سلې نیمانیشدا خه لک وه ک یه ک نین، نیمانی نه بو به کری صیددیق وه ک نیمانی که سیک ی دیکه نیه، نیمانی که سیک که نیمان له دلیدا وه ک شاخی قه ندیل و کتوه ره شهو، به هیچ شتوه یه ک به ره شه بای هیچ شوبه و شه وه تیک نا جوولئی و ناله قی، وه ک نیمانی که سیک نیه که له سهر قه راغیکه، به پشوه بای شوبه و شه وه تیک، نیمانه که ی ده له قی و نامینتی!!

تنجا نووسر له خالی (۶۵) دا، باسی بنه‌مایه‌کی دیکه‌ی فیکریی و عقیده‌یی ده‌کات که پیی وایه خالی هاویه‌شی نیتوان سرجه‌م مسولمانانه، ده‌لی:

(۶۵) وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّهُمْ أَوْلِيَاءُ الرَّحْمَنِ، وَأَكْرَمُهُمْ
عِنْدَ اللَّهِ أَطْوَعُهُمْ وَأَتَّبَعُهُمْ لِلْقُرْآنِ:

واته: پرواداران هر هم‌رویان دۆستی خوی به‌به‌زه‌یین، هم‌رویان به دۆستی خوا له قه‌لم ده‌دین، وه به‌پزترینیان له‌لای خوا نه‌ویه، که زیاتر گه‌ردنکه‌چی خوابه، زیاتر به دوی قورنانه ده‌کوی.

دیاره هر باسی قورنانه کرده، ده‌نا سوننه‌تی پیغه‌مبیره‌ش (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) پروونکه‌روه‌ی قورنانه، هر وه‌ها قسه‌و به‌ره‌می زانایانیش، شرح و تفسیری قورنانه سوننه‌ته. که‌واته: هر که‌سێک پروادار بی، هه‌تا ئیمان‌که‌ی زیاتر بی، دۆستایه‌تی له‌گه‌ل خوادا زیاتر ده‌بی، نه‌وه‌یان له‌لای خوا به‌پزتره که زیاتر به‌قسه‌ی خوا ده‌کات و یۆی ملکه‌چتره به شرعی خواره پابه‌ندتره.

نووسر له خالی (۶۶) دا باسی شه‌ش پایه‌کانی ئیمان ده‌کات، شایانی باسیشه له قورنانه دا ته‌نیا باسی پینج پایه کراوه، وه‌ک خوا فەرموویه‌تی: ﴿... وَلَكِنَّ الْإِيمَانَ عَمَّنْ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ...﴾ ﴿البقرة، به‌لام له سوننه‌تدا باسی ئیمان به‌قه‌ده‌ریش کراوه، وێرایی پینج پایه‌که‌ی دیکه، وه‌ک له‌و فەرمووده‌یه‌دا هاتوه که به (حَدِيثُ جَبْرِيلَ) ناسراوه: ﴿الإِيمَانُ: أَنْ تُؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ﴾

وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَتُؤْمِنَ بِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ»^(۱)، شاکراشه که نیمان به قهدهری خوا هر ده چیتتهوه نیتو نیمان به خواو سیفته ته کانی، چونکه نیمان به قهزاو قهدهر، یانی: نیمان به زانیاری و ویستو دسته لات و دادگیری و حکمه تی ردهای خوا عز وجل، ده لی:

(۶۶) (وَالْإِيمَانُ: هُوَ الْإِيمَانُ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ، وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ، وَحُلُوهِ وَرَمْرِهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى):

واته: نیمان بریتیه له پرواهیتان به خواو به فریشته کانی خواو به کتیبه کانی خواو پیغه مبه رانی خواو به رژی دواپی، وه به نه اندازه گیری کردنی خیترو شهر، چاکه و خراپه، شیرین و تاز، هه موی له خوای به رزه و هیه.

تهوانه شمش پایمو بنچینه کانی نیمان، به لام نیمان ته نیا نهو شمش^(۲) پایه نیه و نیمان هر ته و نه نیه، به لکو چند لقر پژی دیکه ی لی ده بنهوه، بق وینه:

۱/ پرواهیتان به (جن) نهویش به شیکه له نیمان، به لام نهویش خراوه ته نیتو پرواهیتان به فریشته کان.

۲/ نیمان هیتان به نیعمه ت و سزای ژبانی دوا ی گۆر.

۳/ پرواهیتان به هاتنه خواره وهی عیسا (علیه السلام)، هاتنی ده ججالو هاتنی یه منجوج و مه منجوج و نیشانه کانی دیکه ی هاتنی رژی دواپی، وه کو دواتر ده یگهینی، نهوانه ش

۱ (أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۱۰۲).

۲ (دياره پایه کانی هر شتیک بتاغی نهو شتم، نهک کزی نهو شتم، دياره شتی دیکه شی هیه که لسه ر پایه کان و ستاوه.

هممو دهبی نینسان نیمانی پتیمان هبیبی، بهلام پروا به پوړزی دواپی بوون، هممو شوانه ده گرتنه خوی. کواته: شوانه شمش پایسو بنچینهی سهره کیی نیمانن، نه گهرنا پینکها ته کانی نیمان هر نه ونده نین.

نوسر له خالی (۶۷) دا هر قسه کانی پتیشوی ته نکید ده کاتموه، باسی جیاوازیی نه خسته نیتوان پیغمبرانیش (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام) ده کات له پروی بهراست دانانو نیمان پتیتانیانموه، ده لی:

(۶۷) وَتَحْنُ مُؤْمِنُونَ بِذَلِكَ كُلِّهِ، لَا تَفْرَقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْ رُسُلِهِ، وَنُصَدِّقُهُمْ كُلَّهُمْ عَلَىٰ مَا جَاءُوا بِهِ):

واته: نیمه پرومان بهوی باسکرا همموی هبیه، جیاوازیی ناخینه نیتوان هیچ کام له پیغمبرانی خواوه، له ودا که نهوی له خواوه هیتاویانه هممویان بهراست داده نیتین. واته: جیاوازییان ناخینه نیتوان، له نسلی پیغمبرایه تیبه کیانداو، له ودا که هقن و بهرامی هقیان بؤ هاتوه، نه گهرنا بهرزیی و ترمیان له نیتوان دا هبیه، وه ک خوی په و ردگار ده فرموی: ﴿...وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ...﴾ (الإسراء، واته:

بیتگومان هندیك له پیغمبرانان بهرز کردو ته به سر هندیکیاندا، له نسلی پیغمبرایه تیبه کیاندا وه که په کن، نه گهرنا له پینگو پلهو پایماندا، گموره و گموره ترین هبیه، بهرزیان هبیهو بهرزیان هبیه، ته و او ته و او ترین هبیه، پیغمبرایه نیمه (صلى الله عليه وسلم) سهره وی هممویان، نجا که ده لی: (نُصَدِّقُهُمْ كُلَّهُمْ عَلَىٰ مَا جَاءُوا بِهِ) واته: هممویان بهراست ده زانن له ودا که له خواوه هیتاویانه، هممو پیغمبران بهراست ده زانن که نهوی هوالیان پیداوه له خواوه، راسته و هیچی پیچونهی

حقیقت و واقعیه نیه، چونکه مدرجی پیغده مبه راه تیی بریتیه له (عصمه)، واته: پارێزران له درۆو خیانت و شار دنه وه، له هدرجی که شه خصیه تی پیغده مبه ریکی پی له که داری، یان زیان بگه یه ننی بهو په یامدی که پیغده مبه ران پای ده گه یه دن. که واته: هدرجی پیغده مبه ران فرموویانه، هه قه و راسته، که ده گوتری: فلان فرمووده بیتهیز (ضعیف)ه، یان هه لبه ستر (موضوع)ه، مه به ست نه وه نیه که پیغده مبه ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هه لی به ستره، یان قسه ی پیغده مبه ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بیتهیزه، نه خیر، به لکو یانی: له پروی سنده ده که یه وه بیتهیزه^(۱)، نه گه رنا نه گه ر بۆمان ده رکمووی شتی که پیغده مبه ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموویه تی، نه وه هه مووی به یتهیزو ته او ده.

The banner features a central image of a man in a turban. Above the image, it says 'Alibapir.com' and 'www.alibapir.com'. Below the image, it says 'Alibapir.com' and 'www.alibapir.com'. The banner also includes social media icons for Facebook, YouTube, and WhatsApp, along with QR codes and a website URL 'www.alibapir.com'.

(۱) کاتی خۆی بۆیه نه وه م گوتره، چونکه که سانیکی غه ره زاوی و سه رو سینه نه خۆش، یان ساده و کم هۆش هه بوون، نه وه جۆره پرو پاگه ندانمان له دژ ده کردین که له وتارو ده رس و کتیبه کاغاندا باسی جۆره کانی سه رنه تمان ده کرد له پروی په به ندیی یه وه که له پروی زنجیره ی پارییه کانه وه: مه ته واتیه رو راست (صحیح) و چاک (حسن) بیتهیز (ضعیف) و هه لبه ستر (موضوع) یان هه یه.

يازده (۱۱)

تایبه‌تمندی عه‌قیده‌یی و

فیکری و سیاسی و

فیقه‌یی

ئه‌هلی سوننه‌ت و جه‌ماعه‌ت

The banner contains the following information:

- Top left: Facebook icon and text "بازگه‌ده‌یی عه‌قیده‌یی و سیاسی و فیکری و فیقه‌یی" (Alibapir.com)
- Top right: Facebook icon and text "Alibapir.com" (Alibapir.com)
- Middle left: YouTube icon and text "www.alibapir.com" (www.alibapir.com)
- Middle right: YouTube icon and text "Alibapir.com" (Alibapir.com)
- Center: A portrait of a man in a turban, with the website URL "www.alibapir.com" and phone number "0912-2222222" below it.
- Bottom left: Alibapir logo and two QR codes.
- Bottom right: Social media icons for Telegram, WhatsApp, and Messenger, with three QR codes below them.

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media icons and text:

- Top Left (Blue bar):** Facebook icon and text "Alibapir" (Alibapir Facebook).
- Top Right (Blue bar):** Facebook icon and text "Alibapir" (Alibapir Facebook).
- Bottom Left (Red bar):** YouTube icon and text "Alibapir" (Alibapir YouTube).
- Bottom Right (Red bar):** YouTube icon and text "Alibapir" (Alibapir YouTube).

Below the banner, there are two sets of QR codes and social media icons:

- Left Side:** Two QR codes under the heading "Alibapir". Above them are icons for Facebook and YouTube.
- Right Side:** Three QR codes under the heading "Alibapir". Above them are icons for Facebook, YouTube, and a purple social media icon.

نووسەر (ره‌جهتی خرای لیبی)، بی دوویاره ده‌گه‌ریتسهوه سەر خستنه رووی تایبته‌تمه‌ندییه‌کانی په‌یره‌وانی ریتیازی راست که نه‌مجاره تایبته‌تمه‌ندییه‌کان جۆراو جۆزون و ویرای لایه‌نی عه‌قیده‌یی و فیکریی، لایه‌نی سیاسی و عیبادیی و فیهه‌ییشی بی گرتونه‌وه!

به‌ئی، نه‌مجاره له میانه‌ی ده (۱۰) خال دا که خالته‌کانی: (۶۸-۷۷)ن نووسەر یازده (۱۱) تایبته‌تمه‌ندیی جۆراو جۆزی نه‌هلی سونته‌ت و جه‌ماعه‌ت ده‌خاتهروو که بی‌گومان مه‌به‌ست لهر کاره‌ی به‌ پله‌ی یه‌که‌م، به‌ریه‌رچدانه‌وه‌ی به‌رۆکه‌ پمیداکراوو داهیتراوه‌کانی بیدعه‌ت چیه‌کان (أهل البدع) سه‌وه له: خه‌واربج و شیععو مرعته‌زله‌و قه‌ده‌ریسه‌و سورجینه‌و جه‌همیه‌و...هتد.

که ههر کامینکیان له لایه‌نیکو بابه‌تیک، یان زیاتردا لایانداه‌و، تووشی هه‌له‌و خلیسکان بوونو، له ریتیازی پیغه‌مه‌به‌ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و هاوه‌لانی به‌گشتیی و به‌تایبه‌ت چوارجینه‌شینه سەر راسته‌کانی: (أبو بكر و عمر و عثمان و علي) و شرتنکه‌وتوانیان له جیلی شرتنکه‌وتوان (تابعین) و نه‌وانه‌ی دوابیان، دوورکه‌وتونه‌وه.

ئنجا دیتته سەر خستنه رووی تایبته‌تمه‌ندیی یه‌که‌م له‌و یازده (۱۱) تایبته‌تمه‌ندیانه‌ی که لهم به‌رگه ده‌ خالییه‌دا باسیان ده‌کاتو، ده‌ئی:

(۶۸) (وَأَهْلُ الْكِبَايَرِ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فِي
النَّارِ لَا يَخْلُدُونَ، إِذَا مَاتُوا وَهُمْ مُوَحَّدُونَ، وَإِنْ لَمْ يَكُونُوا
ثَابِتِينَ، بَعْدَ أَنْ لَقُوا اللَّهَ عَارِفِينَ، وَهُمْ فِي مَشِيئَتِهِ وَحُكْمِهِ إِنْ
شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ، وَعَفَا عَنْهُمْ بِفَضْلِهِ، كَمَا ذَكَرَ فِي كِتَابِهِ:
وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ [النساء: ۴۸، ۱۱۶]، وَإِنْ شَاءَ

عَذَّبَهُمْ فِي النَّارِ بِعَذْلِهِ، ثُمَّ يُخْرِجُهُمْ مِنْهَا بِرَحْمَتِهِ وَشَفَاعَةِ
الشَّافِعِينَ مِنْ أَهْلِ طَاعَتِهِ، ثُمَّ يَنْعُثُهُمْ إِلَى جَنَّتِهِ، وَذَلِكَ بِأَنَّ
اللَّهَ تَعَالَى تَوَلَّى أَهْلَ مَعْرِفَتِهِ، وَلَمْ يَجْعَلْهُمْ فِي الدَّارَيْنِ كَأَهْلِ
نُكْرَتِهِ الَّذِينَ خَابُوا مِنْ هِدَايَتِهِ، وَلَمْ يَنَالُوا مِنْ وِلَايَتِهِ، اللَّهُمَّ
يَا وَلِيَّ الْإِسْلَامِ وَأَهْلِهِ نُبِتْنَا عَلَى الْإِسْلَامِ حَتَّى نَلْقَاكَ بِهِ:

واټه: خاوهنی گوناوه گموره كان له توممتی پیغه ممبر موحه محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)،
له ناگری دوزخ خدا به همیشمی نامیننموره، به مخرجیک کاتیک دهمرن په کتابهرست بن.

وهک له باسه کانی رابردودا گومان: په کتابهرستی (التوحید) سۍ به شه:

په کمه: خوا به په کگرتن له به دیهیتنه رایه تییدا، خوا به تاکه به دیهیتنمرو په روه ردگارو
هه لسوراو مشورگتیری بوونموره بزانیږ.

دوه م: خوا به په کگرتن له په رستراوتییدا که (بهس خوا) به تاکه په رستراو به ندا په تیی بو
کراو بزانیږ.

سییم: خوا به په کگرتن له ناوو سیغه ته کانیدا، شو ناوو سیغه تانهی که بو خوايسان
پرپار دده بین کسی دیکه میان تیدا به شدار نه کعین، دهلی: شعوانعی دهمرن، با خاوهنی
گوناهي گموره گموره ش بن، مادام خاوهنی شو جوړه توحیده بن، هه لپه ته ویرای
توحید، پرواهیتان به پیغه ممبرایمتی (موحه محمد) پیش (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شعویش
دیاره همر په روه مستی توحیده، بویه که له همدی فرموده ی پیغه ممبردا (صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هاتوه: {«أَمِرْتُ أَنْ أَقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَكُونُوا: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ»} حدیث
صحیح^(۱).

واته: فرمائتم پینکراوه که جفنگ له دژی خهنگ^(۱) بکهم، تاکو ده لاین: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) نهوه مه بهست نهوه نیه، همر به گوتنی: (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) مرۆف ده بیته مسولمان، به لām (لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) دروشم نیشانهی مسولمان بوونه، نه گهرنا به بی (مُحَمَّدَ رَسُولَ اللَّهِ) نینسان نایبته مسولمان، بابایه کی نه صرانیی، یان جووله که یهک، یان که سیک که رهنگه بروای به هیچ دینیک نه بی، به لām قهناعهتی به بوونی خوا ههیه، زۆری هه مره زۆری خه لکی خواد ه ناسن، به لām نهوهی کافرو مسولمان له یهک جیاده کاتمه، نهوه یه که مسولمان ده لای: به لای، منیش خواد ه ناسم، به لām نهو خوا بهی دهیناسم، ده یه رستم، موحه محمدی (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناردوه به پیغه مبهرو دینو بهرنامه ی پندا ناردوه، نجا من موحه مده دیشم (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به پیغه مبهرو قبوله و نیسلامیشم به دینو بهرنامه قبوله.

کهواته: نهوهی مسولمانو کافر له یهک جیاده کاتمه، مهسه لهی شوین کموتنی پیغه مبهرو (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و هه لوتسته سه بارهت به موحه محمد (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، نهک هه لوتسته سه بارهت به خوا، وهک گوتمان: جووله که و نه صرانیه کانش ده زانن خوا ههیه، ده زانن خوا په روهرد گاره، به دیه پنهره، پۆزیدره، مرته ره، ژینتیره، به لām نهوهی مسولمان له جووله که و نه صرانییه کان له یهک جیاده کاتمه، نهوه یه که نهوانیش دان به پیغه مبهرائی دیکه دا دینن، به تایبتهت پیغه مبهرائی خو یان، به لām دان به پیغه مبهرایه تی موحه محمد (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دانانین، همر که سیکیش بروای به یهکی له پیغه مبهرائی نه بی، وهک نهوه وایه بروای به هیچیان نه بی، چونکه نینسان له سر بناغه ی موعجیزه و به لگه بروا به پیغه مبهرائی دینن، نه دی بۆچی بروا به موسا، یان عیسا دینن (عَلَيْهِمَا السَّلَام) له بهر نهوهی موعجیزه ی ههیه، به لām بروا به موحه مده دیش ناهینن که موعجیزه ی موحه محمد (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گه وره تره و ته ووتره و پته و تره و به رده و ام تریشه، له هی موساو عیسا (عَلَيْهِمَا السَّلَام).

(۱) واته: خه لکتیک که سهنگه له نیسلام و مسولمانان ده گرنو دژایه تی یان ده کمن.

موسا و عیسا بههزی قورنانهوه بزمان دهرده کهوی موعجیزه یان هه بروه، دهن کتیبه کانی میژوو زور جینگای متمانه نهن، ننجاً به مردنی موسا و عیسا (علیهم السلام) موعجیزه کانیشیان کورتایان پنهاتوه، به لام موحه محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، چونکه پیغه مبری هه موو مرؤق سایه تیبه، بؤخوی وه فاتی کردوه، به لام موعجیزه کهی هه بهرد وهامه. کهواته: هه رکس بره به به کی له پیغه مبرانی خوا نه هیستی، وه که نوره وایه بره یان به هیچیان نه بی، به تاییهت گه ووهو پیشه وایان موحه محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، چونکه موحه محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به راست دائر (مصدق) ی هه موو پیغه مبرانی پیش خویستی، به لکو نیمه بههزی نورهه پیغه مبرانی پیشوش دهناسین، وه بههزی په یامی نورهه ده زانین که خوی په ووهردگار په یامی دیکه شی ناردوون، نه گه رنا سه چا ویه کی متمانه پیکراوو بره پیکراومان نیه، که پیغه مبرانان پی بناستی.

کهواته: لیژده نووسه که ده لی: (إِذَا مَا تَأْتُوا وَهُمْ مُوْحَدُونَ) نهوانه ی خاوه نی گوناهی گه ووه گه ووه له نومهتی موحه محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، بؤ هه همیشه له ناگردا نامیننوه، به لکو دوی سوتانیان به قه در تاوانه کانیان رزگاریان ده بی، به سه رجیک کاتیک که ده مرن خوا بهیه کگرو په کتاپه رست (مُوْحَد) بن، مه بهست نوره نیه، که هه بره وایان به (لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ) بی، به لکو ده بی بره وایان به (مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللهِ) ش بی، له حقیقه تیشدا په کتاپه رستی راسته قینه خوا بهیه کگرتنی راسته قینه له هه سئ بره ووه که دا، تنیا له په یام و بهرنامه ی پیغه مبرماندا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به سه وایی دپته دی، چونکه ته ماشا ده کهین جروه که کان، خوا بهیه کگر نهن: ﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ

عَسَىٰ رَبُّنَا أَنَّهُ... ﴿التوبة﴾ واته: جروه که کان گوتیان: عوزه بر کوری خاویه، نوره

که ی خوا بهیه کگرتنه؟ هه ووه ها نه سه رانییه کانیش به هه مان شیوه: ﴿... وَقَالَتِ

النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ... ﴿التوبة﴾ واته: نه سه رانییه کان گوتیان: مه سیح

کوری خاویه، نوره که ی خوا بهیه کگرتنه؟ هه ووه ها به په رسته کان چهن دان بتیان له گه ل

خوادا دپهرست، هندیکیان دهیانگوت: مهلائیکه ته کان کچی خوان، شهیتانه کان کوری خوان، تموه کهی خوا بهیه کگرتن و خواناسینه؟؟ بهئی، تموحیدی راستهقینه، تمیا له رتی موحه مدهوه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دهناسری، بویه هر کهسیک بروای بهو نهبی، مانای وایه نیمانی نیه.

دوایی دهئی: (وَإِنْ لَمْ يَكُونُوا تَائِبِينَ) شهوانه، که خاوهنی گوناھی گموره گموره، با تویهشیان نه کردبی، به مهرجیک خاوهنی تموحیدی راستهقینه بن، بۆ هه همیشه له ناگری دۆزهخ دا نامیتنموره (بَعْدَ أَنْ لَقُوا اللَّهَ عَارِفِينَ مُؤْمِنِينَ)، مادام گمیشته خوا، به خواناسیی نیماندارانه.

نوسه ری کتیب که لیژهدا دهئی: (عارفین) مادام گمیشته خوا به (عارف)یی، عاریف، یانی: خواناس، شهو وشهیه لیژهدا بیتیهزه، وهك خاوهنی کتیبی {شهرحی طحاوی} دهئی: ^(۱)، چونکه نهصرانییه کیش (عارف)ه به خواو، یه هودییه کیش (عارف)ه به خوا، بگره نیبلیسیش خوا ده ناسی و شهو جهه لیش خوی ده ناسی، به لام مهسه له خواناسین نیه، مهسه له نیمان هه بوونه به خوا، خواناسین و نیمان پی هه بوونیش، زۆر جیاوازن، خواناسین تموهیه، که تو بزانی خوا ههیه، جا به قسهی ده کهی یان نا کهی، گرنگ شهویه، که ده زانی خوا ههیه، نیبلیس سویند ده خوا دهئی: ﴿ قَالَ فَبِعَرَّكَ

لَأَعْرِضَنَّهُمْ لَاجْمَعِينَ ﴿۸۲﴾ ص، به عیززه تی تو قهسم (تهی خواجه)، من هه سوویان گو مپرا ده کم، یانی: نیبلیس خوی زۆر چاک ده ناسی، چونکه وتویشی له گهل خوادا کرده و سویندی به خوا خوارده، به لام نایا نیبلیس به پروادار (مؤمن) له قهلم ده دری؟ نه خیر، چونکه هر معرفه تی ههیه بهرانبهر به خوا، به لام نه ده بی نیه بهرانبهر به خوا، به ندایه تی نیه بهرانبهر به خوا، ته صدیقی نیه له بهرانبهری خوادا، که واته هیچ!!، یان خه لکیکی عموام نه شارهزا، کاتیک پیی ده ئیی: نیسلام ناوایه و پیغه مبه ر ناواو قورسان

ناوا، ده‌لۍ: منیش ده‌زام! خړاو پتغه مېرو قورټانو نیسلام هه‌موویان هه‌قنو هه‌موویشی ده‌زام، وا ده‌زانۍ، شو زانینه دیکا به بروادار (مؤمن)، به‌لام نه‌ء، شیتانیش له منو تو ژور چاکتر زانیویه‌تی، که بهس خوا په‌رودرگارو به‌دیپتیره، بویه کاتیک ویستویه‌تی شهر له‌گم‌وه‌چی شاده‌م دا بکات، داوی له‌خوای به‌رز کرده: ﴿ قَالَ رَبِّ فَأَنْظِرْنِي إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴾ (الحجر، واته: گوتی خویبه به‌پتلموه، تا رژی دوايي. که‌واته: شیتانیش ده‌زانۍ که ژیانو مردن به‌دهست خویبه، بویه داوی مؤلته‌تی ژیانۍ له‌خوا کرده، به‌لۍ، شیتان ژور چاک خوی ناسیوه، به‌لام ناسینه‌که، چونکه گم‌ردنکچیو به‌ندایه‌تیی له‌گه‌لدا نه‌بووه، هیچ نیه .

که‌واته: شو خه‌لکه که ده‌لۍ: نیسلام هه‌قه، مادام پابندی پتوه‌ی نیه، زانینی به‌بی‌توانین، هیچ نیه، زانین که نه‌پتته حالو کرده‌وه له‌تینساندا هیچ نیه. که‌واته: لیره‌دا ده‌بوو گوتبای: ﴿بَعْدَ أَنْ لَقُوا اللَّهَ عَارِفِينَ﴾ (مؤمنین) شو رسته‌یه جوانتر سوو به‌پنرو به‌هیزتریش بوو، شوانه‌ی که به‌تیمانوه ده‌گه‌نه خوی بی‌هاوه‌ل، با گونا‌هیشیان هه‌بی‌تو، با په‌شیمانیش نه‌بوینه‌وه، مادام نسلی نیمانیان تیدا هه‌بی، له‌دوزه‌خدا هه‌میشی ناین، ﴿وَهُمْ فِي مَسْجِدِهِمْ وَأَعْصَمُ الْكَلِمَةِ﴾ خاوه‌نی گونا‌هه گم‌وره‌کان له‌ژیر رکتفو ویستو بریاری خردان ﴿إِنْ شَاءَ غَفَّرَ لَهُمْ، وَعَفَا عَنْهُمْ بِفَضْلِهِ﴾، نه‌گم‌ر ویستی لیتان ده‌بروری‌و چاوی‌وشیان لۍ ده‌کات، له‌رووی چاکمو به‌خششی خویه‌وه ﴿كَمَا ذَكَرَ فِي كِتَابِهِ﴾ وه‌ک خوی خاوه‌ن پایمو باره‌گای به‌رز له‌کتیبی خویدا فرمویه‌تی: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ

وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ...﴾ (النساء، واته: خوا له‌وه نابوری‌هاویه‌شی بو

بریار بدرۍ، به‌لام غمیری شوه، هه‌رچی بیهوی ده‌بووری، نه‌گم‌ر که‌سیتک توبه‌شی نه‌کردبی، له‌وانمه‌ خوی لیبوره‌عه‌فوی بکات، نه‌گم‌ر خوا ویستی، به‌لوتفو به‌خششی خوی ده‌یانبه‌خشۍ، ﴿وَإِنْ شَاءَ عَذَّبْنَاهُمْ فِي النَّارِ بِعَذَابِهِ﴾، نه‌گم‌ر ویستیشی، به‌دادگم‌ری خوی له‌ناگری دوزه‌خ نازاریان ده‌دا ﴿ثُمَّ يُخْرِجُهُمْ مِنْهَا بِرَحْمَتِهِ وَشَفَاعَةِ الشَّاغِعِينَ مِنْ أَهْلِ طَاعَتِهِ﴾،

دوای نوره که به دادگیری خۆی، نوانهی خاوهنی گوناوه گموره کانن، له نومهتی پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به مهرچیک ئیمانیان بسووی و ئیمانته که بیان هه ئنومه شانیدیتموه، شتیکیان نه کردبی شایه تمانه کیان هه ئوه شانیدیتموه، دوای نورهی که له ناگری دۆزه خدا دهیانسووتینی، به قهده رگوناوه کانیان، دوایی دهریان دههینی بۆ رهحمهت و به زمی خۆی، به هۆی تکای تکاکارانوه لهوانهی فرمانبهری خوا دهکهن، که گموره پیشمهوی تکاکاران مرحه مده (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، تنجا وه کو له هندی فرموداندا هاتوه، شهیدان و دوستانی خواو زانیان، هه که سهو به قهدهر قسه ریشتنی له لای خوی پهروه دگار شه فاعهت دهکهن، (ثُمَّ يَبْعَثُهُمْ إِلَىٰ جَنَّتِهِ) پاشان شو گوناهبارانه که له دۆزه خدا سووتینراون و نهشکه نه دراون، به لام خوا به رهحمهتی خۆی به هۆی تکای تکاکارانوه پزگاری کردون، دهیانهینی بۆ بهههستی خۆی، (وَذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَىٰ تَوَكَّلَىٰ أَهْلَ مَعْرِفَتِهِ وَلَمْ يَجْعَلْهُمْ فِي الدَّارَيْنِ كَأَهْلِ نُكْرَتِهِ) دهلی: شهوش له بهر نورهی خوی بهرز سه ره رشتی و دوستایهتی نوانه دهکات که دهیناسن (ناسینیک کهوا له خاوه نه کهی دهکات، به ندهایهتی بۆ خوا بهکات) نه له دنیاو نه له دواړوژدا، وه که نوانهی سهیر نه کردون، که نایناسن و نینکاری لیده کهن، (الَّذِينَ خَابُوا مِنْ هِدَايَتِهِ، وَلَمْ يَسْأَلُوا مِنْ وَلَايَتِهِ)، نوانهی که پهنج به خسار بوون له هیدایهتی خوا، دهست به تالو بیبهش بوون له لیپوردنی خوا.

به کورتی: خوا (عز وجل) نوانهی که دهیناسن و پیتی ناشنان، ناشنایهتی و ناسینیکی تایهتی که پیتی دهگوتی: ئیمان، وه که نوانهی ته ماشا نه کردون که بیبهش له هیدایهت و دوستایهتی خوا.

تنجا نووسهری کتیبه که له کوتایی نهم خاله دا، نهم دوعایه دهکات: (اللَّهُمَّ يَا وَلِيَّ الْإِسْلَامِ وَأَهْلِيهِ) خاویه! نهی دوست و سه ره رشتی ئیسلام و نههلی ئیسلام، (كُنَّا عَلَى الْإِسْلَامِ حَتَّىٰ نَلْقَاكَ بِهِ)، پتیه کانمان بچه سپینه له سهر ئیسلامهتی، تا وه کو به ئیسلامه ده دینهوه خزمهت تۆو به دیدارت شاد دهین، تیههش ده لیتن: نامین.

نوێژ له پشت کردن و نوێژی جهنازه له سهمر کردنی تیگرای مسولمانان

تنجا باسی تایبه تمندییه کی فیهی بواری عیبادهت دهکات، که بریتیه له نوێژ له پشت کردن و نوێژی جهنازه له سهمر کردنی سه رجعم مسولمانانو، دهلی:

(۶۹) (وَتَرَى الصَّلَاةَ خَلْفَ كُلِّ بَرٍّ وَفَاجِرٍ مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ، وَعَلَى مَنْ مَاتَ مِنْهُمْ):

که تهوهش په کینکی دیکه له شو شانهی نههلی سوننهت و جهماعهت، وهک بنچینهیهک له بنچینهکانی دینداری، له سهمری ریک کهوتون و کۆکن.

واته: پیمان وایه دروسته نوێژ بکری له دواى ههه کهسکی باش و خراب له نههلی قبیله، ههروهها پیمان وایه دروسته نوێژ (ی جهنازه) یان له سهمر بکری به گشتی.

سهبارت بهو خاله، پێویسته نهو روونکردنهوه بهرته روو:

وا پێدهچی (طهحایری) نهو وتهیهی لهو فهرموودهیهی پێغه مبهه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وههگر تبهی، که ده فهرموی: {يُصَلُّونَ لَكُمْ، فَإِنْ أَصَابُوا فَلَكُمْ، وَإِنْ أَخْطَأُوا فَلَكُمْ وَعَلَيْهِمْ} حدیث صحیح^(۱).

واته: (پێشهواو هوکمرانهکانی ئیوه) نوێژتان بۆ دهکهن، تنجا نهگهه پینکایان، (واته نوێژه که میان بهو شیوهیه کرد که شههه فهرمویهتی و خواو پێغه مبهه پینان خۆشه) نهوه قازانجی ئیوه شهو قازانجی خۆشیانه، وه نهگهه ههلهیان کرد، (واته: نوێژه که میان بهو شیوهیهک

(۱) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۸۶۴۸)، وَالْبُخَارِيُّ بِرَقْمٍ: (۶۶۲) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، شَرَحَ: (يُصَلُّونَ لَكُمْ) أَي: الْأَمْرَاءُ وَالْوَلَدَاءُ، (فَلَكُمْ وَعَلَيْهِمْ) أَي: فَلَكُمْ ثَوَابُ الصَّلَاةِ وَعَلَيْهِمْ عِقَابُ مَا أَخْطَأُوا.

نوژی له پشتی کەسێکی واوه نەکە، نەگەر کەسێکی لەو چاکتر هەبێ، وابکە، بەلام بە مەرجێک کە بە هۆی نوژی له دوا نەکردنە کەتموه نوژی جەماعەت و جومعه کەت نەچێ، بەلام نەگەر هەر ئەوکەسە خراپە هەبوو، دەبێ جومعه کەت نەچێ.

۴- نەگەر نوژی له دوا ئیمامێکەوه کرد، بەلام بە ئیعتیقاد و بۆچوونی تۆ ئەو ئیمامە شتێکی هەیە، کە نوژی ئەکەمێ دروست نیە، نایا لەو حالەتەدا دروستە نوژی لەدوا بەکە یان نا؟ بۆ وێنە: ئە مەزەهەبی ئەبو حەنیفەدا بە خوێن لێهاتن دەست نوژی بە تال دەبیتەوه، ننجایا نەگەر کابرایەکی حەنەفیی مەزەهەب نوژی لە دوا ئیمامێکی شافعیی مەزەهەب کرد، کە ئەو ئیمامە خوێنی لێهاتووە لە لای مەزەهەبی شافعییش بە خوێن لێهاتن دەست نوژی هەلناوە شیتەوه، ئیدی ئیمامە کە خوێنی لێهات و نوژیوش دەکات، نایا کابرای حەنەفیی مەزەهەب بۆی دروستە ئیقتیدای پێ بکات؟ ئەوهش زۆرێک زانایان لەسەری بەکدهنگن کە بەلێ، هەرچەندە بەشیکیشیان رایان جیاوازهو دەلین: هەر کاتێک مەتەمووم زانی ئیمامە کەمێ دەست نوژی ئەکەمێ هەلناوە شواوه تەوه، بۆی نیە ئیقتیدای پێ بکات، بەلام لە راستیدا ئەوه بەهێزترە کە (مالیک) گوتویەتی: بەلێ، دەبێ نوژی لەدوا بکات، ئیستیدلالیش بەو فەرموودەیهی سەرەوه دەکات کە گوتمان: { يَصْلُونَ لَكُمْ، فَإِنْ أَصَابُوا فَلَكُمْ، وَإِنْ أَخْطَأُوا فَلَكُمْ وَعَلَيْهِمْ } حدیث صحیح^(۱).

کەواتە: مادام ئەو حدیسه صدیحەمان هەیە، ئیمام با نوژی ئەکەمێ بە بۆچوونی تۆ بەتال بێ، بەلام تۆ نوژی ئەکەت تەواوهو ئەویش هی خۆی لەسەر خۆی.

لەویارە شەوه ئەم بەسەر هاتەمان هەیە: (أبو یوسف) کە قوتابی (أبو حنیفە) بوو ئەگەر (هارون الرشید) دا حەجی کرد (بەهەتی خویان لێنێ)، ننجایا (هارون الرشید) کە ئەشاخ (حجامة) ی لە خۆی گرت و بەبێ ئەوهی دەستنوژی نوێ بکاتەوه بوو بە ئیمام، (أبو یوسف) ییش کە لەسەر مەزەهەبی (أبو حنیفە) یە ئیقتیدای پێ کرد، لێیان پرسی: چۆن

(۱) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۸۶۴۸)، وَالْبُخَارِيُّ بِرَقْمٍ: (۶۶۲) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، شَرْحٌ: (يَصْلُونَ لَكُمْ) أَي: الْأَمْرَاءُ وَالْوَلَاءُ، (فَلَكُمْ وَعَلَيْهِمْ) أَي: فَلَكُمْ ثَوَابُ الصَّلَاةِ وَعَلَيْهِمْ عِقَابُ مَا أَخْطَأُوا.

نوژیوت له دوا کرد که به رای تو دست نوژیته کهی به تال بۆتوهه؟ گوتی: نهخیز، مادام پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وای فرمووهه و په کپیزی مسولمانان وا ده پارێژری، چاکتره نوژیته که بکری و چاوپۆشی لهو مهسهلهیه ده کم.

حوکمی کوفرو شيرك و نيفاق به سهر مسولمانان دانهدان به بې بهلگه ی روون و ناشکرا

تنجا نووسهر دپته سهر تايبه قهندی سینییم لهم برپه گهیدا، که مهسهلهیه کی زۆر گرنگ و هستیاره، په یوه ندی پاستهوخزی به لایه نی عه قهده یی و فیکرییه وه هه یه وه ده هاوینشته ی گرینگ و گه وه ی هه ن له ژبانی کۆمه لایه تیبی و سیاسی مسولماناندا، نهویش مهسه له ی هه لسه نگانندی خه لکی مسولمانه، له رووی ئیمان و ئیسلام و کوفرو شيرك و نيفاقوه، ده لی:

(۷۰) وَلَا تُنْزِلْ أَحَدًا مِنْهُمْ جَنَّةً وَلَا نَارًا، وَلَا تُشْهِدْ عَلَيْهِمْ
بِكُفْرٍ وَلَا بِشِرْكٍ وَلَا بِنِفَاقٍ، مَا لَمْ يَظْهَرْ مِنْهُمْ شَيْءٌ مِنْ
ذَلِكَ، وَلَكِنْ سَرَّاهُمْ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى :

واته: ئیمه هه یچ کام له ئوممه تی پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) برپاری په کجاره کیی بۆ نادین که له بهه شتییه، یان له دۆزه خدایه، نالین: فلان کهس تازه حساوه ته وه ئه وه له بهه شته، ههروه ها نالین: با فلان کهس ده ست له خۆی بشوات، تازه هه ر دۆزه خییسه، شتی وا نالین، له فرمووه ی پیغمبهر دا هه یه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده فرموی: له نینو گه لی ئیسرائیل له پیش ئیوه دا دوو برا هه بون، په کیکیان زۆر مسولمان و چاکه کار، نهوی دیکه یان زۆر تاوانبار و خراپه کار، نهوی چاک بوو، هه رچه نده نامۆژگاریی خراپه که ی ده کرد، نه ده گه راپه وه، بۆۆیک زۆر رقی لی هه لسا، سریندی خوارد گوتی: تو چاوت به بهه شتی خوا ناکوی، کابرای گونا بهار گریاو گوتی: تو چووزانی! پاشان: هه ردووکیان

مردن، خورای پەروەردگار کاتیک لیتی پرسینەوه، بە گوناھبارە کەوی فەرموو: چونکە تۆ لە ڕەحمی من ڕەشپەن نەبووی، منت دەناسی و پێت وابوو ڕەحمەتی من هەموو شتێک دەگریتەوه، بۆ تۆم عەفوو کرد، ئەوەی دیکەشی هێنا پیتی فەرموو: تۆ وەکیلی من بووی لەسەر زەوی، تا بەندەکانی من لە ڕەحمەتی من ناومێد بەکەوی؟ تۆ بۆ بۆ دۆزەخ، مادام بەوەندە عیبادهتەمی خۆت لەخۆت بایی بووی!^(۱)

کەواتە: نێمە نە کاتیک چاکو تاعەتی کەسێکمان بینی، دەلێن: بەهەشتییە، نە، کەخرابو تاوانان لە کەسی دیت، دەلێن: دۆزەخییە، بەلکو وەک نووسەری کتێب لە خالی پەنجاو نۆیەمین دا گوتی: نوومێدەوارین بۆ ڕوواداران چاکەکار، خورای پەروەردگار لێیان خۆشی و بیانباتە بەهەشتی، بۆ خرابەکارانیش داوای لێبووردنیان بۆ لە خوا دەکەین و ترسێشمان لێیان هەیە، بەلام ناومێدیان ناکەین لە ڕەحمەتی خوا، ئەوە عادیەتی مسولمانە، (وَلَا تَشْهَدُ عَلَيْهِمْ بِكُفْرٍ وَلَا يَشْرِكُ وَلَا يَنْفَاقُ)، هەروەها شاھێدیان لەسەر نادەین، بەوەی کە فلان کەس کافرە، یان فلان کەس موشریکە، یان فلان کەس مونافیقە، نەک هەر ئەوە نالێن، بەلکو ناشلێن: فلان کەس کوفری تێدایە، یان شێکی تێدایە، کە ئەو دوو قسانەش جیاوازیان هەیە دوایی ڕوونی دەکەینەوه، (مَا لَمْ يَظْهَرْ مِنْهُمْ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ) مادام هیچ کام لە شێکو کوفرو نیفاقیان لێ وەدەر نەکەوی، نێمە شاھێدیان لەسەر نادەین، (وَلَنْدُرُ سَرَائِرَهُمْ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى) نەیتییو پەنھانەکانیان حوالەیی خوا دەکەین، وەک زانیانی نیسلام لەوبارەوه گوتویانە: (نَحْنُ نَحْكُمُ بِالظَّاهِرِ وَاللَّهُ يَتَوَكَّلُ السَّرَائِرِ) واتە: نێمە لەسەر ڕوالت ڕیبار دەدەین، نەیتییەکانیش هەر لەلای خۆمان بەس خوا نەیتیی خەلکی دەزانێ و دەروونی خەلکی دەزانێ، کەسی وا هەیە ڕوالتیتکی چاک پێشان دەدات، بەلام دەروونیتکی وێرانی هەیە، هەیە ڕوالتیتکی خرابی هەیە، بەلام ڕەنگە لەلای خوا عوزتیتکی بەدەستەوه هەبێ، بە هەر حال حوکم بەسەر خەلکدا نادەین،

(۱) أخرجه أحمد: (۲/۲۲۳ و ۳۶۳)، وأبو داود: ۴۹۰۱ عن أبي هريرة، وإسناده حسن كما قال شعيب الأرنؤوط.

بروانە: صحیح ابن حبان بترتیب ابن بلبان، ج ۱۳ ص ۲۰، ۲۱، رقم: ۵۷۱۲.

حوکمی په نهانی، به لام ده لئین: فلان شته گوناوهو فلان شته چاکه، (مَا لَمْ يَظْهَرَ مِنْهُمْ شَيْءٌ مِنْ ذَلِكَ) همتا شتیکیان لهو بارهوه لیده رنه کموی، هرکاتیک کوفر، یا خود شوک، یا خود نیغاقمان له که سیتک بیسی، ده لئین: نهوه کوفره، یا شیره، یا نیغاقه، به لام نهوه جیاپه له کافرو موشریکو مونا فیک بیون، که گه لیک مسو لمان فسرقی نهوه دوو تعبیرانه ناکمن، بۆ ویتنه:

۱- سویند خواردن به غمیری خوا، کوفره و شیره: وهک لهه ده قعدا هاتوه: {عَنْ ابْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا قَالَ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يَقُولُ: «مَنْ خَلَّفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ كَفَرَ أَوْ أَشْرَكَ»} حدیث صحیح^(۱). واته: هرکه سیتک سویند به غمیری خوا بجوات، نهوه کوفری کرده، یا شیره کی کرده.

۲- شین گنرانو تانمو تاشمر له نه سب دان، دوو سیغمتی کافرانن: {عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): «اِثْنَتَانِ فِي النَّاسِ هُمَا بِهِمْ كُفْرٌ: الطَّعْنُ فِي النَّسَبِ وَالنِّيَاحَةُ عَلَى الْمَيِّتِ»} حدیث صحیح^(۲). واته: دوو رهفتار خهک به هیانموه تووشی کوفر ده بن: تانمدان له ره چه لهک و شین گنران له سر مردوو.

۳- نویژ نه کردن کوفره: وهک لهه فدرمووده یه دا هاتوه: {عَنْ بُرَيْدَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: «الْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمُ الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَهَا فَقَدْ كَفَرَ»} حدیث صحیح^(۳) واته: نهوه په یانهی که له نیتوان نیتسو کافراندا هیه نویژ، هرکه سیتک نویژی نه کرد، نهوه کوفری کرده. کوفر هه بیون له نینساندا مانای وایه سیغه تیک کی کافران تی دایه.

۱ أخرجه الترمذي برقم: (۱۵۳۵) هذا حديث حسن، قال الشيخ الألباني: صحيح.

۲ أخرجه أحمد برقم: (۱۰۴۳۸)، ومسلم برقم: (۶۷)

۳ أخرجه أحمد برقم: (۲۲۹۸۷)، والترمذي برقم: (۲۶۲۱)، وقال: حسن صحيح غريب، والنسائي برقم:

(۴۶۳)، وابن ماجه برقم: (۱۰۷۹)، وابن حبان برقم: (۱۴۵۴)، والحاكم برقم: (۱۱)، وقال: صحيح الإسناد

قال الشيخ الألباني: صحيح.

ثمو سیفته تانهی له فهرمووده کانی سره وه دا هاتوون، که فهرمووده دی دیکه شان هه ن لهو بابته، ثموه ده گهیدن که ثمو سیفته تانهی له فهرمووده کان دا هاتوون، سیفتهی کافرانن، بهلام مهرج نیه هه کسیتک سیفته تیکي کافرانن تیدا بیت، کافر بی، یان سیفته تیکي موشریکان، یان هی مونافیقان، بههمان شیوه، جاری واهیه کسیتک ده (۱۰) سیفتهی کافرانن تیدان، بهلام نهصلی نیمانه کدی هه پاریتراوه، بۆ وینه: ثمو بینایهی که نیمه لیتی دانیشتووین ده گونجی په نجا گوللهی (نار پی جی) لیتدری، بهلام هه پوالت و دیمهی خانووی پیوه بمینی، کون و کله بهری ده بن، بهلام بینایه که هه ماوه، بهلام کافر بوون و موشریک بوون و مونافیق بوون، وه که ثموه وایه، ثمو بینایه بیینی (دینامیست) یکي تیدا بته قیتیه وه، نهسل و نهسلای به سهر یه کدا نه هیلی، ثموه وه ک کافرو موشریک و مونافیق بوونی مسولمانه! که واته: ده بی زور ثموه وریا بین، چونکه تۆمتهی کافرو موشریک و مونافیق بوون، به سهر خه لکیدان زور قورسه.

پاراستنی خوین و گیانی مسولمانان

ننجا دیته سهر باسی چواره مین تاییه تمه ندیی له یازده (۱۱) تاییه تمه ندیه جزوا جزوه کانی، که نووسه لهم پرگه یه دا بۆ نه هلی سونته و جهماعهتی خستوونه روو، که بریتیه له وهی ده بی خوین و نهفسی مسولمانان، سهلامهت و پاریتراو بی، مه گهر به به لگهی شرعیی روونو بی چهندر چوونو، ده لئی:

(۷۱) (وَلَا تَرَى السِّيفَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ، إِلَّا مِنْ وَجِبٍ عَلَيْهِ السِّيفُ):

واته: نیمه پیمان وایه دروست نیه شمشیر (واته: چهک) به کار بهیتری بهرانبهر به هیچ کام له تۆمتهی موحه محمد (صلى الله عليه وسلم)، مه گهر کسیتک که به کارهیتانی چهکی

بهراڼبهر پیتویست بووه. لهو بارهوهش فهرمودههه راست هاتوه که پیتغه مبهری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دهه فرموی: {«لَا يَحِلُّ دَمُ رَجُلٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللهُ وَأَنَّي رَسُولُ اللهِ إِلَّا بِأِحْتَى ثَلَاثٍ: النَّفْسُ بِالنَّفْسِ، وَالنَّيْبُ الزَّانِي، وَالشَّارِكُ لِدِينِهِ الْمُفَارِقُ لِلْجَمَاعَةِ»} حدیث صحیح. (۱)

واته: خوینی هیچ پیاریک که شایه دیی دههات، که: جگه لهخوا هیچ په رستراونین، وه که من پیتغه مبهری خوا، هه لال نه، ته نیا به یه کینک له سئ شتان نه بی: که سیک که سیک ده کوژی به ناهق، نهوهش تولهی لهسره، (مهگر خاوهن خوینه که عه فروی بکات، یان خوینه که ی وه رگرن) که سیک ژنی هه یو زینا دهکات، (یان نافرته تیک میردی هه یو زینا دهکات)، وه نهو که سهی که دینی خوئی واز لسی دههینی و له کو متهلی مسولمانان دهه چیتسه دهه وه.

کهواته: ته نیا به یه کینک لهو سئ شته، خوینی مسولمان هه لال نه بی، نه گه رنا دروست نیه مسولمان له بهراڼبهر مسولماندا چهک به کار بهیتنی.

هه لته ته حالته تی دیکهش هه ن، بو نهونه: پیتغه مبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دهه فرموی: {مَنْ قُتِلَ دُونَ مَظْلَمَتِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ} حدیث صحیح. (۲)

واته: هه که سیک لهسره سته ملیکراویی خوئی بکوژی، شهیده، نهو که سهی که زولمت لیده کات، با مسولمانیش بی، نه گه زولمی لیکردی و دهستبهرداری زولمه که ی نه بو، بو ت هه یه بیکوژی، دیاره به مهرجی خوینه وه له هه ل و مهرجی خویدا، که نهوهش شهه عزنانان به دریتی باسیان کردوه.

(۱) أخرجه أحمد برقم: (۳۶۲۱)، والبخاري برقم: (۶۴۸۴)، ومسلم برقم: (۱۶۲۶)، وأبو داود برقم: (۴۳۵۲)، والترمذي برقم: (۱۴۰۲) وقال: حسن صحيح، والنسائي برقم: (۴۰۱۶)، وابن ماجه برقم: (۲۵۳۴).

(۲) أخرجه النسائي برقم: (۴۰۹۳) قال الشيخ الالباني: صحيح.

چونښه ته ماموله کړدن له گڼل حوکمران و کار به ده ستاني سته کاردا

لم خالی حقتاو دوهم (۷۲) «دا، نووسر باسی پینتجه من تاییه تمندیی سپیره وانی ریښازی راست (أهل السنة والجماعة) ده کات که مهسه لیدکی زور گرنگو دژاره له بواری سیاسه تی شهرعییدا، نعوش بریتیه له چونښه تی ماموله کړدن کومه لگای مسولمان، له گڼل حوکمران و کار به ده ستانیدا به گشتی و به تاییه ت، له کاتیکدا لارو سته کار ده بن. دیاره نووسر پړاو بچوونیک لهو باره وه باس ده کات، که مشتو مری زور هملده گری، منیش سرنچو تیښیم له سوری هیمو، ناشتوانم نعوی به پیوستی ده زانم لیره دا بیلیم، بویه به پیوستی ده زانم سرنهی خوینتری به پرتز بؤ دوو له کتیه کاتم رابکیشم، که لهو باره و تا رادده یه کی باش لیکولینه وم تیدا کردون، نوانیش:

۱ / (الإسلام كما يتجلى في كتاب الله) بهرگی (۷).

۲ / (نیسلام و ده ولعتداری) بهرگی (۲).

هرچنده له کتایی نم باسهش دا به کورتی و گوشراوی قسمیه که لهو باره و ده کم. نووسر ده لی:

(۷۲) (وَلَا تَرَى الْخُرُوجَ عَلَىٰ أُمَّتِنَا وَوَلَاةَ أُمُورِنَا وَإِنْ جَارُوا، وَلَا تَدْعُوا عَلَيْهِمْ، وَلَا تَنْزِعْ يَدًا مِنْ طَاعَتِهِمْ، وَتَرَى طَاعَتَهُمْ مِنْ طَاعَةِ اللَّهِ فَرِيضَةً، مَا لَمْ يَأْمُرُوا بِمَعْصِيَةٍ، وَتَدْعُوا لَهُمْ بِالصَّلَاحِ وَالْمَعَاوَةِ):

واته: پیمان وایه دروست نیه، که یاخیبونو و ده چوون هبئی له فرمانبروی و گوږپایه تی حوکمران و کار به ده ستانمان، هرچنده زولم و سته میس بکن، و تروک و دعای خراپیش له حوکمران و کار به ده سته کاتمان ناکهینو، ده ستیش ناگپینه و له

فرمانبهری و گوټرپایلی بۆ فرمانه کانیان، وه پيشمان وايه که به قسه کردنيان و فرمانبهری بۆ کردنيان فخره وه فرمانبهری کرده بۆ فرمانی خوا (جل جلاله)، مادام فرمان کردن نهی به سهريټچیی، وه بۆشيان ده پارتينه وه که خوا چاکيان بکاو ساغ و سلامتيان بکات و زیاتر هیدایه تيان بدات.

زانایانی تهلی سونته و جه ماعت، پيشه وایانی نيمه زۆر دور بيه و ليزان بوون، قسه يه که ههیه ده لی: (حُكْمٌ غَشُومٌ خَيْرٌ مِّنْ فِئْتَنَةٍ تَدُوْمٌ) حوکمرانییه کی زالمانه، چاکتره له گټچهل و ناشوویتک، که هه بهرده وام بی.

نهوان له سهه نهو بناغیه گوتوویانه: هه کاتیک پيشه و او حوکمرانیک خراپیه کی کرد، خه لک بلین: دهی وهرن، با شۆرش بکهین و لیتی راپهرین، نهوه هه رگیز بارود و خیان نارام نابی، چونکه نینسان مهعصوم نیه، هه موو که سیش خوله فای رایشیدین نیه، بهر پرس شتیکی هه ده بی، که هه لهو بی که مو کورپیه که هه ده بی، مه گه ر حوکمران له ناستیکی زۆر بهرزی تهقوا و خواناسی و نه خلاقى بهرزه عیبادهت دابی، ده نا ستهم و لادانیکی هه ده بی، جا هه کاتیک حوکمرانیکی مسولمانان، هه له یه کی کردو مسولمانان بپن لیتی راپهرن، قهت حوکمی نیسلامی سه قامگیر نابی، له بهر نهوه گوتوویانه: دروست نیه یاخی بهن و له فرمانبهری ده سه لاتدارانمان ده ریچین، با زولم و ستهمیش بکهن و دروست نیه دوعای خراپیشیان لی بکهین و، ده ست له بدیعت و په پانیان بکیشینه وه، به قسه کردنیشیان فخره لهو شتانه دا که چاکیه، به لام نه گه ر فرمانیان به خراپه کرد، به قسه میان ناکری، ده بی دوعای خپرو چاکو هیدایه تیشیان بۆ بکهین.

نهم بنه مایه ی (ظه حاوی) به ناوی تهلی سونته و جه ماعت وه ده یلی، له چه ندان فرموده ی پیغه مبهه ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وه ده گه ی، بۆ وټه:

فرموده ی یه که م: پیغه مبهه ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده فرمودی: {مَنْ أَطَاعَنِي فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَمَنْ عَصَانِي فَقَدْ عَصَى اللَّهَ، وَمَنْ أَطَاعَ أَمِيرِي فَقَدْ أَطَاعَنِي، وَمَنْ عَصَى أَمِيرِي

فَقَدْ عَصَانِي { حدیث صحیح. ^(۱)

واتہ: ہر کہنیک بہ قسہی من بکات، بہ قسہی خوی کردہ، وہ ہر کہنیک لہ فرمانی من درچی، لہ فرمانی خوا درچوہ، وہ ہر کہنیک بہ قسہی نہمیریک بکات کہ من دامنارہ، ثوہ بہ قسہی منی کردہ، وہ ہر کہنیک لہ قسہی نہمیریک درچی، کہ من دامنارہ، ثوہ لہ قسہی من درچوہ۔

فرمودہی دوہم: { السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ عَلَى الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ فِيمَا أَحَبَّ وَكَرِهَ، مَا لَمْ يُؤْمَرْ بِمَعْصِيَةٍ، فَإِذَا أَمَرَ بِمَعْصِيَةٍ فَلَا سَمْعَ وَلَا طَاعَةَ } حدیث صحیح. ^(۲)

واتہ: لہ سر مسولمان پیوستہ فرمانبرری (سروری خوی بکات) لہ شدہا کہ پی پی خوشہ لہ شدہا کہ پی پی ناخوشہ، مہ گمر فرمانی پی بگری بہ گوناہو سرپیچی خوا، نہ گمر فرمانی پیکرا بہ سرپیچی، ثوہ نہ دہ پی گوی بگری، نہ دہ پی فرمانبرری بکات۔

فرمودہی سیہم: { مَنْ رَأَى مِنْ أَمِيرِهِ شَيْئًا يَكْرَهُهُ، فَلْيَصْبِرْ، فَإِنَّهُ لَيْسَ أَحَدًا يُفَارِقُ الْجَمَاعَةَ شِبْرًا، قِيمَتُ إِلَّا مَاتَ مَيْتَةً جَاهِلِيَّةً } حدیث صحیح. ^(۳)

واتہ: ہر کہنیک لہ ہر برس و نہمیری خوی شتیکی دی، پی پی ناخوش ہو، با نارام بگری، چونکہ ہر کہنیک بستیک لہ کڑمہ لی مسولمانان دور بکہوتتہوہو ہری، ثوہ بہ مردنیکی (سر دہمی) نہ قامیتی دہمیری۔

(۱) أخرجه أحمد برقم: (۷۴۲۸)، والبخاري برقم: (۲۷۹۷)، ومسلم برقم: (۱۸۳۵)، والنسائي برقم: (۴۱۹۳)، وابن ماجه برقم: (۲۸۵۹) عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ.

(۲) أخرجه أحمد برقم: (۶۲۷۸)، والبخاري برقم: (۶۷۲۵)، ومسلم برقم: (۱۸۳۹)، وأبو داود برقم: (۲۶۲۶)، والترمذي برقم: (۱۷۰۷)، والنسائي برقم: (۴۲۰۶)، وابن ماجه برقم: (۲۸۶۴) عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا.

(۳) أخرجه أحمد برقم: (۲۸۲۶)، والبخاري برقم: (۶۶۴۶)، ومسلم برقم: (۱۸۴۹)، عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا.

هه لیه ته فهرمووده دی دیکه زۆرن؛ به لām کۆتایی به فهرمووده یه کی دی دینن؛ که
فهرمووده ی چواره مه:

فهرمووده ی چواره م: {«خيارُ اَئِمَّتِكُمُ الَّذِينَ تُحِبُّونَهُمْ وَيُحِبُّونَكُمْ وَيُصَلُّونَ عَلَيْكُمْ وَتُصَلُّونَ عَلَيْهِمْ، وَشِرَارُ اَئِمَّتِكُمُ الَّذِينَ تُبْغِضُونَهُمْ وَيُبْغِضُونَكُمْ وَتَلْعَنُونَهُمْ وَيَلْعَنُونَكُمْ». قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَفَلَا تُنَادِيَهُمْ بِالسَّيْفِ، فَقَالَ: «لَا مَا أَقَامُوا فِيكُمْ الصَّلَاةَ وَإِذَا رَأَيْتُمْ مِنْ وُلاَتِكُمْ شَيْئًا تَكْرَهُونَهُ، فَاكْرَهُوا عَمَلَهُ وَلَا تَنْزِعُوا يَدًا مِنْ طَاعَةٍ»} (۱) حديث صحيح.

واته: باشترین پیتشهواو هوکمرانانی (۱) نیتوه، نهوانن که نیتوه خۆستان دهوینو
نهوانیش نیتوهیان خۆش دهوی، دوغایان بۆ دهکهنو دوغاتان بۆ دهکهن، به لām خرابترین
پیتشهواو هوکمرانانی نیتوه نهوانن، که دهیانبوغزیننو دهتانبوغزینن، لهعنهتتان لسی
دهکهنو لهعنهتتان لیدهکهن. ننجا پرسسیان: نهی پیتغه مبهری خورا! لهو کاته دا
لهگه لیان به شمشیر پرو به پرو نهی نهوه ؟ فهرمووی نهخیر، مادام نویتۆتان له نیتۆدا بکهن،
(واته: مادام دروشه کانی نیسلامیان تیتداین) وه ههركات شتیتکتان له
هوکمرانه کاتان بینن، که پیتان ناخۆشه، کرده وه که ی ببوغزینن، به لām دهست له
فهرمانبه ریتی ده ره مهیتن.

به لām با نیتوه له م واقیعه بی سهرو به ره ی خۆمانهوه ته ماشای نهو بنه مایه نهکهن، که
نهلی سوتنهت و جهامعهت دایان ناوه، چونکه نهوانن نیتۆتا هوکم به سهر مسولمانان
دا دهکهن، نهوانن نه که زانایان دهیلین، کوا پیتۆ نویتۆیمان بۆ دهکهن؟ زۆریان نه که هه
نیشانهوه دروشه کانی نیسلامیان پیتوه نابینن، به لکو دروشی کوفرو شیکیان پیتوه دهبینن!
بۆیه نهوانن نهو فهرموودانهیان به سهردا ناچسپن، وه دهروون له فهرمانبه ریبیان و به
قسه نه کردنیان، نه که هه دروست (جانزه)، به لکو فهرزه، به لām هه کاتیک هوکمرانیک

(۱) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۲۷۰۲۷)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۱۸۵۵)، وَالْبَيْهَقِيُّ بِرَقْمٍ: (۲۷۵۲)، بِرَقْمٍ: (۵۸۶) عَنْ عَوْفِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ.

(۲) که واته: جاری وا هه به دهگره ی مسولمانان کار به دهستانیکیان هه ی بیان بوغزینن، به لām سه ره رای ته مهش،
پیتغه مبهر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هه ناوی لیتاوان پیتشهواو هوکمران: (اَئِمَّتِكُمْ).

مسولمانان هېږو، با هلمو کمو کورپیه کیشی هېږی؛ مادام هر برودار بیو هر شهریهت پیاده بکات، هتا پیش نویزی بیو مسولمانان بکات و دروشمه کانی نیسلا می پتوه بییرین، وپرای کمو کورپیه کانیسی، دهی به قسهی بکین لهو شتانه دا که شرعیږ، بهلام له شته ناشرعییه کاندای به قسهی ناکمین.

هملوه سته ښک له بهران بهر:

مه سه لهی مامه له کردنی کومه لگا له کمل حوکمرانی

سته مکاردا:

خویننهری سدنګین!

نوهی پابرد دهقی نوهیه که کاتی خوی گوتوومه، واته: بیستو یهک (۲۱) سال له موه بهر له ساتی (۱۹۹۳) دا که بیگومان نیستا هندیک تیښنی و په خنم لپی هښو پاش لینکولینهوهی زیاترو نهزمونی زیاتر، له هندیک پوهوه، بهرپا و بچرونی دیکم بچ دروست بوون، بهلام - وهک پیشتریش گوتم - لیتره دهرفتی خستنه پروی هه مرویم نیو، لهو دوو کتیه دا که پیشتر ناماژم پیدان، به دریزی له باره وه دوام، بهلام لیتره ش به پیوستم زانی چند دیریک لهو باره وه بنوسم:

یه کم: وهک له دهقی دهرسه کانیس دا گوتوومه: دهی وریابینو شو واقعیهی که پیغه مبهری خوا (صلى الله عليه وسلم) فرمایشته کانی له باره وه فرمرون، که حوکمرانی مسولمانی پابند به شهریه ته وه حوکمرانیان کرده، زور جیاوازه له واقعیهی نیستای زوری هره زوری کومه لگا کانی مسولمانان که که سانیک حوکمرانیان شهریهت ناسن!

دوهم: تنجا هر دهقی هندی لمر فرمودانهی که نووسر پشتی پی بستوون بؤ رایه کی، پیچموانهی رایه کی ده گهین! بؤ نمونه: شو ده لئی: (وَلَا تَدْعُو عَلَيْهِمْ) واته: توک و دعای خرابیان لی ناکمین، که چی پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمودیستی: (...وَشِرَارُ أَيْمَتِكُمُ الَّذِينَ تَبْغِضُونَهُمْ وَيُبْغِضُونَكُمْ وَتَلْعَنُونَهُمْ وَيَلْعَنُونَكُمْ...) که واته: حوکمرانی خراب ده بوغزتری و نفره تیشی لی ده کری.

سپیم: به داخله مامه لیه کی گولبوری بیانه (تَعَامَلْ اِتِّقَانِي) له گدله فرمایسته کانی پیغمبری خوادا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) کراوه، بؤ نمونه: باسرنجی شم دو فرموده بدهین، که بیگومان بزچوونو رایه کی دیکه مان له یاره وه بؤ دروست ده کهن:-

۱ / {عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ مَسْعُودٍ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: «مَا مِنْ نَبِيٍّ بَعَثَهُ اللَّهُ فِي أُمَّةٍ قَبْلِي إِلَّا كَانَ لَهُ مِنْ أُمَّتِهِ حَوَارِيُونَ وَأَصْحَابٌ يَأْخُذُونَ بِسُنَّتِهِ وَيَقْتَدُونَ بِأَمْرِهِ، ثُمَّ إِنَّهَا تَخْلُفُ مِنْ بَعْدِهِمْ خُلُوفٌ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ وَيَفْعَلُونَ مَا لَا يُؤْمَرُونَ، فَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِسُنَّتِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَمَنْ جَاهَدَهُمْ بِقَلْبِهِ فَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَيْسَ وَرَاءَ ذَلِكَ مِنَ الْإِيمَانِ حَبَّةُ خُرْدٍ!» {حديث صحيح.^(۱)

۲ / {عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «أَفْضَلُ الْجِهَادِ كَلِمَةُ عَدْلٍ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ». أَوْ «أَمِيرٍ جَائِرٍ» {حديث صحيح.^(۲)

وهك ده بیتهن پیغمبری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) راوستان له دژی حوکمرانی لاهور ستمکار بهیترو بهره نگار بوونه بیان، به جیهاد ناوده بات!

(۱) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۴۳۷۹)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْمٍ: (۵۰).

(۲) أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ بِرَقْمٍ: (۴۳۴۶)، وَصَحَّحَهُ الشَّيْخُ الْأَلْبَانِيُّ.

کهواته: چۆن ئهو دوو جوهره فرمايشتانه کۆده بنهوهو ئهو تينگگيرانه ڕۆاله تيبه‌ی له نيرانياندا هميه چاره‌سەر ده‌کړي؟

وه‌لام: به‌وه که هه‌رکام لهو فرمايشتانه له‌جيتي خۆياندا به‌کارين و بلين: له سونه‌تدا، هه‌رکام له {دان به‌خۆداگرتن} و {به‌ره‌نگار بوونه‌وه‌ی سته‌مکارانو هه‌ولدان بۆ لادانسان} هه‌نو جياوازي هه‌لو مه‌رجه‌کانيش، ئهو دوو هه‌لو تيبه‌سته ده‌خوازي، هه‌رکاميان له‌کات و شويني خۆيدا^(١).

کرتلی ريبازی پينغه‌مبه‌ر (صلى الله عليه وسلم) و خۆپاراستن له دووبه‌ره‌کي و لادان

ئه‌جاره نووسه‌ر له‌خالي (٧٣) دا شوينکه‌وتني ريبازی پينغه‌مبه‌ر (صلى الله عليه وسلم) و له‌گه‌ل کۆمه‌لي مسولماناندا بوونو، په‌رته‌وازه نه‌بوون ده‌کاته شه‌شمين تايبه‌تمه‌ندي مسولمانان، له‌م به‌رگه‌يه کتبه‌که‌يدا، ده‌لي:

(٧٣) (وَتَّبِعُ السُّنَّةَ وَالْجَمَاعَةَ، وَتَجْتَنِبُ الشُّذُودَ وَالْخِلَافَ
وَالْفِرْقَةَ):

واته: تيبه به دواي ږي و شويني پينغه‌مبه‌ر ده‌که‌وين (صلى الله عليه وسلم) و خۆمان دوور ده‌گرين له ريبزه‌ږي و دووبه‌ره‌کي و په‌رته‌وازه‌ي. شه‌مش بنه‌مايه‌که جه‌ماوه‌ري مسولمانان (نه‌هلي سونه‌ت و جه‌ماعه‌ت) له‌سه‌ري کۆبوونه‌وه، که ده‌لي: به دواي سونه‌ت ده‌که‌وين، سونه‌ت ياني: ريباز (طريق) که مه‌به‌ست ږنگاي پينغه‌مبه‌ره (صلى الله

(١) له به‌رگي دووه‌م کتبي: (نيسلام و ده‌وله‌تفاري) دا (بينه‌ماي تزيه‌مسي سيستمسي حوکه‌راني نيسلامي) په‌درږي پاسي ئهو مه‌سه‌له‌م کردوه.

غَلِيٍّ وَسَلَّم)، بهدوای درېزه پیدهرانی راسته شهقامی نیسلام دهگورین که خهلیفه سر راستهکان (الخلفاء الراشدون)ن.

کهواته: جهماعهت، یانی کۆمهالی مسولمان، که لهسر رپی پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ماوتوه که هاوهلائن، وه نهوانه ی بهراستی بهدوای وان کهوتون، ههروهه خرای کاربهجی دههمروی: ﴿... وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ...﴾ التوبه، واته: نهوانه ی

بهراستی به دوای نهوان کهوتون. کهواته: جهماعهت، یانی نهو کۆمهاله که لهسر راسته شهقامی پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) رزویون، که هاوهلائن، تنجا شوتکهوتوانن، تنجا نهوانه ی دوای نهوانن، یانی: نیتمه به دوای نهوانه دهگورین و خۆمان دووردهگورین لهپرز پهری: خواربج، جههمیه، شیعه، موعتزیه، مورجیه، قهدهریه... هتد، که نهوانه ههسوو ریزهپرو لاری بوون له حهقیقهتدا ههه به مسولمان دهژمیردین، بهلام به مسولمانی ریزهپرو لاری دهژمیردین، خۆشان دوور دهگورین له ناکۆکی و جیاوازی و، بهردهوام ههولدههین نیش بکمین لهسر نهو مهسلانه، که مسولمانان لهسهریان پهکدهنگن، نهک راجیایی ههلگهکان، وه خۆشان دوور دهگورین له تاqm تاqmینه، نهویه مانای: تههلی سونهت و جهماعهت.

(وَتَجْتَنِبُ الشُّذُوذَ وَالْخِلَافَ وَالْفُرْقَةَ) سى وشه ی بهکارهیتوانن، خۆمان دوور دهگورین له: (شذوذ) یانی: شتی ناوازهو شتی شازو ریزهپهر، (خلاف) یانی ناکۆکی^(۱) (فرقه) یانی: پهترهوازهیی، لیتهدا پرسیاریکی ناوا دهکری: نایا له نینو تههلی نیسلامدا راجیایی دهبی، یان نا؟ وه که دهبی دهبی چۆن بی؟ وه جیاوازی لهنیوان راجیایی و پهترهوازهیدا چییه؟ دپاره نیسلام له نهجمای شهوهدا، که بهرنامهیه بو ژیان، دهقهکانی قورئان و سونهت چهندان مانایان لى وهردهگیرین، بو شهوی که، بهکههکی ههسوو رووداو مهسهلهو بهسرهاتهکان بین، بو شهوی که هیتنده فراوانو به پیژ بن، بگوئجی که یاساو دهستوریان

(۱) مههست له (خلاف) لیتهدا (راجیایی) نیه، که شتیکی ناسایی به، بهکو مههست ناکۆکی و ناتهبایی و پتکهوه نهگرتنه.

لې ودرېگړين، وه بؤ هممو رووداوو مسهله جيا جياگانې ژيانې مرؤسايه تي هتا نيتساننك له سر زهوي ده ميننې، له نهجمي نموده ا هتمن جياوازي ده بي له نيواني زاناياندا، جياوازي ده بي له چؤنييه تي حالي بوون له قورناتو سوننه تي پتغه مبهردا (صلى الله عليه وسلم).

كمواته: به لي، جياوازي له يرو بؤ چووندا، جياوازي له حالي بووندا، شتيكي چاوهروانكراو سروشتيه له نيو مسولماناندا، به لام تفره قهو پرتمازهي، شتيكي نه گونجاوه، پتچموانه ي سروشتي نيسلامو پتچموانه ي روحي برايه تي نيسلامي شه، به لام مسولمانان له نهجمي چاك حالي نه برونيان له ديندا، جاري وايه له هندی شتدا ده كمونه جياوازيه موه كه نابي راجيايي لموندا هه بي، بؤ وينه: كاتي خؤي موخته زيلسو مورجينو خواريج و شيعو جه برييه و قه دريه و نموانه، له هندی مسهله دا كموتونه ته خيلافو جياوازيه موه، له گه له نه هلي سوننه ت و جماعت دا، كه ده بوو نه كمونه كيشو نيك خيلافوه، قورناتو مخلوقه، يان مخلوق نيه؟ نموه كه تايا سيفته كاني خوي بهر، عيني زاتن، يان غيري زاتن؟ يان خوي گوره چؤن چؤته سر عرش؟ يان باسي نمو مسه لانه، كه عه قلي نينسان موداي نيه زؤريان به دوا بكموي، نده بوو بن به جئي مشت و مرو جياوازي نيوان مسولمانان، به لكو ده بوو وه كه نه هلي سوننه ت و جماعت بكن، وه كه پيشوا گوره كان كه گوتويانه: نمو مسه لانه كه عه قلي نينسان چاكيان تي بر ناكات، نيمه ده لئين: نيمان پتيان هتا بو شپوه يه ي كه خواو پتغه مبهردا (صلى الله عليه وسلم) مبه ستiane، نيدى زؤريان به دوا ناكموين، چونكه عه قلى زؤري مه جال نيه به دوايان بكموي، بؤ وينه: مسه له ي قه در، بابه تيكي زؤر نالؤزو قولنه، هر هينده له گه ليدا ده رؤين، كه نايه ت و حه ديسه كان باسي ده كهن، باقى ديكه زؤر پتيان قولن نايينه موه، زياد لمو نهنده زه يه كه عه قلى تيدا بر ده كات. نه گه رنا: به لي، شتاني وا هه ن له نيسلامدا، كه زانايان تياندا بكمونه راجيايي (اختلاف) موه، كه ورده مسه له كانن (المسائل الجزئية)، به لام نموانه نايه هؤي تفره قهو دوپه ره كس، به لكو به پتچموانه موه ده بنه هؤي به پتيز بوون و فراوان بوونى نيسلام، چونكه

پیتشه واکانی سرهمزه بو و نوانی دیکهش، که له هندی مسله ی وردو گچکه دا که وترونه راجیاییه وه، نهوه بژته ناسانکاری بو مسولمانان و به پیتر بوون و فراوان بوونی نیسلام.

بهلی، مسولمانان له پایه جوژنی و فرعییه کاندایا وازیان هیه، وه چون هاولانی پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لهو مسله لاندایا وازیان هبوو، به لام تیمه له شته بنچینه یی و بهر په تییه کاندایا، هه موومان یه کین، تیمه له بنچینه کانی عه قیده و عیبادهت و نه خلاق و بندهما سره کییه کانی بواری حوکم و سیاست دا، ده توانین کۆکو ته بایین، بژ وینه: هه موو یه کده نگین که ده بی نوژ بکه یین و، نوژده کان پینجن و، له فلان و فلان وه خته دا پکرین و، مهرجه کان ناوابن و ... هتد، به لام: ده ست چون بگری و، په نجه چون بچو لیتری و، نهو مسله جوژیانه، که زهره لهوه حده تی مسولمانان نادهن، لهو مسله لاندایا وازی هیه، نه گهر مشت و مرو لیک تیمه گه یشتنیکیش هیه، لهو ورده بابه تاندا ده گه پیتشه بو نهوه که مسولمانان ساوان له نیسلامه تییداو کرچو کالن، نه گهر زیاتر له دینه کیان تی بگن، زیاتر یه کریزی و ته باییان به پیتر ده بی، ریزیان مه حکم تر ده بی.

لیته دا مسله لیک هیه به باشی ده زاتم ناماژیه کی پی بکه م:

کاتی خوی له سرده می پیغمبردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، نه بو به کرو عوممر (خرا لیان رازی بی) دوو پالی نیسلام بوون، نه بو به کر به لای نهرمییدا ده چوو، عوممر به لای توندییدا ده چوو، کاری مسولمانانیش بهو جوژه چاک ده بی، که هه م کهسانی نهرم و نیان و، هه م کهسانی توندیشیان هه بن، هه ر یه کهو له شوینی خوییدا. کاتی خوی مسولمانان به سلیقه ی جوژاو جوژوه هه بوون، چونکه نیسلام فراوان و به پیتره، جیتی چندان جیا وازی سلیقه و بچوونی تییدا ده بیته وه، نه هر قوش به هه مان شیوه مسولمانان، نه گهر جیا وازییه کیان هیه، له بواری سلیقه و بچوون دایه، له هندی شتی جوژنی دایه، نه گهرنا، له نسلدا که نیسلام ده بی حاکم بی و بهرنامه ی ژیان بی، هه موو ته وژی نیسلامی یه ک قسم یه ک هه لریسته.

بهی زانیاری و شاره زایی، قسه نه کردن

دهربارهی هیچ مهسه له یهك

له خالی (۷۵) دا نروسر مهسه له یه کی دیکه ی فیکری ده کاته ههشته مین بنه مای تاییه تمندی مسولمانان، که ییگومان خالی هاوبه شی نیوان سه رجهم مسولمانانی عاقله نه، تمویش ئه وه یه که هه رشتیکیان نه زانی، بلین: خوا زاناره (الله اعلم). ده ئی:

(۷۵) (وَتَقُولُ: اللَّهُ أَعْلَمُ فِيمَا اشْتَبَهَ عَلَيْنَا عِلْمُهُ):

واته: وه له هه رشتیكدا که ئه وشته بۆ ئیمه جیتی دوو ئیسی و گومان بوو، ده ئین: خوا زاناره. واته: نه هلی سوننهت و جهماعهت عاده تیان وایه که ته که لوف ناکه ن، شتیك که نهیزان، ده ئین: نایزاین، مسولمانی راسته قینه ناوایه، بۆیه کاتیك چل (۴۰) پرسیاریان له نیمام مالیک کرده، له وه لامی (۳۶) پرسیاردا گوتوو یه تی نازانم، بهس چواریانی وه لام داوه ته وه گوتوو یه تی: ده زانم.

کهواته: هه رشتیك که ئینسان نهیزانی، نابی بلسی: چون ده بی بلسیم نازانم؟! وه (الشعبي) که یه کی که له زانایانی تاییعین، گوتوو یه تی: { لَا أَدْرِي: نَصَفَ الْعِلْمِ }^(۱)، واته: نازانم نیوه ی زانیاریه، چونکه بلینی: ده زانم و نه زانی، خۆت و خه لکیش به هه له دا ده بی، دین ده بی له سه ر بناغه ی زانسته و زانیاری و یه قین رابگه نری.

ئنجا (أبو جعفر الطحاوي) له خالی (۷۶) دا، مهسه له ی مهسح کردن له سه ر دوو خوفه کان (المسح على الخفين) که مهسه له یه کی فیهیسی یه له بواری خوا په رستییدا ده کاته نۆیمین تاییه تمندی نه هلی سوننهت و جهماعهت، که دروشیکه له ژماره یه که له

(۱) أخرجهُ الذَّكْرِيُّ بِرَقْم: (٤٦٨٢)، قال حُصَيْنٌ سَلِيمٌ أَسَدٌ: إسنادهُ صحيح.

تاقبو دسته‌کائی لادرو داهیتئر (مُنْحَرِفٌ وَ مُبْتَدِعٌ) جیایان ده‌کاتوه، به‌تاییهت شیعہ، ده‌لس:

(۷۶) (وَأَرَى الْمَسْحَ عَلَى الْخُفَّيْنِ^(۱) فِي السَّفَرِ وَالْحَضَرِ،
كَمَا جَاءَ فِي الْأَثَرِ):

واته: پیمان وایه، ره‌وایه مسح لسه‌ر دوو خوفه‌کان بکری، چ نینسان لسه‌فر بی، چ له مائه‌وه بی، همدروک له فرموده‌ی پیغه‌مبیردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هاتوه. شهوش پیچ‌هوانه‌ی بیرو بۆچوونی شیعہ‌کانه، که نومان پییان وایه، دروست نیه مسح لسه‌ر خوفه‌کان بکن، به‌لکو نومان مسح لسه‌ر پییه‌کانیان ده‌کن، له جیاتی شهوش که پییه‌کانیان بشون، له‌گه‌ل شهوشدا که فرموده‌ی پیغه‌مبیر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ی لسه‌ره، که ده‌فرمودی: { وَيَلِّ لِلْأَعْقَابِ مِنَ النَّارِ } حدیث صحیح.^(۲)

واته: وه‌یل بۆ شهو که‌سانه، که پاژنه‌ی پییه‌کانیان ناشون، دستنویژ هه‌لگرتنی پیغه‌مبیریش (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، شهو هه‌مرو هاوه‌لانه ریوایه‌تیان کردوه، که پییه‌کائی شۆردوه.

که‌واته: شیعہ، که مسح ده‌کن لسه‌ر پییه‌کانیان، پیچ‌هوانه‌ی سوننه‌ت و ری‌و شویشی پیغه‌مبیره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ). لی‌ره‌دا مسه‌له‌که مسه‌له‌یه‌کی فیه‌یه، به‌لام چونکه وه‌ک دروشمیکی نه‌هلی سوننه‌ت و جه‌ماعه‌تی لی‌هاتوه، بۆیه لی‌ره‌دا باسی کردوه، نه‌گه‌رنا مسه‌له‌که له بابته‌کائی عمقیده نیه، به‌لکو مسه‌له‌یه‌که له مسه‌له‌کائی عیباده‌ت، وه‌من تی‌بیینیم لسه‌ر باسکردنی هه‌یه له‌گه‌ل بابته‌ی عمقیده‌دا.

(۱) خَفٌّ: گۆروه‌ی له چه‌رم دروستکراوه، وه‌ک پیلانیککی سووک (خفیف) وایه.

(۲) أَخْرَجَهُ أَبُو دَاوُدَ بِرَقْمٍ: (۴۶۸۳) عَنْ أَبِي أُمَامَةَ، قَالَ الْأَثَرِيُّ: صَحِيحٌ، عَنْ عُرْفِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

نهجامدانی حج و جهاد

له گهل حوکرانان دا

له کۆتایی نهم بره گهیدا نووسهر له خالی (۷۷) همدووک بنه مای: دهو یازده (۱۰) و (۱۱)، وهك دوو تاییه تمندیی دیکه می نههلی سوتنهت و جهماعهت ده خاتهروو، که بریتین له: ههلسان بهجی بهجینکردنی همدووک پایه گزنگی: حج و جهاد (الحج والجهاد) له گهل حوکرانانی مسولماناندا، نجا چاکه کارین، یان خرابه کار، بههیچ بیانویهک نهو دوو فهزه گموره گرینگه میسلام پهک ناخهن، وهك عادهتی ژمارهیهک له تاقمو پیتره لادهرو داهینه ره کان، دهلی:

(۷۷) وَالْحَجُّ وَالْجِهَادُ مَا ضَيَّانَ مَعَ أَوْلِي الْأَمْرِ مِنَ الْمُسْلِمِينَ، بَرَّهْمُ وَقَاجِرْهْمُ إِلَى قِيَامِ السَّاعَةِ، لَا يُبْطِلُهُمَا شَيْءٌ وَلَا يَنْقُضُهُمَا):

واته: حج و جهاد کردن بهر ده وامن له گهل کاریه دهستانی مسولمانان، نجا نهو کاریه دهستانه چاک بن، یان خراب بن، مادام تیماندار بن (شتیکیان نه کردبی) نیسلامه تیپان ههله شایهتتهوه، ههتا دروشمه کانی نیسلامیان پیته ببینرین، دروسته هم ههجیان له گهلدا بکری و هم جهادیش)، ههتا رۆژی دواپی، هیچ شتیک نهو حج و جهاده به تاژ ناکاتوهوه ههله ناوه شینیهتتهوه.

یانی: مسولمانان تاکو کاریه دهستیان ههبن، دهبی حج هه بکری و جهادیش هه بکری، چونکه جهنگ و جهاد، بهرزترین لوتکه می نیسلامه، په رۆژینی پاراستنی

باغی ئیسلامه، بزیه شان به شانی کاربه‌دهستانی مسولمانان، با نهو کاربه‌ده‌ستانه وه‌ک پتویستیش نه‌بن، پتویسته نهو دوو دروشمه گه‌وره‌و گرنگه‌ی ئیسلام، که ره‌هه‌ندی: فیکریی و عه‌قیده‌یی و عیبادیی و شه‌خلاقیی و کۆمه‌لایه‌تییی و نابووویی و سیاسیان هه‌یه، هه‌ر به‌رده‌وام بنو په‌کیان نه‌خری.

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

The banner is flanked by two horizontal bars. The top bar is blue and contains the Facebook logo and the text "Alibapir" on the right and "Alibapir" on the left. The bottom bar is red and contains the YouTube logo and the text "Alibapir" on the right and "Alibapir" on the left.

Below the banner, there are two sets of QR codes. The left set is labeled "Alibapir" and the right set is labeled "Alibapir".

At the bottom of the entire graphic, there are three social media icons: a blue Twitter icon, a green WhatsApp icon, and a purple Telegram icon. Below these icons are three QR codes.

ئیمان به فریشته‌کانی خوا:

تۆمار کرانی کرده وان و فریشته می مهرگ

سهرتا (الطحاوی) دیتته سهر بابته می به کم له و سیّ بابته مو، دهئی:

(۷۸) (وَتُؤْمِنُ بِالْكَرَامِ الْكَاتِبِينَ، فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ جَعَلَهُمْ عَلَيْنَا حَافِظِينَ):

واته: پروا دینین به نووسره به پرتزه کان، چونکه خوا به سرمانهوه کردوونیهه پارتزه، ناشکرایه مه بست له نووسره به پرتزه کان، نهو فریشته به پرتزه انهن که خوی پهروه ردگار به سر نیتسهوهی دانان و، کرده وهو قسهو مه بست و نیازه کانیشمان ده نووسن، چونکه دهئی: (فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ جَعَلَهُمْ عَلَيْنَا حَافِظِينَ) بینگومان خوا به سر نیتسهوهی کردوونتهه پارتزه، یانی: هه موو جوولانه وهو هه لس و کموت و هه ست و نه ستمان ده پارتزه و تۆماری ده کم، لهو باره وهش هه م دهئی قورنانون، هه م فه رموده کانی پیغه مبه ریش (حَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) زۆرن، بۆ وینه:

۱- خوی پهروه ردگار له سوپه تی (الإنفاطار) دا ده فه رموی: ﴿ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴾

﴿ كِرَامًا كَاتِبِينَ ﴾، واته: بینگومان پارتزه رانتان به سه ره وهن، به پرتزه و

ده نووسن، (یانی: کرده وه کانتان ده نووسن).

۲- هه ره ها له سوپه تی (ق) دا ده فه رموی: ﴿ إِذْ يَنْتَقِي الْمَلَائِكَةُ عَنِ الِأَيْمَنِ وَعَنِ الشِّمَالِ ﴾

﴿ فَمِذَّ ﴾ ﴿ مَا يَلْفُظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عِنْدٌ ﴾، واته: کاتی که وه ره گرن دوو

وه ره گره که، له لای راست و لای چه پ ناماده نو دانیشته وون (هه جووئی نینسان

تۆمارده‌کمن)، هیچ وشعیه‌ک له ده‌می نینسان نایه‌ته ده‌ر، مه‌گەر چاود پیرنکی
ناماده‌ی له‌لایه، په‌کسەر تۆماری ده‌کات.

۳- تنجا وه‌ک له فەرمووده‌کانی پیغه‌مبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده‌رده‌که‌وی، شو
فریشتانه به‌س کرده‌وی نینسان نانوسن، به‌لکو نیازو مه‌بهستی نیو دلشی هەر
ده‌نوسن، وه‌ک پیغه‌مبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له فەرمووده‌یه‌کی قودسیدا
ده‌فهرموی: { قَالَ اللهُ عَزَّ وَجَلَّ: إِذَا هَمَّ عَبْدِي بِسَيِّئَةٍ فَلَا تَكْتُبُوهَا عَلَيْهِ، فَإِنْ عَمِلَهَا
فَاكْتُبُوهَا سَيِّئَةً، وَإِذَا هَمَّ بِحَسَنَةٍ فَلَمْ يَعْمَلْهَا فَاكْتُبُوهَا حَسَنَةً، فَإِنْ عَمِلَهَا فَاكْتُبُوهَا
عَشْرًا } حَدِيثٌ صَحِيحٌ.^(۱)

پیغه‌مبیری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فەرموویه‌تی: خوی زالی پایه‌دار ده‌فهرموی:
هەر کات به‌نده‌ی من به‌دلی داهاات خرابیه‌ک بکات، لیسری مه‌نوسن، (هەر له‌بەر شه‌وه
که‌به‌دلی داهااتوه) چا نه‌گەر کردی، خرابیه‌کی بۆ بنوسن، وه‌ هەرکاتیک چاکیه‌کی
به‌ دلدا هات و نه‌جامی نه‌دا، چاکیه‌کی بۆ بنوسن، نه‌گەر نه‌جامیدا، ده‌چاکه‌ی بۆ
بنوسن.

که‌واته: مه‌لاتیکه‌ت نیازو مه‌بهستی نیو دلی نینسانیش هەر ده‌نوسن، خوی زاناو
شاره‌زا توانایه‌کی وای داونه‌تی، بزانی چ هه‌ست و نه‌ستیک به‌دلی نینسانیشدا دادی، چ
خیر چ شه‌ر.

تنجا به‌تایبه‌ت باسی فریشته‌ی مه‌رگ (مَلِكِ الْمَوْتِ) ده‌کات، که له‌هه‌ندیک کتیباندا
ناوی به‌(عزرائیل) هاتوه، به‌لام مادام له‌ قورن‌ان و سونه‌تدا نه‌هاتوه، پشتی پی‌ نابه‌ستری و
په‌نگه له‌خاوه‌ن کتیبانیش وه‌رگیرایی، ده‌تی:

(۷۹) (وَتُؤْمِنُ بِمَلِكِ الْمَوْتِ، الْمُوَكَّلِ بِقَبْضِ أَرْوَاحِ الْعَالَمِينَ):

واته: پروا دینین به‌فریشته‌ی مردن، که راسپێردراوه به‌کیشانی گیانی جیهانیان، (ملك
الموت) که خوی په‌روه‌ردگار هەر به‌ (ملك الموت) ناوی بردوه‌و، شو فریشته‌یه، که تهرخان

(۱) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ: (۳۴۹)، عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

کراوه بڼه سر پر شتي کړدني گيان کيشان، وه ک چوڼ جوړ پاتيل تر خان کراوه بڼه گه پاندي
وه وحی بڼه پينغه مبران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ)، وه ميکاتيل تر خان کراوه بڼه دابش کړدني
بڼو بڼو بڼو، خوي بڼه وینه له ياره وه ده فرموي: ﴿قُلْ يَتُوقِنُكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ

بِكُمْ ثُمَّ اِلَى رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿۱۱۱﴾ السجدة، واته: پييان بلڼي: فرشته ي مردن که پستان

سپيردراوه، گياتان ده کيشي، دوايي بڼه لاي پوره دگارتان ده گيرد رينه وه.

تنجا په کيک بڼي هميه پيرسي: ليره دا خوي کار به جي: گيان کيشاني نيمه له سر
فرشته ي مهرگ (ملك الموت) تر خان ده کات، نه دي بڼي له سر ورته ي (الانعام) دا
خوي پوره دگار ده فرموي: ﴿... حَتَّىٰ اِذَا جَاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا

يُفْرِطُونَ ﴿۱۱۲﴾، واته: هتا کاتيک په کيک له نيره مردني ده گاتي، نيردراواني

نيمه (فرشته کاني نيمه) گياني ده کيشن و که مترخميي تيدا ناکه ن. بڼي ليره دا
عايدی همو مه لاتي که ته کاني کرده، به لای له وي ده فرموي: (ملك الموت)؟

ديسان بڼي له سر ورته ي (الزمر) دا ده فرموي: ﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ

مَوْتِهَا... ﴿۱۱۳﴾، واته: خوا نه فسه کان (پروحه کان) وهرده گري له کاتي مردنياندا؟

که واته: گيان کيشان، عايدي سي شونان کراوه:

۱/ له لايه کي ده فرموي: ﴿اللَّهُ يَتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا... ﴿۱۱۴﴾!

۲/ له لايه کي ديکه ده فرموي: ﴿... حَتَّىٰ اِذَا جَاءَ اَحَدَكُمُ الْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا

يُفْرِطُونَ ﴿۱۱۵﴾!

۳/ وه له لايه کي ديکه ده فرموي: ﴿قُلْ يَتُوقِنُكُمْ مَلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ... ﴿۱۱۶﴾

السجدة، له وه لامدا ده ليين: نهو سنيانه هيچيان دڼي په کدي نين:

یەكەم: خوا بەدیھیتنەرو سەرپەرشتیارو پەرورەدگاری ھەموو شتیکە. ھەواتە: ھەموو شتیک دەگێردیتەو بۆ لای خوا.

دووەم: خوای پەرورەدگار فریشتەییەکی بە ناوی فریشتەیی مەرگ (ملك الموت) تەرخان کردووە بۆ سەرپەرشتییکردنی گیان کێشان.

سێیەم: ئەو (ملك الموت) ھەش، چەند سەریازیکی لەبەر دەستدان، کە فریشتەکانی خۆان. ھەواتە: دەگونجی بڵین: خوا، گیانەکان دەکێشی، وە دەگونجی بڵین (ملك الموت)، وە دەگونجی بڵین: چەند فریشتەییەك، چونکە ئەوان راستەوخۆ پێرسەیی گیان کێشانە کە تەنجام دەدەن.

جیاوازیی رووح و نەفس و جوۆرەکانی نەفس

ئەنجا سەبارەت بەو کە: رووح چییە؟ نەفس چییە؟ جیاوازییان چۆنە؟ چەند جوۆرە نەفس ھەن؟ ئە ئێو زانیاندا مشتو مەرو جیاوازیی ھەیە، جاری رووح، زانیان زۆریان قسە لێکردووە، بەلام حەقیقەتە کەئەو ھەبە، کەخوا دەفەرموی: ﴿وَسْأَلُونَكَ عَنِ الرُّوحِ

قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي وَمَا أُوتِيتُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا﴾ (الإسراء، واتە: پرسێارت

لێدەکەن دەربارەیی رووح، بەئێ: رووح کاری پەرورەدگارمە، ئەندازەییەکی کەم ئەبێ زانیاریستان پێتەدراوە. خوای زانا دەفەرموی: ئەندازەییەکی کەمەتان زانیاری پێتەدراوە، بۆئەش لێرەدا ناماژە بەو دەگا، واتە: بەو ئەندازە کەمە ناتوانن حەقیقەت و ماھیتەت و چۆنییەتی رووح بزانی، بەراستییش لەوھەتی خوا ئەو نایەتەیی ناردۆتە خواروھو لەپێش ئەوھ، زانیان ھەرئەوھەندە دەئین: کە بەئێ: رووح حەقیقەتی ھەبە، بەلام چۆنییەتیە کەئەو نازانن، بەلام بە پەرێزو شەرێتەواری دەزانن، کە دەچیتە بەدەنی ئینسانەکانوھو، پاشان لەکاتی مردن دەچیتە دەری.

تنجا نایا جیاوازیی نیتوان رووح و نفس چیه؟

له وه لامدا ده لئین: له قورئاندا چوار وشه به کار هاتون: (عقل، قلب، نفس، روح)،
توانه هەر چواریان بۆ نمو حهقیقهته پنهان و شتر دراویه به کار هاتون، که دهروون و
ماهیمتی نینسان پینکدینی، به لام وهک (أبو حامد الغزالي) له کتیبی (أحیاء) دا ده لئ: وه
کاتیک خوا دهیوی تعبیر له حهقیقهتی نینسان بکات دوور له جیسم، به (روح) ناوی
دهبات، وه کاتیک که تعبیر له حهقیقهتی نینسان دهکات، به تیکه لیبی له گه ل جیسم، به
(نفس) ناوی دهبات، کاتیک تعبیر له حهقیقهتی نینسان دهکات، وهک سهنتیری
معلومات و بهو هوش، به (عقل) ناوی دهبات، کاتیکیش تعبیر له حهقیقهتی
نینسان دهکات، وهکو سهنتیری ویستو و بریاردان و خوشویستو ههست و سۆز، به (قلب)
ناوی دهبات کهواته: (روح و نفس و عقل و قلب) چوار ناو بۆ بهک حهقیقهته.

تنجا له قورئاندا نفس سی سیهتی لی هه لدراون:

۱) النَّفْسُ الْأَمَّارَةُ: ﴿... إِنَّ النَّفْسَ لِأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ...﴾ یوسف.

۲) النَّفْسُ اللَّوَّامَةُ: ﴿وَلَا أَقْبِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ﴾ العیامه.

۳) النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ: ﴿يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ﴾ الفجر.

تنجا نایا به حهقیقهته، نینسان سی نفسی هه؟

زانایان ده لئین: نهخیر، به لکو نینسان بهک نفسی ههیه، به لام نمو نفسه سی حالتهی

هه:

۱- حالتهتیک که دووره له شهر و تسلیمی شهیتان یووو، به دواي ناره زووی خوی
دهکوی، پیتی دهگوتری: (النفس الأمارة). واته: نهفسیتیک که زۆر فرمان دهکات به
خراپه.

۲- له کاتیکدا نمو نهفسه له شعیتانو ناره زووه کانی ههئده گه پیتموه و بهروه شرع دیت، بهلام تمواو تهسلیم نهبووه، پیتی ده گوتری: (النَّفْسُ اللّٰوَامَةُ)، چونکه بهرده وام سه رزه نشتی خاوه نه کهمی ده کات و لۆمهی ده کات، نهوهت بۆ خوارد؟! نهوهت بۆ گوت؟! نهوهت بۆ کرد؟!

۳- کاتیک نمو نهفسه تمواو تهسلیم فرمانی خوا ده بی و تمواو ساغ ده پیتموه، پیتی ده گوتری: (النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ)، نهفسی نۆقره گرتوو و داسه کتاوو سه قامگیر.

قوناغی دواى مردن و گوڤ و ژيانى بهرزەخ

شجا دیته سهه بههتی دووهه که بههتی ژيانی بهرزەخ و قوناغی دواى مردن و گوڤهوه، نهوهی لهو قوناغدا پرووده دات، ناماژهی پیده کات وهه که به شیک له عه قیدهی ئیسلامیی، ههه چهنده لهو بهروه، تمناعت له نیوان زانایانی نههلی سونهت و جه ماعه تیشدا، راجیایی زۆره له سهه ورده کاریهه کان، بهلام له سهه نهصلی ههه بوونی جوړیک له پاداشت و سزا له ژيانی بهرزەخ و دواى مردن دا پیتش قیامهت، زانایان به کده ننگن، له خالی ژماره (۸۰) دا، دهلی:

(۸۰) (وَبِعَذَابِ الْقَبْرِ لِمَنْ كَانَ لَهُ أَهْلًا، وَسُؤَالِ مُنْكَرٍ وَنَكِيرٍ فِي قَبْرِهِ عَنِ رَبِّهِ وَدِينِهِ وَنَبِيِّهِ، عَلَى مَا جَاءَتْ بِهِ الْأَخْبَارُ عَنِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَعَنِ الصَّحَابَةِ رِضْوَانُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ):

واته: بهرومان ههیه به نازارو نهشکه نههی قههه بۆ که سیک که شایستهی بی، (شایستهی سزای گوڤ بی، کهواته: دیاره هه موو کهس له گوڤدا سزا نادرئ) وهه بهه پرسیار

لیتکردنی مونکمر و نه کیر (ناوی دوو فریشتانه که له گۆردا له تینسانه کان ده پرسنهوه) که سئ پرسیاری سه ره کیی لیده کهن: له پهروه ردگاری، له نایینو بهرنامه کهی، له پیغمه مبه ره کهی، وه که ههوا تمان بینگیشته وه له پیغمه مبه ره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، هاوه لانی پیغمه مبه ره وه (خوا لییان رازی بی).

سه بارهت به سزای دوا ی گۆر، خوی دادگهر له چند شورتیکدا ناماژه ی پیده کاس، بو وینه:

۱/ له سووره تی (غافر) دا ده فرموی: ﴿... وَحَاقَّ بِقَالِي فِرْعَوْنُ سَوْءَ الْعَذَابِ ﴿۱۶﴾﴾،

واته: سزایه کی ترسناک و نازاریکی به نیش ده وهری دارو ده سته ی فرعونیدا، ﴿الْتَارُ

يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا...﴾ (غافر)، نایا نهو نازارو نیشه بریتیه له چی؟

بریتیه له ناگرتیک که بیانیان و نیواران، دارو ده سته ی فرعون له سه ره نهو ناگره راده نویتیرین و پیتی ده سووتین، ﴿... وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ

الْعَذَابِ ﴿۱۷﴾﴾ (غافر)، کاتیک که قیامه تیش دی، نالی فرعون بجه نهو نیو توندترین نازاره وه.

که واته: پیش قیامهت، دارو ده سته ی فرعون بیانیان و نیواران به ناگر ده سووتین، نهوهش به لگه یه کی پرونو پاشکاوه نه وه دا که تینسان له دوا ی مردنی تووشی سزا ده بی، نه گهر کافر بی، پیش نهوه ی قیامهت بی.

۲/ دیسان خوی کار به چی له سووره تی (الطور) دا ده فرموی: ﴿وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا

دُونَ ذَلِكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿۱۷﴾﴾، واته: بینگومان بو نهوانی که ستمکار بوون

له پیش نهوه دا (واته: پیش سزای رۆژی دوا بی)، عهزاییکی که متر هه یه، به لام زۆریه بیان

نازان، جا نموه ده گوښی عه زاب دانیک بی، بدهستی مسولمانان له شعرو جهنگدا، وه ده گوښی مه بستم پتی سزای گور بی، که نموهش زیاتر پینه چی، چونکه مسرج نیه همو کافر تک بدهستی مسولمانان سزا بدری، به لام همو کافران پیش قیامت دوی نموهی، که دهرن له جیهانی بمرزه خدا سزا ددرین.

۳/ پیغمبریش (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لهو باره وه فرموده ی زورن، بؤ وینه:

فرموده ی په کهم: پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموده ی: {إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ، وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ، وَإِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرَعَ نَعَالِهِمْ، أَتَاهُ مَلَكَانِ، فَيَقْعِدَانِهِ فَيَقُولَانِ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ (لِمُحَمَّدٍ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَقُولُ: أَشْهَدُ أَنَّهُ عَبْدُ اللهِ وَرَسُولُهُ، فَيُقَالُ لَهُ: أَنْظِرْ إِلَى مَقْعَدِكَ مِنَ النَّارِ، قَدْ آتَيْكَ اللهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الْجَنَّةِ فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا} حديث صحيح^(۱).

واته: بنده دوی نموهی له گوره کسه دهری، (نهوانه ی که له گملی چورن بؤ سره قهبران) دوستو ره فیکانی ده گهرنمونه (بؤ مالی خویان نمو به چی دین له ویدا)، دهنگی نهعله کانیان ده بیستی (کاتی که ده گهرنمونه) دو فرشته دین بؤ لای دایده نیشینن، پتی ده لین: دهر باره ی نمو پیاوه چی ده لینی؟ (ده باره ی موحه محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ))، نه گهر پروادار بی ده لینی: شایه تیبی ددهم که پیغمبر می خواو بنده ی خوا بووه، (نمو فرشته یه) پتی ده لینی: تمعاشای نمو شوینه بکه که له شاگردا بؤت دانابوو (نه گهر کافر یای ده چویه نیوی) خوا گوریوی نمو شوینه خو شه ی له بدهشتی، نجا هردوو کیان (شوینه کسه دوزخ و شوینه کسه بدهشتی) ده بیینی.

فرموده ی دوهم: {عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمَا قَالَ: مَرَّ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بِقَبْرَيْنِ، فَقَالَ: إِنَّهُمَا لِيُعَذَّبَانِ، وَمَا يُعَذَّبَانِ فِي كَيْفٍ، أَمَا أَحَدُهُمَا فَكَانَ لَا يَسْتَبْرِئُ مِنَ الْبَوْلِ، وَأَمَّا الْآخَرُ فَكَانَ يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ، ثُمَّ أَخَذَ جَرِيدَةً رَطْبَةً فَشَقَّهَا

(۱) أخرجه أحمد برقم: (۱۲۲۹۳)، والبخاري برقم: (۱۲۷۳)، ومسلم برقم: (۷۳۹۵)، وأبو داود برقم: (۴۷۵۳) عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

نِصْفَيْنِ، فَعَزَّزَ فِي كُلِّ قَبْرِ وَاحِدَةً، قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ! لِمَ فَعَلْتَ هَذَا؟ قَالَ: لَعَلَّهُ يُخَفَّفُ عَنْهُمَا مَا لَمْ يَبْسُتَا { حدیث صحیح (۱) .

وایه: عبدوللای کوری عبیباس (خوا لیبان رازی بی) ده‌لی: پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) به لای دوو قبراندا رت بوو، فرموی: خاوه‌نی ثعو دوو قبرانه سزا دهرین، لاسر شتیکی زور گموره‌ش سزا نادرین، یه‌کیکیان لاسر ثعوه سزا دهری، که له کاتی میزکردنیدا خوی پاک نده‌کرده‌ره، هی دوو‌میشیان لاسر ثعوه سزا دهری، که قسه‌ی له نیتوانی خهلکی ده‌هیتناو دهرد (دوو پروی هه‌بون)، تنجا پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) لقیکی دارخورمای هیتنا کردی به دوو به‌شهوو، هر به‌شهی لاسر یه‌کیکی له قبره‌کان چه‌قاند، گوتیان: نه‌ی پیغمبری خوا! بزچی وات کرد؟ فرموی: به‌لکو سزایان لاسر سوک بیی، نه‌گهر ثعو دوو داره وشک نه‌بن (نه‌گهر پروینه‌وه سیبهریان لیده‌کات) نایا چ حیکمیتیک له وه‌دایه؟ نیتسه نازانین، گرننگ ثعویه پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) فرموی: به‌شکم به‌هوی ثعوه سزایان لاسر سوک بیی.

فرموده‌ی سیبهم: { عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِذَا قَبِرَ أَحَدُكُمْ أَوْ الْإِنْسَانُ أَنَاهُ مَلَكَانِ أَسْوَدَانِ أَرْقَانِ يُقَالُ لِأَحَدِهِمَا: الْمُتَكَبِّرُ وَالْآخِرُ التَّكْبِيرُ، فَيَقُولَانِ لَهُ مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ لِمُحَمَّدٍ؟ فَهُوَ قَائِلٌ مَا كَانَ يَقُولُ، فَإِنْ كَانَ مُؤْمِنًا قَالَ: هُوَ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، فَيَقُولَانِ لَهُ: إِنْ كُنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ ذَلِكَ، ثُمَّ يَفْسَحُ لَهُ فِي قَبْرِهِ سَبْعُونَ ذِرَاعًا فِي سَبْعِينَ ذِرَاعًا وَيَتَوَرَّ لَهُ فِيهِ فَيُقَالُ لَهُ: نَمَّ نَوْمَةَ الْعَرُوسِ لَا يُوقِظُهُ إِلَّا أَحَبُّ أَهْلِهِ إِلَيْهِ، حَتَّى يَبْعَثَهُ اللَّهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ، وَإِنْ كَانَ مُنَافِقًا قَالَ: لَا أَدْرِي، كُنْتَ أَسْمَعَ النَّاسَ يَقُولُونَ شَيْئًا، فَكُنْتَ أَقُولُهُ، فَيَقُولَانِ لَهُ: إِنْ كُنَّا لَنَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُولُ ذَلِكَ،

(۱) أخرجه أحمد برقم: (۱۹۸۰)، والبخاري برقم: (۲۱۵)، ومُسَلِّمٌ برقم: (۲۹۲)، وأبو داود برقم: (۲۰)، والترمذي برقم: (۷۰)، والنسائي برقم: (۲۰۶۹)، وأبو ماجه برقم: (۳۴۷).

ثُمَّ يُقَالُ لِلأَرْضِ : اِثْنَيْ عَشْرَةَ ، فَتَلْتَمِمْ عَلَيْهِ حَتَّى تَحْتَلِفَ فِيهَا اضْلاَعَهُ ، فَلَا يَزَالُ مُعَذِّبًا حَتَّى يَبْعَثَهُ اللهُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ { حديث صحيح ^(۱) .

واته: نهو هوږه پیره (خوا لیتی رازی بی) دهلی: پیغه مبهری خوا (صلی الله علیه وسلم) فهرموویه تی: کاتیک مردوو نیژرا، یان نینسان نیژرا، دوو فریشته ی رهشی شه دینه لای، یه کینکیان پینی ده گوتری: (مونکهر)، نموی دیکه شیان (نکهر)، به مردوه که ده لیتن: چی ده لیتی سه بارهت به نهو پیاوه، موحه محمد (صلی الله علیه وسلم)؟ نهویش نهو وه لامه ده داتموه که له دنیا دا له سهری بووه، نه گهر بروادار بی، ده لی: پروام وایه که پیغه مبهری خوا یهو بنده ی خوا یه، وه شایه دیی ده دم که جگه له خوا، هیچ بهرستراو نین موحه محمد بنده و په وانه کراویه تی، ده لیتن: نیمهش ده سانزانی که تو وا ده لیتی، ننجا گزړه که ی بۆ فراوان ده کری، حه فتا گز به حه فتا گز، بۆی ده بیته شوینیکی زۆر خوښ و، بۆی رۆشن ده کریتموه و پینی ده گوتری: بجموه، وه که نهو بوو که ی (یان وه که نهو زاوایه) ^(۲) که خوښو یستترین کسی نه بی، به خه بهری ناهیتی، هتا خوا زیندوی ده کاتموه لهو شوینته ی خزیدا، به لام نه گهر مونا فیکو ده غم بی: {که پرسیا ری لیده کن له باره ی موحه محمد وه (صلی الله علیه وسلم)} ده لی: نازانم، من شتی کم ده بیست که خه لکی ده یان گوت، منیش همر شهوم ده گوت، پینی ده لیتن: نیمهش ده سانزانی که تو وا ده لیتی، دوا بی به زهوی ده گوتری: لینی ویک بیته رای گوشه! شهویش لیتی ویک دیتموه تاوه کو به راسوه کانی تیک ده پهرن، بهو شیره یه له عذابدا ده بی، تا کو خوا زیندوی ده کاتموه، له شوینته که ی خو ی له رۆزی دوا بیدا.

(۱) أَخْرَجَهُ ابْنُ جَبْرَانَ بِرَقْمٍ: (۳۱۱۷) قَالَ شُعَيْبُ الأَرْنَؤُوط: إِسْنَادُهُ قَوِي.

(۲) للمعجم الوسيط، ص ۵۹۲، (العروس: المرأة مادات في عرسها وكذلك الرجل). كهواته: وشى (عروس) بۆ بووک و زاوا به کاردی، به لام (عروسه) تعنیا بۆ نافرته و (عریس) تعنیا بۆ پیاو (زاوا).

کهواته: شهوی که له قورپان و سوننهت ده فامریتتهوه و ورده گیری، شهویه که سزادانی گۆر ههیهو، له خالی داهاتوشدا تیشکی زیاتری ده خهینهسهو.

له خالی ژماره (۸۱) یشدا ههه لهسهو باسی باههتی پینشوو (سزاداشتی جیهانی بهرزه خو گۆر) بهردهوام ده بیو، دهلی:

(۸۱) (وَالْقَبْرُ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ، أَوْ حُفْرَةٌ مِنْ حُفْرِ النَّيرانِ):

واته: گۆر، یان باغو باخچه که له باخچهکانی بههشت، یان چالیکه له چالهکانی دۆزهخ. نیه له رابردودا باسی شهوه مان کرد، که نینسان دوی شهوی ده مری، یان ده کهویته خۆشییهوه، نه گهر شهلی نیمان و کرد دوی چاک بسویی، یان ده کهویته ناخۆشییهوه، لهویارهوه چهند شهتیکمان باس کردو، چهند فهرموودهیه که چهند نایه تیکیشمان هینانمهوه، لیره شدا سهبارهت به چۆنییهتی گیان کیشرانو، لیتیرسینهوه له قهبردا، دوو فهرموودهی دیکه ی پیغمهبر (صلی الله علیه وسلم) دینینهوه، که دووه میان توژیک درێوه، بهلام شهتی گرنگی زۆریان تیندایه:

فهرموودهی بهکم: (عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، قَالَ: كُنَّا مَعَ جَنَازَةٍ فِي بَيْعِ الْغَرَقَدِ فَأَتَانَا رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَجَلَسَ وَجَلَسْنَا حَوْلَهُ وَمَعَهُ مِخْصَرَةٌ يَنْكُتُ بِهَا ثُمَّ رَفَعَ بَصَرَهُ، فَقَالَ: مَا مِنْكُمْ مِنْ نَفْسٍ مَنفُوسَةٍ إِلَّا وَقَدْ كُتِبَ مَقْعَدُهَا مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ، إِلَّا قَدْ كُتِبَتْ شَقِيَّةٌ أَوْ سَعِيدَةٌ، فَقَالَ الْقَوْمُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! أَفَلَا نَمُكُّثُ عَلَى كِتَابِنَا وَنَدْعُ الْعَمَلَ فَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ السَّعَادَةِ فَسَيَصِيرُ إِلَى السَّعَادَةِ وَمَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقْوَةِ فَسَيَصِيرُ إِلَى الشَّقْوَةِ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): بَلْ اعْمَلُوا فَكُلُّ مُسَرٍّ أَمَا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ الشَّقْوَةِ فَإِنَّهُ يُسَرُّ لِعَمَلِ الشَّقْوَةِ، وَأَمَا مَنْ كَانَ مِنْ أَهْلِ

السَّعَادَةِ فَإِنَّهُ يُيسِّرُ لِعَمَلِ السَّعَادَةِ، ثُمَّ قَرَأَ: ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾ فَسَنِيَرَهُ لِلْيُسْرَى ﴿٧﴾﴾ الليل { حدیث صحیح. (۱) (۲)

واته: عملی کوپی نه بو تالیب (خوا لینی رازی بی) ده لئی: له گه ل جه نازه یه که بووین له به قیعی غه رقه ده (که شو تینه که)، پیغه مبه ر تهریقی هاتو دانیشته، نیمه ش له دهوری دانیشته، دارینکی (یان گوزچانینکی) (۳) بچوکی پی بوو، پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) رووی له زهوی کردو گوزچانه که ی له زهویه ره ده ژهنی، دوایی فرموی: هیچ نینسانینک نه، مه گمر خوا شو تینه که ی له به هه شتی، یان له دوزه خیدا نووسیوه، نووسراوه، که نایا به دبه خته، یان به خته وه ره، خه لکه که گو تیان: نه ی پیغه مبه ری خوا! (صلی الله علیه وسلم) بوچی بهو شیوه یه ی خوا نووسیویه تی چاوه ری نه که یین و واز له کارو کرده و بیتنه! (خوا نه وه نووسیویه تی و بریاریداوه، با نیمه ش هیچ کرده وه یه که نه که یین)، پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) وه لامی دایه وه: (وه لامدانه وه که به حقیقه ت زور ورده و، زور نیشکال له مه سه له ی قه ده ر چاره سر ده کات) به لکو کار بکه ن، تنجا هر کسی له به خته وه ران بی، حه تمن به ره و کرده وه ی به خته وه ران ده چی، (خوا وای لینه ده کات که کرده وه ی به هه شتی یان نه نجام بدات) هر که سینکیش له ریژی به دبه ختان نووسرابی، نه وه کرده وه ی دوزه خی یان نه نجام ده دات، دوایی پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) فرموی: کرده وه ی چاک بکه ن، هر که سه نه و کرده وه ی بو ناسان ده کری بو نه و شو تینه ی، که بو دروستکراوه، به خته وه ران ناسان ده کرین بو کرده وه ی به هه شتی یان، نه وانه ش که به دبه ختن وه ره ده چه ری ترینو ناسان ده کرین بو کرده وه ی دوزه خی یان، دوایی پیغه مبه ر (صلی الله علیه وسلم) نه و نایه ته ی خو تینه وه ﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَى وَاتَّقَى ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَى ﴿٦﴾ فَسَنِيَرَهُ لِلْيُسْرَى ﴿٧﴾﴾ الليل، هر

(۱) رواه أحمد رقم: (۱۰۶۷)، وقال الشيخ شعيب الأرنؤوط: إسناده صحيح على شرط الشيخين.

(۲) نعم فرموده یه مان پیشتریش هینا له کانی قسه کردن له سر خالی (۴۶) و ماناشان کرد.

(۳) المعجم الوسيط، ص ۲۲۷.

که سینک مالی خزی بیدخشی، خزی بیاریزی له خراپه، پرواشی به چاکترین وشه بی، نیمة ناسانی ده‌کمین بؤ کرده‌وی ناسان، (کرده‌وی ناسان شو کرده‌ویه که فیت‌تهی مرؤف ده‌پوازی که کرده‌وی مسولمانانیه) شو که‌سانه و‌رده‌چهرخینرین بؤ کرده‌وی چاک، دیاره به‌پینچموانه‌شوره: ﴿وَأَمَّا مَنْ يَخُوفُ وَاسْتَفْتَحُ ۖ وَكَذَّبَ بِالْحَسَنِ ﴿٦١﴾﴾
 ﴿فَسَيَرَهُ لِّلْعَصْرِ ﴿٦٢﴾﴾ اللیل، هر کسی رزیدی بکاو خزی به‌بی نیاز بیینی (برانبهر به‌خوا)، پرواشی به چاکترین وشه نبی (که وشهی (توحید)ه)، شو ناسانی ده‌کمین به‌رو شتیکی زه‌حمت، (که کرده‌وی خراپه).

فهرموده‌ی دووم: ﴿عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ، قَالَ: خَرَجْنَا مَعَ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فِي جَنَازَةِ رَجُلٍ مِنَ الْأَنْصَارِ، فَاتَّهَيْنَا إِلَى الْقَبْرِ، وَلَمَّا يَلْحَدُ، فَجَلَسَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ، وَجَلَسْنَا حَوْلَهُ، وَكَانَ عَلَى رُؤْسِنَا الطَّيْرُ، وَفِي يَدِهِ عُودٌ يَنْكُتُ فِي الْأَرْضِ، فَرَفَعَ رَأْسَهُ، فَقَالَ: اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا، ثُمَّ قَالَ: إِنَّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ إِذَا كَانَ فِي انْقِطَاعِ مِنَ الدُّنْيَا، وَإِقْبَالِ مِنَ الْآخِرَةِ، نَزَلَ إِلَيْهِ مَلَائِكَةٌ مِنَ السَّمَاءِ بِيضُ الْوُجُوهِ، كَأَنَّ وُجُوهُهُمُ الشَّمْسُ، مَعَهُمْ كَفَنٌ مِنْ أَكْفَانِ الْجَنَّةِ، وَحَنُوطٌ مِنَ حَنُوطِ الْجَنَّةِ، حَتَّى يَجْلِسُوا مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ، ثُمَّ يَجِيءُ مَلَكُ الْمَوْتِ، عَلَيْهِ السَّلَامُ، حَتَّى يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ، فَيَقُولُ: أَيُّهَا النَّفْسُ الطَّيِّبَةُ اخْرُجِي إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ، قَالَ: فَتَخْرُجُ تَسِيلُ كَمَا تَسِيلُ الْقَطْرَةُ مِنَ فِي السَّقَاءِ، فَيَأْخُذُهَا فَإِذَا أَخَذَهَا لَمْ يَدَعُوهَا فِي يَدِهِ طَرْفَةَ عَيْنٍ حَتَّى يَأْخُذُوهَا، فَيَجْعَلُوهَا فِي ذَلِكَ الْكَفَنِ، وَفِي ذَلِكَ الْحَنُوطِ، وَتَخْرُجُ مِنْهَا كَأَطْيَبِ نَفْحَةٍ مِسْكِ، وَجَدَّتْ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ، قَالَ: فَيَصْعَدُونَ بِهَا، فَلَا يَمْرُونَ، يَعْنِي بِهَا، عَلَى مَلِكٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ، إِلَّا قَالُوا: مَا هَذَا الرُّوحُ الطَّيِّبُ؟ فَيَقُولُونَ: فَلَانُ ابْنُ فَلَانٍ، بِأَحْسَنِ أَسْمَائِهِ الَّتِي كَانُوا يُسَمُّونَهُ بِهَا فِي الدُّنْيَا، حَتَّى يَنْتَهَوْا بِهَا إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا، فَيَسْتَفْتِحُونَ لَهَا، فَيُفْتَحُ لَهُمْ فَيُشْبِعُهُ مِنْ كُلِّ سَمَاءٍ مَقْرُبُوهَا إِلَى السَّمَاءِ الَّتِي تَلِيهَا، حَتَّى يَنْتَهَى بِهِ إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، فَيَقُولُ

فَتَحْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَى بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ ، فَتَعَادُ رُوحَهُ فِي جَسَدِهِ ، وَيَأْتِيهِ
 مَلَكَانِ فَيُجَلِّسَانِهِ ، فَيَقُولَانِ لَهُ: مَنْ رَبُّكَ؟ فَيَقُولُ: هَاهُ هَاهُ، لَا أَدْرِي، فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا
 دِينُكَ؟ فَيَقُولُ: هَاهُ هَاهُ، لَا أَدْرِي، فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا هَذَا الرَّجُلُ الَّذِي بُعِثَ فِيكُمْ؟ فَيَقُولُ:
 هَاهُ هَاهُ، لَا أَدْرِي، فَيَتَادَى مُتَادَى مِنَ السَّمَاءِ: أَنْ كَذَبَ فَأَفْرَشُوا لَهُ مِنَ النَّارِ، وَافْتَحُوا
 لَهُ بَابًا إِلَى النَّارِ، فَيَأْتِيهِ مِنْ حَرِّهَا وَسُمُومِهَا، وَيُضَيِّقُ عَلَيْهِ قَبْرَهُ حَتَّى تَحْتَلِفَ فِيهِ
 أَضْلَاعُهُ، وَيَأْتِيهِ رَجُلٌ قَبِيحُ الْوَجْهِ، قَبِيحُ الثِّيَابِ، مُنْتِنُ الرِّيحِ، فَيَقُولُ: أَبْشِرْ بِالَّذِي
 يَسُوءُكَ، هَذَا يَوْمُكَ الَّذِي كُنْتَ تُوعَدُ، فَيَقُولُ: مَنْ أَنْتَ؟ فَوَجَّهَكَ الْوَجْهُ يَجِيءُ بِالشَّرِّ،
 فَيَقُولُ: أَنَا عَمَلُكَ الْخَبِيثُ، فَيَقُولُ: رَبِّ لَا تُعِمَّ السَّاعَةَ} حديث صحيح.^(۱)

بهرائی کوری عازیب (خرا لئی رازی بی) دده فرموی: له به قیعی غدر قعد له مسر
 جهنازیهک بووین مردوویتکمان دهناشت، پیغمه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هاته لامان،
 نمو دانیشت، نیمهش له دهوری دانیشتین وهک بالنده مان له مسر سرری نیشتی، (نموه
 عادهتی مه جلیسی پیغمه مبر بووه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نموانه که له خزمعتی بووین
 عادهتیان وابوو زور به نارامییو ویقارو ریژوه دانیشتون) نمو کاتهدا که نیمه
 دانیشتبووین، نیو قمبره کمی ده کولدر، نمو حالتهدا پیغمه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)
 سی جارن فرموی: پنا دهبمه بر خوا له سزاو نه شکه لجهی گزیر، دواپی فرموی:
 تینسانی پروادار کاتیک بهرو دواروژ دهچی و له دنیا ده پچری و مالتاواپی دهکات،
 چمند فریشتیمیک دین بو لای وهک روژ له مسر دهو چاویان بی (یانی هیتنده درهوشاوه
 گهشاوه) کفنیان پییه له بههشتیوه هیتاویانه، نمو بونه خۆشهشیان پییه (که له گهل
 کفن دایه بو نموهی مردوو بونی ناخوش نمیی، نمویشیان هر له بههشتیوه هیتاوه)
 بهر نه اندازیهی که چاو بر دهکات له دور نمو مردوو داده نیشن (که خسرکی روح

(۱) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۱۸۵۵۷) تعلق شعيب الأرنؤوط : إسناده صحيح رجاله رجال الصحيح ، وقال
 الهيثمي: رجاله رجال الصحيح، وأبو داود برقم: (۴۷۵۳)، وأبو مند برقم: (۱۰۶۴)، وقال: هذا إسناده
 متصل مشهور رواه جماعة عن البراء وهو ثابت على رسم الجماعة، وأحكام برقم: (۱۰۷، ۱۰۹، ۱۱۷)،
 وقال: صحيح على شرط الشيخين.

د درچوونيه) دوايى فريستهى گيان كيشان له لاي سمرى نمر نينسانه داده نيشى، پتي ده لى: نهى رووحى پاك و خاويى! (چونكه رووحى نينسان به تا عت پاك ده پيتموهو به گوناهان پيس ده بى) و هره ده رى به رهو په زامه نديى خوا برؤ، نجا پيغه مبر (صلى الله عليه وسلم) فرموى: نمر رووحه لهو به دهنه دپته ده رى، وه نمر دلويه ناروى كه له زارى كونده و ممشكه دپته ده رى (واته: به نه سپايى)، فريستهى گيان كيشان نمر رووحه و هره گرى، نجا كاتيك نمر رووحه لهو به دهنه ده ردينى، فريسته كان ليتا گه رين يه ك توز له ده ستى دابى، په كسر لى و هره گرنو لهو كفنسى كه له به هشتويه هاتوه، وه لهو بونه خو شهيموه ده پيچن، وه ك خو شترين بونى ميسك كه له روى زه ويدا هديه، نجا فريسته كان نمر رووحه بهرز ده كنده به رهو سمرى، به لاي هيچ كومه ليك له فريسته كانى خوادا تينا پرن، مگه نمر كومه له فريسته ده پرسن: نمر رووحه بون خو شه كيه؟ ده لىن: نمره فلانى كورى^(۱) فلان، به خو شترين و جوانترين ناو كه له دنيا دا ناويان ده برد ناوى ده بن، هتا ده يگه يهنه ناسمان، داواى كرانموى ده رگاي ناسمانى بؤ ده كرى، بوى ده كرىتوه، له لايهن فريسته زور له خوا نيزيكه كانموه له ناسماندا، نمر رووحه پيشوازيى ده كرى، به رهو ناسمانى دواى وى، (يانى هر له ناسمانى يه كه موه نمر فريستانه كى كه زور له خواوه نزيكن نمر رووحه پيشوازيى ده كهن، هتا هر جموت ناسمانه كان)، هتا ده يگه يهنه ناسمانى حوتهم، خواى بهرزو مه زن ده فرموى: ناوى نمر به نده يه من له تومارى (عليين) دا بنوسن (يانى: نمره زور بهرزو شو نتيان زور بهرزو)، به لام جارى رووحه كه ي بگيرنموه بؤ زهوى، چونكه به دهنى نمره مان له زهوى دروست كرده و هر بؤ نمره شيان ده گيرنموه، هر له زهويشدا زيندرويان ده كه موهو ده ريان دپتموه.

نجا پيغه مبر (صلى الله عليه وسلم) فرموى: رووحه كه ي ده گيرد رپتموه نيو به دهنه كه ي، دوايى دوو فريسته دپن بولاى دايدنه شينتن (به جوړه دانېشتنيك كه خوا بؤ

(۱) دياره نه گه نافرديش بى ده لىن: فلان كه سى كچى فلان كه سه؛ به لام كزړه كه هى پياوان بووه بويه و نسه به پياويك هپت راوه توه.

خۆی ده زانی چۆنه)، نهو دوو فریشته لیتی ده پرسن پهروه ردگارت کتیبه؟ ده لئی: پهروه ردگاری من خوا (الله په)، ده لئین: نه دی دین و بهرنامه ت چس بسوه؟ ده لئی: دین و بهرنامه ی ژبانی من نیسلام بووه، ده لئین: نه دی نهو پیاوه ی له نیو نیوه دا رهوانه کرابوو کتیبه؟ ده لئی: نهوه (موحه محمد) پیغه مبهری خواپه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ده لئین: نه دی زانیاری تۆ چیبیه؟ چیبیت زانیوه؟ ده لئی: کتیبی خوام خویندۆتسهوو بهراستم زانیوه، (زانیاری من کتیب و بهرنامه ی خواپه) بانگ کهریک له ناسمانیوه بانگ ده کات، ده لئی: بهنده ی من راستی کرد، چینگای بۆ رایخن له بههشتی و، پۆشاک ی بههشتی له بهر بکه نو ده رگایه کی له بههشتیوه بۆ بکه نهوه، له بۆنی خۆش و هوای فیتکی بههشتی بۆ دی، به نهدازه ی نهوه که چاو بر ده کات، قهبره که ی بۆ فراوان ده کات، (فراوان بوونیک ی معنهوی نهک ماددی)، تنجا کابرایه ک دی بۆ لای روونیک ی گه شو جوانی هیهو بۆنیک ی خۆشی هیهو پۆشاکیک ی جوانی له بهر دایه، پیتی ده لئی: موژده ت لیبی بهوه ی که پیتی دل خۆش ده بی، نهوه نهو پۆزه به که تۆ په یمان و به لئنت پسی درابوو، (نهو رووحه ش بهو پیاوه) ده لئی: تۆ کیتی، بینگومان رووی تۆ رووی که سینکه که خیر به نیوچهوانی بهوه به؟! ده لئی: من کرده وه چاکه کانی تۆم، (رووحه که) ده لئی: خواپه! قیامتی هه لئینه، تا بجمه وه نیو مال و مندالی خۆم، پیتیان شادیم له بههشتدا، (نهوه به نیسبه ت نینسانی بروداره وه بهو شیوه به، ناوا رووحی ده رده چی و ناوا له گۆردا ده بی).

به لام به (پیتچهوانه وه) بهنده ی کافر له کاتی پچران له دنیا و روو له قیامه تدا، فریشتانیک دینه لای له ناسمانیوه، دهو چاویان ره شه بهرگی زبر (بووزوو) یان پییه (یانی: هه ندیک په رۆکیان پییه) بۆن ناخۆش و ناشیرین، به نهدازه ی چه شه نذازیک دوور لیتی داده نیشن، دوابی فریشته ی گیان کیشان دینه لای سهری داده نیشی، پیتی ده لئی: نه ی نهفسی پیس! (به هۆی گوناوه تاوان و لادان له بهرنامه ی خوا خۆت پیسو چلکن کرده) وهره ده ری به رهو توورپیی خوا، رووحه که ش له نیو لاشه کهیدا شروور ده بی له هه ژمه تان، وهک چۆن که ناسنیک ی به قولاپ به نیو خوریه کی تعردادی، چۆن پارچه پارچه ده کات و له گه ل خۆی ده بیچرپیتی (نهو رووحه ناوا لهو بهدنه دینه ده ری و ده بیچرپیتی) فریشته ی گیان کیشان نهو رووحه وهره گری، نهو فریشتانه ی دیکه لبتاگه رین چاو ترووکانیک له

دهستی فریشته می گیان کیشاندایی، ننجنا شو رووچه شو بهرگه پیسهوه ده پیچری و پیسترین بوزو ناخوشرین بونی له گه لدا بهرز ده بیتهوه، بهرزی ده که نموه، به لای هیچ کومه لیک له فریشته کان دا تیناپه رن، مه گهر ده لاین: شو بونه پیسه کتیه؟ به ناخوشرین و ناشهرینترین ناو که له دنیا دا بانگیان ده کرد، ده لاین: شوه فلانی کوری فلانه، تا ده یگه پهنه ناسمانی به کم، داوا ده که ن دهرگای بۆ بکریتسهوه، تا بهرز بیتهوه، به لام دهرگای لیتا کریتهوه، ننجنا پیغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) تم نایه تهی خوینده وه: ﴿إِنَّ

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا نُفْتَحُ لَهُمْ أَبْوَابَ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾﴾ الاعراف، واته: دهرگاکانی

ناسمانیان بۆ ناکریتهوه و، ناچنه بههشتی، هتا حوشر له کونی ده رزیسهوه نه چی، (یاخود هتا پتی نهستور له کونی ده رزیسهوه نه چی)، ﴿لِيُرَهُ دَا الْجَمَلُ﴾ هم به مانای حوشر دی، هم به مانای پت و گوریسی زور گموره دی که کهشتی پی راده کیشن)، دیاره قهت حوشر و گوریسی گموره له کونی ده رزیسهوه ناچن. که واته: شویش قهت ناچیتته بههشت! خوی بهرز مه زن ده فرموی: ناوی شو بهنده تاواتبار و خراپی من له لیستی (سجین) دا بنوسن، که نزمترین شوینته، رووچی فری ده دریتته وی، دواپی پیغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) سهبارت به فریدانی شو رووچه پیسه ش، شو نایه تهی خوی خوینده وه کده ده فرموی: ﴿... وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ السَّمَاءِ فَتَخَطَفَهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوَىٰ

بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَجِيٍّ ﴿٤١﴾﴾ انفج، واته: هر که سیک هار دل بۆ خوی بریارد، وه که شو

واپه له ناسمان بکهوینته خواری، بالنده رووچه که ی بگرتهوه (وه که چن میش و مه گه زیک به ده نوک ده گرن) یاخود فری بدریتته شوینتیکی زور قوولتهوه، دواپی رووچه که ی ده گپدریتتهوه نیو بهدنی، دوو فریشته دینه لای دایده نیشینن، پتی ده لاین: بهروه ردگارت کتیه؟ هر ده لی: هاه هاه نازام!! (وه که نینسانتیکی لال)، ده لاین: نه دی نایین و بهرنامهت چی بوو؟ ده لی: هاه هاه نازام، نه دی شو پیاهوی له نیو نیوه دا رهوانه کرابوو کتیه؟ دیسان ده لی: هاه هاه نازام، بانگ کهریک له ناسمانیوه بانگ ده کات، ده فرموی: درۆ ده کات، (یانی

دەيتوانى بزانى، خوار پېغەمبەر دىنى خۇزى بناسى) شۇنىڭدىكى ۋەك ناگرى بۇ راخەن، دەرگايەكى لە دۆزەخ لى بىكەنمە، لە باي گەرمى دۆزەخى بۇ دى، لە ژەھرو ژانى دۆزەخى بۇ دى، قەبرەكەى لىتو تەنگ دى، ھەتا پەراسوۋەكانى تىككەپەرن، پياۋىك دىتە لاي بە پرونىكى ناشىرېنو بەرگىنىكى ناشىرېنمە، بۇنىڭكى ناخۇشى لىدى، دەلى: موزدەت لىبى بەمەى كە زۇرت پى ناخۇشە، ئەمە ئەمە رۆژەپە كە تۆ ھەپەشەت پى لىدەكرا، دەلى: تۆ كىتى؟ دەلى: مەن كەدەۋەى خراپى تۆم، دەلى: خواپە باجارى قىامەت نەبەت (چونكە ئەمە جارى ھەر مەنەقەشەپە، دەپى قىامەتەكە چۆن بى!!).

ئىنجا لە تىكراۋ سەرجەمى ئەمە نايەت ۋە فەرمودانەى لە عالەمى بەرزەخ ۋە مەسەلەى رۇوح دەدوتن، ئەمە دەفامرېتەۋە كە رۇوح پىتتەج جۆرە پەيۋەندىى ھەن بە جەستەۋە:

پەيۋەندىى يەكەم: لە كاتىكدا كە ئىنسان لە سكى داىكىداپەۋ كۆرپەپە، رۇوح پەيۋەندىپەكى تايپەتى ھەپە بە بەدەنەۋە.

پەيۋەندىى دوۋەم: كاتىك مەندال لە داىك دەپىۋ دىتە سەر دىنسا، رۇوح جۆرە پەيۋەندىپەكى دىكەى ھەپە بە جەستەۋە.

پەيۋەندىى سىپەم: لە كاتى خەودا جۆرى پەيۋەندىى سىپەمە، ، چونكە لە كاتىكدا ئىنسان دەنۋى، رۇوح ھەم پەيۋەندىى بە جىسەۋە ھەپە، ھەم پەيۋەندىپەكى نە، راتە پەيۋەندىپەكى كەمترى ھەپە لەمەى كە ئىنسان بەخەبەرە.

پەيۋەندىى چوارەم: لە كاتىكدا ئىنسان دەمەرىۋ دەكەۋىتە ژيانى بەرزەخ، لەۋىشدا رۇوح پەيۋەندىپەكى دىكەى ھەپە بەجەستەۋە.

پەيۋەندىى پىنچەم: كاتى زىندو بوئەۋەش، جۆرە پەيۋەندىپەكى دىكەپە كە پەيۋەندىى پىنچەمە.

ئىنجا بە كوررېسى دەتوانن بلىنن: ئىنسان سى قۇناغى ھەن:

۱- قۇناغى ژيانى دىنسا. ۲- قۇناغى بەرزەخ. ۲- قۇناغى قىامەت.

- ۱) له قۆناغی ژیانی دنیادا، بدهن بهسر رووحدا زاله.
- ۲) له قۆناغی بهرزه خدا، وا دیاره رووح دهسلاتی همیه بهسر بدهندا.
- ۳) له قۆناغی قیامتیدا ههردوکیان وهک بهکن.

بۆیه سزای گۆر، یان نیعمتی گۆر، ته ماشا دهکمین ههستی پی ناکرێ و بهر ههست (مَحسوس) نیه، مهگه خوای زال و کار بهجی، جار جار وهک موعجیزه پیتاشانی بدات بۆ دهر سو عیبهت، نهگه رنا نینه نایانبینن که شهلی نیعمهتن، یان شهلی عهزاین، چونکه زیاتر حاله تینکی رووحیه، بهلێ بده نیش تیتیدا بهشداره، بهلام زیاتر رووحیه، دهتراین مهسهلمی عهزاب، یان نیعمتی قهبر، ناوا روون بکهینهوه:

دوو کس له لای تو دهخهون، یهکینکیان بهزهرده خهمنهوه به دلنکی خۆشهوه ههلههستی، دهلی: سبحان الله، خهوننکی خۆشم دی: چومه بهههشتی نهوهم خوار دو نهوهم دیت و نهوهم خوار دهوه ناوا ناوا، نهوی دیکهش به وه زعیکی شپهزهوه دهلی: باشبوو خهبرم بۆوه، خهوننکی ناخۆشم دی، دهلی: چی بوو؟ دهلی: له خهونم دا برده میانه دۆزهخی و ناوا ناوا بوو... ههتد، ههردوکیان له پهنای تو خهوتوون، هیچ شوینهوارنیک له بدهنیان ده رناکهوی، بهلام یهکینکیان له خۆشیهکی زۆر خۆشدا بووه وههزی نه کرده به خهبر بی، نهوی دیکهشیان به پیتچوانهوه له ناخۆشیهکی زۆر ناخۆش دا بووه وههزی کرده زوو به خهبر بی.

جاری وا همیه نینسان خهوی خۆش، یان ناخۆش دهبینی، شوینهواری لهسر بده نیشی ده رده کهوی، من بۆ خۆم جارنیک بهر قۆوو بووم، زۆر برسیه بووم و زۆر تینوو بووم له شوینی وا که له سالهوه نه بووم، خهوتم، له خهوندا خوارتم خوارد، ههتا بهربانگیش برسیهتی و تینوتتیم نه ما بوو، جاری واش همیه نینسان خهونی ناخۆش دهبینی، چهند رۆژان شوینهواری نهوه خهونه ناخۆشه لهسر بدهن و دهوه چاوی ههرده مینتی.

کهواته: پاداشت و سزای گۆریش ناوایه، زیاتر بۆ رووحه، بهلام بده نیش تیتیدا بهشداره.

The central graphic is a vertical banner with a light brown background. At the top, it reads "د لومړي نوم په نوم" (In the name of the first name) and "www.alibapir.com". Below this is a circular portrait of a man in a white uniform and cap. Underneath the portrait is the website "www.alibapir.com" and "Alibapir - ښه - لومړی".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and app information:

- Top Blue Bar:** "Alibapir" with a Facebook icon. Text: "د لومړي نوم په نوم" (In the name of the first name).
- Second Red Bar:** "Alibapir" with a YouTube icon. Text: "د لومړي نوم په نوم" (In the name of the first name).
- Third Red Bar:** "Alibapir" with a WhatsApp icon. Text: "د لومړي نوم په نوم" (In the name of the first name).
- Bottom Blue Bar:** "Alibapir" with icons for WhatsApp, Telegram, and Messenger. Text: "د لومړي نوم په نوم" (In the name of the first name).

At the bottom of the graphic, there are two QR codes on the left and three QR codes on the right, all labeled "Alibapir".

باسنی روژی دوايي و سزاو پاداشتي

تنجا دېته سفر بابتي سييمو کوټايي له همدروک خالي: (۸۲و۸۳) دا نمازه به کومه نیک شت ده کات که همدويان په يوه ستا به روژی دوايي و، پيشم و انيه هيچ که سينک له مسولمانان همبېزو يووي که مشت و مې له باره ي هيچ کام لهو شتانهوه بکات، ده لي:

(۸۲) (وَتُؤْمِنُ بِالْبَعْثِ وَجَزَاءِ الْأَعْمَالِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَالْعَرْضِ وَالْحِسَابِ، وَقِرَاءَةِ الْكِتَابِ، وَالْثَوَابِ وَالْعِقَابِ، وَالصِّرَاطِ وَالْمِيزَانِ):

واته: بروا دینن به زیندو کرانهوه، بروا دینن به پاداشتي کردهوه کانسان له روژی دوايیدا که نیمه راده نویترنین و ده خریننه روو، وه بروامان همیه به لیپرسرانوهوه به خویندنهوهی نامه ی کردهوه، وه بروامان همیه به پاداشت و سزا، هروهها به سپرات، (نمو پرده ی لهسر پشتی دوزه خ راده نویتري و ده بی هممو کهس به سعریدا تینپر بی)، بروامان همیه به تعرازوو (که چاکه کانو خراپه کانی پی همدسه سنگینترین).

لهو باره شهوه هم دهقی قورناتان زورن، هم فمرموده ی پیغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ):

۱- خوا (جل جلاله) له سوږه تی (الحاقه) دا ده فرموی: ﴿فِيَوْمِذٍ وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ﴿۱۶﴾

وَأَنشَقَّتِ السَّمَاءُ فِيهِ يَوْمِذٍ وَاهِيَةً ﴿۱۷﴾ وَالْمَلِكُ عَلَىٰ أَزْجَائِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمِذٍ مُّنِينَةً ﴿۱۸﴾ يَوْمِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنْكُمْ خَافِيَةٌ ﴿۱۹﴾، واته: لهو روژه دا کاره ساتی

همره گموره و دل ته زین رووده دات، ناسمان شعق و بهق ده بی و، لهو روژه دا ناسمان زور

په ټولو شوقارانو کې د دین، فریشته کانیس له کله یې ناسمانیتدا خو د دگر نه وه، له ورځو دا هشت، پاره گای خوا هغه د گرن، (هشت فریشته، هشت مخلوق)، له ورځو دا پاره نو تر یې، هیچ کسی هیچ شتی (له خوی پوره دگار) پنهان نای.

۲- له سوږه تی (الإنشاق) دا د فرموی: ﴿يَتَأْتِيهَا الْإِنْسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا

فَمَلَّيْتِهِ ﴿٦﴾، واته: نهی ناده میزاد! تو د دین په پنج بدهی و خوت ماندوویکسی، تا

ده گمیه پوره دگار.

۳- هروها د فرموی: ﴿فَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كَيْبَهُ بِئِمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا

﴿٨﴾ وَيَنْفِلُ إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أَوْفَىٰ كَيْبَهُ ﴿١٠﴾ وَرَأَىٰ ظَهْرَهُ ﴿١١﴾ فَسَوْفَ يَدْعُوا ثُبُورًا

﴿١٢﴾ وَيَضَلَّىٰ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٤﴾ إِنَّهُمْ ظَنُّوا أَن لَّنْ يَحُورَ ﴿١٥﴾ بَلْ لَّعَنَ رَبُّهُ

كَانَ يَدْعُو بَصِيرًا ﴿١٦﴾ واته: هر کسیک نامه ی کرده کانی به دهستی راست

وهر گرتنه (یانی: نینسانیکی راست بوه)، نوره لیپرسینه وهیه کی ناسانی له گه لدا ده کری، ده گرتنه نيو مال و مندالی و کسرو کاری زور به دلخوشی، هر کسیک نامه ی کرده کانی له پشته ورا وهر گرتنه، له مو دوا به تاوات ده خوازی له بهین بچی و نه میشتی، ده خریته نيو کلپه ی دوزه خوه، چونکه نهو له نيو مال و مندال و کسرو کاری خویدا زور دلخوشبو (له دنیا داو زور به خوی ده نازی) گومانی و ابو ناگرتنه بو لای خوا، با، چونکه پوره دگاری بینوری بو، (زور پتی ناگادارو شاهزا بو).

۴- ننجا بوخاریی له صحیح کعبدا له دایکمان عانیسه (خو لپی رازی بی) ده گرتنه

که پیغه مبر (صلى الله عليه وسلم) فرموی: ﴿لَيْسَ أَحَدٌ يُحَاسَبُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا هَلَكَ، فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) أَلَيْسَ قَدْ قَالَ اللَّهُ تَعَالَىٰ قَامًا مِّنْ أَوْتِي كِتَابَهُ بِئِمِينِهِ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): إِنَّمَا ذَلِكَ الْعَرَضُ وَلَيْسَ أَحَدٌ يُتَأَقَّشُ الْحِسَابَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا عَذَّبُ﴾ حدیث صحیح.^(۱)

واته: هیچ کسێك نیه لێ پێسراندوهی له گهڵ بکری له قیامت دا، مه گهر ده فووتی، (دایکمان عایشه دهلی) گوتم: نهی پێغه مبهری خوا! نه دی نه وه نیه خوی بهرز ده فرمووی: ﴿فَأَمَّا مَنْ أُوۡفِيَ كِتٰبُهٗٓ بِمِیۡنِهٖ ﴿٧﴾ فَسَوۡفَ یُحَاسِبُ حِسَابًا یَّسِیۡرًا ﴿٨﴾﴾، نه وهی به دهستی راست نامه ی کرده وه کانی بدریتسه وه، نه وه لێ پێچینه وه به کی ناسانی له گه لدا ده کری؟ پێغه مبهری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمووی: نه وه ههر پانواننده، نه گهرنا ههر کس پوژی قیامت لێ پێچینه وهی له گه لدا بکری، مسۆگهر ترووشی سزا ده بی.

The banner is a horizontal strip with a central portrait of a man wearing a turban and a light-colored shirt. The portrait is set against a circular background. Above the portrait, the text reads "www.alibapir.com" and "په‌ڕێه‌ری - مانی - ئێرێران". Below the portrait, the same website address and text are repeated. The banner is decorated with various social media and contact icons: Facebook (f), YouTube (red play button), and a red download icon. There are also QR codes on the left and right sides. The background of the banner is light gray with a blue and red border. The text "Alibapir" is written in a stylized font at the top left and right of the banner.

باسيک دهر باره ی پردی سهر پشتی دوزخ (الصراط):

دپاره نيټه لعنيتو كورده واريی دا (پردی سهرات) ی پيټه ټيټينو ليروش وهك پوخته ميهك له باره يوه ده ټيټه: هه مورو نيسانه كان دواى نوره ی كه حيسابو كتابيان له گه ټدا ده كړی، چا چ بده دسټی راست نامه ی كرده وه كانيان وه رېگر نه وه، چ بده دسټی چه پ، واته: چ بده شتي بن، چ دوزه خيی، ده بی هه هه مويان به سهر پردی كيدا تيپه رن، كه به سهر پشتی جهه تنه مې راهيټراوه، له فرموده كاني پيغه مبهردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به وشه ی (صراط) يان وشه ی (جسر) ناوی هاتوه، له صحیحی برخاریی دا هاتوه كه پيغه مبهردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده فرمودی: { يَخْلُصُ الْمُؤْمِنُونَ مِنَ النَّارِ } حديث صحيح^(۱) واته: پرواداران له ناگر پزگاريان ده بی، تنجا ديساره پرواداران ناچنه دوزه خه وه، بويه مبهست له پزگار بوون له ناگر، يانی: له پرده دهر بازيان ده بی كه به سهر جهه تنه مې راهيټراوه، نه مېش چهند فرموده يه كي پيغه مبهردی خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له باره ی شو پرده ترسناكوه:

۱- { ثُمَّ يُرْضَعُ الصَّرَاطُ بَيْنَ ظَهْرِي جَهَنَّمَ وَالْأَنْبِيَاءَ بِتَاحِيثِهِ قَوْلُهُمْ: اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ اللَّهُمَّ سَلِّمْ سَلِّمْ } حديث صحيح^(۲)، واته: پاشان پرد (صراط) به سهر پشتی دوزخ ږاده يټلری، پيغه مبه رانيش له لاو لای پرده كهن (نه مورو نه موره ی)، قسه يان نه وه يه: خوايه! سلامت بكه، سلامت بكه، خوايه! سلامت بكه، سلامت بكه.

۲- { ثُمَّ يُؤْتَى بِالْجَسْرِ فَيُجْعَلُ بَيْنَ ظَهْرِي جَهَنَّمَ قُلْنَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَمَا الْجَسْرُ؟ قَالَ: مَذْحَضَةٌ^(۳) مَرْلَةٌ^(۴) عَلَيْهِ خَطَاطِيفٌ وَكَلَالِيْبٌ، وَخَسَكَةٌ

(۱) أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْمٍ: (۲۴۴۰).

(۲) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۱۱۱۴۳)، تَعْلِيْقُ شَعِيبِ الْأَرْنَؤُوطِ: اِسْتَدَاهُ حَسَنُ.

(۳) دَحَضَتْ رَجُلَةً: زَلَقَتْ. مَخْتَارُ الصَّحَاحِ، ص: ۱۸۶، لَفْظُ: دَحَضَتْ. دَحَضَتْ: خَلِيسَكَ.

مَنْطَحَةً لَهَا شَوْكَةٌ عَقِيْفَاءٌ^(۱) تَكُونُ يَنْجِدُ يُقَالُ لَهَا السَّعْدَانُ، الْمُؤْمِنُ عَلَيْهَا كَالطَّرْفِ
وَكَالْبَرْقِ وَكَالرَّيْحِ وَكَأَجَاوِدِ الْغَيْلِ وَالرَّكَابِ فَنَاجٍ مُسَلِّمٌ وَنَاجٍ مَخْدُوشٌ وَمَكْنُوسٌ فِي نَارِ
جَهَنَّمَ حَتَّى يَمُرَّ آخِرُهُمْ يُسْحَبُ سَحْبًا { حدیث صحیح^(۲) } واته: دواپی پرد دههینری بهسر
پشتی دۆزهخ رادههینلری، گوتمان: نهی پیئغممبیری خواا پرد چیه؟ فرموی: لسوسو
خلیسکه، قولایی پانی پیئوه، درکیکی به قۆرتی پیئوهیه، که نهوجۆره درکه بهقولایه
له نهجد دهبی، پیئیدهگوتری: (سعدان).

تنجا پروادار بهسر دۆزهخ دا رت دهبن، هدیانه وهك چاو ترووکانو، هدیانه وهك
تیشكو، هدیانه وهك (با) و هدیانه وهك نسیپو ولاخی خیرا، تنجا هدییه
بهسهلامهتیی دهرباز دهبیو، هدییه بهپروشاویو، هدییه دهکمیته ناگری دۆزهخوه،
هتا دواکسیان دهروات به راکیشران رادهکیشری.

۳- { وَيُضْرَبُ جِسْرٌ عَلَى جَهَنَّمَ قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): فَأَكُونُ أَوَّلَ مَنْ يُجِيزُ
وَدَعَوَى الرَّسُولِ يَوْمَئِذٍ اللَّهُمَّ سَلِّمْ وَسَلِّمْ وَيَهَا كَلَالِيْبُ مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ هَلْ رَأَيْتُمْ شَوْكَ
السَّعْدَانِ، قَالُوا: نَعَمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: فَإِنَّهَا مِثْلُ شَوْكِ السَّعْدَانِ غَيْرَ أَنَّهُ لَا يَعْلَمُ قَدْرَ
عَظِيمِهَا إِلَّا اللَّهُ تَعَالَى فَتَخْطَفُ النَّاسَ بِأَعْمَالِهِمْ فَمِنْهُمْ الْمُؤْتِقُ بِعَمَلِهِ وَمِنْهُمْ الْمُخْرَدُ
ثُمَّ يَنْجُو { حدیث صحیح^(۳) } که نهمایش مانای وهك هی پیئشوییه.

۴- { يَرِيْدُ النَّاسُ النَّارَ كُلَّهُمْ ثُمَّ يَصْدُرُونَ عَنْهَا بِأَعْمَالِهِمْ } حدیث صحیح^(۴)، واته:
خهك دهچنه سوئی ناگر (ی دۆزهخ)، بهلام دواپی به کردهوهکانیان لئی قوتار دهبن.

(۱) الْمَرْكَةُ وَالْمَرْكَةُ: السَّكَّانُ الدُّخَانُ وَهُوَ صَرْعُ الزَّلَّةِ. مختار الصحاح، ص ۲۴۹، لفظ: ز ل ل. الْمَرْكَةُ: شریکی
خلیسکان.

(۲) علف (التعلیف) التعویج: چهمانندهوه کهوانهیی لئکردنی شتیك، مختار الصحاح، ص ۲۹۲،
لفظ: ع ق ف.

(۳) أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْمٍ: (۷۰۰۱)، وَابْنُ جَبَانَ بِرَقْمٍ: (۷۳۷۷).

(۴) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۱۱۱۴۳)، تَعْلِيقُ شَعِيبِ الْأَرْنَؤُوطِ: إِسْنَادُهُ صَحِيحٌ عَلَى شَرْطِ الشَّيْخَيْنِ.

(۵) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۴۱۴۱)، تَعْلِيقُ شَعِيبِ الْأَرْنَؤُوطِ: إِسْنَادُهُ حَسَنٌ.

ئیتستا بههشت و دۆزهخ ههن و لهبهینیش ناچن

له خالی (۸۳)ش دا باسی نهو راستییه دهکات، که ئیتستا که بههشت و دۆزهخ ههن و چاوه پئی خه لکی خۆیان ده کهن، ده ئی:

(۸۳) وَالْجَنَّةُ وَالنَّارُ مَخْلُوقَتَانِ، لَا تَفْنِيَانِ أَبَدًا وَلَا تَبِيدَانِ، وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ قَبْلَ الْخَلْقِ، وَخَلَقَ لَهُمَا أَهْلًا، فَمَنْ شَاءَ مِنْهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ فَضَلًا مِنْهُ، وَمَنْ شَاءَ مِنْهُمْ إِلَى النَّارِ عَذَابًا مِنْهُ، وَكُلٌّ يَعْمَلُ لِمَا قَدْ فَرِغَ لَهُ، وَصَائِرٌ إِلَى مَا خُلِقَ لَهُ):

واته: بههشت و ناگری دۆزهخ ئیتستا دروست کراون، نافهرتینو لهبهین ناچن، خرا بهر له وهی خه لک دروست بکات، بههشت و دۆزهخ دروست کردوون، خه لکینکیشی بۆ دروست کردوون، ئنجا ههر که سینکیانی ویت، به به خشی خۆی ده بیاته بههشت و، ههر که سینکیشیانی ویت، به داد گهری خۆی ده بیاته دۆزهخ، ههر کام له بهنده کان بۆ شوئینک کار ده کات، که بریاری بۆ دراوه به ره و نهو شوئنه ده چی که بۆی دروست کراوه. نهو رای زۆریه زانیانی له سه ره، به لکو ده توانین بلیین: تینکرای زانیانی نه هلی سوننهت و جماعهت له سه ره نهون، که ئیتستا بههشت و دۆزهخ دروست کراون، نایهت و فهرموودهش لهو باره وه زۆرن، خوی پهروه دگار له چهند شوئنان، که باسی بههشت ده کات و ده فهرموی: بههشت ناوایمو ناوایمو ده فهرموی: ﴿... أَجَدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ﴾ (۷۲) آل عمران، بۆ پارێزکاران ناماده کراوه. له چهند شوئنان خوی داد گهر ده فهرموی: دۆزهخ

تاوایسو تاوایسه، دواوسی ده فرموی: ﴿... أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿۲۴﴾﴾ البقرة، بسو کافران سازکراوه و پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له چندان فرموده‌دا، به تاییهت له شوی میعراج دا باس دهکات که بههشتو دۆزه‌خی بینبون، بۆ وینه: یه‌کی له فرموده‌کان که (بخاری و مسلم) گپراویانتموهو نیمه شوینی مه‌بهستی لی وهرده‌گرین، نهمیه:

﴿ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: ... قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ رَأَيْنَاكَ تَتَأَوَّلُ شَيْئًا فِي مَقَامِكَ، ثُمَّ رَأَيْنَاكَ كَعَمَكْتَ، فَقَالَ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): إِنِّي رَأَيْتُ الْجَنَّةَ فَتَتَأَوَّلْتُ عَنْقُودًا، وَلَوْ أَصْبَتْهُ لَأَكَلْتُ مِنْهُ مَا بَقِيََتِ الدُّنْيَا، وَرَأَيْتُ النَّارَ فَلَمْ أَرْ مَنْظَرًا كَالْيَوْمِ قَطُّ أَفْطَسَ، وَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا النِّسَاءَ، قَالُوا: بِمَ يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: بِكَفْرِهِنَّ قِيلَ: يَكْفُرْنَ بِاللَّهِ قَالَ: يَكْفُرْنَ الْعَشِيْرَ، وَيَكْفُرْنَ الْإِحْسَانَ، لَوْ أَحْسَنْتَ إِلَى إِحْدَاهُنَّ الدَّهْرَ كُلَّهُ، ثُمَّ رَأَتْ مِنْكَ شَيْئًا، قَالَتْ: مَا رَأَيْتُ مِنْكَ خَيْرًا قَطُّ﴾ حدیث صحیح^(۱). واته: ... گوتیان: نهی پیغهمبهری خوا! بینیمان له شوینی خۆتموه دهستت بۆ شتیک برد، دواوسی دهستت کیتشایموه؟ فرموی: بههشتم بینو دهستم بۆ هیشوویهک (تری) برد، نه‌گهر لیم کردبایموه، ههتا دنیا دنیا بوو لیتان ده‌خوارد، وه تاگر (ی دۆزه‌خ)م پیشان درا، همرگیز شو دیمه‌نه‌ی شه‌مرۆ بینیم، دیمه‌نی وا سامناکم نه‌دیوه، بینیم زۆریه‌ی خه‌لکه‌که‌سه‌ی ئافره‌تان بسون، گوتیان: به‌هۆی چییموه، نه‌ی پیغهمبهری خوا؟ فرموی: به‌هۆی ناسپاسییانموه، گوتیان: به‌راتبهر به‌خوا ناسپاسن؟ فرموی: به‌راتبهر به‌میترد سپلمنو، له‌براتبهر چاکه‌دا ناسپاسن، نه‌گهر به‌دریژی ته‌مه‌نت چاکه له‌گه‌ل یه‌کیاندا به‌کی، دواوسی شتیکت لی بیینی، ده‌لی: همرگیز چاکه‌م لی‌ت نه‌دیوه.

که‌واته: بههشتو دۆزه‌خ نیستا همن، به‌لام نایا له‌کوین؟ شه‌وه به‌س خوا بۆ خۆی ده‌زانئ. نتجا (طه‌حایی) ده‌لی: شه‌وه بههشتو دۆزه‌خه‌ش که نیستا همنو دروست کراون، له‌نیچوونو فه‌نابوونیان به‌سه‌ردانایه‌ت، که‌چی هه‌ندیک له‌زانایان هه‌ندیک ده‌ق دیتشه‌وه که گویا بههشتو دۆزه‌خ کاتیک دی له‌به‌ین ده‌چن، یان ده‌لین: له‌کاتی بوونه‌وه

(۱) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْم: (۲۷۱۱)، وَالْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۱۰۰۴)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْم: (۹۰۷).

تېکچوروندا، نورانيش له بهين دچن، بز وینه: نو نايته که ده فرموي: ﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا

فَانِ ﴿٢٧﴾ وَبَقِيَ وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلْدِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٨﴾ الرحمن، واته: هر چي که له سر

زه يسه له بهين ده چي، به لام پروي په وروډگار ت ده ميټنه وه.

به لام بيگومان نو نايته به بلگمي نو مېسته ناشي، چونکه خوي بي وینه ليره دا باسي خه لکي سر زه وي ده کات، دياره هه نديک به لگمي ديک ش هه ن، به لام ده لئين: به لگه کان مېسته پييان نيو بازنه ي بوونه وه ره، به لام به هه شت و دوزه خ له ده وه وي جوغزي بوونه وه رن.

تنجا سېاره ت به وه که ناي به هه شت و دوزه خ خويانو دانيش توانيان بز هه مېسه ده ميټنه وه، يان نا؟

ده لئين: جاري سېاره ت به به هه شت، جگه له هه ندي پيرو تا قمي ريزي سر (شاذ) که نيستا نه ماون، پييان و ابو ه به هه شت و نه هلي به هه شتي و، دوزه خ و نه هلي دوزه خي هه مو له بهين دچن، تعنيا خوا سبحانه و تعالي ده ميټنه وه، نه گه رنا هه مو زانايان نيستا و رابردوش له سر نه وه په کده ننگن، ده ميټني و به هه شتي به کان که به هه شت تييدا ده ميټنه وه به هه مېسي، چونکه خوي په وروډگار له زور شرتي قورنندا ده فرموي: ﴿خَلِّدِينَ فِيهَا

أَبَدًا... ﴿٢٧﴾ النساء، واته: تييدا ده ميټنه وه په هه مېسي، هتا هه تايه، به لام به

نسبت دوزه خ وه، هه ندي له زانايان نيسلام، نيستا ش هه ن بزچوونيان وايه ده لئين: کاتيک دي دوزه خ له بهين ده چي و ناميني و، دوزه خيه کانيش ده چنه به هه شت، هه نديک ش رايان وايه، که دوزه خ و دانيش توانه کي هه مو يان له بهين دچن، دياره چه نديک ش به بلگه ديټنه وه، به لام نه گه ته ماشاي نايته کاني قورنانو فرموده کاني پتغه مېسر بکمين (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) که ده لئين: بز هه مېسه تييدا ده ميټنه وه ليني نايته ده وي، نو نايته و فرمودانه نو قسه يه به رېدچ ده ده نه وه.

ئنجنا طه حاوی دهلی: (وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ قَبْلَ الْخَلْقِ)، خاوی بهرز بههشت و دۆزه خی پیش دروست کراوه کانی دروست کردون، (وَخَلَقَ لَهُمَا أَهْلًا)، دانیش توانیشی بۆ دروست کردون، نههلی کیشی بۆ دروست کردون، هم بۆ بههشتی هم بۆ دۆزه خ، (فَمَنْ شَاءَ مِنْهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ فَضَلًا مِنْهُ، وَمَنْ شَاءَ مِنْهُمْ إِلَى النَّارِ عَذَابًا مِنْهُ) هر که سینک خوا بیهوی بۆ بههشتی بهری دهکات، له چاکه بهخششی خۆیهوه، هر که سینکیش خوا بیهوی بۆ دۆزه خی وهرده چهرخینی و بهری دهکات، به دادگهری خزی. (وَكُلٌّ يَحْمِلُ لِمَا قَدَفَرَ لَهُ)، هر کامیش له بههشتیان و دۆزه خییان، کاریک دهکات که پراوه تهوه و پیری له سهر دراوه و کۆتایی پتهاتوه، (وَصَاحِرٌ إِلَى مَا خَلَقَ لَهُ) بۆ شو شوینه دهچی که بۆی دروست کراوه.

دیاره لیره دا جارینکی دیکه مسهلهی قهزاو قهدهر دیتتهوه پتشی، که پیشتر به درویشی باسمان کردهو، پتویست ناکات دو باره ی بکهینهوه هر به کورتی لیره دا ده لاین: که دهلی: خوا عزوجل بههشت و دۆزه خی دروست کردون و نههلی کیشی بۆ دروست کردون، نهوه جهر ناگهینهی و نهوه ناگهینهی که نهوه خه لکهی خاوی په روهردگار بۆ بههشتی دروست کردون، هیچ ریست و نازادیه کیان نه، یان نهوهی بۆ دۆزه خی دروست کردون، هیچ هه لپار دیتکیان بۆ نه، چونکه نهوه جه بهوه گوتیشمان که عه قیدهی نیسلامییش عه قیدهی نههلی سوننهت و جه ماعت، که عه قیدهی راسته قینهی نیسلامییه، له نیوان نههلی جه بهوه نههلی قهدهر دایه، قهدهر یسه کان (موعتهز یله کان) ده لاین: نینسان بۆ خۆی کردهوه کانی خۆی ده خو لقیتهی و دروست کهری کردهوه کانی خۆیهتی، خوا نهادهی نه کردهوه، نینسان خراپه بکات، به لکو نینسان بۆ خۆی نهادهی نهوه کردهوه خراپه ی کردهوه بۆ خۆی ده خو لقیتهی، بهو جوړه وهک پیشتر گوتمان له ده ستلآت و ویستی خوا تهسک ده که نهوه، به حیسابی خۆیان بۆ نهوهی دیفاع له دادگهری خوا بکهن، جه بریه کانش له بهرانه بری واندا ده لاین: نه خیر، نینسان نهک هر به دیهینه ری کردهوه کانی خۆی نه، به لکو بکه ری کردهوه کانی خۆشی نهر، هر به ده ستیشیان ناهیتنی، به لکو خوا کردهوه کانی بۆ ده خو لقیتهی و نینسان هیچ دهستی تیدا نه، ئنجا خوا

لسمه خرابه کاني عهزاييشى ددها؛ له بهر نهوهى مولكى خويهتى، جه برييه کان بؤ نهوهى ديفاع له دهستلاتو ويستى خوا بکن، له زهينى خوياندا زيانيان بهداد گهريى خوا گهيانده، بهلام تههلى سونتهت و جه ماعت، که له سر خهتى پتغه مبهرو هاوه لاني و خهليفه راشيده کانن، ته مه شاي هممرو نايهت و فمرموده کان ده که نو خهتى ناوه پراست هه لده بوژين، ده لئين: نا، نينسان وا نيه، که به ديه يتيرى کرده وه کاني خوي بى، چونکه (خالق) بهس خوا (الله) يه ﴿اللَّهُ خَلِقُ كُلِّ شَيْءٍ...﴾ الزمر، وه واش نيه، که جه برييه کان ده لئين نينسان دهسته پاچه بى.

تيمه له راپرودودا لهو باره وه بؤ روونکردنه وهى مبهست نمونيه کمان هيتايمه وه ليژه شدا به پتويستى ده زاتم بيه يتيمه وه:

وا بينينه پيش چاوى خومان کورسييه کى کاره بايى هه بى پلاکه کهى به دهستى که سينکه وه يتت بلتى: وه ره با سوکاني کورسييه که به دهستى تۆ بى، من پلاکه کهت بؤ پنده کهم وه ويستى خوت کويت بوى بچؤ، من بهس پلاکى کورسييه کهت بؤ پنده کهم، پيشى بلتى: وه نه گهر بچى بؤ شونى چاک، پيم خؤشه و سواسيشت ده کهم و پاداشتيشت ده ده مه وه، نه گهر بچى بؤ شونيتكى خراب، پيم ناخؤشه و سووره ده هم و سزاشت ده ده م، بهلام ريگاشت ليتاگرم، تۆ که سوکاني کورسييه کهت به دهسته، نه گهر بچى بؤ شونيتكى خراب، دوايى ناتوانى بلتى: به دهست خؤم نه بو، يان که چووى بؤ شونيتكى باش ناتوانى بلتى: نازايه تيبى منى تيدا نه بو، ژيانى نينسان ناوايه، خواى به به زميى تيمه خولقاندوه و هردوو ريگاکهى به تيمه پيشانداون، وه که ده فمرموى: ﴿وَهَدَيْنَاهُ النَّجْدَيْنِ

﴿البعد، يان ده فمرموى: ﴿إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا﴾﴾

الانسان، ده توانى هردوو کيان بى، هم سواسگوزارى، هم دهش توانى سپلمو بى نه مه که بى، بهلام هردوولايى که له توانادا همن، له بهر نهويه، که خواى پهروه رديگار ويستى و ابو وه يارمه تى ده دات، نه که خوا نه ويوست بى!

کوٽا باس له باره ی قهدهرو هه نډیک له ورده کاریه کانیه وه

هه لاره یه ده کاریه کانیه ده
هه کاریه کانیه ده ده کاریه کانیه ده
هه کاریه کانیه ده ده کاریه کانیه ده

Alibapir

www.alibapir.com

Facebook: Alibapir

YouTube: Alibapir

Instagram: alibapir

WhatsApp: Alibapir

Telegram: Alibapir

Alibapir

Alibapir

Alibapir

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and contact information:

- Top Left (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Top Right (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Middle Left (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Middle Right (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".

Below the banner, there are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes, with the text "Alibapir" above them.
- Bottom Right:** Three QR codes, with social media icons for Facebook, YouTube, and WhatsApp above them.

جاریکی دیکهش (طهحاوی) (خوا لئی خوش بی) ده گه پرتموه سر یاسی بابهتی قه دهرو پیتنج خالی: (۸۴-۸۸) ی بۆ ترخان ده کاتو ده چیتته نیو هه ندیک له ورده کاریه کانیهوه که یه که مجاره باسیان بکات، ئیمهش هه ر تیبینی و سه رنجیکمان له باری هه ر قسهو بۆ جوونیکیهوه هه بی، وه که عادهتی خۆمان له م کتیبه دا - که ده رفهتی زۆر پتوه چوو مان نیه - به کورتیی و گوشراوی ده یاخهینه روو، سه ره تا دیتته سه ر خالی (۸۴) و، ده لئی:

(۸۴) (وَالْخَيْرُ وَالشَّرُّ مُقَدَّرَانِ عَلَى الْعِبَادِ):

واته: خێرو شه ر چاکو خراپه، بریار دراو نو نه ندازه گه یی کراو نو بۆ به نده کان. یانی: له هه ربوهوه خرای په ره ر دگار چاکو خراپه، خێرو شه ر، خۆشیی و ناخۆشیی، بۆ به نده کانی بریار داو نو، به لام به هه لپۆاردنی خۆیان، بۆ ویتته: خوا بریاری داوه له هه ربوهوه که من نه م ده سه ده ئیمهوه، به لام بۆچی وای بریار داوه؟ چونکه له نه زه له وه زانیوهستی که من به ویست و هه لپۆاردنی خۆم، نه م کۆمه له مسو له مانه کۆ ده که مه وه و نه م ده سه یان پێده ئیم، هه ر خواش به نیه ته که م ناگاداره، داخۆ بۆچی ده یکه م؟ به لام گرنگ شه وه که من به روالهت دیاره که به ویست و هه لپۆاردنی خۆم ده یکه م، ده شم توانی به جم کاریکی خراپ بکه م، شه و کاتیش هه ر به ویست و هه لپۆاردنی خۆم ده مکرد، جا هه ر کاتیک بۆ کاریک ویست و هه لپۆاردنی خۆت له گه ئدابی، هه م سزا له نارادا ده بی، نه گه ر کرده وه که خراپ بی، هه م پاداشت له نارادا ده بی، نه گه ر کرده وه که چاک بی، به لام هه ر کاتیک ویست و خواستی ئینسان له نارادا نه بی، سزاو پاداشتیش له نارادا نیه، هه ر بۆیه خرا سبجانه و تهالی به ره دهوام له قورئاندا ده فه رموی: ﴿... جَزَاءُ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ (۷۷)

السجدة، یان (يَفْعَلُونَ) یان (يَكْسِبُونَ)، واته: له به راته به ره شه ودا که: ده یانکرد، وه ده ستیان ده هینا، شه نجامیان ده دا، نه یفه رموه: فلان کهس قۆزه و بالایی به ره زه، پاداشتی به ده شه وه،

فلان کس دزیوهو بالای نزمه، سزای بدهن، شتی وانیه، بزچی؟، چونکه نهو شتانه به هتباردن و ویستی نینسان نین، بهرزیی و نزمیسی، جوانیسی و ناشیرینیسی، ههژاریسی و دهوله مهندیسی...، نهمانه به هتباردن و ویستی نینسان نین، کاتیک سزاو پاداشت هیه که هتباردن و ویستی نینسان ههیی، مهسهلهی قهزاو قهدهریش وه که له باسه کانی رابردووشدا باهمان کرد، زور نالوزو قولمو همر هینده به دوی ده کهوین که عهقلی تیمه بر ده کات، چونکه زیاتر به دوی بکهوین، تووشی خلیسکان و زیان دهین، چونکه قهزیه که هینده قولمو، هه موو قهزیه که به تهوایی و تا تهویره، له عهقلی نینساندا جیتی نایتموه.

ئنجا ده چیتته سهر خالی (۸۵) و، چهند ورده کاریسه کی بابتهی قهده ره وه، که کاتی خوی له نیتوان زانیانی سههلی سوننهت و جماعهت و گروهه داهیتنه ره کاند، بهتایبتهت موخته زلیله، راجیایی و مشت و مری زوریان له سهر بووه، دهالی:

(۸۵) (وَالْإِسْطَاعَةُ الَّتِي يَجِبُ بِهَا الْفِعْلُ مِنْ نَحْوِ التَّوْفِيقِ الَّذِي لَا يَجُوزُ أَنْ يُوصَفَ الْمَخْلُوقُ بِهِ، فَهِيَ مَعَ الْفِعْلِ، وَأَمَّا الْإِسْطَاعَةُ مِنْ جِهَةِ الصَّحَّةِ وَالْوُسْعِ وَالسَّمَكْنِ وَسَلَامَةِ الْأَلَاتِ فَهِيَ قَبْلَ الْفِعْلِ، وَبِهَا يَتَعَلَّقُ الْخِطَابُ، وَهُوَ كَمَا قَالَ تَعَالَى: (لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا) [البقرة: ۲۸۶]:

واته: نهو توانایه کی کرده وه کهی پی پتیوست دهیی و، کرده وه کهی پی دیتته دی، وه که نهو یارمه تیدانه کی دروست نیه دروست کراوی پی وه سف بکری، نهو توانایمو نهو دهسته لاته، له گه له هاتنی کرده وه که دایه، به لام نهو توانایه کی له رهوی لهش ساغیی و تواناو بو گونجان و ساغیی نه نداهه کانه وهیه، نهو جوژه توانایه له پیش کرده وه دایه، دیاره فرمان و ته کلیفی خواش په یوه ندیی بهو جوژه توانایمو ههیه، خوی بهر ز فرموویسه تی: خوا زیاد له توانای له ههچ کس داوا ناکات.

به پیران!

بۆ ههر کارێک که ده کړی چاک بێ، یان خراب، تینسان دوو جوړه توانای پتویسته:

۱- توانایه کیان له پیش کردنه کهی دایه.

۲- په کیشیان له کاتی کردنه کهی دایه، شو توانایه ی که له پیش کردنه کهی دایه، وه که لهش ساغی و سه لامعتی نهدامه کانو، تواناو ده ستلانو بۆ کرانو شووانه، دواندنې خواو ته کلیفې خوا په یوه نډی بهو جوړه توانایه وه یه، که له پیش کرده وه که دایه، بۆ وینه: خوی په روه دگار ته کلیف له کویر ناکات جیهاد بکات، بۆچی؟ چونکه چاوی نیه، ته کلیف له نیغلیچ و شل و نه خو شو په ککوته ناکات، وه ته کلیف له فه قریک ناکات، که چه کهه ی پى ناکردی و پتداویستییه کانی جیهادی بۆ دابین ناکرین، خرا ته کلیفیان لیتناکات و داوی کارێک له کسێک ناکات که پتداویستییه کانی نین، به لام نایا شو نیشه که ده کړی چاک بې، یان خراب، بهس بهو توانایه دپته دی؟! نه خیر، به لکو توانایه کی دیکه شى پتویسته، که بریتیه شو کارناسانی و یارمه تیدانه ی، که بۆ کردنه کهی دپته دی، نوره یان له لای خوی میهره بانو دادگمره وه یه.

ئنجایا جیاوازی له نیتوان شو دوو توانایه دا چیه؟ توانای یه که میان په یوه نډی به خو ته وه یه، ئنجا همرکات شو توانایه ت خسته گمرو خسته نیش، نه گمر به باری چاکه دابې، خوا یارمه تیت ده داو تعویقت ده دا، له گمډ رازیبوون دا، وه ته گمر به باری خراپه ش دابې، دیسان خوا یارمه تیت ده دا، به لام له گمډ پیتنا خو شبوونیدا، ئنجا جاری وایه له ریی ش میتانانوه یارمه تیت ده دا، گرنه شو یه یارمه تیت ده دا، وه که ده فرموی: ﴿كَلَّا

ثُمَّ هَاتُوا لَهُم مِّنْهُم مِّنْهُمْ...﴾ الإسرائ، ده فرموی: یارمه تی همدروک لایان

ده ده یین، توانیش و توانیش، یانی به باری خیر و چاکمو، به باری شهرو خراپه دا،

یارمه‌تیان دده‌ین، بۆچی؟ چونکه ده‌فرموی: ﴿وَأَنْ لَّيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى﴾ (النجم، نینسان بهس هملو کۆششی خۆی بۆ هه‌یه، نه‌یفرمووه: ﴿وَأَنْ لَّيْسَ لِلْمُؤْمِنِ﴾ نینسان وه‌ک نینسان، کافر بی، یان مسولمان بی، کۆشش بکات و خۆی ماندوو بکات، خوا یارمه‌تی دده‌ا، ننجا که یارمه‌تی دده‌ا، وه‌ نه‌گهر به‌ باری چاکه‌دا خۆی ماندوو بکات، به‌ پینخۆشبوونه‌ه یارمه‌تی دده‌ات و پاداشتی‌شی دده‌اته‌وه، نه‌گهر به‌ باری خراپه‌دا خۆی ماندوو بکات، خوا یارمه‌تی دده‌ات به‌پیتی ماندوو بوونی خۆی، مرؤف خۆی شت به‌ده‌ست دیتی، خوی گموره‌ش ده‌ستووو سوننه‌تی وا داناوه، که ریڠه‌ی لی نه‌گری به‌پیتی کرده‌وه و کۆششی خۆی، به‌لام پیتی ناخۆشه‌و سزاشی دده‌او لیشی سووره‌ ده‌بی، ننجا (طه‌حایی) ده‌تی: ﴿وَهُوَ كَمَا قَالَ تَعَالَى: ﴿لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا ...﴾﴾ (طه‌حایی) ﴿﴾ خوا له‌ هیچ کس داوا ناکات نه‌وه نه‌بی، که له‌ توانیدا هه‌یه.

کهواته: ههر کاتی‌ک نه‌وه‌ی که نینسان له‌ توانیدا هه‌یه، نه‌ر توانایه‌ی که خوا عزوجل پینداوه خسته‌ی کار به‌باری خیردا، خوی په‌روه‌دگاریش توانایه‌کی تایه‌تی‌و یارمه‌تی‌ه‌و ناسانکاری‌ه‌کی تایه‌تی بۆ ده‌نی‌ری، که کرده‌وه چاکه‌کانی بی نه‌نجام ده‌درین کهواته نینسان له‌سه‌ری‌که‌وه وه‌ده‌سته‌ته‌نری کرده‌وه‌کانی خۆیه‌تی، له‌سه‌ری‌کیشه‌وه خرا کرده‌وه‌کانی بۆ ده‌ره‌خسینی، چونکه به‌بی یارمه‌تی خوا کرده‌وه‌کانی بۆ نه‌نجام ندری. بۆیه له‌ خالی هه‌شتاو شه‌مه‌میندا ده‌تی:

(۸۶) ﴿وَأَفْعَالُ الْعِبَادِ خَلْقُ اللَّهِ، وَكَسْبٌ مِنَ الْعِبَادِ﴾:

واته: کرده‌وه‌کانی به‌نده‌کان دروستکراوی خوان و به‌ده‌سته‌ته‌تراوی به‌نده‌کانن، (خلق) یانی: دروستکردن و به‌دیته‌تان و په‌یداکردن له‌ نه‌بوونه‌وه، نه‌وه به‌س به‌ خوا ده‌گری، به‌لام (کسب) یانی به‌ده‌سته‌ته‌نان و نه‌نجامدان و تپه‌پاندن، نه‌وه‌یان له‌ به‌نده‌کانه‌وه‌یه.

(طه حاوی) ده لئی: خوا کرده ووه کانی نئمه ده خولقی نئی، به لام بۆ خۆمان به ده ستیان ده هیتین، بۆ خۆمان نه نجامیان ده ده پین و له سر دهستی نئمه تهواو ده بن، به ویستی نئمه تهواو ده بن. زۆریه ته هلی سونته و جه ماعت ناوا ده لئین، به لام من پیشتر باسم کردو لیرهش دووباره ی ده که موه، که هیچ به لگه یه که له سر نه وه نیه، که کرده ووه کانی مرۆف دروستکراو (مخلوق) ن تا کو ناچارین به ده هیتنه (خالق) تکیان بۆ بریار به ده بن: خوا، یان مرۆف، به لکو کرده ووه کانی مرۆف، نه نیا وه دهسته تیراو (مکتسب) و گیراو (مفعول) و نه نجام دراو (مفعول) نو، بهس په کیان له سر: وه دهسته تیره و گیره و نه نجام در (مکتسب) و جاعل و فاعل) که موه، مرۆفیش به هه موو نه سین هتانه له قوربان دا وه سف کراوه.

جه بریه کانی ده لئین: نه خیر نینسان هیچ دهستی له کرده ووه کانی خۆیدا نیه.

مورتمزلهش ده لئین: نه خیر، نینسان بۆ خۆی کرده ووه کانی خۆی به دی دین.

تنجا نووسه له خالی (۸۷) دا هه ندیک ورده مه سه له دی که ی پیوه ست به قه ده ره وه باس ده کات، که پیم وا نیه هیچ کهس له باره یان وه مشته و مر بکات، جگه له و قسه ی، که ده لئین: (وَلَا يُطِيقُونَ إِلَّا مَا كَلَّفَهُمْ) که دوایی تیبینی خۆمانی له سر ده خینه روو، ده لئین:

(۸۷) - (وَلَمْ يَكُلِّفَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى إِلَّا مَا يُطِيقُونَ، وَلَا يُطِيقُونَ إِلَّا مَا كَلَّفَهُمْ، وَهُوَ تَفْسِيرُ: "لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ"، نَقُولُ: لَا حِيلَةَ لِأَحَدٍ، وَلَا حَرَكَةَ لِأَحَدٍ، وَلَا تَحْوَلَ لِأَحَدٍ عَنِ مَعْصِيَةِ اللَّهِ إِلَّا بِمَعُونَةِ اللَّهِ، وَلَا قُوَّةَ لِأَحَدٍ عَلَى إِقَامَةِ طَاعَةِ اللَّهِ وَالنَّبَاتِ عَلَيْهَا إِلَّا بِتَوْفِيقِ اللَّهِ):

واته: خوی بهرز داوی له بهنده کانی نه کرده، مه گهر نه وهی که ده ستوان، واته: چه نده ده ستوان، خوا هه نه وه ندهی لئ داوا کردوون، وه که خوا (سُبْحَانَكَ وَتَعَالَى) ده قه رموی ﴿ لَا

يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا... ﴿٧٤﴾ البقرة، ننجا ده لئى: (وَلَا يُطِيقُونَ إِلَّا مَا كَلَّفَهُمْ) ناشتوانن، مه گهر نه هوی داواى لیکردون.

به لام تینینیمان له سر نه هوی هدیو ده لئین: نه خیر، له وهش زیاتر که نینسان داواى لیکراوه ده توانن، چونکه خواى به بهزه یی ده همره موی: ﴿... يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ

وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ... ﴿٧٥﴾ البقرة، واته: خوا ده یمری بۆتان ناسان بکات و نایهوی له سره تان قورس بکات، وه ده همره موی: ﴿... وَمَا جَعَلَ عَلَيْكُمُ فِي الدِّينِ مِنْ حَرَجٍ...

﴿٧٦﴾ الحج، واته: خوا له دینی خویدا سه غله تیی نه کردون، ننجا نه گهر همره چی له

تواناماندا هدی لئی داوا بکردباین، پیی سه غله ت ده بووین، بۆ وینه: کابرا توانای هملگرتنی کولنکی سد کیلزیی هدی، نه گهر نه کوله هملگرن، مانای ده بی نه هوی توانای بجاته کارو زور ماندوو ده بی، به لام نه گهر په نجا کیلو هملگرن، زور سه غله ت نای، ننجا نه گهر هاتباو همره چی له تواناماندا هدی، خوا لئی داوا کردباین، مانای وایه زور ماندوو ده بووین. که واته: نهو قسه یه پیچمانه ی نهو نایه تیه که خواى په روه ردگار ده همره موی: ﴿... يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ...

﴿٧٧﴾ البقرة.

ننجا (طحاوی) ده لئى: (وَهُوَ تَفْسِيرٌ: لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ) نه وهش لیکدان هوی نهو رسته به رزه یه که: لادان نیه له خرابه و، هیتر نیه بۆ چاکه، مه گهر به خوا، (تَقُولُ: لَا حِيلَةَ لِأَحَدٍ، وَلَا حَرَكَةَ لِأَحَدٍ، وَلَا تَحْوِيلَ لِأَحَدٍ عَنِ مَعْصِيَةِ اللَّهِ إِلَّا بِمَعُونَةِ اللَّهِ) له نه همره ی نهو وشیده دا ده لئین: ته گبر نیه بۆ هیچ که سو، جووله نیه بۆ هیچ که سو، ری گزین نیه بۆ هیچ که سو، له سر پیچی نه کردنی خوا دا، مه گهر به یارمه تی خوا، یانی نینسان ناتوانن سر پیچی له فرمانه کانی خوا نه کات، نه گهر هاوکاری خوا نه بی، پاشان ده لئى: (وَلَا

قُوَّةٌ لَّأَحَدٍ عَلَى إِقَامَةِ طَاعَةِ اللَّهِ وَالثَّبَاتِ عَلَيْهَا إِلَّا بِتَوْفِيقِ اللَّهِ، هیترو تواناو دهسته لاتیښ نیه بۆ هیچ کس، له سمر جیبه جی کردنی فرمانبهری بۆ خوا، مانه وه له سمری، مه گمر به یارمه تی خوا.

سهره نجام نووسر له خالی (۸۸) دا وهك دوا قسمی له باره ی قهده ره وه، كه پیتم وایه زۆر له حاله تی جهر نیزیك كه وتوتسه وه، له كار دانه وهی موخته زیلسو قهده ریسه داو، ده لئس:

(۸۸) وَكُلُّ شَيْءٍ يَخْرِي بِمَشِيئَةِ اللَّهِ تَعَالَى وَعَلْمِهِ وَقَضَائِهِ وَقَدْرِهِ، غَلَبَتْ مَشِيئَتُهُ الْمَشِيئَاتِ كُلَّهَا، وَغَلَبَ قَضَاؤُهُ الْحَيْلَ كُلَّهَا، يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ غَيْرُ ظَالِمٍ أَبَدًا، تَقْدَسَ عَنْ كُلِّ سُوءٍ وَحَيْنٍ، وَتَنْزَهُ عَنْ كُلِّ عَيْبٍ وَشَيْنٍ: لَا يُسْتَلُّ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْتَلُّونَ [الأنبياء: ۲۳]:

واته: هه موو شتیکیښ به ویستی خوی بهرزو به زانیاری ویو به بریارو نه ندازه گهری وی جیبه جی ده بیو تینه بهرئ، (غَلَبَتْ مَشِيئَتُهُ الْمَشِيئَاتِ كُلَّهَا) ویستی خوا به سمر هه موو ویسته کاندازاله، هه موو ویسته کانی دیکه ی خستوته ژیر پکیفی خۆسه وه، وهك خوی پهروه ردگار ده فرموی: ﴿ وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴾ (التکویر، ناتوانن بتانه وی، تا خوی پهروه ردگاری جیهانه کان نیه وی، (وَغَلَبَ قَضَاؤُهُ الْحَيْلَ كُلَّهَا)، حوکمو بریاروی خوا به سمر هه موو ته گبهره کاندازاله، وهك کورده واری خۆمان ده لئس: (نه وهی له لای عه بده کان خدیاله، له لای خوا به تاله)، یان ده لئس: (ته قدیتر ته گبیر به تال ده کاتمه وه)، (يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ غَيْرُ ظَالِمٍ أَبَدًا) هه رچی بیه وی ده یکات، هه رچی ده یکات ستم نییه، (تَقْدَسَ عَنْ كُلِّ سُوءٍ وَحَيْنٍ)، خوا بهرزو بیگمرده له هه موو خراپه یهك و له هه موو ستمه یك (وَتَنْزَهُ عَنْ كُلِّ عَيْبٍ وَشَيْنٍ) پاکو بی په لیه له هه موو ره خنیه كه له هه موو عه بیتهك، (لَا يُسْتَلُّ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْتَلُّونَ) پرسپاری لیته کری

لہوہی دہیکات، بہ لکو نوان لہ لایمن خواوہ پرسیاریان لیدہ کری، بڑچی؟ چونکہ ہیچ شتیکی ہی جی ناکاتو، خواوہنی نمویہری داد گہریو و حکمت و رہمتی ہی سنورہ۔

پارانہوہو خیرو چاکہی زیندوان، سوود بہ مردوان دہ گہیہنی

نوسر لہم خال (۸۹) دا باسی مسہلہ کی فیکھی لہواری عبادت دا دہکات کہ بریتہ لہ سوود مند بوونو بہرہ وہر گرتی مردوان، لہ دوواو خیرو صدہ قہو چاکہی کہ زیندوان بڑیانی دہ نیرن، دیارہ لہو بارہ شہو، ہندیک لہ پیرو دہستہ لادہرو داہینہ کان، کیشو مشو مریان لہ گہل زورہی پتشیواو زانایانی نومت دا بوہ، بڑیہ طہاویی لہو مسہلہ ہی، کہ ہیچ پیوہندی بہ عہ قیدہوہ نیہ، خستتہ نیو باسو بابہ تہ کانی عہ قیدہوہو گرتویہتی:

(۸۹) (وَفِي دُعَاءِ الْأَحْيَاءِ وَصَدَقَاتِهِمْ مَنَّعَةٌ لِّلْأَمْوَاتِ):

واتہ: لہ دوواو پارانہوہی زیندوانو خیرو چاکہیاندا کہ لکو سوود ہیہ بڑ مردوان، دیارہ لہوہ پستہ کی زور کورت و گوشراوہ، بہ لام شتی زوری تیدایہ، لہلی سوننت و جماعت تیکرایان لہ سہر لہوہن، کہ مردوانی مسولمانان لہ دوواو خیرو صدہ قہی زیندوان بہرہ مند دہ بنو خیرو پاداشتیان بڑ دہ چیت، ہیندی لہ لہلی بیدعت پیان و ابوہ، کہ ہیچ شتیکی زیندوان سوودی بڑ مردوان نیہ، بہ لام لہوانہ ہلنو گہ لیک لہ نایہ تہ کانی قورنانو دہ قہ کانی سوننت، لہو ہلوتست و بیو بڑوہنی لہوان پوچہل دہ کہنہو، نجا لہو مسہلہ ہی، کہ نایا چی زیندوان سوودی ہیہ بڑ مردوانو، تا چ

سۈننەت: پارانەمەي مەسۇلمانان و داۋاي لىيوردن بۆ كەردىيانو، مال بەخشىنو حج كەردن، ئەوانە ھەمەمەيان ئەھلى سۈننەت و جەماعت لەسەرى يەكەنەنگەن.

بەلام زانايانى ئەھلى سۈننەت لەبۈارى عىبادەتى بەدەننىدا، وەك: نويۇ، پۇژو، قورپان خويۇندىن، راجىيايىيان ھەيە:

ئەبو حەنىفەمۇ ئەھمەدو جەمەۋەرى زانايانى پىشەن (سەلف) دەئىن: ئەوانە ھەمەمەيان دەگەن، واتە: وەك چۆن ئەگەر مردو شتىكى لە داۋاي خۇى بەجى ھىشتىبى پىدەگات، ھەر شتىكى دىكەش بۆ مردوان بەكرى لەلەين زىندوانمە، وەك ئەمەي كە پۇژو بۆ بەگىرى، قورپانى بۆ بھوتىرى، نويۇ بۆ بەكرى، زىكرى بۆ ھەدىە بەكرى.

بەلام شافىئىيە و مالىك دەئىن: ئەو شتەن، خىرەكەيان بە مردو ناگات، نىجا جىيە سەرنىچ ئەمەيە، كە خەلكى كورد بەزىرى شافىئىيە مەزھەبن، كەچى رايان وايە كە ئەو چۆرە خىرانە ھەمەمەيان بە مردوان دەگەن، لەگەن ئەۋەشدا كە شافىئىيە راي وايە ناگەن!

نىجا ھەندىك لە پىرە داھىنەرەكانى وەك: مەتەزىلە رايان وايە، كەھىچ شتىك لە زىندوانمە بە مردوان ناگاتو كە مەزۇمەرد، ھىچ سوودو قازانچىكى لەكەسەۋە پىي ناگاتو لە ھەمەمە خىرەكە پىشەش دەبى، بەلام قەسەكەيان بەبەلگەمى زۆر لەقورپان و سۈننەتى پىغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) نىجماع و قىياس بەرپەرچ دەدرىتەمە.

جا ئەمە چەند بەلگەمەك لەسەر ئەمە، كە مردو خىرو پاداشتى چەند كەدەرىەك كە بۆ خۇى دەستى تىيان دا ئەبۈۋە، مادام بۆى ھەدىە دەكرى، پىي دەگات:

بەلگەمى يەكەم: خۇاي پەروەردگار دەفەرمەي: ﴿وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ

رَبَّنَا أَخْفِرْنَا وَإِلَّا خَرْنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ

ءَامَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠٧﴾ الحشر، واتە: وە ئەوانەي كە لە داۋاي كۆچكەرانو

پشتىوانانمە ھاتون، دەئىن: ئەي پەروەردگارمان! لە نىمەمە لەو برايانەمان خۇش بە كە لە پىش نىمەدا پۇشتونو و رابردوونو بەرانىەر بە پرواداران كىنەمان مەخە دلەۋە،

پهروهردگارمان! ینگومان تو میهره بانو به بهزهیی، نجا نهگه نهو نزاو پارانهوهی، نهو مردوانه، که رابردوون، لیتی بههره مهند نهبوویان، خوی بهخشنده لهسه سر شیوهی مهدهح نهیده گپرایوه.

بهلگهی دووه: له سوننهتی پیغه مبه ریشدا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لهو بارهوه دهقی زور ههه که نیته چههه نمونههک دیتینهوه:

ا- یهکیک لهو دهقانه نهعهیه: { كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِذَا فَرَغَ مِنْ دَنْسِ الْأَمِيَّتِ وَقَفَ عَلَيْهِ وَقَالَ: اسْتَغْفِرُوا لِأَخِيكُمْ وَسَلُّوا لَهُ التَّثِيْبِتِ، فَإِنَّهُ الْآنَ يُسْأَلُ } حدیث صحیح.^(۱)

واته: پیغه مبه ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) کاتی له شاردهوهی مردوویتیک ده بزه، لهسهر گزوه کهی راده وه ستار، دهغه رموو: داوای لیبوردن بو برابه کههتان بکهه، (یان بو خوشکه کههتان بکهه) و داوای بو (لهخوا) بکهه کههلی بچه سپینتی (و زمانی راست بکات بو وه لامدانهوهی فریشته کانه)، چونکه نیستا پرسپاری لیده کری. نجا نهگه مردوو له دوعای زیندوان بههره مهند نهبوویان، پیغه مبه ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناوا ته کلیفی له زیندوان نهده کرد، که دوعا بو مردوان بکهه.

ب- ههروهها لهوبارهوه نهه دهقش ههیه: { قَالَ: كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) يُعَلِّمُهُمْ إِذَا دَخَلُوا الْمَقَابِرَ فَكَانَ قَائِلُهُمْ يَقُولُ: السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الدِّيَارِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ إِنَّا إِنْ شَاءَ اللَّهُ بِكُمْ لِأَحْقُونَ، نَسَأَلُ اللَّهَ لَنَا وَلكُمْ الْعَاقِبَةَ } حدیث صحیح.^(۲)
واته: پیغه مبه ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مسولمانانی فیر ده کرد که چوون بو سهر گورستان، بلین: سهلامی خواتان لیبی نیشه جیبیانی نهو گورستانه، له بروادارانو له

(۱) أَخْرَجَهُ الْحَاكِمُ بِرَقْم: (۱۳۷۲) وَقَالَ: صَحِيحُ الْإِسْنَادِ، وَأَبُو دَاوُدَ بِرَقْم: (۳۲۲۱)، وَالْبَيْهَقِيُّ فِي (الشَّعْبِ) بِرَقْم: (۶۸۵۶) عَنْ عُمَرَ بْنِ عَفَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

(۲) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۲۳۰۲) عَنْ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ.

مسولمانان، نیمه‌ش هه‌رکاتی خوا ویستی، به‌نیره ده‌گهین، داوای سه‌لامه‌تی و بی به‌لایی له خواده‌گهین بۆ خۆمان و بۆ ئیوه‌ش.

دیاره نه‌وه‌ش دو‌عا‌ی‌بو مردوو‌ه‌کان لینی به‌هره‌م‌ه‌ند ده‌بن، نه‌گه‌رنا، فیزی نده‌کردن.

به‌لگه‌ی سینییم: گه‌یشتنی پاداشتی مال به‌خشینو سه‌ده‌قه به‌ مردوو، وه‌ک له‌ عانیسه‌وه (خوا لینی رازی بی) هاتوه: {أَنَّ رَجُلًا قَالَ لِلنَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): إِنَّ أُمَّيْ أَتَلَّتْ نَفْسَهَا، وَأَطْنَهَا لَوْ تَكَلَّمْتَ تَصَدَّقْتُ، فَهَلْ لَهَا أَجْرٌ إِنْ تَصَدَّقْتُ عَنْهَا قَالَ: نَعَمْ} حدیث صحیح. (۱)

واته: پیاویک هاته لای پیغه‌مبه‌ر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گوئی: نه‌ی پیغه‌مبه‌ری خوا! دایکم گیانی ده‌رچوو کتو پر مرد، (وه‌سه‌یتیشی نه‌کرد)، پیتم وایه نه‌گه‌ر به‌قسان را‌گه‌یبایه (کتو پر گیانی ده‌نه‌چوویا) خێرو چاکیه‌کی له‌ داوای خۆی ده‌کرد (ده‌یگوت نه‌وه‌م بۆ بکه‌نه‌ خێرو، نه‌وه‌ بکه‌نو نه‌وه‌ بکه‌ن) ئایا خێرو پاداشتی بۆ ده‌چی، نه‌گه‌ر من له‌جیاتی نه‌و به‌خشم و خیر بکه‌م؟؟ پیغه‌مبه‌ر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمووی: به‌ئێ.

به‌لگه‌ی چواره‌م: هه‌روه‌ها سه‌باره‌ت به‌ گه‌یشتنی پاداشتی رۆژوو که زیندوو له‌ جیاتی مردوو بی‌گه‌رتتوه‌، هه‌ر له‌ دایکه‌مان عانیسه‌وه (خوا لینی رازی بی) هاتوه: {أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) قَالَ: «مَنْ مَاتَ وَعَلَيْهِ صِيَامٌ صَامَ عَنْهُ وَكَيْفُهُ»} حدیث صحیح. (۲)
واته: پیغه‌مبه‌ری خوا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموویته‌ی: هه‌رکسه‌ی مردوو رۆژوو له‌سه‌ر بوو، با نه‌و کسه‌ی که سه‌ره‌رشتیاریه‌تی (یان نه‌و کسه‌ی که خزم و تزیکیه‌تی) رۆژوو‌ه‌که‌ی له‌جیاتی بگه‌رتتوه‌.

به‌لگه‌ی پینجهم: گه‌یشتنی پاداشتی ده‌ج به‌ مردوو، که زیندوان له‌ جیاتی مردوان ده‌ج بکه‌ن، نه‌وه‌ش له‌ عبده‌وللای کو‌ری عه‌بباسه‌وه (خوا لینیان رازی بی) هاتوه: {أَنَّ امْرَأَةً مِنْ جُهَيْنَةَ جَاءَتْ إِلَى النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَقَالَتْ: إِنَّ أُمَّيْ تَلَدَّتْ أَنْ تَحُجَّ،

(۱) أخرجه البخاري برقم: (۱۴۲۲).

(۲) أخرجه البخاري برقم: (۱۸۵۱).

پیتغمه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده باره ی حه ج و صه ده قهو پۆژوو و نهوانه، لییان پرسیره، به لأم ده باره ی قورنانه خویندن لییان نه پرسیره، ئیمه چۆن ده توانه بلیین: تمویش هر ده گا؟!

وه لأمه که می شهویه، که یه کتیک ده باره ی پۆژوو لئی پرسیره؟ پیتغمه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فهرموویهتی: ده گات، یه کتیک ده باره ی حه ج لئی پرسیره؟ فهرموویهتی: به لئی، ده گات به مردوو، یه کتیک ده باره ی صه ده قه لئی پرسیره؟ فهرموویهتی: به لئی، ده گات، ننجانه گهر که سیکیش هه با، لئی پرسیریا ده باره ی زیکرو قورنانه خویندن، هر ده فهرموو: ده گات، چونکه جیاوازییه که نیه له نیوان قورنانه خویندن و پۆژوو گرتندا، هردووکیان دوو عیبادهتی به ده نیین، نهوه زۆریه ی نههلی سوننهت و جهماعهت له سهر نهوهن.

کهواته: نهوه که سانه ی ده لئین: مردوو هیچ شتیکی بی ناگاوه، پتیوست ناکات هیچی بۆ هه دیه بکری، قسه که بیان بی به لنگه به. به حه قیه تیش نهوه ی زۆریه ی زانایان گرتوو یانه، هه رنهوه له که ره م و لوتفی خوا چاره یی ده کری به لأم دياره نابی هیچ که سیک له بهر نهوه ی دوا یی حه جی بۆ ده کری و، پۆژوو ی بۆ ده گهری، پشتینی لئی بکاتهوه، نهوه هه لئیه، به لأم نهوه رایه ی ده لئی: مردوو به هه ره مه ند نابی له هیچ شتیکی زیندوان، نهوه پیچه وانه ی قورنانه و سوننهت و رووحی شه ریه ته.

خستنه پرووی چهند

سیفه تیکی خوا (عَزَّ وَجَلَّ)

که مشتومرپان له باره وه

هه بووه

جاریکی دیکهش نووسەر ده گهریتسهوه سهرخستنه پرووی ههندیک له سیفته بهرزو مهنو بی وینه کانی خوی تاک و پاک، که وادیاره نهر سیفته تانه، یان هندیکیان، جۆریک له راجیاییان لسه هه بووه، له نیتوان زۆریه زانیانی نۆمهت و، هندیک له دسته و تاقه لادهرو داهینه رهکان، بۆیه ههرسیک خالی (۹۰ و ۹۱ و ۹۲) بۆ نهر مه بهسته تهرخان ده کات و، سه رهتا له خالی (۹۰) دا پاسی وه لامدانسهوی خراو به ده نگووه هاتنی بۆ بهنده کانی ده کات و، ده لئی:

(۹۰) وَاللّٰهُ تَعَالٰی یَسْتَجِیْبُ الدَّعَوَاتِ، وَیَقْضِی الْحَاجَاتِ):

واته: خوی بهرز و هلامی پارانه وه کان ده داتهوه پتویستی بهنده کان جیبه جی ده کات. به لئی، عهقیدهی نههلی سونهت و جه ماعت و ایه، که خوا وه لامی نهر که سانه ده داتهوه که لئی ده پارتنه وه دو عاکه یان گهرا ده کات و پیداو یستییه کانی شیان جیبه جی ده کات، یه کیک بۆی ههیه پیرسی: چۆن خوا وه لامی ههر که سیک ده داتهوه، که لئی بیارتنه وه؟

ده لئین: خوی به بهزه می ده فهرموی: ﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِيْ اَسْتَجِبْ لَكُمْ اِنَّ الَّذِيْنَ يَسْتَكْبِرُوْنَ عَنْ عِبَادَتِيْ سَيَدْخُلُوْنَ جَهَنَّمَ دَاخِرِيْنَ ﴾ غافر، واته:

په ره رد گارتان فهرموی تهی: لیم بیارتنه وه جوابتان ده ده سه وه، بیگومان نهوانی له بهرانه ره پهرستی مندا خۆ بهزل ده گرن، له مه ودوا به زه بوونی ده چنه دۆزه خه وه. یان

ده فهرموی: ﴿ وَاِذَا سَاَلْتَ عِبَادِيْ عَنِّيْ فَاِنِّيْ قَرِيْبٌ اُجِیْبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ اِذَا دَعَا نِ... ﴾ البقره، واته: کاتیك (تهی موحه مه!) بهنده کانی من پرسیاری منیان له تۆ کرد، من نیتیکم، وه لامی بانگه ره ده ده سه وه، کاتیك بانگم بکات.

تنجا یه کیک بۆی ههیه به لئی: باشه بۆچی که سی وا ههیه زۆر دو عا ده کات و دو عاکه ی

گهرا نابی؟ نیتمه ده لئین: خوا ده فهرموی: من وه لامتان ده ده سه وه، نافهرموی: نیشه که تان

جیبه جی ده کم، (أَسْتَجِبْ لَكُمْ) یان ده فرموی: (أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ) وهلامی بانگ کرده که می دهده مسوه، وهلامدانوهی بانگ کردنیش، مهرج نیه یسو شیوه یه بی، که نینسانه که بؤ خزی چاوه پیتی ده کات، وهک لم فرموده یه پیغمبردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هاتره:

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ نَبِيَّ اللهُ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَدْعُو بِدَعْوَةٍ لَيْسَ فِيهَا إِثْمٌ، وَلَا قَطِيعَةٌ رَجِيحٌ، إِلَّا أَعْطَاهُ اللهُ بِهَا إِحْدَى ثَلَاثٍ: إِمَّا أَنْ يُعَجَّلَ لَهُ دَعْوَتُهُ، وَإِمَّا أَنْ يَدْخِرَهَا لَهُ فِي الآخِرَةِ، وَإِمَّا أَنْ يَكْفَ عَنْهُ مِنَ السُّوءِ بِمِثْلِهَا قَالُوا: إِذَا نُكْثِرُ يَا رَسُولَ اللهِ؟ قَالَ: اللهُ أَكْثَرُ^(۱) حديث صحيح.

واته: نهو سعید (خوا لینی رازی بی)، ده لی: پیغمبری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموده تی: هیچ مسولمانیک نیه، که (به راستی) له خوا بیارینهوه، به مه رجیک نسو پارانهوه یه گوناھی تیدا نه بی، و پچراندنی په یوه ندیی خزمایه تی تیدا نه بی، مه گمر خوی به به زه بی یه کی لهو سینیانه ی له گه ندا ده کات: یان له کاتی خزیدا داواکاریه که می جیبه جی ده کات، یان بؤ پژی دوا بی خیرو پاداشتیکی بؤ پاشه کموت ده کات، به نه ندازه ی نسو شته ی که داوا ی کرده، یان به نه ندازه ی نسو خیره ی داوا ی ده کات، شرو خراپه ی له سر لاده بات، گوتیان: کمواته نه ی پیغمبر خوا! (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نیمه ش زور له خوا ده پارینهوه، (تا کو خوی به خشر یه کی لهو سی شتانه مان بؤ جیبه جی بکات) فرموی: (اللهُ أَكْثَرُ) خوا له نیوه زورتره (واته: په حمته ی خوا له داواکاری نیوه زورتره، پاداشتی خوا له چاکه ی نیوه زورتره، هه چهنده نیوه زوری لی بیارینهوه، خوا په کی ناکه ی و نه داریک نیه، نه گمر بداته تو، به شی نه ی دیکه نه می نیتیهوه!!).

تنجا له خالی (۹۱) باسی بی نیازی و ده ولمه ندیی خواو جی نیازیونی له هه تارنکر چرکه ساتیکدا ده کات و، ده لی:

(۱) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْمٍ: (۱۱۱۴۹)، وَالْحَاكِمُ بِرَقْمٍ: (۱۸۱۶) وَقَالَ: صَحِيحُ الْإِسْنَادِ، وَالْبَيْهَقِيُّ فِي شُعَبِ الْإِيمَانِ بِرَقْمٍ: (۱۱۲۸).

مهربست له عمرش، سهلته نندت و دهسته لاتی خوايه، بهو چوره همموو سيفه ته گاني
خوا، به جوړيک ماناو ته وويل ده گمن که ده چي ته قالي په کڅستن (تعطيل) و
نه هيشتيانره.

۲) هلوتیستی پیچوتنه ره کان (المشبهه): نه مانیش دینن نهو سيفه تانه که خوا بو
خوی بریاری داون، چوڼ دپته زه پنی نیتموه، نهوان بهو شیوه یه بوئی نیسپات ده گمن،
ده لاین: دهستی همیه وهک دهستی نیتمه، به لام دیاره گموره تره، (پرووی همیه وهک
هی نیتمه، عمرشی همیهو، کورسی همیهو له سره دانیشته!! دیاره نه هلی (تعطيل) و
نه هلی (تشبیه) هر دو کیان هر به ده لدا چوون.

۳) هلوتیستی به پاک گره کان (المنزّه): نه هلی سوتنه ت و جماعت که نه هلی
(تنزیه) ن، ده لاین: نهو سيفه تانه، که خوا بو خوی بریاری داون، نیتمه ش بوئی بریار
ده ده پین، به لام خوا به پاک ده گرین له وهی که سيفه ته گاني به سيفه تی
دروستکراوه گاني بشوربه پینن، وهک چوڼ زاته که ی وهک ذاتی نیتمه نیه، به هه مان شیوه
سيفه ته گانی شی، وهک سيفه تی نیتمه نی، نه هلی سوتنه ت و جماعت له نیوان
هر دو ولادا، نهو خه ته راستیان گرتوه، وهک چوڼ له مسله ی قه زاو قه ده ریشدا، له
نیوان جه برو نیعتیزالدا خه تی نیوه راستیان گرتوه، هر وه ها له همموو پرویتکه وه
که نیپه راندنو به زایه دان (إفراط و تفریط) یان نیپدا په پیدابووه، نهوان هاروسه نگانه
خه تی نیوه راستیان گرتوه.

هه لویستی

راست و دروست لهبارهی

هاوه لانی پیغه مبه ره وه

(خوا لییان رازی بی)

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a traditional turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media icons and text:

- Top Left (Blue bar):** Facebook icon and text "Alibapir".
- Top Right (Blue bar):** Facebook icon and text "Alibapir".
- Bottom Left (Red bar):** YouTube icon and text "Alibapir".
- Bottom Right (Red bar):** YouTube icon and text "Alibapir".

Below the banner, there are two sets of QR codes and social media icons:

- Left Side:** Two QR codes under the heading "Alibapir". Above them are icons for Facebook and YouTube.
- Right Side:** Three QR codes under the heading "Alibapir". Above them are icons for Facebook, YouTube, and a purple social media icon.

ته‌مجاره نووسەر دێته سەر بابه‌تیکی تازه، له‌هه‌لوتیسته فیکریه‌کانی زۆربه‌ی هه‌ره‌زۆری نۆمه‌تی ئیسلامیه‌ی و ژاناو پێشه‌واپانی، که بریتیه له‌تاکه هه‌لوتیستی راستو درووستو هاوسه‌نگ، له به‌رانبه‌ر هاوه‌له به‌ریزۆ دلسۆزو ناوازه‌کانی پێغه‌مبه‌ری خوادا (خوا لێیان رازی بێ) به‌گشتیه‌ی و، به‌تایبه‌ت چوار جێنشینه سەر راستو رێنمایی کراوه‌کانی: (أبو بکرو عمر و عثمان و علي) (رضی الله عنهم) و ژماره‌یه‌کی دیکه له دیارو به‌رجه‌سته‌کانیان که پێغه‌مبه‌ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هه‌ر له‌دیادا سوژده‌ی به‌هه‌شتی پێداون، به سوژده‌ی به‌هه‌شت پێدراوان (المُبَشَّرُونَ بِالْجَنَّةِ) ناسراون، دیاره نووسەر چوار خالی بۆ سه‌و بابه‌ته گرنه‌گه داناون، که خاله‌کانی: (۹۳-۹۶)ن، سه‌ره‌تا له‌خالی (۹۳)دا به‌گشتیه‌ی باسی هاوه‌لان (الصَّحَابَةُ) ده‌کاتو، ده‌لی:

(۹۳) وَتَجِبُ أَصْحَابُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَلَا تَقْرَطُ فِي حُبِّ أَحَدٍ مِنْهُمْ؛ وَلَا تَنْبِرُ مِنْ أَحَدٍ مِنْهُمْ، وَتُبْغِضُ مَنْ يُبْغِضُهُمْ، وَبَغَيْرِ الْخَيْرِ يَذْكُرُهُمْ، وَلَا تُذَكِّرُهُمْ إِلَّا بِالْخَيْرِ، وَحُبُّهُمْ دِينٌ وَإِيمَانٌ وَإِحْسَانٌ، وَبُغْضُهُمْ كُفْرٌ وَنِفَاقٌ وَطُغْيَانٌ):

واته: هاوه‌لانی پێغه‌مبه‌ری خوامان خۆش ده‌وێن، زێده‌پۆیی ناکه‌ین له‌خۆشویستی هه‌یج کامێکیاندا، وه خۆمان به‌ری پێشان ناده‌ین له‌هه‌یج کامێکیان، (پشت له هه‌یج کامێکیان ناکه‌ین)، وه نه‌و که‌سه ده‌بوغزێنێو رقمان لێیه‌تی که ده‌یانبوغزێنێ، هه‌روه‌ها هه‌ر که‌سێ به‌ خراپه باسیان بکات رقمان لێیه‌تی، به‌چاکه نه‌بێ باسیان (باسی هاوه‌له به‌ریزه‌کانی پێغه‌مبه‌ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناکه‌ین، خۆشویستیان (خوا لێیان رازی بێ) دینه‌و ئیمان‌و چاکه‌یه، بوغزاندنیشیان کوفره‌و ده‌غه‌لێیه‌و یاخه‌یوونه له‌ خوا.

حموت خالی گرنگ لهبارهی

هاوه لآن (صحابه) وه خوا لییان رازی بهی

یه کم: کهسانیک که پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) به دهستی خۆی پهروه دهی کردوون و تیی گیاندنو پیتی گیاندن، له دوا پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لههموو نومتهی پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دهبی گهوره ترو چاکتر بن، چونکه وهک پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) توانیویهتی خه لکی تیگیهینی و پیگیهینی، هیچ کهس نهو توانایهی نیه، کهواته: نهوانهی که لهبردهستی ویدا تیگیهیشتون و پیگیهیشتون، دیاره هاوه لئی هیچ کهسی دیکه له گه ل و اندا ناچپته ترازوو پیتکه وه.

دووه: نجا خوا پیغهمبهری کردوه به سهروهی پیغهمبهران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام)، وه کردوویمتی به پینشهوا پیغهمبهرانی دیکه، نجا نایا نهو نه کهی که کهوتوته سهر شانی پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، کس له گه لئی هه لگرتوه؟ بیگومان هاوه له بهرینه کانی، دیاره نهو نه که و باره قورسدهش که پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و هاوه له دلسۆزه کانی هه لیانگرتوه (خوا لییان رازی بی)، له نه کهی هه موو نومته قورستر بووه، نیمه که خانوو دروست ده کهین، کامه بهردی زه به لاج و گهوره یه، کامه بهردی پتوو دامه زراوه، له بناغه دا دایده نیین، چونکه دواپی فشاری هه موو بینایه که له سهر نهو بناغهمیه دهبی، پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ییش بناغهمی نیسلامه تییه و هاوه له بهرینه کانی و دلسۆزه کانی بناغهمی نومتهی پیغهمبهرن (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ). کهواته: له هه مووان زیاتر فشاریان له سهر بووه، له هه مووان زیاتر تروشی نارچه تی و کیشه و مرعانات بسون. کهواته: جیسی خۆیه تی له هه مووان گهوره ترین و پاداشتی شیان زیاتر بی، نهو شتیکی به لگه نهویست و سهروشتییه، به لئی نه مه بۆچرونی نه هلی سونته و جهماعته، که هاوه ل و براده ره دلسۆزو

وه فاداره گانی پیغه مبرمان خوش دهوین، به لکو له هه موو که سمان خوشتر دهوین، چونکه سهنگی مهحهکی ئیسلامن.

سپیهم: به لام هه رچهنده زورمان خوش دهوین و له لامان هه زیزو خوشهویستن، زنده پرۆی ناکمین له خوشویستنی ههچ کامینکیاندا، وه ک شیعەکان که زیاده پرۆی دهکن له خوشویستنی عهلییدا (خوا لئی رازی بی)، گهوهی دهکن به سهه هه سینک جیتشینه که ی پیغه مبردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نهو به کوه عوموهو عوسمان (خوا لیمان رازی بی)، به لکو گهوهی دهکن به سهه هه موو پیغه مبراندا، جگه له پیغه مبره کۆتایی (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و دهلین: له هه موو پیغه مبران گهوهتر سهوه، بینومه له کتیبی شیعاندا که دهلین: عهلی (خوا لئی رازی بی)، جگه له موحه محمد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له هه موو پیغه مبرانی دیکه گهوهتره، که بیگومان نهوه زنده پرۆی کردنیکی نامه نتیقی و بی مانایه.

وهک (طه حاوی) دهلی: ئیمه زنده پرۆی ناکمین له خوشویستنی ههچ کامینکیاندا، ههروهها بهرانه تیش ده رانابری له ههچ کامینکیان، مادام هاوهلی پیغه مبر بی و (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له سهه نیمان مایهتهوه، جتی پرۆ تهقدیره له لامان، ههلبهته به فریشتهیان نازانه و دهزانن کهو کورپییان هه بووه، به لام پیمان وایه که خوا له ههله کانیان ده بووری و چاکو خیریان ههتنده زۆرن، که له بهرانبه ریاندا خراپه کانیان هه شایانی باس نهو، پاساوی زهه و غهیبهت کردنیان نه.

چوارهه: هه که سیکیش نهو زاتانه ببوغزینن، ئیمهش ده ببوغزینن، شیعەکان هاوه لانی دلسۆزو بهر پرۆی پیغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده ببوغزینن، ئیمهش لهو خاله دا و له هه خالیکی دیکه ههله دا که هه یانه، ده یانبوغزینن، یانی: هه که سینک نیوانی له گهله هاوه لانداندا تهواو نه بی، ئیمهش نیوانمان له گهله تهواو نه بو، هه که سینک یانبوغزینن، ئیمهش لهو سیغهته خراپهیدا رقمان لیتهتی، چونکه ئیمه نینسانی کافریش هه سیغهته خراپه کهی ده ببوغزینن، وه ک پیغه مبر لهووط (عليه السلام) به

قەومە کەمی خۆی دەلی: ﴿ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴾ ﴿ الشعراء، واتە: ئووظ
 فرموی: من رقم له کردهوه خراپە کاتتان هەندەستی، هەروەها هەر کەسێک هاوێڵە
 بەرپۆزەکانی پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ببووغزێتی، تێمەش نەو سیفەتە
 دەبووغزێتی، نەجا پێویستە بزانی، کە شیعە زۆریان عەقیدەیان وایە کە لە دوا
 پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، هەموو هاوێڵان هەلگەراونەتەوه کەمیکیان نەبی، کە
 بە ژمارە ی پەنجەکان دەژمێردین، کە بەراستی شەو بەدگومانییەکی خراپە، وە
 لادان و بە هەڵە داچرونی شیعانی لێرەوه دەست پێدەکات کە هێندە بەدبێن و
 بەدگومانبون بەرانبەر هاوێڵانی پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گوتویانە:
 هەموویان هەلگەراونەتەوه، چونکە دەلێن: پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بە دەق
 فرمویەتی: عەلی لە دوا ی من حوکمرا، بۆیە هەر لە ئەبو بەکرەوه بگرە هەتا
 هەموو هاوێڵان کە پشتگۆرییان کردو پیتشواپەتیی و جیتشینایەتیان ئەدا بە عەلی،
 هەموو هەلگەراونەوه، لەسۆنگە ی ئەوهوه کە سەربیتچی پیتغەمبەریان کرد!!

بەلام ئیمە ی ئەهلی سوننەت و جەماعەت دەلێن: بەلی، زۆر جار حوکمرا نیی و
 جیتشینایەتی لە بواری عەقیدەدا باس دەکری، هەروەک لێرەدا دەیبینن^(۱)، بەلام
 ییگومان بەشێک نیە لە بەشەکانی ئیمان، تاکو کەسێک کە لە فرمانی حوکمرا
 دەرچوو، یان پروای بە خەلیفەیک نەبوو، کافر بی، بەلام شیعە ی دوازدە ئیمامیی
 ئیمامەت بە پایە (رکن) ی ئیمان داوە نین، دەلێن: هەر کەسێک پروای بەوه نەبی کە
 (عەلی) (خوا لێ ی وازی بی) لەدوا ی پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ئیمام و خەلیفە
 بوو، کافر، ئەگەر لەگەڵ ئەو قەسە ی خۆیان دا راست بکەن و بویرن بیلێن، ئەوه
 قەناعەتیانە!.

(۱) هەرچەندە من ئەو هەلوێستە بەهەڵە دەزانم، پێم وایە زیاتر دەرەنجامی کەوتنە ژۆر کاریگەری ئەهلی
 بیدعەتە، بەتایبەت شیعەو خەواریج، کە مەسەلە ی حوکم و سیاسەتیان زۆر لە قەبارە ی ناسایی خۆی، کە
 شەریعەت بۆی داناو، گەورەتر کردو ئەسەر جیسابی لایەتەکانی دیکە ی ئیسلام.

شایانی باسیشه (شیعه) نیستاکه سی جزوی سهره کیین:

جزوی یه کهم: شیعهی دوازده نیمامی (الشیعة الإثنا عشریة) که نیستا لهو بارهوه
هملوئیستیان جزواو جزوه:

أ - هندیکیان دهلین: نهیو بهکرو عومرو عوسمان (خوا لینیان رازی بی) له نیسلام
دهرچون!

ب - وه هندیکیان دهلین: بهس دهست بهسەر داگر (غاصب)ن، یانی: حوکمرانییان
له عملی (خوا لینی رازی بی) داگور کرده!

جزوی دووهم: شیعهی زهیدی (الشیعة الزیدیة) که بهرپژوهه باسی سی خلیفه که
ده کهنو حوکمرانییان بهر هوا داده نین، هرچنده (عملی) به چاکترو گوره تر ده زانن،
بهلام دهلین: حوکمرانیی (مفضول) دروسته!

جزوی سیبم: شیعهی عملوی که به (النصیریة)ش ناسراون، نهمزانیوه هیچ زانیه که به
مسولمانیان دابنی و نه که هاوه لانو سی خلیفه کان، بگره سهرجهم مسولمانان
به کافرو لاری داده نین.

پیتنجهم: بهلام بهراستی میژوی نیسلام، چوار خلیفه راشیده که می تیدا نهمینن، هاوه له
بهرپژوهه کان (الصحابیة الکرام)ی تیدا نهمینن (خوا لینیان رازی بی)، ده بیته شتیکی بی
نیوه رۆک و به تالو بوش، چون ده بی پیغهمبهریک (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بیست و سی سال
خهریکی پهروه ره کردنی هاوه لان بی، کهچی هه مرویان هه لنگه پیتنموه، نایا چی بو نهو
پیغهمبهره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده می پیتنموه؟! بیگومان شتیکی زور بی مانایه.

تنجا تیمه به شیعه دهلین: باشه نیوه دهلین: پیغهمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)
(عملی) (خوا لینی رازی بی) کرده به حوکمران و، بو نیسپاتی نموهش نایه تان دیتنموه و
حه دیسان دیتنموه، دهلین: باشه (عملی) له نیوه شاره زاتره، یان نیوه لهو شاره زاترن؟
ته گهر (عملی) له نیوه شاره زاتر بی - که نهوه شتیکی به لنگه نهویستمو بو خوشیان

دانی پتدادیتن - ده لئین: بزچی نمو نایهت و حدیسانه می تیره دهیانکه نه به لگه، نمو (خوا لئین پازی بی) به به لگه نه په پتتاونه نمو بهرانبهر به هاوه لآنو نه بو به کرو عومرو عوسمان (خوا لئین پازی بی)، نهیگوتوه: من خه لقیمو له لایین پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هوه دیاری کروام به فلان به لگه و فلان به لگه؟ کهواته: نهوشتانه می تیره به به لگه میان دیتنه نمو، به لگه نه بو قسمی بووچن.

شده شدم: به لئین، هه لئوئستی راست سه بارت به هاوه لآن نه وه یه، که نه هلی سونتهت و جه ماعتی له سرنو، جیا یان ده کاتوه له خوارپج و شیعو موخته زیله:

۱/ خوارپج که همرکام له عهلی و عوسمانیان (خوا لئین پازی بی) به کافر دانوه، ههروه ها مو عاویدو عه مری کوری عاصیان (خوا لئین پازی بی) به کافر دانوه، نه وه می نه واتیشی پی کافر نه بو بی، به کافر یان دانوه، کهواته: خوارپج بهو هه لئوئستیان، له نه هلی سونتهت و جه ماعت جیا بوونه نمو.

۲/ شیعهش به لایینی که موه، نه بو به کرو عومرو و عوسمانیان به لادهر و فاسیق دانوه، وه زوری هاوه لآن نه گمر به هه لگه پراوش له قه لیم نه دن، به تاوانباریان له قه لیم نه دن، ده لئین: چونکه له سر ناهدق پشتگه پیری نه بو به کرو عومرو عوسمانیان کرده، (خوا لئین پازی بی)، لیره ش شیعه جیا ده بنمو له خه تی پیغمبهر و خه لیفه پاشیده کانی. چونکه وه ک دوا بی باسی ده کین، پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بهراشکاو بی ده فهرمو ی: پی شوئنی من و پی شوئنی جیتشینه کام بگرن، تنجا له حه قیقه تدا، نه گمر به مانمو ی نیسلام به بهر جه مستیمی و جیبه جی (تطبیق) کراوی بیبین، ده بی ته ماشای پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بکین، وه ک خوی پهروه ردگار ده فهرمو ی: ﴿لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ...﴾ (٢١)

الأحزاب، نه گمر به مانمو ی له دوا ی پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، نیسلام له کومه له نینسانیتکدا بیبین، ده بی ته ماشای هاوه لانی پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بکین (خوا لئین پازی بی)، کاتیک ته مهشای هاوه لآن ده کین، ده بیبین نیسلام

بدموایی و گشتگیری (کاملاً و شاملاً) تیپاندا بهرجهسته بووه: هم سوارچاکی
 پژوی بوون، هم خواپهرستی شعوی بوون، هم له بواری سیاستدا دهوری خوژیان
 بینویه، هم له بواری عیباده‌تدا، هم ته‌لی ته‌قوا بوونو، هم ته‌لی غمزا، هم
 به فرمیستی چاوو، هم به‌خوینی همنار خزمه‌تی نیسلامیان کردوه، هم ته‌لی
 زانیاری بوونو، هم ته‌لی دادگیری بوون، وه مه‌ردی مه‌یدانی دینداری و
 دیناداری بوون!

تنجا ده‌لین: له‌سه‌ر ده‌ستی کی نیسلام به هم‌وو دنیا گه‌یشت؟ وه له‌سه‌ر
 ده‌ستی کی تاغروته‌کان ته‌ختو تاجیان به‌میرات بۆ مسولمانان هاته‌وه؟ وه له‌سه‌ر
 ده‌ستی کی، خه‌لک دینی خوی پی گه‌یشتو له‌ژیر ده‌ستمی رزگارکران؟ بیگومان:
 نه‌ر شیعه‌نه‌ی که نه‌م‌رۆ له‌دژی هاوه‌لان قسه‌ده‌کهن وده‌نووسن وده‌یان‌بوغزینن و
 ره‌خنه‌یان لیده‌گرن، نه‌وانیش مسولمانه‌تییه‌که‌یان یه‌کینه‌که له‌چاکه‌کانی سی خه‌لیفه
 راشیده‌کان، چونکه له سه‌رده‌می عومری کوری خه‌تتابدا، نیسلام گه‌یشته‌ عیتراق و
 شام و نیران و میسرو زور له‌ولانی دیکه‌ی دنیا.

حه‌وتهم: خوی کاربه‌جی و زانو شاره‌زا له چهندان شوینی قوربان دا، مه‌دحو ستایشی
 هاوه‌لانی پیغه‌مبیری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)ی کردوه و رایگه‌یاننده که لییان پازیه
 بۆ نسونه:

۱- ﴿لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ

فَأَنْزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ الفتح، واته: به‌دنیاییه‌وه خرا

له‌وانه رازی بوو، که په‌یمانیا پیته‌ده‌ای له‌ژیر دره‌خته‌که‌دا، چونکه زانی چیبیان
 له‌دلداپه، بۆیه نۆخونی ناره سه‌ریانو به سه‌رکه‌وتنیکی نیزیکی پاداشتی دانوه.

۲- ﴿وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ

رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْغَوْرُ الْعَظِيمُ ﴿١٠١﴾ التوبة، واته: پيشكهوتوه يه كه مه كان

له كزچكه ران و پشتيوانان و نهوانه ي به باشي شويتيان كهوتون، خوا ليتيان
رازييه و نهوانيش ليتي رازين، باغگه ليتكي بز داناون كه پروباريان به ژيردا
ده رزن، به هميشم يي تيباندا ده ميننمه، نا نهوش سر كهوتني مه زنه.

دياره خوي كار به جيتش له گزتره مه دحي كهس ناكات و ناهرموي ليتي رازيم،
وه كه فدرمويه تي: (فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ).

كهواته: نه دهب له گهل خوي به رزو مه زو، پاشان له گهل پينغم به ره كه مي دا (صَلَّى اللهُ
عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نه وه ده خوازي، كه نيمهش له كه سانتيك رازي بين، كه خوا ليتيان رازييه و به لاي
كه مه وه، زه و غه بيه تي كه سانتيك نه كه ين، كه خوا مه دح و ستايشي كردون.

باسی

چوار جینشینه کانی

پیغمبر

(صلی اللہ علیہ وسلم)

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a white turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and contact information:

- Top Left (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Top Right (Blue Bar):** Facebook icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Middle Left (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Middle Right (Red Bar):** YouTube icon, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".

Below the banner are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".
- Bottom Right:** Three QR codes, text: "Alibapir", "www.alibapir.com", "Alibapir - سب سے زیادہ".

له خالی (۹۴) دا دیتته سه ریاسی چوار جینشینه سه ریاستو ریتنماییکراوه کانی
 پیغمبهری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) (أبو بكر، عمر، عثمان، علي) (خوا لییان رازی
 بن) که نهوانه چوار جینشینی به ههقی پیغمبهری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)
 بوونو، دهلی:

(۹۴) وَتُبْتُ الْخِلَافَةَ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)
 أَوْلَى لَأَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ تَفْضِيلاً لَهُ وَتَقْدِيماً
 عَلَيَّ جَمِيعِ الْأُمَّةِ، ثُمَّ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، ثُمَّ
 لِعُثْمَانَ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، ثُمَّ لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ،
 وَهُمْ الْخُلَفَاءُ الرَّاشِدُونَ وَالْأُمَّةُ الْمَهْدِيُونَ):

واته: نيمه خيلافهت دهچهسپیتنه له دواي پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، به کهم: بو
 نهبو به کرى صیددیق ﷺ پیتشی دهخین و بهرزی ده کهینهوه به سه ره هموو نومهتدا،
 {یانی: نهبو به که له دواي پیغمبهر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له هموو نومهتی پیغمبهر
 (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گهوره تره}، نجا له دواي نهبو به که خيلافهت دهچهسپیتنه و
 پیتشسه دهچهسپیتنه بو عومهری کوری خهتاب ﷺ {که له نومهتی پیغمبهر (صَلَّى
 اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له دواي نهبو به که، عومهر ﷺ له پیتشترین که سه له هموشیان
 گهوره تره و دووه مین جینشینی پیغمبهری سه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، دواي بو
 عوسمان ﷺ، دواي بو علی ﷺ، (نهونده هیه له وه دا که نایا علی ﷺ
 گهوره تره، یان عوسمان ﷺ؟ نهلی سونهت و جهامعت، زوریان رایان و ایه عوسمان
 گهوره تره، به لام هندیکی له نهلی سونهتیش، بو وینه: نهبو حنیقه رای و ایه که علی
 له عوسمان گهوره تره، هندیکیش قسهی دیکه له نهبو حنیقه نهقل ده که نو دهلیتین:
 نهخیر، نهبو حنیقه سه هر به تهریبی خویان ده یانهتینی، (نهبو به که، نجا عومهر،

تنجا عوسمان، تنجا علی (خوا لییان رازی بی)، ثوانهش جینشینه سهر راسته کانی پیغمبهره، پیشهوا ری پیشاندراره کانی مسولمانان (خوا لییان رازی بی).

دیاره هم له نایهت، هم له فهرمووده کانی پیغمبهره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مهدهی زور زوهندی هاوه لانی پیغمبهره چوار خلیفه کانی کراوه، بۆ وینه خوا (جل جلاله) له سویره تی (التوبه) دا ده فهرموی: ﴿وَالسَّيِّقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ﴾ که پیشتریش هینامان و ماناشان کرد، بینگومان هر نم نایهت بهسه له مهدهی هاوه لانی پیغمبهره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دا، بۆ نهوه که ههرچی تۆمهت و گومانی بهد ههیه، له شیعهو خواربیج و چیو چیهوه، بۆ هاوه لانی پیغمبهره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناراسته ده کری، ههمووی بهرپه رچ بدریتتهوه.

چونکه خوی بهخشر له قورنندا به کرسی نه فهرمووه: لیتی رازیسم و لیم رازییه، مه گهر به هاوه له بهرینه کانی پیغمبهره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) که چی بابای شیعه، یان بابای خواربیج ده لی: من له نهصحابه کان رازی نیم، یان ده لی: خوا لییان رازی نیه، نه دی نهوه نیه خوا لییان رازییه، تنجا تۆش نه گهر به تهرازوی خوا هه لده سهنگیتی، ده بی تۆش لییان رازی بی، چونکه خوا لییان رازییه، تنجا خوی کار به چی ههر له درینه نایهت که دا ده فهرموی: چند باغیگی، بۆ ناماده کردون، که روبرایان به ژیردا ده رۆن، بۆ ههمیشه له بههشته کاندا ده میتنهوه، نهوه سهر کهوتن و بردنهوهی ههره مهزن و گهوه په.

بۆیه یه کیتک له زانیانی نیسلام ده لی: نه گهر له جووله که کان پیرسی: چاکترینی تۆمهتی موسا کین؟ ده لپن: نهوانن که له گهل موسا داپسون، وه نه گهر له نهصرا نییه کان پیرسی: چاکترینی تۆمهتی عیسا کین؟ ده لپن: هوار بییه کان، نهواندی که له سهرده می عیسا دا ژیاون، بهلام نه گهر بهواندی که هاوه لانی پیغمبهره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)

وَسَلِّمْ) ده بوغزینن، بلایی: خرابترینی نومهت کین؟ ده لاین: نوانهن که له خزمهت پیغمبردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بوون!!

کواته: نوانهی که هاوه لان ده بوغزینن، که شیعو خوارین، لهو سیفتهدا له جووله کهو نحصرائیه کان خرابترن، به راستی توهو شتیکی زور مهترسیداره و نووسر جوانی گوتوه: که رق لیبونوهی هاوه لان: کوفرو ده غه لایی و یاخیبونه (وَيُغْضِبُهُمْ: کفر و نفاق و طغیان)، سرده کیشی بق همموی.

من یتیم وایه: که سیک هینده بهد بین بی برانبهر به هاوه لان، ده بی بهد بین بی برانبهر به پیغمبریش (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ناخر ده بی پیغمبر چی کردی، نه گهر نوانهی و پروهده نه کردی که له دوی خوی پنگاکهی دریشه پی بدنه و، هر همویان هه لگه پرتوه؟! نجا نه گهر بهو شتویه بین، ده بی برانبهر به مسولمانانیش بهد بین، چونکه نه گهر هاوه لان و ابوین، ده بی خه لکی دیکه چون بی؟

بویه نیمه ده لاین: شیعه لهو مسهله یه دا، خراب بهده لهدا چوونو هه لوتسته که بیان پیچموانهی قورنان و سوننهتی پیغمبره (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، وه پیچموانهی عهقلو مستیق و واقع و میژووشه.

نجا نایهتی دیکهش له مدحی هاوه لاند زورن، نهم نایه تمش دینیموه که ده فرموی: ﴿... لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَقَتْلِ أَوْلِيَّكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِّنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدِ وَقَتْلُوا وَكُلًّا وَعَدَّ اللَّهُ الْحَسَنَ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾ (الحید،

واته: په کسان نهن له شتوه، نوانهتان که پیش سرکومتن (له پیش گرتنی مه که که) دا مالی خویان به خشیوه و جهنگیان کردوه (له پیناوی خوادا)، نوانه پلهیان مهزتره (له لای خوی به خشم) نوانهی که له دوایدا مالی خویان به خشیوه جهنگیان کردوه، بهلام خرا به لینی چاکی به هردوکیان داوه، خوا زانایه بهوهی دهیکهن.

کواته: نوانهی که له دوی فدعی مه که شموه بوونه هاوه لایی پیغمبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، هرخوا به لینی چاکی پیداون.

فەرەمۇدەي پىتغەمبەرىش (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) زۆرۈن لەو بارەو، بۇ وىنە:

۱/ يەككىك لە فەرەمۇدەكان، كە نەبو سەئىدى خودىي دەگىرتتەو، دەئى: لە نىوان خالىدى كۆرى وەلىد (كە بەدرەنگمە مسولمان بوو) وە عبدورپەھمانى كۆرى عموف (كە لەپىتسۇوكان (السابقون) دە لەزۇو دە مسولمان بوو) شتىك بوو (دەمەقالبىيەك بوو) خالىد قسەي ناخۆشى پىنگوت، پىتغەمبەرى خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فەرەمۇي: قسەي ناخۆرىن بە هېچ كام لە ھاوئەكەم مەئىن، ئەگەر يەككى لە نىو بە قەدەر شاخى شوحد زىر پىبەخشى، ئەو بەقەدمستىك مالى ئەوان كە بەخشىويانەو بە قەد نىومستىشى نابى، (ئەوان كاتىك ئەو مستەيان بەخشىو كە هېچ كەس نەبوو بۇ نىسلام بىبەخشى).^(۱)

۲/ لە فەرەمۇدەيەككى دىكەدا، پىتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دەفەرەمۇي: { خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ } حديث صحيح.^(۲)

واتە: چاكترىنى خەلكى ئەوانەن، كە لە سەردەمى مندا دەئىن، دوايى ئەوانەي، كە لە دواي سەردەمى من دىن، دوايى سەدەي دواي ئەوان.

۳/ ھەرەھا ھەر لەوبارەو پىتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دەفەرەمۇي: { «لَا يَدْخُلُ النَّارَ أَحَدٌ مِمَّنْ بَايَعَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ» } حديث صحيح.^(۳)

واتە: ھېچ كام لەوانەي كە لە زىر درەختەكەدا پەمانيان (لەگەل پىتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) بەست، ناچنە دۆزەخەو. ديارە عوسمان رضي الله عنه لەمۇ نەبوو، پىتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناردەبووي بۇ مەككە وەك نوئىنەمى خۆي، بەلام كاتىك كە بەئىن و

(۱) عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ، قَالَ: قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): «لَا تَسْبُوا أَصْحَابِي. فَلَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ اتَّفَقَ مِثْلَ أُخْدُ دُعْبَا، مَا بَلَغَ مِنْ أَحَدِهِمْ، وَلَا نَصِيْقَهُ» { أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْم: (۱۱۵۳۴)، وَالْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۳۴۷۰)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْم: (۲۵۴۱)، وَأَبُو دَاوُدَ بِرَقْم: (۴۶۵۸)، وَالتِّرْمِذِيُّ بِرَقْم: (۳۸۶۱)، وَأَبْنُ حِبَّانَ بِرَقْم: (۷۲۵۳).

(۲) أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۲۵۰۹)، وَمُسْلِمٌ بِرَقْم: (۲۵۳۳)، وَالتِّرْمِذِيُّ بِرَقْم: (۳۸۵۹)، وَأَبْنُ مَاجَةَ بِرَقْم: (۲۳۶۲)، وَأَبْنُ حِبَّانَ بِرَقْم: (۷۲۲۲).

(۳) أَخْرَجَهُ مُسْلِمٌ بِرَقْم: (۲۴۹۶).

پدیمانی له هه‌موان وه‌رگرت، گوتیان: ئەدی عوسمان؟ پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بە دەستی موبارەکی خۆی فەرمووی: ئەمەش لە جیاتی عوسمان^(۱)، هەتا دوایسی که پەخنیان لە عوسمان گرت و گوتیان: تۆ بەبەر مزگینتی خوا ناکەوی که خۆی بەبەزەیی پێیان دەفەرمووی: خوا لێیان پازی بوو! عوسمانیش گوتی: ئەدی ئەو نە پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فەرمووی: عوسمان لێرە نە، ئەو دەستی من لە جیاتی وی! بێنگومان دەستی وی بۆ من چاکتر بوو لە دەستی خۆم، (واتە: من نیتیاژم بەسەر نێویدا هەبە، نێو بە دەستی خۆتان بەیعتتان دا بە پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، بەلام پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بە دەستی خۆی بەیعتی بۆ کردووم).

۴/ نەجا ئەو قسەیدی عەبدوللای کورێ مەسعودیش لە مەدح و سەنای هاوێلاندا دەگێڕنەو، که دەلی: (إِنَّ اللَّهَ نَظَرَ فِي قُلُوبِ الْعِبَادِ، فَوَجَدَ قَلْبَ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) خَيْرَ قُلُوبِ الْعِبَادِ، فَاصْطَفَاهُ لِنُبُوَّتِهِ، وَابْتَعَثَهُ بِرِسَالَتِهِ، ثُمَّ نَظَرَ فِي قُلُوبِ الْعِبَادِ بَعْدَ قَلْبِ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فَوَجَدَ قُلُوبَ أَصْحَابِهِ خَيْرَ قُلُوبِ الْعِبَادِ، فَجَعَلَهُمْ أَنْصَارَ دِينِهِ، مَا رَأَى الْمُؤْمِنُ حَسَنًا فَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ حَسَنٌ، وَمَا رَأَى الْمُؤْمِنُونَ قَبِيحًا فَهُوَ عِنْدَ اللَّهِ قَبِيحٌ).^(۲)

واتە: خوا تەماشای دلی بەندەکانی کرد، تەماشای کرد، دلی موحەممەد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) چاکترینی دلەکانە، بۆیە خوا هەلیبۆارد بۆ پەيامبەریتیی خۆی و کردی بە پەوانەکراوی خۆی، دوای تەماشای دلی بەندەکانی کرد لە دواي پیتغەمبەر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) تەماشای کرد دلی هاوێلانەکانی چاکترینی دلی بەندەکانن، بۆیە کردنی بە پشتیوان و قەلا بۆ نایبەکە، هەر شتیەک مسولمانان بەچاکی بزائن، ئەو لەه‌لای خواش چاکە، هەر شتیکیش ئەوان بە خرابی بزائن، ئەو لەه‌لای خواش خرابە.

(۱) {قَبَعَتْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عُمَانَ وَكَانَتْ يَتَعَمُّ الرُّضْوَانَ بَعْدَ مَا ذَهَبَ عُمَانُ إِلَى مَكَّةَ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بِيَدِهِ الْيُمْنَى هَذِهِ يَدُ عُمَانَ فَضَرَبَ بِهَا عَلَى يَدِهِ فَقَالَ هَذِهِ لِعُمَانَ فَقَالَ لَهُ ابْنُ عَسْرٍ أَذْهَبَ بِهَا الْآنَ مَعَكَ؟ أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۳۴۹۵).

(۲) أَخْرَجَهُ الْبُخَارِيُّ بِرَقْم: (۱۸۱۶).

باسی (ده) هاوهله موژدهی

بههشت پیدراوهکان

تنجا له خالی (۹۵) دا بهتاییهت باسی ده هاوهله موژدهی بههشت پیدراوهکان
(العشرة المبشرون بالجنة) دهکات که بهریز تهسانن، هرچنده شمیش ناوی هیتانن:

- ۱- أبو بكر الصديق.
- ۲- عمر بن الخطاب.
- ۳- عثمان بن عفان.
- ۴- علي بن أبي طالب.
- ۵- طلحة بن عبيدالله.
- ۶- زبير بن عوام.
- ۷- سعد بن أبي وقاص.
- ۸- سعيد بن عاص.
- ۹- عبدالرحمن بن عوف.
- ۱۰- أبو عبيدة بن الجراح.

وہک گوترویهتی:

(۹۵) (وَإِنَّ الْعَشْرَةَ الَّذِينَ سَمَّاهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَبَشَّرَهُمْ بِالْجَنَّةِ، نَشَّهَدُ لَهُمْ بِالْجَنَّةِ عَلَى مَا شَهِدَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَقَوْلُهُ الْحَقُّ، وَهُمْ: أَبُو بَكْرٍ، وَعُمَرُ، وَعُثْمَانُ، وَعَلِيٌّ، وَطَلْحَةُ، وَالزُّبَيْرُ، وَسَعْدٌ،

وَسَعِيدٌ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنِ عَوْفٍ، وَأَبُو عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ
وَهُوَ أَمِينُ هَذِهِ الْأُمَّةِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ):

واته: نوم ده (۱۰) كېسى كه پيغمبرى خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناوى هيتاونو
مورژدهى پيداون به بههشت، نيمش شايدديان بؤ دهدين كه بههشتين، لسم
نوم پنچينيه كه پيغمبرى خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شايدديى بؤ داوون، نوم
دهيانهش نومانن: (نوم به كمر، عومر، عوسمان، عدلى، تالاحه، زوبير، سعد،
سعيد، عبلورپره جان، نوم عوبهده كه نيمى نوم نومتهيه) خوا له همرويان
پازى بى.

گرنگى تهدهب و ريز بهرانبهر

به هاوهلان و هاوسهران و وهچى پيغمبر

(صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)

پاشان له خالى (۹۶) دا له بارهى هاوهلان و هاوسهران و وهچى پاكي پيغمبره وه (صَلَّى
الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) كوتا قسمى لهو بواره دا دهكاتو، دهلى:

(۹۶) (وَمَنْ أَحْسَنَ الْقَوْلَ فِي أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ) وَأَزْوَاجِهِ الطَّاهِرَاتِ مِنْ كُلِّ دَنَسٍ، وَذُرِّيَّاتِهِ
الْمُقَدَّسِينَ مِنْ كُلِّ رِجْسٍ؛ فَقَدْ بَرِيَ مِنَ النَّفَاقِ):

واته: هر كسيك قسمى چاك بكات دهر بارهى برادره كاني پيغمبرى خوا (صَلَّى
الله عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و دهر بارهى هاوسره پاكه كاني له همرو پيسيهك، وه وهچه خاوتنه كى

رېڙ ليگرتني
زاناو پيشه وایان و
دوستانی خواو
که رامه ته کانیاں

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a portrait of a man in a white uniform and a turban. Text on the banner includes:
- Top: "دو لويه هوټل ښاريونو ښار" (Two-story hotels in the city)
- Below that: "www.alibapir.com" and "Alibapir - ښار - کابل" (Alibapir - City - Kabul)
- Bottom: "دو لويه هوټل ښاريونو ښار" (Two-story hotels in the city)

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media and contact information:
- Top-left: Facebook icon and text "Alibapir ښاريونو ښار" (Alibapir City)
- Top-right: Facebook icon and text "Alibapir ښاريونو ښار" (Alibapir City)
- Middle-left: YouTube icon and text "Alibapir ښاريونو ښار" (Alibapir City)
- Middle-right: YouTube icon and text "Alibapir ښاريونو ښار" (Alibapir City)
- Bottom-left: WhatsApp icon and text "Alibapir" above two QR codes.
- Bottom-right: WhatsApp icon and text "Alibapir" above three QR codes.

ته مجاره نووسر ههستیك خالی: (۹۷ و ۹۸ و ۹۹) تاییهت دهکات، به ههلوئیستی راستو هاوسهنگی زانایانی نههلی سونهت و جهماعهت، بهرانبهه بهزانایان و پیشه‌وایانی نیسلامو، کهسانیک که به‌دۆستو نیتریکي خوا (أولياء الله) داده‌نرین و خاوه‌نی کهرامهت و ریزی تاییهتی خوی میهره‌بانن، دیاره نهو ههلوئیسته هاوسهنگهش، له خۆش‌یستو و پیرلینگرتن و ته‌قدیرکردندا خۆی ده‌نوئینی، به‌لام به‌ی زنده‌پۆیی و تیپه‌پاندن، وهك به‌داخوه له شۆینکه‌وتوانی زۆرئیک له زانایان و پیشه‌وایان به‌گشتیی و به‌تاییهت، شیخانی ریبازه‌کانی ته‌صه‌ووف بینراوه و ده‌بینری.

سه‌ره‌تا باسی زانایانی نیسلام ده‌کات که ده‌بی چۆن چۆنی مامه‌لمیان له‌گه‌لدا بکری و، ده‌ئسی:

(۹۷) (وَعَلَّمَ السَّلْفَ مِنَ السَّابِقِينَ، وَمَنْ بَعْدَهُمْ مِنَ السَّابِقِينَ
 "أَهْلُ الْخَيْرِ وَالْأَثَرِ، وَأَهْلُ الْفَقْهِ وَالنُّظَرِ"، لَا يُذَكَّرُونَ
 إِلَّا بِالْحَمِيلِ، وَمَنْ ذَكَرَهُمْ بِسُوءٍ فَهُوَ عَلَىٰ غَيْرِ السَّبِيلِ):

واته: زانایانی پیشین له رابردوووه‌کان و نه‌وانه‌ی دوايان له شۆینکه‌وتوان: خاوه‌نی هه‌وان و شۆینه‌وار (ی پیتغه‌مبه‌ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و هاوه‌لانی)، وه خاوه‌نی شاره‌زایی و تیگه‌هیشتن، به‌چاکه نه‌بی باس نا‌کرین، هه‌رکه‌سانیک به‌خراپه باسیان بکات، نه‌وه له‌رینی راست ترازوه.

ده‌گوه‌یی مه‌به‌ستی له (علماء السلف) زانایانی نیو هاوه‌له به‌پرتزه‌کانی پیتغه‌مبه‌ر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بی، چونکه خوا وشه‌ی (سابقون) ی کردوه به مه‌دح و شۆره‌تیک بۆ (کۆچکه‌ران و پشتیوانان)، وهك ده‌فه‌رموی: ﴿وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ﴾

وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ... ﴿۱۱۰﴾، واته:

پیشکهموتوه یه کهمهکان، له کۆچکهران و پشتیوانان و نهوانه ی به چاکیی به دوایان کهوتوون،
 (شوین پیتی کۆچکهره پشتیوانانیان هه لگرتوه)، خوا له وان رازیبو، نهوانیش له خوا رازین،
 (طهحایی) (ده همتی خوی لینی)، زانیانی پیشینی کردوه به دوو بهش:
یه کهمیان: (السابقین) واته: کۆچکهره پشتیوانان.

دووه میان: (وَمَنْ بَعَدَهُمْ مِنَ التَّابِعِينَ)، نهوانه ی دوی وان له شوینکهوتوان (التابعین)،
 نهوانه ی که شوین کۆچکهره پشتیوانان کهوتوون، چونکه وشه ی: (تابعین) دوو واتای
 هه ن:

یه کهم: مانایه کیان به جیلی دوی هاوه لان ده گوتری، بۆ وینه: هه ر کام له: (نیبو و سه رین،
 حه سه نی به صریبی، سه عیدی کوری جو به ر) نهوانه پیتیان ده گوتری زانیانی تابعین،
 یانی: جیلی دوی هاوه لان.

دووه م: وشه ی (تابعین) مانایه کی دیکه شی هه یه، نهویش نهو به که هه موو نهوانه ی
 به دوی هاوه لان ده کمون، جا چ له جیلی یه کهمدا، چ له جیلی دووه م و سییه م و چاره م و
 ئیستار دوی ئیستادا، هه رچی به راستی به دوی هاوه لان بکهوی (خسرا لیبان رازی
 بی)، پیتیان ده گوتری: (تابعین) واته: شوین کهوتوان.

تنجا (طهحایی) ده لئ: زانیانی رابردو له هاوه لان و نهوانه ی دوی وانیش له
 تابعین، یانی: نهوانه ی که به دوی هاوه لان کهوتوون، نهوانه ی که خاوه نی هه وازو
 شوینهاره کانی پیغه مبه ر بوون (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، سوئنه ت و ری و شوینه کانی
 پیغه مبه ریان پاراستوه، نهوانه ی خاوه نی فیهو تیفکرین و وردبوونه وه بوون له دینی
 خوادا، هه ر کامیک لهوانه به چاکه نه بی، نابی باسیان بکری، هه ر که سیک به خراپه باسی
 زانیانی ئیسلام بکات، چ له پیشکهوتوان (سابقین) چ له شوینکهوتوان (تابعین)، نهوه
 له سه ر رینه کی ناراسته.

براو خوشکه بهر پرتزه کامم!!

هر بېرو بېروایه که ده پارټیژن، بههوی زانایانمونه ده پارټیژن، نیسلام بههوی زانایانمونه گمیشټوته نیمه، نهو نیسلامه تا گمیشټوته نیمه، قورس له سهریان کهوتوه، هی وایان همیه سهری خوی له سهر داناوه، یان مائی له پیناودا داناوه، هی وا همیه سهرو مائی له پیناودا داناوه، هی وایان همیه له پیناویدا له سجندا گیانی ده چپوه، زانایان تووشی چمندان دهردو میحنهت بوون، تموچار نیسلام گمیشټوته دهستی نیمه، نیسوه که نه مړو کهسانیک ده بیسن له بهرگی زانایاندا، نه له دیشی خوا زانانو نه تواناشن، بهوه نابو زانایانی نیسلامان له بهر چاو بکهوی، نهو نیسلامه که گمیشټوته دهستی نیمه، نهو شمعیته زور به قورسی گمیشټوته نیمه، همولی زوری له پیناو دراوه، بز وینه: چوار پیتسه وایه که (نهو حنیفه و شافیعی و مالیک و نه محمد) هر کام له چواره، تووشی میحنهتی زور بوون: نهو حنیفه (خوا لینی رازی بی) له بهر نهوهی ناهاده نه بوو بیی به قازی قازییه کان (قاضی القضاة) له سهردهمی نهو جعفری منصوردا، گپراو نه زیهت درا، بهلام تیز قالیک ته نازولی نه کرد.

مالیک له بهر نهوهی گوتبوی نهوانه ی به زور ته لاقیان پینخوراوه و بیعه تیان لی و هر گپراوه، به هلهو شانده نهوهی بیعه ته کانیان ته لاقیان ناکوی، چونکه عهباسییه کان عاده تیان و ابو بیعه تیان و هر ده گرت له خه لکی به ته لاقمونه، بیعه تیان له کابرا و هر ده گرت و دهیانگوت: «بی ته لاقیش بخوی، تا کو نه گهر بیعه ته که می شکاند، ته لاقیشی بکهوی! نجا مالیک فه توایدا، که نهو ته لاقه ناکهوی و نهو شوتنموار (اثر) هی به به لگه هینایهوه: {«لَيْسَ عَلَيَّ مُسْتَكْرَهٌ طَلَّقَ»} ^(۱) واته: به زور ته لاق پینخوراوه ته لاقی ناکوی. له سهر نهو فه توایه نهو نده بیان لیدا تا کو قولی ده چپوه.

(۱) عن ابن عباس قال {لَيْسَ لِمُكْرَهٍ وَلَا لِمُطَهَّرٍ طَلَّقَ} - برواته: اهلئ، لابن حزم الاندلسی، ج ۱۱ ص ۲۴۹، المسألة: ۱۹۷۰.

نه محمد له ستر نهودي نه ده چوپوه ستر رای موخته زيله كه ده پانگوت: قوربان مه مخلوقه، زور له سجندا مایه وه هه زار (۱۰۰۰) قامچیی زیاتری لیبرا، به لام تنانزولی نه کرد. هه روه ها شافعییی له ژیر فشاری عه بیاسییه كاندا، بۆ سلامتیی دینه کهی، بۆ میصر رای کردو عیتراتی به جیته یشت.

هه روه ها زانایانی دیکهی دواي وانیشو، پیتش نه وانیش دیسان له گرفتاریی و زیندانیی کردن و ده رکرانو کوژران سلامت نه بوون.

هه روه ها له زانایانی هاوچه رخیشان به هه مان شیوه، ناره حه تیی زوریان بیینی و فیداکاریی زوریان کرد، بۆ نمونه: هه ر کام له: حه سن به تن، مه و دودی، سعیدی نورپسی، سید قوتب، عبدالقادر عوده، شیخ ناصرالدین الالبانی، أبو الحسن الندوی، نجم الدین أربكان، كاك أحمدی موفتی زاده، كاك ناصری سوحنای....، هه مو نه وانه كه زانای په سه نو بهر جهسته بوون، به گیانو مالی خویان فیداکاریان کردوه.

كه وانه: نيمه ده بی له ستر نهو هه موو زه حه مت كيشانو فیداکاریه یان دوعای خیریان بۆ بکهین، ده بی ریزو نه ده هه مان بهر انبهریان هه بی، نابی كه هه ئه یه كمان لییان بیینی، ده هویان بۆ بکوین، چونكه نه گه ر هه ئه یه كیان ده بیینی، هه زار چا كه شیان ده بیینی، هه ئه ته نيمه نایین زانایانی نيمه له هه مو گوناه پاریزراو (مه عصوم)ن، ته نیا پیغه مه ران مه عصوم، به لام نه وانهی به بی ریزی و شپوازی ناجوان باسی زانایان ده كمن، نهو پیچه وانهی ناكارو نه ده بی نه هلی سونهت و جهامهت ده جوو لینه وه.

په وشتی نه هلی سونهت و جهامهت وایه، كه نيمه ده بی ریز له زانایانمان بگرین و دوعای خیریان بۆ بکهین، چونكه خوا (جل جلاله) كه باسی كوچكه ران ده كات له سو په تی (الحشر) دا ده فرموی: ﴿لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ

يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ ﴿١٠٤﴾ الحشر،

وهك ده بیین خوا به چا كترین سیفه تیان مه دحیان ده كات، تنجا دوايي كه دیته ستر باسی

پشتیوانان، ده فرموی: ﴿ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَحْنًا نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿۱۰۱﴾ الخضر، وهك دياره

خوا، پشتیوانه کانش به چاکترین سیفمتیان معدح دهکات، دوایش که دیته سر باسی نهوانه ی که بهدوای کزچکه ران و پشتیوانان کهوتون، واته: شویتنکهوتوانیان، ده فرموی: ﴿ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا

وَإِخْوَانَنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿۱۰۲﴾ ، واته: نهوانه ی لهدوای هاره لانهوه هاتون، ده تین:

پهروه دگارمان ! له تيمو لهو برایانه مان خوش به، که له پیش تيمه دا تيمانیان هیناوه بوغزو کینه مان مهخه دل برانبه به پرواداران، واته: دوعا ده کمن بؤ برایانیان، که له پیش خویسان خزمهتی دینی خویان کرده.

کهواته: له کاتیکدا تيمه کتیبه کانی (تیبو ته ییبه) ده خوتینمهوه، یان هی (غزالیی) و قسه کانی حه سنی به صری، یان شافیعی، یان هر کامیک لهو زاناو پیشه وایانه ده بین، نابی وهک میشره شه، که بهس بهدوای خالی رهشدا ده گه ری، هر بهدوای ههله کانیاندا بگه ری، به لکو ده بی وهک ناوتنه بین، که وهک چؤن ههله کانیان ده بین. چاکه کانشیان بین، نهوکاته تاکو ههله به کیان ده بین، سه چاکه یان ده بین، بؤ ویته: (غزالیی) له کتیبی (احیاء علوم الدین) دا همدئ شتی وای گوتوه، که له گه ل رووحی نیسلامدا ناگوئی، همدئ حدیسی هینان که صدیح نین، یان هر نه صلیان نیو حدیسی پیغمبر نین (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، یان له همدئ شتی کتیبه کیدا زؤر زیده روی کرده له مهسه له دنیا به کم گرتنو ته صوفو ته زکیه دا، به لام هاوکات له گه ل نهوه ش همدئ شتی زؤر گرنگیشی گوتوه، که رهنگه لهو کتیبه دا نه بی چنگت

باسی دوستانی خواو که راه ته کانیاں

تنجا له خالی (۹۸) دا دیتته سر باسی دوستانی خوا (أولیاء الله) ، چونکه بیگومان دوستان و نیژیکانی خوا به زوری لعنیتو زانایان و پیتشه وایان دان، هرچنده به گشتیش لعنیتو همسو چینو توژیوه کاندایا له همسو ناسته فیکریه کاندایا، هرهن، دهلی:

(۹۸) (وَلَا نُفَضِّلُ أَحَدًا مِنَ الْأَوْلِيَاءِ عَلَىٰ أَحَدٍ مِنَ الْأَوْلِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَتَقُولُ: نَسِي وَاحِدًا، أَفْضَلُ مِنْ جَمِيعِ الْأَوْلِيَاءِ):

واته: وهیچ کام له دوستانی خوا به چاکتر دانانیتنه ههتا بئیرین به سر هیچ کام له پیغه مبرانی خوادا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، وه دهلیین: یهک پیغه مبریک له همسو دوستانی خوا باشتره.

ئوهی بویه گوتوه: هرچنده نیستا^(۱) هیچ کس نه بلی: (أولیاء) گموره ترن له (أولیاء)، به لام کاتی خوی، که نهبو جعفری طحاوی نهو کتیبهی داناوه، هیتدی کس له ژیر پهردهی تعریقهتو تصه ووفدا، گهلی شتی وایان گوتوه، شتی بی جی و نامه عقول، بز وینه: (عمر الدین ابن عربی) خاوهنی کتیبی (الفتوحات المکیة) و کتیبی (فصوص الحکم) و گهلی کتیبی دیکه شی ههرو به شیخی گموره تر (الشیخ الأكبر)

(۱) بیتجگه له شیعهی دوازده نیامی که زوریان نیامه کانیاں بی وهک پیغه مبران علیهم السلام و بگره بهرژیریشه!! وه نهه تهعبیه تهعبیککی باوه له کتیبه کانیاں دا: (إِنَّ لِأُمَّتِنَا مَنْزِلَةً لَا يَلْفُهَا مَلَكٌ مُقْرَبٌ وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ)؛ بروانه: (فقه الحكومة الإسلامية بين السنة والشيعة، وقراءة في فكر الثورة الإيرانية) للدكتور توفيق محمد الشاوي، ص ۷۱، که نهه دهقه له (خمینی) بهوه دپنن له کتیبی (الحكومة الإسلامية) کهی دا لاپهرا (۵۹): (إِنَّ مِنْ ضَرُورَاتِ مَذْهَبِنَا الشَّيْخَةِ الْإِسْمَاعِيلِيَّةِ أَنْ لَا تُؤْتَمَّتْ مَقَامًا لَا يَلْفُهَا مَلَكٌ وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ) .

بناويانگه، ماموستای نوانه بووه، که مسملهی (وحدة الوجود) بیان تهرح کردوه
گوتوویانه: همسو شتیك خواجه، یان خوا له هموو شتیكدا همیه، وه ایان تصوور
کردوه که خوا رووحی بوونموره، وهك چۆن نینسان جستهی همیه رووحهکشی له نیو
جسته کهیدایه، گوتوویانه: نم بوونمورهش له گهل خوادا بههمان شیوه! بهتایبیت له
(فصوص الحکم) دا گهلتيك شتی گوتوه، که زور بی جی و نامه عقوولمو، هم پیچهووانهی
دینه، هم پیچهووانهی عقل و معنیقو زانستیشه.

بۆ وینه: (ابن عربي) دهلی: من (خاتم الأولياء) م وهك چۆن پیغمبر (صلى الله عليه
وسلم) (خاتم الأنبياء) ه!!^(۱)، همروها همدیك قسمی دیکمیان که (شطحات) ی پی دهلین،
واته: قسمی هله، بۆ وینه: همدیکیان گوتوویانه: مرؤف له پتی تاعت و تقواوه وای
لیدی، له پیغمبر زیاتر بهرز ده بیتموه! نمو بهسرهاتش که له سوپهتی (کهف) دا
هاتوه که عبده صالحه که همدی شت ده زانی، پیغمبر موسا نایزانی، دهیکه نه
بهلگو دهلین: نمو عبده صالحه همدی شتی ده زانی، موسا نهیده زانی!! بهلام نموه
هیچ نایته بهلگه، چونکه مخرج نیه، که پیغمبرتيك (صلى الله عليه وسلم) که له هموو
خهلکی گموره تره له هموو کسی زانتر بی، بهلگه مان همیه: بیگومان پیغمبری خوا
مرحمه مد (صلى الله عليه وسلم) له موسا گموره تر بووه، که چی له شوی میعراچدا وهك
له صحیحی بوخارییدا هاتوه: پیغمبر موحه مد (صلى الله عليه وسلم) لهو شوینو
مدقامه، که گفتو گزی له گهل خوادا کردوه، ده گمپیتموه له ناسمانی ششم تووشی موسا
ده بی، موسا پیی ده فمرموی: خوی پموره دگار چی له سر نومسته کهت فمزه کرد؟
ده فمرموی: له شهو رؤتیك په نجا نویو، دهلی نموه زوره، من له گهل بدنی نیسرائیل
زورم گرفتاری دیوه، بویان جیبه جی ناکسری، داوا له پموره دگارت بکه، بۆت کهم
بکاتموه، پیغمبر (صلى الله عليه وسلم) بهرز ده بیتموه بۆ شوینی په که مجاری و داوا

(۱) پروانه: (الفتوحات المکیة) ج ۱ ص ۳۵۵، که نمه دهقی قسه که بهتی: [أنتی فی الاتباع من صیغی کرسول
الله (صلى الله عليه وسلم) فی الانبياء، وعسى أن اکون من ختم الله الولاية بی وما ذلک علی الله
بعزیز].

دهکات، خورای بعبزههیی بزی دهکاتوه به چلو پینج نوژو، دیسان موسا (علیه السلام) دهلی: زوره، بمردهوام نهوه دووباره دهپیتسهوه، تا بزی دهکاته پینج نوژو، لیره دا پینجه ممبر موسا نرشادی پینجه ممبری کوتایی خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دهکات که پینگومان نهوه نهوه ناگهیمنی که موسا له پینجه ممبری خاتعم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گموره تره، با مسهلهیه کیش بزانی که پینجه ممبری خاتعم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نایزانی، نهوه عبده صالحهش که هندیك دهلین: ناوی (خضره)^(۱)، نهوه هیچ دهلیلینکی تیدا نیه لهسر گموره تریوونو چاکتربوونی له موسا، با هندی مسهلهش بزانی که موسا نهیزانیبی، نهوه نایتنه بهلگه لهسر نهوهی که نهوه عبده صالحه گموره تره^(۲).

ئنجنا له خالی (۹۹) دا بهباسی کهرامتهکانی دۆستانی خوا (کرامات اولیاء الله) کوتایی بهقسهکانی لهبارهی زاناو پیتسهوایانو دۆستانی خواوه دینیو، دهلی:

(۹۹) (وَأُؤْمِنُ بِمَا جَاءَ مِنْ كَرَامَاتِهِمْ، وَصَحَّ
عَنِ الثَّقَاتِ مِنْ رَوَايَاتِهِمْ):

واته: پروامان بهو کهرامتهکانی دۆستانی خوا ههیه، که له ریتی متمانه پینکراوانهوه بزمان گپردراوه تهوه، له بهسرهاتهکانیان، واته: پروامان ههیه بهوهی هاتره له کهرامتهکانیان، له حورمدهتو رپژ لینگرتنی خوا بۆ نهوان: نهوه بهسرهاتهکانی که راستو دروستو له متمانه پینکراوانهوه پیمان گهیشتون، پروامان پیتیان ههیه.

(۱) وهک له (صحيح البخاري) دا بهسرهاتهکانی بهدریژی هیتاوه پروانه: ژماره: ۴۷۲۵، ص: ۸۱۴، ۸۱۵. ههروهها پروانه: (صحيح مسلم): ۱۸۴۷.

(۲) بهلام به پینجه ممبر لهقهلم دانی (خضیر) راپهکی پینجهوه نهنیا که مینعهک له زانیانی صۆق معشر به وایان گوتوهو هیچ بهلگهیه کیشیان بهدهستهوه نیه، (عبدالرحمن بن ناصر السعدي) کیش لهو بارهوه گوتویهتی: (...ومنها: أن ذلك العبد الذي لقياه، ليس نبياً، بل عبداً صالحاً، لأنه وصفه بالعبودية، وذكر منة الله عليه بالرحمة والعلم، ولم يذكر رسالته ولا نبوته، ولو كان نبياً، لذكر ذلك كما ذكره غيره...) تيسر. الكريم الرحمن ص: ۴۸۴.

پېناسه يه کي: (موعجيزه، کهرامت، جادوو):

۱- موعجيزه (المعجزة): نو بدنگه ده ستروستان کړه يه^(۱) که پيغمبران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام)، ته د دای خدکيان پيکر دوه، نيسپاتي پيغمبر ايه تيبان پيکر دوه و گوتويانه نيمه پيغمبرين، به چ بدنگه يه؟ پيغمبري خاتمه سي خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرمويده: قورن نام پييه، پيغمبر موسا (عليه السلام) فرمويده: من گوچام پييه، عيسا (عليه السلام) فرمويده: مردوان زيندو ده که موه. که واته: موعجيزه بدنگه ي پيغمبرانه (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَام).

۲- کهرامت (الكرامة): برتیه لهو شته پيچوانه ي عاده ت و ياسا سروشتيانه (خوارق العادة)ی که خوا له سفر ده ستی هندیك له دؤستانی خوی، پيدا يان ده کات.

۳- جادوو (السحر): برتیه لهو ياسا د (خارق العادة) انه ي که که ساتيک له شيتانه کانه و نزيکو له خوا دوورن، شيتانه کان يارمه تيبان ده دن به هوی روحي پيسي خویان که په روه رده يان کړدوه، هندی شت ده کن که ياسا د (خارق العادة) هو پيچوانه ي نريت و ياسا سروشتيانه کانه.

جيا وازي نيتوان کهرامت و موعجيزه ته ويه، که موعجيزه له گهل نيدديعا ي پيغمبر ايه تيبايد، به لام نه وانسي که نه هلی کهرامت بسون، نيدديعا ي پيغمبر ايه تيبان نه کړدوه، هر که سيک نيدديعا ي پيغمبر ايه تيبی کړد، له دای پيغمبري خاتم (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) شتی ياسا د (خارق العادة) شی له ده ست پيدا بو، بؤ وئنه: به سفر ناويدا رويي، يان به هوادا رويي، نه و نالين: کهرامته، ده لين: سيحره، يان ده لين: نه و چاويست و تر ده ستی (شعوذة و خفة اليد) ه بؤچی؟ چونکه

(۱) شيخ محمد دای خاځ په رحمت بی وشي (معجزة) ي به (ده ستروستان کن) ليکن او ده و پيښ وايه باشي پيکاوه.

ده لټين: هر کس نېدديعای پټغه مېر ايه تېی کرد، دروی کردوهو بابای درقزنو ساخته چپيش، هيچ پټزو حورمېتی له لای خوا نيمو يارمېتی نادات، گرنګ نوميه بزانه که کرامت له گملا شعو ده و چاويه سته کي، جياوازييان نوميه که کرامت له سر دستي که سانتيک ده بي که پابه نندن به شدریعتي خواوهو نيستی قیامتیان هميه له سر شدریعتي خواو خواوې نومېری نيمانو ته قواو، وه خوا (عز وجل) ده فرموي: ﴿أَلَا

إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾ یونس، واته: ناگادارین

دوستانی خوا نه ترسیان هميو نه په ژار هیان هميه، تنجا نایا دوستانی خوا کین؟

﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ﴾ یونس، واته: نومان، که نیمانیان

هیناوهو پارټر ده کم. که واته: هر که سیک نیمانو ته قواي ته اوامان تیندا نه دی، نه گمر شتی یاسادر (خارق العاده) شان لیبینی، نالټین: که کرامته، ده بی مرؤف خواوې نومېری نیمانو ته قواي، تنجا شته (خارق العاده) کانی به که کرامت له قلمم ده دین، نه گمرنا به پټچوانومه به جادوو (سحر)، یان په لکیتشکران^(۱) بؤ تاوان (استدراج) ی له قلمم ده دین، وه زانایان روونیان کردوتموه.

که واته: نومو له هیندو سه کان ده بیینین، یان له هندیک دهروشی خومان ده بیینین، زهرگو ترو شیر له خویان ده دن، به لام نویژی ناکم، نالټین: نومو که کرامته، ده لټین: نومو معوونمیه^(۲) یان نیستیدراجه، ناشلټین: سیحره، چونکه سیحری عیلمیکه ده بی بخویتریو

(۱) بؤ مانای (استدراج) م به کارهینا که وادیساره زانایان له فرموده ی خوا: ﴿وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا

سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ﴾ وَأْمُرْ لَهُمْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ﴾ الاعراف. ودریان گرتوه.

(۲) المعونه: زانایان بؤ که سیکیان به کارهیناوه که (فاسق) هو شتی یاسادر (خارق العاده) ش ده کات، واته: نومو که سه نه هیندو پارټر کارو صالحه شته که ی به کرامت بزانیو، نه هیندو شت خراپه به په لکیتشکران (استدراج) دابترن. که واته: ده گونجی (معونه) بؤ مسولمانی ناسایی ساده بی که بریتیه له یارمېتی دانی خوا بؤی، بی نومو له کردوه که ی رازی بی!!

مومار سه میه که ده بی بگری، به لام نیمه ده زانین نمو ده رویشه جادویی نه خویندوه و نایزانی، هندی کیش ده لاین: نه گهر که سه که خوی شایسته می نه بی که بلین: نهوه که رامه ته بو خوی، ده لاین: نهوه که رامه ته نهک بو خوی، به لکو بو شتخه که می، نه گهر شتخه که می نه هل نه بی، بو شتخی شتخه که می، نه گهرنا ده گهر پتسهوه بو نهو زنجیره پاکه می که نهو موریده خوی به شوینکه و توویان ده زانی، به لام له راستیدا من هه چنده کاتی خوی رام و ابوی، به لام نیستا پیم وایه: نهوه پینمو پهریبه کی مه حکم نه، باشتر وایه بلین: نهوه نیستید راجه، یان معوونه مه، یانی: به هوی شهیتانه کانهوه نهو شته ده کری، چونکه زوری می نهوانه نویزو پزووشیان وه ک پیوست نه، گه لی جار شرکیشیان لی پیدا ده بی، کابرا هاوارده کاته شتخه که می، که نهوه (استغاثه) یه، یان هاوار (نداء) وه ههردو کیان شرکن.

ننجا له هه موو نهوه ی پابرد چاکتریش نهویه: له کتیبی (رنگای صالح بوون... دا لهو بارهوه باسم کرده که:

وهک چون بهدنی نینسان، نه گهر وه رزشی بی بکات و رای بیننی، ده توانی شتی واکات که پیچه وانهی عاده تی خه لک بی، بو وینه: بابای کاراتی، به ردیکی گهوره به ده ست ده شکیننی، یان جومناستیک جوجوئی سهیر سهیر ده کات، له نه لجامی راهیتاندا جووله کانی پیچه وانهی عاده تی خه لکن، رووحیش به هه مان شیوه، نه گهر به باری چاکدا راهیترابی و پهروه ده کرابی که رامه تی لی پیدا ده بی و، نه گهر به باری خراپدا راهیترابی جادوو و شعوه ده، یان حالته تی رووحی نامزی لی پرووده دات. کهواته: نینسان، چ به باری خیردا، چ به باری شهردا، نه گهر رووحه که می راهیترابی، حالته تی یاسادر (خارق العاده) ی له سر ده ست پرووده دات، چونکه نه گهر ده رویشه کانی ریبازی قادری و ریبازی ریفاعی له نیو نیمه ی مسرتان دا مووس و شووشه ده خونو، شمشیرو زهرگ له جهسته می خویان راده که نو... هتد، هیندوسیبه کانیش شتی شیوه ی نهوان ده کن، به لکو جاری وایه پیتیشیان ده که ونهوه، ننجا نه گهر هی ده رویشه کانی نیمه که رامه تی بی، نه دی هی هیندوسیبه کان چیه؟!

نیشانه گهوره کانی هاتنی رۆژی دواپی

نوسهر لهم خالی (۱۰۰) هدا دیتته سهر باسی نیشانه کانی (نیشانه گهوره کانی) هاتنی کاتی تیکچوونی دنیا (الساعة) و چواری سهره کییان لی ریز ده کاتو، ده لی:

(۱۰۰) (وَتُؤْمِنُ بِأَشْرَاطِ السَّاعَةِ: مِنْ خُرُوجِ الدَّجَالِ، وَتُزُولِ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنَ السَّمَاءِ، وَتُؤْمِنُ بِطُلُوعِ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا، وَخُرُوجِ ذَابَّةِ الْأَرْضِ مِنْ مَوْضِعِهَا):

واته: برومان به نیشانه کانی رۆژی دواپی ههیه له: ده رچوونی ده ججالو هاتنه خواره وهی عیسای کورپی مه پیدم له ناسمانی وه (سهلامی خوی لینی) و هه له هاتنی خۆر له رۆژتاواوه و ده رچوونی ناژه لی زهوی (دابته الأرض) له شوینی خۆی.

ئوانه چوار نیشانه ن له نیشانه کانی رۆژی دواپی، پیش نهوهی رۆژی دواپی بی، چند نیشانه یه که خه لک ده یانینی، وه که پیشه کی و ری خۆشکردنی که بۆ هاتنی رۆژی دواپی، پیغه مبه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) له فرموده ده که کدا فرموده یه تی: {«إِنَّ أَوَّلَ الْآيَاتِ خُرُوجًا طُلُوعُ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا أَوْ الدَّابَّةُ عَلَى النَّاسِ ضُحًى، فَأَيُّهُمَا كَانَتْ قَبْلَ صَاحِبَتِهَا قَالَاخْرَى عَلَى أُخْرَاهَا»} (۱) حدیث صحیح.

واته: به که مین نیشانه له نیشانه کانی هاتنی رۆژی دواپی، هه له هاتنی خۆره له رۆژتاواوه، وه هاتنه ده ری زینده وهره له کاتی چیشته نگاوتیدا، ههر کامیتک لهو دوانه پیش هاوه له کهی کهوت، نهوی دیکه به دوایدا دی.

سه بارت بهو نیشانه نهی رۆژی دواپی، فرموده یه پیغه مبه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) زۆر همن، بۆ وینه به کی له فرموده کانی پیغه مبه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نه مبه: {عَنْ

(۱) أخرجه أبو داود برقم: (۴۳۱۲) قال الشيخ الألباني: صحيح.

حَدِيثَ بِنِ اسِيدِ اَطْلَعَ النَّبِيَّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) عَلَيْنَا وَتَحْنُ تَتَذَكَّرُ السَّاعَةَ، فَقَالَ: مَا تَذَكَّرُونَ، قَالُوا: نَذَكُرُ السَّاعَةَ، فَقَالَ: إِنَّهَا لَنْ تَقُومَ حَتَّى تَرَوْنَ عَشْرَ آيَاتٍ: الدُّخَانُ وَالذُّجَانُ وَالذَّابُةُ وَطُلُوعُ الشَّمْسِ مِنْ مَغْرِبِهَا وَنُزُولُ عِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَيَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَكَلَاثُ حُسُوفٍ، حَسَفَ بِالشَّمْسِ وَحَسَفَ بِالمَغْرِبِ وَحَسَفَ بِجَزِيرَةِ العَرَبِ، وَآخِرُ ذَلِكَ نَارٌ تَخْرُجُ مِنْ قَبْلِ تَطَرُّدِ النَّاسِ إِلَى مَحْشَرِهِمْ { حديث صحيح. (1)

واته: حوزه یغه ی کورې شمید (خوا لینی رازی بی)، ده لئ: رڼوژیکیان پیغه مبر (صلی الله علیه وسلم) لیتمان وه ده رکوت، باسی رڼوژو دوا ییمان ده کرد، فرمووی: باسی چی ده کم؟ گوتیان: باسی رڼوژو دنیا تیکچوون ده کمین، فرمووی: رڼوژو دوا یی نایهت، تا کو ده (۱۰) نیشانان نمینن: دوو کمل (دوو کملینک پهیدا ده بی هم سوو دنیا داگیو ده کات)، ده ججال، دابه، هه لته اتنی رڼوژو له رڼوژناووه، هاتنه خوار یی عیسای کورې مریه م، هاتنه ده ری یه نجووج و مهنجووج، سی شوینیش رڼو ده چن: شوینیک له رڼو هه لات رڼو ده چی، شوینیک له رڼوژناووا، شوینیکیش له دوورگی عمره ب رڼو ده چی، کتایی شو نیشانان هی رڼوژو دوا یی، ناگریکه له په مهن دپته ده ری، خه لکی پان پیوه ده لئ بو شو شوینهی که خه لکی لئ حشر ده کری.

پیغه مبر (صلی الله علیه وسلم) ده رباره ی ده ججال، زوری شتی فرمووه، له په کیک له فرمووده کانداه فرمووی: { إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْكُمْ، إِنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِأَعْوَرَ وَأَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى عَيْنِهِ وَإِنَّ الْمَسِيحَ الدُّجَالَ أَعْوَرَ الْعَيْنِ الْيُمْنَى، كَانَ عَيْنُهُ عَيْنَهُ طَائِفَةٌ } حديث صحيح. (1)

واته: خوا له نیوه په نهان و شیرراوه نیه، (نیشانو سیغه ته کانی خوا له نیوه په نهان نین)، خوا په ک چاو نیه: پیغه مبر (صلی الله علیه وسلم) به ده ستی مو باره کی خوی ناماژهی بو چاوی خوی کرد، به لام مسمیحی ده ججال چاوی راستهی کویره، چاوی راستی وه ک بو لوه

(۱) أَخْرَجَهُ أَحْمَدُ بِرَقْم: (۱۶۱۸۶)، تَعْلِيقُ شَعِيبِ الأَرْنَؤُوط: إِسْتَاذُهُ صَحِيحُ رِجَالِهِ ثَقَاتُ رِجَالِ الشَّيْخِ.

(۲) أَخْرَجَهُ البُخَارِيُّ بِرَقْم: (۱۹۷۲)،

چہند تاپبہ تمہندیہ کی
دیکھی فیکری و
عہقیدہ پی و
ٹاکاری ٹہلی
سونہت و جماعت

The central banner is a vertical cardboard-style strip with a light brown background. At the top, it contains the text "Alibapir" and "www.alibapir.com" in a stylized font. Below this is a circular portrait of a man wearing a white turban and a light-colored shirt. Underneath the portrait, the text "www.alibapir.com" and "Alibapir - سب سے زیادہ" is visible. At the bottom of the banner, there is a small line of text: "Alibapir - سب سے زیادہ".

Surrounding the banner are four horizontal bars with social media icons and text:

- Top Left (Blue Bar):** Facebook icon and text "Alibapir" (Alibapir).
- Top Right (Blue Bar):** Facebook icon and text "Alibapir" (Alibapir).
- Middle Left (Red Bar):** YouTube icon and text "Alibapir" (Alibapir).
- Middle Right (Red Bar):** YouTube icon and text "Alibapir" (Alibapir).

Below the banner, there are two sets of QR codes and social media icons:

- Bottom Left:** Two QR codes with the text "Alibapir" above them.
- Bottom Right:** Three QR codes with social media icons for Facebook, YouTube, and WhatsApp above them.

ننجا له کۆتاییدا (أبو جعفر الطحاوي) چوار خالی کۆتایی کتیبه که ی، واته: (۱۰۱-
 ۱۰۴) تهرخان ده کات بۆ خستنه رووی هه نديک تایبه ته نديی دیکه ی جه ماوهری
 مسوولمانانی پابه ند به رپیازی پیغه مبه ری خوا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)و، رۆیشتوو له سه ر نه و
 راسته رپیه ی که دیاری کردوه و پشینی چاکو، به تایبه ت سێ سه ده کان (القرون الثلاثة)
 له سه ری بوون.

دیاره نه و تایبه ته مندیانه ش جۆراو جۆرنو، هه یانه په یوه سه ته به لایه نی
 فیکری سه مه وه، هه یانه به لایه نی عه قیده یی، هه یانه به لایه نی سیاسیی، هه یانه به لایه نی
 ناکاری (سلوکی) سه مه وه، هه شیانه گشتیی و هه مه لایه نه یه .

باوهر نه کردن به سه رجه م نه وانه ی لاف ی زانی نی نادیار

(غیب) لیده ده ن

سه ره تا دپته سه رباسی تایبه ته مندییه کی فیکریی و عه قیده یی له خالی (۱۰۱) دا که
 بریتیه له باوهر نه کردنو به راست داننه نانی سه رجه م نه وانه ی لاف ی زانی نی نادیار (معرفة
 الغیب) لیده ده ن، هه ر ناوونیشانیکیان هه بی، و، ده لئ:

(۱۰۱) (وَلَا تُصَدِّقْ كَاهِنًا^(۱) وَلَا عَرَّافًا^(۲)، وَلَا مَنْ يَدْعِي
 شَيْئًا يُخَالِفُ الْكِتَابَ وَالسُّنَّةَ وَإِجْمَاعَ الْأُمَّةِ):

واته: نپمه هه یج کاهینیک، هه روه ها هه یج فالچییه ک به راست نازانی، وه هه ر که سیک
 لاف ی شتی که لیبدا ت که پیچه وانه ی قورنان و سونه ت بی، یان پیچه وانه ی کۆرای نومه ت
 بی، (نه وانه هه یچیان به راست نازانی).

(۱) كَهَنٌ يَكْتُمُونَ كَهَانَهُمْ، كَهَنٌ لَهُ: أَهْرُؤُ بِالْغَيْبِ. فَهُوَ كَاهِنٌ ج: كُهَّانٌ وَكُهَنَةٌ. المعجم الوسيط ص ۸۰۳.

(۲) الْعَرَّافُ: الْمُتَنَجِّمُ، وَطَبِيبُ الْعَرَبِ، وَالْكَاهِنُ: المعجم الوسيط، ص ۵۹۵.

(کاهن) کویه‌کمی (کُهَان)؛ بهو کهسه ده‌گوتری که لاقی نوره لیده‌دا په‌نهان (غیب) ده‌زانی؛ یان له‌ریی جند (جن) هوه زانیاری ناسانی؛ ده‌بارهی ژیانی خه‌لکی وهرده‌گریو؛ نیددیعی نوره ده‌کات که هندی شت ده‌زانی؛ له صه‌حیحی بوخاریی و موسلیم و مرسندی نه‌هم‌ده‌دا هاتوه؛ له دایکمان عایشه (خواری لیلی رازی بی) گپ‌دراره‌تسه‌وه که گوتوویتی: { سَأَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) نَاسًا عَنِ الْكُهَّانِ؟ فَقَالَ: لَيْسُوا بِشَيْءٍ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) إِنَّهُمْ يُحَدِّثُونَ أَحْيَانًا بِشَيْءٍ فَيَكُونُ حَقًّا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ): تِلْكَ الْكَلِمَةُ مِنَ الْحَقِّ يَخْطِفُهَا الْجِنُّ فَيَقْرُأُهَا فِي أُذُنِ رِيِّهِ فَيَخْلُطُونَ مَعَهَا مِائَةً كَذِبَةٍ { حدیث صحیح. (۱)

واته: خه‌لکینک پرساریان له پیغمبر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) کرد ده‌بارهی کاهینه‌کان فرموی؛ هیچ شتی نین، گوتیان؛ نهی پیغمبری خوا! نو کاهینانه جاری وا هیهه قسه‌یه‌ک ده‌کهن؛ دواپی راست ده‌رده‌چی؛ پیغمبری خوا (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فرموی؛ (نور قسه‌یه‌ی کاهینه‌کان که راست ده‌رده‌چی)؛ نوره قسه‌یه‌کی راسته؛ جند (نور جنده‌ی که پیوه‌ندیی بهو کاهینه‌وه هیهه؛ ده‌یرفینی (به‌په‌نهانی له فریشتانی ده‌زی) تنجا ده‌یخاته گویی دۆسته‌که‌یوه (که کاهینه‌که‌یه) نوریس سه‌د درۆی له‌گه‌ل تیکم‌ل ده‌کات). به‌لی؛ وه‌ک چۆن نینسان به‌هۆی ته‌قواوه پیوه‌ندیی له‌گه‌ل مه‌لانیکه‌تاندا پیدا ده‌کات؛ وه‌ک خوا فرمویتی: { إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَمُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ

الْمَلَائِكَةُ أَلَّا يَخَافُوا وَلَا يَحْزَنُوا وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ

﴿۲۰﴾ فصلت، واته: نه‌وانه‌ی گوتووینه: په‌روه‌دگاری تیهه خوابوه؛ تنجا له‌سه‌ریشی دامه‌زاون؛ فریشته‌کان داده‌به‌زنه سه‌ریان (پیوه‌ندییان له‌گه‌ل‌دا پیدا ده‌کهن). پیتیان ده‌لین و ده‌یخه‌نه دل و می‌شکیان؛ ترستان نه‌بی و په‌ژاره دامه‌گرن؛ موژده‌تان لی بی و دلخۆش بن بهو به‌هه‌شته‌ی که گفتان بیده‌درا.

(۱) أخرجه البخاري برقم: (۵۴۲۹).

کهواته: نینسان بههزی نیمان و تهقراوه له فریشتان نزیك ده بیتمهوه، تنجا بههه مان شیوهش: به پیچهوانهوهوه بههزی خراپه و تاوانانهوه له شهیتان نیزیك ده بیتمهوه: ﴿... إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ﴾ ﴿الاعراف، واته: نیمه شهیتانه کاتمان کردوه به دۆستی نموانهی که نیمانیان نیه، تنجا وهك چۆن مه لاتیکه نیلهامی خیر ده خهنه دلی دۆستانی خواوه، شهیتانه کانیش زانیاری خراپ ده خهنه دلی شو که سانهوه که دۆستی وانن که جاری وایه شو زانیاریانه راستیشن، وهك پیغه مبهه (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ده فهرمووی: ﴿تِلْكَ الْكَلِمَةُ الْحَقُّ يَحْتَفُظُهَا الْجَنَّةُ فَيَكْتَدِفُهَا فِي أُذُنِ وَلِيِّهِ وَيَزِيدُ فِيهَا مِائَةَ كِتَابَةٍ﴾ { حدیث صحیح. ^(۱) واته: شو وشهیه که کاهینه که دهیلی و راستیش ده رده چی، شهیتانیکی جینشی دزیویمتی له فریشته، (بهرز ده بیتمهوه بز ناسمانو شو وشهیه له فریشته کان ده دزی، فریشته کان که قسه ده کهن بز جیبه چی کردنی کاروباره کان، شو جیننیانه خوای توانا، توانایه کی وای داوئی، شو قسانه ده دزن)، تنجا شو قسهیه ده خاته گوتی دۆسته کهی خۆیمهوه، (که بابای کاهینه، یان ساحیره) تمویش سهه (۱۰۰) درۆی ره گهل ده خات، تنجا که خه لک شته راسته که میان لی ده بیئی، واده زانی درۆیه کانیش هه راستن.

کهواته: نیمه کاهین، فالگرهوه، نهستیره گرهوه، قاره گرهوه، هه موو نموانهی که نیددیعی شو ده کهن، غمیب ده زانن، به راستیان نازانینو به درۆیان ده زانین، نه گهر جار جاریش راست بکهن، نهوه شو جند (چنی) ه پشی گوتوه، نهك له خۆیمهوه بزانی، خوای بهرزو مه زنو په نهان زانیش (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) زۆر به راشکاوی پیپهراگه یان دورین که هیچ کهس نهیئی ناسمانه کان نازانی، جگه له خۆی، وهك فهرموویتهی:

۱- ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ﴾ ﴿الأنعام، ۷۲﴾

النمل، واته: بلئی جگه له خوا، هیچ کهس لهوانهی که له ناسمانه کانو زه ویدان په نهان (غمیب) نازانی، ههست ناکمن کهی زیندوو ده کرینهوه.

پيويسټ بوونې کومل بوونې مسولمانان و

قده غه بوونې په رته وازه بيان

شماره له خالي (۱۰۲) دا باسي تاييه تمه ندييه كي سياسي و کومه لايه تيي نه هلي سوننه ت و جمعاعت ده کات، که بریتيه: له گه کومل و زورينه مسولمانان و ده ستلا ت شرعييه سياسيي کاند ا بوون و، له ن تر ازان و لي دورنه کومتنه ويان و، ده لي:

۱۰۲ (وَلْتَرَى الْجُمَاعَةَ حَقًّا وَصَوَابًا، وَالْفُرْقَةَ زَيْغًا وَعَذَابًا):

وا ته: ني تمه پيمان وايه که کومل بوونې مسولمانان حق و راسته، و په رته وازه بوونيان، لادان و نازارو سر نيشديه. ياني: مسولمانان ده بي کومل بن و نابي پر ژو بلا و بن، کومل بوونې مسولمانان شتي كي حق و راسته، نو دينه هاتره مسولمانان بهوني ته وه، کومل يان بکا، برا گموره يان ب و دابني، مسولمانان نابي پر ژو بلا و بن، ده بي کومل و ريك بن، نو کومل بوونه به حق و راست ده زانين، به پيچمه وانه وه پر ژو بلا و بوونې مسولمانان و پارچه پارچه بوونيان، به لادان و لاري بوون، ده زانين، به عزاب و معينه تيشي ده زانين، هم له دنيا و هم له دواړو ژدا، به راستي مسولمانان به ه و ي پارچه پارچه بوونيان وه، هم له دنيا و تووشی عزاب ده بن، هم له دواړو ژيشدا خوي دادگر تو ليمان لي ده ستيني.

نوه خالي كي زور گرنگه ب و هم و مسولمانان که گه ليك له مسولمانان، واده زانين کومل بوون و بديه کومه بوونيان، به شيك نيه له دين، به لام نه وه تا نه يو جمع ه ري طحاوي و هک نوينه ريكي نه هلي سوننه ت و جمعاعت، له يه كي له بنده کاني عمقېده ي نه هلي سوننه ت و جمعاعت دا ده لي: ده بي مسولمانان کومل بن.

تنجا هرچنده به‌رای من تو مسه‌لویه له‌گه‌ل گزنگیی و گهوره‌بیشیدا، به‌شیتک نیه له عقیده، به‌لام بیگومان په‌کیتکه لهو شتانه‌ی که نیمانو عقیده‌ی نیسلامیی له مسولمانانیاں ده‌خوازی‌و، هتا زیاتریش مسولمانان نه‌له‌ی توحید بن، زیاتریش نه‌له‌ی وه‌دهت ده‌بن‌و، په‌کریز و تها ده‌بن.

له خالی (۱۰۳) دا تو راستییه ده‌خاته‌روو، که گردنکه‌چیسی و ته‌سلیم بوون بۆ خوا، نایینو به‌رنامه‌ی گشتیی خوی زاناو توانایه، بۆ نه‌له‌ی ناسمانه‌کانو خه‌لکی زه‌وی، ده‌لی:

(۱۰۳) (وَدِينُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَاحِدٌ، وَهُوَ دِينُ الْإِسْلَامِ،
 قَالَ تَعَالَى: ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ...﴾ ﴿١٠٣﴾ آل
 عمران، وَقَالَ تَعَالَى: ﴿... وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا
 ...﴾ ﴿المائدة﴾:

واته: دینی خوا له زه‌وی له ناسمان دا په‌که، که نیسلامه، یانی: نه‌وی که خوا کردوویدی به‌رنامه، هم بۆ خه‌لکی سه‌ر زه‌وی‌و، هم بۆ دانیش‌توانی ناسمانه‌کان، په‌که که نیسلامه، وه‌ک خوی په‌روه‌دگار ده‌فه‌رموی: ﴿إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ...﴾ ﴿آل عمران﴾، دینو به‌رنامه له لای خوا به‌س نیسلامه، ده‌فه‌رموی: ﴿... وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا...﴾ ﴿المائدة﴾، واته: نیسلام به‌رنامه بۆ به‌سند کردوون. یتیم وایه نو سه‌ر بۆیه گوتوویدی: نیسلام دینی خوی له زه‌وی له ناسماندا، چونکه خوی به‌رزو معزن له سووره‌تی (آل عمران) دا ده‌فه‌رموی:

﴿ أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْتَغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ﴾

طَوَعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٤١﴾ آل عمران، واته: نایا جگه له بهرنامهی

خو داوا ده کمن، له حالیکدا هه چی له ناسمانه کانو زهویدا هه یه، گهردنکه چه بۆ خوا؟ (تیسلام) یانی: گهردن که چیسو ته سلیم بوون بۆ خوا، نایینو ده ستوروو بهرنامه یه که، نه ک هه ر نینسان، به لکو هه موو بوونموهه ره پیره ویسی لیده کات، هه ر بۆیه ش نهو نینسانانه ی که له دینی په سند کراوی خوا لاده دن، شتیکی زۆر نامتو عه جایب دینه پیش چاو، وه ک نهو سدیاره یه ی که له یاسای هاتوو چۆ لاده دات! به لئی، هه موو بوونموهه ره مسولمانه، بۆیه خوا مسولمانه تیشی کردوه به دین بۆ نینسان، کاتیکی نینسان له مسولمانه تیشی لاده دا، مانای وایه پیچموانه ی هه موو بوونموهه ره هفتاری کردوه، بۆیه ش پیویسته بۆ هه میسه له دۆزه خدا به مینیتته وه.

The banner features a central portrait of a man in a turban. Text in the center reads: "به نوره هه مانه به مانه به مانه تیشی" and "www.alibapir.com".

On the left side, there is a Facebook icon with the text "Alibapir.com" and a YouTube icon with the URL "alibapir.org/kanal-youtube". Below these are two QR codes and the Alibapir logo.

On the right side, there is a Facebook icon with the text "Alibapir.com" and a YouTube icon with the text "Alibapir.com". Below these are three QR codes and social media icons for Telegram, WhatsApp, and Messenger.

میانجیته‌ی و هاوسه‌نگی (الوسطیة والتوازن)

نیشانه‌ی گه‌وره‌ی ئیسلامه‌تی ره‌سه‌نه

سه‌ره‌نجام نووسه‌ر له خالی پێش کۆتایی ژماره (١٠٤) دا نایه‌و به‌نامه‌ی راست و هاوسه‌نگی خرای کاره‌جی، به‌چوار وه‌سفی گرنه‌گ پێناسه ده‌کات، که هه‌مرو لایه‌و بواره‌کانی ژیان و تینسان و سه‌رجه‌م ره‌هه‌نده‌کانی دینداری و دنیاداری ده‌گرنه‌وه‌و، پێشم وایه سه‌رجه‌م مسوولمانان تێیاندا په‌کده‌نگن، نه‌گه‌ر به‌کرده‌وه‌ش واره‌فتار نه‌کهن، که بریتیه‌ له:

- ١- نه تێبه‌راندن، نه به‌زایه‌دان، به‌لکه‌ هاوسه‌نگ بوون.
- ٢- نه وێچواندن، نه په‌کخستن، به‌لکه‌ چه‌سپاندنی سیفه‌ته‌کانی خوا له‌ گه‌ل به‌پاک‌گرتندا.
- ٣- نه بێچاره‌بوون، نه به‌دیه‌ینه‌ریبوون، به‌لکه‌ خاوه‌نی کرده‌وه‌ی خۆبوون.
- ٤- نه دلتیا بوون، نه ناو می‌دبوون، به‌لکه‌ له‌ نیوان ترس و هیوادا بوون. وه‌ک گوتویه‌تی:

(١٠٤) (وَهُوَ بَيْنَ الْغُلُوِّ وَالْتَقْصِيرِ، وَبَيْنَ التَّشْبِيهِ وَالتَّعْطِيلِ، وَبَيْنَ الْجَبْرِ وَالْقَدْرِ، وَبَيْنَ الْأَمْنِ وَالْيَأْسِ):

واته: دینی ئیسلامیش، له نیوان زیده‌ری و کورته‌یتان و وێچواندن و په‌کخستن و ناچارکران و کرده‌وه‌ی خۆخولغاندن و، دلتیا بوون و ناو می‌دبوون دایه.

لێره‌دا نووسه‌ر هه‌شت جوژه سیفه‌ت و هه‌لۆیستی هه‌له‌و ناراست باس ده‌کات، که هه‌ممویان هی پێرو ده‌سته لادهر و داهینه‌ره‌کان و، ده‌لی: ئیسلامه‌تی و دینداری راست و ساغ له‌ نیوان نه‌و چوار جوژه سیفه‌ت و بۆچوون و هه‌لۆیسته هه‌لانه‌دایه:

۱ و ۲ / الغلو والتقصیر: (تیپه راندنو بهزایه دان): نهم دوانه زیاتر په یوه نندیان به لایه نی دینداری به گشتی و خواپرستی (عباده) هوه به تاییدت همیه، چونکه مسولمانی هاوسهنگ (مُتَزِن) نه زیده پرۆی ده کات و تیده په پرتی و، نه که مته رخه مییش ده کات، که به جی بسمیتی.

۳ و ۴ / التَّشْبِیْهِ وَالتَّعْطِیْلِ: (ویچواندنو په کخستن): نهم دوانهش په یوه ستن به بواری ناو سیفته ته کانی خواوهو، مسولمانی راست و تهوار، سیفته ته کانی خوا عز وجل بو خوا ده چه سپیتی، به لام له گه ل به پاکگرتنی خواوا، که سیفته ته کانی وه که هی دروستکراوه کانی بچن (إثبات مع التنزیه) بهو جوړه خوی له زیده پرۆی و یچواندنو کورته پنیانی په کخستن ده پاریزی.

۵ و ۶ / الجبر والقدر: (بیچاره بوونو به دیه پته ربوون): نهم دوانهش په یوه نندیان به بواری ویست و هه لېواردنو نازادی مرۆشه وه همیه، که مرۆش نه وه که جه بریه کان ده لیتن ده سته پاچمیه که هیچی به دست نه بی، نه وه که موخته زیله و قه ده ربیه کانیش ده لیتن: به دیه پته مری کارو کرده وه کانی خویستی، چونکه کرده وهی مرۆش به دیه پته راو (مخلوق) نین، تا کو په کیان له سر به دیه پته ر (خالق) کهوتی.

۷ و ۸ / الأمن والیأس: (دلنیابوونو بی هیوا بوون): نهم دوانهش په یوه ستن به بواری مامه له کردنی بهنده (عبد) له گه ل خواوا که ده بی له نیوان ترسو هیوا (الخوف والرَّجاء) دابی و، نه پشتیندی دلنیایی به ران بهر به سزای خوا لی بکاته وه و خوی بو به هشت دابنی و، نه ناومیلو ته ما برایش بی، له ترسی سزاو لپه رسینه وهی خواو خوی بو دوزه خ دابنی.

گوټا قسهی طه حاوی له کتیبهکیدا

گوټوویستی:

(۱۰۵) (فَهَذَا دِينُنَا وَاعْتِقَادُنَا ظَاهِرًا وَبَاطِنًا، وَنَحْنُ بُرَاءٌ إِلَى اللَّهِ مِنْ كُلِّ مَنْ خَالَفَ الَّذِي ذَكَرْنَاهُ وَبَيَّأَهُ):

واته: ئاتمهوهی باسمان کرد (لمو سهدو چوار خالهدا که رابردن) ئهوه دینی ئیمیه، ئهوه بهو بروای ئیمیه (واته: ئههلی سونتهت و جماعت)، هم به روالهت و هم به پهنهان، (یانی: هم ئهوهی که دهری ده برین، هم ئهوهی که له دلماندا به ئهوه عهقیده که مانه)، ئیمه بۆ لای خوا حاشاکهرین له ههر که سیټک، که پیچموانه ی ئهوه بی، که باسمان کردو روونان کردهوه.

هه ئه به وه باسمان کرد له ده سه کانی رابردوودا، زانایان و ئیمهش له بهر تیشکی شه ریعت و قسهی زانایاندا، به پتی هه ئینجانی خۆمان، تیبینیمان هه بووه له سهر هه ندیک لهو قسانه ی، که ئه بو جه عه قه ریی طه حاوی به ناوی عه قیده ی ئه هلی سونتهت و جماعه ته وه کردوونی، که وه طه حاوی خۆشی گوټوویستی: زیاتر له بهر تیشکی قسه کانی ئه بو جه نیغه دا قسه کانی کردوه، به کتیک له بۆ چوونه کانی ئه بو جه نیغه ئه وه بووه ئیمان نه کهم ده کات نه زیاده کات، به لام گوټمان ئه وه پیچموانه ی زۆریه ی رای زانایانده، رای زۆریه ی زانایانیش راسته، که ئیمان زیاد ده کات و که میش ده کات.

یه کی دیکه له قسه کانی ئه وه به که: ئینسان له ئیمان ناچیتته ده ره، مه گه ر به وه ی که ئینکاری بکات لهو شتانه ی که پێیان چۆته ئیو ئیمان ه وه، به لام ئیمه باسمان کرد که نه خێر، جاری وا هیه ئینسان ئینکاریش ناکات، ئینکاری قوربان و سونتهت و دینیش ناکات، به لام له باز نه ی ئیسلامییش ده چیتته ده ره، چونکه: بۆ وینه: گالته به دین ده کات، به وه له دین ده چیتته ده ری، به بی ئه وه ی ئینکاریش بکات.

تنجا طه حاوی ده لئ:

(وَ تَحْنُ بُرْآءُ إِلَى اللَّهِ مِنْ كُلِّ مَنْ خَالَفَ الَّذِي ذَكَرْتَاهُ وَيَسَّأَهُ)، يانی: ئیمه بهرینو ده سته برداری هدر که سینکین، که پیچموانه ی نومه ده لئ، که با سمان کردو رووفان کرده وه، یانی هدر که سئ بهو شیوه یه عه قیده ی نه بی، ئیمه ئینی بهرینو له سهر عه قیده ی نیسلامی نیه.

تنجا له کو تایدیدا ده پارتنومه ده لئ: (وَسَأَلُ اللَّهَ تَعَالَى أَنْ يُثَبِّتَنَا عَلَى الْإِيمَانِ، وَتَحْتَمَ لَنَا بِهِ، وَيَعْصِمَنَا مِنَ الْأَهْوَاءِ الْمُخْتَلِفَةِ، وَالْآرَاءِ الْمُتَفَرِّقَةِ، وَالْمَذَاهِبِ الرَّدِّيَّةِ، مِثْلَ الْمُشَبَّهَةِ وَالْمُعْتَرِزَةِ وَالْجَهْمِيَّةِ وَالْجَبْرِيَّةِ وَالْقَدْرِيَّةِ وَغَيْرِهِمْ، مِنَ الَّذِينَ خَالَفُوا السُّنَّةَ وَالْجَمَاعَةَ، وَخَالَفُوا الضَّلَاةَ، وَتَحْنُ مِنْهُمْ بُرْآءٌ، وَهُمْ عِنْدَنَا ضَلَالٌ وَأَرْدِيَاءُ وَيَا لَلِ الْعِصْمَةِ وَالتَّوْفِيقِ).

واته: له خوی بهرز ده پارتنومه، که له سهر نیمان بانچه سپینئ، پیمان راگیر بکاو کو تایی و خاتیمه مان بهو نیمان و عه قیده یه بیئئ، وه بانپاریزئ له بهو بۆچورونه جیاوازه کان، له بهردۆزه سه لیشیوتنه کان، له بهروا پرژو بلاوه کان، له بهردۆزه و ریچکه پوچه کان، وه که موشه بیبهه و موخته زیله و جهمیسه کان و جهبریسه کان و قه ده ریسه کان و غمیری نهوانیش، لهوانه ی که پیچموانه ی نه هلی سونته تو جماعت ره فتاریان کرده، له گه ل گومپاییدا په مانیان به ستره، ئیمه لهوانه دوورو بهرینو، نهوانه له لای ئیمه سهر لیشیواوو خرابن، پاریزران له گوناهان و یارمه تیدانیش به چاکان، ههر به خوی پهروه ردگاره.

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

ئىپتىدائىي

- 16..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 17..... ئىپتىدائىي
- 27..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 29..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 31..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 64..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 68..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 74..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 79..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 81..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 81..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 113..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 125..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 133..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 163..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 165..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 174..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 177..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 189..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 197..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 213..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 219..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 264..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 287..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى
- 290..... ئىپتىدائىي غەقىدەدى ئىكەنلىكى

- 311 باسی روزی جوانی و سزاو یاداشتی
- 314 باسوک دهریاری پردی سهر پشلی دوزخ (الصرافه)
- 318 نیست به هفت و دوزخ هان و نه به پیش ناچن
- 323 کونا باس نه یاری سهر و همدیک نه ورده کارینه کایه وه
- 332 پاران وهه کیره چاکه ی زیندان، سوود به مرحومان دهکده یس
- 339 خسته روی وهد سوخته کس خور ا عز و حل ا شه مشغول بریان نه باره وه شه بووه
- 347 هه لوپسلی راست و درست نه یاری شاهه لانی یغه پیکاره وه
- 357 باسی ورم جیندینه کانی پیشه سهر
- 364 باسی زده اشاده له بوژده ی به هفت پنداره کان
- 375 باسی داسنی خوک کارانه نه شایان
- 381 بوشابه کهره کانی فانی روزی جوانی
- 385 چنه د تاپه نامه ندینه کی دیکه ی شکرینی و عه قیده یی و ناخاری نه هلی سوولت و جهامهت
- 391 پورست بوونی کومهل بوونی معومانان و ته ده شه بوونی په رنه واره بریان
- 394 میاجینی و هوسه تکبی (الوسطیة) والوزن (بشانه ی کهره ی نیسلاجته ی زهاله نه
- 396 کونا تسه ی طه کاوی نه شیره کایه

The banner features a central image of a woman in a uniform, likely a police officer, with the text "www.alibapir.com" and "Alibapir" below it. The banner is framed by a blue and red border. On the left side, there is a Facebook icon with the text "Alibapir" and a QR code. On the right side, there is a YouTube icon with the text "Alibapir" and a QR code. At the bottom, there are three QR codes and a small text box with the Alibapir logo and name.